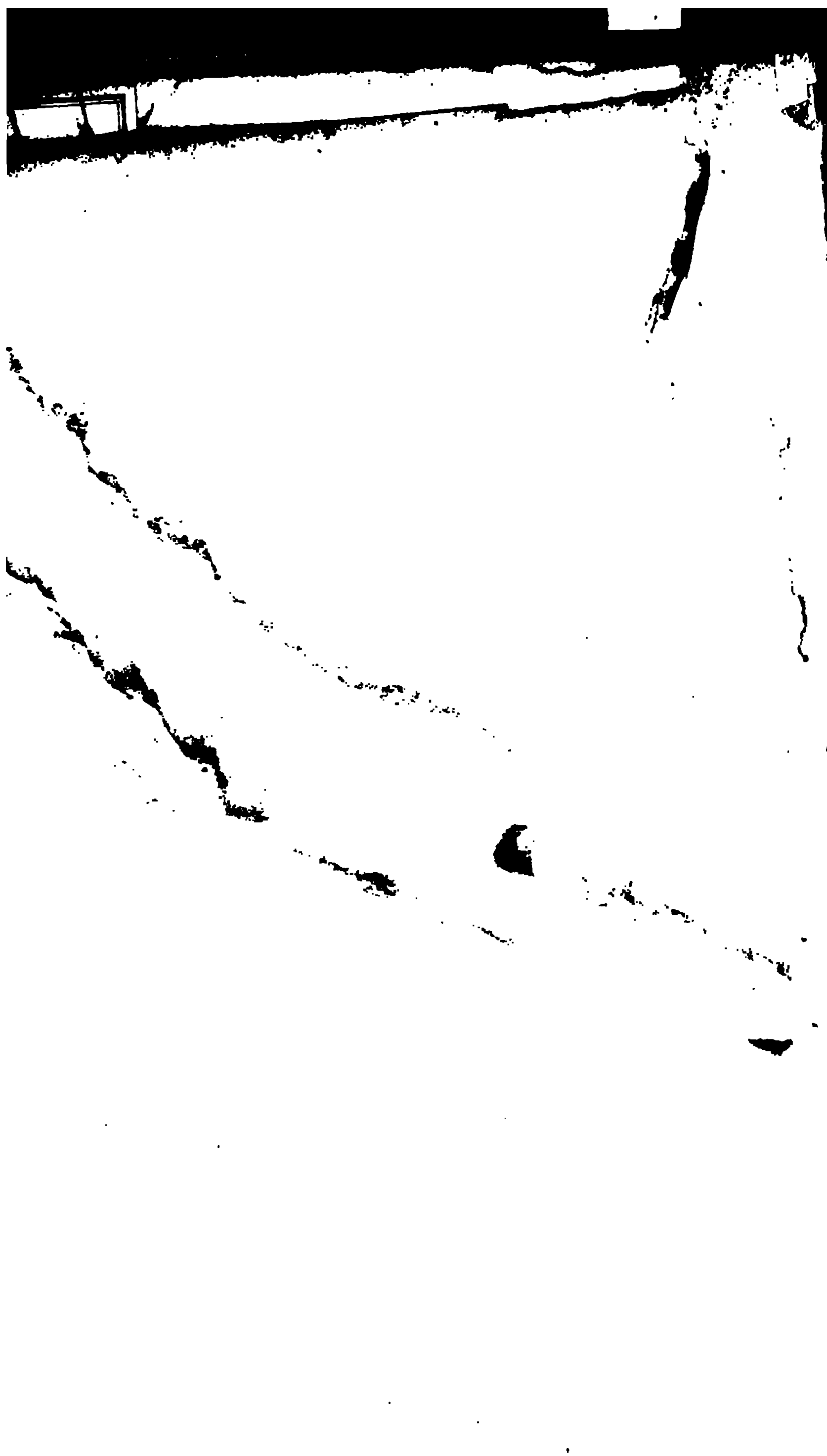

ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΝΑΥΚΡΑΤΙΤΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΑΙ

ATHENAEI
NAUCRATITAE
DEIPNOSOPHISTARUM
LIBRI QUINDECIM

EX OPTIMIS CODICIBUS NUNC PRIMUM COLLATIS
EMENDAVIT AC SUPPLEVIT
NOVA LATINA VERSIONE ET ANIMADVERSIONIBUS
CUM IS. CASAUBONI ALIORUMQUE TUM SUIS
ILLUSTRAVIT
COMMODISQUE INDICIBUS INSTRUXIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER
ARGENTORATENSIS
INSTITUTI SCIENTIAR. ET ART. POPULI GALLO-FRANC. SOCIUS
ANTIQUAR. LITERAR. IN SCHOLA ARGENT. PROF.

TOMUS TERTIUS.

ARGENTORATI
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS BIPONTINAE
ANNO XI. (1803.)

3

ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

p. 275 a ἘΠΙΤΕΛΟΥΜΕΝΟΥ δὲ ἤδη τοῦ δείπνου, τῶν Φαγησίων ἑορτὴν συντελεῖσθαι νομίσαντες οἱ Κυνικοὶ, πάντων μᾶλλον ηὐφραίνοντο, καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη· Ἕως ἡμεῖς δειπνοῦμεν, ὦ Οὐλπιανὲ, λόγοις γὰρ ἑστιᾷ, προβάλλω σοι, παρὰ τίνι εἴρηται Φαγήσια ἑορτὴ, καὶ Φαγησιπόσια; Καὶ ὃς, ἀπορηθεὶς, ἐπισχεῖν τε κελεύσας τοὺς παῖδας τὴν περιφορὰν, καὶ- I. Phagesia & Phagesiposia.

ATHENAEI

DEIPNOSOPHISTARUM

LIBER SEPTIMUS.

QUUM iam ageretur coena, *Phagesiorum* festum (cui a *comedendo* nomen est) celebrari putantes Cynici, omnium maxime se oblectabant, & Cynulcus ait: Dum nos coenamus, ego tibi interim, Ulpiane, quoniam sermones tibi pro epulis sunt, quaestionem propono, *apud quemnam commemoretur festum Phagesia, & Phagesiposia?* Et ille haesitans, &, quamvis iam advesperasset, inter-

τοι ἤδη οὔσης ἑσπέρας· Οὐ συμπεριφέρομαι, ὦ σο-
φώτατε. ὥστε λέγειν σοι καιρὸς, ἵνα μᾶλλον καὶ b
δειπνήσῃς ἥδιον. καὶ ὅς· Εἰ χάριν ὁμολογήσειας μα-
θὼν, λέξω. ὁμολογήσαντος δὲ, ἔφη· Κλέαρχος,
Ἀριστοτέλους μαθητὴς, Σολεὺς δὲ τὸ γένος, ἐν τῷ
προτέρῳ Περὶ Γραφῶν [1] (κρατῶ γὰρ καὶ τῆς λέ-
ξεως, διὰ τὸ σφόδρα μοι εἶναι προσφιλῆ) οὑτωσί
πως εἴρηκε· „Φαγήσια· οἱ δὲ Φαγησιπόσια [2] προσ-
αγορεύουσι τὴν ἑορτήν. ἐξέλιπε δὲ αὕτη, καθάπερ ἡ
Rhapſodorum feſtum.
τῶν ῥαψῳδῶν, ἣν ἦγον κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων· ἐν ᾗ
παριόντες ἕκαστοι τῷ θεῷ [3] οἷον τιμὴν ἀπετέλουν τὴν
ῥαψῳδίαν.“ Ταῦτ' εἶπεν ὁ Κλέαρχος. εἰ δ' ἀπιστεῖς,
ὦ ἑταῖρε, καὶ τὸ βιβλίον κεκτημένος, οὐ φθονήσω σοί· a
ἀφ' οὗ πολλὰ ἐκμαθὼν, εὐπορήσεις προβλημάτων.

1 Περιγραφῶν vulgo h. l. περὶ Γρίφων (*De Griphis*) malebat Caſ.
2 φαγησιπόσια editt. vett. cum msstis. 3 παριόντες ἕκαστοι τῶν θεῶν edd. cum ms. *A.* παρόντες ἑκάστοις τῶν θεῶν Epit.

mittere pueros iubens circumlationem: Non recordor, inquit, o ſapientiſſime! Itaque commode facturus es, ſi tu nobis dixeris; quo copioſius etiam & libentius dein coenare potueris. Tum ille: Si gratiam mihi te habiturum, ubi id docuero, polliceris, dicam. Cui quum alter adnuiſſet, ſic ille infit: Clearchus, Ariſtotelis diſcipulus, genere Solenſis, priore libro *De Picturis* (nam ipſa verba teneo, quoniam perquam mihi carus eſt) in hunc fere modum ſcripſit: *Phageſia; alii vero Phageſipoſia id feſtum vocant. Deſitum eſt autem illud celebrari, quemadmodum Rhapſodorum feſtum, quod Bacchanalium tempore agebant; quo prodeuntes ſinguli rhapſodiam canebant, veluti Deo honorem tribuentes.* Haec Clearchus ſcripſit. Quod ſi tu minus credis, amice; ipſum etiam librum, cum poſſideam, lubens tecum communicabo: e quo multa addiſcere poteris, quibus cognitis ſuppetet tibi difficilium quaeſtionum proponendarum copia. Narrat

καὶ γὰρ Καλλίαν ἱστορεῖ τὸν Ἀθηναῖον Γραμματικὴν [1] συνθεῖναι Τραγῳδίαν, ἀφ᾽ ἧς ποιῆσαι τὰ μέλη καὶ τὴν διάθεσιν Εὐριπίδην ἐν Μηδείᾳ, καὶ Σοφοκλέα τὸν Οἰδίπουν.

II. Lagenophoria festum.

Θαυμασάντων δὲ πάντων τὸ εὐπαίδευτον τοῦ Κυνούλκου, ὁ Πλούταρχος· Κατὰ τὸ ὅμοιον, ἔφη, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ ἐμῇ λαγυνοφόρια [2] ἑορτή τις ἤγετο, περὶ ἧς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ b συγγράμματι Ἀρσινόη. λέγει δὲ οὕτως· „Τοῦ Πτολεμαίου κτίζοντος ἑορτὴν [3] καὶ θυσιῶν παντοδαπῶν γένη, καὶ μάλιστα περὶ τὸν Διόνυσον, ἠρώτησεν Ἀρσινόη τὸν φέροντα τοὺς θαλλούς, τίνα νῦν ἡμέραν ἄγει, καὶ τίς ἐστιν ἑορτή; τοῦ δ᾽ εἰπόντος, καλεῖται μὲν Λαγυνοφόρια, καὶ τὰ κομισθέντα αὐτοῖς δειπνοῦσι κατακλιθέντες ἐπὶ στιβάδων, καὶ ἐξ ἰδίας ἕκαστος λαγύνου παρ᾽ αὐτῶν φέροντες πίνουσιν· ὡς δ᾽ οὗ-

1 γραμματικὸν vulgo. 2 Λαγηνοφορία edd. Λαγυνοφορία mss. 3 Forf. ἑορτάς. Dein vero πολλὰ γένη desideres.

enim idem quoque, Calliam Athenienfem *Grammaticam tragoediam* compofuiffe, e qua Euripides in Medea & Sophocles in Oedipo & carminum exemplum & argumenti tractationem fumferint.

2. Eruditionem Cynulci admirantibus cunctis, Plutarchus ait: Similiter etiam Alexandriae meâ patriâ feftum aliquod agebatur, *Lagenophoria*: quod commemoravit Eratofthenes in libro cui titulus *Arfinoë*. Scribit autem in hunc modum: »Cum feftorum & facrificiorum multifaria genera, & maxime quidem in Bacchi honorem, inftitueret Ptolemaeus, interrogavit Arfinoë eum qui facram frondem geftabat, *quemnam nunc diem ageret, quodve effet illud feftum?* Qui cum dixiffet, *vocari feftum Lagenophoria: &, quae fecum quisque adtuliffet, ea hos ftramentis discumbentes coenare, & e fua quemque lagena domo*

τες ἀπεχώρησεν, ἐμβλέψασα πρὸς ἡμᾶς· συνοίκιά γ', ἔφη, ταῦτα ῥυπαρά. ἀνάγκη γὰρ τὴν σύνοδον c γίνεσθαι παμμιγοῦς ὄχλου, θοίνην ἕωλον καὶ οὐδαμῶς εὐπρεπῆ παρατιθεμένων. Εἰ δὲ τὸ γένος τῆς ἑορτῆς ἤρεσκεν, οὐκ ἂν ἐκοπίασε δήπου τὰ αὐτὰ ταῦτα παρασκευάζουσα ἡ βασίλεια, καθάπερ ἐν τοῖς Χουσίν. εὐωχοῦνται μὲν γὰρ κατ' ἰδίαν, παρέχει δὲ ταῦτα ὁ καλέσας ἐπὶ τὴν ἑστίασιν."

III. Διὰ νυκτὸς, per totam noctem.

Τῶν δὲ παρόντων Γραμματικῶν τις ἀποβλέψας εἰς τὴν τοῦ δείπνου παρασκευὴν, ἔφη· Εἶτα πῶς δειπνήσομεν τοσαῦτα δεῖπνα; ἴσως διὰ νυκτός· ὡς ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσίκωνι εἶπεν, οὕτως d λέγων οἱονεὶ „δι' ὅλης νυκτός." ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικὸν ἔχει,

Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων·

ἀντὶ „διὰ πάντων τῶν μήλων·" τὸ μέγεθος αὐ-

adlata bibere; ille igitur cum discessisset, adspiciens nos regina ait: *Squalida haec contubernia fuerint: necesse est enim, tam promiscuae turbae epulum rancidas esse dapes, & incondite omnino & indecore quidlibet adponi.* Quod si genus festi placuisset reginae, non gravata illa scilicet fuisset, quin epulum ipsa parandum curasset, quemadmodum fit iis feriis quae Χόες vocantur: tunc enim privatim epulantur, & epulas praebet is qui ad convivium vocavit. «

3. Tum Grammaticorum, qui aderant, aliquis respiciens coenae adparatum: At tantam, inquit, dapum vim quo tandem pacto coenabimus? *Per noctem*, puto; quemadmodum festivus Aristophanes in Aeolosicone ait, sic dicens quasi *per totam noctem.* Quae etiam ratio est Homerici illius dicti,

Iacebat intra antrum, extentus per oves:

ubi nempe intelligendum, *per cunctas suas oves;* quo

τοῦ ἐμφανίζων. Πρὸς ὃν ὁ ἰατρὸς ἔφη Δάφνος· Ὠφε-
λιμώτερά ἐστι, φίλτατε, τῷ παντὶ σώματι τὰ νυ-
κτερινὰ δεῖπνα. τὸ γὰρ τῆς σελήνης ἄστρον πρὸς τὰς
τῆς τροφῆς ἁρμόττει πέψεις, σηπτικὸν ὑπάρχον. κα-
τὰ σῆψιν δὲ ἡ πέψις. εὐσηπτότερα γοῦν τὰ νύκτωρ
e θυόμενα τῶν ἱερείων, καὶ τῶν ξύλων τὰ πρὸς τὸ σε-
λήνιον κοπτόμενα· καὶ τῶν καρπῶν δὲ οἱ πλεῖστοι
πρὸς τὸ σελήνιον πεπαίνονται.

IV. Ὄψον, sigillatim *Pisces*:

Πολλῶν δὲ ὄντων καὶ διαφόρων τῶν παρεσκευασ-
μένων καὶ αἰεὶ παρασκευαζομένων ἰχθύων μεγέθει τε
καὶ ποικιλίᾳ, ὁ Μυρτίλος ἔφη· Εἰκότως, ἄνδρες φί-
λοι, πάντων τῶν προσοψημάτων ὄψων καλουμένων,
ἐξενίκησεν ὁ ἰχθῦς διὰ τὴν ἐξαίρετον ἐδωδὴν μόνος οὕ-
τως καλεῖσθαι, διὰ τοὺς ἐπιμανῶς ἐσχηκότας πρὸς
f ταύτην τὴν ἐδωδήν. λέγομεν οὖν ὀψοφάγους, οὐ

magnitudinem Cyclopis declarare poëta voluit. Cui Daphnus medicus respondit, dicens: Utiliores sunt, vir amicissime, omnibus corporibus nocturnae coenae. Nam lunae sidus aptum est ad alimentorum concoctionem, quippe vim habens putrefaciendi. Fit autem concoctio per putredinem. Quam ob caussam etiam celerius putrescunt victimae noctu mactatae, & ligna quae ad lunae lucem caeduntur; & plerique fructus ad lunae lucem maturescunt.

4. Cum autem ingens esset piscium numerus, qui vel adpositi erant, vel idemtidem adponebantur, cum magnitudine, tum varietate insignes, Myrtilus ait: Quamvis omnes cibi, quos cum pane comedimus, *obsonia* adpellentur, merito tamen, viri carissimi, piscis quod prae caeteris eximium edulium est, obtinuit ut solus illo nomine indigetetur ab iis qui ad insaniam usque hoc edulium adpetunt. Certe *opsophagos*, vel *obso-*

τοὺς βόεια ἐσθίοντας· (οἷος ἦν Ἡρακλῆς, ὃς τοῖς βοείοις κρέασιν ἐπήσθιε σῦκα χλωρά·) οὐδὲ τὸν φιλόσυκον· οἷος ἦν Πλάτων ὁ φιλόσοφος, ὡς ἱστορεῖ Φανόκριτος ἐν τῷ Περὶ Εὐδόξου· (ἱστορεῖ δ' ὅτι καὶ Ἀρκεσίλας φιλόβοτρυς ἦν·) ἀλλὰ τοὺς περὶ τὴν ἰχθυοπωλίαν ἀναστρεφομένους. Φιλόμηλοι δὲ ἦσαν Φίλιππός τε ὁ Μακεδὼν, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ὡς Δωρόθεός φησιν ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον Ἱστοριῶν. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἱστορεῖ, ὡς κάλλιστα μῆλα εὑρὼν ὁ Ἀλέξανδρος περὶ τὴν Βαβυλωνίαν χώραν, τούτων τε πληρώσας τὰ σκάφη, μηλομαχίαν ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιήσατο, ὡς τὴν θέαν ἡδίστην γενέσθαι. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι ὄψον κυρίως καλεῖται πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμενον εἰς ἐδωδήν. ἤτοι γὰρ ἑψόν ἐστιν, ἢ παρὰ τὸ ὀπτῆσθαι ὠνόμασται.

proprie, igne paratum edulium.

niorum helluones; non eos dicimus, qui bubulam comedunt; (qualis Hercules fuit, qui cum bubula carne ficis recentibus vescebatur:) nec eum qui ficis delectatur, qualis Plato philosophus fuit, ut tradit Phanocritus in libro de Eudoxo: (qui etiam Arcesilam narrat uvis esse delectatum:) sed hos, qui in piscario foro frequentes versantur. Pomis vero delectabatur Philippus Macedo, eiusque filius Alexander; ut Dorotheus scribit libro sexto Historiarum Alexandri. Chares autem Mitylenaeus narrat, Alexandrum, quum pulcerrima mala in agro Babylonio reperisset, naves eis implesse, & *pomorum pugnam* e navibus instituisse, ita ut iucundissimum esset spectaculum. Nec vero sum nescius, graecum vocabulum ὄψον proprie significare quidquid igne paratur in cibum. Etenim aut idem ac ἑψὸν valet, id est *coctum* vel *elixatum*; aut a verbo ὀπτᾶσθαι, ab *assando*, nomen habet.

Πολλῶν οὖν ὄντων τῶν ἰχθύων, οὓς κατὰ τὰς ἑκάστας ὥρας ἐνδαινύμεθα, ὦ θαυμασιώτατε Τιμόκρατες· (κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέα, V. Auctoris institutum.

b Χορὸς δ' ἀναύδων ἰχθύων ἐπεῤῥόθει,
σαίνουσιν οὐραίοισιν —

οὐ „τὴν κεκτημένην" ἀλλὰ, τὰς λοπάδας. καὶ, κατὰ τὰς Ἀχαιοῦ δὲ Μοίρας,

— Πολὺς γὰρ ὅμιλος ποντίου
κύκλου [1] σοβῶν, ἐνάλιος θεωρία,
χραίνοντες [2] οὐραίοισιν εὐδίαν ἁλός.)

ἀπομνημονεύσω δέ σοι [3] ἃ περὶ ἑκάστου ἔλεξαν οἱ δειπνοσοφισταί. πάντες γὰρ συνεισήνεγκαν εἰς αὐτοὺς τὰς ἐκ βιβλίων συμβολάς· ὧν τὰ ὀνόματα διὰ
c τὸ πλῆθος παραλείψω.

Ὅστις ἀγοράζων ὄψον, — —
ἐξὸν ἀπολαύειν ἰχθύων ἀληθινῶν,

1 κοίλου coniectaverat Casaub. 2 χραίνοντος vulgo. 3 δή σοι malis.

5. Igitur quum omne genus adfuerit Piscium, quos quolibet anni tempore comedimus, mi admirabilis Timocrates: (nam, quod ait Sophocles,

Chorus mutorum piscium adstrepebat,
qui caudis adblandiebantur, —

non, *dominae;* sed, patinis. Et, secundum Achaei Parcas,

— *Frequens enim coetus aequorei*
orbis, superbe incedens, marina pompa,
turbantes caudis tranquillitatem maris.)

commemorabo tibi quae de quoque genere disputarunt Deipnosophistae. Cuncti enim suas e libellis symbolas in commune conferebant: quorum nomina propter multitudinem loquentium non adponam.

Quisquis obsonium emturus, —
cum liceat ei veris frui piscibus,

ῥαφανίδας ἐπιθυμεῖ πρίασθαι, μαίνεται·

φησὶν Ἄμφις ἐν Λευκάδι. Ἵνα δὲ εὐμνημόνευτά σοι γένηται τὰ λεχθέντα, κατὰ στοιχεῖον τάξω τὰ ὀνόματα. Καὶ γὰρ Σοφοκλέους εἰπόντος, ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ, τοὺς ἰχθῦς ἐλλούς· 1

Pisces ἐλλοὶ, apud Sophoclem.

Ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν·

ἐζήτησέ τις, εἰ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ τις τῷ ὀνόματι κέχρηται. πρὸς ὃν ὁ Ζώϊλος ἔφη· Ἐγὼ δὲ, οὐκ ὢν ὀψοφαγίστατος, (οὕτω γὰρ Ξενοφῶν ὠνόμασεν ἐν Ἀπομνημονεύμασι, γράφων οὕτως· „Ὀψοφαγίστατός τε καὶ βλακίστατος ἐστίν.") οἶδα, ὅτι ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτῖνος, ἢ ὅστις δήποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἴρηκεν· d

Ἐν δ' αὐτῇ πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοὶ,

1 ἰλλοὺς edd. & sic dein ἰλλοῖς & ἰλλοί.

radiculas cupit emere, male sanus est:

inquit Amphis in Leucade. Quo autem facilius mandare memoriae possis ea quae dicta sunt, literarum ordine digeram piscium nomina. [Unam solummodo generalem quaestionem, de communi quodam piscium cognomento, praemittam.] Nam cum Sophocles, in Aiace flagellifero, *mutos* (ἐλλοὺς) dixerit *pisces:*

Proiecit (in mare) mutis piscibus perdendum:

quaesivit quidam, an etiam e vetustioribus aliquis eodem nomine esset usus? Cui Zoilus respondit: Ego vero, qui quidem non sum obsoniorum avidissimus, (ὀψοφαγίστατος: sic enim Xenophon dixit in Memorabilibus, ita scribens: *Obsoniorum avidissimus lurco est, & homo inertissimus.*) memini, Titanomachiae auctorem, sive Eumelus is fuerit Corinthius, sive Arctinus, sive quocumque nomine adpellari gaudeat, libro secundo sic scripsisse:

In mari fluitantes chrysopides pisces muti, (ἐλλοὶ,)

νήχοντες παίζουσι δι' ὕδατος ἀμβροσίοιο.

e Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς τῷ Ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιΐᾳ.

Παρατεθεισῶν οὖν ἈΜΙΩΝ, ἔφη τις· Ταύτας, Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, τὰ μὲν βραγχία ἔχειν καλυπτὰ, εἶναι δὲ καρχαρόδοντας, καὶ τῶν συναγελαζομένων καὶ σαρκοφάγων· χολήν τε ἔχειν ἰσομήκη τῷ ἐντέρῳ, καὶ σπλῆνα ὁμοίως. Λέγεται δὲ, ὡς θηρευθεῖσαι προσανάλλονται, καὶ ἀποτρώγουσαι [1] τὴν ὁρ- — VI. Amia, piscis.

f μιὰν ἐκφεύγουσιν. Μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσι, λέγων οὕτως·

ὅτε δ' ἤσθιες ἀμίας παχείας.

καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Σειρῆσι·

[A.] Πρωῒ μέν γ' ἀτενὲς ἀπ' ἀοῦς
ἀφύας ἀποπυρίζομες

1 ἀποτραγοῦσαι edd.

natando ludebant per aquas ambrosias.

Delectabatur autem Sophocles Epico Cyclo, ita quidem ut integra etiam dramata composuerit, in quibus fabulas in illo descriptas adcurate secutus est.

6. Igitur quum adpositae essent Amiae, dixit nonnemo: Has, Aristoteles tradit, habere branchias tectas, dentes vero serratos: esseque ex genere gregalium piscium & carnivororum: fel eis esse longitudine par intestino, pariterque splenem. Captas, narrant, sursum prosilire, arrosâque lineâ aufugere. Mentionem harum facit Archippus, in Piscibus, sic scribens:

Quum vero amias comederes pingues.

Et Epicharmus, in Sirenibus:

A. *Mane quidem statim ab aurora aphyas torrebamus*

στρογγύλας, καὶ δελφακίνας ὀπ-
τὰ [1] κρέα καὶ πωλύπους· [2]
καὶ γλυκύν γ' ἐπ' ὧν ἐπίομες
οἶνον. [B.] Οἴμοι, μοί! τάλας [3]
περὶ σᾶμά με καλοῦσα κατί-
σκα λέγει. [4] [A.] Φεῦ τῶν κακῶν!
ὅκκα πάρα τρίγλαι τε, καὶ πα-
χῆαι [5] κἀμίαι [6] δύα
διατεταγμέναι μέσαι, ψάσ-
σαι τε [7] τοσσαῦται παρῆς, [8]
σκορπίοι τε. — —

'Αριστοτέλης δὲ, παρετυμολογῶν αὐτῆς τοὔνομα, φησὶν ὠνομάσθαι παρὰ τὸ ἅμα ἰέναι ταῖς παραπλησίαις· ἔστι γὰρ συναγελαστική. Ἱκέσιος δ' ἐν τοῖς

1 καὶ δελφάκινά γ' ὠπτάομεν coni. Casaub. Forsan καὶ δελφάκινά γ' ὀπτὰ κρ. 2 πολύπους vulgo. 3 τάλις legebam cum Sam. Petito. 4 λέγει vulgo cum sequentibus connectunt. κατίσχε λόγοις coni. Petit. An περὶ τὸ σᾶμά μ' ἀνακαλοῦσ' ἴσχει λόγοις? aut, ἴσχεν λέγει? 5 Vulgo ὃ καὶ παρὰ τρίγλας τε καὶ πάχνα. 6 γ' ἀμίαι corrigunt viri docti. 7 Fors. ψᾶτταί τε vel ψᾶσσαί τε, *rhombi* vel *passeres pisces*. 8 Vulgo τοσαῦται παρῆν.

rotundas, & porcellorum assas carnes, & polypos:
& dulce sane ad haec vinum bibebamus. **B.** *Vae mihi, mihi! Uxorcula*
circa monumentum [sive, *circa prandii horam*] *me vocans detinuit verbis.* A. *O factum male!*
Quandoquidem & mulli adfuerunt, & pingues etiam amiae duae
in medio dispositae: totidemque palumbi adfuerunt,
& scorpii pisces.

Aristoteles, nominis rationem reddens, ait, *dictas esse amias eo, quod simul* (ἅμα) *cum sui similibus eant.* Nam gregatim is piscis degit. Icesius vero in libris de Ali-

περὶ Ὕλης, εὐχύλους μὲν αὐτὰς εἶναι καὶ ἁπαλὰς, πρὸς δὲ τὰς ἐκκρίσεις μέσας, ἧσσον δὲ τροφίμους.

Ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος ἐν τῇ Γαστρολογίᾳ (οὕτως γὰρ ἐπιγράφεσθαί φησι Λυκόφρων
b ἐν τοῖς Περὶ Κωμῳδίας, ὡς τὴν Κλεοστράτου τοῦ Τενεδίου Ἀστρολογίαν) [1] περὶ τῆς ἀμίας φησὶν οὕτως·

VII. Archestrati Gastrologia.

Τὴν δ' ἀμίαν φθινοπώρου, ὅταν πλειὰς καταδύνῃ,
πάντα τρόπον σκεύαζε. τί σοι τάδε μυθολογεύω;
οὐ γὰρ μὴ σὺ διαφθείρῃς γ', [2] οὐδ' ἂν ἐπιθυμῇς.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ τοῦτο δαήμεναι, ὦ φίλε Μόσχε,
ὅν τινα χρή σε τρόπον κείνην διαθεῖναι ἄριστα·
c ἐν συκῆς φύλλοις, καὶ ὀριγάνῳ οὐ μάλα πολλῷ·
μὴ τυρὸν, μὴ λῆρον. ἁπλῶς δ' οὕτως θεραπεύσας
ἐν συκῆς φύλλοις, σχοίνῳ κατάδησον ἄνωθεν·

1 Vulgo Γαστρολογίαν. 2 Vulgo οὐ γὰρ μή σε διαφθείρῃ γ'.

mentorum Materia scribit, *boni succi esse hunc piscem & tenerum, egestu mediocriter facilem, sed minus nutrientem.*

7. Obsoniorum vero mirificus artifex Archestratus in *Gastrologia* (sic enim inscriptum fuisse illud carmen ait Lycophron in libris De Comoedia, quemadmodum Cleostrati Tenedii liber *Astrologia* inscriptus est) de amia in hunc modum scribit:

Amiam autumno post Vergiliarum occasum
quo libuerit modo para. Cur enim multis verbis hoc tibi dicam?
Non potes enim eam corrumpere; ne si velles quidem.
Quod si tamen & hoc discere cupis, dilecte Mosche,
qua ratione tu optime parare illam debeas;
dicam: cum foliis ficûs, & origano non admodum multo:
ne caseum adhibeas, aut alias nugas! Sed postquam simpliciter ita curaveris,
foliis ficus obvolutam, funiculo superne obligatam,

εἶθ' ὑπὸ θέρμην ὤσας ἔσω σποδὸν, ἐν φρεσὶ καιρὸν
γιγνώσκων, ὁπότ' ἐστ' ὀπτὴ, καὶ μὴ κατακαύσῃς.
Ἔστω δ' αὐτή σοι Βυζαντίου ἐξ ἐρατεινοῦ,
εἴπερ ἔχειν ἀγαθὴν ἐθέλεις. κᾂν ἐγγὺς ἁλῷ που [1]
τοῦδε τόπου, χεδνὴν λήψει. τηλοῦ δὲ θαλάσσης
Ἑλλησποντιάδος, χείρων κᾂν κεῖνον ἀμείψῃς d
Αἰγαίου πελάγους ἔναλον πόρον, οὐκ ἔθ' ὁμοία
γίνεται, ἀλλὰ καταισχύνει τὸν πρόσθεν ἔπαινον.

VIII. Οὗτος ὁ Ἀρχέστρατος ὑπὸ Φιληδονίας γῆν πᾶσαν καὶ θάλασσαν περιῆλθεν ἀκριβῶς· ἐμοὶ δοκεῖ, τὰ πρὸς γαστέρα ἐπιμελῶς ἐξετάσαι βουληθείς. καὶ ὥσπερ οἱ τὰς Περιηγήσεις καὶ τοὺς Περίπλους ποιησάμενοι, μετ' ἀκριβείας ἐθέλει πάντα ἐκτίθεσθαι, ὅπου ἐστὶν ἕκαστον κάλλιστον βρωτόν. [2] τοῦτο γὰρ

Epicuro praeivit Archestratus.

1 καὶ ἐγγὺς ἅλῳ που edd. ubi ἁλός που corrigit Casaub. 2 βρωτόν τε edd. cum ms. *A.* Unde legendum videtur βρωτόν τε ποτόν τε.

sub calidum cinerem penitus subde, & mente tempus
cognosce, quo assa fuerit, ne illam exuras.
Sit autem tibi haec ex amoeno Byzantio,
si quidem bonam habere volueris. Et sicubi capta fuerit prope
illum locum, bonam habebis. Procul vero a mari
Hellespontico deterior est: ab illoque si discesseris
Aegei pelagi freto, non amplius pari bonitate
est, sed pristinam dedecorat laudem.

8. Hic Archestratus ob voluptatis studium universam terram & maria omnia adcurate lustravit, non alio consilio, ut mihi videtur, nisi ut quae ad gulam pertinent diligenter exquireret. Et, quemadmodum ii qui Itineraria & Periplos scripserunt, sic ille exacte & adcurate omnia vult exponere, qua parte terrarum unumquodque edulii genus sit praestantissimum. Id enim ipse

e αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ ἐπαγγέλλεται τῶν καλῶν τούτων ὑποθηκῶν, ὧν πρὸς τοὺς ἑταίρους ποιεῖται Μόσχον τε καὶ Κλέανδρον, ὥσπερ ὑποτιθέμενος αὐτοῖς, κατὰ τὴν Πυθίαν, ζητεῖν,

Ἵππον Θεσσαλικὴν, Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα,
ἄνδρας δ' οἳ πίνουσιν ὕδωρ καλῆς Ἀρεθούσης.

Χρύσιππος δ' αὐτὸν, ὁ ὄντως φιλόσοφος καὶ περὶ πάντα ἀνὴρ, ἀρχηγὸν Ἐπικούρῳ φησὶ γενέσθαι, καὶ τοῖς τὰ τούτου ἐπισταμένοις, τῆς πάντα διαλυμηνα-
f μένης ἡδονῆς. Καὶ γὰρ οὐκ ἐγκαλυπτόμενος ὁ Ἐπίκουρος λέγει, ἀλλὰ μεγάλῃ τῇ φωνῇ· „Οὐ γὰρ ἔγω γε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθὸν, ἀφελὼν μὲν τὴν διὰ χυλῶν,[1] ἀφελὼν δὲ τὴν δι' ἀφροδισίων ἡδονήν." Οἴεται γὰρ οὗτος[2] ὁ σοφὸς καὶ τὸν ἀσώτων βίον ἀνεπίληπτον εἶναι, εἴπερ αὐτῷ προσγένοιτο τὸ ἀδεὲς καὶ ἵλεων. Διὸ καὶ οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ, κατα-

1 χειλῶν edd. 2 οὕτως mssti.

in prooemio praeclararum istarum Praeceptionum profitetur, quas amicis suis Moscho & Cleandro nuncupavit: quos admonet ut quaerant, fere ut olim Pythia edixit,

Equam e Thessalia, mulierem Laconicam,
viros vero qui bibunt pulcrae aquam Arethusae.

Hunc Chrysippus, verissimus ille philosophus, & quovis nomine vir, *viam praeivisse*, ait, *Epicuro & his qui illius placita sequuntur, ad eam quae perdit omnia voluptatem.* Nec enim obscure Epicurus dicit, sed alta voce clamat: *Non equidem intelligere queo bonum, detracta saporum voluptate, detractaque eâ quae veneris usu percipitur.* Existimat enim sapiens ille, ne asotorum quidem vitam improbandam esse, si demto metu adsit hilaritas. Itaque etiam Comici poëtae perstringentes subinde Epicureos,

τρέχοντές που [τῶν Ἐπικουρείων,] [1] τῆς ἡδονῆς καὶ ἀκρασίας ἐπικούρους καὶ βοηθοὺς βοῶσιν.

IX. Comici traducunt Epicurum.

Πλάτων μὲν, ἐν Συνεξαπατῶντι, δυσχεραίνοντα 2
ποιήσας πατέρα τῷ τοῦ υἱοῦ παιδαγωγῷ, καὶ λέγοντα·

A. Ἀπολώλεκας τὸ μειράκιόν μου παραλαβὼν,
ἀκάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον
ἀλλότριον αὐτοῦ· καὶ πότους ἑωθινοὺς
πίνει διὰ σὲ νῦν, πρότερον οὐκ εἰθισμένος. [2]
B. Εἶτ' εἰ μεμάθηκε, δέσποτα, ζῆν, ἐγκαλεῖς;
A. Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτον; B. Λέγουσιν [3] οἱ σοφοί.
ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τἀγαθὸν
τὴν ἡδονήν. A. Δήπουθεν. [4] οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν
ταύτην ἑτέρωθεν· ἐκ δὲ τοῦ ζῆν παγκάλως b
εὖ σῶς [5] ἅπαντας, ἦ [6] τυχὸν δώσεις ἐμοί.

1 Verba τῶν Ἐπικουρείων ex coniect. adiecta. Aliam emendationem propofuit Cafaub. 2 Alibi εἰθισμένον. 3 τὸ τοιοῦθ', ὡς λέγουσιν edd. 4 Iungunt vulgo τὴν ἡδονὴν δήπουθεν. 5 εὖ σῶς vulgo. 6 ἢ vulgo.

voluptatis & intemperantiae epicuros (i. e. auxiliatores) *patronosque* vocant.

9. Sic Plato, in Impoftore; ubi patrem inducit paedagogo filii fuccenfentem, dicentemque:

A. *Corrupifti adolefcentem commiffum tibi,*
fcelefte, & vitam fectari alienam fibi
perfuafti. Per te eft, quod iam potat de die
a mane fummo, non id folitus antea.
B. *Eon' me culpas, here, quod didicit vivere?*
A. *Vivere tu dicis hoc?* B. *Sapientes id docent.*
Epicurus fummum generis humani bonum
voluptatem effe docuit. Hanc apifcier
aliunde non eft. Namque, qui vivunt bene,
hi recte vivunt: nonne id concedes mihi?

Ἑώρακας οὖν φιλόσοφον, εἰπέ μοι, τινὰ
μεθύοντ᾽, ἐπὶ τούτοις θ᾽ οἷς λέγεις κηλούμενον;
B. Ἅπαντας. οἱ γὰρ [1] τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες,
καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις,
καὶ ταῖς διατριβαῖς, ὥσπερ ἀποδεδρακότα,
οὕτως, ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ,
ἴσασιν οὗ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου,
C καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν, ὡς περὶ πράγματος,
ὥστ᾽ ἐκπεπλῆχθαι πάντας.

Καὶ ἐν τῷ Ἀνδροφόνῳ δὲ ἐπιγραφομένῳ ὁ αὐτὸς Πλάτων, διαπαίξας τινὰ τῶν ἐπιεικῶν φιλοσόφων, ἐπιφέρει·

Ἐξὸν γυναῖκ᾽ ἔχοντα κατακεῖσθαι καλὴν,
καὶ Λεσβίου χυτρίδε λαμβάνειν δύο·
ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο, τοῦτο τἀγαθόν. [2]

1 οἱ γοῦν alibi. οἱ καὶ h. l. ed. Bas. & Cas. 2 ἐστι τοῦτ᾽ ἀγαθὸν ms. *A.* ἐστι τοῦτο τἀγαθὸν ms. *Ep.* ἐστι τοῦτο τοῦτ᾽ ἀγαθὸν edd.

A. *Vidistine igitur tu philosophum quempiam*
vinosum, atque istis se oblectare moribus?
B. *Quin cuncti: adducto qui supercilio ambulant;*
quique in porticibus inque conciliabulis
Sapientem quaeritant, plane tamquam aufugerit;
hi, si glaucifcus ipsis adpositus fuit,
qua parte sit sumendus, norunt memoriter;
& caput anquirunt, tamquam in controversia:
ut obstupescant omnes.

Et in fabula, quae Homicida inscribitur, idem Plato, postquam risit modestum aliquem philosophum, sic pergit:

Si licet uxore cum formosa accumbere,
duasque haurire Lesbii vini amphoras:
nimirum hoc sapere recte est, hoc verum bonum.

Ἐπίκουρος ἔλεγε ταῦθ᾽, ἃ νῦν ἐγὼ λέγω.
Εἰ τοῦτον ἔζων πάντες, ὃν ἐγὼ ζῶ, βίον,
οὔτ᾽ ἄτοπος ἦν ἂν, οὔτε μοιχὸς οὐδὲ εἷς. d

Ἡγήσιππος δ᾽ ἐν Φιλεταίροις· [1]

Ἐπίκουρος ὁ σοφὸς, ἀξιώσαντός τινος
εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν, ὅ τι ποτ᾽ ἐστὶ τἀγαθὸν,
ὃ διὰ τέλους ζητοῦσιν, εἶπεν ἡδονήν.
Εὖ γ᾽, ὦ κράτιστ᾽ ἄνθρωπε καὶ σοφώτατε·
τοῦ γὰρ μασᾶσθαι κρεῖττον οὐκ ἔστ᾽ οὐδὲ ἓν
ἀγαθόν· πρόσεστιν ἡδονῇ γὰρ τἀγαθόν.

X. Alii philosophi voluptarii.

Ἀσπάζονται δὲ οὐ μόνον οἱ Ἐπικούρειοι τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ καὶ οἱ Κυρηναϊκοὶ καὶ Μνησιστράτειοι δὲ καλούμενοι. καὶ γὰρ καὶ [2] οὗτοι ζῆν μὲν ἡδέως χαίρουσιν, ὥς φησι Ποσειδώνιος. Οὐ μακρὰν δὲ τούτων ἦν καὶ Σπεύσιππος, ὁ Πλάτωνος ἀκουστὴς καὶ συγγενής. Διονύσιος γοῦν ὁ τύραννος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν e

In his Speusippus.

1 Forf. Φιλεταίρῳ. 2 Alterum καὶ omittunt alii.

Epicurus eadem dixit, quae nunc dictito.
Quod si omnes, ego quam vivo, vitam viverent,
iam nemo adulter esset, nemo iniurius.

Hegesippus vero, in Philetaeris:

Epicurus ille sapiens, cum quis quaereret
ab eo, quid illud esset eximium Bonum,
quod quaeritarent: Nil nisi Voluptas, *ait.*
Salve vir optime atque sapientissime!
Revera enim maius, quam mandere, haud datur
bonum. Bonum quippe in voluptate omne inest.

10. Non modo autem Epicurei amplexantur voluptatem, verum etiam qui *Cyrenaici* & *Mnesistratei* vocantur. Nam & hi, ut ait Posidonius, vitâ gaudent voluptariâ. Nec vero multum ab his aberat *Speusippus*, Platonis auditor & cognatus. Dionysius quidem, in datis

Ἐπιστολαῖς, καὶ τὰ τῆς Φιληδονίας αὐτοῦ διεξερχόμενος, ἔτι τε τῆς Φιλαργυρίας, ἐρανίζεσθαί τε παρὰ πολλῶν αὐτὸν διελέγχων, ὀνειδίζει καὶ τὸν Λασθενείας τῆς Ἀρκαδικῆς [1] ἑταίρας ἔρωτα. ἐπὶ πᾶσίν τε λέγει τάδε· „Σὺ τισὶν Φιλαργυρίαν ὀνειδίζεις; αὐτὸς
f μηδὲν ἐλλελοιπὼς [2] αἰσχροκερδίας; τί γὰρ οὐ πεποίηκας; οὐχ ὑπὲρ ὧν Ἑρμείας ὤφειλεν αὐτὸς ἐκτετικὼς, ἔρανον συνάγειν ἐπιχειρεῖς;"

XI. Sed maxime Epicurus cum suis.

Περὶ δὲ τοῦ Ἐπικούρου Τίμων ἐν τρίτῃ Σίλλων φησί·

Γαστρὶ χαριζόμενος τῆς οὐ λαμυρώτερον οὐδέν.

Ταύτης γὰρ ἕνεκεν ὁ ἀνὴρ, καὶ τῆς ἄλλης τῆς κατὰ σάρκα ἡδονῆς, ἐκολάκευε καὶ Ἰδομενέα καὶ Μητρόδωρον. Καὶ αὐτός δέ που ὁ Μητρόδωρος, οὐκ ἀποκρυ-
a πτόμενος τὰς καλὰς ταύτας θέσεις, φησί· „Περὶ

1 τῆς Σαρδικῆς vulgo h. l. 2 ἐκλελοιπὼς edd.

ad eum Epistolis, cum voluptatis studium, tum divitiarum insuper cupiditatem eius commemorans, obiiciensque quod pecuniam a multis corrasisset, denique etiam Lastheneae Arcadici scorti amorem ei exprobrat. Quibus omnibus haec subiicit verba: *Tu nonnullis avaritiam exprobras; cum ipse ad turpis lucri summum studium nihil reliqui feceris? Quid enim non commisisti? Nonne, postquam pro Hermea quod ille debuerat aes alienum persolvisti, nunc stipem ipse colligere adgrederis?*

11. De *Epicuro* vero Timon, tertio libro Sillorum, ait:

Ventri indulgens, quo impudentius nil est.

Nam huius caussa, reliquaeque caussa voluptatis quae carne percipitur, adulatus etiam ille homo est Idomeneo & Metrodoro. Porro vero ipse quoque *Metrodorus*, minime dissimulans pulcra ista praecepta, ait alicu-

B 2

γαστέρα γὰρ, ὦ Φυσιολόγε Τιμόκρατες, περὶ γαστέρα ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λόγος τὴν ἅπασαν ἔχει σπουδήν." Ἐπίκουρος γὰρ ἦν ὁ τούτων διδάσκαλος, ὃς καὶ βοῶν ἔλεγεν· „Ἀρχὴ καὶ ῥίζα παντὸς ἀγαθοῦ ἡ τῆς γαστρὸς ἡδονὴ, καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ περιττὰ εἰς ταύτην ἔχει τὴν ἀναφοράν." κἀν τῷ Περὶ Τέλους δέ φησιν οὕτω πως· „Οὐ γὰρ ἔγω γε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθὸν, ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ χυλῶν ἡδονὰς, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀκροαμάτων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς διὰ μορφῆς κατ' b ὄψιν ἡδείας κινήσεις." Καὶ προελθών· „Φύσει, λέγει, [1] τιμητέον τὸ καλὸν, καὶ τὰς ἀρετὰς, καὶ τὰ τοιουτότροπα, ἐὰν ἡδονὴν παρασκευάζῃ· ἐὰν δὲ μὴ παρασκευάζῃ, χαίρειν ἐατέον."

XII. Poëtae voluptatem laudantes.

Πρότερος δὲ τοῦ Ἐπικούρου Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδιοποιὸς, ἐν Ἀντιγόνῃ, περὶ τῆς ἡδονῆς τοιαῦτ' εἴρηκεν·

1 Vulgo, καὶ προελθὼν φησὶ λέγειν.

bi: »Ad ventrem enim, o Naturae studiose Timocrates, ad ventrem omne studium refert ratio secundum naturam progrediens.« Epicurus quippe hoc docuerat, qui alta voce clamans dixit: *Principium & radix omnis boni est ventris voluptas: &, ad hanc sapientia & exquisita doctrina refertur.* Et in libro DE FINE sic ferme scribit: *Non enim equidem habeo quod intelligam bonum, detrahens eas voluptates quae sapore percipiuntur, detrahens eas quae usu Veneris, detrahens eas quae auditu & cantibus; detrahens denique eas suaves motiones, quae ex formarum intuitu percipiuntur oculis.* Tum paululum progressus: *Naturâ,* inquit, *aestimandum est honestum, & virtutes, & his similia, si quidem voluptatis sint efficientia: at, voluptatem nisi efficiant, longum valere ea iubeamus.*

12. Ante Epicurum vero *Sophocles*, Tragoediarum scriptor, in Antigone, de Voluptate haec dixit:

— — Τὰς γὰρ ἡδονὰς · Sophocles.
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
e Πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.

Φιλέταιρος, Κυνηγίδι·[1] Philetaerus.
Τί δεῖ[2] γὰρ ὄντα θνητὸν, ἱκετεύω, ποιεῖν;
πλὴν ἡδέως ζῆν τὸν βίον καθ' ἡμέραν·
ἐάν γ' ἔχῃ τις[3] ὁπόθεν. ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν
τοῦτ' αὐτὸ,[4] τἀνθρώπει' ὁρῶντα πράγματα·
f εἰς αὔριον δὲ μὴ φροντίζειν εἴ τι καὶ[5]
ἔσται. περίεργόν ἐστιν ἀποκεῖσθαι πάνυ
ἕωλον ἔνδον ἀργύριον. —

1 Κυναγίδι vulgo h. l. Κυνηγίδι Suid. 2 Τί δὴ edd. 3 Vulgo ἐὰν ἔχῃ τις. 4 τοῦτ' αὖ τὰ τἄνθρ. ed. Ven. & Bas. τοῦτ' αὐτὰ τἄνθρ. ed. Casaub. 5 Vulgo εἰς αὔριον δὲ φροντίζειν εἴ τι absque καὶ & absque negante particula.

— — *Voluptates enim*
qui deserit negligitque, non ego hunc censeo
vivere, sed animatum esse cadaver.
Esto domi, si vis, locuples admodum,
vive tyranni habitu fastuque: his si abest
mens laeta, reliqua ego fumi umbrâ
non emerim homini prae voluptate.

Philetaerus, in Venatrice:
Quid, quaeso, facere mortalem oportet?
nisi, suaviter vitam ut degat in diem;
modo habeat unde. Sed spectare oportet
hoc ipsum unum, res humanas reputantem:
in crastinum vero non anxie curare; an simus perinde
habituri. Nimis curiosum est, reponere
intus pridianam pecuniam. —

καὶ ἐν Οἰνοπίωνι δὲ ὁ αὐτὸς φησί·

— — Θνητῶν δ' ὅσοι
ζῶσιν κακῶς, ἔχοντες ἄφθονον βίον,
ἐγὼ μὲν αὐτοὺς ἀθλίους εἶναι λέγω.
οὐ γὰρ θανών γε δύναι' ἂν ἔγχελυν φαγεῖν,
οὐδ' ἐν νεκροῖσι πέττεται γαμήλιος.

XIII. Apollodorus Caryſtius.

Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Καρύστιος, ἐν Γραμματειδιοποιῷ·

Ὦ πάντες ἄνθρωποι, τί τὸ ζῆν ἡδέως
παρέντες, ἐπιμελεῖσθε τοῦ κακῶς ποιεῖν,
πολεμοῦντες ἀλλήλους; [1] Πότερα, πρὸς τῶν θεῶν,
ἐπιστατεῖ τις τοῦ βίου νυνὶ τύχη
ἄγροικος ἡμῶν, οὔτε παιδείαν ὅλως
εἰδυῖα· τί τὸ κακὸν, ἢ τί ποτε δὴ τἀγαθὸν [2]
ἔστ', ἀγνοοῦσα παντελῶς· εἰκῇ τε τοὺς
ἡμᾶς κυλινδοῦσ' ὅν τιν' ἂν τύχῃ τρόπον;

1 ἀλλήλοις lego cum Grotio. 2 ἢ τί ποτ' ἢ τἀγαθὸν edd.

Idem, in Oenopione, ait:

— — *Mortalium*
qui non bene vivunt cum divitiae ſuppetant,
hos omnium eſſe praedico miſerrimos.
Nam mortuus non comedes anguillas, neque
coquuntur in orco liba nuptialia.

13. Apollodorus vero Caryſtius, in Libellifice: (ſeu, Litium procuratore:)

Heu quotquot eſtis! cur, vitâ laetabili
omiſſâ, id agitis ut ſe res habeant male,
bellantes alii in alios? Pro Superûm fidem!
An aliquis vitam noſtram Genius regit
illiteratus, inficetus, barbarus?
qui, quid bonum ſit, quidque ſit contra malum,
ignoret plane: quique nos, ut fors tulit,
huc illud verſet impetu temerario?

Οἶμαι γέ. τίς γὰρ μᾶλλον ἂν προείλετο,
Ἕλλην ἀληθῶς οὖσα, λεπομένους ὁρᾷν
f αὐτοὺς ὑφ᾽ αὑτῶν, καὶ καταπίπτοντας νεκρούς·
ἐξὸν ἱλαροὺς, παίζοντας, ὑποπεπωκότας,
αὐλουμένους ᾠδῇ; Λέγ᾽ αὐτὴ, γλυκυτάτη, [1]
ἔλεγχ᾽ ἄγροικον οὖσαν ἡμῶν τὴν τύχην.

καὶ προελθών·

Οὐ τοῦτο τὸ ζῆν ἐστι τὸν καλούμενον [2]
Θεῶν ἀληθῶς βίον. [3] Ὅσῳ δ᾽ ἡδίονα
τὰ πράγματ᾽ ἐν ταῖς πόλεσιν ἦν ἂν, ἢ τὰ νῦν,
εἰ μεταβαλόντες τὸν βίον διήγομεν;
a Πίνειν Ἀθηναίους ἅπαντας [4] τοὺς μέχρι
ἐτῶν τριάκοντ᾽ ἐξιέναι· τοὺς δ᾽ ἱππέας
ἐπὶ κῶμον εἰς Κόρινθον ἡμέρας δέκα,
στεφάνους ἔχοντας καὶ μύρον· πρὸ ἡμέρας; [5]

1 αὐλουμένους ᾠδὶ λέγειν. ὦ γλυκυτάτη, edd. 2 τὸ καλούμενον edd. 3 Interrogandi ſignum interponit Grotius. 4 καὶ τοὺς μέχρι edd. 5 Iungunt alii καὶ μύρον πρὸ ἡμέρας, alii ad praecedentia referentes, alii & ſequentia.

Credo equidem. Nam, quis Graeco ingenio praeditus
optaret potius cernere excoriarier
alios ab aliis, cadere in terram mortuos;
quam laetos, ludibundos, inter pocula
ad tibiam cantantes? O dulciſſima,
refelle nobis iſtum genium barbarum.

Idem, paulo poſt:

Nonne illud vere eſt coelitum quod dicitur
vitam agere? Quanto res ſe haberent ſuavius
noſtras per urbes, iſtum vivendi modum
ſi mutaremus placitis mollioribus?
Athenienſes usque ad tricenarios
potatum ut irent omnes; equites pergerent
Corinthum commiſſaturi in denos dies,
ſertati & unguentati inde a diluculo;

τοὺς τὴν ῥάφανον πωλοῦντας ἕψειν Μεγαρέων· [1]
εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιέναι τοὺς συμμάχους·
κεραννύναι τὸν οἶνον Εὐβοῆς· τρυφή, [2]
καὶ βίος ἀληθῶς. Ἀλλ' ἀπαιδεύτῳ τύχῃ
δουλεύομεν. — b

XIV. Tantalus, voluptatis studiosus.

Φιλήδονον δὲ οἱ ποιηταὶ καὶ τὸν ἀρχαῖόν φασι γενέσθαι Τάνταλον. ὁ γοῦν τὴν τῶν Ἀτρειδῶν ποιήσας Κάθοδον „ἀφικόμενον αὐτὸν, λέγει, πρὸς τοὺς θεοὺς, καὶ συνδιατρίβοντα, ἐξουσίας τυχεῖν παρὰ τοῦ Διὸς αἰτήσασθαι ὅτου ἐπιθυμεῖ. τὸν δὲ, πρὸς τὰς ἀπολαύσεις ἀπλήστως διακείμενον, ὑπὲρ αὐτῶν τε τούτων μνείαν ποιήσασθαι, καὶ τοῦ ζῆν τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς θεοῖς. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν Δία, τὴν μὲν εὐχὴν ἀποτελέσαι διὰ τὴν ὑπόσχεσιν· ὅπως c δὲ μηδὲν ἀπολαύῃ τῶν παρακειμένων, ἀλλὰ διατελῇ

1 ἐλθεῖν Μεγαρίας legit Grotius. 2 τοῦτ' ἦν τρυφὴ edd. Quae tenens Grotius, praecedentia sic constituit: κεραννύναι τὸν Εὐβοῆ.

venirent Megaris brassicam qui venderent;
adirent laeti nostra socii balnea,
miscerent vinum Euboicum. O deliciae merae!
o vera vita! Nunc Genio immiti ac fero
servimus.

14. Voluptatis vero studiosum etiam priscum illum *Tantalum* fuisse aiunt poëtae. Auctor quidem *Reditus Atridarum* scribit: » Postquam ad Deos ille pervenisset, cum illorum consuetudine uteretur, potestatem nactum esse precandi a Iove quidquid cuperet. Illum vero, voluptatum desiderio insatiabili captum, illarum fruitionem & vitam similem vitae Deorum petivisse. Quibus precibus indignatum Iovem, praestitisse illi quidem quod optasset, quoniam pollicitus fuisset: at, ne frueretur adpositis, sed turbatus semper & anxius esset, su-

ταραττόμενος, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἐξήρτησεν αὐτῷ πέτρον, δι' ὃν [1] οὐ δύναται τῶν παρακειμένων τυχεῖν οὐδενός." Καὶ τῶν Στωϊκῶν δέ τινες συνεψήφισαντο ταύτης τῆς ἡδονῆς. Ἐρατοσθένης γοῦν ὁ Κυρηναῖος, μαθητὴς γενόμενος Ἀρίστωνος τοῦ Χίου, ὃς ἦν εἷς τῶν ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρίστωνι, παρεμφαίνει τὸν διδάσκαλον ὡς ὕστερον ὁρμήσαντα ἐπὶ τρυφήν, [2] λέγων ὧδε· „Ἤδη δέ ποτε καὶ τοῦτον πεφώρακα τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς μεσότοιχον διορύττοντα, καὶ ἀναφαινόμενον παρὰ τῇ ἡδονῇ." Καὶ Ἀπολλοφάνης [3] δὲ (γνώριμος δὲ ἦν καὶ οὗτος τοῦ Ἀρίστωνος) ἐν τῷ Ἀρίστωνι, καὶ αὐτὸς οὕτως ἐπιγράψας τὸ σύγγραμμα, ἐμφανίζει τὴν τοῦ διδασκάλου φιληδονίαν. Περὶ δὲ Διονυσίου τοῦ Ἡρακλεώτου τί δεῖ καὶ λέγειν; ὃς ἄντικρυς ἀποδὺς τὸν τῆς ἀρετῆς χιτῶνα, ἄνθινα μετημφιάσατο, καὶ Μεταθέμε-

Aristo Chius, Stoicus.

d

Dionysius Heracleota.

1 δι' ὃν edd. 2 εἰς τρυφὴν edd. ἐπὶ τὴν τρυφὴν ms. Ep. 3 Ἀφάνης vulgo.

per caput eius saxum suspendisse; quo factum, ut rebus praesentibus frui non posset. « Fuerunt autem & e Stoicis nonnulli, qui idem genus voluptatis consectarentur. Eratosthenes quidem Cyrenaeus, qui discipulus fuerat *Aristonis Chii*, Stoici philosophi, in libro qui *Aristo* inscribitur, significat praeceptorem procedente tempore ad luxuriam se adplicuisse. Verba eius haec sunt: *Iam vero etiam hunc subinde deprehendi, perfosso pariete inter voluptatem virtutemque intergerino, apud voluptatem repertum.* Similiter & Apollophanes, qui & ipse discipulus fuerat Aristonis, in *Aristone* (nam & hic eodem titulo librum edidit) voluptatis studium praeceptoris significavit. De *Dionysio* vero *Heracleota* quid opus est verbis? qui palam exuto virtutis indumento, sumtaque floribus variegata

νος καλούμενος ἔχαιρε, καίτοι γηραιὸς [1] ἀποστὰς e
τῶν τῆς Στοᾶς λόγων, καὶ ἐπὶ τὸν Ἐπίκουρον μεταπηδήσας. περὶ οὗ οὐκ ἀχαρίτως ὁ Τίμων ἔφη·

Ἡνίκ' ἐχρῆν δύνειν, νῦν ἄρχεται ἡδύνεσθαι.
Ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι. [2]

XV. — ALPHESTES, piscis.

Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τῷ τρίτῳ Περὶ Σώφρονος, τῷ εἰς τοὺς Ἀνδρείους Μίμους, προθεὶς τὸ „καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστᾶν“ [3] φησίν· „Ἰχθύς τινες οἱ ἈΛΦΗΣΤΑΙ, τὸ μὲν ὅλον κιῤῥοειδεῖς, [4] πορφυρίζοντες δὲ κατά τινα μέρη. Φασὶ δὲ αὐτοὺς ἁλίσκεσθαι σὺν δύο, καὶ φαίνεσθαι τὸν ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου [5] κατ' οὐρὰν ἑπόμενον. ἀπὸ τοῦ οὖν κατὰ τὴν πυγὴν θατέρῳ τὸν ἕτερον ἀκολουθεῖν, τῶν ἀρχαίων τινὲς τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς [6] οὕτω καλοῦσιν. Ἀριστο- f

1 γεραιὸς edd. 2 παύεσθαι mssti. 3 τἀλφηστᾶν edd. cum ms. *A*. Forf. τᾶν ἀλφηστᾶν. 4 κηροειδεῖς edd. 5 ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ms. *Ep*. 6 Alii κατωφερεῖς.

veſte, gaviſus eſt *Mutatus* cognominari; quum iam ſenex, deſertâ Stoae doctrinâ, ad Epicurum defeciſſet. De quo haud invenuſte Timon dixit:

Quo tempore ad occaſum ſpectare oportebat, tunc voluptatem incipit ſectari.

Eſt amandi, eſt nuptias contrahendi tempus: eſt vero etiam tempus finem faciendi.

15. Apollodorus Athenienſis, tertio De Sophrone libro, quo Commentarius in Viriles Mimos continetur, praepoſitis verbis καταπυγοτέραν τᾶν ἀλφηστᾶν, (id eſt, *libidinoſiorem alpheſtis*) haec ſubiicit: »Sunt *Alphestae* piſces quidam, in totum quidem fulvi coloris, ſed nonnullis in partibus purpurei. Quos aiunt ſemper binos ſimul capi, reperirique alterum ad caudam alterius ſequentem. Igitur ab hoc ipſo, quod alter alterum ad nates ſequitur, nonnulli veterum homines intemperantes libidinoſosque *alpheſtas* vocant.« Ariſtoteles ve-

τέλης δ' ἐν τῷ Περὶ Ζώων, μονάκανθον εἶναι καὶ κιῤῥὸν τὸν ἀλφηστικόν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ [1] καὶ Νου-
a μήνιος ὁ Ἡρακλεώτης ἐν Ἁλιευτικῷ, οὕτως·

Φυκίδας, ἀλφηστήν τε, καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν
σκορπίον. —

καὶ Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ·

Μῦες, ἀλφησταί τε, [καὶ] [2] κορακῖνοι κοριοειδέες. [3]

Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μίθαικος [4] ἐν Ὀψαρτυτικῷ.

'ΑΝΘΙΑΣ, κάλλιχθυς. Τούτου μέμνηται Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ· XVI. Anthias, callichthys.

b Καὶ σκιφίας χρόμιός θ', ὃς ἐν τῷ
ἦρι, καττὸν Ἀνάνιον, [5]
ἰχθύων πάντων ἄριστος,
ἀνθίας δὲ χείματι.

1 δ' αὐτῶν ms. *A*. 2 καὶ ex coni. adiectum. 3 κηριοειδέες edd. *similes favis*. 4 Μύθαικος edd. 5 καττὸν ἄνεμον edd.

ro, in opere De Animalibus, unicam ſpinam habere, & fulvi eſſe coloris *alpheſticum*, ait. Eiusdem meminit Numenius Heracleotes in Halieutico (id eſt, libro De Piſcatu) ſic:

Phycidas, alpheſtamque, & in cute rubrum
ſcorpium.

Et Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Muſculi, alpheſtaeque, & pupulis ſimiles coracini.

Meminit eiusdem piſcis etiam Mythaecus, (*ſive*, Mithaecus,) in Opſartytico, id eſt, in Arte Culinaria.

16. Anthias, *callichthys*. Huius meminit Epicharmus in Hebes Nuptiis:

Et xiphias, & chromius, qui verno tempore, ut ait
Ananius,
piſcium omnium eſt optimus, anthias vero hyeme.

Λέγει δὲ Ἀνάνιος οὕτως·

Ἔαρι μὲν χρόμιος ἄριστος,
  ἀνθίας δὲ χειμῶνι.
τῶν καλῶν δ' ὄψων ἄριστον
  καρὶς ἐκ συκέης φύλλου.
ἡδὺ γ' ἐσθίειν χιμαίρης
  φθινοπωρισμῷ κρέας·
δέλφακος δ', ὅταν τραπέωσι
  καὶ πατέωσιν, ἐσθίειν.
καὶ κυνῶν αὕτη τόθ' ὥρη,
  καὶ λαγῶν κἀλωπέκων·
ὄϊος αὖ τόθ' ὅταν θέρος τ' ᾖ, [1]
  κ' ἠχέται βαβράζωσιν.
εἶτα δ' ἐστὶν ἐκ θαλάσσης
  θύννος οὐ κακὸν βρῶμα,
ἀλλὰ πᾶσιν ἰχθύεσσιν
  ἐμπρεπὴς ἐν μυττωτῷ.
βοῦς δὲ πιανθεὶς, δοκέω μὲν,
  καὶ μέσων νυκτῶν ἡδὺς c

1 Vulgo οἷος αὐτὸ τόθ' ὅταν θέρος τε ᾖ.

Verba autem Ananii haec ſunt :

Vere quidem optimus chromius, anthias autem hyeme.
Praeſtantium vero obſoniorum praeſtantiſſimum eſt locuſta
e ficus folio.
Eſu quidem ſuavis eſt capellae caro autumno;
porcelli vero, cum (uvas) exprimunt calcantque.
Et catuli tunc quoque tempeſtivi ſunt, & lepores, vulpesque:
ovis autem, vigente aeſtate, cum ſtrident cicadae.
Deinde eſt e mari thynnus cibus non ſpernendus,
ſed piſces inter omnes eminet cum alliato.
Bos vero ſaginatus, & media nocte, ut videtur, gratus eſt,

χ' ἡμέρης. —

Τῶν τοῦ Ἀνανίου πλεόνων ἐμνημόνευσα, νομίζων καὶ τούτων ὑποθήκας τοῖς λάγνοις ταύτας ἐκτεθήσεσθαι.

XVII. Idem Callionymus & Ellops.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ Περὶ τῶν Ζώων ἠθῶν· „Ὅπου ἐὰν ἀνθίας ᾖ, φησὶν, οὐκ ἔστι θηρίον. ᾧ σημείῳ χρώμενοι οἱ σπογγεῖς κατακολυμβῶσι, καλοῦντες αὐτὸν ἱερὸν ἰχθῦν.“ Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων· „Τὸν δ' ἀνθίαν τινὲς καὶ κάλλιχθυν καλοῦσιν, ἔτι δὲ καλλιώνυμον, καὶ d ἔλλοπα.“ Ἱκέσιος δ' ἐν τοῖς Περὶ Ὕλης, ὑπὸ μέν τινων λύκον, ὑπὸ δ' ἄλλων καλλιώνυμον. εἶναι δὲ αὐτὸν χονδρώδη καὶ εὔχυλον καὶ εὐέκκριτον, οὐκ εὐστόμαχον δέ. Ἀριστοτέλης δὲ, καὶ καρχαρόδοντα εἶναι τὸν κάλλιχθυν, σαρκοφάγον τε καὶ συναγελαζόμενον. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Μούσαις, τὸν μὲν ἔλλο-

- *& interdiu.*

Plures ex Ananio versus commemoravi, catillonibus ratus eos etiam praeceptorum loco futuros.

17. Aristoteles, in eo libro quo de Animalium moribus agitur: » Ubicumque *anthias* est, inquit, nullum est maleficum animal. Quo indicio fidentes spongiarum piscatores urinantur; eaque de caussa *sacrum piscem* adpellant. « Meminit eius etiam Dorion, libro De Piscibus. » *Anthiam*, inquit, *nonnulli & callichthyn vocant, itemque callionymum & ellopem.* « Icesius vero, in libris de Materia, ait: » a nonnullis *lupum*, ab aliis *callionymum* dici: esse autem eum solida firmaque carne, boni succi, facilis egestionis; sed stomacho minus commodum. « Porro Aristoteles tradit » serratos dentes habere callichthyn, esseque carnivorum, & gregalem. « Epicharmus autem, in Musis, *hellopem* quidem commemo-

ἐστὶ διὰ τιμῆς, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς τὴν Σαμοθρᾴκην κατέχουσιν θεοῖς. ἁλιέα γοῦν τινα πρεσβύτην τῷ ἰχθύϊ τούτῳ κόλασιν ὑποσχεῖν, ἔτι τοῦ χρυσοῦ γένους κατ' ἀνθρώπους ὄντος. ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ Ἐπωπεὺς, καὶ ἐξ Ἰκάρου ἦν τῆς νήσου. καὶ τοῦτον οὖν ἅμα τῷ υἱῷ ἁλιεύοντα, καὶ οὐκ εὐτυχήσαντα ἄλλων ἰχθύων ἐν τῇ ἄγρᾳ ἢ πομπίλων, οὐκ ἀποσχέσθαι τῆς τούτων ἐδωδῆς, ἀλλὰ πάντας μετὰ τοῦ υἱοῦ καταθοινηθῆναι, καὶ μετ' οὐ πολὺ δίκας ἐκτίσαι τῆς δυσσεβείας. κῆτος γὰρ ἐπελθὸν τῇ νηὶ τὸν Ἐπωπέα ἐν ὄψει τοῦ παιδὸς καταπιεῖν." Ἱστορεῖ δ' ὁ Παγκράτης, ὡς „καὶ πολέμιός ἐστιν ὁ πομπίλος τῷ δελφῖνι, καὶ ὅτι οὐδ' οὗτος ἀτιμώρητος ἐκφεύγει πομπίλον φαγών. ἀχρεῖος οὖν γίνεται καὶ σφαδάζων, ἐπειδὰν φάγῃ, καὶ ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκκυμανθεὶς, βορὰ γίνεται αἰθυίαις[1] τε καὶ λάροις· ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ταῖς κητείαις παρεδρευόντων ἀνδρῶν παρανομεῖ-

1 ἁρπυίαις mssti.

lum, sed & Samothracen tenentibus Diis. Piscatorem quidem quemdam senem pisci huic poenas dedisse; cum aureum adhuc seculum inter homines esset. Nomen ei Epopeus erat, natus in Icaro insula. Hunc igitur, ait, simul cum filio piscantem, quum nullos alios pisces praeter pompilos cepisset, eorum esu non abstinuisse, sed cum filio cunctos uno epulo comedisse; nec vero multo post poenas dedisse impietatis. Nam cetum, facto in navem impetu, Epopeum in filii conspectu deglutivisse." Narratque idem Pancrates "esse quoque delphino hostem pompilum; neque hunc impune abire ubi pompilum devoravit. Fit enim iners, comeso pompilo, & tremens; & fluctibus in litus eiectus, praeda fit mergis atque laris: nonnumquam etiam ab hominibus, qui cetorum

ται." Μνημονεύει τῶν πομπίλων καὶ Τιμαχίδας ὁ Ῥόδιος, ἐν τῷ ἐνάτῳ τοῦ Δείπνου·

Κώβιοι εἰνάλιοι, καὶ πομπίλοι ἱεροὶ ἰχθῦς.

d Ἤριννά τε, [1] ἢ ὁ πεποιηκὼς τὸ εἰς αὐτὴν ἀναφερόμενον ποιημάτιον·

Πομπίλε, ναύτῃσιν πέμπων πλόον εὔπλοον ἰχθῦς, [2]
πομπεύσαις [3] πρύμναθεν ἐμὰν ἀδεῖαν ἑταίραν.

Ἀπολλώνιος δὲ, ὁ Ῥόδιος, ἢ Ναυκρατίτης, ἐν Ναυκράτεως Κτίσει· „τὸν Πομπίλον, φησὶν, ἄνθρωπον πρότερον ὄντα, μεταβαλεῖν εἰς ἰχθῦν, διά τινα Ἀπόλλωνος ἔρωτα. τὴν γὰρ Σαμίων πόλιν παe ραῤῥεῖν ποταμὸν Ἴμβρασον·

XIX. Pompilus, ex homine piscis.

Τῷ ῥά ποτ' Ὠκυρόην νύμφην, περικαλλέα κούρην,
Χησιὰς εὐπατέρεια τέκεν φιλότητι μιγεῖσα·
Ὠκυρόην, ᾗ κάλλος ἀπείριτον ὤπασαν Ὧραι.

1 Κορίννα τε edd. 2 ἰχθῦν Ms. 3 πομπεύσας vulgo. Forsan πόμπευσαι.

capturae dant operam, violatur.« Meminit pompilorum etiam Timachidas Rhodius, Coenae libro nono:

Gobii marini, & pompili sacri pisces.

Et Erinna, sive quis alius est auctor poëmatii, quod sub illius nomine vulgatum est:

Pompile, nautis felicem cursum mittens piscis,
prosequere a puppi meam dulcem amicam!

19. Apollonius vero Rhodius, sive Naucratita, in *Naucratis Origine:* »Pompilum, ait, cum homo prius fuisset, in piscem fuisse mutatum, propter aliquem Apollinis amorem. Scilicet Samiorum urbem praeterfluere Imbrasum fluvium:

Cui olim Ocyroën nympham, formosissimam virginem,
Chesias illustri genere nata peperit ex eius concubitu,
Ocyroën, cui infinitam pulcritudinem Horae dederunt.

ταύτης οὖν ἐρασθέντα Ἀπόλλωνα ἐπιχειρῆσαι ἁρπάσαι. διαπεραιωθεῖσαν δ' εἰς Μίλητον κατά τινα Ἀρτέμιδος ἑορτὴν, καὶ μέλλουσαν ἁρπάζεσθαι, εὐλαβηθεῖσαν, Πομπίλον τινὰ θαλασσουργὸν ἄνθρωπον καθικετεῦσαι, ὄντα πατρῷον φίλον, ὅπως αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα διασώσῃ, λέγουσαν [1] τάδε· f

Πατρὸς ἐμεῖο φίλου συμφράδμονα [2] θυμὸν ἀέξων,
Πομπίλε, δυσκελάδου δεδαὼς θοὰ βένθεα πόντου,
σῶζε μέ. —

καὶ τὸν εἰς τὴν ἀκτὴν διαγαγόντα αὐτὴν διαπεραιοῦν. ἐπιφανέντα δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, τήν τε κόρην ἁρπάσαι, καὶ τὴν ναῦν ἀπολιθώσαντα, τὸν Πομπίλον εἰς τὸν ὁμώνυμον ἰχθὺν μεταμορφῶσαι, ποιῆσαί τε τὸν

πομπίλον ὠκυάλων νηῶν [3] αἰήονα δοῦλον. [4] a

1 λέγουσα edd. cum ms. *A.* λέγουσι ms. *Ep.* 2 ἐμοῖο φίλον συνφράδμονα edd. 3 νήσων vulgo. 4 ἀλιηέντα δοῦλον edd. αἰήονεια δοῦρον Ms. Forſ. αἰωνία.

Huius igitur amore captum Apollinem, rapere eam conatum eſſe. Quae quum Miletum traieciſſet quo tempore feſtum quoddam agebatur Dianae, cum iam in eo eſſet ut raperetur, fugiens periculum, Pompilum quemdam, hominem mare exercentem, paternum amicum ſupplex rogaſſe fertur, ut in patriam ſe ſalvam reveheret, his uſa verbis:

Concordem cum caro meo patre animum alens
Pompile, horriſoni doctus rapidas voragines ponti,
ſerva me.

Et hunc, aiunt, eam ad littus perductam traieciſſe. At ſubito adparentem Apollinem rapuiſſe puellam, &, nave in lapidem converſâ, Pompilum in cognominem piſcem mutaſſe, feciſſeque ex eo

pompilum, navium per maria currentium ſempiternum famulum.

XX. Θεόκριτος δ' ὁ Συρακόσιος, [1] ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Βερενίκῃ, τὸν λεῦκον ὀνομαζόμενον ἰχθῦν, ἱερὸν καλεῖ, διὰ τούτων·

Sacer piscis, nonnullis Leucus;

> Κ' αἴ τις ἀνὴρ αἰτεῖτ' εὐαγροσύνην τε [2] καὶ ὄλβον,
> ἐξ ἁλὸς ᾧ ζωὴ, [3] τὰ δὲ δίκτυα κείνῳ ἄροτρα·
> σφάζων ἀκρόνυχος [4] ταύτῃ θεῷ ἱερὸν ἰχθῦν,
> ὃν λεῦκον καλέουσιν, (ὁ γὰρ Φιερώτατος [5] ἄλλων·)
> b καί κε λίνα στήσαιτο, καὶ ἐξερύσαιτο θαλάσσης
> ἔμπλεα.

Διονύσιος δ' ὁ ἐπικαλούμενος Ἴαμβος, [6] ἐν τῷ Περὶ Διαλέκτων, γράφει οὕτως· „ Ἀκηκόαμεν γοῦν ἁλιέως Ἐρετρικοῦ, τὸν ἱερὸν ἰχθῦν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἁλιέων, καλούντων τὸν πομπίλον. Ἔστι δὲ πελάγιος, καὶ παρὰ τὰς ναῦς πυκνὰ φαίνεται, ἐοικὼς πηλα-

sed plerisque Pompilus,

1 Συρακούσιος edd. cum ms. *Ep.* 2 αἰτεῖται ἐπ' ἀγροσύνην vulgo. αἰτεῖτ' εὐαγρεσίαν corrigunt viri doctissimi. 3 ζώει vulgo. 4 ἀκρονύχους vulgo. 5 Vulgo ὁ γὰρ θ' ἱερώτατος. 6 Ἰαμβοποιὸς maluerat Casaub.

20. Theocritus vero Syracusius, in carmine quod *Berenice* inscribitur, *leucum* piscem, qui vocatur, eumdem *sacrum* adpellat, his verbis:

> *Quod si quis felicem capturam desiderat & opulentiam,*
> *e mari victitans, cui retia sunt pro aratro;*
> *is mactet ineunte vesperâ huic Deae sacrum piscem,*
> *quem leucum vocant: (est enim ille piscium omnium nitidissimus:)*
> *tum vero retia tendat; extraxeritque e mari*
> *piscibus plena.*

Dionysius vero, cognomine *Iambus*, in libro DE DIALECTIS, sic scribit: » Audivimus nos quidem piscatorem Eretriensem, multosque alios piscatores, *sacrum piscem* adpellantes pompilum. Degit autem in alto, & apud naves frequens conspicitur, pelamydi similis, variega-

μύδι, [1] ποικίλος. τὸν δ' οὖν ἰχθὺν τις παρὰ τῷ ποιητῇ ἕλκει,

ἀκτῇ [2] ἐπὶ προβλῆτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθὺν. c

εἰ μὴ ἄλλος τίς ἐστιν οὕτω καλούμενος ἱερὸς ἰχθύς.

qui & Chrysophrys. Καλλίμαχος δ', ἐν Γαλατείᾳ, τὸν χρύσοφρυν.

Ἢ μᾶλλον χρύσειον ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθὺν,
ἢ πέρκας, ὅσα τ' ἄλλα φέρει βυθὸς ἄσπετος ἅλμης.

Ἐν δὲ τοῖς Ἐπιγράμμασιν ὁ αὐτὸς ποιητὴς φησίν·

— Ἱερὸς δέ τοι, ἱερὸς ὕκης. [3]

Alii aliter interpretantur. Ἄλλοι δ' ἀκούουσιν ἱερὸν ἰχθὺν, τὸν ἄνετον· ὡς καὶ ἱερὸν βοῦν, τὸν ἄνετον. οἱ δὲ, τὸν μέγαν· ὡς

— ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο. d

Τινὲς δὲ, τὸν ἱέμενον [4] πρὸς τὸν ῥοῦν."

XXI. Κλείταρχος δ', ἐν ἑβδόμῃ Γλωσσῶν· „Οἱ ναυ-

1 πηλαμίδι edd. 2 πέτρῃ vulgatur apud Homerum. 3 Ἱερὸς δέ τις ἱερὸς ἰχθῦς edd. Alibi apud Nostrum, Θεὸς δέ οἱ ἱερὸς ὕκης. 4 ἱέμενοι corr. Casaub.

tus. Hunc igitur piscem, apud Poëtam, capit aliquis,

Littore in prominente sedens, sacrum piscem:

nisi quis est alius sic dictus *sacer piscis*. Gallimachus vero, in Galatea, chrysophryn sic vocat.

Aut potius aureum in superciliis, [id est, *chrysophryn*,] *sacrum piscem*,
aut percas, aut quotquot alios fert sali immensa vorago.

In Epigrammatibus vero idem poëta ait:

— — *Sacer sane, sane hyca.*

Alii vero *sacrum piscem* intelligunt, *sacratum*: quemadmodum etiam *sacrum bovem*, sacratum. Alii autem *magnum* intelligunt; quemadmodum,

— — *sacra vis Alcinoi.*

Alii vero, eum qui *fertur secundum fluxum aquarum*. «

21. Clitarchus autem, septimo libro Glossarum: » Qui

τικοὶ, φησὶν, πομπίλον ἱερὸν ἰχθῦν προσαγορεύουσι, διὰ τὸ ἐκ πελάγους προπέμπειν τὰς ναῦς ἕως εἰς λιμένα· διὸ καὶ πομπίλον καλεῖσθαι, χρύσοφρυν ὄντα.“ Καὶ Ἐρατοσθένης δ᾽ ἐν Ἑρμῇ φησίν· — Pompilo unde nomen.

Ἄγρης μοῖραν ἔλειπον, ἔτι ζώοντας ἰούλους,
ἠὲ γενειῆτιν τρίγλην, ἢ περκάδα κίχλην,
ἢ δρομίην χρύσειον ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθῦν.

e Ἐκ ταύτης ἡμῶν τῆς ὀψολογίας ὁ καλὸς Οὐλπιανὸς ζητείτω, κατὰ τί Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς καλαῖς ὑποθήκαις περὶ τῶν ἐν Βοσπόρῳ ταρίχων εἰπών·[1] — Piscis, cuius nomen respuit carmen epicum.

Βοσπόρου ἐκπλεύσαντα τὰ λευκότατ᾽· ἀλλὰ[2] προσέστω
μηδὲν ἐκεῖ στερεᾶς σαρκὸς Μαιώτιδι λίμνῃ
ἰχθύος αὐξηθέντος,[3] ὃν ἐν μέτρῳ οὐ θέμις εἰπεῖν.

1 εἶπε malles; aut λέγων εἶπε. In Epit. est Ἀρχεστράτου - - εἰπόντος. 2 ἄλλα vulgo scribunt; iunguntque ista verba, τὰ λευκότατ᾽ ἄλλα προσέστω. 3 ἐναυξηθέντος ms. *Ep.*

maria navigant, inquit, pompilum adpellant *sacrum piscem*, quia ex alto mari prosequitur naves usque in portum: eàque caussâ etiam *pompilum* aiunt nominari, cum sit (caeteroquin) chrysophrys. *u* Eratosthenes vero etiam, in Mercurio, scribit:

Capturae portionem reliquerunt, viventes adhuc iulos,
aut barbatum mullum, aut nigris distinctum maculis turdum,
aut velocem cursu aureis superciliis sacrum piscem.

Post hos nostros de Obsonio sermones quaerat egregius Ulpianus, quid spectans Archestratus, ubi in praeclaris suis praeceptis de Bospori salsamentis loquitur, sic scripserit:

Quae e Bosporo evehuntur candidissima. Sed adsit
nihil ibi rigidae carnis Maeotide in palude
aucti piscis, quem nominare in carmine non licet.

Τίς οὗτός ἐστιν, ὅν φησιν οὐ θεμιτὸν εἶναι ἐμμέτρως εἰπεῖν;

XXII. APHYA, vel APUA.

'ΑΦΥ'ΑΙ. Καὶ ἑνικῶς δὲ ἀφύην λέγουσιν. f 'Αριστώνυμος, 'Ηλίῳ ῥιγοῦντι·

— — ὥστ' οὔτ' ἀφύη [1] νῦν ἔσθ' ἁπλῶς.

Τῆς δ' ἀφύης ἐστὶ γένη πλείω. καὶ ἡ μὲν ἀφρῖτις λεγομένη οὐ γίνεται ἀπὸ γόνου, ὥς φησιν 'Αριστοτέλης, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιπολάζοντος τῇ θαλάσσῃ ἀφροῦ, ὅταν ὄμβρων γενομένων πολλῶν σύστασις γένηται. ἑτέρα δ' ἐστὶν ἀφύη, κωβῖτις [2] λεγομένη. γίνεται δ' αὕτη ἐκ τῶν μικρῶν καὶ φαύλων τῶν ἐν τῇ ἄμμῳ διαγενομένων κωβιδίων. καὶ ἐξ αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς a ἀφύης ἀπογεννῶνται ἕτεραι, αἵτινες ἐγκρασίχαλοι καλοῦνται. γίνεται δὲ [3] καὶ ἄλλη ἀφύη, ὁ γόνος [4] τῶν μαινίδων· καὶ ἄλλη δὲ, ἐκ τῆς μεμβράδος· [5] καὶ ἔτι ἄλλη [6] ἐκ τῶν μικρῶν κεστρέων, τῶν ἐκ

1 ἀφύην νῦν vulgo h. l. Alibi ἀφύα μὲν. 2 κωβίτης ms. Ep. 3 δὲ deest edd. 4 ἡ γόνος ἐστὶ ed. Baf. & Casaub. 5 βεμβράδος ms. Ep. 6 Deest ἄλλη edd. h. l.

Quaerat igitur, quis sit hic piscis, quem ait *non licere in carmine nominare.*

22. *AHYAE*, sive *APUAE*. Atque etiam in singulari *Aphyam* vel *Apuam* dicunt. Aristonymus, in Sole rigente:

— — *Ita ut neque apua nunc sit omnino.*

Sunt autem apuae plura genera. Et ea quidem, quae *aphritis* nominatur, non nascitur e semine, ut ait Aristoteles; sed ex spuma (ἀφρῷ) mari innatante, quum illa multis incidentibus imbribus concrescit. Alia est apua, *cobitis* dicta: quae nascitur e pusillis ac vilibus gobiolis, in arena degentibus. Et ex hac ipsa apua generantur aliae, quae *encrasicholi* vocantur. Est vero & alia Apua, foetus maenidum: porro alia, ex membrade: rursusque alia ex minutis mugilibus, qui ex arena &

τῆς ἄμμου καὶ τῆς ἰλύος γινομένων. πάντων δὲ τούτων ἡ ἀφρῖτις ἀρίστη. Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, κωβίτην τινὰ ἑψητὸν λέγει, καὶ τὸν ἐξ ἀθερίνης· ἰχθυδίου δὲ ὄνομα ἀθερίνη. εἶναι δέ φησι καὶ τριγλῖτιν [1] ἀφύην. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ, ἐν μεμ-
b βράσι καὶ καμάροις τὰς ἀφύας καταριθμεῖται, διαστέλλων τὸν λεγόμενον γόνον. Ἱκέσιος δὲ φησί· „Τῆς ἀφύης ἡ μὲν, λευκὴ, καὶ λίαν λεπτὴ, καὶ ἀφρώδης, ἣν καλοῦσιν ἔνιοι καὶ κωβῖτιν· [2] ἡ δὲ, ῥυπαρωτέρα ταύτης, καὶ ἀδροτέρα. διαφέρει δὲ ἡ καθαρὰ καὶ λεπτή.“ Ἀρχέστρατος δὲ, ὁ ὀψοδαίδαλος, φησί·

Τὴν ἀφύην μύθου [3] πᾶσαν, πλὴν τὴν ἐν Ἀθήναις·
τὸν γόνον ἐξαυδῶ, τὸν ἀφρὸν καλέουσιν Ἴωνες.
καὶ λάβε πρόσφατον αὐτὰν ἐν εὐκόλποισι Φαλήρου

1 τριγλῖτιν mssti. τριγλίτην edd. 2 Perperam κιβῶτιν Ms. 3 μίνθον edd.

coeno generantur. Harum autem omnium optima aphritis est. Dorion vero, libro De Piscibus, *cobitem* quemdam, *hepsetum* dicit, (*id est*, pisciculum magnâ copiâ simul elixari solitum,) *& illum qui ex atherina*: est autem pisciculi nomen, atherina. *Esse vero etiam*, ait, *triglitin apuam*: (id est, *ex mullorum foetu*.) Epicharmus autem, in Hebès Nuptiis, in membradibus & cammaris apuas recenset, distinguens eum qui *foetus* dicitur. Icesius vero ait: » Apua alia est alba & valde tenuis & spumosa, quam vocant nonnulli *cobitin*: alia, sordidior istâ & grandior. Praestat vero quae pura est & tenuis. « Archestratus autem, obsoniorum artifex, ait:

Apuam pro stercore habe omnem, exceptâ Atticâ:
foetum illum dico, quam spumam vocant Iones.
Et sume hanc recentem, in sinuosis Phaleri

ἀγκῶσι ληφθένθ' ἱεροῖς. κἀν τῇ περικλύστῳ c
ἐστὶ Ῥόδῳ γενναῖος, ἐὰν [1] ἐπιχώριος ἔλθῃ.
Ἂν δέ που [2] ἱμείρῃ [3] αὐτοῦ γεύσασθαι, ὁμοῦ χρὴ
κνίδας ὀψωνεῖν, τὰς [4] ἀμφικόμους ἀκαλήφας·
εἰς ταὐτὸν μίξας δ' αὐτὰς, ἐπὶ τηγάνου ὄπτα,
εὐώδη τρίψας ἄνθη λαχάνων ἐν ἐλαίῳ.

XXIII. Proverb. *Vidit ignem apua.*

Κλέαρχος δ' ὁ Περιπατητικὸς, ἐν τοῖς Περὶ Παροιμιῶν, περὶ [5] τῆς ἀφύης φησί· „ Διὰ τὸ μικροῦ δεῖσθαι πυρὸς ἐν τοῖς τηγάνοις, οἱ περὶ Ἀρχέστρατον ἐπιβάλλοντας [6] κελεύουσιν ἐπὶ θερμὸν τήγανον, σίζουσαν ἀφαιρεῖν. ἅμα δ' ἧπται καὶ σίζει, καθάπερ τοὔλαιον, εὐθύς. διὸ λέγεται, Ἴδε πῦρ ἀφύη.“ Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος, ἐν τῷ Περὶ τῶν δι' αὐτὰ Αἱρετῶν· „ Τὴν ἀφύην, φησὶ, τὴν ἐν Ἀθήναις, διὰ μὲν τὴν δαψίλειαν ὑπερορῶσι, καὶ πτωχικὸν εἶναί φασιν d

1 ἐπὰν edd. Forf. ἐάν γ'. 2 ἂν δέ τι γ' edd. ἂν δέ τις π:ῦ ms. *A*. ἂν δέ τι που ms. *Ep*. 3 ἱμείρῃς edd. & ms. *A*. 4 τάς τ' ms. *Ep*. 5 Deest h. l. περὶ edd. & ms. *A*. 6 ἐπιβάλλοντες vulgo.

anfractibus captam. Etiamque in circumflua
Rhodo nobilis est, nisi aliunde fuerit advecta.
Eam sicubi gustare cupieris, simul oportet
cnidas obsonari, comatas circumcirca urticas:
has postquam unâ miscueris, in sartagine coque,
odoriferis floribus olerum in oleo tritis.

23. Clearchus vero Peripateticus, in libris DE PROVERBIIS, de *Apua* dicit: » Quia exiguo igne opus habet in sartaginibus, iubet Archestratus, *calidae iniectam sartagini auferri stridentem.* Simul enim atque stridet, continuo etiam cocta est, sicut oleum. Itaque dici solet: *Vidit ignem apua.* « Chrysippus vero philosophus, in libro DE his quae Propter se Expetenda, scribit: » *Apuam*, quae quidem Athenis reperitur, propter frequentiam spernunt, & *pauperum* esse *obsonium* aiunt: quae vero aliis

ὄψον· ἐν ἑτέραις δὲ πόλεσιν ὑπερθαυμάζουσι, πολὺ χείρω γινομένην. εἶθ' οἱ μὲν, Φησὶν, ἐνταῦθα τοὺς Ἀδριατικοὺς ὄρνιθας τρέφειν σπεύδουσιν, ἀχρειοτέρους ὄντας, ὅτι τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἐλάττους εἰσίν· ἐκεῖ-
e νοι δὲ τἀναντία μεταπέμπονται τοὺς ἐνθάδε." Ἐπὶ τοῦ ἑνικοῦ Ἕρμιππος, Δημόταις·[1] Grammaticalia.

— — Νῦν δ' οὐδ'[2] ἀφύην κινεῖν δοκεῖς.

Καλλίας, Κύκλωψι·

πρὸ τῆς ἀφύης τῆς ἡδίστης.

Ἀριστώνυμος, Ἡλίῳ ῥιγοῦντι·

ὥστ' οὔτ' ἀφύη μέν ἐστιν ἁπλῶς.[3]

Ἀφύδια[4] δὲ Ἀριστοφάνης, Ταγηνισταῖς·

μηδὲ τὰ μικρὰ τὰ Φαληρικὰ τάδ' ἀφύδια.

XXIV. Rhodiorum deliciae.

Λυγκεὺς δὲ ὁ Σάμιος, ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν Ἐπιστολῇ, ἐπαινῶν τὰς Ῥοδιακὰς ἀφύας, καὶ ἀν-

1 Denuo inserunt τὸ ἑνικόν· ed. Ven. & Baf. cum Ms. 2 Νῦν δὲ οὐδὲ vulgo. 3 Aliter paulo ante: rursus aliter paulo post. 4 Rectius fuerit ἀφυίδια.

in civitatibus, eam supra modum admirantur, quamvis multo sit inferior. Porro alii, inquit, hîc Adriaticos alere gallos gallinaceos student, quamquam minus utiles, cum sint nostratibus minores: illi contra nostros ad se curant advehendos. « In *singulari numero* Hermippus dixit, in Demotis: (*sive*, Popularibus:)

Nunc ne apuam quidem movere videris.

Callias, in Cyclopibus:

Prae apuâ suavissimâ.

Aristonymus, in Sole rigente:

Itaque nec apua quidem est omnino.

Aphydia vero dixit Aristophanes, in Tagenistis:

Neque minuta haec Phalerica aphydia.

24. Lynceus Samius, in Epistola ad Diagoram, laudans *Rhodiacas apuas*, & multa ex iis quae Athenis gi-

τιτιθεὶς πολλὰ τῶν Ἀθήνησι γινομένων πρὸς τὰ ἐν τῇ Ῥόδῳ, φησίν· „Ταῖς μὲν Φαληρικαῖς ἀφύαις τὰς Αἰνιάτιδας καλουμένας ἀφύας· τῷ δὲ γλαυκίσκῳ τὸν ἔλλοπα καὶ τὸν ὄρφον ἀντιπαρατιθεῖσα. [1] πρὸς δὲ τὰς Ἐλευσινιακὰς ψῆττας καὶ σκόμβρους, καὶ εἴ τις ἄλλος παρ' αὐτοῖς ἰχθὺς ἐπάνω τῇ δόξῃ τοῦ Κέκροπος γέγονεν, ἀντιγεννήσασα τὸν ἀλώπεκα καλούμενον. Ὁ δὲ τὴν Ἡδυπάθειαν γράψας παρακελεύεται τῷ μὴ δυναμένῳ τιμῇ κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν, ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ὀψοφαγίαν." Ἀρχέστρατον λέγει τὸν τένθην ὁ Λυγκεύς, ὃς ἐν τῷ πο- 2
λυθρυλλήτῳ ποιήματι περὶ τοῦ γαλεοῦ λέγει οὕτως·

Ἐν δὲ Ῥόδῳ γαλεὸν τὸν ἀλώπεκα, κἂν ἀποθνήσκειν
μέλλῃς, ἂν μή σοι πωλεῖν θέλῃ, ἅρπασον αὐτόν,
ὃν καλέουσι Συρακόσιοι κύνα, πίονα. κᾆτα
ὕστερον ἤδη πάσχ' ὅ τι σοι πεπρωμένον ἐστίν.

1 ἀντιπαρατιθεὶς edd.

gnuntur opponens his quae fert Rhodus, ait: »Phalericis apuis, *Aeniatidas* dictas *apuas*; glaucisco vero ellopem & orphum opponit (Rhodus:) Eleusiniacis vero passeribus ac scombris, & si quis est apud illos alius piscis nobilitate Cecropem superans, opponendum generavit eum qui *vulpes* vocatur. Qui vero *Vitae delicias* scripsit, hortatur eum qui pretio sibi parare quo gulae satisfaciat non potest, ut per iniuriam sibi obsonium quaerat.« *Archestratum* Lynceus dicit, catillonem; qui in decantato illo poëmate de mustelo haec scripsit:

Rhodi mustelum Vulpem, vel si moriendum
fuerit, ni tibi vendere voluerint, furto aufer,
quem Canem vocant Syracusii, pinguem: tum
deinde iam, quidquid tibi fato destinatum est, patere.

ἌΧΑΡΝΟΣ. Καλλίας, Κύκλωψιν· XXV. ACHARNUS.

b Κίθαρος ὀπτὸς, καὶ βατὶς, θύννου τε [1] κεφάλαιον τοδί·
ἐγχέλεια, [2] κάραβοι, Αἰνεὺς [3] ἄχαρνος οὑτοσί. [4]

ΒΑΤΊΣ, ΒΆΤΡΑΧΟΣ, ΒΆΤΟΣ. Τῆς μὲν οὖν βατίδος καὶ τοῦ βατράχου μνημονεύει Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Περὶ Ζώων, καταριθμῶν αὐτὰ ἐν τοῖς σελάχεσιν. Εὔπολις δ' [5] ἐν Κόλαξιν φησίν· XXVI. BATIS, Rana: RAIA.

Παρὰ τῷ δὲ Καλλίᾳ πολλὴ θυμηδία,
ἵνα πάρα μὲν κάραβοι, καὶ βατίδες,
καὶ λαγὼ, καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. [6]

καὶ Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ·

Ἦν δὲ νάρκαι, βατίδες· ἦν δὲ ζύγαιναι, πρήστιες, [7]
c καμεῖται, βάτοι, ῥίναι τε τραχυδέρμονες.

ἐν δὲ Μεγαρίδι·

1 τὸ, pro τε, alibi apud Noſtrum. 2 ἐγχελία vulgo. 3 Αἰνεύς τε coni. Caſaub. 4 οὕτως vulgo. οὗτος coni. Caſaub. 5 Deeſt vulgo coniunctio. 6 Turbati Eupolidis verſus; ut & ſequentes Epicharmi. 7 Forſ. πρίστιες.

25. ACHARNUS. Callias, Cyclopibus:

Citharus aſſus, & raia, & thynni hocce caput,
anguillae, locuſtae, Aenenſis acharnus hic.

26. BATIS, BATRACHUS, BATUS. (*Raia: rana.*) *Batidis* quidem & *Batrachi* meminit Ariſtoteles, in libris De Animalibus; in numero ponens piſcium cartilagineorum. Eupolis autem, in Adulatoribus, ait:

Apud Calliam vero multum eſt voluptatis;
ubi adſunt locuſtae, & batides,
& lepus, & mulieres flexipedes.

Et Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Aderant torpedines, batides: aderant zygaenae, priſties,
camîtae, bati, & aſperâ cute ſquatinae.

Idem, in Megaride:

— Τὰς πλευρὰς οἷόν περ βατίς·
τὰν δ' ὀπισθίαν ἔχησθ' [1] ἀτενὲς οἷόν περ βάτος.
τὰν δὲ κεφαλὰν ὀστέων οἷόν περ ἔλαφος οὐ βατίς·
τὰν δὲ λαπάραν σκορπίος παῖς ἐπιθαλάττιός τι
οὔ. [2]

Σαννυρίων δ', ἐν Γέλωτι·
Ὦ βατίδες, ὦ γλαύκων κάρα.

Ἀριστοτέλης δ', ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, [3] σελάχη φησὶν εἶναι, βάτον, [4] τρυγόνα, βοῦν, λαμίαν, [5] αἰετὸν, [6] νάρκην, βάτραχον, καὶ πάντα τὰ γαλεοειδῆ. [7] Σώφρων δ' ἐν Μίμοις Ἀνδρείοις, βότιν καλεῖ τινα ἰχθὺν ἐν τούτοις· „Κέστραι βότιν κάπτουσαι.“ καὶ
Batrachus. μή ποτε βοτάνην τινὰ λέγει. Περὶ δὲ τοῦ βατράχου συμβουλεύει ὁ σοφώτατος Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς Γνώμαις τάδε·

1 Mendum arguit luxatum metrum. 2 Suspectae voces τι οὐ. οὖσαι corrigit Villebr. 3 Ζώων Ἱστορίας ed. Baſ. 4 τὸν τρυγόνα edd. & ignorant βάτον. 5 ἀμίαν vulgo apud Nostrum. 6 ἀετὸν edd. cum ms. *Ep.* 7 γαλεώδη vulgo scribitur apud Ariſtotelem.

— Latera, veluti batis;
*poſteriora * omnino velut batus;*
caput vero oſſeum, veluti cervus, non batis;
*ilia autem, ſcorpius maris filius *.*

Sannyrion vero, in Riſu:
O batides! o glaucorum capita!

Ariſtoteles vero, De Partibus Animalium libro quinto, *cartilaginea* ait eſſe, *batum*, (id eſt, *raiam*,) *turturem*, *bovem*, *lamiam*, *aquilam*, *ranam*, & *omnia de genere ſqualorum*. Sophron vero, in Mimis Virilibus, *botin* vocat piſcem quemdam, cum ait: *Ceſtrae* (i. e. *ſudes*) *botin vorantes*. Niſi tamen herbam fortaſſe quampiam dixit. De *batracho* vero (vel, *rana*) ſapientiſſimus Archeſtratus, in Sententiis, ait:

Βάτραχον ἔνθ' ἂν ἴδῃς, ὀψώνει. — καὶ,
γαστρίον [1] αὐτοῦ σκεύασον. —

Περὶ δὲ τῆς βατίδος·

Καὶ βατίδ' ἑφθὴν ἔσθε μέσου [2] χειμῶνος ἐν ὥρῃ,
καὶ ταύτῃ τυρὸν καὶ σίλφιον. ἄττα τε σάρκα
e μὴ πίειραν ἔχει πόντου τέκνα, τῷδε τρόπῳ χρὴ
σκευάζειν. ἤδη σοὶ ἐγὼ τάδε δεύτερον αὐδῶ.

Ἔφιππος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν Φιλύρᾳ δράματι (ἑταίρας δὲ ὄνομα ἡ Φιλύρα·)

A. Πότερον ἐγὼ τὴν βατίδα τεμάχη κατατεμὼν,
ἑψῶ; [3] τί φῄς; ἢ Σικελικῶς ὀπτὴν ποιῶ; [4]
B. Σικελικῶς. [5]

XXVII. Boces; vel Boaces.

ΒΩ͂ΚΕΣ. Ἀριστοτέλης, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ
f Ζωϊκῷ, ἢ Περὶ Ἰχθύων· „ Νωτόγραπτα, φησὶν, λέ-

1 γαστρὶ ms. *Ep.* 2 ἔσθιέ μοι χειμ. edd. 3 ἕψω edd. 4 ποιήσω vulgo. 5 Forſ. Ποίει Σικελικῶς.

Ranam, ubicumque videris, obſona. Et:
Abdomen eius parato!

De *batide* vero: (ſive, *raia foemina?*)

Elixamque batidem comede medii hyemis tempore,
& cum ea caſeum & ſilphium. Ac quicumque carnem
non pinguem habent ponti filii, iſto modo
parandi. Iam tibi iterum hoc edico.

Ephippus vero, comicus, in fabula Philyra: (eſt autem meretricis nomen, *Philyra:*)

A. *Utrum ego batidem in fruſta conciſam*
elixabo? quid ais? an Siculo more aſſam dabo?
B. *Siculo more para.*

27. BOCES. Ariſtoteles, in libro qui inſcribitur Ζωϊκὸς, (id eſt, *De Animalibus,*) ſive *De Piſcibus*, ait: » *Notograpta* dicuntur, (id eſt, *in dorſo notata,*) box,

— Τὰς πλευρὰς οἷόν περ βατίς·
τὰν δ' ὀπισθίαν ἔχησθ' [1] ἀτενὲς οἷόν περ βάτος.
τὰν δὲ κεφαλὰν ὀστέων οἷόν περ ἔλαφος οὐ βατίς·
τὰν δὲ λαπάραν σκορπίος παῖς ἐπιθαλάττιός τε
οὔ. [2]

Σαννυρίων δ', ἐν Γέλωτι·
Ὦ βατίδες, ὦ γλαύκων κάρα.

Ἀριστοτέλης δ', ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, [3] σελάχη φησὶν εἶναι, βάτον, [4] τρυγόνα, βοῦν, λαμίαν, [5] αἰετὸν, [6] νάρκην, βάτραχον, καὶ πάντα τὰ γαλεοειδῆ. [7] Σώφρων δ' ἐν Μίμοις Ἀνδρείοις, βότιν καλεῖ τινα ἰχθῦν ἐν τούτοις· „Κέστραι βότιν κάπτουσαι." καὶ Batrachus. μή ποτε βοτάνην τινὰ λέγει. Περὶ δὲ τοῦ βατράχου συμβουλεύει ὁ σοφώτατος Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς Γνώμαις τάδε·

1 Mendum arguit luxatum metrum. 2 Suſpectae voces τε οὐ. οὖσαν corrigit Villebr. 3 Ζώων Ἱστορίας ed. Baſ. 4 τὸν τρυγόνα edd. & ignorant βάτον. 5 ἀμίαν vulgo apud Noſtrum. 6 ἀετὸν edd. cum ms. *Ep.* 7 γαλεώδη vulgo ſcribitur apud Ariſtotelem.

— *Latera, veluti batis;*
*poſteriora * omnino velut batus;*
caput vero oſſeum, veluti cervus, non batis;
*ilia autem, ſcorpius maris filius *.*

Sannyrion vero, in Riſu:
O batides! o glaucorum capita!

Ariſtoteles vero, DE Partibus Animalium libro quinto, *cartilaginea* ait eſſe, *batum*, (id eſt, *raiam*,) *turturem*, *bovem*, *lamiam*, *aquilam*, *ranam*, *& omnia de genere ſqualorum.* Sophron vero, in Mimis Virilibus, *botin* vocat piſcem quemdam, cum ait: *Ceſtrae* (i. e. *ſudes*) *botin vorantes.* Niſi tamen herbam fortaſſe quampiam dixit. De *batracho* vero (vel, *rana*) ſapientiſſimus Archeſtratus, in Sententiis, ait:

Βάτραχον ἔνθ' ἂν ἴδῃς, ὀψώνει. — καὶ,
γαστρίον [1] αὐτοῦ σκεύασον. —

Περὶ δὲ τῆς βατίδος·

Καὶ βατίδ' ἑφθὴν ἔσθε μέσου [2] χειμῶνος ἐν ὥρῃ,
καὶ ταύτῃ τυρὸν καὶ σίλφιον. ἅττα τε σάρκα
e μὴ πίειραν ἔχει πόντου τέκνα, τῷδε τρόπῳ χρὴ
σκευάζειν. ἤδη σοὶ ἐγὼ τάδε δεύτερον αὐδῶ.

Ἔφιππος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν Φιλύρᾳ δράματι (ἑταίρας δὲ ὄνομα ἡ Φιλύρα·)

A. Πότερον ἐγὼ τὴν βατίδα τεμάχη κατατεμὼν,
ἑψῶ; [3] τί φῂς; ἢ Σικελικῶς ὀπτὴν ποιῶ; [4]
B. Σικελικῶς. [5]

XXVII. Boces; vel Boaces.

Βῶκες. Ἀριστοτέλης, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ
f Ζωϊκῷ, ἢ Περὶ Ἰχθύων· „ Νωτόγραπτα, φησὶν, λέ-

1 γαστρὶ ms. *Ep.* 2 ἔσθιέ μοι χειμ. edd. 3 ἕψω edd. 4 ποιήσω vulgo. 5 Forſ. Ποίει Σικελικῶς.

Ranam, ubicumque videris, obſona. Et:
Abdomen eius parato!

De *batide* vero: (ſive, *raia foemina?*)

Elixamque batidem comede medii hyemis tempore,
& cum ea caſeum & ſilphium. Ac quicumque carnem
non pinguem habent ponti filii, iſto modo
parandi. Iam tibi iterum hoc edico.

Ephippus vero, comicus, in fabula Philyra: (eſt autem meretricis nomen, *Philyra:*)

A. *Utrum ego batidem in fruſta conciſam*
elixabo? quid ais? an Siculo more aſſam dabo?
B. *Siculo more para.*

27. BOCES. Ariſtoteles, in libro qui inſcribitur Ζωϊκὸς, (id eſt, *De Animalibus*,) ſive *De Piſcibus*, ait: » *Notograpta* dicuntur, (id eſt, *in dorſo notata*,) box,

γεται βῶξ· σκολιόγραπτα [1] δὲ, κολίας." Ἐπίχαρμος δ᾽ ἐν Ἥβας γάμῳ·

Ἔτι δὲ ποττούτοισι βῶκες,
σμαρίδες, ἀφύαι, κάμμαροι.

Νουμήνιος δ᾽, ἐν Ἁλιευτικῷ, βόηκας. αὐτοὺς καλεῖ, ἐν τούτοις·

Ἢ λευκὴν συνόδοντα βόηκάς τε τριγκούς τε. [2]

Σπεύσιππος δὲ, καὶ οἱ ἄλλοι Ἀττικοὶ, βόακας. Ἀριστοφάνης, Σκηνὰς [3] καταλαμβανούσαις·

Ἀλλ᾽ ἔχουσα γαστέρα μεστὴν (βοάκων,) [4] a
ἀπεβάδιζον οἴκαδε.

Ὠνομάσθη δὲ παρὰ τὴν βοήν. διὸ καὶ Ἑρμοῦ ἱερὸν εἶναι λόγος τὸν ἰχθὺν, ὡς τὸν κίθαρον [5] Ἀπόλλωνος. Φερεκράτης δὲ, ἐν Μυρμηκανθρώποις, εἰπών· „Ἀλ-

1 An κοιλιόγραπτα? 2 βριγκούς τε corrigunt viri docti. Alibi apud Nostrum τρίκκους τε scribitur. 3 Σκηναῖς edd. 4 Vocem praeter metrum ab Athenaeo adiectam, parenthesi inclusimus. 5 κίθαριν editio Ven. cum mstis.

[& alii:] *scoliograpta* vero, id est, *oblique notata;* [sive *coiliograpta* legendum, *in ventre notata?*] colias. [aliique.] Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis:

Adhaec porro boces, smarides, apuae, cammari.

Numenius vero, in Halieutico, *boëcas* illos nominat, his verbis:

Aut candidam synodontem, boëcasque, trincosque. [sive, *brincosque.*]

At Speusippus, aliique Attici, *boacas* dicunt. Aristophanes, in Mulieribus tentoria occupantibus:

Sed expletum postquam ventrem habui boacibus,
domum reversa sum.

Nomen autem invenit a vocabulo βοή: (quod *clamorem* vel *vocem* significat.) Itaque Mercurio sacrum esse hunc piscem aiunt; quemadmodum citharum, Apollini. Pherecrates quidem in Myrmecanthropis, (i. e. *Formicis*

λον φωνὴν οὐκ ἔχειν ἰχθῦν φασι τὸ παράπαν“ ἐπιφέρει· „Νὴ τὼ θεὼ, οὐκ ἔστιν ἄλλος ἰχθὺς οὐδὲ εἷς, ἢ βόαξ.“ Ἀριστοφάνης δ’ ὁ Βυζάντιος· „Κακῶς, φησὶν, ἡμᾶς λέγειν τὸν ἰχθῦν βῶκα, δέον βόωπα· ἐπεὶ, μικρὸς ὑπάρχων, μεγάλους ὦπας
b ἔχει. εἴη ἂν οὖν ὁ βόωψ, βοὸς ὀφθαλμοὺς ἔχων.“ Πρὸς ὃν λεκτέον· εἰ τοῦτον [1] κακῶς ὀνομάζομεν, διὰ τί κορακῖνον φαμὲν, οὐ κοροκῖνον; ὠνομάσθη γὰρ ἀπὸ τοῦ τὰς κόρας κινεῖν. τί δ’ οὐχὶ καὶ σείουρον λέγομεν, ἀλλὰ σίλουρον; ὠνόμασται γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ σείειν συνεχῶς τὴν οὐράν.

ΒΕΜΒΡΑ΄ΔΕΣ. [2] Φρύνιχος, [3] Τραγῳδοῖς· XXVIII. BEMBRADES.

Ὦ χρυσοκέφαλοι βεμβράδες θαλάσσιαι.

Ἐπίχαρμος δ’, [4] ἐν Ἥβας γάμῳ, βαμβραδόνας [5] αὐτὰς καλεῖ·

1 τοῦτο edd. 2 Βέβραδες edd. & hîc & proximo verſu. 3 Temere συνεχῶς rurſus h. l. inſerit ms. *A*. 4 Deeſt coniunctio edd. 5 βεβραδόνας edd. & hîc & deinde.

hominibus,) cum dixiſſet, *Nulli alii piſci omnino vocem eſſe aiunt*; ſubiicit: *Per divas! nullus eſt alius piſcis, niſi boax.* Ariſtophanes vero Byzantius ait: »Perperam a nobis βῶκα piſcem hunc nominari, quem βοῶπα vocare deberemus; quoniam, parvus cum ſit, magnos oculos habet. Sic βόωψ fuerit, *bovis oculos habens.*« Cui reſponderi debet: Si perperam hunc nominamus, cur κορακῖνον dicimus, non κοροκῖνον; cum nomen habeat παρὰ τὸ κόρας κινεῖν, *quod pupillas frequenter moveat?* Cur porro non σείουρον dicimus, ſed σίλουρον; quandoquidem παρὰ τὸ σείειν συνεχῶς τὴν οὐρὰν, (*ex eo quod aſſidue caudam quatiat*) *nomen invenit?*

28. BEMBRADES. Phrynichus, in Tragoedis:

O aureis capitibus bembrades marinae!

Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis *bambradonas* eas vocat:

Βαμβραδόνες δ', ἔτι [1] κίχλαι, καὶ λαγοὶ δράκοντες [2] ἄλκιμοι.

καὶ Σώφρων, ἐν Ἀνδρείοις· „Βαμβραδόνι, ῥαφίδι.“ [3]

Νουμήνιος δ', ἐν Ἁλιευτικῷ·

Ἢ βαιῇ καρίδι, καὶ εἴ ποτε βεμβράδι, [4] κείνη ζωὴ ἐπ' ἀγρώστοιο, [5] τάδε σκέψαιο δέλευρα.

Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, φησί· „Βεμβράδα ἀποκεφαλίσας, ἐὰν ᾖ ἁδροτέρα, καὶ ἀποπλύνας ἁλὶ λεπτῷ καὶ ὕδατι, ἕψει τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ τριγλίτιδι. γίνεται δὲ, φησὶν, ἐκ μόνης τῆς βεμβράδος σκευασία τις ἡ προσαγορευομένη βεμβραφύη· [6] ἧς [7] μνημονεύει Ἀριστώνυμος ἐν Ἡλίῳ ῥιγοῦντι·

Bembraphya.

Ὅ γέ τοι Σικελὸς ταῖς μεμβραφύαις προσέοικεν ὁ καρκινοβάτης.

Attice, Bembrades

Ἀττικοὶ δ' ὅμως βεμβράδας λέγουσιν. Ἀριστομένης, Γόησι·

1 δέ τε edd. Rectius, Βαμβραδόνες, κίχλαι τε. 2 δράκοντές τ' alibi apud Nostrum. 3 ῥαφεία vulgo. 4 Desunt quatuor voces editis. 5 Suspectà vox. 6 βεβραιφύη edd. μεμβραφύα Etymol. M. 7 ὧν ms. *A*.

Bambradones, adhaec turdi, & lepores, draconesque strenui.

Et Sophron in Virilibus: *Bambradoni, raphidi.* (id est, *acui* pisci.) Numenius vero, in Halieutico:

Aut parvae squillae, aut si forte bembradi, cui vita in agrosto; has cogita escas.

Dorion vero, libro De Piscibus, scribit: »Bembradem, si maior sit, capite truncatam, postquam tenui sale & aqua ablueris, elixa eodem modo quo triglitidem. Paratur autem, inquit, ex sola bembrade edulium quoddam, *bembraphya* (sive, *membraphya*) dictum; cuius meminit Aristonymus in Sole rigente:

Siculus carcinobates similis est membraphyis.

Attamen Attici *bembradas* dicunt. Aristomenes, in Praestigiatoribus:

Βεμβράδας φέρων ὀβολοῦ.

Ἀριστώνυμος, Ἡλίῳ ῥιγοῦντι·

Οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστιν ἔτι σαφῶς, [1]
οὔτ' αὖ βεμβρὰς κακοδαίμων. [2]

Ἀριστοφάνης, Γήρᾳ·

Ταῖς πολιόχρωσι βεμβράσι τεθραμμένη.

Πλάτων, Πρέσβεσιν·

Ἡράκλεις, τῶν βεμβράδων.

Ἐν δὲ ταῖς Εὐπόλιδος Αἰξὶν ἐστὶν εὑρεῖν καὶ διὰ τοῦ μ̄ γραφόμενον. Ἀντιφάνης δ' ἐν Κνοισθίδι· [3] & Membrades. e

Ἄτοπόν τε [4] κηρύττουσιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν
κήρυγμα· οὗ καὶ νῦν τις ἐκβεβράγει [5] μέγα,
μέλιτος γλυκυτέρας βεμβράδας φάσκων ἔχειν.
Εἰ τοῦτο τοιοῦτ' ἐστὶν, οὐδὲν κωλύει
τοὺς μελιτοπώλας αὖ λέγειν βοᾶν θ', ὅτι

1 Alibi ἐσθ' ἁπλῶς vel ἐστὶν ἁπλῶς: & initio Ὦστ' οὔτ' 2 κακόδαιμον Etym. 3 Κνοισθιδεία h. l. edd. Κνοισθιδείᾳ Ms. & deinde Τόπον τε edd. & Ms. Alibi Κνοιθίδι. 4 Forſ. Ἄτοπόν γε. 5 ἐκκεκράγει corrigunt viri docti, & ſic ms. *Ep.*

Bembradas adferens obolo emtas.

Ariſtonymus, in Sole rigente:

Neque apua nunc eſt plane, neque bembras miſera.

Ariſtophanes, Senectute:

Bembradibus, quibus canus color, nutrita.

Plato, in Legatis:

O Hercules! quae bembrades!

Sed in Eupolidis Capellis etiam per *m* literam ſcriptum nomen reperias. Antiphanes vero, in Cnoeſthide, ait:

Abſurdum clamant in foro piſcario
praeconium: ubi etiam nunc quidam alta clamavit voce,
» melle dulciores bembradas ſe habere « dictitans.
Id ſi ita eſt, nihil viciſſim prohibet
hos qui mel vendunt, quo minus dicant clamentque,

πωλοῦσι τὸ μέλι σαπρότερον τῶν βεμβράδων.

Καὶ [1] Ἄλεξις δ', ἐν Χορηγίδι, διὰ τοῦ μ εἴρηκεν·

Ὃς τοῖς τετραδισταῖς μὲν παρέθηκεν ἐσθίειν [2]
πρώην λέκιθον [3] καὶ μεμβράδας [4] καὶ στέμφυλα.

Ἐν δὲ Πρωτοχόρῳ·

— Ἐπιπονώτερον,
μὰ τὸν Διόνυσον, [οὐδὲν] [5] οὐκ εἴληφ' ἐγὼ,
ἀφ' οὗ παρασιτῶ. βεμβράδας μοι κρεῖττον ἦν
ἔχειν μετ' Ἀττικιστὶ δυναμένου [6] λαλεῖν.
ὀνησιφόρον ἦν τοῦτο.

XXIX.

Blennus, piscis.

Βλέννος. [7] Τούτου μέμνηται Σώφρων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὡλιεὺς τὸν ἀγριώταν· „Βλέννῳ θηλαμόνι.“ [8] ἔστι δὲ κωβιῷ τὴν ἰδέαν παραπλήσιος.

Baeon, piscis.

Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ, Βαιώνας τινὰς ἰχθῦς καλεῖ, ἐν τούτοις·

1 Deest Καὶ edd. 2 ἐσθίων vulgo. 3 λέκυθον ed. Bas. & Cas. 4 μεμβράδα ms. *Ep.* βεμβράδας ed. Cas. 5 Vox e coniect. adiecta. ἄλλον coni. Dorville. 6 ἔχειν με κ' Ἀττικιστὶ δυνάμενον edd. 7 Βέλεννος edd. & dein βελέννῳ. 8 Ἁλιεὺς, τὸν ἀγριώταν βελέννῳ θηλ. edd.

vendere se mel putidius bembradibus.

Sed & Alexis, in Choregide, per *m* literam scripsit.

Qui tetradistis comedenda nuper adposuit
pultem & membradas & fraces.

In Protochoro vero:

— — *Molestiorem,*
ita me Bacchus! nullam (coenam) nactus sum,
ex quo parasitari coepi. Satius mihi foret, bembradas
habere apud hominem qui Attice loqui sciret.
Magis hoc me iuvaret.

29. Blennus. Huius meminit Sophron in Mimo qui inscribitur Piscator rusticum: *Blenno* (inquit) *pingui.* Est autem formâ similis gobio. Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis, Baeonas nominat pisces quosdam:

Ἄγε δὲ [1] τρίγλας τε κυφὰς,
καχαρίστους βαιόνας.

Καὶ παρ' Ἀττικοῖς δὲ παροιμία ἐστίν· Μή μοι βαίων· κακὸς ἰχθῦς.

ΒΟΥΓΛΩΣΣΟΝ. [2] Ὁ Πυθαγορικὸς δὲ [3] δι' ἐγκράτειαν Ἀρχέστρατος φησίν· XXX. Buglossus, Atticis Psetta.

b Εἶτα λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην, καὶ τὴν ὑπότρηχυν
βούγλωσσον, ταύτην θέρεος, [4] κατὰ [5] Χαλκίδα κεδνήν.

Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ·
— Βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρὸς [6] ἐνῆς.

Τῶν δὲ βουγλώσσων διαλάττοντές εἰσιν κυνόγλωσσοι. περὶ ὧν καὶ αὐτῶν Ἐπίχαρμος φησίν· Cynoglossus.

Αἰολίαι πλῶτές τε κυνογλωσ-
σοί τ' ἐνῆν δὲ σκιαθίδες. [7]

Ἀττικοὶ δὲ ψῆτταν αὐτὴν καλοῦσιν.

1 Ἄγε δὲ edd. Alibi ἄγε δὴ. 2 Βούγλωσσος edd. 3 δὲ deest edd. & ms. *Ep.* 4 ταύτην θήρα edd. 5 Vulgo καὶ Χαλκ. Alibi περὶ Χαλκ. 6 κίθαρις edd. 7 ἐνῆν δὲ καὶ σκιαθ. vulgo h. l.

Attulit mullos gibbos, & ingratos baeonas.

Eſtque etiam apud Atticos proverbium: *Ne mihi baeon* (contingat:) *pravus eſt piſcis.*

30. BUGLOSSUM. (vel, BUGLOSSUS.) Archeſtratus, ob abſtinentiam temperantiamque Pythagoricus ſcilicet, ſcribit:

Tum ſumendus paſſer magnus, & ſubaſpera
bugloſſus, (haec quidem aeſtate,) ad Chalcidem inclytam.

Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis:

— *Bugloſſique & citharus aderant.*

A bugloſſis autem differunt *cynogloſſi.* De quibus idem Epicharmus ait:

Et variegatae plotes & cynogloſſi: aderant porro ſciathides.

Attici vero illam (bugloſſum) *pſettam* vocant.

XXXI. CONGRI. ΓΟΓΓΡΟΙ. Τούτους Ἱκέσιος σκληροτέρους τῶν c ἐγχέλεων εἶναί φησι, καὶ ἀραιοσαρκοτέρους τε καὶ ἀτροφωτέρους, εὐχυλίᾳ τε πολὺ λειπομένους, εὐστομάχους δὲ εἶναι. Νίκανδρος δὲ, ὁ ἐποποιὸς, ἐν τρίτῳ Γλωσσῶν, καλεῖσθαί φησιν αὐτοὺς καὶ γρύλλους. Εὔδοξος δὲ, ἐν ἕκτῳ Γῆς περιόδου, γόγγρους [1] φησὶ πολλοὺς ἀνδραχθεῖς ἐν Σικυῶνι ἁλίσκεσθαι· ὧν ἐνίους εἶναι καὶ ἁμαξιαίους. Φιλήμων δὲ, τῆς κωμῳδίας ὁ ποιητὴς, καὶ αὐτὸς μνημονεύων τῶν ἐν Σικυῶνι διαφόρων γόγγρων, ποιεῖ τινα μάγειρον ἐπὶ τέχνῃ d τῇ ἑαυτοῦ σεμνυνόμενον, καὶ λέγοντα ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Στρατιώτῃ τάδε·

XXXII. Coquus gloriosus.

Ὡς ἵμερός μ' ὑπῆλθε, γῇ τε κοὐρανῷ
λέξαι μολόντι τοὔψον ὡς ἐσκεύασα.
Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἡδύ γ' ἔστ' εὐημερεῖν

1 γόγγρους δέ φησι edd.

31. CONGRI. Hos, Icesius ait, duriores esse anguillis, carne rariore laxioreque, minus nutrientes, & succi bonitate multo illis inferiores, sed ventriculo commodos. Nicander vero, epicus poëta, tertio libro Glossarum, vocari eosdem *gryllos* ait. Eudoxus vero, sexto libro Circuitus Terrae, scribit, multos Sicyone congros capi qui hominem ferentem onerent, ac nonnullos etiam plaustro avehendos. Philemon vero, comoediarum scriptor, pariter mentionem faciens praestantium Sicyone congrorum, coquum aliquem inducit in fabula quae Miles inscribitur, gloriantem arte sua, & haec verba facientem:

32. *Ut me narrare coelo & telluri lubet*
quas adventanti primulum struxi dapes!
Ut suave est semper, per Deos, quoties bene

ἐν ἅπασιν. Ἰχθῦς [1] ἁπαλὸς [2] οἷος γέγονέ μοι,
οἷον [3] παρατέθεικ᾽, οὐ πεφαρμακευμένον
τυροῖσιν, οὐδ᾽ ἄνωθεν ἐξηνθισμένον·
ἀλλ᾽ οἷος ἦν ζῶν, κ᾽ ὀπτὸς ὢν τοιοῦτος ἦν.
οὕτως ἁπαλὸν ἔδωκα καὶ πρᾶον τὸ πῦρ
ὀπτῶν τὸν [4] ἰχθῦν οὐδὲ πιστευθήσομαι.
Ὅμοιον ἐγένετ᾽, ὄρνις ὁπόταν [5] ἁρπάσῃ
τοῦ καταπιεῖν μεῖζόν τι· περιτρέχει κύκλῳ,
τηροῦσα τοῦτο· κᾆτα περιεσπούδακεν [6]
ἑτέρα, διωκάθουσα ταύτην. ταυτὸν ἦν.
τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτῶν καταμαθὼν
τῆς λοπάδος, ἀνεπήδησε, κἄφευγεν κύκλῳ
τὴν λοπάδ᾽ ἔχων. ἄλλοι δ᾽ ἐδίωκον κατὰ πόδας.
ἐξῆν ὀλολύζειν· οἱ μὲν ἥρπασάν τι γὰρ,
οἱ δ᾽ οὐδὲν, οἱ δὲ πάντα. Καί τοι παρέλαβον

1 Ἰχθῦν corrigunt Bentl. & Toup. 2 ἀφ᾽ ἁλὸς Toup. 3 τοῦτον ms. *Ep.* τοῖσιν Toup. & Bentl. 4 τὸν ὀπτὸν edd. cum ms. *A.* 5 ὅταν edd. ὡς ὅταν corr. Casaub. & Grot. 6 Vulgo τοῦτο καταπιεῖν· περὶ δ᾽ ἐσπούδακεν.

res cedunt! Piscis ille quam factus tener,
qualem apposui, non medicatum caseo,
tinctumve adscitis desuper coloribus!
Parebat assus, qualis dum vixit fuit.
Quam temperate ac molliter ignem admoverim
assando pisci, vix est quisquam ut creduit.
Ita se res habuit, magni ut si quid in cibum
gallina rapuit: illa in orbem cursitat,
quaerens id ut edat: hanc insequitur altera,
non illa minus approperans. Plane ad hunc modum,
qui patinae primus in voluptatem incidit,
continuo subsultavit, & patinam tenens
in orbem fugit; sectabantur caeteri.
Res digna plausu: quidam nacti aliquantulum,
nil alii, reliquum reliqui. Atqui acceperam

ἰχθῦς ποταμίους, ἐσθίοντας βόρβορον.
εἰ δ' ἔλαβον [1] ἀρτίως [2] σκάρον, ἢ 'κ τῆς Ἀττικῆς
γλαυκίσκον, ὦ Ζεῦ σῶτερ, ἢ 'ξ Ἄργους κάπρον,
ἢ 'κ τῆς Σικυῶνος τῆς Φίλης, ὃν τοῖς Θεοῖς a
Φέρει ὁ Ποσειδῶν γόγγρον εἰς τὸν οὐρανόν·
ἅπαντες οἱ Φαγόντες ἐγένοντ' ἂν Θεοί.
Ἀθανασίαν εὕρηκα· τοὺς ἤδη νεκροὺς,
ὅταν [μόνον] [3] ὀσΦρανθῶσι, ποιῶ ζῆν πάλιν.

XXXIII. Menecrates medicus, cogn. Iupiter.

Ταῦτα, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδ' ἂν [4] Μενεκράτης ἂν ὁ Συρακόσιος [5] ἐξωγκώσατο, [6] ὁ Ζεὺς ἐπικαλούμενος, ὃς ἐΦρόνει μέγα ὡς μόνος αἴτιος τοῦ ζῆν τοῖς ἀνθρώποις γινόμενος διὰ τῆς αὐτοῦ ἰατρικῆς. τοὺς οὖν θεραπευομένους ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἱερὰς καλουμένας νόσους, συγγράΦεσθαι ἠνάγκαζεν, ὅτι ὑπακούσονται b

1 εἰ δὲ λαβὼν edd. vett. cum ms. *A.* ἢν δὲ λάβω ms. *Ep.* 2 ἄρτι edd. & ms. *A.* Deest ms. *Ep.* 3 Vox ex coniect. adiecta. ὅταν τι Grot. Forsan ὅταν γ' ἀποσφρανθῶσι aut ὅταν γὰρ ὀσφρ. 4 οὐδὲ Μενεκρ. edd. 5 Συρακούσιος edd. cum ms. *Ep.* 6 ἐφθέγξατο edd.

pisces coquendos limedones, amnicos.
Quid, si accepissem scarum? quid, si ex Attica
glaucisicum? pro Di summi, aut ex Argis aprum?
aut congrum, amica de Sicyone qui venit,
coenam Neptunus quam coelitibus fert Diis?
certe convivas cunctos fecissem Deos.
Reperi immortalitatem: nam iam mortui
in vitam redeunt, si quid olfaxint mei.

33. Haec, per Minervam, ne *Menecrates* quidem Syracusius gloriatus fuisset, *Iupiter* cognominatus; qui magnifice de se sentiebat, quasi unus vitae auctor esset hominibus per suam artis medicae peritiam. Is igitur hos, quos a sacris morbis curasset, scripto cavere coëgit, obtemperaturos se illi servosque futuros, ubi con-

αὐτῷ δοῦλοι περισωθέντες. καὶ ἠκολούθουν, ὁ μέν τις Ἡρακλέους σκευὴν ἔχων, καὶ καλούμενος Ἡρακλῆς· (Νικόστρατος δ' ἦν οὗτος ὁ Ἀργεῖος, ἱερὰν νόσον θεραπευθείς. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἔφιππος ἐν Πελταστῇ, λέγων ὧδε·

Οὐ Μενεκράτης μὲν ἔφασκεν εἶναι ὁ Θεός;[1]
Νικόστρατος δ' ὁ Ἀργεῖος, ἕτερος Ἡρακλῆς;)

ἄλλος δέ τις ὡς Ἑρμῆς, χλαμύδ' ἔχων καὶ κηρύκειον, πρὸς δὲ τούτοις πτερά· ὡς ὁ Ζελείτης Νικα-
C γόρας, ὁ καὶ τῆς πατρίδος τυραννήσας, ὡς ἱστορεῖ Βάτων[2] ἐν τοῖς Περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ Τυράννων. Ἡγήσανδρος δέ φησιν, ὅτι καὶ Ἀστυκρέοντα,[3] θεραπευθέντα ὑπ' αὐτοῦ, Ἀπόλλωνα ἐκάλεσε. καὶ ἄλλος δ' αὐτῷ τῶν περισωθέντων, Ἀσκληπιοῦ στολὴν ἀναλαβὼν, συμπεριεφθείρετο. Αὐτὸς δ' ὁ Ζεὺς, πορφύραν ἠμφιεσμένος, καὶ στέφανον χρυσοῦν ἐπὶ τῆς κε-

1 Forf. εἶναι Ζεὺς θεός. 2 Βάττων edd. 3 Ἀστυκλέα ms. *Ep.*

valuissent. Sequebanturque eum, alius Herculis habitu indutus, & *Hercules* cognominatus: (Nicostratus is fuit Argivus, sacro morbo liberatus; cuius meminit Ephippus in Peltaste, his verbis:

Nonne Menecrates Deum Iovem se esse dicebat;
Nicostratus vero Argivus, alterum se Herculem?)

alius vero Mercurii habitu, chlamydem gestans & caduceum, insuperque alas; sic Zelites Nicagoras, is qui etiam tyrannidem suae patriae occupaverat, ut tradit Baton in libris de Ephesiorum tyrannis. Hegesander vero narrat, Astycreontem, quem idem sanaverat, *Apollinem* ab eo fuisse vocatum. Alius rursus ex his qui valetudini ab eo restituti erant, *Aesculapii* pallio sumto, in illius comitatu oberravit. Ipse vero ille *Iupiter*, purpurâ amictus, & auream coronam in capite gestans, sceptrum

φαλῆς ἔχων, καὶ σκῆπτρον κρατῶν, κρηπῖδάς τε ὑποδεδεμένος, περιῄει μετὰ τοῦ θείου χοροῦ. καὶ ἐπιστέλλων Φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ, οὕτως ἔγραψεν· d

XXXIV. „Μενεκράτης Ζεὺς Φιλίππῳ χαίρειν.

Menecratis epiſtola ad Philippum.

„Σὺ μὲν Μακεδονίας βασιλεύεις, ἐγὼ δὲ ἰατρικῆς. καὶ σὺ μὲν ὑγιαίνοντας δύνασαι, ὅταν βουληθῇς, ἀπολλύναι· ἐγὼ δὲ τοὺς νοσοῦντας σώζειν, καὶ τοὺς εὐρώστους ἀνόσους, οἳ ἂν ἐμοὶ πείθωνται, [1] παρέχειν μέχρι γήρως ζῶντας. τοιγαροῦν σὲ μὲν Μακεδόνες δορυφοροῦσιν, ἐμὲ δὲ καὶ οἱ μέλλοντες ἔσεσθαι. [2] Ζεὺς γὰρ ἐγὼ αὐτοῖς βίον παρέχω.“ Πρὸς ὃν, ὡς [3] μελαγχολῶντα, ἐπέστειλεν [4] ὁ Φίλιππος· [„Φίλιππος] [5] Μενεκράτει ὑγιαίνειν.“ Παραπλησίως δὲ ἐπέστελλε [6] καὶ Ἀρχιδάμῳ τῷ Λακεδαιμονίων βασιλεῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοις ἔγραφεν, οὐκ ἀπεχόμενος τοῦ e

1 οἳ ἐμοὶ πείθονται edd. 2 περιέσεσθαι coni. Villebr. cum Dalec. οἱ θεοὶ μέλλοντες ἔσεσθαι coni. Caſaub. 3 Carent ὡς edd. 4 ἐπέστελλεν ms. *A*. 5 Deeſt vulgo poſteriori loco nomen Φίλιππος. 6 ἐπέστειλε edd.

manu tenens, ſoleasque indutus, cum iſto Deorum choro terram peragravit. Idem literis datis ad Philippum regem, in hunc modum ſcripſit:

34. *Menecrates Iupiter Philippo ſalutem! Tu regnas in Macedonia; ego vero in Medicina. Et tu quidem bene valentes, ſi volueris, perdere potes: ego vero aegrotos ſanare, &, qui bene valent, hos, ſi mihi pareant, praeſtare poſſum a morbis liberos ad ſenectutem viventes. Quare tibi quidem Macedones ſatellites ſunt; mihi vero quotquot [ſalvi] eſſe cupiunt. Iupiter enim ego vitam illis largior.* Cui homini, tamquam inſanienti, Rex reſcripſit: *Philippus Menecrati ſanitatem!* Similiter vero idem & Archidamo Lacedaemoniorum regi, & aliis, ad quoscumque literas daret, ſcribere conſueverat; *Iovis* ſibi nomen tribuens. Quem

Διός. [1] Καλέσας δ' αὐτόν ποτε [2] ἐπὶ δεῖπνον ὁ Φίλιππος μετὰ τῶν ἰδίων Θεῶν, συγκατέκλινε πάντας ἐπὶ τῆς μέσης κλίνης, ὑψηλότατα καὶ ἱεροπρεπέστατα [3] κεκοσμημένης· καὶ τράπεζαν παραθεὶς, ἐφ' ἧς βωμὸς ἔκειτο, καὶ τῶν ἀπὸ γῆς πάντων ἄνω [4] ἀπαρχαί. καὶ, ὁπότε τοῖς ἄλλοις παρεφέρετο τὰ ἐδώδι-
f μα, τοῖς ἀμφὶ Μενεκράτη ἐθυμίων καὶ ἔσπενδον οἱ παῖδες. καὶ τέλος ὁ καινὸς Ζεὺς, μετὰ τῶν ὑπηκόων γελώμενος, Θέων [5] ἔφυγεν ἐκ τοῦ συμποσίου, ὡς Ἡγήσανδρος ἱστορεῖ. Μνημονεύει δὲ τοῦ Μενεκράτους καὶ Ἄλεξις ἐν Μίνῳ.

Καὶ Θεμίσων δ' ὁ Κύπριος, τὰ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως παιδικὰ, ὥς φησι Πύθερμος ὁ Ἐφέσιος ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν Ἱστοριῶν, οὐ μόνον ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἀνεκηρύττετο· Θεμίσων Μακεδὼν, Ἀντιόχου

XXXV. Themiſon, cogn. Hercules.

1 Forſ. τοῦ Διὸς ὀνόματος. 2 δέ ποτε αὐτὸν edd. 3 καὶ μεγαλοπρεπέστατα ἢ ἱεροπρεπ. edd. 4 πάντων ἀπαρχαί ms. *Ep.* πάντων καρπῶν ἀπ. edd. 5 μετὰ τῶν ὑπηκ. γελώμενος Θεῶν ed. Caſ.

quum aliquando Philippus ad coenam vocaſſet cum ſuis Diis, cunctos unâ in lecto diſcumbere fecit in medio ſtante altiſſimo, & veluti Deorum in honorem magnifice exornato: menſamque iuſſit adponi, ſuper qua erat ara exſtructa, cui impoſitae omnium rerum quae terra gignuntur primitiae. Tum, quoties aliis adferebantur cibi, Menecrati eiusque comitibus odores adolebant & libabant pueri; donec ad extremum novus Iupiter, cum ſuis ſubditis riſui habitus, ex illo convivio curſim ſe proriperet; ut idem Hegeſander narrat. Eiusdem autem Menecratis mentionem etiam facit Alexis in Minoë.

35. Sic vero etiam *Themiſon* Cyprius, Antiochi regis amaſius, ut ſcribit Pythermus Epheſius octavo Hiſtoriarum, non modo in publicis hominum conventibus hac formulâ proclamatus eſt: *Themiſon Mace-*

βασιλέως Ἡρακλῆς· ἀλλ᾽ ἔθυον [1] αὐτῷ πάν- a
τες οἱ ἐγχώριοι, ἐπιλέγοντες Ἡρακλεῖ Θεμίσωνι, καὶ παρῆν αὐτὸς ὁπότε τις τῶν ἐνδόξων θύοι, καὶ ἀνέκειτο στρωμνὴν καθ᾽ αὐτὸν ἔχων, ἠμφιεσμένος λεοντῆν. ἐφόρει δὲ καὶ τόξα Σκυθικὰ, καὶ ῥόπαλον ἐκράτει. Ὁ δ᾽ οὖν Μενεκράτης, τοιοῦτος ὢν ὁποῖος εἴρηται, οὐδὲν παραπλήσιόν ποτε ἐξωγκώσατο, οἷαν ὁ προειρημένος μάγειρος,

'Αθανασίαν ηὕρηκα. τοὺς ἤδη νεκροὺς,
ὅταν ὀσφρανθῶσι, [2] ποιῶ ζῆν πάλιν.

XXXVI. Gloriosum genus coquorum.

'Αλαζονικὸν δέ ἐστι πᾶν τὸ τῶν μαγείρων φῦλον· b
ὡς καὶ Ἡγήσιππος ἐν 'Αδελφοῖς [3] παρίστησι. παράγει δὲ μάγειρον λέγοντα·

A. Βέλτιστε, πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς
εἰρημέν᾽ ἐστίν. ἢ λέγων φαίνου τι δὴ [4]

1 ἀλλ᾽ ἔθυόν τε ed. Caſ. 2 Forſ. ὅταν γ᾽ ἀποσφρ. aut ὅταν γὰρ ὀσφρ. 3 Vulgo h. l. Ἡγήσανδρος ἐν Δελφοῖς. 4 τί μοι edd.

do, Antiochi regis Hercules: ſed & ſacra ei faciebant indigenae omnes, adclamantes *Themiſoni Herculi!* Et, quoties ex illuſtribus aliquis ſacra faceret, aderat ipſe, ſeorſim ſublimi in lecto cubans, leonis pelle veſtitus. Geſtabatque etiam Scythicum arcum, & clavam manu tenebat. Igitur Menecrates, quamquam talis qualem diximus, numquam aliquid ſimile gloriatus eſt, quale praedictus coquus:

Reperi immortalitatem! nam iam mortui
in vitam redeunt, ſi quid olfaxint mei.

36. Eſt autem glorioſum omne Coquorum genus: quemadmodum Hegeſippus in Adelphis docet. Inducit enim coquum iſta loquentem.

A. *Multis multa, o optime, de arte culinaria*
dicta ſunt: aut fac ut videaris mihi novi quidpiam

καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν, ἢ μὴ κόπτ᾽ ἐμέ.
B. Οὔκ· ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς, Σύρε, [1]
εὑρημένον εἰδέναι νομίζε μόνον ἐμέ. [2]
Οὐ γὰρ παρέργως ἔμαθον ἐν ἔτεσιν δυεῖν,
ἔχων περίζωμ᾽· ἀλλ᾽ ἅπαντα τὸν βίον
ζητῶν κατὰ μέρη τὴν τέχνην ἐξήτακα. [3]
εἴδη λαχάνων ὅσ᾽ ἐστὶ, βεμβράδων [4] τρόπους, [5]
φακῆς γένη παντόδαπά. τὸ πέρας σοι λέγω·
ὅταν ἐν περιδείπνῳ τυγχάνω διακονῶν,
ἐπὰν τάχιστ᾽ ἔλθωσιν ἐκ τῆς ἐκφορᾶς,
τὰ βάπτ᾽ ἔχοντες, τοὐπίθημα τῆς χύτρας
ἀφελὼν, ἐποίησα τοὺς δακρύοντας γελᾷν·
τοιοῦτος ἔνδοθέν τις ἐν τῷ σώματι
διέδραμε γαργαλισμὸς, ὡς ὄντων γάμων.
A. Φακῆν παρατιθεὶς, εἰπέ μοι, καὶ βεμβράδας; [6]

1 Vulgo τῆς μαγειρικῆς εὗρε. 2 Vulgo εὕρημα μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐμέ. 3 ἐξήτασα edd. 4 μεμβράδων ms. *Ep.* 5 τρόπος edd. 6 μεμβράδας ms. *Ep.*

praeter caeteros commemorare; aut ne me obtundito.
B. *Non: sed finem artis culinariae, Syre,*
reperisse nosseque me unum puta.
Non enim perfunctorie didici biennio
ventrali praecinctus: sed totâ vitâ
hanc artem exploravi, particulatim omnia quaerens:
quot sint olerum species, bembradum mores,
lenticulae varia genera. Denique tibi dico:
si quando in silicernio ego ministro;
ubi primum redeunt ab exequiis,
pullis induti vestibus, simul atque ollae operculum
tollo, e lacrymantibus ridentes facio:
talis quaedam interiora corporis
percurrit titillatio, ac si fiant nuptiae.
A. *Lenticulam dum adponis, dic mihi, & bembradas?*

Β. Τὰ πάρεργά μου ταῦτ' ἐστίν. ἐὰν δὲ δὴ λάβω[1]
τὰ δέοντα, καὶ τοὐπτάνιον[2] ἁρμόσωμ'[3] ἅπαξ· d
ὅπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθε Σειρήνων, Σύρε,
ἐγένετο, καὶ νῦν ταὐτὸ τοῦτ' ὄψει πάλιν.
ὑπὸ τῆς ὀσμῆς γὰρ οὐδὲ εἷς[4] δυνήσεται
ἁπλῶς διελθεῖν τὸν στενωπὸν τουτονί·
ὁ δὲ παριὼν πᾶς εὐθέως πρὸς τὴν θύραν
ἑστήξετ' ἀχανής, προσπεπατταλευμένος,
ἄφωνος, ἄχρι ἂν τῶν φίλων,[5] βεβυσμένος
τὴν ῥῖν', ἕτερός τις προσδραμὼν ἀποσπάσῃ.
Α. Μέγας εἶ τεχνίτης. Β. Ἀγνοεῖς πρὸς ὃν λαλεῖς·
πολλοὺς ἐγὼ σφόδρ' οἶδα τῶν καθημένων, e
ἃ καταβεβρώκασ' ἕνεκ' ἐμοῦ τὰς οὐσίας.

Πρὸς τῶν θεῶν τί διαφέρειν οὗτος ὑμῖν δοκεῖ τῶν παρὰ Πινδάρῳ Κηληδόνων, αἳ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον

1 ἐὰν δὲ μὴ λάβω ms. A. ἢν δὲ λάβω ms. Ep. 2 τοὐπτανεῖον vulgo. 3 ἁρμόσωμαι ἅπαξ mssti. 4 ὑπὸ τῆς ὀδμῆς γὰρ οὐδεὶς edd. 5 ἄχρις ἂν αὐτὸν τῶν φίλων edd. Hinc vocem ἄφωνος delens Valck. legebat ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν τῶν φιλ.

B. Haec sunt quae obiter facio. At quod si nactus fuero
quae opus sunt, & culinam semel instruxero;
quod olim apud Sirenas, Syre,
accidit, id ipsum nunc iterum videbis:
prae odore enim nemo unus poterit
angiportum hunc praetergredi;
sed, quisquis praeterit, is statim ad fores
consistet attonitus, veluti clavis adfixus,
mutus, donec eum amicorum aliquis, cui obturatae
nares, adcurrens abstrahat.
A. Magnus es artifex. B. Nescis cum quo loquaris:
multos admodum ego novi hic sedentium,
qui sua propter me bona devorarunt.

Quid, quaeso, per Deos, homo hic videtur vobis differre a Pindari Celedonibus, quae eodem modo quo

ταῖς Σειρῆσι τοὺς ἀκροωμένους ἐποίουν, ἐπιλανθανομένους τῶν τροφῶν διὰ τὴν ἡδονὴν, ἀφαυαίνεσθαι.

Νικόμαχος δ', ἐν Εἰλειθυίᾳ, καὶ αὐτὸς παράγει τινὰ μάγειρον ὑπερβάλλοντα τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας. λέγει δ' οὖν οὗτος πρὸς τὸν μισθωσάμενον·

XXXVII. Coquus plures artes doctus.

f A. Ὑποδεικνύεις μὲν ἦθος ἀστεῖον πάνυ
καὶ πρᾶον· ὀλίγωρον δὲ πεποίηκάς τι. B. Πῶς;
A. Ἐν τῇ τέχνῃ τίνες ἐσμὲν, οὐκ ἐξήτακας.
ἢ πρότερον ἐπύθου τῶν ἀκριβῶς εἰδότων,
οὕτω τ' ἐμισθώσω με; B. Μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὐκ
ᾤμην. A. Ἴσως, [1] ὅσον μαγείρου διαφέρει [2]
a μάγειρος, οὐκ οἶσθ'; B. Εἴσομαι δέ γ', ἢν λέγῃς.
A. Τὸ γὰρ, παραλαβόντ' ὄψον ἠγορασμένον
πρότερον [3] ἀποδοῦναι σκευάσαντα μουσικῶς;

1 Iungit ᾤμην ἴσως, & interpungit (vſ. ſq.) poſt μάγειρος ms. *Ep.* & ed. Caſ. Grotius vſ. praec. interpungit poſt ἐγὼ μὲν οὐκ. Tum ſic legit: Ἦ μὴν ἴσως ὅσον διαφ. 2 ὅσον διαφέρει διακόνου edd. Hinc vertit Grotius; *famulus & coquus quid diſtent.* ὅσον διαφέρει μαγείρου mssti. 3 πότερον vulgo.

Sirenes, effecerunt ut alimentorum ob voluptatem obliti auditores extabeſcerent.

37. Nicomachus verò, in Lucinâ, introducit coquum aliquem, Dionyſiacos (id eſt, ſcenicos) artifices [inſolenti vaniloquentiâ] ſuperantem. Is igitur cum eo, a quo fuerat mercede conductus, ſic colloquitur:

A. *Ingenium lepidum oſtendis ac tractabile;*
ſed negligenter hic feciſti. B. *Quomodo?*
A. *Non exploraſti in arte me quantus forem.*
An forte ab aliis, rem qui ſcirent, didiceras?
atque ita me conduxiſti? B. *Nil certe minus.*
A. *Ignorans igitur fortaſſe, coquus & coquus*
quid diſtent. B. *At, ſi docueris, iam ſcivero.*
A. *Accipere ab alio praeſtinatum obſonium,*
id ſic ut oportet concinnatum reddere,

διακόνου 'στὶ τοῦ τυχόντος. [1] B. Ἡράκλεις.
A. Ὁ μάγειρός ἐσθ' ὁ τέλειος· ἑτέρα διάθεσις.
Πολλὰς τέχνας λάβοις ἂν ἐνδόξους πάνυ, [2]
ὧν τὸν μαθεῖν βουλόμενον ὀρθῶς οὐκ ἔνι
ταύταις [3] προσελθεῖν εὐθύς· ἀλλ' ἔμπροσθε δεῖ [4]
ζωγραφίας ἧφθαι. ταυτὰ [5] καὶ μαγειρικῆς
πρότερον μαθεῖν δεῖ τῆς τέχνης ἑτέρας τέχνας·
ὧν εἰδέναι σοι κρεῖττον ἦν, μοὶ πρὶν λαλεῖν· [6] b
Ἀστρολογικὴν, Ἰατρικὴν, Γεωμετρικήν.
τῶν ἰχθύων γὰρ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς τέχνας [7]
ἐντεῦθεν εἴσῃ παρακολουθήσεις χρόνοις,
πότ' ἄωρος ἔσθ' ἕκαστος, ἢ πόθ' ὥριμος.
τῶν ἡδονῶν γὰρ μεγάλα τὰ διαστήματα·

1 Grotius vertit: *famuli sunt opera, non coqui.* In ms. *A.* videtur indicari haec scriptura, διακόνου 'στ' οὐ τοῦ τυχόντος. Unde haec fortasse *interrogative* accipienda, & personae *B.* tribuenda. 2 An ἄνευ? ad ὧν referendum. Grotius πάνυ tenens, dein corrigit ὧν μὴ μαθεῖν βουλ. 3 ταύτῃ legit Grot. 4 Fors. ἔμπροσθε δὴ, & dein δεῖ ζωγραφίας. 5 Grotius, ἧφθαί τι καὶ μαγειρ. 6 λαβεῖν edd. Grotius: (ἃ σ' εἰδέναι μοι κρεῖττον ἦν πρὶν ἐμὲ λαβεῖν.) 7 καὶ τάσθενῆ Grot.

famuli sunt opera cuiuslibet. B. *Quid praedicas?*
A. *Coqui perfecti longe est alia qualitas.*
Multas ego artes claras nominaverim,
quas qui non recte didicerit, non debeat
ad nostram prosilire. De Pictoria
arte aliquid degustandum est. Inde aliae quoque
addiscendae artes ante hanc: (intererat meâ
haec scire te priusquam me conduceres:)
ut Medica, Sideralis, & Mensoria.
Namque omnes vires piscium & invalentiam
hinc nosse dabitur, quando si consideres
quisque intempestus aut tempestivus fiet.
Habent articulos nam voluptates suos:

ἐνίοτε κρείττων γίνεται θύννου βόαξ.
B. Ἔστω. Γεωμετρικῆ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί;
A. Τοὐπτάνιον [1] ἡμεῖς σφαῖραν εἶναι τιθέμεθα.
τοῦτο διελέσθαι, καὶ τόπον λαβόνθ' ἕνα
μερίσαι κατ' εἶδος τῆς τέχνης ἐπιδέξια,
ἐκεῖθεν ἐνταῦθ' ἐστὶ μετενηνεγμένα.
B. Οὗτος, [2] πέπεισμαι· καὶ τὰ λοιπὰ μὴ λαλῆς.
περὶ τῆς Ἰατρικῆς δέ; A. Τῶν γὰρ βρομάτων
πνευματικὰ καὶ δύσπεπτα, καὶ τιμωρίαν
ἔχοντ' ἔνεστιν, οὐ τροφήν. δειπνῶν δὲ πᾶς
τ' ἀλλότρια γίνετ' ὀξύχειρ, κ' οὐκ ἐγκρατής.
τοῖς δὴ τοιούτοις βρώμασι τὰ φάρμακα
εὕρητ' ἐκεῖθεν. μεταφορὰ δ' ἔστιν τέχνης
ἤδη, τὸ μετὰ νοῦ καὶ τὸ συμμέτρως ἐμόν· [3]
παρὰ [4] Τακτικῆς, ἕκαστα ποῦ τεθήσεται· [5]

1 τοὐπτανεῖον vulgo. 2 Οὕτως edd. 3 ἐμοὶ corrigunt. 4 περὶ Ms. 5 Inverse Grotius: ἕκαστα ποῦ τεθήσεται, παρὰ τακτικῆς.

est cum sit ipso suavior thynno boax.
B. *Hoc ita sit: verum tibi quid cum Mensoria?*
A. *Culinam nobis ceu globum proponimus:*
hunc bene partiri, &, unum cum accepsis locum,
speciatim distribuere, prout arti expedit;
haec tralatitia ex Arte sunt Mensoria.
B. *Et hoc concedo: verbis nil ultra est opus.*
At de Medicina? A. *Sunt difficiles concoqui*
quidam, ventorum concitatores cibi;
tormenta, non alimenta. Tum vero solent
qui aliena coenant, avidi esse, immemores modi.
Ad tales igitur pastus nobis remedia
illinc petenda. Cuncta ut convenientibus
locis locentur accurate & ordine,
hoc mutuandum ab Arte Induperatoria est.

ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι, Ἀριθμητικῆς. [1]
οὐθεὶς ἕτερός σοι πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται. [2]
B. Μικρὰ διάκουσον ἐν μέρει κἀμοῦ. A. Λέγε.
B. Σὺ μηθὲν ἐνόχλει, μήτε σαυτὸν, μήτ' ἐμέ·
ἀπραγμόνως δὲ διαγενοῦ τὴν ἡμέραν.

XXXVIII. Coquus magister.

Ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος διδασκαλικός τις εἶναι θέλει, τοιαῦτά τινα λαλῶν·

Ἐάσαθ' οὕτως, ὡς ἔχει. [3] τὸ πῦρ μόνον
ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖσι [4] μή τ' ἀνειμένον·
(τὸ γὰρ τοιοῦτ' οὐκ ὀπτὸν, ἀλλ' ἑφθὸν ποιεῖ,)
μή τ' ὀξύ. κατακάει γὰρ ὅσ' ἂν ἔξω λάβῃ
τοῦτο πάλιν, εἰς τὴν σάρκα δ' οὐκ ἐνδύεται.
Μάγειρός ἐστιν, οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν
ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα,
οὐδ' ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ·

1 μαγειρικῆς vulgo. 2 τάδε γραφήσεται Grot. γ' ἐγγραφήσεται Casaub. Forf. κ' ἐγγραφήσεται. 3 Vulgo οὕτως ἔχειν. 4 ὀπτοῖς vulgo.

Convivas numerare, Artis est Numerariae.
Nemo alius haec, praeter me, describet tibi.
B. *Rogo, me vicissim ut audias paullum.* A. *Audio.*
B. *Noli molestus esse vel tibi, vel mihi:*
sed feriare, quantum in me est, hunc diem.

38. Apud iuniorem Philemonem coquus, magistri auctoritatem sibi vendicans, huiusmodi quaedam ait:

Sic, sic abire finite: atque istud cernite,
ad assandum ignis ne sit aequo tenuior,
(elixat namque is carnes, non assas facit:)
nec vehemens; namque is urit cuncta extrinsecus,
neque interim ipsas penitus carnes percoquit.
Non, si quis gestat ad confutandum truam,
adde etiam cultrum, dixeris recte Coquum;
nec si quis pisces in patellam iecerit.

f ἀλλ' ἔστι τις φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

Ὁ δὲ παρὰ Διφίλῳ ἐν τῷ Ζωγράφῳ, καὶ πρὸς οὓς ἐκμισθοῦν αὐτὸν δεῖ διδάσκει, λέγων οὕτως·

XXXIX.
Coquus, difficilis in locanda opera.

A. Οὐ μὴ παραλάβω σου (θἄμ' οὐ δρακὼν ἐγὼ) [1]
ἔπεργον, [2] οὗ [3] μὴ διατελεῖς [4] τὴν ἡμέραν
τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.
Οὐ γὰρ βαδίζω πρότερον, ἐὰν μὴ δοκιμάσω,
a τίς ἔσθ' ὁ θύων, ἢ πόθεν συνίσταται
τὸ δεῖπνον, ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τίνας.
Ἔστιν δ' ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφὴ,
εἰς ποῖα μισθοῦν ἢ φυλάττεσθαί με δεῖ.
Οἷον τὸ κατὰ τοὐμπόριον, εἰ βούλει, γένος.
ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχὴν, [5] ἀποβαλὼν

1 Vulgo σου θἄμ' οὐ δράκων ἐγώ. Ubi corrigunt, τοὖψον, οὐδ' ἥκω γ' ἐγώ. 2 ἐπ' ἔργον vulgo. 3 οὐ vulgo. 4 διατελῆς edd. Ubi corrigunt διατελῶ. 5 Temere εὐθὺς edd.

Prudentiâ opus est hoc quoque in negotio.

39. Alius apud Diphilum, in Pictore, docet etiam, quibus hominibus operam suam locare coquus debeat, sic loquens:

A. *Non accipiam tuam (meum non respiciens commodum)*
operis societatem, nisi sicubi assidue totum diem
mensam struis multis bonis affluentem.

[Sive ex GROTII versione:
Obsonium non accipio, operam nec meam
addico, nisi sim certus me totum diem
structurum rebus affatim affluentibus.]
Neque ante quemquam sector, quam cognovero
quis sit sacrum facturus, aut quâ gratiâ
convivium paret, & quos advocaverit.
Nam forma apud me generum descripta omnium est,
queis me elocare, quos cavere debeam.
Primum, ut de genere dicam mercatorio:
nauta aliquis voti damnatus facit sacrum,

τὸν ἱστὸν, ἢ πηδάλια [1] συντρίψας νεὼς,
ἢ φορτί' ἐξέῤῥιψ' ὑπέραντλος γενόμενος.
ἀφῆκα τὸν τοιοῦτον. οὐθὲν ἡδέως
ποιεῖ γὰρ οὗτος, ἀλλ' ὅσον νόμου χάριν·
ὁμοῦ δὲ ταῖς σπονδαῖσι διαλογίζεται, b
τοῖς συμπλέουσιν ὁπόσον ἐπιβάλλει μέρος
τιθείς. τά θ' αὐτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει.
Ἀλλ' ἕτερος εἰσπέπλευκεν ἐκ Βυζαντίου
τριταῖος, ἀπαθὴς, εὐπορηκὼς, περιχαρὴς
εἰς δέκ' ἐπὶ τῇ μνᾷ γεγονέναι καὶ δώδεκα,
λαλῶν [2] τὰ ναῦλα, καὶ δάνει' ἐρυγγάνων,
ἀφροδίσι' ὑπὸ κόλλοψι μαστροποῖς ποιῶν·
ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' [3] εὐθὺς ἐκβεβηκότα,
τὴν δεξιὰν ἐνέβαλον, ἐμνήσθην Διὸς
Σωτῆρος, ἐμπέπηγα τῷ διακονεῖν. c

1 πηδάλιόν τι vulgo. 2 λαβὼν edd. 3 ὑπέμυσ' legit Dalec. oculis adſpicio nictitantibus. An ὑπέμιξ'?

qui clavum fregit, malum aut praecipitem dedit,
aut iactum fecit cum ſentina graveſceret;
omitto hunc nil cunctatus: nam, quicquid facit,
facit dicis cauſſa, haud animi ex ſententia;
tum vero inter libandum ponit calculum,
quantum eius imputandum ſit vectoribus:
ſuamque de extis ſinguli partem vorant.
Byzantio alius autem nudius tertius
egreſſus venit ſalvus huc, re ſoſpite,
decem lucratus in minas aut duodecim
drachmas, vecturâ acceptâ, ructans foenora;
qui Veneri faciat duris ſub lenonibus.
Hunc, ſimul exſcendit, propter emungor, manum
cedo, Iovique Praeſtiti grates ago,
meque ipſe totus ad miniſterium apparo.

Τοιοῦτος ὁ τρόπος. Μειράκιον ἐρῶν πάλιν
τὰ πατρῷα βρύκει καὶ σπαθᾷ. πορεύομαι.
Ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα, νὴ Δί', ἕτερά που
ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἕνι' εὑρημένα, [1]
τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα, καὶ κεκραγότα,
„ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τίς βούλεται;“
ἐῶ βοᾶν. πληγὰς γάρ ἐστι προλαμβάνειν [2]
ἐλθόντα, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην διακονεῖν.
τὸ μισθάριον γὰρ ἐὰν [3] ἀπαιτῇς· ἀμίδα μοι
d ἔνεγκε πρῶτον, Φησίν. ὄξος ἡ Φακῆ
οὐκ εἶχε. πάλιν ᾔτησας· οἰμώξει [4] μακρὰ
πρῶτος μαγείρων, Φησίν. ἕτερα μυρία
τοιαῦτα καταλέξαιμ' ἄν. B. Οὗ δὲ νῦν σ' ἄγω,
πορνεῖον ἐστίν· πολυτελῶς Ἀδώνια
ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑτέρων πορνῶν χύδην.

1 ἓν εὑρημένα edd. An ἐνευρημένα? ἐνουρημένα Coray. 2 προσλαμβάνειν Ms. Forf. προσλαβεῖν. 3 ἂν vulgo. 4 οἰμώξεις edd.

Meus iste mos est. Iuvenis amore perditus
rem patriam luxu prodigit: sequor hunc ego.
At alios, esse qui volunt de symbolis,
repertumque aliquid iaciunt forte in urceum,
quamvis torquentes fimbrias clament diu,
» Vile obsoniolum quisnam est qui nobis paret?«
sino clamitare. Nam principio verbera
ibi sunt parata, & noctis perpetuae labor.
Quod si mercedem flagites: Matulam mihi
prius, inquit, praebe; lenti, ne oblitum putes;
acetum deerat. Poscas iterum. Nae tu, ait,
flebis coquorum primus. Sexcenta id genus
adferre possum. B. *Verum, quo te ductito,*
lupanar est opiparum: scortum nobile
Adonia agere vult cum sociennis suis:

Τοιοῦτος ὁ τρόπος. Μειράκιον ἐρῶν πάλιν
τὰ πατρῷα βρύκει καὶ σπαθᾷ. πορεύομαι.
Ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα, νὴ Δί', ἕτερά που
ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἐνὶ εὑρημένα, [1]
τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα, καὶ κεκραγότα,
„ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τίς βούλεται;“
ἐῶ βοᾶν. πληγὰς γάρ ἐστι προλαμβάνειν [2]
ἐλθόντα, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην διακονεῖν.
τὸ μισθάριον γὰρ ἐὰν [3] ἀπαιτῇς· ἀμίδα μοι
ἔνεγκε πρῶτον, φησίν. ὄξος ἡ φακῆ
οὐκ εἶχε. πάλιν ᾔτησας· οἰμώξει [4] μακρὰ
πρῶτος μαγείρων, φησίν. ἕτερα μυρία
τοιαῦτα καταλέξαιμ' ἄν. B. Οὗ δὲ νῦν σ' ἄγω,
πορνεῖον ἐστίν· πολυτελῶς Ἀδώνια
ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑτέρων πορνῶν χύδην.

1 ἐν εὑρημένα edd. An ἐνευρημένα? ἐνουρημένα Coray. 2 προσλαμβάνειν Ms. Forſ. προσλαβεῖν. 3 ἂν vulgo. 4 οἰμώξεις edd.

Meus iſte mos eſt. Iuvenis amore perditus
rem patriam luxu prodigit: ſequor hunc ego.
At alios, eſſe qui volunt de ſymbolis,
repertumque aliquid iaciunt forte in urceum,
quamvis torquentes fimbrias clament diu,
„Vile obſoniolum quisnam eſt qui nobis paret?“
[illegible]no clamitare. Nam principio verbera
ſunt parata, & noctis perpetuae labor.
ad ſi mercedem flagites: Matulam mihi
[illegible], inquit, praebe; lenti, ne oblitum putes,
[illegible] deerat. Poſcas iterum. Nae tu, ait,
coquorum primus. Sexcenta id genus
[illegible] poſſum. B. *Verum, quo te ductito,*
[illegible]r eſt opiparum: ſcortum nobile
[illegible]re vult cum ſociennis ſuis:

βασιλέως Ἡρακλῆς· ἀλλ' ἔθυον [1] αὐτῷ πάντες οἱ ἐγχώριοι, ἐπιλέγοντες Ἡρακλεῖ Θεμίσωνι, καὶ παρῆν αὐτὸς ὁπότε τις τῶν ἐνδόξων θύοι, καὶ ἀνέκειτο στρωμνὴν καθ' αὐτὸν ἔχων, ἠμφιεσμένος λεοντῆν. ἐφόρει δὲ καὶ τόξα Σκυθικὰ, καὶ ῥόπαλον ἐκράτει. Ὁ δ' οὖν Μενεκράτης, τοιοῦτος ὢν ὁποῖος εἴρηται, οὐδὲν παραπλήσιόν ποτε ἐξωγκώσατο, οἷον ὁ προειρημένος μάγειρος, a

Ἀθανασίαν *ηὕρηκα. τοὺς ἤδη νεκροὺς,*
ὅταν ὀσφρανθῶσι, [2] *ποιῶ ζῆν πάλιν.*

XXXVI. Gloriosum genus coquorum.

Ἀλαζονικὸν *δέ ἐστι πᾶν τὸ τῶν μαγείρων φῦλον·* b *ὡς καὶ* Ἡγήσιππος *ἐν* Ἀδελφοῖς [3] *παρίστησι. παράγει δὲ μάγειρον λέγοντα·*

A. Βέλτιστε, *πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς*
εἰρημέν' ἐστίν. ἢ λέγων φαίνου τι δὴ [4]

1 ἀλλ' ἔθυόν τε ed. Cas. 2 Forf. ὅταν γ' ἀποσφρ. aut ὅταν γὰρ ὀσφρ. 3 Vulgo h. l. Ἡγήσανδρος ἐν Δελφοῖς. 4 τί μοι edd.

do, Antiochi regis Hercules: sed & sacra ei faciebant indigenae omnes, adclamantes *Themisoni Herculi!* Et, quoties ex illustribus aliquis sacra faceret, aderat ipse, seorsim sublimi in lecto cubans, leonis pelle vestitus. Gestabatque etiam Scythicum arcum, & clavam manu tenebat. Igitur Menecrates, quamquam talis qualem diximus, numquam aliquid simile gloriatus est, quale praedictus coquus:

Reperi immortalitatem! nam iam mortui
in vitam redeunt, si quid olfaxint mei.

36. Est autem gloriosum omne Coquorum genus: quemadmodum Hegesippus in Adelphis docet. Inducit enim coquum ista loquentem.

A. *Multis multa, o optime, de arte culinaria*
dicta sunt: aut fac ut videaris mihi novi quidpiam

καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν, ἢ μὴ κόπτ' ἐμέ.
B. Οὐχ· ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς, Σύρε, [1]
εὑρημένον εἰδέναι νομίζε μόνον ἐμέ. [2]
Οὐ γὰρ παρέργως ἔμαθον ἐν ἔτεσιν δυεῖν,
ἔχων περίζωμ'· ἀλλ' ἅπαντα τὸν βίον
ζητῶν κατὰ μέρη τὴν τέχνην ἐξήτακα. [3]
c εἴδη λαχάνων ὅσ' ἐστὶ, βεμβράδων [4] τρόπους, [5]
φακῆς γένη παντοδαπά. τὸ πέρας σοι λέγω·
ὅταν ἐν περιδείπνῳ τυγχάνω διακονῶν,
ἐπὰν τάχιστ' ἔλθωσιν ἐκ τῆς ἐκφορᾶς,
τὰ βάπτ' ἔχοντες, τοὐπίθημα τῆς χύτρας
ἀφελὼν, ἐποίησα τοὺς δακρύοντας γελᾶν·
τοιοῦτος ἔνδοθέν τις ἐν τῷ σώματι
διέδραμε γαργαλισμὸς, ὡς ὄντων γάμων.
A. Φακῆν παρατιθεὶς, εἰπέ μοι, καὶ βεμβράδας; [6]

1 Vulgo τῆς μαγειρικῆς εὖρε. 2 Vulgo εὕρημα μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐμέ. 3 ἐξήτασα edd. 4 μεμβράδων ms. *Ep.* 5 τρόπος edd. 6 μεμβράδας ms. *Ep.*

praeter caeteros commemorare; aut ne me obtundito.
B. *Non: sed finem artis culinariae, Syre,*
reperisse nosseque me unum puta.
Non enim perfunctorie didici biennio
ventrali praecinctus: sed totâ vitâ
hanc artem exploravi, particulatim omnia quaerens:
quot sint olerum species, bembradum mores,
lenticulae varia genera. Denique tibi dico:
si quando in silicernio ego ministro;
ubi primum redeunt ab exequiis,
pullis induti vestibus, simul atque ollae operculum
tollo, e lacrymantibus ridentes facio:
talis quaedam interiora corporis
percurrit titillatio, ac si fiant nuptiae.
A. *Lenticulam dum adponis, dic mihi, & bembradas?*

B. Τὰ πάρεργά μου ταῦτ᾽ ἐστίν. ἐὰν δὲ δὴ λάβω [1]
τὰ δέοντα, καὶ τοὐπτάνιον [2] ἁρμόσωμ᾽ [3] ἅπαξ· d
ὅπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθε Σειρήνων, Σύρε,
ἐγένετο, καὶ νῦν ταὐτὸ τοῦτ᾽ ὄψει πάλιν.
ὑπὸ τῆς ὀσμῆς γὰρ οὐδὲ εἷς [4] δυνήσεται
ἁπλῶς διελθεῖν τὸν στενωπὸν τουτονί·
ὁ δὲ παριὼν πᾶς εὐθέως πρὸς τὴν θύραν
ἑστήξετ᾽ ἀχανὴς, προσπεπατταλευμένος,
ἄφωνος, ἄχρι ἂν τῶν φίλων, [5] βεβυσμένος
τὴν ῥῖν᾽, ἕτερός τις προσδραμὼν ἀποσπάσῃ.
A. Μέγας εἶ τεχνίτης. B. Ἀγνοεῖς πρὸς ὃν λαλεῖς·
πολλοὺς ἐγὼ σφόδρ᾽ οἶδα τῶν καθημένων, e
οἳ καταβεβρώκασ᾽ ἕνεκ᾽ ἐμοῦ τὰς οὐσίας.

Πρὸς τῶν θεῶν τί διαφέρειν οὗτος ὑμῖν δοκεῖ τῶν παρὰ Πινδάρῳ Κηληδόνων, αἳ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον

1 ἐὰν δὲ μὴ λάβω ms. *A.* ἢν δὲ λάβω ms. *Ep.* 2 τοὐπτανεῖον vulgo. 3 ἁρμόσωμαι ἅπαξ mssti. 4 ὑπὸ τῆς ὀδμῆς γὰρ οὐδεὶς edd. 5 ἄχρις ἂν αὐτὸν τῶν φίλων edd. Hinc vocem ἄφωνος delens Valck. legebat ἄχρις γ᾽ ἂν αὐτὸν τῶν φιλ.

B. *Haec ſunt quae obiter facio. At quod ſi nactus fuero*
quae opus ſunt, & culinam ſemel inſtruxero;
quod olim apud Sirenas, Syre,
accidit, id ipſum nunc iterum videbis:
prae odore enim nemo unus poterit
angiportum hunc praetergredi;
ſed, quisquis praeterit, is ſtatim ad fores
conſiſtet attonitus, veluti clavis adfixus,
mutus, donec eum amicorum aliquis, cui obturatae
nares, adcurrens abstrahat.
A. *Magnus es artifex.* B. *Neſcis cum quo loquaris:*
multos admodum ego novi hic ſedentium,
qui ſua propter me bona devorarunt.

Quid, quaeſo, per Deos, homo hic videtur vobis differre a Pindari Celedonibus, quae eodem modo quo

ταῖς Σειρῆσι τοὺς ἀκροωμένους ἐποίουν, ἐπιλανθανομένους τῶν τροφῶν διὰ τὴν ἡδονὴν, ἀφαυαίνεσθαι.

XXXVII. Coquus plures artes doctus.

Νικόμαχος δ', ἐν Εἰλειθυίᾳ, καὶ αὐτὸς παράγει τινὰ μάγειρον ὑπερβάλλοντα τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας. λέγει δ' οὖν οὗτος πρὸς τὸν μισθωσάμενον·

f A. Ὑποδεικνύεις μὲν ἦθος ἀστεῖον πάνυ
καὶ πρᾶον· ὀλίγωρον δὲ πεποίηκάς τι. B. Πῶς;
A. Ἐν τῇ τέχνῃ τίνες ἐσμὲν, οὐκ ἐξήτακας.
ἢ πρότερον ἐπύθου τῶν ἀκριβῶς εἰδότων,
οὕτω τ' ἐμισθώσω με; B. Μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὐκ
ᾤμην. A. Ἴσως, [1] ὅσον μαγείρου διαφέρει [2]
a μάγειρος, οὐκ οἶσθ'; B. Εἴσομαι δέ γ', ἢν λέγῃς.
A. Τὸ γὰρ, παραλαβόντ' ὄψον ἠγορασμένον
πρότερον [3] ἀποδοῦναι σκευάσαντα μουσικῶς;

1 Iungit ᾤμην ἴσως, & interpungit (vs. sq.) post μάγειρος ms. *Ep.* & ed. Cas. Grotius vs. praec. interpungit post ἐγὼ μὲν οὐκ. Tum sic legit: Ἦ μὴν ἴσως ὅσον διαφ. 2 ὅσον διαφέρει διακόνου edd. Hinc vertit Grotius; *famulus & coquus quid distent.* ὅσον διαφέρει μαγείρου mssti. 3 πότερον vulgo.

Sirenes, effecerunt ut alimentorum ob voluptatem obliti auditores extabescerent.

37. Nicomachus vero, in Lucinâ, introducit coquum aliquem, Dionysiacos (id est, scenicos) artifices [insolenti vaniloquentiâ] superantem. Is igitur cum eo, a quo fuerat mercede conductus, sic colloquitur:

A. *Ingenium lepidum ostendis ac tractabile;*
sed negligenter hic fecisti. B. *Quomodo?*
A. *Non explorasti in arte me quantus forem.*
An forte ab aliis, rem qui scirent, didiceras?
atque ita me conduxisti? B. *Nil certe minus.*
A. *Ignorans igitur fortasse, coquus & coquus*
quid distent. B. *At, si docueris, iam scivero.*
A. *Accipere ab alio praestinatum obsonium,*
id sic ut oportet concinnatum reddere,

διακόνου 'στὶ τοῦ τυχόντος. [1] B. *Ἡράκλεις.*
A. *Ὁ μάγειρός ἐσθ' ὁ τέλειος· ἑτέρα διάθεσις.*
Πολλὰς τέχνας λάβοις ἂν ἐνδόξους πάνυ, [2]
ὧν τὸν μαθεῖν βουλόμενον ὀρθῶς οὐκ ἔνι
ταύταις [3] *προσελθεῖν εὐθύς· ἀλλ' ἔμπροσθε δεῖ* [4]
ζωγραφίας ἧφθαι. ταυτὰ [5] *καὶ μαγειρικῆς*
πρότερον μαθεῖν δεῖ τῆς τέχνης ἑτέρας τέχνας·
ὧν εἰδέναι σοι κρεῖττον ἦν, μοὶ πρὶν λαλεῖν· [6] b
Ἀστρολογικὴν, Ἰατρικὴν, Γεωμετρικήν.
τῶν ἰχθύων γὰρ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς τέχνας [7]
ἐντεῦθεν εἴσῃ· παρακολουθήσεις χρόνοις,
πότ' ἄωρος ἔσθ' ἕκαστος, ἢ πόθ' ὥριμος.
τῶν ἡδονῶν γὰρ μεγάλα τὰ διαστήματα·

1 Grotius vertit: *famuli ſunt opera, non coqui.* In ms. *A.* videtur indicari haec ſcriptura, *διακόνου 'στ' οὐ τοῦ τυχόντος.* Unde haec fortaſſe *interrogative* accipienda, & perſonae *B.* tribuenda. 2 An *ἄνευ*? ad *ὧν* referendum. Grotius *πάνυ* tenens, dein corrigit *ὧν μὴ μαθεῖν βουλ.* 3 *ταύτῃ* legit Grot. 4 Forſ. *ἔμπροσθε δὴ*, & dein *δεῖ ζωγραφίας.* 5 Grotius, *ἧφθαί τι· καὶ μαγειρ.* 6 *λαβεῖν* edd. Grotius: (*ἃ σ' εἰδέναι μοι κρεῖττον ἦν πρὶν ἐμὲ λαβεῖν.*) 7 *καὶ τάσθενῆ* Grot.

famuli ſunt opera cuiuslibet. B. *Quid praedicas?*
A. *Coqui perfecti longe eſt alia qualitas.*
Multas ego artes claras nominaverim,
quas qui non recte didicerit, non debeat
ad noſtram proſilire. De Pictoria
arte aliquid deguſtandum eſt. Inde aliae quoque
addiſcendae artes ante hanc: (intererat meâ
haec ſcire te priusquam me conduceres:)
ut Medica, Sideralis, & Menſoria.
Namque omnes vires piſcium & invalentiam
hinc noſſe dabitur, quando ſi conſideres
quisque intempeſtus aut tempeſtivus ſiet.
Habent articulos nam voluptates ſuos:

ἐνίοτε κρείττων γίνεται θύννου βόαξ.
Β. Ἔστω. Γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί;
Α. Τοὐπτάνιον [1] ἡμεῖς σφαῖραν εἶναι τιθέμεθα.
τοῦτο διελέσθαι, καὶ τόπον λαβόνθ' ἕνα
c μερίσαι κατ' εἶδος τῆς τέχνης ἐπιδέξια,
ἐκεῖθεν ἐνταῦθ' ἐστὶ μετενηνεγμένα.
Β. Οὗτος, [2] πέπεισμαι· καὶ τὰ λοιπὰ μὴ λαλῇς.
περὶ τῆς Ἰατρικῆς δέ; Α. Τῶν γὰρ βρομάτων
πνευματικὰ καὶ δύσπεπτα, καὶ τιμωρίαν
ἔχοντ' ἔνεστιν, οὐ τροφήν. δειπνῶν δὲ πᾶς
τ' ἀλλότρια γίνετ' ὀξύχειρ, κ' οὐκ ἐγκρατής.
τοῖς δὴ τοιούτοις βρώμασι τὰ φάρμακα
εὕρητ' ἐκεῖθεν. μεταφορὰ δ' ἔστιν τέχνης
d ἤδη, τὸ μετὰ νοῦ καὶ τὸ συμμέτρως ἐμόν· [3]
παρὰ [4] Τακτικῆς, ἕκαστα ποῦ τεθήσεται· [5]

1 τοὐπτανεῖον vulgo. 2 Οὕτως edd. 3 ἐμοὶ corrigunt. 4 περὶ Ms. 5 Inverse Grotius: ἕκαστα ποῦ τεθήσεται, παρὰ τακτικῆς.

est cum sit ipso suavior thynno boax.
B. *Hoc ita sit: verum tibi quid cum Mensoria?*
A. *Culinam nobis ceu globum proponimus:*
hunc bene partiri, &, unum cum acceperis locum,
speciatim distribuere, prout arti expedit;
haec tralatitia ex Arte sunt Mensoria.
B. *Et hoc concedo: verbis nil ultra est opus.*
At de Medicina? A. *Sunt difficiles concoqui*
quidam, ventorum concitatores cibi;
tormenta, non alimenta. Tum vero solent
qui aliena coenant, avidi esse, immemores modi.
Ad tales igitur pastus nobis remedia
illinc petenda. Cuncta ut convenientibus
locis locentur accurate & ordine,
hoc mutuandum ab Arte Induperatoria est.

ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι, Ἀριθμητικῆς.[1]
οὐθεὶς ἕτερός σοι πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται.[2]
B. Μικρὰ διάκουσον ἐν μέρει κᾀμοῦ. A. Λέγε.
B. Σὺ μηθὲν ἐνόχλει, μήτε σαυτὸν, μήτ᾽ ἐμέ·
ἀπραγμόνως δὲ διαγενοῦ τὴν ἡμέραν.

XXXVIII. Coquus magister.

Ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος διδασκαλικός τις εἶναι θέλει, τοιαῦτά τινα λαλῶν·

Ἐάσαθ᾽ οὕτως, ὡς ἔχει.[3] τὸ πῦρ μόνον
ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖσι[4] μή τ᾽ ἀνειμένον· e
(τὸ γὰρ τοιοῦτ᾽ οὐκ ὀπτὸν, ἀλλ᾽ ἑφθὸν ποιεῖ,)
μή τ᾽ ὀξύ. κατακάει γὰρ ὅσ᾽ ἂν ἔξω λάβῃ
τοῦτο πάλιν, εἰς τὴν σάρκα δ᾽ οὐκ ἐνδύεται.
Μάγειρός ἐστιν, οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν
ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα,
οὐδ᾽ ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ·

1 μαγειρικῆς vulgo. 2 τάδε γραφήσεται Grot. γ᾽ ἐγγραφήσεται Casaub. Forſ. κ᾽ ἐγγραφήσεται. 3 Vulgo οὕτως ἔχειν. 4 ὀπτοῖς vulgo.

Convivas numerare, Artis eſt Numerariae.
Nemo alius haec, praeter me, deſcribet tibi.
B. *Rogo, me viciſſim ut audias paullum.* A. *Audio.*
B. *Noli moleſtus eſſe vel tibi, vel mihi:*
ſed feriare, quantum in me eſt, hunc diem.

38. Apud iuniorem Philemonem coquus, magiſtri auctoritatem ſibi vendicans, huiusmodi quaedam ait:

Sic, ſic abire ſinite: atque iſtud cernite,
ad aſſandum ignis ne ſit aequo tenuior,
(elixat namque is carnes, non aſſas facit:)
nec vehemens; namque is urit cuncta extrinſecus,
neque interim ipſas penitus carnes percoquit.
Non, ſi quis geſtat ad confutandum truam,
adde etiam cultrum, dixeris recte Coquum;
nec ſi quis piſces in patellam iecerit.

f ἀλλ᾽ ἔστι τις Φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

XXXIX.

Coquus, difficilis in locanda opera.

Ὁ δὲ παρὰ Διφίλῳ ἐν τῷ Ζωγράφῳ, καὶ πρὸς θοὺς ἐκμισθοῦν αὐτὸν δεῖ διδάσκει, λέγων οὕτως·

A. Οὐ μὴ παραλάβω σου (θᾶμ᾽ οὐ δρακὼν ἐγὼ) [1]
ἔπεργον, [2] οὗ [3] μὴ διατελεῖς [4] τὴν ἡμέραν
τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.
Οὐ γὰρ βαδίζω πρότερον, ἐὰν μὴ δοκιμάσω,
a τίς ἔσθ᾽ ὁ θύων, ἢ πόθεν συνίσταται
τὸ δεῖπνον, ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τίνας.
Ἔστιν δ᾽ ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφὴ,
εἰς ποῖα μισθοῦν ἢ φυλάττεσθαί με δεῖ.
Οἷον τὸ κατὰ τοὐμπόριον, εἰ βούλει, γένος.
ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχὴν, [5] ἀποβαλὼν

1 Vulgo σου θάμ᾽ οὐ δράκων ἐγώ. Ubi corrigunt, τοὔψον, οὐδ᾽ ἥκω γ᾽ ἐγώ. 2 ἐπ᾽ ἔργον vulgo. 3 οὐ vulgo. 4 διατελῆς edd. Ubi corrigunt διατελῶ. 5 Temere εὐθὺς edd.

Prudentiâ opus eſt hoc quoque in negotio.

39. Alius apud Diphilum, in Pictore, docet etiam, quibus hominibus operam ſuam locare coquus debeat, ſic loquens:

A. *Non accipiam tuam (meum non reſpiciens commodum)*
operis ſocietatem, niſi ſicubi aſſidue totum diem
menſam ſtruis multis bonis affluentem.

[Sive ex Grotii verſione:
Obſonium non accipio, operam nec meam
addico, niſi ſim certus me totum diem
ſtructurum rebus affatim affluentibus.]
Neque ante quemquam ſector, quam cognovero
quis ſit ſacrum facturus, aut quâ gratiâ
convivium paret, & quos advocaverit.
Nam forma apud me generum deſcripta omnium eſt,
queis me elocare, quos cavere debeam.
Primum, ut de genere dicam mercatorio:
nauta aliquis voti damnatus facit ſacrum,

ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι, Ἀριθμητικῆς.[1]
οὐθεὶς ἕτερός σοι πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται.[2]
B. Μικρὰ διάκουσον ἐν μέρει κἀμοῦ. A. Λέγε.
B. Σὺ μηθὲν ἐνόχλει, μήτε σαυτὸν, μήτ᾽ ἐμέ·
ἀπραγμόνως δὲ διαγενοῦ τὴν ἡμέραν.

XXXVIII. Coquus magister.

Ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος διδασκαλικός τις εἶναι θέλει, τοιαῦτά τινα λαλῶν·

Ἐάσαθ᾽ οὕτως, ὡς ἔχει.[3] τὸ πῦρ μόνον
ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖσι[4] μή τ᾽ ἀνειμένον· e
(τὸ γὰρ τοιοῦτ᾽ οὐκ ὀπτὸν, ἀλλ᾽ ἑφθὸν ποιεῖ,)
μή τ᾽ ὀξύ. κατακάει γὰρ ὅσ᾽ ἂν ἔξω λάβῃ
τοῦτο πάλιν, εἰς τὴν σάρκα δ᾽ οὐκ ἐνδύεται.
Μάγειρός ἐστιν, οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν
ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα,
οὐδ᾽ ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ·

1 μαγειρικῆς vulgo. 2 τάδε γραφήσεται Grot. γ᾽ ἐγγραφήσεται Casaub. Forſ. κ᾽ ἐγγραφήσεται. 3 Vulgo οὕτως ἔχειν. 4 ὀπτοῖς vulgo.

Convivas numerare, Artis eſt Numerariae.
Nemo alius haec, praeter me, deſcribet tibi.
B. *Rogo, me viciſſim ut audias paullum.* A. *Audio.*
B. *Noli moleſtus eſſe vel tibi, vel mihi:*
ſed feriare, quantum in me eſt, hunc diem.

38. Apud iuniorem Philemonem coquus, magiſtri auctoritatem ſibi vendicans, huiusmodi quaedam ait:

Sic, ſic abire ſinite: atque iſtud cernite,
ad aſſandum ignis ne ſit aequo tenuior,
(elixat namque is carnes, non aſſas facit:)
nec vehemens; namque is urit cuncta extrinſecus,
neque interim ipſas penitus carnes percoquit.
Non, ſi quis geſtat ad confutandum truam,
adde etiam cultrum, dixeris recte Coquum;
nec ſi quis piſces in patellam iecerit.

f ἀλλ' ἔστι τις φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

Ὁ δὲ παρὰ Διφίλῳ ἐν τῷ Ζωγράφῳ, καὶ πρὸς οὓς ἐκμισθοῦν αὐτὸν δεῖ διδάσκει, λέγων οὕτως·

XXXIX. Coquus, difficilis in locanda opera.

A. Οὐ μὴ παραλάβω σου (θἄμ' οὐ δρακὼν ἐγὼ) [1]
ἔπεργον, [2] οὗ [3] μὴ διατελεῖς [4] τὴν ἡμέραν
τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.
Οὐ γὰρ βαδίζω πρότερον, ἐὰν μὴ δοκιμάσω,
a τίς ἔσθ' ὁ θύων, ἢ πόθεν συνίσταται
τὸ δεῖπνον, ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τίνας.
Ἔστιν δ' ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφὴ,
εἰς ποῖα μισθοῦν ἢ φυλάττεσθαί με δεῖ.
Οἷον τὸ κατὰ τοὐμπόριον, εἰ βούλει, γένος.
ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχὴν, [5] ἀποβαλὼν

1 Vulgo σου θάμ' οὐ δράκων ἐγώ. Ubi corrigunt, τοὔψον, οὐδ' ἥκω γ' ἐγώ. 2 ἐπ' ἔργον vulgo. 3 οὐ vulgo. 4 διατελῇς edd. Ubi corrigunt διατελῶ. 5 Temere εὐθὺς edd.

Prudentiâ opus eſt hoc quoque in negotio.

39. Alius apud Diphilum, in Pictore, docet etiam, quibus hominibus operam ſuam locare coquus debeat, ſic loquens:

A. Non accipiam tuam (meum non reſpiciens commodum)
operis ſocietatem, niſi ſicubi aſſidue totum diem
menſam ſtruis multis bonis affluentem.
[Sive ex Grotii verſione:
Obſonium non accipio, operam nec meam
addico, niſi ſim certus me totum diem
ſtructurum rebus affatim affluentibus.]
Neque ante quemquam ſector, quam cognovero
quis ſit ſacrum facturus, aut quâ gratiâ
convivium paret, & quos advocaverit.
Nam forma apud me generum deſcripta omnium eſt,
queis me elocare, quos cavere debeam.
Primum, ut de genere dicam mercatorio:
nauta aliquis voti damnatus facit ſacrum,

ἀλλ᾽ ἔστι τις Φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

XXXIX.

Coquus, difficilis in locanda opera.

Ὁ δὲ παρὰ Διφίλῳ ἐν τῷ Ζωγράφῳ, καὶ πρὸς οὓς ἐκμισθοῦν αὐτὸν δεῖ διδάσκει, λέγων οὕτως·

A. Οὐ μὴ παραλάβω σου (Ͽᾶμ᾽ οὐ δρακὼν ἐγὼ)[1]
ἔπεργον,[2] οὗ[3] μὴ διατελεῖς[4] τὴν ἡμέραν
τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.
Οὐ γὰρ βαδίζω πρότερον, ἐὰν μὴ δοκιμάσω,
τίς ἐσθ᾽ ὁ θύων, ἢ πόθεν συνίσταται
τὸ δεῖπνον, ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τίνας.
Ἔστιν δ᾽ ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφὴ,
εἰς ποῖα μισθοῦν ἢ Φυλάττεσθαί με δεῖ.
Οἷον τὸ κατὰ τοὐμπόριον, εἰ βούλει, γένος.
ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχὴν,[5] ἀποβαλὼν

1 Vulgo σου Ͽάμ᾽ οὐ δράκων ἐγώ. Ubi corrigunt, τοῦψον, οὐδ᾽ ἥκω γ᾽ ἐγώ. 2 ἐπ᾽ ἔργον vulgo. 3 οὐ vulgo. 4 διατελῆς edd. Ubi corrigunt διατελῶ. 5 Temere εὐθὺς edd.

Prudentiâ opus eſt hoc quoque in negotio.

39. Alius apud Diphilum, in Pictore, docet etiam, uibus hominibus operam ſuam locare coquus debeat, c loquens:

A. Non accipiam tuam (meum non reſpiciens commodum)
operis ſocietatem, niſi ſicubi aſſidue totum diem
menſam ſtruis multis bonis affluentem.

[Sive ex Grotii verſione:

...ſonium non accipio, operam nec meam
...co, niſi ſim certus me totum diem
...rum rebus affatim affluentibus.]
... ante quemquam ſector, quam cognovero
... ſacrum facturus, aut quâ gratiâ
... paret, & quos advocaverit.
...orma apud me generum deſcripta omnium eſt,
...locare, quos cavere debeam.
...ut de genere dicam mercatorio:
...voti damnatus facit ſacrum,

τὸν ἱστὸν, ἢ πηδάλια [1] συντρίψας νεὼς,
ἢ Φορτί' ἐξέρριψ' ὑπέραντλος γενόμενος.
ἀφῆκα τὸν τοιοῦτον. οὐθὲν ἡδέως
ποιεῖ γὰρ οὗτος, ἀλλ' ὅσον νόμου χάριν·
ὁμοῦ δὲ ταῖς σπονδαῖσι διαλογίζεται, b
τοῖς συμπλέουσιν ὁπόσον ἐπιβάλλει μέρος
τιθείς. τά θ' αὐτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει.
'Αλλ' ἕτερος εἰσπέπλευκεν ἐκ Βυζαντίου
τριταῖος, ἀπαθὴς, εὐπορηκὼς, περιχαρὴς
εἰς δέκ' ἐπὶ τῇ μνᾷ γεγονέναι καὶ δώδεκα,
λαλῶν [2] τὰ ναῦλα, καὶ δάνει' ἐρυγγάνων,
ἀφροδίσι' ὑπὸ κόλλοψι μαστροποῖς ποιῶν·
ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' [3] εὐθὺς ἐκβεβηκότα,
τὴν δεξιὰν ἐνέβαλον, ἐμνήσθην Διὸς
Σωτῆρος, ἐμπέπηγα τῷ διακονεῖν. c

1 πηδάλιόν τι vulgo. 2 λαβὼν edd. 3 ὑπέμυσ' legit Dalec. *oculis adspicio nictitantibus.* An ὑπέμιξ'?

qui clavum fregit, malum aut praecipitem dedit,
aut iactum fecit cum sentina gravesceret;
omitto hunc nil cunctatus: nam, quicquid facit,
facit dicis caussa, haud animi ex sententia;
tum vero inter libandum ponit calculum,
quantum eius imputandum sit vectoribus:
suamque de extis singuli partem vorant.
Byzantio alius autem nudius tertius
egressus venit salvus huc, re sospite,
decem lucratus in minas aut duodecim
drachmas, vecturâ acceptâ, ructans foenora;
qui Veneri faciat duris sub lenonibus.
Hunc, simul exscendit, propter emungor, manum
cedo, Iovique Praestiti grates ago,
meque ipse totus ad ministerium apparo.

Τειοῦτος ὁ τρόπος. Μειράκιον ἐρῶν πάλιν
τὰ πατρῷα βρύκει καὶ σπαθᾷ. πορεύομαι.
Ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα, νὴ Δί', ἕτερά που
ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἔνι' εὑρημένα, [1]
τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα, καὶ κεκραγότα,
„ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τίς βούλεται;"
ἐῶ βοᾶν. πληγὰς γάρ ἐστι προλαμβάνειν [2]
ἐλθόντα, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην διακονεῖν.
τὸ μισθάριον γὰρ ἐὰν [3] ἀπαιτῇς· ἀμίδα μοι
d ἔνεγκε πρῶτον, φησίν. ὄξος ἡ φακῆ
οὐκ εἶχε. πάλιν ᾔτησας· οἰμώξει [4] μακρὰ
πρῶτος μαγείρων, φησίν. ἕτερα μυρία
τοιαῦτα καταλέξαιμ' ἄν. B. Οὗ δὲ νῦν σ' ἄγω,
πορνεῖον ἐστίν· πολυτελῶς Ἀδώνια
ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑτέρων πορνῶν χύδην.

1 ἐν εὑρημένα edd. An ἐνευρημένα? ἐνουρημένα Coray. 2 προσλαμβάνειν Ms. Forſ. προσλαβεῖν. 3 ἂν vulgo. 4 οἰμώξεις edd.

Meus iſte mos eſt. Iuvenis amore perditus
rem patriam luxu prodigit: ſequor hunc ego.
At alios, eſſe qui volunt de ſymbolis,
repertumque aliquid iaciunt forte in urceum,
quamvis torquentes fimbrias clament diu,
„Vile obſoniolum quisnam eſt qui nobis paret?"
ſino clamitare. Nam principio verbera
ibi ſunt parata, & noctis perpetuae labor.
Quod ſi mercedem flagites: Matulam mihi
prius, inquit, praebe; lenti, ne oblitum putes,
acetum deerat. Poſcas iterum. Nae tu, ait,
flebis coquorum primus. Sexcenta id genus
adferre poſſum. B. *Verum, quo te ductito,*
lupanar eſt opiparum: ſcortum nobile
Adonia agere vult cum ſociennis ſuis:

σαυτὸν ἀποτάξεις [1] τόν τε κόλπον ἀποτρέχων.

XL. Καὶ παρ' Ἀρχεδίκῳ δέ, ἐν Θησαυρῷ, ἄλλος σοφιστὴς μαγειρίσκος τάδε λέγει· e

Coquulus expeditus.

Πρῶτον μὲν, ὠμῶν κειμένων
τῶν ἰχθύων, πάρεισιν οἱ κεκλημένοι.
„Δίδου κατὰ χειρός." — „Τοὖψον οἰχήσει λαβών."
Τὰς λοπάδας ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ, τοὺς ἄνθρακας
ἔῤῥαν' ἐλαίῳ, πάντα καὶ ποιῶ φλόγα.
ἐν ᾧ τὸ λάχανον αἵ τε τῶν παροψίδων
τὸν ἄνδρα δριμύτητες εὐφραίνουσί μου,
ἑφθὸν τὸν ἰχθῦν ἀποδίδωμι, [2] ἔχοντα τοὺς
χυμοὺς ἐν αὐτῷ, τήν τε τῆς ἅλμης ἀκμὴν, f
εἰς ἣν ἂν ἐμβάψαιτο πᾶς [3] ἐλεύθερος.
ἐλαδίου κοτύλης τε παραναλωμένης,
σέσωκ' ἐμοὶ [4] τρίκλινα πεντήκοντ' ἴσως.

1 ἀποσάξεις Grot. cum Cas. 2 ἀποδιδόντ' edd. 3 πᾶς ἀνὴρ ἐλεύθερος Ms. 4 Vulgo σέσωκέ μου.

ubi abibis, & te excuties, & pariter ſinum.

40. Porro apud Archedicum, in Theſauro, alius Coquulus argutator haec loquitur:

Primum quidem, crudi adhuc quum iacerent
piſces, iam aderant convivae.
» Da aquam ad lavandum! « — » Piſces illico auferes. «
Lancibus igni impoſitis, carbones
perfudi oleo, latamque facio flammam.
Interea dum olus & paropſidum
ſuavis acrimonia hominem oblectant meum;
elixum piſcem reddo, habentem
ſuccos in ſe, & muriae praeſtantiam,
in quam ſe ingurgitaſſet ingenuus quilibet.
Sic unâ vilis olei inſumtâ cotulâ,
ſervavi mihi epulas quinquaginta fortaſſe.

Φιλοστέφανος δ', ἐν Δηλίῳ, καὶ ὀνόματα ἐνδόξων μαγείρων ἐν τοῖσδε καταλέγει·

a Εἰδώς σε πάντων διαφέροντα τῇ τέχνῃ
τῇ τ' ὀξύτητι, μετὰ Θίμβρωνα, Δαίδαλε,
τὸν ἐξ Ἀθηνῶν, τὸν καλούμενον Πέρας·
δοὺς μισθὸν, ὃν μ' ᾔτησας,[1] ἥκω δεῦρ' ἄγων.[2]

Thimbro, clarus coquus.

XLI.

Sodates, alius Lyricus; alius Comicus.

Σωτάδης δὲ, οὐχ ὁ τῶν Ἰωνικῶν ᾀσμάτων ποιητὴς ὁ Μαρωνίτης, ἀλλ' ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας, ποιεῖ καὶ αὐτὸς, ἐν Ἐγκλειομέναις (οὕτω γὰρ ἐπιγράφει τὸ δρᾶμα) τοιάδε μάγειρον λέγοντα·

Καρῖδας ἔλαβον πρῶτον, ἀπετηγάνισα
b ταύτας ἁπάσας. Γαλεὸς εἴληπται μέγας·
ὤπτησα τὰ μέσα, τὴν δὲ λοιπὴν γρυμέαν
ἕψω, ποιήσας τρίμμα συκαμίνινον.[3]
Γλαύκου φέρω κεφάλαια παμμεγέθη δύο,

1 ὃν ᾔτησας vulgo. Forf. ὅν γ' ᾔτησας. 2 ἥκω † δεῦρ' ἀγαγόν σε. edd. ἥκω δεῦρ' ἄγων σε. Ms. 3 συκάμινον vulgo.

Philoſtephanus vero, in Delio, etiam nomina recenſet clarorum coquorum, ubi ait:

Quum ſciam, te omnes antecellere arte
ingeniique acumine, poſt Thimbronem, Daedale,
Athenienſem, Culmen cognominatum,
huc veni te arceſſitum, data mercede quam poſtulaſti.

41. Denique etiam Sotades, non Maronita ille, Ionicarum cantilenarum poëta, ſed Mediae Comoediae, in fabula quam Incluſas inſcripſit, coquum facit haecce loquentem:

Squillas ſumſi primum: in ſartagine frixi
iſtas omnes. Muſtelum accepi magnum:
huius medias aſſavi partes, reliquas quisquilias
elixo, intritum faciens ſycamininum,
Glauci fero capita vaegrandia duo;

ἐν λοπάδι μεγάλῃ ταῦτα, λιτῶς προσαγαγὼν
χλόην, κύμινον, ἅλας, ὕδωρ, ἐλάδιον. [1]
Λάβρακα μετὰ ταῦτ' ἐπριάμην καλὸν σφόδρα·
ἔσται δι' ἅλμης λιπαρὸς ἑφθὸς ἐν χλόῃ.
Ἀποδοὺς [2] ὅσ' ἐστὶν ἀπ' ὀβελίσκου ὄπτανα, [3]
τρίγλας καλὰς ἠγόρασα καὶ κίχλας καλάς· c
ἔῤῥιψα ταύτας [4] ἐπὶ τὸν ἄνθραχ' ὡς ἔχει,
ἅλμῃ τε λιπαρᾷ παρατίθημι ὀρίγανον.
Ταύταις [5] προσέλαβον σηπίας καὶ τευθίδας·
ἀστεῖον ὤφθη τεῦθις ὠνθυλευμένη,
καὶ πτερύγι' [6] ἁπλῶς σηπίας ὠπτημένα.
τριμμάτιον ᾠκείωσα τούτοις ἄνθινον
παντοδαπόν. Ἑψητὰ [7] δὲ μετὰ ταῦτ' ἐστίν τινα· [8]
ὀξυλίπαρον τούτοις ἔδωκα χυμίον.

1 ἔλαιον vulgo. 2 Suspectum verbum. 3 Vulgo ὅς ἐστιν ἀποβέλισον ὄπτανα. 4 ταῦτα mssti. 5 ταύταισι vulgo. 6 πτέρυγ' vulgo. 7 ἑψητὸν vulgo. 8 Deest τινα edd. sed videtur indicari in Ms.

ingenti haec in lance, simpliciter adiectis
herbulis, cumino, sale, aqua, & olei parum.
Lupum post haec emi pulcrum admodum:
hic pinguis in muria elixabitur cum herbulis.
Omittens omnia ex verubus assa,
pulcros emi mullos, turdosque pulcros:
hos carbonibus imposui simpliciter,
tum pingui muriae adiicio origanum.
Ad haec sepias sumsi & loligines:
bella res visa, loligo omni artis lenocinio parata,
& pinnulae sepiae simpliciter assatae:
intritum his adcommodavi floridum
multifarium. Hepseti deinde adsunt nonnulli:
his dedi scitamentum ex oleo cum aceto.

d Γόγγρον ἐπὶ τούταις ἐπριάμην, παχὺν σφόδρα·
κατέπνιξ' ἐν ἅλμῃ τοῦτον εὐανθεστέρᾳ.
Κωβίδι' ἄττα καὶ πετραῖα δή τινα
ἰχθύδια· τούτων ἀποκνίσας τὰ κρανία,
ἐμόλυν' ἀλεύρῳ τοιούτῳ τρόπῳ [1] τινὶ,
πέμπω τε ταῖς καρῖσι τὴν αὐτὴν ὁδόν.
Ἀμίαν τε χήραν, θηρίον καλὸν σφόδρα·
θρίοισι ταύτην εἵλυσ', [2] ἐλαδίῳ διεὶς,
ἐσπαργάνωσα περιπάσας ὀρίγανον,
e ἐνέκρυψά θ' ὥσπερ δαλὸν εἰς πολλὴν τέφραν.
Ἀφύαν θ' ἅμ' αὐτῇ παρέλαβον Φαληρικήν.
εἷς κύαθος ἐνταῦθ' ὕδατος ἐπιχυθεὶς, πολύ·
τεμὼν δὲ λεπτὴν τῆς χλόης, καὶ πλείονα,
κἂν ᾖ δικότυλος λήκυθος, καταστρέφω.
Τί λοιπόν; Οὐδὲν ἄλλο. τοῦτ' ἔσθ' ἡ τέχνη,

1 Deest vulgo τρόπῳ. Ibi ταῦτα τοιούτῳ τινι corrigit Casaub.
2 εἵλησ' edd. εἵλησ' ms. *Ep.* ἅλασ' ms. *A.*

Congrum insuper emi, crassum admodum:
hunc in muria suffocavi fragrantissima.
Sunt gobioli nonnulli, & saxatiles quidam
pisculi: hos, avulsis capitibus,
farina eodem modo respersi,
eademque ratione, qua squillas, adparo.
Amiamque viduam, pulcram sane bestiam;
hanc foliis ficus obvolutam, oleoque rigatam,
& origano circumquaque consparsam fasciavi,
ac veluti titionem multo sub cinere condidi.
Apuamque simul sumsi Phalericam:
huic unus adfusus aquae cyathus, multum est;
herbulis vero minutim concisis, olei multo amplius
infundo, ampullam duas liceat capientem cotulas totam invertens.
Quid reliquum? Nihil aliud: haec est ars,

οὐκ' ἐξ ἀπογραφῆς, οὐδὲ δι' ὑπομνημάτων.

XLII. Rurfus de CONGRO.

Καὶ μαγείρων μὲν ἅλις· περὶ δὲ τοῦ γόγγρου λεκτέον. [1] Ἀρχέστρατος μὲν γὰρ ἐν τῇ Γαστρονομίᾳ, f καὶ ὁπόθεν ἕκαστον μέρος αὐτοῦ δεῖ συνωνεῖσθαι, διηγεῖται οὕτως·

Γόγγρου μὲν γὰρ ἔχεις κεφαλὴν Φίλος [2] ἐν Σικυῶνι,
πίονος, ἰσχυροῦ, μεγάλου, καὶ πάντα τὰ κοῖλα.
εἶτα χρόνον πολὺν ἕψε χλόῃ περίπαστον ἐν ἅλμῃ.

Ἑξῆς τε περὶ τῶν κατ' Ἰταλίαν τόπων διεξιὼν πάλιν a ὁ καλὸς οὗτος Περιηγητὴς, φησίν·

Καὶ γόγγρος σπουδαῖος ἁλίσκεται, ὥστε τοσοῦτον
τῶν ἄλλων πάντων ὄψων κρατεῖ οὗτος, ὅσον περ
θύννος ὁ πιότατος τῶν φαυλοτάτων κορακίνων.

Ἄλεξις, ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις· [3]

— Γόγγρου δ' ὁμοῦ μέλη

[1] Ἴδιον δὲ γόγγρου πέρι λεκτέον ed. Caf. [2] φίλῃ malim. [3] Θήβας edd.

quae non ex professione exiſtit, nec e commentariis diſcitur.

42. Sed de Coquis ſatis: eſt enim de *Congro* dicendum. Cuius quidem partes etiam ſingulae unde ſint coëmendae, Archeſtratus in Gaſtronomia docuit, ſic ſcribens:

Congri quidem habes caput carâ in Sicyone
pinguis, validi, magni; inteſtinaque omnia.
Deinde circumſparſum oluſculis elixa diu in muria.

Poſt haec de Italiae locis differens idem praeclarus Itinerator, ait:

Et conger ibi capitur eximius, qui tantum
aliis omnibus antecellit obſoniis, quantum
pinguiſſimus thynnus viliſſimis coracinis.

Alexis, in Septem contra Thebas:

— Congri ſimul artus

σωρευτὰ, πιμελῆς ὑπογέμοντα. —

b Ἀρχέδικος δ', ἐν Θησαυρῷ, παράγει τινὰ μάγειρον, λέγοντα περὶ ὧν ὠψώνηκεν αὐτός·

Δραχμῶν τριῶν γλαυκίσκον· — — —
γόγγρου [δὲ] [1] κεφαλὴν καὶ τὰ πρῶτα τεμάχια [2]
δραχμῶν πάλιν πέντ'. ὦ ταλαιπώρου βίου.
δραχμῆς τραχήλους. Ἀλλὰ, νὴ τὸν ἥλιον,
κἀμοὶ τράχηλον ἕτερον εἴ ποθεν λαβεῖν
ἦν καὶ πρίασθαι δυνατὸν, ὃν ἔχω τοῦτον ἂν,
πρὶν εἰσενεγκεῖν ταῦτα δεῦρ', ἀπηγξάμην.
c Οὐθεὶς δεδιηκόνηκεν [3] ἐπιπονώτερον.
ἅμα μὲν πρίασθαι πολλὰ, καὶ πολλοῦ σφόδρα·
ἅμα δ', εἴ τι χρηστὸν ἀγοράσαιμι, ἀπωλλύμην.
κατέδοντ' ἐκεῖνοι. τοῦτο πρὸς ἐμαυτὸν λέγω.
διαπτυσοῦσ' [4] οἶνον δὲ τοιοῦτον χαμαί! — Οἴ μοι!

1 Abest vulgo δὲ. 2 τεμμάχια edd. 3 δὲ διηκόνηκεν edd.
4 διαπτυσοῦσιν vulgo: & interpungit ed. Baf. & Caf.

coarcervati, pinguedine referti. —

Archedicus vero, in Thesauro, coquum quemdam inducit, de his quae ipse obsonatus esset, sic loquentem:

Tribus drachmis glaucifcum: — — —
congri vero caput & anteriora frustula
drachmis rursus quinque. O miseram vitam!
Drachmâ cervices. At, per solem,
mihi quoque si cervicem aliam aliunde accipere
emereve liceret; hanc ego quam habeo,
priusquam haec istuc inferrem, strangularem.
Nemo me ministravit miserius.
Simul emere multa, & admodum caro!
simul, si quid boni emi, perii.
Devorant (me) illi. Hoc, quod dico, ad me spectat.
Sed & exspuunt vinum tale humum! — Heu mihi!

XLIII. ΓΑΛΕΟΙ'.[1] Ἱκέσιος, ἐν τοῖς περὶ Ὕλης, τῶν γαλεῶν βελτίονας εἶναι καὶ ἁπαλωτέρους τοὺς ἀστερίας καλουμένους. Ἀριστοτέλης δὲ, εἴδη αὐτῶν, φησὶν, d εἶναι πλείω· ἀκανθίαν, λεῖον, ποικίλον, σκύμνον, ἀλωπεκίαν, ῥίνην. Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, τὸν ἀλωπεκίαν μίαν ἔχειν, φησὶν, λοφιὰν πρὸς τῷ οὐραίῳ, ἐπὶ δὲ τῆς ῥάχεως οὐδαμῶς. ὁ δ' Ἀριστοτέλης, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων,[2] καὶ κεντρίνην, φησὶ, τινὰ γαλεὸν εἶναι, καὶ νωτιδανόν. Ἐπαίνετος δ' ἐν Ὀψαρτυτικῷ, ἐπινωτίδεα καλεῖ· „χείρονα δ' εἶναι τὸν κεντρίνην καὶ δυσώδη. γνωρίζεσθαι δ' ἐκ τοῦ πρὸς τῇ πρώτῃ λοφιᾷ ἔχειν κέντρον, τῶν ὁμοειδῶν οὐκ ἐχόντων· οὔτε δὲ στέαρ, οὔτε πιμελὴν ἔχειν τοὺς ἰχθῦς e

GALEUS vel MUSTELUS piscis.

1 ΓΑΛΕΟ'Σ. edd. 2 ἐν πέμπτῳ Ζώων, absque Μορίων ed. Ven. & Baf.

43. GALEI: (SQUALI, vel MUSTELI *pisces.*) Hicesius, in libris de Materia; » Galeorum optimos esse, ait, tenerrimosque eos qui *asteriae* adpellantur. « Aristoteles vero *species eorum plures esse* scribit: *acanthian*, (sive, *spinosum*,) *laevem*, *variegatum*, *scymnon*, (id est, *catulum*,) *alopeciam*, (quasi, *vulpinum*,) *rhinen*, (quasi *limam* diceres.) Dorion vero, in libro de Piscibus, ait: alopeciam non nisi unam pinnam dorsalem habere, eamque prope caudam; in anteriore dorso nullam. Aristoteles porro, quinto libro de Partibus Animalium, etiam *centrinem* in galeorum numero nominat, & *notidanum.* Epaenetus vero in Opsartytico, (sive, in Arte coquinaria,) *epinotideum* nominat: » peiorem autem esse, ait, centrinem & mali odoris. Dignosci vero epinotideum ex eo, quod in prima pinna dorsali aculeum habeat, quo careant caeteri eiusdem generis: nihil vero adipis aut pinguedinis habere hos pisces, eo quod carnem ha-

τούτους, διὰ τὸ χονδρώδεις εἶναι.“ Ἰδίως δὲ ὁ ἀκανθίας τὴν καρδίαν ἔχει πεντάγωνον. Τίκτει δ' ὁ γαλεὸς τὰ πλεῖστα τρία· καὶ εἰσδέχεται τὰ γεννηθέντα εἰς τὸ στόμα, καὶ πάλιν ἀφίησι· μάλιστα δ' ὁ ποικίλος, καὶ ὁ ἀλωπεκίας. οἱ δὲ λοιποὶ οὐκ ἔτι, διὰ τὴν τραχύτητα.

Ἀρχέστρατος δὲ, ὁ τὸν αὐτὸν Σαρδαναπάλῳ ζήσας βίον, περὶ τοῦ ἐν Ῥόδῳ γαλεοῦ λέγων, τὸν αὐτὸν εἶναι ἡγεῖται τῷ παρὰ Ῥωμαίοις μετὰ αὐλῶν f καὶ στεφάνων εἰς τὰ δεῖπνα περιφερομένῳ, ἐστεφανωμένων καὶ τῶν φερόντων αὐτὸν, καλούμενόν τε [1] ἀκκιπήσιον. ἀλλ' οὗτος μὲν μικρὸς καὶ μακρορυγχότερός ἐστι, καὶ τῷ σχήματι τρίγωνος ἐκείνων μᾶλλον. τούτων δὲ ὁ εὐτελέστατος καὶ μικρότατος οὐχ ἧττον Ἀττικῶν χιλίων πιπράσκεται. Ἀππίων δ' ὁ Γραμματικὸς, ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀπικίου τρυφῆς, τὸν

XLIV. Accipenser.

1 καλούμενον δὲ edd.

beant grumosam. « Singulare vero hoc habet acanthias, quod cor ei sit quinquangulare. Parit autem Galeus utplurimum foetus tres: natosque in os recipit, rursusque emittit; praesertim is qui varius vel variegatus nominatur, & qui alopecias. Reliqui vero non item, propter asperitatem.

44. Archestratus vero, is qui Sardanapali vixit vitam, de galeo Rhodio loquens, eumdem esse piscem censet atque eum, qui apud Romanos coronis ornatus, ad tibiae cantum, mensis infertur, coronatis etiam qui inferunt famulis; quem *accipenserem* vocant. Verum hic quidem minor est, & rostro longiore, & formâ magis triangulari quam illi. Horum vero vilissimus minimusque haud minus mille drachmis Atticis venditur. Appion vero Grammaticus, in libro DE Apicii Luxuria,

ἔλλοπα [1] καλούμενον τοῦτόν φησιν εἶναι τὸν ἀκκιπήσιον. Ἀλλ' ὅ γε Ἀρχέστρατος, περὶ τοῦ Ῥοδιακοῦ γαλεοῦ λέγων, τοῖς ἑταίροις πατρικῶς πῶς συμβουλεύων, φησίν·

Ἐν δὲ Ῥόδῳ γαλεὸν, τὸν ἀλώπεκα, κἂν ἀποθνήσκειν a
μέλλῃς, ἂν μή σοι πωλεῖν θέλῃ, ἅρπασον αὐτόν·
ὃν καλέουσι Συρακόσιοι κύνα, πίονα· κᾆτα
ὕστερον ἤδη πάσχ' ὅ τι σοι πεπρωμένον ἐστί.

Τούτων τῶν ἐπῶν μνησθεὶς καὶ Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν Ἐπιστολῇ φησι, καὶ δικαίως παρακελεύεσθαι τὸν ποιητὴν τῷ μὴ δυναμένῳ τιμὴν ἀριθμῆσαι, ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν. καὶ γὰρ τὸν Θησέα, φησὶ, [2] γεγονότα καλὸν ὑπολαμβάνω, b τοῦ Τληπολέμου τὸν ἰχθὺν τοῦτον αὐτῷ παρασχόντος, παρεσχηκέναι. Τιμοκλῆς δ' ἐν Δακτυλίῳ [3] φησί·

1 ἔλοπα ms. *A*. 2 φασὶ videtur legendum. 3 ἐν Δακτύλῳ vulgo.

quem piscem Graeci *ellopa* (vel *elopa*) vocant, hunc esse ait *accipenserem*. Archestratus igitur, de Rhodio galeo loquens, paternâ quadam benevolentiâ consilium dans suis familiaribus, ait:

Rhodi ubi fueris, galeum vulpem, mortem licet subire
oporteat, nisi tibi vendere velint, furto aufer,
quem canem Syracusii vocant, pinguem: tum
deinde iam patere quod fatis tibi fuerit destinatum.

Quorum versuum mentionem faciens Lynceus Samius in Epistola ad Diagoram, ait, iure merito hortari poëtam eos qui numerare pretium non possint, ut per iniuriam & flagitium sibi parent quo cupiditatem expleant. Nam & Theseum aiunt, formosus (opinor) cum esset, Tlepolemo esse gratificatum, piscem hunc ei offerenti. Timocles vero, in Annulo, ait:

Γαλεοὺς, καὶ βατίδας, ὅσα τε
τῶν γενῶν ἐν ὀξυλιπάρῳ τρίμματι σκευάζεται.

ΓΛΑΥΚΟΣ. Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ· XLV.
Σκορπίοι τε ποικίλοι, σαῦ- GLAUCUS, piscis.
ροί τε, γλαῦκοι πίονες.

Νουμήνιος, ἐν Ἁλιευτικῷ·
Ὕκκην, [1] ἢ κάλλιχθυν, ἠὲ χρόμιν, ἄλλοτε δ' ὄρ-
φον,
ἢ γλαῦκον πρεόωντα κατὰ μνία σιγαλόεντα.

c Τὴν δὲ τοῦ γλαύκου κεφαλὴν ἐπαινῶν ὁ Ἀρχέστρατος, φησίν· Caput glauci.
Ἀλλά μοι ὀψώνει γλαύκου κεφαλὴν ἐν Ὀλύνθῳ,
καὶ Μεγάροις. σεμνὸς [2] γὰρ ἁλίσκεται ἐν τενά-
γεσσι. [3]

Καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν Προβατεῖ φησίν·
Βοιωτίαι μὲν ἐγχέλεις, μῦς Ποντικοὶ, [4]

1 Συκῆν vulgo h. l. 2 σεμνοῖς vulgo. 3 ἐν τεναγισταῖς edd. ἐκτεναγιστῆς Ms. 4 Βοιωτία μὲν ἔγχελυς, μῦς Ποντικὸς, edd.

Galeos, & batidas, & quaecumque
genera cum moreto acido pinguique parantur.

45. GLAUCUS. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:
Scorpiique variegati, lacertique, & glauci pingues.

Numenius, in Halieutico:
Hycam, aut callychthyn, aut chromin, subinde vero
orphum,
aut glaucum molles permeantem algas.

Caput vero glauci laudans Archestratus, ait:
At glauci mihi caput obsona Olynthi
& Megaris: praestans enim capitur vadosis in locis al-
gosisque.

Antiphanes, in Ovium pastore:
Boeoticae anguillae, musculi Pontici,

γλαῦκοι [1] Μεγαρικοὶ, μαινίδες Καρύστιαι,
Φάγροι δ' Ἐρετρικοὶ, Σκύριοι δὲ κάραβοι. d

ὁ δ' αὐτὸς ἐν Φιλώτιδι καὶ ταῦτα λέγει·

A. Οὐκοῦν τὸ μὲν γλαυκίδιον; B. Ὥσπερ ἄλλοτε,
ἕψειν ἐν ἅλμῃ φημί. [2] A. Τὸ δέ γε λαβράκιον; [3]
B. Ὀπτᾶν ὅλον. A. Τὸν γαλεόν; B. Ἐν ὑποτρίμματι [4]
ζέσαι. A. Τὸ δ' ἐγχέλειον; B. Ἅλες, ὀρίγανον,
ὕδωρ. A. Ὁ γόγγρος; B. Ταὐτόν. A. Ἡ βατίς; B. Χλόη.
A. Πρόσεστι θύννου τέμαχος. B. Ὀπτήσεις. A. Κρέας
ἐρίφιον; B. Ὀπτόν. A. Θάτερον; B. Τἀναντία.
A. Ὁ σπλήν; B. Σεσάχθω. A. Νῆστις; — —

XLVI. Glauci caput.

Εὔβουλος, Καμπυλίωνι· e

1 θύννοι edd. & ms. *A.* itemque ms. *Ep.* in contextu. 2 Deest vulgo h. l. φημί. 3 Satis erat τὸ δὲ λαβράκιον. 4 Vulgo τὸν γαλεὸν ἐνυποτριμματίζεσθαι.

glauci Megarici, maenides Carystiae,
phagri Eretriaci, e Scyro locustae.

Idem porro in Philotide haec dicit:

A. *Ergo glauculum?* B. *Sicut aliâs,*
elixandum dico in muriâ. A. *At minutus ille lupus?*
B. *Assandus integer.* A. *Sed squalus iste?* B. *Cum intrito*
elixandus. A. *At anguillula?* B. *Sal, origanum,* (adhibebitur,)
aqua. A. *Tum conger?* B. *Eadem.* A. *Raia?* B. *Oluscula.*
A. *Adest etiam thynni frustum.* B. *Torrebis.* A. *Caro*
hoedina. B. *Assabitur.* A. *Reliqua caro?* B. *Elixabitur.*
A. *Lien?* B. *Farcietur.* A. *Ieiunum intestinum?* —

46. Eubulus, Campylione:

Τήν τ' εὐπρόσωπον λοπάδα τοῦδε τοῦ
θαλαττίου γλαύκου φέρουσαν εὐγενέστερον
λάβρακά θ' ἑφθὸν ἅλμῃ μίαν. [1]

Ἀναξανδρίδης, Νηρεῖ·

Ὁ πρῶτος εὑρὼν πολυτελὲς τμητὸν μέγα
γλαύκου πρόσωπον, τοῦ τ' ἀκύμονος δέμας
θύννου, τά τ' ἄλλα βρώματ' ἐξ ὑγρᾶς ἁλὸς,
Νηρεὺς, κατοικεῖ τόνδε πάντα τὸν τόπον.

Ἄμφις, ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις· [2]

f Γλαῦκοι δ' ὅλοι, ῥαχιστὰ κρανίων μέρη
εὔσαρκα. —

καὶ ἐν Φιλεταίρῳ·

Ἔχειν καθαρίως ἐγχελύδιόν τι, καὶ
γλαυκιδίου [3] κεφάλαια, καὶ λαβρακίου
τεμάχια. —

1 Corrupto fragmento nil medetur Ms. 2 ἐπὶ Θήβας edd.
3 γλαυκινιδίου Ms.

Et istam pulcra facie lancem marini
Glauci, ferentem unà simul generosum
lupum elixum in muria.

Anaxandrides, in Nereo:

Qui primus invenit pretiosum praesectum ingens
glauci caput, & fluctibus non agitati corpus
thynni, reliquosque ex udo mari cibos,
Nereus, habitat universum hunc locum.

Amphis, in Septem contra Thebas:

Glauci integri, sectaeque capitum partes
carnosae.

Et in Philetaero:

Habere munde anguillulam aliquam, &
glauculi capitula, & lupuli frustula.

Ἀντιφάνης δ᾽ [1] ἐν Κύκλωπι, ὑπερακοντίζων τὸν τένθην Ἀρχέστρατον, φησίν·

Ἔστω δ᾽ ἡμῖν κεστρεὺς ὑμήττιος, [2]
νάρκη πνικτὴ, πέρκη σχιστὴ,
τευθὶς σακτὴ, συνόδων ὀπτὸς,
γλαύκου προτομὴ, γόγγρου κεφαλὴ,
βατράχου γαστὴρ, θύννου λαγόνες,
βατίδος νῶτον, κέστρας ὀσφὺς,
ψήττας κίσχος, [3] μαινὶς, καρὶς,
τρίγλη, φυκίς· τῶν τοιούτων
μηδὲν ἀπέστω.

XLVII. Glaucus, deus marinus.

Ναυσικράτης, Ναυκλήροις· a

— A. Δύο μέν φασιν [4] ἁπαλοὶ
[τε] καὶ καλοὶ, τοῦ ναυτίλοισι πολλάκις
ἤδη φανέντος πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις·

1 Ἀντιφάνης τ᾽ ms. A. 2 Suspecta vox. 3 Corrigunt ψῆττα, κίχλη. 4 φασὶν edd.

Antiphanes vero, in Cyclope, exsuperans lurconem Archestratum, ait:

Esto vero nobis mugil hymettius, [?]
torpedo sub testu cocta, perca dissecta,
loligo farcta, synodon assus,
glauci pars anterior, congri caput,
ranae (piscis) venter, thynni ilia,
raiae tergum, sphyraenae lumbi,
passer, turdus, maenis, squilla,
mullus, phycis: horum talium
nihil abesto.

47. Nausicrates, in Naviculatoribus:

— A. *Duo quidem aiunt teneri*
ac pulcri, eius qui navigantibus saepe
iam adparuit pelagiis in amplexibus:

ὃν καὶ τὰ θνητῶν φασιν ἀγγέλλειν πάθη.

B. Γλαῦκον λέγεις. A. Ἔγνωκας.

Τὸν δὲ Γλαῦκον τὸν θαλάττιον δαίμονα, Θεόλυτος μὲν ὁ Μηθυμναῖος, ἐν τοῖς Βακχικοῖς ἔπεσιν, ἐρασθέντα φησὶν Ἀριάδνης, ὅτε ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ ὑπὸ Διονύσου ἡρπάσθη, καὶ βιαζόμενον, ὑπὸ Διονύσου ἀμπε-
b λίνῳ δεσμῷ ἐνδεθῆναι· καὶ δεηθέντα ἀφεθῆναι, εἰπόντα·

Ἀνθηδών νύ τις ἐστὶν, ἐπὶ πλευροῖο [1] θαλάσσης
ἀντίον Εὐβοίης, σχεδὸν Εὐρίποιο ῥοάων·
ἔνθεν ἐγὼ γένος εἰμί· πατὴρ δέ με γείνατο Κωπεύς.

Προμαθίδας δ' ὁ Ἡρακλεώτης, ἐν Ἡμιάμβοις, Πολύβου τοῦ Ἑρμοῦ καὶ Εὐβοίας τῆς Λαρύμνου γενεαλογεῖ τὸν Γλαῦκον. Μνασέας δὲ, ἐν τρίτῳ τῶν Εὐρωπιακῶν, Ἀνθηδόνος καὶ Ἀλκυόνης αὐτὸν γενεαλογεῖ. ναυτικὸν δὲ αὐτὸν καὶ κολυμβητὴν ἀγαθὸν γε-

1 πλευρῇσι edd.

quem etiam praedicere aiunt mortalium mala.

B. *Glaucum dicis.* A. *Tenes.*

Glaucum vero *marinum Deum*, Theolytus Methymnaeus, in Carminibus Bacchicis, ait, amore captum esse Ariadnae, quo tempore in Dia insula rapta fuit a Baccho; quumque vim illi inferre esset conatus, vinctum irretitumque a Baccho esse vinculo vitigineo: sed precibus contendentem rursus dimissum esse, cum dixisset:

Anthedon est quaedam, ad latus maris,
Euboeam contra, prope Euripi fluxus:
inde mihi genus est; pater autem me genuit Copeus.

Promathidas vero Heracleota, in Hemiambis, Polybo Mercurii filio & Euboeâ Larymni filiâ natum Glaucum facit. Mnaseas vero, tertio Europiacorum, Anthedonis & Alcyones filium fuisse ait: adpellari autem *Pontium*, (id est, *marinum*) eo quod navigandi urinandique

νόμενον, Πόντιον καλεῖσθαι· ἁρπάσαντα δὲ Σύμην, c τὴν Ἰηλύμου [1] καὶ Δωτίδος θυγατέρα, ἀποπλεῦσαι εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν ἐγγὺς τῆς Καρίας νῆσον ἔρημον κατοικήσαντα, ἀπὸ τῆς γυναικὸς Σύμην αὐτὴν προσαγορεῦσαι. Εὐάνθης δ᾽ ὁ ἐποποιὸς, ἐν τῷ εἰς τὸν Γλαῦκον ὕμνῳ, Ποσειδῶνος αὐτὸν υἱὸν εἶναι καὶ Ναΐδος νύμφης· μιγῆναί τε Ἀριάδνῃ ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ, ἐρασθέντα, ὅτε ὑπὸ Θησέως κατελείφθη. Ἀριστοτέλης δ᾽, ἐν τῇ Δηλίων Πολιτείᾳ, ἐν Δήλῳ κατοικήσαντα μετὰ τῶν Νηρηΐδων τοῖς θέλουσι [2] μαντεύε- d σθαι. Πόσσις [3] δ᾽ ὁ Μάγνης, ἐν τρίτῳ Ἀμαζονίδος, τῆς Ἀργοῦς φησι δημιουργὸν γενέσθαι τὸν Γλαῦκον· καὶ κυβερνῶντα αὐτὴν, ὅτε Ἰάσων μετὰ τῶν Τυῤῥηνῶν ἐμάχετο, μόνον ἄτρωτον γενέσθαι ἐν τῇ ναυμαχίᾳ· κατὰ δὲ Διὸς βούλησιν ἐν τῷ τῆς θαλάττης βυθῷ φανῆναι, καὶ οὕτως γενέσθαι θαλάττιον δαί-

1 Ἴχλημος edd. Ἰηλυμος Ms. Ἰαλύσου ex Steph. Byz. corrigit Caſ.
2 τοῖς θεοῖς μαντ. edd. cum ms. A. 3 Πόσις corrigit Caſ.

fuiſſet peritiſſimus: eumdem raptâ Syme, Ialymi (*ſive*, Ialyſi) & Dotidis filia, in Aſiam navigaſſe, inſulamque deſertam prope Cariam incolis frequentaſſe, eamque ab uxoris nomine *Symen* nominaſſe. Euanthes autem, poëta epicus, in Hymno in Glaucum, Neptuni filium fuiſſe ait & Naidis nymphae, concubuiſſeque cum Ariadne in Dia inſula, amore eius captum poſtquam a Theſeo fuiſſet derelicta. Ariſtoteles vero, in Deliorum Republica, ait, Deli habitantem cum Nereidibus vaticinatum eſſe volentibus. Poſſis vero (*ſive*, Poſis) Magnes, tertio libro Amazonidis, navis Argi architectum fuiſſe Glaucum tradit, eamque gubernaſſe; &, quum Iaſon pugnaret cum Tyrrhenis, unum absque vulnere e pugna navali diſceſſiſſe: ex Iovis autem voluntate in fundo maris adparuiſſe, atque ita marinum Deum exſtitiſſe, &

μονα, ὑπὸ μόνου τε Ἰάσωνος θεωρηθῆναι. Νικάνωρ δὲ ὁ Κυρηναῖος, ἐν Μετονομασίαις, τὸν Μελικέρτην φησὶ Γλαῦκον μετονομασθῆναι.

XLVIII. Immortalitatis herba Glauci.

e Ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁλιεῖ, ὡς [1] ὅτι

Γευσάμενος βοτάνης —

κατεποντώθη,

— ἣν ἠελίῳ Φαέθοντι
ἐν Μακάρων νήσοισι λιτὴ φύει εἴαρι γαίη·
Ἥλιος δ' ἵπποις θυμήρεα δόρπον ὀπάζει,
ὕλῃ ναιετάουσαν, ἵνα δρόμον ἐκτελέσωσιν
ἄτρυτοι, καὶ μή νιν [2] ἕλοι μεσσηγὺς ἀνίη.

Αἰσχρίων δ' ὁ Σάμιος, ἐν τινι τῶν Ἰάμβων, Ὕδνης [3] φησὶ, τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ f θυγατρὸς, τὸν θαλάσσιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι. ἰδίως δὲ καὶ περὶ τῆς βοτάνης λέγει, ἣν φαγὼν ἀθάνατος

1 Abest ὡς ms. *Ep.* 2 μή τιν' vulgo. 3 Κυάνης & mox Σκυλλίου corrigunt viri docti.

ab uno Iasone fuisse conspectum. Nicanor vero Cyrenaeus, in Transnominatis, Melicerten, ait, mutato nomine Glaucum fuisse adpellatum.

48. De eodem narrat Alexander Aetolus, in carmine quod Piscator inscribitur, *Mari demersum fuisse,*

gustatâ herbâ, quam Soli Phaëthonti,
Beatorum in insulis inculta gignit vêre terra;
Sol autem equis gratum cibum praebet,
in sylvis natum, cursum ut absolvant
indefessi, neve qua medio cursu molestia eos invadat.

Aeschrion vero Samius, in aliquo suorum Iamborum, ait, *Hydnae* (sive, *Cyanae*) *amore*, *Scylli* (sive, *Scylliae*,) *Scionaei urinatoris filiae*, *captum fuisse marinum Glaucum*. Sigillatim vero etiam de *herba* loquitur, quâ comesâ im-

ἐγένετο· „ καὶ θεῶν ἄγρωστιν εὗρες, ἣν Κρόνος κατέσπειρεν.“ Νίκανδρος δ', ἐν τρίτῳ Εὐρωπίας, [1] Νηρέως [2] ἐρώμενον τὸν Γλαῦκον ἱστορεῖ γενέσθαι. ὁ δ' αὐτὸς Νίκανδρος, ἐν πρώτῳ Αἰτωλικῶν, τὴν μαντικὴν φησιν Ἀπόλλωνα ὑπὸ Γλαύκου διδαχθῆναι· θηρῶντα δὲ περὶ τὴν Ὀρείην (ὄρος δὲ τοῦτ' ὑπάρχειν ὑψηλὸν a ἐν Αἰτωλίᾳ) λαγὼν θηρᾶσαι, ὃν λειποθυμοῦντα ὑπὸ τῆς διώξεως ἀπαγαγεῖν [3] ὑπὸ κρήνῃ τινὶ, [4] καὶ τῇ παρακειμένῃ πόᾳ ἤδη ἀποψυχόμενον [5] ἀπομάσσειν. ἀναζωπυρήσαντος δὲ τοῦ λαγὼ τῇ βοτάνῃ, ἐπιγνόντα τῆς βοτάνης τὴν [6] δύναμιν ἀπογεύσασθαι· καὶ ἔνθεον γενόμενον, ἐπιγενομένου χειμῶνος κατὰ Διὸς βούλησιν, εἰς τὴν θάλασσαν αὐτὸν ἐκρίψαι. Ἡδύλος [7] δ' ὁ Σάμιος ἢ Ἀθηναῖος, Μελικέρτου φησὶν ἐρασθέντα τὸν Γλαῦκον, ἑαυτὸν ῥίψαι εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡδύ- b λη δὲ, τοῦ ποιητοῦ τούτου μήτηρ, Μοσχίνης δὲ θυ-

In mare se deiicit Glaucus.

1 Εὐρωπιακῶν corr. Casaub. 2 Νιρέως edd. 3 ὑπαγαγεῖν corr. Cas. 4 ἐπὶ κρήνῃ τινι corr. Piers. 5 Vulgo ὑποψυχόμενον, *refrigeratum.* 6 Deest articulus edd. 7 Ἡδύλογος edd.

mortalis est factus: *Et Deorum*, inquit, *herbam reperisti, quam severat Saturnus.* Nicander vero, tertio Europiae, *a Nereo amatum fuisse* narrat *Glaucum.* Idemque Nicander, primo Aetolicorum, scribit: *vaticinandi artem edoctum esse Apollinem a Glauco: eumdemque Glaucum, cum venaretur circa Oream, (montem hunc ait praealtum Aetoliae) leporem esse persecutum; qui, quum cursu fatigatus viribus defecisset, sub fontem quemdam sese recepit, & in proxima herba, cum iam animam efflaret, se abstersit. Ibi quum herbae illius virtute vitam viresque recepisset lepus, cognita illa virtute Glaucum gustasse herbam: indeque veluti numine afflatum, exorta Iovis consilio tempestate, in mare sese praecipitasse.* Hedylus vero Samius sive Atheniensis, *Melicertae*, ait, *amore flagrantem Glaucum in mare se proiecisse.* Hedyle vero, mater

γάτηρ τῆς Ἀττικῆς, Ἰάμβων ποιητρίας, ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Σκύλλῃ, ἱστορεῖ τὸν Γλαῦκον ἐρασθέντα Σκύλλης ἐλθεῖν αὐτῆς εἰς τὸ ἄντρον,

ἢ κόγχου δώρημα φέροντ' Ἐρυθρᾶς [1] ἀπὸ πέτρης,
ἢ τοὺς Ἀλκυόνων παῖδας ἔτ' ἀπτερύγους,
τῇ νύμφῃ δυσπείστῳ [2] ἀθύρματα. δάκρυ δ' ἐκείνου
καὶ Σειρὴν γείτων παρθένος οἰκτίσατο·
c ἀκτὴν γὰρ κείνην ἀπενήχετο, καὶ τὰ σύνεγγυς
Αἴτνης. —

ΓΝΑΦΕΥ'Σ. Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, τὸ ἐκ τῆς ἑψήσεως τοῦ γναφέως ὑγρὸν, φησὶ, πάντα σπῖλον [3] καθαίρειν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Ἐπαίνετος ἐν Ὀψαρτυτικῷ. XLIX. FULLO, piscis.

Ἔγχελυς. Τῶν θαλασσίων ἐγχέλεων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις. Δωρίων δ', ἐν τῷ L. ANGUILLA.

1 ἐρυθραίης mssti. 2 δύσπιστος edd. δυσπίστῳ aut δύσπιστει legit Casaub. 3 σπίλον edd.

huius poëtae, Moschines filia Atheniensis, eius quae Iambos conscripsit, in carmine cui titulus Scylla, *Glaucum*, narrat, *Scyllae amore captum, antrum eius intrasse,*

aut concham pro munere ferentem ex Erythrae scopulo,
aut Alcyonum pullos adhuc implumes,
inexorabili nymphae oblectamenta. Lacrymam vero eius
etiam Siren vicina virgo miserabatur:
illud enim ad littus enatavit, & ad vicina
Aetnae. —

49. FULLO. Dorion, libro DE Piscibus, *liquore*, ait, *in quo elixatus sit fullo piscis, elui quamlibet maculam.* Eiusdem meminit etiam Epaenetus, in Arte coquinaria.

50. ANGUILLA. *Marinarum anguillarum* meminit Epicharmus in Musis. Dorion vero, libro DE Piscibus, men-

Περὶ Ἰχθύων, μνημονεύων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Κωπαΐδος, τὰς Κωπαΐδας ἐπαινεῖ· γίνονται δ' αὗται ὑπερ- d μεγέθεις. Φησὶ γοῦν Ἀγαθαρχίδης ἐν ἕκτῃ Εὐρωπιακῶν, τὰς ὑπερφυεῖς τῶν Κωπαΐδων ἐγχέλεων, ἱερείων τρόπον στεφανοῦντας, καὶ κατευχομένους, οὐλάς τε ἐπιβάλλοντας, θύειν τοῖς θεοῖς τοὺς Βοιωτούς· καὶ πρὸς τὸν ξένον τὸν διαποροῦντα τὸ τοῦ γένους [1] παράδοξον, καὶ πυνθανόμενον, ἓν μόνον εἰδέναι, φῆσαι τὸν Βοιωτὸν, φάσκειν τε [2] ὅτι δεῖ τηρεῖν τὰ προγονικὰ νόμιμα, καὶ ὅτι μὴ καθήκει τοῖς ἄλλοις ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογίζεσθαι. Οὐ χρὴ δὲ [3] θαυμάζειν, εἰ ἱερείων τρόπον ἐγχέλεις θύονται, ὁπότε καὶ Ἀντίγονος ὁ Καρύ- e στιος, ἐν τῷ Περὶ Λέξεως, τοὺς ἁλιέας λέγει θυσίαν ἐπιτελοῦντας τῷ Ποσειδῶνι ὑπὸ τὴν τῶν θύννων ὥραν, ὅταν εὐαγρήσωσι, θύειν τῷ θεῷ τὸν πρῶτον [4] ἁλόντα θύννον, καὶ τὴν θυσίαν ταύτην καλεῖσθαι Θυνναῖον.

1 τέλους corr. Coray. 2 Absunt φάσκειν τε ms. *Ep.* 3 Deest δὲ edd. 4 Deest πρῶτον edd.

tionem etiam anguillarum ex Copaide lacu faciens, laudat *Copaidas*. Crescunt autem hae ad miram magnitudinem. Scribit quidem Agatharchides, sexto Europiacorum, Boeotos ex anguillis Copaidibus eas quae sunt eximiae magnitudinis, in victimarum modum coronatas, insperså molå, inter preces Diis immolare: & peregrino homini, miranti insolitum sacrificii genus, eiusque caussam sciscitanti, respondisse Boeotum, *nonnisi unum se scire dicereque, servanda esse instituta patria, neque decere rationem eorum reddere aliis*. Nec vero mirari debemus, sacrificari anguillas victimarum in modum; quandoquidem Antigonus Carystius, libro De Dictione, scribit, *Piscatores, qua tempestate capi thynni solent, solenne sacrum Neptuno facientes, postquam felici usi sunt captura, primum quem ceperunt thynnum Deo immolare, illudque sacrum nominare Thynnaeum.*

Καὶ τάριχοι δὲ παρὰ Φασηλίταις ἀποθύονται. LI.
Ἡρόπυθος γοῦν, ἐν Ὥροις [1] Κολοφωνίων, περὶ τῆς Phaselitarum sacrificium.
κτίσεως ἱστορῶν τῆς Φασηλίδος, φησίν· ὅτι „Λάκιος
ὁ τὴν ἀποικίαν στείλας, μισθὸν ἔδωκε τοῦ τόπου Κυ-
f λάβρᾳ ποιμένι, νέμοντι πρόβατα, ταρίχους, ἐκείνου
τοῦτο αἰτήσαντος. προθέντος γὰρ αὐτῷ τοῦ Λακίου
λαβεῖν τοῦ χωρίου [2] ἢ ἄλφιτα ἢ ἄλητα [3] ἢ ταρίχους,
εἵλετο ὁ Κυλάβρας [4] τοὺς ταρίχους. καὶ διὰ τοῦτο οἱ
Φασηλῖται ἀνὰ πᾶν ἔτος τῷ Κυλάβρᾳ ἔτι καὶ νῦν
τάριχον θύουσιν.“ Φιλοστέφανος δ', ἐν τῷ πρώτῳ
Περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεων, οὕτως γράφει· „Λά-
κιον τὸν Ἀργεῖον τῶν σὺν Μόψῳ ἀφικομένων, ὅν τι-
νες μὲν Λίνδιον εἶναι λέγουσιν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιφή-
μου τοῦ Γέλαν οἰκίσαντος, εἰς τὴν Φασηλίδα ὑπὸ
a Μόψου μετ' ἀνδρῶν πεμφθέντα κατά τινα λόγον

1 Ὅροις vulgo. 2 ἀντὶ τοῦ χωρ. legit Toup. 3 ἢ ἄλιτα vulgo. Fortasse delenda verba. 4 Κυλαβρος h. l. Ms.

51. Sed & *salsamenta* Diis offeruntur apud Phaselitas. Heropythus sane, in Colophoniorum Annalibus, ubi narrat quo pacto condita *Phaselis* fuerit: *Lacium*, ait, *eum qui coloniam duxit, Cylabrae pastori, oves suas ibi pascenti, pretii loco, quo emeret solum, salsamenta dedisse; ipso Cylabra id postulante. Nam quum Lacius arbitrio eius permisisset, farinam-ne (sive hordaceam, sive triticeam) accipere pro pretio soli vellet, an salsamenta; salsamenta selegerat Cylabras. Ob eamque caussam Phaselitae quotannis Cylabrae ad hunc usque diem salsamenta offerunt.* Philostephanus vero, primo libro De Asiae Civitatibus, ita scribit: *Lacium Argivum, ex eorum numero qui cum Mopso advenerant; quem nonnulli Lindium esse aiunt, fratrem vero Antiphemi eius qui Gelam condidit, in Phaselidem a Mopso cum hominum manu missum esse ex oraculo quodam iussuque Mantûs matris*

Μαντεῦς τῆς Μόψου μητρὸς, ὅτι αἱ πρύμναι τῶν ἰδίων νηῶν συνέβαλον καὶ συνεθραύσθησαν κατὰ Χελιδονίας, τῶν μετὰ τοῦ Λακίου διὰ τὸ ὑστερεῖν αὐτῶν νυκτὸς προσβαλλόντων. ἀγοράσαι δ' αὐτὸν τὴν γῆν λέγεται, [1] οὗ ἡ πόλις νῦν ἐστι, καθὰ ἡ Μαντὼ προεῖπε, παρὰ Κυλάβρα τινὸς, δόντα τάριχον· τοῦτον γὰρ ἑλέσθαι λαβεῖν αὐτὸν, ἀφ' ὧν ἦγον. ὅθεν κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς Φασηλίτας τῷ Κυλάβρᾳ θύειν τάριχον, τιμῶντας ὡς ἥρωα."

LII. De Anguillis varia.

Περὶ δὲ τῶν ἐγχέλεων Ἱκέσιός φησιν ἐν τοῖς Περὶ Ὕλης, ὡς αἱ ἐγχέλεις εὐχυλότεραι πάντων εἰσὶν b ἰχθύων, καὶ ὅτι εὐστομαχίᾳ διαφέρουσιν τῶν πλείστων· πλήσμιαι γάρ εἰσι, καὶ πολύτροφοι. ἐν δὲ τοῖς ταρίχεσι τὰς Μακεδονικὰς ἐγχέλεις κατατάττει. Ἀριστοτέλης δέ· „Χαίρειν, φησὶ, τὰς ἐγχέλεις καθαρωτάτῳ ὕδατι. ὅθεν τοὺς ἐγχελυοτρόφους καθαρὸν αὐ-

1 ἀγοράσαι τὴν γῆν ms. *Ep.* omissis verbis δ' αὐτὸν & λέγεται.

Mopsi, puppibus navium ipsius collisis vulneratisque ad Chelidonias, quum Lacius cum suis, e longinquo tardius sequens, noctu ad eas fuisset adpulsus. Hunc igitur emisse aiunt regionem, ubi nunc oppidum est, quemadmodum Manto praedixerat, a Cylabra quodam, datis salsamentis loco pretii: haec enim ex omnibus, quae vehebant naves, ipse selegerat. Inde factum, ut quotannis Phaselitae salsamenta Cylabrae offerant: quippe quem ut heroa colunt.

52. De *anguillis* vero Icesius, in libris DE Materia, ait: » melioris succi esse anguillas reliquis omnibus piscibus; & ventriculo commodiores, quam alii plerique: multum enim satiare nutrireque. « In *salsamentorum* autem numero idem ponit *Macedonicas anguillas*. Aristoteles vero: » Gaudere, ait, anguillas aquâ purissimâ: ideoque hos, qui anguillas alunt, limpidam eis adfundere;

ταῖς ἐπιχεῖν· πνίγεσθαι γὰρ ἐν τῷ θολερῷ. διὸ καὶ οἱ θηρεύοντες θολοῦσι τὸ ὕδωρ, ἵνα ἀποπνίγωνται. λεπτὰ γὰρ ἔχουσαι [1] τὰ βράγχια, αὐτίκα ὑπὸ τοῦ
c θολοῦ τοὺς πόρους ἐπιπωματίζονται. ὅθεν κἀν τοῖς χειμῶσιν, ὑπὸ τῶν πνευμάτων ταραττομένου τοῦ ὕδατος, ἀποπνίγονται. Ὀχεύονται δὲ συμπλεκόμεναι, κᾆτ᾽ ἀφιᾶσι γλοιῶδες ἐξ αὐτῶν, ὃ γενόμενον ἐν τῇ ἰλύϊ ζωογονεῖται. λέγουσι δὲ οἱ ἐγχελυοτρόφοι, καὶ ὡς νυκτὸς μὲν [2] νέμονται· ἡμέρας δὲ ἐν τῇ ἰλύϊ ἀκινητίζουσι· ζῶσί τε τὸ ἐπὶ πολὺ ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη.“ Ἐν ἄλλοις δὲ πάλιν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ· „Γίνεσθαι αὐτὰς, οὔτε ᾠοτοκούσας, οὔτε ζωοτοκούσας, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐξ ὀχείας· ἀλλ᾽ ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τῇ ἰλύϊ σήψεως γι-
d νομένης· [3] καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων τῆς γῆς ἐντέρων λέγεται. διὸ καὶ Ὅμηρον, τῆς τῶν ἰχθύων φύσεως χωρίζοντα, τάδε εἰπεῖν·

Sexu caret Anguilla.

1 ἔχουσι τὰ βράγχια, καὶ αὐτίκα edd. 2 Deest μὲν edd. 3 γενομένης edd.

suffocari enim turbidis. Quamobrem aquam turbant qui eas piscantur. Tenues enim illis branchiae sunt, quarum meatus statim obturantur coeno: quamobrem aquis vi tempestatum conturbatis suffocantur. Coëunt complexae se mutuo: deinde emittunt ex se glutinosum quiddam; quod, postquam (per aliquod tempus) in limo fuit, vitam concipit, ut animalia inde nascantur. Narrant etiam qui anguillas alunt, noctu eas pasci, interdiu vero in limo immotas manere. Vivunt autem utplurimum ad octo annos. « Rursus vero alibi idem Aristoteles tradit: » Nec ex ovis, nec vivas gigni anguillas, & ne ex coitu quidem; sed in coeno & limo putredine existente; quemadmodum etiam de terrae intestinis, quae vocantur, aiunt. Ideoque Homerum, ab aliorum piscium natura eas separantem, ista dixisse:

Μαντοῦς τῆς Μόψου μητρὸς, ὅτε αἱ πρύμναι τῶν ἰδίων νηῶν συνέβαλον καὶ συνεθραύσθησαν κατὰ Χελιδονίας, τῶν μετὰ τοῦ Λακίου διὰ τὸ ὑστερεῖν αὐτῶν νυκτὸς προσβαλλόντων. ἀγοράσαι δ' αὐτὸν τὴν γῆν λέγεται, [1] οὗ ἡ πόλις νῦν ἐστι, καθὰ ἡ Μαντὼ προεῖπε, παρὰ Κυλάβρα τινὸς, δόντα τάριχον· τοῦτον γὰρ ἑλέσθαι λαβεῖν αὐτὸν, ἀφ' ὧν ἦγον. ὅθεν κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς Φασηλίτας τῷ Κυλάβρᾳ θύειν τάριχον, τιμῶντας ὡς ἥρωα."

LII. De Anguillis varia.

Περὶ δὲ τῶν ἐγχέλεων Ἰκέσιός φησιν ἐν τοῖς Περὶ Ὕλης, ὡς αἱ ἐγχέλεις εὐχυλότεραι πάντων εἰσὶν ἰχθύων, καὶ ὅτι εὐστομαχίᾳ διαφέρουσι τῶν πλείστων· πλήσμιαι γάρ εἰσι, καὶ πολύτροφοι. ἐν δὲ τοῖς ταρίχεσι τὰς Μακεδονικὰς ἐγχέλεις κατατάττει. Ἀριστοτέλης δέ· „Χαίρειν, φησὶ, τὰς ἐγχέλεις καθαρωτάτῳ ὕδατι. ὅθεν τοὺς ἐγχελυοτρόφους καθαρὸν αὐ-

1 ἀγοράσαι τὴν γῆν ms. *Ep.* omissis verbis δ' αὐτὸν & λέγεται.

Mopsi, *puppibus navium ipsius collisis vulneratisque ad Chelidonias*, *quum Lacius cum suis*, *e longinquo tardius sequens*, *noctu ad eas fuisset adpulsus. Hunc igitur emisse aiunt regionem*, *ubi nunc oppidum est*, *quemadmodum Manto praedixerat*, *a Cylabra quodam*, *datis salsamentis loco pretii: haec enim ex omnibus*, *quae vehebant naves*, *ipse selegerat. Inde factum*, *ut quotannis Phaselitae salsamenta Cylabrae offerant: quippe quem ut heroa colunt.*

52. De *anguillis* vero Icesius, in libris DE Materia, ait: » melioris succi esse anguillas reliquis omnibus piscibus; & ventriculo commodiores, quam alii plerique: multum enim satiare nutrireque. « In *salsamentorum* autem numero idem ponit *Macedonicas anguillas*. Aristoteles vero: » Gaudere, ait, anguillas aquâ purissimâ: ideoque hos, qui anguillas alunt, limpidam eis adfundere;

Τείροντ᾽ ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας.“

LIII. *Helena coenarum.*

Ἐπικούρειος δέ τις εἰκαδιστὴς, τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν, ἐγχέλυος παρατεθείσης· Πάρεστιν, ἔφη, τῶν δείπνων Ἑλένη·[1] ἐγὼ οὖν Πάρις ἔσομαι. καὶ, χεῖρας μήπω τινὸς ἐκτετακότος ἐπ᾽ αὐτὴν, ἐπιβαλὼν ἐψίλωσε τὸ πλευρὸν ἀγαγὼν[2] εἰς ἄκανθαν. ὁ δ᾽ αὐτὸς οὗτος, πλακοῦντός ποτε θερμοῦ παρατεθέντος, καὶ πάντων ἀπεχομένων, ἐπιφωνήσας, e

Τοῦ δ᾽ ἐγὼ ἄντιος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε·

προπετῶς ἐπιβαλὼν, καὶ καταπιὼν, φλεγόμενος ἐξεφέρετο. καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη· ἀποφέρεται ἐκ τῆς βρογχοπαρατάξεως ὁ λάρος. Καὶ περὶ τῆς ἐγχέλυος δὲ Ἀρχέστρατος οὕτως ἱστορεῖ·

Ἔγχελυν αἰνῶ μὲν πᾶσαν· πολὺ δ᾽ ἐστὶ κρατίστη,
Ῥηγίου ἀντίπεραν[3] πορθμοῦ ληφθεῖσα θαλάσσης.
ἔνθα σὺ τῶν ἄλλων πάντων, Μεσσήνιε, θνητῶν f

1 Forſ. ἡ τῶν δείπνων Ἑλ. 2 An ἀπάγων? 3 ἀντίπερας edd.

Vexabantur & anguillae & piſces in vorticibus. «

53. E convivis autem noſtris Epicureus quidam, viceſimarius, quum adponeretur anguilla: *Adeſt*, inquit, *coenarum Helena: ergo ego Paris ero.* Et priusquam alius quisquam manum ad eam extendiſſet, nudavit eam, latus detrahens usque ad ſpinam. Idem vero homo, placentâ deinde fervidâ adpoſitâ, cum abstinerent alii omnes; exclamans,

Hanc ego contra eo, manibus ſit licet ſimilis igni:
quum propere arreptam deglutiviſſet, miſere exuſtus efferebatur. Tum Cynulcus dicebat: *Effertur ex gutturis proelio larus.* Porro de Anguilla ſic praecipit Archeſtratus:

Anguillam laudo quidem omnem: longe vero optima,
quae capitur ea parte freti quae Rhegio eſt oppoſita.
Ibi tu, Meſſenie, hoc cibo veſcens

βρῶμα τιθεὶς τοιόνδε διὰ στόματος πλεονεκτεῖς.
οὐ μὴν, ἀλλὰ κλέος γ' ἀρετῆς μέγα κάρτα φέρουσι
Κωπαῖαι καὶ Στρυμόνιαι· μεγάλαι τε γάρ εἰσι,
καὶ τὸ πάχος θαυμασταί. ὅμως [1] δ' οἶμαι βασιλεύει
a πάντων τῶν περὶ δαῖτα, καὶ ἡδονῇ ἡγεμονεύει
ἔγχελυς, ἣ φύσει ἐστὶν ἀπήρινος [2] μόνος ἰχθύς.

LIV. Grammaticalia de voc. Ἔγχελυς.

Ὁμήρου δὲ εἰπόντος „τείροντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἰχθύες" ἀκολούθως ἐποίησε καὶ Ἀρχίλοχος·

Πολλὰς δὲ τυφλὰς ἐγχέλυας ἐδέξω. [3]

Οἱ δ' Ἀττικοὶ, καθὼς Τρύφων φησὶ, τὰς ἑνικὰς χρήσεις ἐπιστάμενοι διὰ τοῦ ῡ, τὰς πληθυντικὰς οὐκ ἔτι ἀκολούθως ἐπιφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν μὲν Ἀχαρνεῦσι·

1 Forſ. ὅλως. 2 ἀπύρηνος vulgo. 3 Forſ. ἐδέξασο, aut ἐδέξατο.

omnibus felicior es mortalibus.
Sed & magnam virtutis famam profecto habent
Copaeae & Strymoniae: ingentes enim ſunt,
mirumque in modum craſſae. Omnino vero, me iudice, regnat
omnes inter dapes, & ſuavitate praeſtat
anguilla, unus omnium piſcium naturâ partibus carens genitalibus.

54. Quemadmodum vero Homerus dixit, *vexantur &* ἐγχέλυες *(anguillae) & piſces*: ſic & Archilochus eàdem nominis formâ uſus eſt in illo verſu,

Multas vero caecas anguillas (ἐγχέλυας) *accepiſti.*

Attici vero, út ait Tryphon, licet in ſingulari numero agnoſcant formationem per υς, pluralem tamen iam non ſimili ratione efferunt. Ariſtophanes quidem, in Acharnenſibus, ait:

„Σκέψασθε, φησὶ, παῖδες, τὴν κρατίστην ἔγ-
χελυν.“

καὶ ἐν Λημνίαις· b

— ἔγχελυν Βοιωτίαν.

τὴν δ' εὐθεῖαν ἐν Δαιταλεῦσι·

καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς. —

καὶ Κρατῖνος, ἐν Πλούτοις·

— θύννος, ὀρφὼς, γλαῦκος, ἔγχελυς, κύων.

Τὰς μέντοι πληθυντικὰς οὐκ ἔτι ὁμοίως τῷ Ποιητῇ. Ἀριστοφάνης Ἱππεῦσιν·

Ὥσπερ [1] γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.

καὶ δευτέραις Νεφέλαις·

Τὰς εἰκοῦς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.

ἐν Σφηξὶ δὲ ἡ δοτική·

Οὐ χαίρω δὲ βατίσιν, οὐδ' ἐγχέλεσιν.

Στράττις δ' ἐν Ποταμίοις [2] ἔφη· [3] „ἐγχέλεων ἀνεψιός.“ Σιμωνίδης δ' ἐν Ἰάμβοις· c

1 Rectius infra, Ὅπερ. 2 Ποταμοῖς vulgo. 3 ἔφυ edd.

Videte, pueri, optimam anguillam. (ἔγχελυν.)

Et in Lemniis: ἔγχελυν *Boeoticam.* Itemque rectum casum, in Convivis:

Et laevis sicut anguilla. (ἔγχελυς.)

Et Cratinus, in Plutis:

Thynnus, orphus, glaucus, ἔγχελυς, *canis.*

At pluralem porro non similem Poëtae (Homero) faciunt. Aristophanes, Equitibus:

Accidit tibi id quod venantibus τὰς ἐγχέλεις.

Et in secundis Nubibus:

Imagines meas de anguillis (τῶν ἐγχέλεων) *imitantes.*

In Vespis vero est dativus casus:

Nec raiis vero gaudeo, nec anguillis. (ἐγχέλεσιν.)

Strattis, in Potamiis, dixit: *Anguillarum* (ἐγχέλεων) *consobrinus.* Simonides vero, in Iambis:

— ὥσπερ ἔγχελυς κατὰ γλοιοῦ.
καὶ τὴν αἰτιατικήν·

'Ερωδιὸς γὰρ, ἔγχελυν Μαιανδρίην
τρίορχον εὑρὼν ἐσθίοντ', ἀφείλετο.

'Αριστοτέλης δ' ἐν τοῖς Περὶ Ζώων, διὰ τοῦ ι ἔγχελις εἴρηκεν. ὅταν δ' 'Αριστοφάνης ἐν 'Ιππεῦσι λέγῃ·

"Οπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν·
d ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
αἱροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.

σαφῶς δηλοῖ, ὅτι ἡ ἔγχελυς ἐκ τῆς ἰλύος λαμβάνεται. ὅθεν καὶ τοὔνομα εἰς υς ἐπερατώθη. καὶ ὁ Ποιητὴς οὖν, θέλων δηλῶσαι τὸ εἰς βάθος τοῦ ποταμοῦ καιόμενον, οὕτως ἔφη· „τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες." ἰδικώτερον δὲ, καὶ κατ' ἐξαίρετον, ἐγχέλυες· ἵνα καὶ τὸ βάθος τοῦ κεκαυμένου ὕδατος δηλώσῃ.

Velut anguilla (ἔγχελυς) *de lubricitate* [*conquerens.*] & accuſativum:

Ardea cum offendiſſet buteonem, qui
anguillam comedebat Maeandriam, eripuit ei.

Ariſtoteles vero, in opere De Animalibus, per *iota* vocalem, ἔγχελις, dixit. At Ariſtophanes, cum in Equitibus ait:

Accidit tibi id quod anguillas venantibus.
Stagno tranquillo nihil illi capiunt:
quod ſi autem ſurſum deorſumque coenum miſcent,
tum capiunt. Sic & tu quaeſtum facis, civitatem perturbans.

perſpicue declarat, capi anguillam in limo. A cuius etiam graeco nomine (ἰλὺς) nomen anguillae in υς terminatur, ἔγχελυς. Atque etiam Poëta, indicaturus vim incendii in fundum fluvii penetraſſe, ſic ait: *vexabantur & anguillae & piſces*: ſigillatim vero prae caeteris *anguillas* nominavit, quo profunditatem ferventis aquae declararet.

LV. 'Αντιφάνης δ' ἐν Λύκωνι, κωμῳδῶν τοὺς Αἰγυπτίους, φησίν·

Aegyptiorum mores diversi a Graecis.

Καὶ τ' ἄλλα δεινούς φασι τοὺς Αἰγυπτίους
εἶναι, τὸ νομίσαι τ' ἰσόθεον τὴν ἔγχελυν.
πολὺ τῶν θεῶν γάρ ἐστι τιμιωτέρα.
τῶν μὲν γὰρ εὐξαμένοισιν ἔσθ' ἡμῖν τυχεῖν·
τούτων δὲ, δραχμὰς τοὐλάχιστον δώδεκα
ἢ πλέον ἀναλώσασιν, ὀσφρᾶσθαι μόνον.
οὕτως ἔσθ' ἅγιον [1] παντελῶς τὸ θηρίον.

'Αναξανδρίδης δ', ἐν Πόλεσι, πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἀποτεινόμενος τὸν λόγον, φησίν·

Οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ.
οὔθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοοῦσ', οὔθ' οἱ νόμοι
ἡμῶν· ἀπ' ἀλλήλων δὲ διέχουσιν πολύ.
Βοῦν προσκυνεῖς· ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς.
τὴν ἔγχελυν, μέγιστον ἡγεῖ [2] δαίμονα·

1 οὕτως ἅγιόν γε corrigit vir doctus. 2 ἡγῇ edd.

55. Antiphanes vero, in Lycone, comice traducens Aegyptios, ait:

Tum rebus aliis aiunt esse Aegyptios
sollertes, tum quod anguillam aequiparant Deis.
Quin vero longe est illa Dis pretiosior;
nam solis precibus nobis se indulgent Dei;
at illam, drachmas solidas cum dederis decem,
aut plus aliquanto, olfacere vix tandem licet.
Tantam habet in se animal illud sanctitudinem.

'Anaxandrides vero, in Civitatibus, ad Aegyptios conversâ oratione, ait:

Ego esse vester non queam commilito;
quando nec leges, nec mores consentiunt,
sed multis inter se intervallis differunt.
Bovem tu adoras, ego quem sacrifico Diis.
Anguillam numen esse reris optimum,

ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παραπολύ.
Οὐκ ἐσθίεις ὕεια· ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι
a μάλιστα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγὼ,
τοὔψον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω.
Τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος
εἶναι· παρ' ὑμῖν δ', ὡς ἔοικεν, ἀπηργμένους.
τὸν αἴέλουρον ἐὰν κακῶς ἔχοντ' ἴδῃς,[1]
κλαίεις· ἐγὼ δ' ἥδιστ' ἀποκτείνας δέρω.
δύναται παρ' ὑμῖν μυγαλῆ, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Τιμοκλῆς δ', ἐν Αἰγυπτίοις·

Πῶς ἂν μὲν οὖν σώσειεν ἶβις ἢ κύων;
b Ὅπου γὰρ εἰς τοὺς ὁμολογουμένους θεοὺς[2]
ἀσεβοῦντες οὐ διδόασιν εὐθέως δίκην,
τίν' αἰελούρου βωμὸς ἐπιτρίψειεν ἄν;

Ὅτι δ' ἤσθιον τὰς ἐγχέλεις καὶ μετὰ τεύτλων LVI.

1 Vulgo κακὸν ἔχοντ' ἂν (ἐὰν mss.) ἴδῃς. 2 εἰς θεοὺς τοὺς ὁμολ. θεοὺς edd. εἰς θεοὺς ὁμολ. θεοὺς mss.

quae mihi putatur optimum esse obsonium.
Non vesceris suilla: mihi nulla est caro
quae sapiat melius. Tum tu veneraris canem:
ego eundem, si epulas praegustavit, verbro.
Lex nostra solos, qui integro sunt corpore,
at vestra mutilos lex sacerdotes probat.
Tum si quod felem attigerit infortunium,
ploras: ego illam occido & excorio libens.
Magnum quid apud vos, mihi nil, mus araneus.

Timocles vero, in Aegyptiis:

At quomodo aliquem aut canis aut ibis sospitent?
Nam, si in confessos qui Deos sunt impii,
supplicium extemplo sceleris non pendunt sui,
altare felis quomodo aliquem everterit?

56. Solitos autem olim anguillas comedere betis ob-

guillae a invo-utae. ἐντυλίξαντες, πολὺ μέν ἐστι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς, καὶ Εὔβουλος δέ φησιν ἐν Ἠχοῖ·

Νύμφα ἀπειρόγαμος τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτὰ
λευκόχρως παρέσται [1] ἔγχελυς,
ὦ [2] μεγά μοι — μεγά σοι — φῶς ἐναργές.

καὶ ἐν Ἴωνι·

Μετὰ [3] ταῦτα θύννων μεγαλόπλουτ' ἐπεισέπλει [4]
ὑπογάστρι' ὀπτῶν· αἵ τε λιμνοσώματοι
Βοιώτιαι παρῆσαν ἐγχέλεις θεαί,
τεῦτλ' ἀμπεχόμεναι. —

καὶ ἐν Μηδείᾳ·

— Παρθένου Βοιωτίας [5]
Κωπαΐδος· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεάν.

moniae uillae. Ὅτι δὲ καὶ αἱ Στρυμόνιαι ἐγχέλεις δι' ὀνόματος ἦσαν, φησὶν ἐν Θαμύρᾳ Ἀντιφάνης·

1 πάρεστι edd. 2 ᾧ vulgo. 3 Καὶ μετὰ edd. 4 ἐπί σι πλεῖ vulgo. 5 Supplet Casaubonus: τεῦτλ' ἀμπεχομένης παρθένου Βοιωτίας.

volutas, multis in locis cum alii veteres Comici declarant, tum Eubulus in Echo, ubi ait:

Innupta puella, betis corpore tecta,
alba carne aderit anguilla.
O magnum mihi - magnum tibi - lumen illustre.

Et in Ione:

Posthaec thynnorum ditissima intrarunt
abdomina assorum: & paludis incolae
aderant divae Boeoticae anguillae,
betis vestitae.

Et in Medea:

— Virginis Boeoticae
Copaidis: verecundor enim nominare Deam.

Celebres autem fuisse etiam *Strymonias* anguillas, Antiphanes declarat in Thamyra:

Καὶ σοῦ γ' ἐπώνυμός τις ἐν Φήμαις βροτῶν
Θρῄκης κατάρδων ποταμὸς ὠνομασμένος,
d Στρυμὼν, μεγίστας ἐγχέλεις κεκτημένος.

Καὶ περὶ τὸν Εὐλέα[1] δὲ ποταμὸν (οὗ μνημονεύει Ἀντίμαχος, ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Δέλτοις, οὕτως·
Ἐλθὼν Εὐλείας[2] πηγὰς ἔπι δινήεντος.)
Δημήτριος[3] ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, ἐγχέλεις φησὶ διαφόρους γίνεσθαι.

ἝΛΛΟΨ. Προείρηται μέν τινα περὶ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ Ἀρχέστρατός φησι τάδε περὶ αὐτοῦ· LVII. ELLOPS, vel ELOPS.

e Τὸν δ' ἔλοπ' ἔσθε μάλιστα Συρακούσαις ἐνὶ κλειναῖς,
τόν γε κρατιστεύονθ'. οὗτος γὰρ αὖ ἐστιν ἐκεῖθεν
τὴν ἀρχὴν γεγονὼς θήν.[4] κἂν ᾖ περὶ νήσους,
ἢ περὶ τὴν ἄλλην που ἁλῷ γῆν, ἢ περὶ Κρήτην,

1 Εὐχλεᾶ edd. Εὐχλέα Ms. 2 Εὐχλεία edd. 3 Δημήτριος δ' ὁ Σκήψ. edd. 4 Abest θήν edd. Quare κἂν νὴ Δί' ἢ supplet Cas.

Et, qui tibi nomen dedit, hominum sermonibus
celebratus, Thraciam irrigans amnis,
Strymon, maximas possidens anguillas.

Sed & circa *Eulea* [sive *Euleam*] fluvium (cuius meminit Antimachus in poëmate, quod Δέλτοι, id est Tabellae, inscribitur, his verbis:
Veniens ad Euleae fontes verticosi.)
eximias esse anguillas scribit Demetrius Scepsius, decimo sexto libro Ordinationis aciei Troianae.

57. ELLOPS. [sive, ELOPS.] De hoc iam supra a nobis dicta sunt nonnulla. Caeterum de eodem haec scribit Archestratus:

Elopem comede maxime Syracusis in celebribus,
praestantissimum utique. Nam & hic rursus piscis inde
initio venit certe. Qui si circa insulas
aut aliam quamdam terram captus fuerit, aut circa Cretam,

Καὶ σοῦ γ' ἐπώνυμός τις ἐν Φήμαις βροτῶν
Θρῄκης κατάρδων ποταμὸς ὠνομασμένος,
Στρυμὼν, μεγίστας ἐγχέλεις κεκτημένος.

Καὶ περὶ τὸν Εὐλέα[1] δὲ ποταμὸν (οὗ μνημονεύει Ἀντίμαχος, ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Δέλτοις, οὕτως·

Ἐλθὼν Εὐλείας[2] πηγὰς ἔπι δινήεντος.)

Δημήτριος[3] ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, ἐγχέλεις φησὶ διαφόρους γίνεσθαι.

ἜΛΛΟΨ. Προείρηται μέν τινα περὶ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ Ἀρχέστρατός φησι τάδε περὶ αὐτοῦ· LVII. ELLOPS, vel ELOPS.

Τὸν δ' ἔλοπ' ἔσθε μάλιστα Συρακούσαις ἐνὶ κλειναῖς,
τόν γε κρατιστεύονθ'. οὗτος γὰρ αὖ ἐστιν ἐκεῖθεν
τὴν ἀρχὴν γεγονὼς θήν.[4] κἂν ᾗ περὶ νήσους,
ἢ περὶ τὴν ἄλλην που ἁλῷ γῆν, ἢ περὶ Κρήτην,

1 Εὐχλεᾶ edd. Εὐκλέα Ms. 2 Εὐκλεία edd. 3 Δημήτριος δ' ὁ Σκήψ. edd. 4 Abest θήν edd. Quare κἂν νὴ Δί' ᾖ supplet Cas.

Et, qui tibi nomen dedit, hominum sermonibus
celebratus, Thraciam irrigans amnis,
Strymon, maximas possidens anguillas.

Sed & circa *Eulea* [sive *Euleam*] fluvium (cuius meminit Antimachus in poëmate, quod Δέλτοι, id est Tabellae, inscribitur, his verbis:

Veniens ad Euleae fontes verticosi.)

esse anguillas scribit Demetrius Scepsius, de- o libro Ordinationis aciei Troianae.

ops. [sive, ELOPS.] De hoc iam supra a no- nt nonnulla. Caeterum de eodem haec scri- ratus:

comede maxime Syracusis in celebribus,
issimum utique. Nam & hic rursus piscis inde
nit certe. Qui si circa insulas
eandem terram captus fuerit, aut circa Cretam,

Μαντοῦς τῆς Μόψου μητρὸς, ὅτι αἱ πρύμναι τῶν ἰδίων νηῶν συνέβαλον καὶ συνεθραύσθησαν κατὰ Χελιδονίας, τῶν μετὰ τοῦ Λακίου διὰ τὸ ὑστερεῖν αὐτῶν νυκτὸς προσβαλλόντων. ἀγοράσαι δ' αὐτὸν τὴν γῆν λέγεται, [1] οὗ ἡ πόλις νῦν ἐστι, καθὰ ἡ Μαντὼ προεῖπε, παρὰ Κυλάβρα τινὸς, δόντα τάριχον· τοῦτον γὰρ ἑλέσθαι λαβεῖν αὐτὸν, ἀφ' ὧν ἦγον. ὅθεν κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς Φασηλίτας τῷ Κυλάβρᾳ θύειν τάριχον, τιμῶντας ὡς ἥρωα."

LII. De Anguillis varia.

Περὶ δὲ τῶν ἐγχέλεων Ἱκέσιός φησιν ἐν τοῖς Περὶ Ὕλης, ὡς αἱ ἐγχέλεις εὐχυλότεραι πάντων εἰσὶν b ἰχθύων, καὶ ὅτι εὐστομαχίᾳ διαφέρουσιν τῶν πλείστων· πλήσμιαι γάρ εἰσι, καὶ πολύτροφοι. ἐν δὲ τοῖς ταρίχεσι τὰς Μακεδονικὰς ἐγχέλεις κατατάττει. Ἀριστοτέλης δέ· „Χαίρειν, φησὶ, τὰς ἐγχέλεις καθαρωτάτῳ ὕδατι. ὅθεν τοὺς ἐγχελυοτρόφους καθαρὸν αὐ-

1 ἀγοράσαι τὴν γῆν ms. *Ep.* omissis verbis δ' αὐτὸν & λέγεται.

Mopsi, puppibus navium ipsius collisis vulneratisque ad Chelidonias, quum Lacius cum suis, e longinquo tardius sequens, noctu ad eas fuisset adpulsus. Hunc igitur emisse aiunt regionem, ubi nunc oppidum est, quemadmodum Manto praedixerat, a Cylabra quodam, datis salsamentis loco pretii: haec enim ex omnibus, quae vehebant naves, ipse selegerat. Inde factum, ut quotannis Phaselitae salsamenta Cylabrae offerant: quippe quem ut heroa colunt.

52. De *anguillis* vero Icesius, in libris De Materia, ait: » melioris succi esse anguillas reliquis omnibus piscibus; & ventriculo commodiores, quam alii plerique: multum enim satiare nutrireque. « In *salsamentorum* autem numero idem ponit *Macedonicas anguillas*. Aristoteles vero: » Gaudere, ait, anguillas aquâ purissimâ: ideoque hos, qui anguillas alunt, limpidam eis adfundere;

ταῖς ἐπιχεῖν· πνίγεσθαι γὰρ ἐν τῷ θολερῷ. διὸ καὶ
οἱ θηρεύοντες θολοῦσι τὸ ὕδωρ, ἵνα ἀποπνίγωνται.
λεπτὰ γὰρ ἔχουσαι [1] τὰ βράγχια, αὐτίκα ὑπὸ τοῦ
c θολοῦ τοὺς πόρους ἐπιπωματίζονται. ὅθεν κἂν τοῖς
χειμῶσιν, ὑπὸ τῶν πνευμάτων ταραττομένου τοῦ ὕδατος,
ἀποπνίγονται. Ὀχεύονται δὲ συμπλεκόμεναι,
κᾆτ' ἀφιᾶσι γλοιῶδες ἐξ αὐτῶν, ὃ γενόμενον ἐν τῇ
ἰλύϊ ζωογονεῖται. λέγουσι δὲ οἱ ἐγχελυοτρόφοι, καὶ
ὡς νυκτὸς μὲν [2] νέμονται· ἡμέρας δὲ ἐν τῇ ἰλύϊ ἀκινητίζουσι·
ζῶσί τε τὸ ἐπὶ πολὺ ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη.“ Ἐν
ἄλλοις δὲ πάλιν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ· „Γίνεσθαι αὐτὰς,
οὔτε ᾠοτοκούσας, οὔτε ζωοτοκούσας, ἀλλ' οὐδὲ ἐξ
ὀχείας· ἀλλ' ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τῇ ἰλύϊ σήψεως γι-
d νομένης· [3] καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων τῆς γῆς
ἐντέρων λέγεται. διὸ καὶ Ὅμηρον, τῆς τῶν ἰχθύων φύσεως
χωρίζοντα, τάδε εἰπεῖν·

Sexu caret Anguilla.

1 ἔχουσι τὰ βράγχια, καὶ αὐτίκα edd. 2 Deeſt μὲν edd. 3 γενομένης edd.

ſuffocari enim turbidis. Quamobrem aquam turbant qui eas piſcantur. Tenues enim illis branchiae ſunt, quarum meatus ſtatim obturantur coeno: quamobrem aquis vi tempeſtatum conturbatis ſuffocantur. Coëunt complexae ſe mutuo: deinde emittunt ex ſe glutinoſum quiddam; quod, poſtquam (per aliquod tempus) in limo fuit, vitam concipit, ut animalia inde naſcantur. Narrant etiam qui anguillas alunt, noctu eas paſci, interdiu vero in limo immotas manere. Vivunt autem utplurimum ad octo annos. « Rurſus vero alibi idem Ariſtoteles tradit: » Nec ex ovis, nec vivas gigni anguillas, & ne ex coitu quidem; ſed in coeno & limo putredine exiſtente; quemadmodum etiam de terrae inteſtinis, quae vocantur, aiunt. Ideoque Homerum, ab aliorum piſcium natura eas ſeparantem, iſta dixiſſe:

Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες οἱ κατὰ δίνας."

LIII. *Helena coenarum.*

Ἐπικούρειος δέ τις εἰκαδιστὴς, τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν, ἐγχέλυος παρατεθείσης· Πάρεστιν, ἔφη, τῶν δείπνων Ἑλένη· [1] ἐγὼ οὖν Πάρις ἔσομαι. καὶ, χεῖρας μήπω τινὸς ἐκτετακότος ἐπ' αὐτὴν, ἐπιβαλὼν ἐψίλωσε τὸ πλευρὸν ἀγαγὼν [2] εἰς ἄκανθαν. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος, πλακοῦντός ποτε θερμοῦ παρατεθέντος, καὶ πάντων ἀπεχομένων, ἐπιφωνήσας, e

Τοῦ δ' ἐγὼ ἄντιος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε· προπετῶς ἐπιβαλὼν, καὶ καταπιὼν, φλεγόμενος ἐξεφέρετο. καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη· ἀποφέρεται ἐκ τῆς βρογχοπαρατάξεως ὁ λάρος. Καὶ περὶ τῆς ἐγχέλυος δὲ Ἀρχέστρατος οὕτως ἱστορεῖ·

Ἔγχελυν αἰνῶ μὲν πᾶσαν· πολὺ δ' ἐστὶ κρατίστη,
Ῥηγίου ἀντίπεραν [3] πορθμοῦ ληφθεῖσα θαλάσσης.
ἔνθα σὺ τῶν ἄλλων πάντων, Μεσσήνιε, θνητῶν f

1 Forſ. ἡ τῶν δείπνων Ἑλ. 2 An ἀπάγων? 3 ἀντίπερας edd.

Vexabantur & anguillae & piſces in vorticibus. "

53. E convivis autem noſtris Epicureus quidam, viceſimarius, quum adponeretur anguilla: *Adeſt*, inquit, *coenarum Helena: ergo ego Paris ero.* Et priusquam alius quisquam manum ad eam extendiſſet, nudavit eam, latus detrahens usque ad ſpinam. Idem vero homo, placentâ deinde fervidâ adpoſitâ, cum abstinerent alii omnes; exclamans,

Hanc ego contra eo, manibus ſit licet ſimilis igni:
quum propere arreptam deglutiviſſet, miſere exuſtus efferebatur. Tum Cynulcus dicebat: *Effertur ex gutturis proelio larus.* Porro de Anguilla ſic praecipit Archeſtratus:

Anguillam laudo quidem omnem: longe vero optima,
quae capitur ea parte freti quae Rhegio eſt oppoſita.
Ibi tu, Meſſenie, hoc cibo veſcens

βρῶμα τιθεὶς τοιόνδε διὰ στόματος πλεονεκτεῖς.
οὐ μὴν, ἀλλὰ κλέος γ' ἀρετῆς μέγα κάρτα φέρουσι
Κωπαΐαι καὶ Στρυμόνιαι· μεγάλαι τε γάρ εἰσι,
καὶ τὸ πάχος θαυμασταί. ὅμως [1] δ' οἶμαι βασιλεύει
a πάντων τῶν περὶ δαῖτα, καὶ ἡδονῇ ἡγεμονεύει
ἔγχελυς, ἡ φύσει ἐστὶν ἀπήρινος [2] μόνος ἰχθύς.

LIV. Grammaticalia de voc. Ἔγχελυς.

Ὁμήρου δὲ εἰπόντος „τείροντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἰχθύες" ἀκολούθως ἐποίησε καὶ Ἀρχίλοχος·

Πολλὰς δὲ τυφλὰς ἐγχέλυας ἐδέξω. [3]

Οἱ δ' Ἀττικοὶ, καθὼς Τρύφων φησὶ, τὰς ἑνικὰς χρήσεις ἐπιστάμενοι διὰ τοῦ ῡ, τὰς πληθυντικὰς οὐκ ἔτι ἀκολούθως ἐπιφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν μὲν Ἀχαρνεῦσι·

1 Forf. ὅλως. 2 ἀπύρηνος vulgo. 3 Forf. ἐδέξαο, aut ἐδέξατο.

omnibus felicior es mortalibus.
Sed & magnam virtutis famam profecto habent
Copaeae & Strymoniae: ingentes enim sunt,
mirumque in modum crassae. Omnino vero, me iudice, regnat
omnes inter dapes, & suavitate praestat
anguilla, unus omnium piscium naturâ partibus carens genitalibus.

54. Quemadmodum vero Homerus dixit, *vexantur &* ἐγχέλυες (*anguillae*) *& pisces:* sic & Archilochus eàdem nominis formâ usus est in illo versu,

Multas vero caecas anguillas (ἐγχέλυας) *accepisti.*

Attici vero, út ait Tryphon, licet in singulari numero agnoscant formationem per υς, pluralem tamen iam non simili ratione efferunt. Aristophanes quidem, in Acharnensibus, ait:

„Σκέψασθε, φησὶ, παῖδες, τὴν κρατίστην ἔγχελυν.“

καὶ ἐν Λημνίαις·

— ἔγχελυν Βοιωτίαν.

τὴν δ᾽ εὐθεῖαν ἐν Δαιταλεῦσι·

καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς. —

καὶ Κρατῖνος, ἐν Πλούτοις·

— θύννος, ὀρφὼς, γλαῦκος, ἔγχελυς, κύων.

Τὰς μέντοι πληθυντικὰς οὐκ ἔτι ὁμοίως τῷ Ποιητῇ. Ἀριστοφάνης Ἱππεῦσιν·

Ὥσπερ [1] γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.

καὶ δευτέραις Νεφέλαις·

Τὰς εἰκοῦς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.

ἐν Σφηξὶ δὲ ἡ δοτική·

Οὐ χαίρω δὲ βατίσιν, οὐδ᾽ ἐγχέλεσιν.

Στράττις δ᾽ ἐν Ποταμίοις [2] ἔφη· [3] „ἐγχέλεων ἀνεψιός.“ Σιμωνίδης δ᾽ ἐν Ἰάμβοις· c

1 Rectius infra, Ὅπερ. 2 Ποταμοῖς vulgo. 3 ἔφυ edd.

Videte, pueri, optimam anguillam. (ἔγχελυν.)

Et in Lemniis: ἔγχελυν *Boeoticam.* Itemque rectum casum, in Convivis:

Et laevis sicut anguilla. (ἔγχελυς.)

Et Cratinus, in Plutis:

Thynnus, orphus, glaucus, ἔγχελυς, *canis.*

At pluralem porro non similem Poëtae (Homero) faciunt. Aristophanes, Equitibus:

Accidit tibi id quod venantibus τὰς ἐγχέλεις.

Et in secundis Nubibus:

Imagines meas de anguillis (τῶν ἐγχέλεων) *imitantes.*

In Vespis vero est dativus casus:

Nec raiis vero gaudeo, nec anguillis. (ἐγχέλεσιν.)

Strattis, in Potamiis, dixit: *Anguillarum* (ἐγχέλεων) *consobrinus.* Simonides vero, in Iambis:

— ὥσπερ ἔγχελυς κατὰ γλοιοῦ.
καὶ τὴν αἰτιατικήν·

'Ερωδιὸς γὰρ, ἔγχελυν Μαιανδρίην
τρίορχον εὑρὼν ἐσθίοντ', ἀφείλετο.

'Αριστοτέλης δ' ἐν τοῖς Περὶ Ζώων, διὰ τοῦ ι ἔγχελις εἴρηκεν. ὅταν δ' 'Αριστοφάνης ἐν 'Ιππεῦσι λέγῃ·

"Οπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν·
d ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
αἱροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.

σαφῶς δηλοῖ, ὅτι ἡ ἔγχελυς ἐκ τῆς ἰλύος λαμβάνεται. ὅθεν καὶ τοὔνομα εἰς υς ἐπερατώθη. καὶ ὁ Ποιητὴς οὖν, θέλων δηλῶσαι τὸ εἰς βάθος τοῦ ποταμοῦ καιόμενον, οὕτως ἔφη· „τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες." ἰδικώτερον δὲ, καὶ κατ' ἐξαίρετον, ἐγχέλυες· ἵνα καὶ τὸ βάθος τοῦ κεκαυμένου ὕδατος δηλώσῃ.

Velut anguilla (ἔγχελυς) *de lubricitate* [*conquerens.*]
& accuſativum:

Ardea cum offendiſſet buteonem, qui
anguillam comedebat Maeandriam, eripuit ei.

Ariſtoteles vero, in opere De Animalibus, per *iota* vocalem, ἔγχελις, dixit. At Ariſtophanes, cum in Equitibus ait:

Accidit tibi id quod anguillas venantibus.
Stagno tranquillo nihil illi capiunt:
quod ſi autem ſurſum deorſumque coenum miſcent,
tum capiunt. Sic & tu quaeſtum facis, civitatem perturbans.

perſpicue declarat, capi anguillam in limo. A cuius etiam graeco nomine (ἰλὺς) nomen anguillae in υς terminatur, ἔγχελυς. Atque etiam Poëta, indicaturus vim incendii in fundum fluvii penetraſſe, ſic ait: *vexabantur & anguillae & piſces:* ſigillatim vero prae caeteris *anguillas* nominavit, quo profunditatem ferventis aquae declararet.

LV. Ἀντιφάνης δ' ἐν Λύκωνι, κωμῳδῶν τοὺς Αἰγυπτίους, φησίν·

Aegyptiorum mores diversi a Graecis.

Καὶ τ' ἄλλα δεινούς φασι τοὺς Αἰγυπτίους
εἶναι, τὸ νομίσαι τ' ἰσόθεον τὴν ἔγχελυν.
πολὺ τῶν θεῶν γάρ ἐστι τιμιωτέρα.
τῶν μὲν γὰρ εὐξαμένοισιν ἔσθ' ἡμῖν τυχεῖν·
τούτων δὲ, δραχμὰς τοὐλάχιστον δώδεκα
ἢ πλέον ἀναλώσασιν, ὀσφρᾶσθαι μόνον.
οὕτως ἔσθ' ἅγιον [1] παντελῶς τὸ θηρίον.

Ἀναξανδρίδης δ', ἐν Πόλεσι, πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἀποτεινόμενος τὸν λόγον, φησίν·

Οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ.
οὔθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοοῦσ', οὔθ' οἱ νόμοι
ἡμῶν· ἀπ' ἀλλήλων δὲ διέχουσιν πολύ.
Βοῦν προσκυνεῖς· ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς.
τὴν ἔγχελυν, μέγιστον ἡγεῖ [2] δαίμονα·

1 οὕτως ἅγιόν γε corrigit vir doctus. 2 ἡγῇ edd.

55. Antiphanes vero, in Lycone, comice traducens Aegyptios, ait:

Tum rebus aliis aiunt esse Aegyptios
sollertes, tum quod anguillam aequiparant Deis.
Quin vero longe est illa Dis pretiosior:
nam solis precibus nobis se indulgent Dei;
at illam, drachmas solidas cum dederis decem,
aut plus aliquanto, olfacere vix tandem licet.
Tantam habet in se animal illud sanctitudinem.

Anaxandrides vero, in Civitatibus, ad Aegyptios conversâ oratione, ait:

Ego esse vester non queam commilito;
quando nec leges, nec mores consentiunt,
sed multis inter se intervallis differunt.
Bovem tu adoras, ego quem sacrifico Diis.
Anguillam numen esse reris optimum,

ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παραπολύ.
Οὐκ ἐσθίεις ὕεια· ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι
a μάλιστα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγὼ,
τοὔψον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω.
Τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος
εἶναι· παρ' ὑμῖν δ', ὡς ἔοικεν, ἀπηργμένους.
τὸν αἰέλουρον ἐὰν κακῶς ἔχοντ' ἴδῃς, [1]
κλαίεις· ἐγὼ δ' ἥδιστ' ἀποκτείνας δέρω.
δύναται παρ' ὑμῖν μυγαλῆ, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Τιμοκλῆς δ', ἐν Αἰγυπτίοις·

Πῶς ἂν μὲν οὖν σώσειεν ἶβις ἢ κύων;
b Ὅπου γὰρ εἰς τοὺς ὁμολογουμένους θεοὺς [2]
ἀσεβοῦντες οὐ διδόασιν εὐθέως δίκην,
τίν' αἰελούρου βωμὸς ἐπιτρίψειεν ἄν;

Ὅτι δ' ἤσθιον τὰς ἐγχέλεις καὶ μετὰ τεύτλων LVI.

1 Vulgo κακὸν ἔχοντ' ἢν (ἐὰν mss.) ἴδῃς. 2 εἰς θεοὺς τοὺς ὁμολ. θεοὺς edd. εἰς θεοὺς ὁμολ. θεοὺς mss.

quae mihi putatur optimum esse obsonium.
Non vesceris suilla: mihi nulla est caro
quae sapiat melius. Tum tu veneraris canem:
ego eundem, si epulas praegustavit, verbro.
Lex nostra solos, qui integro sunt corpore,
at vestra mutilos lex sacerdotes probat.
Tum si quod felem attigerit infortunium,
ploras: ego illam occido & excorio libens.
Magnum quid apud vos, mihi nil, mus araneus.

Timocles vero, in Aegyptiis:

At quomodo aliquem aut canis aut ibis sospitent?
Nam, si in confessos qui Deos sunt impii,
supplicium extemplo sceleris non pendunt sui,
altare felis quomodo aliquem everterit?

56. Solitos autem olim anguillas comedere betis ob-

Anguillae beta involutae. ἐντυλίξαντες, πολὺ μέν ἐστι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς, καὶ Εὔβουλος δέ φησιν ἐν Ἠχοῖ·

Νύμφα ἀπειρόγαμος τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτὰ
λευκόχρως παρέσται [1] ἔγχελυς,
ὦ [2] μεγά μοι — μεγά σοι — φῶς ἐναργές.

καὶ ἐν Ἴωνι·

Μετὰ [3] ταῦτα θύννων μεγαλόπλουτ' ἐπεισέπλει [4] ε
ὑπογάστρι' ὀπτῶν· αἵ τε λιμνοσώματοι
Βοιώτιαι παρῆσαν ἐγχέλεις θεαὶ,
τεῦτλ' ἀμπεχόμεναι. —

καὶ ἐν Μηδείᾳ·

— Παρθένου Βοιωτίας [5]
Κωπαΐδος· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεάν.

Strymoniae anguillae. Ὅτι δὲ καὶ αἱ Στρυμόνιαι ἐγχέλεις δι' ὀνόματος ἦσαν, φησὶν ἐν Θαμύρᾳ Ἀντιφάνης·

1 πάρεστι edd. 2 ᾧ vulgo. 3 Καὶ μετὰ edd. 4 ἐπί σι πλεῖ vulgo. 5 Supplet Casaubonus: τεῦτλ' ἀμπεχομένης παρθένου Βοιωτίας.

volutas, multis in locis cum alii veteres Comici declarant, tum Eubulus in Echo, ubi ait:

Innupta puella, betis corpore tecta,
alba carne aderit anguilla.
O magnum mihi - magnum tibi - lumen illustre.

Et in Ione:

Posthaec thynnorum ditissima intrarunt
abdomina assorum: & paludis incolae
aderant divae Boeoticae anguillae,
betis vestitae.

Et in Medea:

— *Virginis Boeoticae*
Copaidis: verecundor enim nominare Deam.

Celebres autem fuisse etiam *Strymonias* anguillas, Antiphanes declarat in Thamyra:

Καὶ σοῦ γ᾽ ἐπώνυμός τις ἐν Φήμαις βροτῶν
Θρῄκης κατάρδων ποταμὸς ὠνομασμένος,
d Στρυμὼν, μεγίστας ἐγχέλεις κεκτημένος.

Καὶ περὶ τὸν Εὐλέα [1] δὲ ποταμὸν (οὗ μνημονεύει Ἀντίμαχος, ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Δέλτοις, οὕτως·

Ἐλθὼν Εὐλείας [2] πηγὰς ἔπι δινήεντος.)

Δημήτριος [3] ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, ἐγχέλεις φησὶ διαφόρους γίνεσθαι.

Ἔλλοψ. Προείρηται μέν τινα περὶ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ Ἀρχέστρατός φησι τάδε περὶ αὐτοῦ· LVII. Ellops, vel Elops.

e Τὸν δ᾽ ἔλοπ᾽ ἔσθε μάλιστα Συρακούσαις ἐνὶ κλειναῖς,
τόν γε κρατιστεύονθ᾽. οὗτος γὰρ αὖ ἐστιν ἐκεῖθεν
τὴν ἀρχὴν γεγονὼς Θήν. [4] κἂν ἡ περὶ νήσους,
ἢ περὶ τὴν ἄλλην που ἁλῷ γῆν, ἢ περὶ Κρήτην,

1 Εὐχλεᾶ edd. Εὐκλέα Ms. 2 Εὐκλεία edd. 3 Δημήτριος δ᾽ ὁ Σκήψ. edd. 4 Abest Θήν edd. Quare κἂν νὰ Δί᾽ ἢ supplet Cas.

Et, qui tibi nomen dedit, hominum sermonibus
celebratus, Thraciam irrigans amnis,
Strymon, maximas possidens anguillas.

Sed & circa *Eulea* [sive *Euleam*] fluvium (cuius meminit Antimachus in poëmate, quod Δέλτοι, id est Tabellae, inscribitur, his verbis:

Veniens ad Euleae fontes vorticosi.)

eximias esse anguillas scribit Demetrius Scepsius, decimo sexto libro Ordinationis aciei Troianae.

57. Ellops. [sive, Elops.] De hoc iam supra a nobis dicta sunt nonnulla. Caeterum de eodem haec scribit Archestratus:

Elopem comede maxime Syracusis in celebribus,
praestantissimum utique. Nam & hic rursus piscis inde
initio venit certe. Qui si circa insulas
aut aliam quamdam terram captus fuerit, aut circa Cretam,

λεπτὸς καὶ στερεὸς καὶ κυματοπλὴξ ἀφικνεῖται.

LVIII. ERYTHRINUS.

Ἐρυθρῖνος. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζώων, καὶ Σπεύσιππος, παραπλήσιά φησιν εἶναι φάγρον, ἐρύθρινον, ἥπατον. τὰ παραπλήσια εἴρηκε καὶ Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων. Κυρηναῖοι δὲ ὕκην [1] τὸν ἐρύθρινον ἐ καλοῦσι, ὡς Κλείταρχός φησιν ἐν Γλώσσαις.

LIX. ENCRASICHOLI.

Ἐγκρασίχολοι. Καὶ τούτων μέμνηται Ἀριστοτέλης, ὡς μικρῶν ἰχθυδίων, ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν. Δωρίων δὲ, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, τῶν ἐγκρασιχόλων ἐν τοῖς ἑψητοῖς μέμνηται, εἰπὼν οὕτως· „Ἑψητοὺς εἶναι μὲν δεῖ ἐγκρασιχόλους, ἢ ἴωπας, ἢ ἀθερίνας, ἢ κωβιοὺς, ἢ τριγλίδας μικρὰς, σηπίδιά τε, καὶ τευθίδια, καὶ καρκίνια.“

LX. HEPSETUS.

Ἑψητός. Ἐπὶ [2] τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων. Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ· a

1 δὲ δύκην vulgo. 2 Ἐστὶ edd. cum ms. *A*.

macer & durus & fluctibus vexatus adveniet.

58. ERYTHRINUS. Aristoteles, libro De Animalibus, & Speusippus, similes inter se esse tradunt phagrum, erythrinum, hepatum. Paria scribit Dorion, libro De Piscibus. Cyrenaei vero *hycam* vocant erythrinum, ut docet Clitarchus in Glossis.

59. ENCRASICHOLI. Etiam horum meminit Aristoteles, ut minutorum pisciculorum, in libro De Animalibus. Dorion vero, libro De Piscibus, encrasicholorum mentionem facit in hepsetis, ita scribens: » Hepsetos oportet esse, encrasicholos, aut iopas, aut atherinas, aut gobios, aut minutos mullos, & sepiolas, minutas loligines, & cancellos. «

60. HEPSETUS. (Latine proprie, *Elixus.*] Dicitur de parvis pisciculis. Aristophanes, in Anagyro:

— οὐχ ἑψητῶν λοπάς ἐστιν.

Ἄρχιππος, Ἰχθύσιν·

καὶ τὴν μὲν ἀφύην καταπέπωκεν ἑψητὸς [1] ἐντυχών.

Εὔπολις, Αἰξίν·

Ὦ Χάριτες, αἷσι μέλουσιν [2] ἑψητοί. —

Εὔβουλος, ἐν Προσουσίᾳ, [3] ἢ Κύκνῳ·

Ἀγαπῶν τε, κἂν ἑψητὸν ἐν τεύτλοις ἕνα
διὰ δωδεκάτης ἑψόμενον ἡμέρας ἴδῃ. [4]

Ἄλεξις ἐν Ἀπεγλαυκωμένῳ·

— Καὶ γὰρ ἑψητοί τινες [5]
παρῆσαν ἡμῖν δαιδαλαῖοί πως· [6] τὰ γὰρ
b καλὰ ἅπαντα Δαιδάλου καλοῦσ' ἔργα. [7]

Καὶ πάλιν·

Τῶν οὖν κορακίνων πεῖραν οὐχὶ λαμβάνεις;
οὐδὲ τριχίδων, οὐδ' οἷον ἑψητῶν τινῶν;

1 ἑψητὸν legebam. 2 μέλλουσιν edd. 3 Mendosum videtur vocab. 4 ἤδη edd. 5 ἑψητῶν τινὲς edd. 6 δαιδαλέοι πως edd. δαιδάλεοί πως ms. *Ep.* Forsan δαιδάλειοί πως. 7 Vulgo τὰ γὰρ καλὰ πάντα Δαιδάλου καλοῦσιν ἔργα.

— Nec adest hepsetorum patina.

Archippus, in Piscibus:

Aphyam hepseton nactus, devoravit.

Eupolis, Capellis:

O Gratiae, quibus curae sunt hepseti.

Eubulus, in Προσουσίᾳ, sive Cygno:

Et contentus, si hepsetum unum, cum betis
elixum, duodecimo quoque videat die.

Alexis, in Apeglaucomeno: [id est, Caerulato:]

— Nam & hepseti nonnulli
aderant nobis, daedaleo quodam modo parati.
Etenim pulcra omnia, Daedali dicunt opera.

Idem rursus:

Coracinos igitur gustare nullo pacto vis?
nec trichides, & ne hepsetos quidem nonnullos?

Πληθυντικῶς δὲ λέγουσιν, ἑψητοὺς, κατὰ τὸ πλεῖστον. Ἀριστοφάνης, Δράμασιν ἢ Νιόβῳ· [1]

Οὐδὲν, μὰ Δί', ἐρῶ λοπάδος ἑψητῶν.

Μένανδρος, Περινθίᾳ·

Τὸ παιδίον δ' εἰσῆλθεν ἑψητοὺς φέρον.

Ἑνικῶς δὲ Νικόστρατος, ἐν Ἡσιόδῳ·

βαμβράδ' [2] ἀφύην ἑψητόν. —

Ποσείδιππος, Ἀποκλειομένῃ·

ἑψητὸν ἀγοράζειν τινά. —

Ἐν δὲ τῇ ἐμῇ Ναυκράτει ἑψητοὺς καλοῦσιν ἰχθύδια ἀπολειπόμενα ἐν ταῖς διώρυξιν, ὅταν ὁ Νεῖλος ὑποπαύηται [3] τῆς πληρώσεως.

LXI. HEPATUS, five LEBIAS.

Ἥπατος, ἢ Λεβίας. Διοκλῆς τοῦτόν φησι τῶν πετραίων εἶναι. Σπεύσιππος δ' ὅμοιον φάγρῳ τὸν ἥπατον. Ἔστι δὲ μονήρης, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, σαρκόφαγός τε, καὶ καρχαρόδους· τὴν

1 Νιόβη edd. 2 Βιμβράδ' edd. 3 ἀποπαύηται edd.

Plerumque vero plurali numero efferunt: HEPSETI. Sic Ariftophanes, in Dramatibus five Niobo:

Nihil, per Iovem, dicam de hepfetorum patina. [five:

Nihil magis amo, quam hepfetorum patinam.]

Menander, Perinthiâ:

Puerulus introiit, hepfetos ferens.

Singulariter vero Nicoftratus, in Hefiodo:

Bembradapuam hepfeton.

Pofidippus, in Exclufa:

Hepfetum emere aliquem.

Mea vero in patria Naucrati *hepfetos* vocant, pifciculos in foffis relictos, poftquam Nilus exundare defiit.

61. HEPATUS, five LEBIAS. Diocles hunc ait effe e faxatilibus. Speufippus vero, fimilem effe phagro. Eft autem folitarius, ut ait Ariftoteles, & carnivorus, &

χρόιαν μὲν μέλας, ὀφθαλμοὺς δὲ μείζονας ἢ καθ' αὐτὸν ἔχων, καρδίαν τρίγωνον, λευκήν. Ἀρχέστρατος δ', ὁ τῶν δείπνων λοχαγὸς, φησίν·

d Καὶ λεβίαν δὲ λαβεῖν, τὸν χ' ἤπατον,[1] ἐν περικλύστῳ
Δήλῳ καὶ Τήνῳ.

Ἠλακατῆνες. Μνησίμαχος, Ἱπποτρόφῳ·
— σκόμβρος, θύννος, κωβιὸς, ἠλακατῆνες.
Εἰσὶ δὲ κητώδεις, ἐπιτήδειοι εἰς ταριχείαν. Μένανδρος, Κόλωσι,[2] φησί·
κωβιὸς, ἠλακατῆνες, καὶ κυνὸς οὐραῖον.
Μνασέας δὲ ὁ Πατρεὺς φησίν· „Ἰχθύος δὲ γίνεται, καὶ ἡσυχίας τῆς ἀδελφῆς, γαλήνη,[3] καὶ μύραινα, καὶ ἠλακατῆνες.“ LXII. ELACATENES.

e Θύννος. Τοῦτόν φησιν Ἀριστοτέλης εἰσ- LXIII. THYNNUS.

1 Καὶ λεβίαν λαβεῖν ὅσχεται ἥπατον edd. cum ms. *A.* καὶ λεβίαν λαβεῖν τὸν ἥπατον ms. *Ep.* 2 Κόλαξι corr. Casaub. Κόλακι Cleric. 3 An γαλῆ, *mustela piscis?*

dentibus serratis, colore niger: oculos autem maiores habet quam pro corporis magnitudine; cor triangulare, album. Archestratus vero, coenarum centurio ac veluti ordinum ductor, ait:

Lebias vero, qui & hepatus, sumendus ex circumflua
Delo aut Teno.

62. Elacatenes. Mnesimachus, in Equos-alente:
— Scomber, thynnus, gobius, elacatenes.
Sunt autem cetacei, ad salsamenta idonei. Menander, in Colonibus, [*sive*, in Assentatore,] ait:
Gobius, elacatenes, & canis pulpamentum caudae proximum.
Mnaseas vero Patrensis ait: *Ex Ichthye vero*, (i. e. *Pisce*) *eiusque sorore Hesychia*, (id est, Quiete) *gignuntur Galene*, (i. e. tranquillitas maris) *& muraena, & elacatenes.*
63. Thynnus. Hunc, ait Aristoteles, in Pontum in-

πλεῖν εἰς τὸν πόντον ἐχόμενον τῆς γῆς ἐπὶ δεξιὰ, ἐκπλεῖν δ' ἐπ' ἀριστερά. τῷ γὰρ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ὀξύτερον βλέπειν,[1] τῷ δὲ εὐωνύμῳ ἀμβλυωπεῖν. ἔχει δὲ ὑπὸ τὰ πτερύγια τὸν λεγόμενον οἶστρον. Χαίρει δὲ ἀλέᾳ· διὸ καὶ πρὸς τὴν ἄμμον πρόσεισι. Γίνεται δὲ ἐδώδιμος, ὅταν τοῦ οἴστρου παύσηται. Μίσγεται[2] δὲ μετὰ τὴν φωλείαν, ὥς φησι Θεόφραστος. καὶ ἕως μὲν ἂν ἔχῃ μικρὰ τὰ κυήματα, δυσάλωτος· ὅταν δὲ μείζω γένηται, διὰ τὸν οἶστρον ἁλίσκεται. Φωλεύει δὲ ὁ θύννος, καίτοι πολυαίματος[3] ὤν. Ἀρχέστρατος δὲ φησίν·

Ἀμφὶ δὲ τὴν ἱεράν τε καὶ εὐρύχορον Σάμον ὄψει
θύννον ἁλισκόμενον σπουδῇ μέγαν· ὃν καλέουσιν
ὄρκυν,[4] ἄλλοι δ' αὖ κῆτος. τούτου δὲ θεοῖς χρὴ
ὀψωνεῖν· ἃ πρέπει ταχέως, καὶ μὴ τέρι τιμῆς.[5]

1 Desunt nonnulla ed. Ven. & msstis. Locus suppletus ex Aristot. 2 πίων γίνεται coni. Gesner. 3 πολυχύματος ed. Ven. & Bas. πολυχύμαντος corrigit Coray. 4 ὄρκυνον edd. ὄρκυνιν ms. Ep. 5 καὶ μὴ περιμίμνειν corrigit Cas. κἂν ᾖ ἐρίτιμος Heringa: καὶ μὴ περὶ τιμῆς Coray.

trantem, dextrum littus radere, exireque laevo: dextro enim oculo acutius cernere, sinistro vero esse hebetiorem. Habet autem sub pinnis quem oestrum vocant. Gaudet solis tepore: eâque caussâ ad arenam accedit. Fit ad comedendum gratus, postquam oestro desiit pungi. Coit autem [*sive*, Pinguescit] postquam latuit, ut ait Theophrastus. Et quamdiu parvos habet foetus, difficilis captu est: postquam autem hi adoluerunt, capitur propter oestrum. Latitat autem thynnus, quamvis sanguine abundet. Archestratus vero ait;

Circa sacram vero spatiosamque Samum videbis
thynnum capi valde magnum; quem vocant
orcynum, alii vero cetum. De hoc Diis oportet emere
obsonium: & prompte id facere decet, nec (litigare) *de pretio.*

a Ἔστι δὲ γενναῖος Βυζαντίῳ, ἔν τε Καρύστῳ·
ἐν Σικελῶν τε κλυτῇ νήσῳ Κεφαλοιδὶς [1] ἀμείνους
πολλῷ τῶνδε τρέφει θύννους καὶ Τυνδαρὶς ἀκτή.
Ἂν δέ ποτ' Ἰταλίας ἱερᾶς Ἱππώνιον ἔλθῃς,
ἑρπετὸν εἰς ὕδατος στεφάνους, [2] πολὺ δή, πολὺ
πάντων,
ἐνταῦθ' εἰσὶν ἄριστοι, ἔχουσι δὲ [3] τέρματα νίκης.
Οἱ δ' ἐπὶ τῶνδε τόπων, πεπλανημένοι εἰσὶν ἐκεῖθεν,
b πολλὰ περάσαντες πελάγη, βρυχίου διὰ πόντου·
ὥστ' αὐτοὺς ἡμεῖς θηρεύομεν ὄντας ἀώρους.

LXIV. Oestrus thynni.

Ὠνομάσθη δὲ θύννος ἀπὸ τοῦ θύειν τε καὶ ὁρμᾶν. ὁρμητικὸς γάρ ὁ ἰχθὺς, διὰ τὸ ἔχειν κατά τινα ὥραν οἶστρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὑφ' οὗ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης αὐτὸν ἐξελαύνεσθαι, γράφων οὕτως· „Οἱ δὲ θύννοι καὶ οἱ ξιφίαι οἰστρῶσι περὶ κυνὸς ἐπιτολὴν,

1 κέφαλοι δέ τ' ἀμείνους edd. 2 Βρεττιέων ὑδατοστεφέων coni. Casaub. 3 ἔχουσί τε malim.

Est autem generosus Byzantii & Carysti;
& in Siculorum inclytâ insulâ Cephaloedis meliores
multo istis alit thynnos & Tyndaris ora.
At si quando sacrae Italiae veneris Hipponium,
[Bruttiorum undis coronatorum;] *longe sane,*
longe omnium
ibi sunt optimi, habentque victoriae culmen.
Qui vero hisce in locis (reperiuntur,) *inde palantes*
venere,
multis traiectis aequoribus, fremebundum per pontum.
Ita fit, ut istos nos venemur intempestivos.

64. Nomen sortitus est *Thynnus* a graeco verbo θύειν, quod *cum impetu moveri* significat. Est enim impetuosus hic piscis, quoniam certo anni tempore oestrum habet in capite; a quo exagitari eum ait Aristoteles, sic scribens: »Thynni vero & xiphiae oestro agitantur circa

ἔχουσι γὰρ ἀμφότεραι τηνικαῦτα παρὰ τὰ πτερύγια, οἱονεὶ σκωλήκιον, τὸν [1] καλούμενον οἶστρον, ὅμοιον μὲν c σκορπίῳ, μέγεθος δὲ ἡλίκον ἀράχνης. [2] τοῦτο δὲ ποιεῖ αὐτοὺς ἐξάλλεσθαι, οὐκ ἔλαττον τοῦ δελφῖνος· καὶ τοῖς πλοίοις πολλάκις ἐμπίπτουσι.“ Καὶ Θεοδωρίδας δέ φησί·

Θύννοι τε δὴ οἰστρήσοντι Γαδείρων δρόμον.

Πολύβιος δ' ὁ Μεγαλοπολίτης, ἐν τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, περὶ τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ Λυσιτανίας χώρας διαλεγόμενος, φησίν· ὅτι „βάλανοί εἰσι κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, ὧν τὸν καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύννους πιαίνεσθαι. διό- d περ οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις λέγων ὗς εἶναι θαλαττίους τοὺς θύννους. εἰσὶ γὰρ οἱ θύννοι, οἷον ὕες, ἀπὸ τῶν βαλάνων αὐξανόμενοι.“

LXV. In thynno laudatur abdomen.

Ἐπαινεῖται δὲ τοῦ ἰχθύος τούτου τὰ ὑπογάστρια, ὡς καὶ Εὔβουλός φησιν ἐν Ἴωνι·

1 οἷον σκωλ. τὸ καλούμ. edd. 2 δραχμῆς ed. Ven. cum msstis.

caniculae ortum. Habet enim uterque horum piscium eâ tempestate iuxta pinnas veluti vermiculum, qui *oestrus* vocatur, similem scorpio, magnitudine aranei. Inde fit ut exsiliant, non minus quam delphines: & nonnumquam in naves incidunt.« Porro Theodoridas ait:

Thynni oestro citati Gades cursu petunt.

Polybius vero Megalopolitanus, quarto & tricesimo Historiarum libro, de Lusitania Iberiae verba faciens, scribit »in profundo ad mare illius orae gigni quercus glandiferas, quarum fructu vescentes thynni pinguescant. Quapropter a vero haud aberraverit, si quis *porcos marinos* esse dixerit thynnos: quia, sicut porci, glandibus vescentes thynni augescunt.«

65. Laudantur vero in hoc pisce *abdomina*. Quam in partem Eubulus dixit, in Ione:

Μετὰ ταῦτα θύννων μεγαλόπλουτ' ἐπεισέπλει [1]
ὑπογάστρι' ὀπτῶν. —
Ἀριστοφάνης, Λημνίαις·
— Οὐκ ἔγχελυν Βοιωτίαν,
οὐ γλαῦκον, οὐχὶ θύννου ὑπογάστριον.
Στράττις, Ἀταλάντῃ·
Ὑπογάστριον θύννου τε καὶ ἀκροκώλιον [2]
e δραχμῆς ὕειον. [3]
ἐν δὲ Μακεδόσιν·
ὑπογάστρια θ' ἡδέα θύννων.
Ἔριφος, Μελιβοίᾳ·
Ταῦθ' οἱ [4] πένητες οὐκ ἔχοντες ἀγοράσαι,
ὑπογάστριον θύννακος, οὐδὲ κρανίον
λάβρακος, οὐδὲ γόγγρον, [5] οὐδὲ σηπίας·
ἃς οὐδὲ μάκαρας [6] ὑπερορᾶν οἶμαι θεούς.

1 ἐπὶ σὲ πλεῖ edd. 2 Poſſis & χαλκροκώλιον ſcribere. 3 Vulgo υἱόν. 4 Ταῦτα γὰρ οἱ vulgo. Forſ. τάδε γὰρ πένητες. 5 γόγγρου edd. 6 μακρὰν vel μακρὰς edd.

Poſthaec thynnorum opulenta intrarunt
abdomina aſſorum.
Ariſtophanes, in Lemniis:
— Non anguillam Boeoticam,
non glaucum, non thynni abdomen.
Strattis, in Atalanta:
Et abdomen thynni, & trunculi
ſuilli, drachmae pretio.
Idem, in Macedonibus:
Et ſuavia thynnorum abdomina.
Eriphus, in Meliboea:
Iſta quidem emere non poſſunt pauperes,
abdomen thynnacis, nec caput
labracis, nec congrum, nec ſepias;
quas ne a beatis quidem Diis ſperni arbitror.

Ὅταν δὲ καὶ Θεόπομπος ἐν Καλλαίσχρῳ λέγῃ·

Ἰχθύων δὲ δὴ ὑπογάστριον, ὦ Δάματερ. —

παρατηρητέον, ὅτι ἐπὶ ἰχθύων μὲν ὑπογάστριον λέγουσι, σπανίως δὲ ἐπὶ χοίρων, καὶ τῶν ἄλλων ζώων. Ἄδηλον δὲ ἐπὶ τίνων ἔταξε τὸ ὑπογάστριον Ἀντιφάνης ἐν τῷ Ποντικῷ, ὅταν λέγῃ·

— Ὅστις ὠψώνηκ' ἴσως
τούτους [1] μεγαλείως ταῖς κάκιστ' ἀπολουμέναις,
ὑπογάστρι' ἐλθὼν, ὅσα Ποσειδῶν ἀπολέσαι· [2]
τάττειν τε γεννικῶς [3] παρασκευάζεται
πλευρὰν μετ' αὐτῶν.

Caput & claves thynni. Ἄλεξις δὲ, ἐν Ὀδυσσεῖ ὑφαίνοντι, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ θύννου ἐπαινῶν, φησίν·

A. Καὶ τοὺς ἁλιέας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ·
ἀπελευθέρων ὀψάρια θηρεύουσί μοι,

1 An ταύταις? 2 ἀπολέσει edd. 3 γεννικῶς ed. Ven. Bas. & Cas.

Quandoquidem vero etiam Theopompus in Callaeschro dicit:

Piscium nempe abdomen, (ὑπογάστριον,) o alma Ceres!

observandum, in piscibus quidem nomine *abdomen* (ὑπογάστριον) uti veteres, raro vero, in porcis aliisque animantibus. Quaenam autem *abdomina* (ὑπογάστρια) Antiphanes dixerit, incertum est, cum ait in Pontico:

— Quisquis obsonatus est fortasse
magnifice hisce (mulieribus) pessime perditis
abdomina, (huc) veniens, quae Neptunus male perdat,
& ponere generose adgreditur
latus cum illis.

Alexis vero, in Ulysse texente, caput etiam thynni laudans, ait:

A. *Et piscatores ego in barathrum coniiciam:*
libertorum obsoniola mihi venantur,

τριχίδια, καὶ σηπίδια, καὶ φρυκτούς τινάς.

B. Οὗτος πρότερον, κεφαλὴν εἰ λάβοι θύννου,[1]
ἐνόμιζεν[2] ἐγχέλεια[3] καὶ θύννους ἔχειν.

Ἐπῄνουν δὲ τῶν θύννων καὶ τὰς κλεῖδας καλουμένας, ὡς Ἀριστοφῶν ἐν Πειρίθῳ·

A. Καὶ μὴν διέφθαρταί γε τ' οὖψον παντελῶς.
b B. Κλεῖδες μὲν ὀπταὶ δύο παρεσκευασμέναι.[4]
A. Αἷς τὰς θύρας κλείουσι; B. Θύννου μὲν οὖν.
σεμνὸν τὸ βρῶμα. A. Καὶ τρίτη Λακωνική.

LXVI. Varia de thynno.

Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος, ἐν τῷ Περὶ Λέξεως, τῷ Ποσειδῶνί φησι θύννον θύεσθαι, καθάπερ προείπαμεν. Ἡρακλέων δ' ὁ Ἐφέσιος τὸν ὄρκυνόν[5] φησι λέγειν τοὺς Ἀττικούς. Σώστρατος δὲ, ἐν δευτέρῳ Περὶ Ζώων, τὴν πηλαμύδα[6] θυννίδα καλεῖσθαι λέγει· μείζω δὲ γινομένην, θύννον· ἔτι δὲ μείζωνα, ὄρ-

1 Disiecta membra poëtae. 2 ἐνόμιζον edd. 3 ἐγχέλια mssti. 4 Versum istum alii tribuunt priori personae. 5 ὄρκυνον ed. Ven. & Bas. Suspicor vero oportuisse τὸν θύννον, ὄρκυνον (vel ὄρκυνον) φησὶ &c. 6 πηλαμίδα edd.

pusillas trichidas, & sepiolas, & frixos nonnullos pisciculos.
B. *At hic homo haud ita pridem, si caput acciperet thynni,*
putabat anguillas & ipsos thynnos se habere.

Laudabant vero etiam *claves* quas vocant *thynnorum*, ut Aristophon in Pirithoo:

A. *Atqui corruptum est prorsus obsonium.*
B. *Claves quidem assae paratae sunt duae.*
A. *An, quibus clauduntur fores?* B. *Immo thynni claves:*
eximius cibus. A. *Est tertium genus clavis, Laconica.*

66. Antigonus Carystius, libro de Dictione, Neptuno sacrificari scribit thynnum, ut supra dictum est. Porro Heracleon Ephesius ait, thynnum ab Atticis vocari *orcynum*. Sostratus vero, secundo libro de Piscibus, *pelamydem* ait vocari *thynnidem*; eamdem, postquam maior facta est, *thynnum*; postquam adhuc maior, *orcynum*;

κυνον· [1] ὑπερβαλλόντως δὲ αὐξανόμενον, γίνεσθαι κῆτος. μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου καὶ Αἰσχύλος, λέγων·

Σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγω [2]
μύδρους, ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὡς ηὔχετο [3]
ἄναυδος. [4] —

καὶ ἀλλαχοῦ· [5]

Οὗτος καὶ ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

ὡς τοῦ θύννου τῷ σκαιῷ ὀφθαλμῷ οὐ βλέποντος, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν. [Μένανδρος,] [6] Ἁλιεῦσι·

Καὶ θάλασσα [7] βορβορώδης ἡ τρέφει θύννον μέγαν.

Καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ θυννοθήρας ἐστίν. Οὓς ἔνιοι [8] θύννους καλοῦσιν, Ἀθηναῖοι δὲ θυννίδας.

LXVII. THYNNIS.

ΘΥΝΝΙΣ. Τοῦ ἄῤῥενος ταύτην φησὶ διαφέρειν

1 ὄρκυνον ed. Ven. & Bas. cum ms. A. 2 κἀπιχαλκεύει λέγων Ms. 3 ἠμύχετο corr. Toup. Sed ne sic quidem vel sententiae vel metro constat ratio. 4 ἂν λυδός. Ms. 5 καὶ ἀλλαχοῦ οὕτως edd. 6 Nomen ex Dalecampii coniect. adiectum a Casaub. 7 Καὶ θάλασσα καὶ βορβορώδης vulgo. 8 Videtur ante ista verba intercidisse nomen alicuius auctoris.

ubi in eximiam excrevit molem, *cetum.* Meminit vero thynni etiam Aeschylus, dicens:

Malleos sumi, & cudi iubeo
ignitas massas: qui sine gemitu, veluti thynnus, precabatur [*sive*, laceratatur]
nulla voce emissa. —

Et alibi sic:

— *& oculum detorquens, in modum thynni:*

significans scilicet, thynnum laevo oculo minus videre, quemadmodum Aristoteles dixit. [Menander,] in Piscatoribus:

Et mare turbulentum, quod alit thynnum magnum.

Et apud Sophronem est θυννοθήρας, *thynnorum venator.* Quos alii *thynnos* vocant, eosdem Attici *thynnidas.*

67. THYNNIS. Hanc a thynno mare ait Aristoteles eo

d ὁ Ἀριστοτέλης, τῷ ἔχειν ὑπὸ τῇ γαστρὶ πτερύγιον, ὃ καλεῖσθαι ἀθέρα. [1] Ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζώων Μορίων, διϊστὰς αὐτὴν τοῦ θύννου, φησὶν· „τοῦ θέρους τίκτειν περὶ τὸν Ἑκατομβαιῶνα θυλακοειδὲς, ἐν ᾧ πολλὰ γίνεσθαι [2] μικρὰ ὠά.“ καὶ Σπεύσιππος δ', ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, διΐστησιν αὐτὰς τῶν θύννων, καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις. Κρατῖνος δ' ἐν Πλούτοις φησίν·

Ἐγὼ γάρ εἰμι θυννὶς, ἢ μελαίνας, [3] ἢ
καὶ θύννος, ὀρφὼς, γλαῦκος, ἔγχελυς, κύων.

Ἀριστοτέλης δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, ἀγελαῖον καὶ
e ἐκτοπιστικὸν εἶναι τὴν θυννίδα. Ἀρχέστρατος δ', ὁ κίμβιξ, [4] φησίν·

Καὶ θύννης οὐραῖον ἔχειν, ἣν θυννίδα φωνῶ
τὴν μεγάλην, ἧς μητρόπολις Βυζάντιον ἐστίν.

Thynna, eadem quae *Thynnis.*

1 ἀφαρία ed. Bas. ex Aristot. 2 γίνεται ed. Bas. & Casaub. 3 Fors. μέλανδρυς. 4 κίμμιξ edd.

differre, quod sub ventre pinnulam habeat, quae *arista* (ἀθὴρ) vocatur. In libro vero De Partibus Animalium, postquam thynnidem a thynno distinxit, scribit »aestate parere eam, circa mensem Hecatombaeona, aliquid sacco simile, in quo plura insint parva ova.« Etiam Speusippus, secundo libro Similium, thynnidas & thynnos distinguit: item Epicharmus in Musis. Cratinus vero, in Plutis, ait:

Ego enim sum thynnis, aut melaena, [sive, *melandrys.*,] *aut*
etiam thynnus, orphus, glaucus, anguilla, canis.

Aristoteles vero, in libro De Piscibus, gregalem piscem esse thynnidem scribit, & locum mutare. Archestratus autem, subtilis rerum enucleator, ait:

Et t h y n n a e habendum pulpamentum caudae proximum: sic thynnida voco
magnam, cuius est patria Byzantium.

Εἶτα τεμὼν αὐτὴν, ὀρθῶς ὄπτησον ἅπασαν,
ἁλσὶ μόνον λεπτοῖσι πάσας, καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας.
Θερμά τ' ἔχειν τεμάχη, βάπτων δριμεῖαν ἐς ἅλμην.
Κἂν ξηρὰν ἐθέλης ἔσθειν, γενναῖαι πέλονται, [1]
ἀθανάτοισι θεοῖσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοῖαι.
Ἂν δ' ὄξει ῥάνας παραθῆς, ἀπόλωλεν ἐκείνη. f

Καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν Παιδεραστῇ·

Τῆς τε βελτίστης μεσαῖον
θυννάδος [2] Βυζαντίας
τέμαχος ἐν τεύτλου λακιστοῖς
κρύπτεται στεγάσμασι.

Τῆς θυννίδος τὸ οὐραῖον ἐπαινεῖ καὶ Ἀντιφάνης, ἐν Κουρίδι, οὕτως·

— Α. Ὁ μὲν [3] ἀγρῷ τρεφόμενος
[ὄψον] [4] θαλάττιον οὗτος οὐδὲν ἐσθίει, [5]

1 γενναῖα πέλονται edd. qui tamen tenent verſ. ſeq. ὅμοιαι. Καὶ ξηρ' ἂν legit Villebr. & dein γενναῖα & ὅμοια. 2 θυννίδος ms. Ep. in contextu. 3 Forſ. Ὁ μὲν ἐν ἀγρῷ. 4 Vocab. ex coniect. adiectum. 5 Forſ. ἐσθίω.

Hoc deinde omne in fruſta ſectum, aſſa recte,
tenui ſolummodo ſale conſperſum, & oleo unctum:
calidaque comedenda fruſta, in muriam acrem intincta.
Etiamque ſi ſiccam volueris edere, generoſa fuerit,
immortalibus Diis habitu & ſpecie ſimillis.
Sin aceto rigatam adpoſueris, periit illa.

Et Antiphanes, in Paederaſta:

Et optimae medium thynnadis Byzantiae
fruſtum in betae laceris abditur operimentis.

Thynnidis caudam (*ſive*, pulpamentum caudae proximum) laudat etiam Antiphanes, in Curide, (*ſeu*, Novacula, *an* Puella?) his verbis:

— A. *Rure educatus,*
obſonium marinum non aliud hic comedit; [ſive, ego *comedo;*]

a πλὴν [1] τῶν παρὰ γῆν· γόγγρον τιν', ἢ νάρκην τιν', ἢ
θύννης τὰ πρὸς τῇ —. B. Ποῖα; [2] A. Τὰ κάτωθεν λέγω,
B. Τούτους φάγοις ἄν. A. Τοὺς γὰρ ἄλλους νενόμικα
ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. B. Τὸ δ' ἵνα ἐσθίεις [3]
τουτὶ κακὸν ὦτα πλοῖα Κωπαΐδας λέγεις, [4]
ἀγρίως γε. παρὰ λίμνην γὰρ γεωργῶν τυγχάνω.
τὰ δ' ἐγχέλεια [5] γράφομαι λειποταξίου·
κομιδῇ γὰρ οὐκ ἦν οὐδαμοῦ. —

Τούτων τῶν ἰαμβείων ἔνιά ἐστιν εὑρεῖν καὶ ἐν Ἀκεb στρίᾳ, καὶ ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βουταλίωνι. Ἱππῶναξ δὲ, ὡς Λυσανίας ἐν τοῖς Περὶ Ἰαμβοποιῶν παρατίθεται, φησίν·

1 πρὶν edd. cum ms. *A*. 2 πρὸς τῇ ποίᾳ τὰ edd. 3 δ' ἐσθίης ms. *A*. Forſ. Τὸ δεῖνα δ' ἐσθίεις. 4 Forſ. ταυτὶ κακόνωτα; A. Ποῖα; Κωπαΐδας; B. λέγεις. (Aut B. Κωπαΐδας λέγω.) Deinde, A. Ἀγρίως γε. 5 ἐγχέλια vulgo.

niſi quod prope terram: congrum aliquem, aut torpedinem quampiam, aut
thynnidis quae ad – B. *Quaenam?* A. *Inferiora dico.*
B. *Hos comedas licet.* A. *Alios enim ſtatui*
homicidas eſſe piſces. B. *At iſtud-ne comedis?*
iſta foedis dorſis? A. *Qualia?* B. *Copaidas dico.*
A. *Ruſtice admodum.* [Has utique comedo, ſi ita contingit:] *nam prope paludem agrum colo;*
ſed anguillas accuſo quod ſtationem deſeruerint;
oppido enim nusquam (iampridem) *repertae ſunt.*

Horum iamborum nonnulli etiam reperiuntur & in Aceſtria, [*i. e.* Medicatrice,] & in Ruſtico ſive Butalione. Hipponax vero, cuius verſiculos Lyſanias citavit in his quae de Poëtis Iambicis ſcripſit, ait:

Ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν ἡσυχῇ τε καὶ ῥύδην,
θύνναν τε καὶ μυττωτὸν ἡμέρας πάσας
δαινύμενος, ὥσπερ Λαμψακηνὸς εὐνοῦχος,
κατέφαγε δὴ τὸν κλῆρον· [1] ὥστε χρὴ σκάπτειν
πέτρας τ' ὀρείας, [2] σῦκα μέτρια τρώγων,
καὶ κρίθινον κόλλικα, δούλιον χόρτον.

Μνημονεύει δὲ τῶν θυννίδων καὶ Στράττις ἐν Καλλιππίδῃ.

LXVIII. HIPPURUS. ἽΠΠΟΥΡΟΙ. Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ [3] Ζώων Μορίων· [4] „τοὺς ἱππούρους, φησὶν, ᾠὰ τίκτειν, καὶ ταῦτα ἐξ ἐλαχίστων μέγιστα γίνεσθαι, ὡς καὶ τὰ τῆς σμυραίνης· [5] τίκτειν δ' ἔαρος.“ Δωρίων δ' ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, κορύφαιναν καλεῖσθαι, φησὶ, τὸν ἵππουρον. Ἱκέσιος δ' ἱππουρεῖς αὐτοὺς προσαγορεύει. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Κωξύρυγχοι ῥαφίδες ἵππουροί τε καὶ χρυσόφρυες.

1 Vulgo τὸν σκληρόν. 2 An πέτρας ὀρεινάς? 3 δευτέρῳ ed. Ven. cum msstis. 4 Deest Μορίων edd. 5 μυραίνης edd.

Alter enim illorum & sensim & effuse,
thynnam & myttoton quotidie
epulans, sicut Lampsacenus eunuchus,
abligurivit patrimonium: ut nunc coactus sit fodere
saxa in montibus, modicum rodens ficorum demensum,
& hordaceum panicellum, servile pabulum.

Meminit thynnidum etiam Strattis, in Callippide.

68. HIPPURI. Aristoteles, quinto libro DE Partibus Animalium, scribit » ova parere hippuros, quae ex parvis maxima fiant, sicut & muraenae ova: parere autem vere.« Dorion vero, in libro DE Piscibus, hippurum scribit vocari etiam *coryphaenam*. Hicesius autem *hippureas* vocat. Meminit eorum Epicharmus in Hebes Nuptiis:

Et acutis rostris acus, & hippuri, & chrysophryes.

Νουμήνιος δ', ἐν Ἁλιευτικῷ, τὴν φύσιν τοῦ ἰχθύος d διηγούμενος, συνεχές φησιν αὐτὸν ἐξάλλεσθαι, διὸ καὶ ἀρνευτὴν ὀνομάζεσθαι.[1] λέγει δὲ οὕτως περὶ αὐτοῦ·

Ἠὲ μέγαν συνόδοντα, ἢ ἀρνευτὴν ἵππουρον.

Ἀρχέστρατος δέ φησίν·

Ἵππουρος δὲ Καρύστιος ἐστὶν ἄριστος·
ἄλλως τ' εὔοψον σφόδρα χωρίον ἐστὶ Κάρυστος.

Ἐπαίνετος δ',[2] ἐν Ὀψαρτυτικοῖς, κορύφαιναν αὐτόν φησιν ὀνομάζεσθαι.

e ἽΠΠΟΣ. Μήποτε τούτους ἱππίδια καλεῖ Ἐπίχαρμος, ὅταν λέγῃ· LXIX. Equus, piscis.

— — Κοράκινοι δὲ κορακοειδέες[3]
πίονες, ἱππίδια[4] λεῖα ψύχει,[5] ἁπαλοκουρίδες.

Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ·

1 ὀνομάζει malim cum Cas. καλεῖ ms. *Ep.* 2 Καὶ Ἐπαίνετος δὲ malim. 3 Vulgo h. l. Κοράκινον δὲ κορακοειδεῖς. 4 λιπίδια Ms. 5 ἱππίδια λεῖα, ψῆτται, ἁπαλ. Dalec. An ἱππίδια, λειοτριχίαι (vel λειοτριχίδες) ἁπαλ.? An ἱππίδια λεῖα, φῦκαι, ἁπαλοκουρίδες?

Numenius vero, in Halieutico, naturam declarans hippuri, ait, continue eum exsilire, eoque *saltatorem* (ἀρνευτὴν) vocari. Eius de hoc pisce haec verba sunt:

Aut magnum synodontem, aut saltatorem hippurum.

Archestratus vero ait:

Hippurus vero optimus Carystius est:
& alioquin exquisito obsonio abundat Carystus.

Epaenetus etiam, in Opsartyticis (*id est*, in Arte Coquinaria,) *coryphaenam* dictum fuisse hunc piscem tradit.

69. Hippus, (id est, Equus.) Hi sunt fortasse quos *equuleos* (*hippidia*) Epicharmus vocat, cum ait:

Coracini vero, corvorum [sive, *pupillarum*] *colore,*
pingues, equulei laevibus pilis, molles squillulae.

Numenius vero, in Halieutico:

Ἢ σκάρον, ἢ κῶθον τροφίην καὶ [1] ἀναιδέα λίην, [2]
χάννους τ', ἐγχέλιάς τε, [3] καὶ ἐννυχίην πίτυνον, [4]
ἢ μύας, ἢ ἵππους, ἠὲ γλαύκην κορύδυλιν. [5]

Μνημονεύει αὐτοῦ καὶ [6] Ἀντίμαχος [7] ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι, λέγων οὕτως·

Ἢ ὕκκην, ἢ ἵππον, ἢ ὂν κίχλην καλέουσιν.

LXX. IULIDES. Ἰουλίδες. Περὶ τούτων Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων φησίν· „Ἰουλίδας ἕψειν μὲν ἐν ἅλμῃ, ὀπτᾷν δὲ ἐπὶ τηγάνου.“ Νουμήνιος δέ·

Κεῖνο δὲ δὴ σκέπτοιο, τό κεν καὶ ἰουλίδα μάργον
πολλὸν ἀποτρωπῷτο, καὶ ἰοβόρον [8] σκολόπενδρον. [9]

Ἰούλους δ' αὐτὸς [10] ὀνομάζει τὰ ἔντερα τῆς γῆς, διὰ τούτων·

1 ἢ vulgo h. l. pro καὶ. 2 λείην vulgo. 3 χαύνους τιττάτας ἐγχέλιάς τε edd. h. l. χάννους τ' τιτᾶνας ἐγχέλιάς τε Ms. h. l. Sed alibi χάννους τε πελίας τε edd. & Ms. 4 πίτινον alibi apud Nostrum. πιτύϊνον saltem malis cum Gesn. ἐρίτιμον coni. Casaub. 5 κορύδηλιν edd. 6 Deest καὶ edd. 7 Ἀντιφάνης vulgo. 8 ἰοβόλον ms. *Ep.* inter lineas. 9 σκελόπενδραν ms. *Ep.* 10 Fors. δ' ὁ αὐτὸς ὀνομ.

Aut scarum, aut cothum altilem & insolentem admodum;
& channos, & anguillas, & nocturnum pitynum; [sive, *eritimum;*]
aut mures pisces, aut equos, aut glaucam corydylin.

Meminit eiusdem Antimachus Colophonius, in Thebaide, his verbis:

Aut hyccam, aut equum, aut quem turdum appellant

70. IULIDES. De his Dorion, libro De Piscibus, scribit: »Iulides elixare oportet in muria, & frigere in sartagine.« Numenius vero:

Istud igitur circumspice (pharmacum,) *quod & iulidem*
avertat voracem admodum, & veneno-nutritam [sive, *venenum iaculantem*] *scolopendram.*

Iulos vero idem nominat intestina terrae, [*id est*, lumbricos,] cum ait:

a Καὶ δὲ σύ γε μνήσαιο δελείατος, ὅττι παρ᾽ ἄκρα [1]
δήεις αἰγιαλοῖο γεώλοφα· [2] τοὶ μὲν ἴουλοι
κέκληνται, μέλανες, γαιηφάγοι, ἔντερα γαίης.
ἠὲ καὶ ἕρπηλας [3] δολιχήποδας, ὁππότε πέτραι
ἀμμώδεις κλύζονται ἐπ᾽ ἄκρῃ κύματος ἀγῇ·
ἔνθεν ὀρύξασθαι, θέμεναί τ᾽ εἰς ἄγγος ἀολλεῖς.

ΚΙΧΛΑΙ, καὶ ΚΟΣΣΥΦΟΙ. διὰ τοῦ η Ἀττικοὶ κίχλην λέγουσι. καὶ ὁ λόγος οὕτως ἔχει. τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκὰ, πρὸ τοῦ λ ἕτερον λ ἔχει· Σκύλλα, σκίλλα, κόλλα, βδέλλα, ἅμιλλα, ἄμαλλα. τὰ δὲ εἰς λη, οὐκ ἔτι. ὁμίχλη, φύτλη, γενέθλη, αἴγλη, τρώγλη. ὁμοίως οὖν καὶ τρίγλη. Κρατῖνος· LXXI. TURDUS & MERULA pisces.

Τρίγλη [4] δ᾽ εἰ μὲν ἐδηδόκοι ἢ τένθου τινὸς ἀνδρός.

1 ἄκρας vulgo. 2 γεωλόφους ms. *Ep.* 3 ἕρπηνας ms. *Ep.* Forf. ἑρπύλλας. 4 Τρίγλην legebam, & ἦ (vel ἢ) interrogativè. Sed Κίχλην δ᾽ εἰ malebam.

Porro tu memento escae, quam in summis
reperies litoris collibus: qui iuli
vocantur, nigri, terrâ vescentes, intestina terrae.
Aut serpulae [five, *cicadae*] *longipedes, quum rupes*
arenosae proluuntur summa fluctuum adlisione,
inde effodiendae sunt, confertimque in vase reponendae.

71. TURDI, Κίχλαι: & MERULAE, Κόσσυφοι. *Turdum* κίχλην dicunt Attici, per η vocalem in fine. Et sic postulat analogia. Nam quae in λα desinunt foeminina, ea ante literam λ aliam λ habent: ut Σκύλλα, (*Scylla*) σκίλλα, (*squilla*) κόλλα, (*gluten*) βδέλλα, (*hirudo*) ἅμιλλα, (*certamen*) ἄμαλλα. (*manipulus.*) Quae vero in λη desinunt, eae non item. Sic dicunt ὁμίχλη, (*nebula*) φύτλη, (*generatio, ortus*) γενέθλη, (*progenies*) αἴγλη, (*splendor*) τρώγλη. (*caverna.*) Similiter igitur etiam τρίγλη: (*mullus:*) [& κίχλη.] Cratinus:

Mullum vero [five, *Turdum vero*] *si comedisset, an catillonis cuiusdam* (hoc foret indicium ?)

Διοκλῆς δ' ἐν πρώτῳ Ὑγιεινῶν· „Οἱ δὲ πετραῖοι, φησὶ, καλούμενοι, μαλακόσαρκοι· κόσσυφοι, κίχλαι, πέρκαι, κωβιοὶ, φυκίδες, ἀλφηστικός.“ Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ·

Γλαύκου ἢ ὀρφῶ [1] ἔναλον γένος, ἠὲ μελάγχρων c
κόσσυφον, ἢ κίχλας ἁλιειδέας. [2] —

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ·

Βαμβραδόνες τε, [3] κίχλαι τε, καὶ λαγοὶ, δράκοντές τ' ἄλκιμοι.

Ἀριστοτέλης δ', ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν· „Καὶ τὰ μὲν μελανόστικτα, ὥσπερ κόσσυφος· τὰ δὲ ποικιλόστικτα, ὥσπερ κίχλη.“ Παγκράτης δὲ ὁ Ἀρκὰς, ἐν Ἔργοις θαλαττίοις, τὴν κίχλην πολλοῖς ὀνόμασί φησι καλεῖσθαι·

Οἷς ἤδη κίχλην οἰνώδεα, τὴν καλαμῆες
σαυρὸν κικλήσκουσι καὶ αἰολίην· ὀρφίσκον, d

1 Alibi apud Noſtrum, Γλαύκους, ἢ ὀρφῶν ἔναλον γεν. 2 ἁλιδινέας legendum putavi. 3 βαμβακδόνες ed. Ven. & Baſ. βαβραδόνες ed. Caſ. τε poſt iſtam vocem rectius eiicietur.

Diocles, primo Salubrium: »Qui ſaxatiles, inquit, vocantur, tenera ſunt carne: merulae, turdi, percae, gobii, phycides, alpheſticus.« Numenius vero, in Halieutico:

Glauci aut orphi marinum genus, aut nigricantem
merulam, aut turdos in mari verſantes.

Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Bambradones, turdique, & lepores, draconesque fortes.

Ariſtoteles in libro De Animantibus: »Et alia quidem nigris maculis notata ſunt, ut merula: alia variis maculis, ut turdus.« Pancrates vero Arcas, in Operibus Marinis, turdum pluribus ait adpellari nominibus:

His adde turdum vinoſum, [rubentem?] *quem piſcatores*
ſaurum (lacertum) *vocant, & variegatum: orphiſcum,*

πιότατον κεφαλῇ. —

Νίκανδρος δ' ἐν τετάρτῳ Ἑτεροιουμένων, φησὶν,

Ἢ σκάρον ἢ κίχλην πολυώνυμον.

Κάπρος, καὶ Κρέμυς. Ἀριστοτέλης, ἐν τῷ Περὶ Ζώων, φησί· „Τὰ δὲ, ἀνόδοντα [1] καὶ λεῖα, ὡς ῥαφίς. καὶ τὰ μὲν, λιθοκέφαλα, [2] ὡς κρέμυς· τὰ δὲ, σκληρότατα, τραχύδερμα, ὡς κάπρος. καὶ τὰ μὲν, δίραβδα, ὥσπερ σεσερῖνος· τὰ δὲ, πολύῤῥαβδα καὶ ἐρυθρόγραμμα, ὡς σάλπη." Τοῦ δὲ κάπρου e μνημονεύει καὶ Δωρίων καὶ Ἐπαίνετος. Ἀρχέστρατος δὲ φησίν· LXXII. Aper piscis: & Cremys.

Αὐτὰρ ἐς Ἀμβρακίαν ἐλθὼν εὐδαίμονα χώραν,
τὸν κάπρον γ' ἂν ἐσίδῃς, ὠνοῦ, καὶ μὴ κατάλειπε,
κἂν ἰσόχρυσος ἔῃ· μή σοι νέμεσις καταπνεύσῃ
δεινὴ ἀπ' ἀθανάτων. τὸ γάρ ἐστιν νέκταρος ἄνθος.

1 Vulgo sic edebatur: φησὶ τάδε. ἀνόδοντα &c. 2 λειοκέφαλα ms. *Ep.*

pinguissimum in capite.

Nicander vero, quarto libro Transformatorum, ait:

Aut scarum aut turdum multis nominibus adpellatum. [sive, *nobilem.*]

72. Aper, & Cremys. Aristoteles, in libro de Animalibus, scribit: »Alii vero (pisces) carent dentibus & laeves sunt, ut acus: alii lapidem in capite habent, ut cremys: alii durissimi sunt & aspera cute, ut aper. Rursus alii duabus lineis distincti, ut seserinus; alii multis lineis eisque rubris distincti, ut salpa.« Apri mentionem etiam faciunt Dorion & Epaenetus. Archestratus autem ait:

Sed Ambraciae cum veneris beatam in regionem,
aprum si conspexeris, eme, nec relinque,
etiamsi auro contra veneat: ne in te vindicta ingruat
dira ab immortalibus. Est enim nectaris hic flos.

Τούτου δ' οὐ θέμις ἐστὶ φαγεῖν θνητοῖσιν ἅπασιν,
οὐδ' ἐσιδεῖν ὄσσοισιν, ὅσοι μὴ πλεκτὸν ὕφασμα
σχοίνου ἐλειοτρόφου κοῖλον [1] χείρεσσιν ἔχοντες,
εἰώθασι δονεῖν ψήφους αἴθωνι λογισμῷ.
Ἄρθρων μηλείων ἐπὶ γῆν δωρήματα βάλλειν. [2]

LXXIII. ΚΙΘΑΡΟΣ. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζώων ἢ Περὶ Ἰχθύων· „Ὁ κίθαρος, φησὶ, καρχαρόδους, μονήρης, φυκοφάγος, τὴν γλῶτταν ἀπολελυμένος, καρδίαν λευκὴν ἔχων καὶ πλατεῖαν.“ Φερεκράτης, Δουλοδιδασκάλῳ·

CITHARUS.

Κίθαρος γεγενῆσθαι κ' ἀγοράζειν κίθαρος ὤν. [3]
ὡς ἀγαθόν γε ὁ κίθαρος· καὶ πρὸς Ἀπόλλωνος
πάνυ ἐκεῖνο θράττει μ', ὅτι λέγουσιν, ὦ ἀγαθή· [4]
Ἔνεστιν ἐν κιθάρῳ τι κακόν.

1 κοίλου vulgo omnes. 2 βάλλων edd. cum ms. A. 3 Corrupta Graeca verba in versus uteumque distribui, caeterum in tota ecloga nil mutavi. Interpretatus sum vero ex Dalecampii maxime coniectura. 4 ἀγαθὴ ms. A.

Sed de hoc comedere non omnibus licet mortalibus,
& ne oculis quidem adspicere: nisi qui textam telam
ex sparto paludum alumno capacem manibus tenentes,
consueverunt movere calculos agili supputatione.
Artuum ovinorum dona [cum isto cibo collata] *in terram proiicienda sunt.*

73. CITHARUS. Aristoteles, libro de Animantibus vel Piscibus, ait: »Citharus serratis dentibus est, solitarius, algâ vescitur, linguam habet solutam, cor album & latum.« Pherecrates in Dulodidascalo: [*id est*, Servo-praeceptore:]

Bonus piscis est citharus: hunc eme!
Bonus utique citharus: sed, per Apollinem,
illud admodum me conturbat, quod aiunt, o bona:
Inest etiam in citharo mali quidpiam.

Ἐπίχαρμος, Ἥβας γάμῳ·

Ἦς [1] δ' ὑαινίδες τε βούγλωσ-
σοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς.

Ὅτι δὲ διὰ τὸ ὄνομα ἱερὸς εἶναι νενόμισται τοῦ Ἀπόλλωνος, εἴρηκεν Ἀπολλόδωρος. Καλλίας δὲ, ἢ Διοκλῆς, Κύκλωψι· [2]

Κίθαρος ὀπτὸς, καὶ βάτις, θύν-
νου τὸ [3] κεφάλαιον τοδί.

Ὁ δὲ Ἀρχέστρατος ἐν τῇ Ἡδυπαθείᾳ·

b — Κίθαρον δὲ κελεύω,
[εὐθὺς] [4] ἐὰν μὲν λευκὸς ἔῃ, στερεός τε πεφύκῃ,
ἕψειν, εἰς ἅλμην καθαρὰν βαιὰ φύλλα καθέντα·
ἂν δ' ᾖ πυῤῥὸς ἰδεῖν, καὶ μὴ λίαν μέγας, ὀπτᾶν
ὀρθῇ κεντήσαντα δέμας νεοθῆγι μαχαίρᾳ.
καὶ πολλῷ τυρῷ καὶ ἐλαίῳ τοῦτον ἄλειφε·
χαίρει γὰρ δαπανῶντας ὁρῶν, ἔστιν δ' ἀκόλαστος.

1 Vulgo ἣ, & deest vulgo h. l. τε post ὑαινίδες. 2 καὶ κύκλωψ ἢ κίθαρος edd. 3 Alibi θύννου τε. 4 Vox ex coniect. adiecta.

Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Erant & hyaenides & buglossi, & citharus aderat.

Esse autem hunc piscem, propter nomen suum, sacrum habitum Apollini, scripsit Apollodorus. Callias vero, aut Diocles, in Cyclopibus:

Citharus assus, & raia, & thynni caput hocce.

Archestratus vero, in Hedypathia, [*quasi dicas*, in Mollitie, *vel*, in Vita voluptaria:]

— Citharum vero iubeo,
statim, si albus fuerit & firmiore carne,
coqui in muria pura, cui folia nonnulla iniecta:
sin adspectu rufus, nec admodum magnus; assari iubeo,
postquam corpus compunxeris recto cultro recens exacuto.
Et multo hunc butyro & oleo inunge:
gaudet enim profusa impensa, & prodigus est.

LXXIV. CORDYLUS.

Κόρδυλος. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν ἀμφίβιον εἶναι, καὶ τελευτᾶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου αὐανθέντα.[1] Νουμήνιος δὲ ἐν Ἁλιευτικῷ κούρυλον αὐτὸν καλεῖ·

Τοῖσί κεν ἄρμενα πάντα, παροπλίσσαιο δὲ μῦρα,[2]
κούρυλον ἢ πειρῆνα[3] ἢ εἰναλίην ἔρπιλλαν.[4]

Μέμνηται δὲ καὶ κορδυλίδος ἐν τούτοις·

Ἢ μύας ἢ ἵππους ἠὲ γλαυκὴν κορύδυλιν.[5]

LXXV. CAMMARI vel CAMMORI.

Κάμμοροι.[6] Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Ἔτι δ' ἐπὶ τούτοις[7] βῶκες, σμαρίδες, ἀφύαι,
κάμμοροι.

καὶ Σώφρων δ' ἐν Γυναικείοις μίμοις αὐτῶν μέμνηται. Ἔστι δὲ καρίδων γένος, καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτως καλοῦνται.

LXXVI. CARCHARIAS.

Καρχαρίαι. Νουμήνιος ὁ Ἡρακλεώτης, ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ, φησίν·

1 ἀναθέντα edd. 2 μηρὰ interpretatus sum ex coniect. 3 ἢ σφύραιναν coni. Dalec. ἢ πηρῖνα coni. Gesn. 4 Fors. ἕρπυλλαν. 5 κορύδηλιν edd. 6 Κάμμαροι alibi: & sic edd. h. l. & mox iterum. 7 Rectius alibi, ἔτι δὲ ποττούτοισι.

74. Cordylus. Hunc Aristoteles ait amphibium esse, & mori exsiccatum a sole. Numenius vero, in Halieutico, *curylum* eumdem adpellat:

His omnia apta: sed armis nudaveris femora
curyli aut pirenis aut marinae serpulae. [sive, *cicadae.*]

Meminit etiam cordylidis, ubi ait:

Aut mures (pisces,) aut equos, aut glaucam corydylin.

75. Cammori. [vel Cammari.] Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Ad haec insuper boces, smarides, apuae, cammori.

Meminit eorumdem & Sophron in Mimis Muliebribus. Est autem squillarum genus, & a Romanis sic nominatur.

76. Carchariae. Numenius Heracleota, in Halieutico, ait:

Ἄλλοτε [1] καρχαρίην, ὅτε δὲ ῥόθιον ψαμαθίδα.

Σώφρων, Θυννοθήρᾳ· „Ἁ δὲ γαστὴρ [2] ὑμέων καρχαρίας ὄκα τινὸς δῆσθε.“ [3] Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώσσαις τὸν καρχαρίαν καλεῖσθαί φησι καὶ λαμίαν καὶ σκύλλαν.

ΚΕΣΤΡΕΥ'Σ. Ἱκέσιος φησί· „Τῶν δὲ καλου- LXXVII. MUGIL.
e μένων λευκίσκων πλέονά ἐστιν εἴδη. λέγονται γὰρ οἱ μὲν κέφαλοι, οἱ δὲ κεστρεῖς, ἄλλοι δὲ χελλῶνες, [4] οἱ δὲ μυξῖνοι. [5] ἄριστοι δ' εἰσὶν οἱ κέφαλοι, καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν, καὶ πρὸς τὴν εὐχυλίαν. δεύτεροι δ' εἰσὶ τούτων οἱ λεγόμενοι κεστρεῖς· ἥσσονες δ' οἱ μυξῖνοι· καταδεέστεροι δὲ πάντων οἱ χελλῶνες, οἱ λεγόμενοι βάκχοι. εὔχυλοι δ' εἰσὶ σφόδρα, καὶ οὐ πολύτροφοι, καὶ εὐέκκριτοι.“ Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, τῶν κεστρέων τὸν μὲν θαλάττιον ἐκτίθεται, τὸν δὲ

1 Ἀλλ' ὅτε vulgo h. l. & dein ὅτε δὲ. 2 Θυννοθηραῖα δὲ γαστὴρ edd. 3 δῆσθε legebam cum Casaub. 4 χελῶνες edd. & sic deinde. χειλῶνες passim apud Aristot. 5 μύξινοι edd. & sic deinde.

Sed aliâs carchariam, aliâs versantem in fluctibus psamathidem. [forf. *porcum.*]

Sophron, in Thynnorum-venatore: » Venter vero vestrûm carcharias si quem voravit. « Nicander Colophonius, in Glossis, *carchariam*, ait, etiam *lamiam*, nominari, & *scyllam.*

77. MUGIL. Hicesius scribit: » Eorum qui leucisci vocantur, plura sunt genera. Dicuntur enim alii *cephali*, alii *mugiles*, (κεστρεῖς,) alii *chellones*, alii *myxini.* Optimi vero sunt cephali, cum sapore, tum quod bonum prae caeteris succum gignunt: his proximi sunt qui mugiles dicuntur: post hos myxini: postremi omnium chellones, qui & *bacchi* vocantur. Sunt autem (omnes) boni succi, non nimis nutrientes, excretu faciles. « Dorion vero, libro DE Piscibus, marinum exponit mugi-

ποτάμιον οὐ δοκιμάζει. εἴδη δὲ τοῦ θαλαττίου, κέφαλον καὶ νῆστιν. τὸν δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ κεστρέως ἐχῖνον, σφόνδυλον ὀνομάζει. „διαφέρειν τε, φησὶ, κεφάλου κεφαλῖνον, ὃν καὶ βλεψίαν καλεῖσθαι.“ Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ Μορίων· [1] „Ἄρχονται δὲ, φησὶ, κύειν τῶν κεστρέων οἱ μὲν χελλῶνες Ποσειδεῶνος μηνὸς, καὶ ὁ σάργος, καὶ ὁ μύξος καλούμενος, καὶ ὁ κέφαλος. κύουσι δὲ τριάκοντα ἡμέρας. [2] Ἔνιοι δὲ τῶν κεστρέων οὐ γίνονται ἐκ συνδυασμοῦ, ἀλλὰ φύονται ἐκ τῆς ἰλύος, καὶ τῆς ἄμμου.“ Ἐν δὲ ἄλλοις φησὶν ὁ [3] Ἀριστοτέλης· „Ὁ κεστρεὺς, καρχαρόδους ὢν, οὐκ ἀλληλοφαγεῖ, ἅτε δὴ οὐδ' ὅλως σαρκοφαγῶν. ἔστι δὲ ὁ μέν τις κέφαλος, ὁ δὲ χελλὼν, ὁ δὲ φεραῖος. [4] καὶ ὁ μὲν χελλὼν πρὸς τῇ γῇ νέμεται, ὁ δὲ φεραῖος οὔ. καὶ τροφῇ χρῆται, ὁ μὲν φεραῖος τῇ

1 ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Μορίων edd. 2 ἡμερῶν ed. Ven. cum msstis. 3 Deest artic. edd. 4 περαίας apud Aristot.

lem, fluviatilem autem non probat. Species autem marini duas nominat, cephalum & *nestin*. Echinum vero, qui est in capite mugilis, verticillum nominat. »Et differre, ait, a cephalo *cephalinum*, quem & *blepsiam* ait nominari.« Aristoteles vero, quinto De Partibus, scribit: »Incipiunt autem in utero gestare ii ex mugilibus qui chellones vocantur, mense Posideone, (Decembre;) tum sargus, & qui myxus vocatur, & cephalus. Gerunt autem triginta dies. Nonnulli vero ex mugilibus non oriuntur ex coitu, sed nascuntur ex limo & arena.« Alibi vero scribit idem Aristoteles: »Mugil, licet dentes habeat serratos, alios non vorat pisces; quippe ne carne quidem omnino vescitur. Est autem alius cephalus, alius chellon, [*sive*, cheilon,] alius pheraeus. [*sive*, peraeas.] Et chellon quidem prope terram pascitur, pheraeus vero non item. Et alimento utitur pheraeus

ἀΦ' αὐτοῦ γενομένῃ μύξῃ, [1] ὁ δὲ χελλὼν ἄμμῳ καὶ ἰλύϊ. Λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὸν γόνον τῶν κεστρέων οὐδὲν τῶν θηρίων κατεσθίει, ἐπεὶ οἱ κεστρεῖς οὐδένα τῶν ἰχθύων." Εὐθύδημος δὲ ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τῷ Περὶ Ταρίχων· „Εἴδη κεστρέων εἶναι σΦηνέα καὶ δακτυλέα. καὶ κεΦάλους μὲν λέγεσθαι, διὰ τὸ βαρυτέραν τὴν κεΦαλὴν ἔχειν· σΦηνέας [2] δὲ, ὅτι λαγαροὶ καὶ τετράγωνοι. τὰ δὲ τῶν δακτυλέων [3] τὸ πλάτος ἔχει ἔλασσον τῶν δυεῖν δακτύλων." Θαυμαστοὶ δ' εἰσὶ τῶν κεστρέων οἱ περὶ Ἄβδηρα ἁλισκόμενοι, ὡς καὶ Ἀρχέστρατος εἴρηκε. δεύτεροι δὲ οἱ ἐκ Σινώπης.

LXXVIII. Varia de Mugile.

Καλοῦνται δὲ οἱ κεστρεῖς ὑπό τινων πλῶτες, ὥς Φησι Πολέμων ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Ποταμῶν. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις οὕτως αὐτοὺς ὀνομάζει·

Αἰολίαι, πλῶτές τε, [4] κυνόγλωσ-
σοί τ' ἐνῆν δὲ σκιαθίδες.

1 τῇ ἀπ' αὐτοῦ γινομένῃ μύξᾳ edd. 2 σφῆνας edd. 3 διδακτυλέων edd. Sed ne nunc quidem persanatus locus. 4 Abest τε edd. h. l.

quidem, muco qui ex ipso exit: chellon vero arenâ & coeno. Dicunt etiam, foetum mugilum a nullo alio piscium genere vorari, quia nec ipsi aliis piscibus vescuntur. « Euthydemus vero Atheniensis, libro De Salsamentis, scribit: » *Mugilum* species esse *spheneum*, (quasi *cuneiformem*,) & *dactyleum*. (digitalem.) Dici autem eos *cephalos*, quod gravius habeant caput: *spheneos* vero, quia quadrati sunt in tenue exeuntes: *Dactyleis* vero latitudo minor est duobus digitis. « Laudantur autem mugiles prae caeteris hi qui circa Abderam capiuntur, quemadmodum & Archestratus dixit: his proximi, Sinopenses.

78. Nominantur autem mugiles a nonnullis *plotes*, ut scribit Polemon in libro De Fluminibus Siciliae. Sic vero etiam nominat eos Epicharmus in Musis:

Aeoliae, plotesque, & cynoglossi: aderant porro sciathides.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ Περὶ Ζώων Ἠθῶν καὶ Βίω, φησὶν, ὅτι „ζῶσιν οἱ κεστρεῖς, κἂν ἀφαιρεθῶσι τὰς κέρκους. ἀπεσθίεται δὲ ὁ μὲν κεστρεὺς ὑπὸ λάβρακος· ὁ δὲ γόγγρος ὑπὸ μυραίνης.“ Ἡ δὲ λεγομένη παροιμία, Κεστρεὺς νηστεύει, ἐπὶ τῶν δικαιοπραγούντων ἀκούεται· ἐπειδὴ οὐ σαρκοφαγεῖ ὁ κεστρεύς. Ἀναξίλας [1] ἐν Μονοτρόπῳ, Μάτωνα [2] τὸ σοφιστὴν ἐπὶ γαστριμαργίᾳ διαβάλλων, φησί·

Τοῦ κεστρέως κατεδήδοκεν τὸ κρανίον
ἀναρπάσας Μάτων· ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.

Ὁ δὲ καλὸς Ἀρχέστρατος φησίν·

Κεστρέα δ' Αἰγίνης ἐξ ἀμφιρύτης ἀγόραζε,
ἀνδράσι τ' ἀστείοισιν ὁμιλήσεις. —

Διοκλῆς, Θαλάττῃ·

Ἅλλεται δ' ὑφ' ἡδονῆς κεστρεύς.

1 Ἀναξίλας δ' ἐν malebam. 2 Μάτρωνα & dein Μάτρι corrigit Casaub.

Aristoteles vero, in libro De Animantium Moribus & Vitae ratione, scribit: »Vivere mugiles, etiamsi sint caudâ mutilati. Adroditur autem mugil a lupo; conger vero a muraena.« Quod in proverbio dicitur, *Mugil ieiunat*, in homines dicitur innocentes & iniuriâ abstinentes: quia carne non vescitur mugil. Anaxilas, in Monotropo, (*seu*, Moroso,) Matonem [*sive*, Matronem] Sophistam gulae insimulans, ait:

Mugilis caput raptum devoravit
Mato: ego vero pereo.

Elegans vero Archestratus scribit:

Mugilem ex Aegina circumflua eme,
& versaberis cum festivis politisque hominibus.

Diocles, in Mari fabulâ:

Exsultat prae voluptate mugil.

Ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νήστεις, Ἄρχιππος Ἡρακλεῖ γαμοῦντι φησί· LXXIX.

Cestreus nestis.

Νήστεις κεστρέας, κεφάλους.

Ἀντιφάνης, Λάμπωνι·

Κεστρεῖς ἔχων ἄλλους στρατιώτας τυγχάνεις
νήστεις. —

Ἄλεξις, Φρυγί·

Ἐγὼ δὲ κεστρεὺς νῆστις οἴκαδ' ἀποτρέχω.

Ἀμειψίας, Ἀποκοτταβίζουσιν·

Α. Ἐγὼ δὲ ἰδὼν [1] πειράσομαι
εἰς τὴν ἀγορὰν ἔργον λαβεῖν. Β. Ἧττόν γ' ἂν οὖν,
νῆστις καθάπερ κεστρεὺς, ἀκολουθήσεις ἐμοί.

Εὔφρων, Αἰσχρᾷ· [2]

Μίδας δὲ κεστρεύς ἐστι· νῆστις περιπατεῖ.

Φιλήμων, Συναποθνήσκουσιν·

Ἠγόρασα νῆστιν κεστρέ' ὀπτὸν οὐ μέγαν.

1 Forſ. Ἐγὼ δ' ἰὼν πειρ. 2 Vulgo, Εὔφρων αἰσχραμίδας δἰ.

79. Eſſe vero *Neſtias* ſpeciem mugilum, Archippus in Hercule uxorem ducente dicit:

Neſtias mugiles, cephalos.

Antiphanes, in Lampone:

Caeteri quos habes milites, mugiles ſunt
neſties. [ieiuni, famelici.]

Alexis, in Phryge:

Ego mugil neſtis [ieiunus] *domum propero.*

Ameipſias, in Cottabo-ludentibus:

A. *Ego vero pergens in forum, quaeram*
qui meam conducat operam. B. *Sic ſane deſines*
me velut mugil neſtis [famelicus] *ſectari.*

Euphron, in Aeſchra: [*i. e.* in Muliere-deformi:]

Midas mugil eſt: neſtis (ieiunus) *obambulat.*

Philemon, in Commorientibus:

Emi neſtin mugilem aſſum, non magnum.

Ἀριστοφάνης, Γηρυτάδῃ,

Ἆρ' ἔνδον ἀνδρῶν κεστρέων ἀποικία;
ὡς μὲν γάρ εἰσι νηστίδες [1] γιγνώσκετε. [2]

Ἀναξανδρίδης, Ὀδυσσεῖ·

— — τὰ πολλ' ἄδειπνος περιπατεῖ,
κεστρινός ἐστι νῆστις. —

Εὔβουλος, Ναυσικάᾳ·

Ὃς νῦν τετάρτην ἡμέραν βαπτίζεται,
νῆστιν [3] πονήρου [4] κεστρέως τρίβων βίον.

LXXX. Νηστεία, festus dies. Τούτων ποτὲ λεχθέντων ἐπὶ τῷ καλῷ τούτῳ ὄψῳ, τῶν Κυνικῶν τις, ἑσπέριος ἐλθών, ἔφη· Ἄνδρες φίλοι, μὴ καὶ ἡμεῖς Νηστείαν ἄγομεν, Θεσμοφορίων [5] τὴν μέσην, ὅτι δίκην κεστρέων νηστεύομεν; ὡς γὰρ ὁ Δίφιλός φησιν ἐν Λημνίαις,

Οὗτοι δεδειπνήκασιν· ὁ δὲ τάλας ἐγὼ

1 νήστιδες ms. *Ep.* Quidni νήστιες? 2 γιγνώσκεται edd. 3 νῆστις ms. *Ep.* in contextu. 4 πονηροῦ vulgo. 5 Θεσμοφορίων edd. cum ms. *A.*

Ariſtophanes, in Gerytade:

Eſtne intus hominum mugilum colonia?
Nam neſtias (famelicos) *quidem eſſe videtis.*

Anaxandrides, in Ulyſſe:

— Plerumque incoenatus obambulat;
ceſtrinus eſt neſtis.

Eubulus, Nauſicaâ:

Qui nunc quartum in diem undis mergitur,
ieiunam miſeri mugilis terens vitam.

80. His tandem ita ſuper praeclaro hoc obſonio diſputatis, Cynicorum aliquis, qui veſperi advenerat, dixit: An & nos, viri amici, Ieiunium agimus, medium Theſmophoriorum diem? quandoquidem veluti mugiles ieiunamus. Nam, quod ait Diphilus in Lemniis:

Hi quidem coenarunt, at ego miſer

a κεστρεὺς ἂν εἴην, ἕνεκα νηστείας ἄκρας.

Ὑπολαβὼν δὲ Μυρτίλος·

Καὶ στῆτ' ἐφεξῆς, —

ἔφη, κατὰ τὸν Θεοπόμπου Ἡδυχάρην, [1]

— κεστρέων νῆστις χορὸς,

λαχάνοισιν, ὥσπερ χῆνες, ἐξενισμένοι.

Οὐ πρότερον γάρ τινος μεταλήψεσθε, ἕως ἂν ἢ ὑμεῖς ἢ ὁ συμμαθητὴς ὑμῶν Οὐλπιανὸς εἴπητε, διὰ τί νῆστις μόνος τῶν ἰχθύων ὁ κεστρεὺς καλεῖται. Καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ὅτι οὐδὲν δέλεαρ ἐσθίει ἔμψυχον, καὶ ἀνελκυσθεὶς δὲ οὐ δελεάζεται οὔτε σαρκὶ, οὔτ' ἄλλῳ τινὶ ἐμψύχῳ, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, φά-
b σκων, ὅτι καὶ „μὴ [2] νῆστις ὢν φαῦλος ἐστίν.“ καὶ ὅτι „ἐὰν φοβηθῇ, κρύπτει τὴν κεφαλὴν, ὡς τὸ πᾶν κρύπτων σῶμα.“ Πλάτων τε ἐν Ἑορταῖς φησίν·

1 Forsan Ἡδύχαριν. 2 ὅτι καὶ νῆστις ὢν ed. Ven. & Baſ. cum msstis. ὅτι μὴ νῆστις ὢν ed. Caſ. ex Ariſtot.

mugil fuero, extremum ob ieiunium.

Cui reſpondens Myrtilus, ait:

At conſiſtite ordine, —

iuxta Theopompi Hedycharen, [*ſive*, Hedycharin; i. e. Suavem ac gratioſum:]

— o mugilum neſtium chore!

oleribus, ſicut anſeres, excipi ſoliti.

Nec enim prius accipietis horum quidquam, quam aut vos aut condiſcipulus veſter Ulpianus nobis dixerit, cur ſolus piſcium mugil *neſtis* (i. e. *ieiunus*) dicatur. Reſponditque Ulpianus: Quoniam nullâ eſcâ veſcitur animatâ, capiturque nec carne allectus nec ulla eſca animata; ut docet Ariſtoteles; qui etiam ait »niſi ieiunus ſit, ignavum [*ſive, ut alii vertunt*, vilem in cibo] eſſe mugilem: & cum metuit, occultare caput, quaſi ſic totum corpus abdat.« Plato, in Feriis, ait:

— Ἐξιόντι μοι
ἁλιεὺς ἀπήντησεν, φέρων μοι κεστρέας·
ἰχθῦς ἀσίτους τοὺς [1] πονήρους ἦγέ μοι.

Σὺ δέ μοι εἰπὲ, ὦ Θετταλὸν πάλαισμα Μυρτίλε, διότι [2] οἱ ἰχθύες ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἔλλοπες καλοῦνται; Καὶ ὅς· Ἤτοι διὰ τὸ ἄφωνοι εἶναι. βούλονται γὰρ κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἴλλοπές τινες εἶναι, διὰ τὸ εἴργεσθαι φωνῆς. ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἴλλεσθαι, εἴργεσθαι· ἡ δὲ ὄψ, φωνή. [3] Καὶ γὰρ τοῦτ' ἀγνοεῖς, ἔλλοψ τις ὤν. ἐγὼ δὲ, κατὰ τὸν σοφὸν Ἐπίχαρμον, μηδὲν ἀποκριναμένου τοῦ κυνός·

τὰ πρὸ τοῦ δύ' ἄνδρες ἔλεγον, εἷς ἐγὼν ἀποχρέω·

καὶ φημί· ἔλλοπες, [4] διὰ τὸ εἶναι λεπιδωτοί. Λέξω δὲ, καὶ μὴ προβληθέντος, διὰ τί οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν

1 καὶ τοὺς πονηροὺς vulgo. κ' οὐ πονηροὺς coni. Caſ. 2 διὰ τί edd. 3 Videri poſſit aliquid deeſſe, & ſic fere legendum: Καὶ ὁ Οὐλπιανός· Σὺ γὰρ τοῦτ' ἀγνοεῖς. 4 ἄλοπες ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A*. λέοπες ms. *Ep*.

— Exeunti mihi
piſcator occurrit, ferens mihi ceſtreos:
impaſtos piſces attulit mihi miſeros illos.

At tu mihi dic, callide luctator Theſſalice, Myrtile, quid ſit quod piſces a poëtis *ellopes* adpellentur? Et ille: Nempe, quia voce carent. Significare enim videtur illud vocabulum id quod ex analogia ἴλλοπες dicendum erat, quia voce prohibentur. Valet enim ἴλλεσθαι, *prohiberi;* ὄψ vero, *vox*. At haec tu ignoras, *ellops* cum ipſe ſis. Ego vero, iuxta ſapientem Epicharmum, quum nihil reſponderit Canis hic,

ad id quod ante me duo viri dixere, unus ſufficio:

affirmoque, *ellopes* dici piſces, quia *ſquamis* tegantur. [*quae graece* λεπίδες *&* λοπίδες *dicuntur.*] Dicam vero etiam, quamvis non ſit propoſitum, cur *Pythagorei*, cum

μὲν ἄλλων ἐμψύχων μετρίως ἅπτονται, τινὰ δὲ καὶ
θύοντες, ἰχθύων μόνων οὐ γεύονται τὸ παράπαν· ἢ
διὰ τὴν ἐχεμυθίαν; θεῖον γὰρ ἡγοῦνται τὴν σιωπήν.
d Ἐπεὶ οὖν καὶ [1] ὑμεῖς, ὦ Μολοττικοὶ κύνες, πάντα
μὲν σιωπᾶτε, πυθαγορίζετε δὲ οὐ, ἡμεῖς μὲν [2] ἄλ-
λους [3] ἰχθυολογήσομεν.

Pythagorei piscibus non vescuntur.

LXXXI. CORACINUS.

ΚΟΡΑΚῖΝΟΣ. „Οἱ μὲν θαλάττιοι, φησὶν
Ἱκέσιος, ὀλιγότροφοι καὶ εὐέκκριτοι, εὐχυλίᾳ γε μέ-
σοι.“ Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων·
„συμβαίνειν, φησὶ, σχεδὸν πᾶσι τοῖς ἰχθύσι ταχεῖαν
γίνεσθαι τὴν αὔξησιν, οὐχ ἥκιστα δὲ κορακίνῳ. τίκτει
δὲ πρὸς τῇ γῇ, καὶ τοῖς βρυώδεσι καὶ δασέσι.“ Σπεύ-
σιππος δ', ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, ἐμφερεῖς φησιν εἶναι
e μελάνουρον καὶ κορακῖνον. Νουμήνιος δ', ἐν Ἁλιευτι-
κῷ, φησί·

Ῥηϊδίως ἕλκοιτο καὶ αἰολίην κορακῖνον.

1 Deest καὶ edd. 2 Deest μὲν ed. Cas. 3 ἄλλως ms. *Ep.*

aliis animatis parce vescantur, & quaedam etiam immolent, solos *pisces ne degustent quidem* omnino. Nempe nullam aliam ob caussam, nisi propter silentium: quia divinum quidpiam arbitrantur esse silentium. Quoniam igitur etiam vos, Molossici canes, omnino quidem siletis, caeterum autem Pythagorice non vivitis, nos ad reliquam de piscibus disputationem transeamus.

81. CORACINUS. » Marini coracini, ait Hicesius, parum nutriunt, & facile excernuntur; succum vero gignunt mediocriter bonum. « Aristoteles, quinto DE Partibus Animalium, scribit: » omnes fere pisces hoc habere ut celeriter crescant, maxime vero coracinum. Parit ille iuxta terram, in locis alga & musco densis. « Speusippus, secundo libro Similium, similes esse ait melanurum & coracinum. Numenius, in Halieutico, scribit:

Facile is traxerit etiam variegatum (αἰολίαν) *coracinum.*

Μή ποτε οὖν καὶ οἱ παρ' Ἐπιχάρμῳ αἰολίαι λεγόμενοι ἐν Μούσαις, κορακῖνοι εἰσίν; Φησὶ γάρ·

Αἰολίαι πλῶτές τε κυνόγλωσσοί τε. —

Ἐν δὲ Ἥβας γάμῳ καὶ τῶν αἰολιῶν μνημονεύει ὡς διαφόρων·

[Ἦς] μύες,[1] ἀλφησταί τε, κορακῖνοί τε κοριοειδέες,[2]
αἰολίαι, πλῶτές τε, κυνόγλωσσοί τε. —

Εὐθύδημος δ' ἐν τῷ Περὶ Ταρίχων, τὸν κορακῖνόν φησιν ὑπὸ πολλῶν σαπέρδην προσαγορεύεσθαι. ὁμοίως δ' εἴρηκε καὶ Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος· ἔτι δὲ Φιλότιμος,[3] ἐν τῷ Ὀψαρτυτικῷ. ὅτι δὲ καὶ πλατίστακος καλεῖται ὁ σαπέρδης, καθάπερ καὶ ὁ κορακῖνος, Παρμένων φησὶν ὁ Ῥόδιος ἐν πρώτῳ Μαγειρικῆς διδασκαλίας. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Τελμισσεῦσι „μελανοπτερύγων, ἔφη, κορακίνων.“ ὑποκοριστικῶς δὲ ὠνόμασεν αὐτοὺς Φερεκράτης ἐν Ἐπιλήσμονι·

Saperda.

1 Μῦς vulgo h. l. 2 κηριοειδέες editt. Baſ. & Caſ. κοροειδέες h. l. mssti & ed. Ven. 3 Φυλότιμος ms. A.

An igitur & qui apud Epicharmum nominantur *aeoliae* (*ſive*, variegati) in Muſis, coracini ſunt? Dicit enim,

Aeoliae, plotesque, & cynogloſſi.

At in Hebes Nuptiis aeolias etiam ut diverſas (a coracinis) commemorat:

Mures, alpheſtaeque, & coracini pupillarum colore,
aeoliae, plotesque & cynogloſſi. —

Euthydemus vero, in libro DE Salſamentis, ſcribit, coracinum a multis *ſaperdam* nominari. Similiter tradidit & Heracleo Epheſius; itemque Philotimus in Opſartytico. Sed & *platiſtacum* vocari cum ſaperdam tum coracinum, ſcribit Parmeno Rhodius, primo Inſtitutionis Coquinariae. Ariſtophanes, in Telmiſſenſibus, *nigris pinnis coracinos* dixit. Diminutivo nomine eosdem adpellavit Pherecrates in Oblivioſo:

a Τοῖς σοῖσι συνὼν κορακινιδίοις καὶ μαινιδίοις. —
Ἄμφις δ', ἐν Ἰαλέμῳ·

Ὅστις κορακῖνον ἐσθίει θαλάττιον,
γλαύκου παρόντος, οὗτος οὐκ ἔχει φρένας.

Οἱ δὲ Νειλῶται κορακῖνοι, ὅτι γλυκεῖς καὶ εὔσαρκοι, ἔτι δὲ ἡδεῖς, οἱ πεπειραμένοι ἴσασιν. Ὠνομάσθησαν δὲ διὰ τὸ διηνεκῶς τὰς κόρας κινεῖν, καὶ οὐδέ ποτε παύεσθαι. καλοῦσι δ' αὐτοὺς οἱ Ἀλεξανδρεῖς πλάτακας, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος.

LXXXII. CYPRINUS.

ΚΥΠΡΙ͂ΝΟΣ. [1] Τῶν σαρκοφάγων καὶ οὗτος, b ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, καὶ συναγελαστικῶν. τὴν δὲ γλῶτταν οὐχ ὑπὸ τῷ στόματι, [2] ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα κέκτηται. Δωρίων δ' αὐτὸν ἐν τοῖς λιμναίοις καὶ ποταμίοις καταλέγων, γράφει οὕτως· „λεπιδωτὸν, ὃν καλοῦσί τινες κυπρῖνον.“

1 Κυπριανὸς edd. & ms. *A.* & sic dein iidem κυπριανὸν.
2 Forſ. οὐκ ἐπὶ τῷ στομ. aut οὐκ ἐπάνω ἐν τῷ στόματι.

Tuis rem habens cum coracinidiis maenidiisque.
Amphis vero, in Ialemo, ait:

Quisquis coracino veſcitur marino,
cum adſit glaucus, mente is captus eſt.

Niloticos coracinos dulces eſſe, & bona carne, ſuaveſque, norunt qui guſtarunt. Nomen autem ſortiti ſunt *coracini* ex eo, quod pupillas (τὰς κόρας) continenter movent, nec umquam ceſſant. Alexandrini vero eoſdem *platacas* vocant, nomine a toto genere petito.

82. CYPRINUS. Eſt hic quoque ex carnivoris, ut tradit Ariſtoteles, & ex gregalibus. Habet autem linguam non in ore, ſed poſt os. [*forſan*, non in ſuperiore parte oris habet, ſed in inferiore & poſteriore.] Dorion eum in paluſtribus & in fluviatilibus recenſens, ita ſcribit: »ſquamoſum, quem vocant nonnulli *cyprinum.*« (ſive, *cyprianum?*)

LXXXIII. Gobii. ΚΩΒΙΟΙ'. „Πολύχυλοι, ὥς φησὶν Ἱκέσιος, εὐστομίᾳ διαφέροντες, εὐέκκριτοι, ὀλιγότροφοι, καὶ κακόχυμοι. διαφέρουσι δὲ εὐστεμίᾳ οἱ λευκότεροι τῶν μελάνων. ἡ δὲ τῶν χλωρῶν κωβιῶν σὰρξ, χαυνοτέρα ἐστὶ καὶ ἀλιπεστέρα· καὶ χυλὸν ἐλάττονα καὶ λεπτότερον ἐναφιᾶσι· τροφιμώτεροι δὲ [1] εἰσὶ διὰ τὸ μέγεθος.“ c Διοκλῆς φησι, τοὺς πετραίους αὐτῶν μαλακοσάρκους εἶναι. Νουμήνιος δ', ἐν Ἁλιευτικῷ, κώθους αὐτοὺς καλεῖ·

Ἢ σκάρον ἢ κῶθον τροφίην καὶ ἀναιδέα λίην. [2]

Καὶ Σώφρων ἐν τῷ Ἀγροιώτῃ [3] „κωθωλυνοπλύται“ φησί· καὶ τὸν τοῦ θυννοθήρα δὲ υἱὸν ἴσως ἀπὸ τούτου Κωθωνίαν προσηγόρευσε. Σικελιῶται δ' εἰσὶν οἱ τὸν κωβιὸν, κώθωνα καλοῦντες, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώτταις, καὶ Ἀπολ-

1 τροφιμώτεροί τε edd. 2 δοίην h. l. edd. δείην Ms. 3 Ἀγροιωτικῷ vulgo: & dein θωλυνοπλύται ed. Ven. & Baf. cum Msto. κωθολυνοπλύται ed. Caf. Sufpicatus fum κώθωνες θολοπλύται.

83. Gobiones. »Succi multum praebent, ut ait Hicefius, guftu eximie placent, excernuntur facile, parum nutriunt, malum fuccum gignunt. Suavitate guftus nigris praeftant candidiores. Flavefcentium gobiorum laxior & minus pinguis caro eft: & fuccum pauciorem tenuioremque hi gignunt; plus autem nutriunt, ob magnitudinem.« Diocles fcribit, faxatiles gobios molli effe carne. Numenius vero, in Halieutico, *cothos* eosdem adpellat:

Aut fcarum aut cothum altilem & infolentem admodum.

Et Sophron, in Ruftico, *cothones*, ait, *in limo lavantes:* ac fortaffe indidem etiam (in Thynnothera fuo) filium venatoris thynnorum *Cothoniam* adpellavit. Sunt autem Siculi qui gobium *cothonem* nominant, tefte Nicandro Colophonio in Gloffis, & Apollodoro in his quae de

d λόδωρος ἐν τοῖς Περὶ Σώφρονος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ κωβιοὺς ὀνομάζει·

Τρυγόνες τ' ὀπισθόκεντροι, καὶ χάλλαδροι κωβιοί.

Ἀντιφάνης δ', ἐν Τίμωνι, ἐπαινῶν τοὺς κωβιοὺς, καὶ ὁπόθεν εἰσὶ κάλλιστοι δηλοῖ διὰ τούτων·

Ἥκω πολυτελῶς ἀγοράσας εἰς τοὺς γάμους,
λιβανωτὸν ὀβολοῦ τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς θεαῖς
πάσαισι, τοῖς δ' ἥρωσι τὰ ψαιστ' ἀπονέμων.
ἡμῖν δὲ τοῖς θνητοῖς ἐπριάμην κωβιούς.
Ὡς προσβαλεῖν δ' ἐκέλευσα τὸν τοιχωρύχον,
e τὸν ἰχθυοπώλην· „Προστίθημι, φησί μοι, [1]
τὸν δῆμον αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ Φαληρικοί."
Ἄλλοι δ' ἐπώλουν, ὡς ἔοικ', Ὀτρυνικούς.

Μένανδρος, Ἐφεσίοις· [2]

Α. Τῶν ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων

1 φημί σοι edd. cum ms. *A.* φησὶ, σοὶ corrigit Casaub. 2 Alibi apud Nostrum, Ἐφεσίῳ: rectius, & videtur.

Sophrone scripsit. Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis, *gobios* nominat:

Et pastinacae postice-aculeatae, mollesque gobii.

Antiphanes vero, in Timone, gobios laudans, etiam unde sint optimi declarat his verbis:

Venio mercatus magnifice quae sunt opus ad nuptias:
thus, oboli pretio, Diis Deabusque
omnibus; heroibus autem liba tribuens.
Nobis vero mortalibus emi gobios.
Iam quum, auctarium adiicere iuberem murorum-perfossorem
piscarium: » Adiicio, inquit, tibi
populum illorum; sunt enim Phalerici. «
Reliqui, puto, Otrynicos vendebant.

Menander in Ephesiis:

A. *Piscariorum modo aliquis quatuor*

δραχμῶν ἐτίμα κωβιούς. Β. Σφόδρα. [1]
Ποταμίων δὲ κωβιῶν μνημονεύει Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων.

LXXXIV. Cuculus piscis.

Κόκκυγες. Ἐπίχαρμος·

— — κἀγλαοὶ κόκ-
κυγες· οὓς παρσχίζομες
πάντες, [2] ὀπτᾶντες δὲ χ' ἀδύ-
ναντες αὐτοὺς χραύομες.

Καὶ Δωρίων δέ φησι, δεῖν αὐτοὺς ὀπτᾶν παρασχίσαντας κατὰ ῥάχιν, καὶ παρηδύνειν χλόῃ, τυρῷ, ῥοῦ, σιλφίῳ, ἁλὶ, ἐλαίῳ· στρέφοντα δὲ ἀλείφειν, καὶ ὑποπάσσειν ἁλὶ ὀλίγῳ, ἀφελόντα δὲ ὄξει ῥαίνειν. Ἐρυθρὸν δὲ αὐτὸν καλεῖ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Νουμήνιος, οὕτως·

— Ἄλλοτ' ἐρυθρὸν
κόκκυγ', ἢ ὀλίγας πεμφηρίδας, ἄλλοτε σαυρόν. [3]

1 Forf. Πολλοῦ σφόδρα. Iungunt vulgo κωβιοὺς σφόδρα, absque distinctione personarum. 2 πάντας malebam cum Casaub. 3 σαῦρον edd.

drachmis aestimavit gobios. B. *Caro admodum.*
Fluviatilium vero gobiorum meminit Dorion, in libro de Piscibus.

84. Cuculus piscis. Epicharmus:

— — *Et cuculi nitidi; quos secundum spinam sectos,*
tum assatos conditosque, laute devoravimus.

Atque etiam Dorion docet, oportere eos secundum spinam sectos assare, & condire herbulis, caseo, rhoë, silphio, sale, oleo; tum inversos inungere, & pauco sale conspergere; denique ab igne remotos aceto irrorare. *Rubrum* adpellat Numenius e re ipsa, cum ait:

— *Aliàs rubrum*
cuculum, aut paucas pempherides, aliàs lacertum.

a ΚΥΏΝ ΚΑΡΧΑΡΊΑΣ. Περὶ τούτων φησὶν 'Αρχέστρατος, ὁ τῶν ὀψοφάγων Ἡσίοδος ἢ Θέογνις. ἦν δὲ καὶ ὁ Θέογνις περὶ ἡδυπάθειαν, ὡς αὐτὸς περὶ αὐτοῦ φησι διὰ τούτων· LXXXV.

CANIS CARCHARIAS.

Τῆμος [1] δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραγγέλλοι μέσσατον ἦμαρ ἔχων·
δείπνου δὴ λήγοιμεν, [2] ὅσου τινὰ θυμὸς ἀνώγοι,
παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι.
χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ'
b εἴσω,
εὐειδὴς ῥαδινῇς χερσὶ Λάκαινα κόρη.

Οὐδὲ τὸ παιδεραστεῖν ἀπαναίνεται ὁ σοφὸς οὗτος. λέγει γοῦν·

Εἴ τ' εἴη [3] σ', 'Ακάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν,
ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων
σοί τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηριόωσι.

1 Rectius Ἦμος apud Theogn. 2 Forf. λήχοιμεν aut λάχοιμεν :.. aut potius, θίγοιμεν. μνησαίμεθ' corrigit Brunck. 3 Rectius εἴθ' εἴη.

85. Canis Carcharias. De his loquitur Archestratus, catillonum ille Hesiodus aut Theognis. Erat vero & Theognis a voluptatis studio non alienus, quemadmodum ipse de se profitetur his versibus:

Quando autem sol in coelo solidungulos equos
regens, iam medium edicit diem,
coenam tunc capiamus quantam quemque animus iubet,
omnigenis bonis gratificantes ventri:
aquamque lavandis manibus foras ferat, coronasque intro,
formosa mollibus manibus Lacaena puella.

Quin & puerorum se amore teneri non negat idem vir sapiens. Dicit quippe:

Utinam tu velles amabilem canere hymnum,
praemiumque propositus formosus puer flore aetatis
tibi esset mihique de arte certantibus:

γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι.

Ὁ δ' οὖν Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς καλαῖς ταύταις ὑποθήκαις παραινεῖ·

Ἐν δὲ Τορωναίων ἄστει τοῦ καρχαρίας χρὴ
τοῦ κυνὸς ὀψωνεῖν ὑπογάστρια κοῖλα κάτωθεν.
εἶτα κυμίνῳ αὐτὰ πάσας ἀλὶ μὴ συχνῷ ὄπτα·
ἄλλο δ' ἐκεῖσε, φίλη κεφαλὴ, μηδὲν προσενέγκῃς,
εἰ μὴ γλαυκὸν ἔλαιον. ἐπειδὰν δ' ὀπτὰ γένηται
ἤδη, τριμμάτιον δὲ φέρειν καὶ ἐκεῖνα μετ' αὐτοῦ. d
Ὅσσα δ' ἂν ἐν λοπάδος κοίλης [1] πληρώματι ἑψῇς,
μήθ' ὕδατος πηγὴν [αὐτοῖς,] [2] μήτ' οἴνινον ὄξος
συμμίξῃς· ἀλλ' αὐτὸ μόνον κατάχευον ἔλαιον,
αὐχμηρόν τε κύμινον, ὁμοῦ δ' εὐώδεα φύλλα.
ἕψε δ' ἐπ' ἀνθρακιῆς, φλόγα τούτοις μὴ προσενεγκών·
καὶ κίνει πυκνῶς, μὴ προσκαυθέντα λάθῃ σε.

1 κοίλοις edd. 2 Vox e coniect. adiecta.

intelligeres sane, asinis quanto praestent muli.

Archestratus igitur, in praeclaris istis Praeceptis, hortatur suos:

In Toronaeorum urbe oportet carchariae
canis obsonari cava inferne abdomina;
deinde assare cumino conspersa cum pauco sale:
nec aliud quidquam, o carum caput, adiicias,
praeter glaucum oleum. Postquam iam autem assata
fuerint, tum vero intinctio simul cum illis mensae est inferenda.
Si qua vero cavae in patinae alveo elixaris,
his neque aquae fontem, nec e vino confectum acetum
misce; sed solum per se adfunde oleum,
arido cum cumino & suaveolentibus herbis.
Sed super pruna elixa, neque admove flammam:
agita autem crebro, ne te imprudente adurantur.

Ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν τόδε θεῖον ἔδεσμα·
e οὐδ' ἔσθειν ἐθέλουσιν ὅσοι κεπφαττελεβώδη [1]
ψυχὴν κέκτηνται θνητῶν, εἰσίν τ' [2] ἀπόπληκτοι,
ὡς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος. ἅπας δὲ 16
ἰχθῦς σάρκα φιλεῖ βροτέην, [3] ἄν που περικύρσῃ.

Τούτου τοῦ ἰχθύος μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενος θυρσίων, ἥδιστος ὢν καὶ τρυφερώτατος.

LXXXVI. Labrax, ſive Lupus piſcis.

ΛΑΒΡΑΚΕΣ. Οὗτοι, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, μονήρεις εἰσὶ, καὶ σαρκοφάγοι. γλῶσσαν δ' ἔχουσιν ὀστώδη καὶ προσπεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον. Ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων Μορίων, τίκτειν αὐτοὺς, καθάπερ τοὺς f κεστρεῖς καὶ χρυσόφρυας, μάλιστα οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσιν. τίκτουσι δὲ χειμῶνος, καὶ τίκτουσι δίς. Ἱκέσιος δέ φησιν, ὅτι οἱ λάβρακες εὔχυλοί εἰσι, καὶ οὐ πολύτροφοι· πρὸς δὲ τὴν ἔκκρισιν ἥσσονες, εὐστομίᾳ

1 κούφαν γε λεβώδη h. l. edd. cum ms. *A*. κούφαν καὶ λεμβώδη ms. *Ep*. Alibi vulgo κούφην τελεβώδη. κούφην κ' ἀνεμώδη coni. Coray. 2 θνητῶν δ' εἰσὶν edd. θνητῶν τ' εἰσὶν mssti h. l. 3 βροτέαν vulgo h. l.

At pauci norunt hominum divinum hoc edulium;
neque eo veſci volunt qui ſtupidam inſectorum
animam habent e mortalibus; paventque,
quod animans ſit humanâ carne veſcens. At omnis
piſcis humanam amat carnem, ſicubi fuerit nactus.

Huius piſcis pars eſt etiam qui *thurſio* vocatur a Romanis, qui ſuaviſſimus eſt & delicatiſſimus.

86. Labraces. (*ſeu*, Lupi *piſces*.) Hi, ut tradit Ariſtoteles, ſolitarii ſunt, & carnivori. Linguam habent oſſeam & adhaerentem; cor triangulare. Quinto vero libro de Partibus Animalium ſcribit, parere eos, quemadmodum & mugiles & chryſophryas, eis maxime locis ubi flumina mare ſubeunt. Pariunt autem hieme, & quidem bis. Hiceſius vero ait, bonum ſuccum gignere lupos, nec multum alere; ſed minus facile egeri: gu-

δὲ πρῶτοι κρίνονται. Ὠνομάσθη δ᾽ ὁ ἰχθὺς παρὰ τὴν λαβρότητα. Λέγεται δὲ, ὅτι καὶ συνέσει τῶν ἄλλων ἰχθύων διαφέρει, ἐπινοητικὸς ὢν τοῦ διασώζειν ἑαυτόν. διὸ καὶ ὁ κωμῳδιοποιὸς Ἀριστοφάνης φησίν·

Λάβραξ ὁ πάντων ἰχθύων σοφώτατος.

Ἀλκαῖος δ᾽ ὁ μελοποιὸς, μετέωρον, φησὶν, αὐτὸν νήχεσθαι. Ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος·

Λάμβανε δ᾽ ἐκ Γαίσωνος, ὅταν Μίλητον ἵκηαι,
κεστρέα τὸν κέφαλον, καὶ τὸν θεόπαιδα λάβρακα.
εἰσὶ γὰρ ἐνθάδ᾽ ἄριστοι· ὁ γὰρ τόπος ἐστὶ τοιοῦτος.
πιότεροι δ᾽ ἕτεροι πολλοὶ, Καλυδῶνί τε [1] κλεινῇ,
Ἀμβρακίᾳ τ᾽ ἐνὶ πλουτοφόρῳ, Βόλβῃ τ᾽ ἐνὶ λίμνῃ·
ἀλλ᾽ οὐκ εὐώδη γαστρὸς κέκτηνται ἀλοιφὴν, 61
οὐδ᾽ οὕτω δριμεῖαν. ἐκεῖνοι δ᾽ εἰσὶν, ἑταῖρε,
τὴν ἀρετὴν θαυμαστοί. Ὅλους δ᾽ αὐτοὺς ἀλεπίστους

1 Abest τε edd.

stus autem suavitate primas obtinere. Nomen autem habet a voracitate. Dicunt vero etiam, intelligentia hunc praestare caeteris piscibus; ingeniosum certe ad se servandum. Quare comicus Aristophanes ait:

Lupus, piscium omnium prudentissimus.

Alcaeus vero, Lyricorum carminum auctor, ait, *in summis aquis suspensum eum natare.* Sapiens autem Archestratus:

Sume ex Gaesone, quum Miletum veneris,
mugilem cephalum, & Deorum progeniem lupum.
Sunt enim ibi optimi: talis est loci natura.
Sunt pinguiores quidem alii multi, cum ad celebrem Calydonem,
tum in opulenta Ambracia, & in Bolbe lacu:
at suaviter olens ventris pinguedo illis deest,
& grata acrimonia. Istorum vero, amice,
admiranda virtus. Eos integros cum ipsis squamis

ὀπτήσας, μαλακοὺς χρηστῶς [1] προσένεγκε δι' ἅλ-
μης.
Μὴ δὲ προσέλθῃ σοι πρὸς [2] τοὖψον τοῦτο ποιοῦντι,
μήτε Συρακόσιος μηθεὶς, μήτ' Ἰταλιώτης.
οὐ γὰρ ἐπίστανται χρηστοὺς σκευαζέμεν ἰχθῦς·
c ἀλλὰ διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα,
ὄξει τε ῥαίνοντες ὑγρῷ καὶ σιλφίου ἅλμῃ.
τῶν δὲ πετραίων ἰχθυδίων τῶν τρισκαταράτων,
πάντων εἰσὶν ἄριστοι ἐπισταμένως [3] διαθεῖναι,
καὶ πολλὰς ἰδέας κομψῶς παρὰ δαιτὶ δύνανται
ὀψαρίων τεύχειν γλίσχρων ἡδυσματολήρων.

Καὶ Ἀριστοφάνης δ', [4] ἐν Ἱππεῦσι, μνημονεύει ὡς διαφόρων γινομένων τῶν περὶ τὴν Μίλητον λαβρά- d κων, ὅταν οὕτως λέγῃ· [5] LXXXVII. Lupus piscis.

Ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν Μιλησίους κλο-
νήσεις.

1 ὀπτήσας μαλαχᾶς ὡς χρὴ coni. Coray. 2 ποτὶ malim cum eodem. 3 ἐπιστήμονες ms. *Ep.* 4 Abest δ' edd. 5 λέγει vulgo.

assatos bene molles adpone cum muria.
Ne tibi vero hoc obsonium paranti interveniat
vel Siculus ullus, vel Italus:
illi enim bonos nesciunt parare pisces;
sed corrumpunt omnia, prave condientes caseo,
& liquidum adfundentes acetum, & silphii muriam.
Saxatiles quidem quod adtinet pisciculos, ter exsecrandos,
hos tractare omnium optime intelligunt;
& plures species scite epulis parare norunt
obsoniolorum, multis scitamentorum nugis perunctorum.

87. Sed & Aristophanes, in Equitibus, luporum qui circa Miletum nascuntur mentionem facit ut bonitate praestantium, cum ait:

Sed non lupos devorans Milesios turbabis.

ἐν δὲ Λημνίαις·

οὐ κρανίον λάβρακος, οὐχὶ κάραβον
πρίασθαι. — —

ὡς ἐν τιμῇ ὄντος τοῦ τῶν λαβράκων ἐγκεφάλου, καθάπερ καὶ τοῦ τῶν γλαύκων. καὶ Εὔβουλος δ', ἐν Τιτθαῖς,[1] φησί·

Μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως, ὅ τι ἂν ᾖ [2]
ἑστίας ἕνεκα, σηπίδια, ἢ τευθίδια,
πλεκτάνια τε μικρὰ πολύποδος, νῆστίν τινα,
μήτραν, χόρια, πυὸν,[3] λάβρακος κρανίον
εὐμεγέθες. —

Gaeson, lacus & fluvius.

Ὁ δὲ Γαίσων, οὗ Ἀρχέστρατος μνημονεύει, ἡ Γαισωνίς λίμνη ἐστὶ, μεταξὺ Πριήνης καὶ Μιλήτου, ἑνωμένη τῇ θαλάττῃ, ὡς Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἱστορεῖ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἑλληνικῶν. Ἔφορος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ, ποταμὸν εἶναι, φησὶ, τὸν Γαίσωνα περὶ Πριή-

1 Τίτθαις edd. 2 Verba prorsus corrupta in edd. 3 χωριάμων vulgo.

In Lemniis vero dicit:

Non caput lupi, non locustam
emere. —

tamquam in pretio sit lupi cerebrum, veluti glauci. Atque etiam Eubulus, in Nutricibus, ait:

Non pretiose, sed munde, quidquid fuerit,
dicis caussa: sepiolas, aut parvas loligines,
minutos polypi cirrulos, nestin quemdam,
vulvam, choria, colostrum, lupi caput
ingens.

Gaeson vero, cuius meminit Archestratus, Gaesonis palus est, inter Prienem & Miletum, mari coniuncta, ut tradit Neanthes Cyzicenus, sexto Hellenicorum. Ephorus autem libro quinto ait, fluvium esse Gaesonem

νην, ὃν εἰσρεῖν εἰς λίμνην. Ἄρχιππος, ἐν Ἰχθύσι, μνημονεύων τῶν λαβράκων, φησίν·

Αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων
κάπηλος Ἕρμαιος, ὃς βίᾳ δέρων ῥίνας [1]
γαλεούς τε πωλεῖ καὶ τοὺς λάβρακας ἐντερεύων. [2]

ΛΑΤΟΣ. Τοῦτον κατὰ τὴν Ἰταλίαν κράτιστον εἶναί φησιν Ἀρχέστρατος, λέγων οὕτως· LXXXVIII.

f

Latus piscis.

Τὸν δὲ λάτον τὸν κλεινὸν ἐν Ἰταλίῃ πολυδένδρῳ
ὁ Σκυλλαῖος ἔχει πορθμὸς, θαυμαστὸν ἔδεσμα.

Οἱ δ' ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ γινόμενοι λάτοι, τὸ μέγεθος εὑρίσκονται καὶ ὑπὲρ διακοσίας λίτρας ἔχοντες. [3] Ὁ δὲ ἰχθὺς οὗτος, λευκότατος ὢν, καὶ ἥδιστός ἐστι πάντα τρόπον σκευαζόμενος· παραπλήσιος ὢν τῷ κατὰ τὸν Ἴστρον γινομένῳ γλάνιδι. Φέρει δὲ
a ὁ Νεῖλος καὶ ἄλλα γένη πολλὰ ἰχθύων, καὶ πάν-

Nilus piscium ferax.

1 ῥίνου ms. *Ep*. Forſ. ῥινοῦ δέρων. 2 Rectius ad metrum alibi καὶ λάβρακας ἐντέρων. 3 ἕλκοντες malis cum Corayo.

circa Prienem, qui in paludem influat. Archippus, in fabula Piſcibus, mentionem luporum faciens, ait:

Aegyptius ſceleſtiſſimus piſcium inſtitor
Hermaeus; qui vi detracta pelle ſquatinas
galeosque vendit, & lupos exenterat.

88. Latus. Hunc circa Italiam praeſtantiſſimum eſſe ait Archeſtratus, his verbis:

Latum vero nobilem in Italia ſylvoſa
Scyllaeum fretum habet, mirificum edulium.

Qui vero in Nilo flumine gignuntur lati, ea reperiuntur magnitudine ut ſupra ducentas libras interdum pendant. Candidiſſimus hic piſcis eſt, &, quocumque modo paratus fuerit, ſuaviſſimus: ſimilis glanidi qui in Iſtro flumine naſcitur. Eſt autem Nilus & multorum aliorum generum piſcium ferax, quorum nullum non

τα ἥδιστα· μάλιστα δὲ τὰ τῶν κορακίνων. πολλὰ γάρ καὶ τούτων γένη. Φέρει δὲ καὶ τοὺς ΜΑΙΩ'ΤΑΣ καλουμένους, ὧν μνημονεύει Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσι, διὰ τούτων·

Maeotas piscis.

τοὺς μαιώτας καὶ σαπέρδας, καὶ γλάνιδας.

εἰσὶ δὲ πολλοὶ περὶ τὸν Πόντον, φέροντες τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος. Νειλαῖοι [1] δ' εἰσιν ἰχθύες, εἴ γε τι μνημονεύειν δύναμαι, πολυετῆ τὴν ἀποδημίαν ἔχων· νάρκη μὲν ἡ ἡδίστη, [2] χοῖρος, σιμὸς, φάγρος, ὀξύρυγχος, ἀλλάβης, σίλουρος, συνοδοντὶς, ἐλεώτρις, ἔγχελυς, θρίσσα, ἄβραμις, τύφλη, λεπιδωτὸς, φύσα, κεστρεύς. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι.

LXXXIX. ΛΕΙΟ'ΒΑΤΟΣ. Οὗτος καλεῖται καὶ ῥίνη. ἔστι δὲ λευκόσαρκος, ὡς Ἐπαίνετος ἐν Ὀψαρτυτικῷ. Πλάτων, Σοφισταῖς·

Leiobatos.

1 Νειλῷοι ms. *Ep.* 2 ἡδίστη absque ἡ edd.

delicatissimum: maxime vero coracinorum, quorum & ipsorum plura sunt genera. Gignit etiam quos MAEOTAS vocant; quorum meminit Archippus in fabula Piscibus, ubi ait:

Maeotas, & saperdas, & glanides.

Eorum magna copia in Ponto est, nomenque habent a Maeotide palude. *Nilotici* vero *pisces*, quoad meminisse valeo per complures iam annos peregre degens, hi sunt fere: Torpedo, omnium suavissima; porcus, simus, phagrus, oxyrynchus, allabes, silurus, synodontis, eleotris, anguilla, thrissa, abramis, typhla, (*quasi diceres, coeca*,) lepidotus, physa, mugil: aliique haud pauci.

89. LEIOBATOS. Hic vocatur etiam *rhine:* (id est, *squatina.*) Candida est carne, ut ait Epaenetus in Opsartytico. Plato, in Sophistis:

Κᾂν ᾖ γαλεὸς, κᾂν λειόβατος, κᾂν ἔγχελυς.

ΜΥΡΑΙΝΑΙ. Θεόφραστος, ἐν τῷ πέμπτῳ Περὶ τῶν ἐν τῷ Ξηρῷ διαιτωμένων, ἔγχελύν φησι καὶ μύραιναν πολὺν χρόνον δύνασθαι ἔξω τοῦ ὑγροῦ ζῆν, διὰ τὸ μικρὰ ἔχειν βραγχία, καὶ ὀλίγον δέχεσθαι τὸ XC. MURAENA.
c ὑγρόν. Τροφίμους δ' αὐτὰς εἶναι, φησὶν ὁ Ἱκέσιος, οὐχ ἧττον τῶν ἐγχέλεων, ἀλλὰ καὶ τῶν γόγγρων. Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν πέμπτῳ [1] Ζώων Μορίων, ἐκ μικροῦ φησιν αὐτὴν ταχεῖαν τὴν αὔξησιν λαμβάνειν, καὶ εἶναι καρχαρόδουν· τίκτειν τε πᾶσαν ὥραν μικρὰ ᾠά. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Μούσαις, χωρὶς τοῦ σ̄ μυραίνας αὐτὰς καλεῖ, οὑτωσὶ λέγων·

Οὔτε γόγγρων τις παχήων, [2] οὔτε μυραινᾶν ἀπῆς. [3]

Ὁμοίως δὲ καὶ Σώφρων. Πλάτων δὲ, ἢ Κάνθαρος, ἐν τῇ Συμμαχίᾳ, σὺν τῷ σ̄.

1 ἐν δευτέρῳ Ζώων Μορίων ed. Ven. cum msstis. 2 γόγγρων τι παχέων vulgo. 3 μύραινα νάπης vulgo.

Sive galeus fuerit, aut leiobatos, sive anguilla.

90. Muraena. Theophrastus, libro quinto De Animantibus in Sicco viventibus, ait, anguillam & muraenam multum temporis posse extra aquam vivere, quoniam parvas habeant branchias, & parum aquae admittant. Nutrire autem, ait Hicesius, muraenas haud minus quam anguillas, quin & quam congros. Aristoteles vero quinto libro De Partibus Animalium scribit, e parvula celeriter eam incrementum capere, & esse dentibus serratis; parereque quovis anni tempore minuta ova. Epicharmus in Musis, absque *s* literâ, *myraenas* vocat, ubi ait:

Neque congrorum crassorum aliquis aberat, nec myraenarum.

Pariter etiam Sophron. Plato vero, sive Cantharus, in Symmachia, (*id est*, Belli Societate:) cum litera *s*.

Βάτις τε καὶ σμύραινα πρόσεστιν. —

Δωρίων δὲ, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, τὴν ποταμίαν, Φησὶ, μύραιναν ἔχειν μίαν ἄκανθαν μόνην, ὁμοίαν τῷ ὀνίσκῳ τῷ καλουμένῳ γαλλαρίᾳ. Ἀνδρέας δὲ, ἐν τῷ Περὶ Δακέτων, τῶν μυραινῶν Φησι δακούσας ἀναιμῶ τὰς ἐξ ἔχεως· εἶναι δ' αὐτὰς ἧττον [1] περιΦερεῖς καὶ ποικίλας. Νίκανδρος δὲ, ἐν Θηριακῷ· [2]

Μυραίνης δ' ἔκπαγλον, ἐπεὶ [3] μογεροὺς ἁλιῆας
πολλάκις ἐμβρύξασα [4] κατεπρήνιξεν ἐπάκτρων
εἰς ἅλα Φυζηθέντας, [5] ἐχετλίου [6] ἐξαναδῦσα·
εἰ ἔτυμον [7] κείνην γε σὺν οὐλοβόροις [8] ἐχίεσσι
θόρνυσθαι, προλιποῦσαν ἁλὸς νόμον, ἠπείροισιν.

Ἀνδρέας δὲ, ἐν τῷ Περὶ τῶν Ψευδῶς πεπιστευμένων, ψεῦδός Φησιν εἶναι τὸ μύραιναν ἔχει [9] μίγνυσθαι,

1 ἥττονας edd. 2 Rectius alibi Θηριακοῖς. 3 ἐπὶ vulgo. 4 ἐκβρύξασα vulgo. 5 φυσηθέντας ed. Ven. cum Ms. 6 ἐχίταιον ed. Ven. cum Ms. 7 Εἰ δ' ἔτυμον ed. Baſ. & Caſaub. 8 ἰοβόλοις ed. Baſ. & Caſ. ex edit. Nicand. 9 ἔχιϊ edd.

Et raia adeſt, & ſmyraena.

Dorion vero, libro De Piſcibus, fluviatilem muraenam, ait, nonniſi unam habere ſpinam, ſimilem aſello, quem gallariam vocant. Andreas, in libro De Animantibus Venenatis, ſcribit, earum muraenarum morſum lethalem eſſe quae ex viperae ſatu ortae ſint; eſſe autem eas minus rotundas, & variegatas. [*ſive*, minores, rotundas, variegatas.] Nicander autem in Theriaco:

Muraenae vero horrendum illud, quod miſeros piſcatores
ſaepe frendendo petens praecipites dat e navigiis
in mare fugientes, cum e piſcium receptaculo emergit:
ſi modo verum eſt, illam cum venenatis viperis
coire in continente, relicto maris pabulo.

Andreas vero, in libro De his quae Falſo creduntur, falſum eſſe, ait, muraenam cum vipera miſceri, in

προερχομένην ἐπὶ τὸ τεναγῶδες· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τενάγους ἔχεις νέμεσθαι, φιληδοῦντας λιμώδεσιν [1] ἐρημίαις. Σώστρατος δὲ ἐν τοῖς Περὶ Ζώων (ἔστι δὲ ταῦτα δύο βιβλία) συγκατατίθεται τῇ μίξει.

XCI. Myrus.

ΜΥ'ΡΟΣ. Ὁ δὲ μύρος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, διαφέρει τῆς σμυραίνης. [2]
E ἡ μὲν γὰρ, ποικίλον καὶ ἀσθενέστερον· ὁ δὲ μύρος λειόχρως [3] καὶ ἰσχυρὸς, καὶ τὸ χρῶμα ὅμοιον ἔχει ἴυγγι, [4] ὀδόντας τε [5] ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Δωρίων δὲ τὸν μύρον, φησὶ, τὰς διὰ σαρκὸς ἀκάνθας οὐκ ἔχειν, ἀλλ' ὅλον εἶναι χρήσιμον καὶ ἁπαλὸν ὑπερβολῇ. εἶναι δὲ αὐτῶν γένη δύο· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν μέλανες, οἱ δ' ὑποπυῤῥίζοντες. κρείσσονες δέ εἰσιν οἱ μελανίζοντες. Ἀρχέστρατος δὲ, ὁ Ἡδονικὸς φιλόσοφος, φησίν·

1 ἀμμώδεσιν utique videtur legendum. 2 μυραίνης edd. cum ms. *Ep.* 3 ὁμόχρους apud Aristot. 4 πίτυϊ apud Aristot. 5 ὅλον τά τε ed. Ven. & Bas. cum mss.

coenosa exeuntem: nec enim in coenosis versari viperas, sed arenosa amare deserta. Sostratus autem, in opere De Animantibus, (sunt ii duo libri) iis adsentitur, qui coire muraenam cum vipera aiunt.

91. Myrus. Myrus vero, ut ait Aristoteles quinto De Partibus Animalium, differt a myraena (*vel*, muraena.) Haec enim, variegata est, & infirmior: myrus vero laevi cute, [*sive*, unicolor,] & robustus; coloremque habet torquillae, [*sive*, piceae,] & dentes intus atque foris. Dorion vero, myrum non habere, ait, per carnem spinas, sed totum comedi posse, & perquam esse tenerum. Esse autem eorum duo genera: unum nigrorum, alterum subruforum: meliores autem esse nigricantes. Archestratus vero, Voluptarius philosophus, ait:

Ἰταλίας δὲ μεταξὺ, κατὰ στενοκύμονα πορθμὸν, a
ἡ πλωτὴ μύραινα καλουμένη ἄν ποτε ληφθῇ,
ὠνοῦ. τοῦτο γάρ ἐστιν ἐκεῖ θαυμαστὸν ἔδεσμα.

XCII. MAENIDES. ΜΑΙΝΙΔΕΣ. Ταύτας δέ φησιν [1] Ἱκέσιος εὐχυλοτέρας εἶναι τῶν κωβιῶν· λείπεσθαι δ' εὐστομίᾳ, καὶ τῷ πρὸς τὴν ἔκκρισιν τῆς κοιλίας συνεργεῖν. Σπεύσιππος δὲ, ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, ὅμοιά φησιν εἶναι τῇ μαινίδι βόακα καὶ σμαρίδας, ὧν μνημονεύει καὶ Ἐπίχαρμον [2] ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ οὕτως· b

ὄκχ' ὁρῇ [3] βῶκας πολλοὺς καὶ μαρίδας. [4]

Ἐπαίνετος δ' ἐν Ὀψαρτυτικῷ φησί· „σμαρίδα, [5] ἣν ἔνιοι καλοῦσιν [6] κυνὸς εὐνά.“ [7] Ἀντιφάνης δ', ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βουταλίωνι, Ἑκάτης βρώματα καλεῖ τὰς μαινίδας, διὰ τὴν βραχύτητα, λέγων οὕτως·

1 μὲν φησὶν malis. 2 μνημονεύει καὶ Ἐπίχαρμος edd. 3 ὄκχ' ὁρῇ vulgo. 4 σμαρίδας edd. 5 Rursus σμαρίδας edd. 6 καλέουσιν edd. 7 κυνὸς εὔναν ms. *Ep*. Alibi κυνὸς εὖναι ms. *A*.

Italiam inter, qua fretum angustum fluctibusque agitatum interfluit,
capta ubi fuerit fluta quae vocatur muraena,
eme. Est enim hoc ibi admirabile edulium.

92. MAENIDES. Has Hicesius ait melioris esse succi, quam gobii; minus tamen gratos esse palato, alvique excretionem minus adiuvare. Speusippus vero, secundo Similium, similes esse maenidibus scribit boaces & smaridas, quorum meminisse Epicharmum ait in Terra & Mari, ubi ait:

Quum viderit boaces multos & maridas.

Epaenetus vero in Opsartytico ait: »Smaridem, quam nonnulli vocant *Canis euna.*« Antiphanes vero in Rustico, sive Butalione, *Hecates cibum* vocat maenidas, ob parvitatem. Cuius verba haec sunt:

A. Τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νενόμικα
ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. B. Τί φῂς; ὦ φίλτατε.
A. Ἀνθρωποφάγους. πῶς οὖν ἂν [1] ἄνθρωπος φάγοι;
c B. Δηλονότι. ταῦτα δ' ἐστὶν [2] Ἑκάτης βρώματα,
ἅ φησιν οὗτος, μαινίδας καὶ τριγλίδας.

Καλοῦνται δέ τινες καὶ λευκομαινίδες· ἃς [3] ἔνιοι βόακας ὀνομάζουσι. Πολίοχος, [4] Κορινθιαστῇ·

Ὅπως σε πείσῃ μηδὲ εἷς, πρὸς τῶν θεῶν,
τοὺς βόακας, ἄν ποτ' ἔλθῃ, λευκομαινίδας
καλεῖν. —

ΜΕΛΑ'ΝΟΥΡΟΣ. Περὶ τούτου φησὶ Νουμήνιος ἐν Ἁλιευτικῷ· XCIII. Melanurus.

d Σκορπίον ἢ πέρκαισι καθηγητῆρα μελάνουρον.

Ἱκέσιος δὲ αὐτὸν σάργῳ φησὶ παραπλήσιον εἶναι, καταδεέστερον δὲ τῇ εὐχυλίᾳ καὶ τῇ εὐστομίᾳ· μικρῶς

1 Deest vulgo ἂν particula. 2 ταῦτα ἐστὶν ed. Bas. & Casaub.
3 Deest ἃς edd. 4 Πολύοχος edd.

A. *Magnos enim hos cunctos statui*
anthropophagos pisces. B. *Quid ais? o carissime!*
A. *Anthropophagos. Quo pacto igitur homo eos comederet?*
B. *Recte ais. — Sed hae sunt Hecatès cibi,*
quas dicit hic, maenides & triglides!

Vocantur vero quaedam etiam *leucomaenides*; quas nonnulli *boacas* nominant. Poliochos, Corinthiaste:

Ne tibi persuadeat quisquam, per Deos,
veniens forte, ut boacas adpelles
leucomaenides.

93. Melanurus. De hoc ait Numenius in Halieutico:

Scorpium aut percarum ducem melanurum.

Hicesius vero, sargo similem esse ait; at minore tamen bonitate succi, minoreque gratia saporis: nonnihil

δὲ παραστύφειν, καὶ εἶναι τρόφιμον. Μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

— — — Ἦν δὲ
σαργῖνοι μελάνουροί τε.

Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, γράφει οὕτως· „Ὀῤῥοπυγόστικτοι δὲ τῶν ἰχθύων μελάνουρος καὶ σάργος· πολύγραμμοί τε, καὶ μελανόγραμμοι.“ Ὅμοιον δ' εἶναι τῷ μελανούρῳ φησὶ Σπεύσιππος,[1] ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, τὸν καλούμενον ψύρον·[2] ὃν Νουμήνιος καλεῖ ψόρον, οὕτως·

Ἢ ψόρον, ἢ σάλπας, ἢ αἰγιαλῆα δράκοντα.

XCIV. MORMYRUS. ΜΟΡΜΥΡΟΣ. Τροφιμώτατος, ὥς φησιν Ἱκέσιος. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ, μύρμας[3] αὐτοὺς ὀνομάζει, εἰ μὴ διάφοροι τὴν φύσιν εἰσί. γράφει δ' οὕτως·

1 Post μελανόγραμμοι vulgo sic edebatur: ΜΕΛΑΝΔΕΡΙΝΟΣ. ὅμοιον εἶναι τῷ μελανούρῳ φησί. Σπεύσιππος δ' ἐν δευτ. Ὁμοίων.
2 ψύγρον edd. 3 μυρμίας ms. Ep.

vero adstringere, & satis nutrire. Eiusdem sic meminit Epicharmus in Nuptiis:

Aderant vero sargini & melanuri.

Aristoteles autem in libro De Animantibus, in hunc modum scribit: »In cauda punctis variegati e piscibus melanurus & sargus: iidem multis eisque nigris notati lineis.« Similem vero melanuro ait Speusippus, secundo libro Similium, eum qui *psyrus* vocatur; quem Numenius *psorum* nominat, ubi ait:

Aut psorum, aut salpas, aut litoralem draconem.

94. MORMYRUS. Plurimum nutrit, ut scribit Hicesius. Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis, *myrmas* eos nominat, nisi hi naturâ diversi sunt. Scribit autem sic:

Καὶ [1] χελιδόνες, μύρμαι τε, [2]
τοί τε κολιᾶν [3] μέζονες
ἐντί. —

Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, μορμύλους αὐτοὺς f καλεῖ. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ἐν τῇ Ὀψωνητικῇ Τέχνῃ, ἣν προσεφώνησέ τινι τῶν ἑταίρων δυσώνῃ, [4] φησίν· „Οὐκ ἄχρηστον δὲ πρὸς τοὺς ἀτενίζοντας καὶ μὴ συγκαθιέντας τῇ τιμῇ, καὶ τὸ κακῶς λέγειν παρεστηκότα [5] τοὺς ἰχθύας, ἐπαγόμενον Ἀρχέστρατον τὸν γράψαντα τὴν Ἡδυπάθειαν, ἢ [6] τῶν ἄλλων τινὰ ποιητῶν, καὶ λέγοντα τὸ μέτρον·

Μόρμυρος [7] αἰγιαλεὺς κακὸς ἰχθὺς, οὐδέ ποτ' ἐσθλός.

καί·

a Τὴν ἀμίαν ὠνοῦ φθινοπώρου. —
„νῦν δ' ἐστὶν ἔαρ.“ [8]
Κεστρέα τὸν θαυμαστὸν, ὅταν χειμὼν ἀφίκηται.

1 Deest vulgo Καὶ h. l. 2 χελιδόνες τε μυρμίαι vulgo h. l. 3 κοιλίαν vulgo. 4 Δύσωνι ἢ Ζήνωνι edd. cum Ms. 5 παρεστηκότας vulgo. 6 Deest ἢ edd. & ms. A. 7 Μόρμυλος edd. 8 ἔαρ ἐστιν. ed. Cas.

Et hirundines, & myrmae, qui coliis maiores sunt.

Dorion vero, libro DE Piscibus, *mormylos* vocat. Lynceus autem Samius, in Arte Obsonatoria, quam inscripsit suorum familiarium cuidam, homini in emendo difficili, ait: » Nec vero inutile fuerit adversus homines inflexibiles & qui minuere pretium nolunt, si adstans vituperaveris pisces, Archestratum citans eum qui Vitam Voluptariam scripsit, aut alium quempiam poëtam, versiculumque illum pronuncians:

Mormyrus litoralis, pravus piscis, numquam bonus.

Aut:

Amiam eme autumno. — — » Nunc autem ver est.«
Mugilem admirabilem (emes,) *cum advenerit hyems.*

„Νῦν δ' ἔστι θέρος.“ καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων. Ἀποσοβήσεις γὰρ πολλοὺς τῶν ὠνουμένων καὶ προσεστηκότων. τοῦτο δὲ ποιῶν, ἀναγκάσεις τὸ σοὶ δοκοῦν λαβεῖν αὐτόν.

XCV. TORPEDO. ΝΑΡΚΗ. Πλάτων ἢ Κάνθαρος ἐν Συμμαχίᾳ·

Νάρκη γὰρ ἑφθὴ [1] βρῶμα χαρίεν γίνεται.

Ὁ δὲ φιλόσοφος Πλάτων ἐν Μένωνι φησί· „τῇ θαλαττίᾳ νάρκῃ. καὶ γὰρ αὕτη τὸν πλησιάζοντα ναρκᾷν ποιεῖ.“. Ἡ δὲ κλῆσις αὐτῆς καὶ παρ' Ὁμήρῳ b

— Νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ.

Μένανδρος δὲ, ἐν Φανῷ, [2] διὰ τοῦ α ἔφη·

— Ὑπελήλυθέν τέ μου [3]

νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα. —

μηδενὸς τῶν παλαιῶν οὕτω κεχρημένου. Ἱκέσιος δέ φησιν, ἀτροφωτέραν καὶ ἀχυλοτέραν αὐτὴν εἶναι,

1 ἑφθη vulgo. 2 Φανίῳ alibi apud Nostrum, rectius. 3 ὑπελήλυθε δέ μου edd.

» *At nunc aestas est.* « — Et talia multa. Multos enim eorum qui emunt aut adstant deterrebis: quo facto coges hominem, ut accipiat id quod tibi fatis fuerit visum.

95. TORPEDO. Plato sive Cantharus, in Symmachia:

Torpedo enim elixa lepidus cibus est.

Philosophus autem Plato in Menone dixit: » *Marinae torpedini*: [simillimus esse videris :] nam & illa torpere facit adpropinquantem. « Denominatio vero inde ducta reperitur apud Homerum:

— Obtorpuit manus ad iuncturam.

Menander vero, in Phano, [*sive*, in Phanio] per α literam in fine (ἡ νάρκα) dixit, ubi ait:

Subiit aliquis torpor totam meam cutim.

quâ vocabuli formâ nemo veterum usus est. Hicesius vero tradit, minus alere torpedinem, succique minus gignere, habereque aliquid cartilagineum sive grumo-

ἔχειν τε χονδρῶδές τι διακεχυμένον, εὐστόμαχον πάνυ.
Θεόφραστος δ', ἐν τῷ Περὶ τῶν Φωλευόντων, διὰ τὸ
ψῦχος, φησὶ, τὴν νάρκην κατὰ γῆς δύεσθαι. ἐν δὲ τῷ
Περὶ τῶν Δακέτων καὶ Βλητικῶν, διαπέμπεσθαί φη-
c σι τὴν νάρκην τὴν ἀπ' αὐτῆς δύναμιν καὶ διὰ τῶν ξύ-
λων καὶ διὰ τῶν τριοδόντων, ποιοῦσαν ναρκᾶν τοὺς ἐν
χεροῖν ἔχοντας. εἴρηκε δὲ τὴν αἰτίαν Κλέαρχος ὁ Σο-
λεὺς ἐν τῷ Περὶ Νάρκης. ἅπερ μακρότερα ὄντα ἐπι-
λέλησμαι, ὑμᾶς δὲ ἐπὶ τὸ σύγγραμμα ἀναπέμπω.
Ἔστι δ' ἡ νάρκη, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, τῶν σελα-
χωδῶν καὶ τῶν σκυμνοτοκούντων. θηρεύει δ' εἰς τρο-
φὴν ἑαυτῆς τὰ ἰχθύδια, προσαπτομένη, καὶ ναρκᾶν
καὶ ἀκινητίζειν ποιοῦσα. Δίφιλος δ' ὁ Λαοδικεὺς, ἐν
d τῷ [1] Περὶ τῶν Νικάνδρου Θηριακῶν, μὴ πᾶν τὸ ζῶον
φησὶ τὴν [2] νάρκαν ἐμποιεῖν, μέρος δέ τι αὐτῆς· διὰ

1 Forſ. ἐν τοῖς. 2 Deeſt τὴν edd.

ſum (per corpus) diffuſum, quod valde commodum ſit ſtomacho. Theophraſtus vero, in libro De Latitantibus, torpedinem ait hyeme ob frigus terram ſubire. In Libro vero De Animantibus quae Morſu & Ictu laedunt, vim ſuam emittere ait torpedinem etiam per fuſtes & furcas, torpere facientem hos qui in manibus tale quid tenent. Cuius rei cauſſam explicavit Clearchus Solenſis in libro de Torpedine: ſed verba eius cum prolixiora ſint, memoriâ non teneo, quare ad ipſum librum vos remitto. Eſt autem torpedo, ut docet Ariſtoteles, e genere piſcium cartilagineorum, eorumque qui vivos pariunt catulos. Venatur autem ſibi pro pabulo piſciculos; quos dum attingit, ita torpere facit ut immobiles maneant. Diphilus vero Laodicenſis, in Commentario in Nicandri Theriaca, tradit, non totum animal adferre illum torporem, ſed partem eius quamdam; frequenti expe-

πείρας πολλῆς φάσκων ἐληλυθέναι. Ὁ δ' Ἀρχέστρατος φησί·

Καὶ νάρκην ἑφθὴν ἐν ἐλαίῳ ἠδὲ καὶ οἴνῳ,
καὶ χλόῃ εὐώδει, καὶ βαιῷ ξύσματι τυροῦ.

Ἄλεξις, ἐν Γαλατείᾳ·

Νάρκην μὲν οὖν, ὥς φασιν, ἐνθυλευμένην
ὀπτᾷν ὅλην. —

ἐν δὲ Δημητρίῳ·

Ἔπειτα νάρκην ἔλαβον, ἐνθυμούμενος,
ὅτι δὴ [1] γυναικὸς ἐπιφερούσης δακτύλους
ἁπαλούς, ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἓν τούτους παθεῖν.

XCVI. ΞΙΦΙΑΣ. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν ἔχειν τοῦ

XIPHIAS. ῥύγχους τὸ μὲν ὑποκάτω μικρόν, τὸ δὲ καθύπερθεν ὀστῶδες, μέγα, ἴσον τῷ ὅλῳ αὐτοῦ μεγέθει· τοῦτο δὲ καλεῖσθαι ξίφος· ὀδόντας δὲ οὐκ ἔχειν τὸν ἰχθύν. Ἀρχέστρατος δὲ φησίν·

1 δεῖ ms. Ep.

rientiâ id ſe didiciſſe affirmans. Porro Archeſtratus ait:

Et torpedinem elixam in oleo atque etiam vino,
cum herbulis odoriferis, & exiguo caſei ramento.

Alexis, in Galatea:

Torpeda igitur, ut aiunt, condimentis ſcite peruncta,
aſſanda tota eſt.

In Demetrio vero ait:

Deinde torpedinem ſumſi, cogitans mecum,
uxor mea ſi intulerit digitos molliuſculos,
nihil eos a ſpina paſſuros mali.

96. XIPHIAS. (ſive, GLADIUS *piſcis.*) Hunc Ariſtoteles ſcribit inferiorem roſtri partem habere brevem; ſuperiorem vero, oſſeam, longam, toti corpori longitudine parem: hanc vero partem, *gladium* vocari: dentibus autem carere hunc piſcem. De eo Archeſtratus ait:

'Αλλὰ λάβε ξιφίου τέμαχος, Βυζάντιον ἐλθὼν,
οὐραίου τ' αὐτοῦ τὸν σφόνδυλον. ἔστι δὲ κεδνὸς
f κἀν πορθμῷ, πρὸς ἄκραισι[1] Πελωριάδος προχοαῖσι.

Τίς οὕτως τακτικὸς ἀκριβὴς, ἢ τίς οὕτως κριτὴς ὄψων, ὡς ὁ ἐκ Γέλας, μᾶλλον δὲ Καταγέλας,[2] οὗτος ποιητής; ὃς ἀκριβῶς οὕτως διὰ λιχνείαν, καὶ τὸν πορθμὸν διέπλευσε, καὶ τῶν μερῶν ἑκάστου τῶν ἰχθύων τὰς ποιότητας καὶ τοὺς χυμοὺς[3] διὰ τὴν λιχνείαν ἐξήτασεν, ὥς τινα πραγματείαν βιωφελῆ καταβαλλόμενος.

a 'ΟΡΦΩ'Σ. Καλεῖται δὲ καὶ ὀρφὸς, ὡς Πάμφιλος. 'Αριστοτέλης δὲ, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων,[4] ταχεῖαν λέγων γίνεσθαι τοῖς ἰχθύσι τὴν αὔξησιν, καὶ ὀρφὼς, φησὶν, ἐκ μικροῦ γίνεται μέγας ταχέως. ἔστι δὲ καὶ σαρκοφάγος καὶ καρχαρόδους, ἔτι δὲ καὶ μονήρης. ἴδιον δ' ἐν αὐτῷ ἐστι τὸ τοὺς θορικοὺς πόρους XCVII. ORPHUS.

1 ἄκραις mssti. 2 μᾶλλον δὲ καταγέλαστος ed. Caſ. 3 χυλοὺς edd. 4 Deeſt Μορίων edd.

Byzantium ubi veneris, ſalſum xiphiae cape pulpamentum,
ipſam caudae vertebram. Eſt vero nobilis
etiam in freto, ad extremum prope Peloriadem exitum.

Quis ita peritus ordinandarum (non acierum, ſed epularum) artifex, quam iſte ex Gela, quin potius ex *Catagela* (deridendus) poëta? qui gulae cauſſa adeo diligenter & fretum pernavigavit, & cuiusque partis piſcium qualitates & ſapores gulae cauſſa ſcrutatus eſt, quaſi operis vitae hominum perutilis fundamenta iaciens.

97. ORPHUS. Non modo ὀρφὼς per ω longum dicitur, ſed & ὀρφὸς per ο breve, ut monuit Pamphilus. Ariſtoteles libro quinto de Partibus Animalium, ubi dicit celeriter incrementum capere piſces, ait, orphum etiam celeriter ex parvo magnum fieri. Eſt autem & carnivorus, & ſerratis dentibus inſtructus. Porro vivit ſolitarius. Habet autem hoc proprium, quod nulla in eo

μὴ εὑρίσκεσθαι, καὶ τὸ δύνασθαι πολὺν χρόνον ζῆν μετὰ τὴν ἀνατομήν. ἔστι δὲ καὶ τῶν Φωλευόντων ἐν ταῖς χειμεριωτάταις ἡμέραις, χαίρει τε πρόσγειος μᾶλλον ὢν ἢ πελάγιος. ζῇ δ' οὐ πλέον δύο ἐτῶν. Μνημονεύων δ' αὐτοῦ Νουμήνιος Φησί·

Τοῖσί κεν εὐμαρέως θαλάμης ἀπὸ μακρὸν ἀείρας
σκορπίον, ἢ ὀρΦὸν περιτρηχέα· τῶν γὰρ εὐαγροῖς.[1]

καὶ πάλιν·

Γλαύκους, ἢ ὀρΦῶν[2] ἔναλαν γένος, ἠὲ μελάγχρων
κόσσυΦον. —

Δωρίων δὲ τὸν νέον Φησὶν ὀρΦὼν ὑπ' ἐνίων καλεῖσθαι ὀρΦακίνην. Ἄρχιππος δ', ἐν Ἰχθύσιν·

Ἱερεὺς γὰρ ἦλθ' αὐτοῖσιν ὀρΦὼς τοῦ θεοῦ.[3]

Κρατῖνος δ' ἐν Ὀδυσσεῦσιν· „τέμαχος ὀρΦῶ χλιαρόν." Πλάτων, ΚλεοΦῶντι·

1 ἐπ' ἄκρης vulgo. 2 ὄρφων ms. A. 3 του θεῶν ms. A.

geniturae via reperiatur, & quod diu etiam vivat postquam dissectus est. Est vero etiam ex eis qui latitant diebus maxime hiemalibus: amatque magis loca litori vicina, quam altum mare. Non vivit autem ultra biennium. Meminit huius Numenius his verbis:

Hisce (escis) *facile e cubili grandem excitaveris*
scorpium, aut asperum orphum; horum quippe copiosam
feceris capturam.

Et rursus:

Glaucos, aut orphorum marinum genus, nigramve
merulam.

Dorion vero ait, iuvenem orphum a nonnullis *orphacinen* vocari. Archippus vero, in fabula Piscibus:

Sacerdos enim Dei venit ad illos orphus.

Cratinus, in Ulyssibus: » Calidum orphi pulpamentum. « Plato, Cleophonte:

c — Σὲ γὰρ, γραῦ, συγκατῴκισεν σαπρὰν
ὀρφοῖσι σελαχίοις τε καὶ φάγροις βοράν.

Ἀριστοφάνης, Σφηξίν·

Ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς,[1] μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ.

Τὴν μέντοι ἑνικὴν εὐθεῖαν ὀξυτόνως προφέρονται Ἀττικοί. Ἄρχιππος Ἰχθύσιν, ὡς πρόκειται. τὴν δὲ γενικὴν Κρατῖνος Ὀδυσσεῦσιν „τέμαχος ὀρφῶ χλιαρόν.“

XCVIII. ORCYNUS.

Ὄρκυνος.[2] Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, τοὺς ὀρκύνους ἐκ τῆς περὶ Ἡρακλέους στήλας θα-
d λάσσης περαιουμένους ἐς τὴν καθ' ἡμᾶς ἔρχεσθαι θάλασσαν· διὸ καὶ πλείστους ἁλίσκεσθαι ἐν τῷ Ἰβηρικῷ καὶ Τυῤῥηνικῷ πελάγει· κἀντεῦθεν κατὰ τὴν ἄλλην θάλασσαν διασκίδνασθαι. Ἱκέσιος δὲ, τοὺς μὲν ἐν Γαδείροις ἁλισκομένους πιμελεστέρους εἶναι· μετὰ δὲ τούτους, τοὺς ἐν Σικελίᾳ. τοὺς δὲ πόῤῥω Ἡρακλείων στηλῶν ἀλιπεῖς, διὰ τὸ πλείονα τόπον ἐκ-

1 ὀρφὰς edd. 2 Ὄρκυνος h. l. edd. sed iidem mox ὀρκ.

Te enim, anus, hîc habitatum deduxit, putrem
orphis & cartilagineis & phagris cibum.

Ariſtophanes, Veſpis:

Si quis orphos quidem emat, membradas autem nolit.

Quidquid ſit, rectum caſum ſingularis numeri acutum in ultima efferunt Attici. Sic Archippus in Piſcibus, verbis ſupra ſcriptis. Sic & genitivum; ut Cratinus in Ulyſſibus, verbis modo citatis.

98. Orcynus. Dorion, libro de Piſcibus, ſcribit, orcynos e mari quod eſt ad Columnas Herculeas tranſeuntes, noſtrum ingredi mare: ideoque maxima copia capi in Iberico & Etruſco mari: inde vero in reliquum mare diſpergi. Hiceſius vero, pinguiores eſſe ait qui Gadibus capiuntur; poſt hos, eos qui ad Siciliam: qui vero longius ab Herculeis columnis, minime pingues

νενῆχθαι. Ἐν Γαδείροις μὲν οὖν τὰ κλειδία καθ' αὑτὰ ταριχεύεται, ὡς καὶ τῶν ἀντακαίων αἱ γνάθοι καὶ οὐρανίσκοι, καὶ οἱ λεγόμενοι μελανδρύαι [1] ἐξ αὐτῶν ταριχεύονται. Ἱκέσιος δέ φησι τὰ ὑπογάστρια αὐτῶν λιπαρὰ ὑπάρχοντα τῇ εὐστομίᾳ πολὺ διαλλάσσειν τῶν ἄλλων μερῶν, τὰ δὲ κλειδία [μέρη] [2] εὐστομώτερα εἶναι τούτων.

XCIX.

Asinus piscis, & Asellus.

Ὄνος καὶ Ὀνίσκος. Ὄνος, φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, ἔχει στόμα ἀνερρωγὸς ὁμοίως τοῖς γαλεοῖς, καὶ οὐ συναγελαστικός. καὶ μόνος οὗτος ἰχθύων τὴν καρδίαν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔχει, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους ἐμφερεῖς μύλαις. Φωλεύει τε μόνος ἐν ταῖς ὑπὸ κύνα θερμοτάταις ἡμέραις, τῶν ἄλλων ταῖς χειμεριωτάταις φωλευόντων. Μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

1 μελανδρίαι ed. Ven. Bas. & Cas. 1. μελανδρίαι mssti. 2 Abest vox μέρη ms. Ep.

esse; quoniam plura maria pernataverint. Gadibus igitur sale condiuntur solae claviculae, (*id est*, iugula) quemadmodum & antacaeorum maxillae & palatum, & quae *melandrya* dicuntur, ex his saliuntur. Hicesius vero scribit, abdomina eorum pinguia esse, & suavitate saporis multum praestare caeteris partibus; claviculas autem (*sive*, iugula) istis etiam suavitate praestare.

99. Asinus *piscis;* & Asellus. Asinus, ait Aristoteles in libro de Animantibus, habet os late patens, sicut galei: non est gregalis: & unus hic e piscibus cor in ventre habet; in capite vero lapides, molaribus similes. Estque etiam unus qui se abscondat calidissimis caniculae diebus, quum alii latitent diebus maxime hiemalibus. Meminit horum Epicharmus in Hebes Nuptiis:

Μεγαλοχάσμονάς τε χάννας,
κηκτραπελογάστορας [1] ὄνους.

Διαφέρει δὲ ὄνος ὀνίσκου, ὥς φησι Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, γράφων οὕτως· „Ὄνος, ὃν καλέουσί τινες γάδον. Γαλλερίδας, ὃν καλέουσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μάξεινον.“ [2] Εὐθύδημος δὲ, ἐν τῷ Περὶ Ταρίχων· „Οἱ μὲν βάκχον, φησὶ, καλοῦσιν· οἱ δὲ, γελαρίην· [3] οἱ δὲ, ὀνίσκον.“ Ἀρχέστρατος δέ φησί·

a Τὸν δ' ὄνον Ἀνθηδὼν, [4] τὸν καλλαρίαν καλέουσιν,
ἐκτρέφει εὐμεγέθη, σομφὴν δὲ τρέφει τινὰ σάρκα,
κἄλλως [5] οὐχ ἡδεῖαν. ἔμοιγε [μὲν, ἀλλά μιν ἄλλοι] [6]
αἰνοῦσιν· χαίρει γὰρ ὁ μὲν τούτοις, ὁ δ' ἐκείνοις.

ΠΟΛΥΠΟΥΣ, Πολύποδος. [7] Οὕτως φα- c.

1 ἐκτραπελογαστ. ed. Cas. σκῦπτρα πελογ. ms. *A*. πελογαστ. ms. *Ep*. & κοιλογάστορας idem inter lineas. ποικιλογάστερας ed. Ven. & Bas. 2 μυξῖνον ms. *Ep*. 3 γαλλερίην ms. *Ep*. 4 ἀνοήδων ed. Ven. & Bas. cum Ms. 5 καλῶς vulgo. 6 ἐμοί με † ἀλλὰ edd. & vers. sq. δαίνουσαν iidem. ἐμοί γε ἀλλ' ὁ δαίνουσαν ms. *A*. ἐμοί γε ἀλλ' οἰδαίνουσαν ms. *Ep*. Corrigunt alii: ἐμοί γ', ἄλλοι δέ τε πολλοὶ αἰνοῦσιν &c. 7 Deest πολύποδος edd. & ms. *A*.

Et valde hiantes channas, & monstrosis ventribus asinos:

Differt autem asinus (piscis) ab asello, ut docet Dorion libro DE Piscibus, ubi ita scribit: „ *Asinus*, (ὄνος,) quem adpellant nonnulli *gadum*. *Galleridas*, quem vocant nonnulli *asellum*, (ὀνίσκον) & *maxînum*. Euthydemus vero, libro DE Salsamentis: „ Alii, inquit, *bacchum* vocant, alii *gelariam*, (sive, galleriam,) alii *oniscum*. Archestratus vero ait:

Asinum piscem, quem callariam vocant, Anthedon
alit magnitudine insignem: habet is autem spongiosam quamdam carnem,
caeterum haud sane gratam mihi quidem; sed alii multi
laudant. Gaudet enim alius his, alius illis.

100. POLYPUS. Πολύπους, πολύποδος, (*Polypus, poly-*

Polypus. Grammaticalia.

σιν οἱ Ἀττικοί· ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο.

ἀνὰ λόγον· παρὰ τὸ ποὺς [1] γὰρ γέγονεν. Τὴν δὲ αἰτιατικὴν πολύπουν φασὶν, ὡς [2] Ἀλκίνουν, καὶ Οἰδίπουν. καὶ τρίπουν δὲ λέβητα Αἰσχύλος εἴρηκεν [3] ἐν Ἀθάμαντι, ἀπὸ ἁπλοῦ τοῦ πούς, ὡς ὁ νοῦς. τὸ δὲ πώλυπον [4] λέγειν, Αἰολικόν· Ἀττικοὶ γὰρ πολύπουν [5] λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ·

[καὶ] ταῦτ' ἔχοντα, [6] πουλύπουν, [7] καὶ σηπίας.

καὶ πάλιν·

τὸν πουλύπουν [8] μοι ἔθηκε.

πάλιν·

Πληγαὶ [9] λέγονται πουλύπου [10] πιλουμένου.

Ἀλκαῖος, Ἀδελφαῖς μοιχευομέναις·

1 ποῦς edd. & fic mox iterum. 2 ὡς καὶ Ἀλκίνουν edd. 3 Αἰσχύλον εἰρηκέναι edd. 4 πόλυπον edd. 5 πουλύπουν malles. 6 ταῦθ' ἑχόντα, absque καὶ, vulgo h. l. 7 πολύποδας vulgo. 8 πολύπουν vulgo. 9 Πηγαὶ ed. Ven. Baf. & Caf. 1. cum msstis. 10 πολύπου vulgo.

podis) dicunt Attici. Qua ratione etiam Homerus:

Veluti polypode e cubili extracto;

fervatâ analogiâ: nam a nomine ποὺς formatum eft. Accufativum vero cafum πολύπουν dicunt, quemadmodum Ἀλκίνουν & Οἰδίπουν: atque etiam τρίπουν *lebetem* Aefchylus dixit in Athamante; a fimplici nomine πούς, ficut a νοῦς eft νοῦν. At πώλυπον (vel πόλυπον) dicere, Aeolicum eft: nam Attici πολύπουν (aut πουλύπουν) dicunt. Ariftophanes, Daedalo:

Et haec cum haberem, polypum & fepias.

Et rurfus:

Polypum mihi adpofuit.

Iterum:

Ictus dicuntur polypi tufi.

Alcaeus, in Sororibus vitiatis:

ἠλίθιον εἶναι, νοῦν τε πουλύποδος [1] ἔχειν.

Ἀμειψίας, Κατεσθίοντι·

Δεῖ [μοι] [2] μὲν, ὡς ἔοικε, πολλῶν πουλύπων.

Πλάτων Παιδίῳ· [3]

c ὥσπερ τοὺς πολύποδας, πρώτιστα σέ.

Ἀλκαῖος·

— ἔδω δ' ἐμαυτὸν, ὥσπερ πουλύπους. [4]

Οἱ δὲ πουλύποδα [5] προφέρονται, ἀνάλογον τῷ πούς, ποδὸς, ποδὶ, πόδα. Εὔπολις, Δήμοις·

Ἀνὴρ πολίτης, πουλύπους ἐς τοὺς τρόπους.

CI. Varia de *Polyporum* natura.

Διοκλῆς δ' ἐν πρώτῳ Ὑγιεινῶν· „Τὰ δὲ μαλάκια, φησὶ, πρὸς ἡδονὴν καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια· μάλιστα δὲ οἱ πουλύποδες." [6] Ἱστορεῖ δ' Ἀριστοτέλης, τὸν πολύποδα ἔχειν πόδας ὀκτὼ, ὧν τοὺς μὲν ἄνω

1 πολύποδος edd. 2 Abeſt vulgo μοι. 3 Παιδὶ vulgo h. l. 4 Vulgo ὡς πολύπους. 5 πολύποδα edd. cum ms. *Ep.* 6 πολύποδες edd. cum ms. *Ep.*

Stolidum eſſe, mentemque habere polypodis.

Ameipſias, in Lurcone:

Opus erit (mihi,) *ut videtur, multis polypis.*

Plato, in Puerulo:

Veluti polypos, & primum omnium te.

Alcaeus:

Arrodo ipſe me, veluti polypus.

Alii vero accuſativum *polypoda* efferunt, ad analogiam vocabuli πούς, ποδὸς, ποδὶ, πόδα. Porro Eupolis, in Demis: (*ſeu*, Populis Atticae:)

Vir civis, polypus quoad mores.

101. Diocles, primo libro Salubrium: » Molluſca, inquit, ad voluptatem & ad venerem (ſtimulant:) maxime vero polypodes. « Docet autem Ariſtoteles, polypodem octo habere pedes: quorum duo ſupremi duo-

δύο καὶ κάτω ἐλαχίστους, τοὺς δ' ἐν μέσῳ μεγίστους· ἔχειν δὲ καὶ κοτυληδόνας δύο, αἷς τὴν τροφὴν προσάγεσθαι· τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς, ἐπάνω τῶν δύο ποδῶν· τὸ δὲ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας, ἐν μέσοις τοῖς ποσίν. Ἀναπτυχθεὶς δὲ, ἐγκέφαλον ἔχει διμερῆ. Ἔχει δὲ καὶ τὸν λεγόμενον θόλον, οὐ μέλανα, καθάπερ σηπία, ἀλλ' ὑπέρυθρον, ἐν τῷ λεγομένῳ μήκωνι. ὁ δὲ μήκων κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας, οἱονεὶ κύστις. σπλάγχνον δὲ οὐκ ἔχει [1] ἀναλογοῦν. Τροφῇ δὲ χρῆται ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς τῶν κογχυλίων σαρκιδίοις, τὰ ὄστρακα ἐκτὸς τῶν θαλαμῶν ῥίπτων· ὅθεν διαγινώσκουσιν οἱ θηρεύοντες. Ὀχεύει δὲ συμπλεκόμενος, καὶ πολὺν χρόνον πλησιάζει, διὰ τὸ ἄναιμος εἶναι. Τίκτει δὲ διὰ τοῦ λεγομένου φυσητῆρος, ὅς ἐστι πόρος τῷ σώματι. καὶ τίκτει ὠὰ βοτρυδόν.

1 ἔχειν edd.

que infimi, minimi; medii autem maximi. Habere autem etiam duo acetabula, quibus cibum ori admoveat: oculos vero supra duobus (superioribus) pedibus: os autem & dentes, in pedum medio. Diffectus & explicatus, cerebrum habere deprehenditur bipartitum. Habet vero etiam *atramentum* quod dicitur, sicuti sepia; nec vero illud nigrum, sed rubescens; inestque in ea parte, quae *mecon* sive *papaver* dicitur. Situm est autem papaver supra ventrem, veluti vesica. Intestinum vero, aliis piscibus simile, non habet. Cibo utitur, cum alio, tum subinde carne conchularum, quarum testas extra cubile suum proiicit; quo signo eos adesse intelligunt qui venantur. Coit complexu, longoque tempore coitum absolvit, quoniam exsanguis est. Parit autem per *fistulam* quae dicitur, qui est corporis meatus. Ova autem parit racematim.

CII. Polypus ſe ipſum comedit.

Λέγουσι δὲ καὶ, ὡς ἂν ἀπορήσῃ τροφῆς, ὅτι αὑτὸν κατεσθίει. ὧν εἷς ἐστι καὶ ὁ κωμῳδιοποιὸς [1] Φερεκράτης. οὗτος [2] γὰρ ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις φησὶν Ἀγρίοις·

Ἐνθρύσκοισιν [3] καὶ βρακάνοις καὶ
στραβήλοις ζῆν· ὁπόταν δ' ἤδη
πεινῶσι σφόδρα,
ὥσπερ τοὺς πουλύποδας [4] νύκτωρ
f αὑτῶν δακτύλους περιτρώγειν. [5]

Καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ·

Πουλύπους [6] ἔχων ἁπάσας
ὁλομελεῖς τὰς πλεκτάνας,
οὐ περιβεβρωκὼς ἑαυτὸν
ἐστι, φίλτατε. — [7]

Τοῦτο δ' ἔστι ψεῦδος. ὑπὸ γὰρ τῶν γόγγρων διωκόμενος, τοὺς πόδας ἀδικεῖται. Λέγεται δὲ, ὡς, ἂν

1 χαμφδοποιὸς edd. ut aliàs. 2 Forſ. οὕτως γὰρ. 3 Ἀνθρίσκοισιν Grot. 4 ὥσπερεὶ τοὺς πολύποδας vulgo. 5 Vulgo περιτρώγειν αὑτῶν τοὺς δακτύλους. 6 Πολύπους edd. 7 φίλτατον ms. *Ep.* φίλτατα edd. Forſan φιλτάτη.

102. Narrant etiam, polypum, in cibi penuria, ſe ipſum arrodere. In eorum numero, qui id perhibent, eſt comicus poëta Pherecrates, qui in fabula, cui titulus Feri homines, ſic ait:

Sylveſtribus anthriſcis, bracanisque, &
conchis vivere: ſin iam autem
admodum eſuriant,
veluti polypi faciunt, noctu
digitos arrodere ſuos.

Et Diphilus, in Mercatore:

Polypus integra brachia cuncta habens,
qui ſe ipſe non arroſit, eſt (nobis,) *o dulciſſima!*

At falſa ea fama eſt. Nam a congris perſequentibus polypum, pedes eius lacerantur. Narrant etiam, ſi quis

τις ταῖς θαλάμαις αὐτοῦ ἅλας ὑποσπείρῃ, εὐθέως ἐξέρχεται. Ἱστορεῖται δὲ καὶ, ὅτι φεύγων διὰ τὸν φόβον μεταβάλλει τὰς χρόας, καὶ ἐξομοιοῦται τοῖς τόποις ἐν οἷς κρύπτεται. ὡς καὶ ὁ Μεγαρεὺς Θέογνις φησὶν ἐν ταῖς Ἐλεγείαις·

Mutat colorem.

Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
τῇ προσομιλήσει,[1] τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

Ὁμοίως ἱστορεῖ καὶ Κλέαρχος ἐν δευτέρῳ Περὶ Παροιμιῶν, παρατιθέμενος τάδε τὰ ἔπη, οὐ δηλῶν ὅτου ἐστί·

Πουλύποδός μοι, τέκνον, ἔχων νόον,[2] Ἀμφίλοχ' ἥρως,
τοῖσιν ἐφαρμόζου,[3] ὧν ἂν καὶ[4] δῆμον ἵκηαι. b

CIII.

Alia, de Polypis.

Περὶ δὲ Τροιζῆνα, τὸ παλαιὸν, φησὶν ὁ αὐτὸς Κλέαρχος, οὔτε τὸν ἱερὸν καλούμενον πουλύπουν, οὔτε τὸν κωπηλάτην πουλίπουν νόμιμον ἦν θηρεύειν· ἀλλ'

1 προσομιλήσῃ edd. cum ms. A. 2 νόου edd. 3 ἐφαρμόζων edd. cum ms. A. 4 ὧν καὶ ed. Ven. & Baſ. cum ms. A. ὧν κε ms. Ep. Forſan ὧν κεν κατὰ δημ.

cubili polybi inſperſerit ſalem, protinus hunc egredi. Traditur porro, ubi per metum fugiat, mutare polypum colorem, & ſimilem fieri locis in quibus occultetur: quemadmodum etiam Megarenſis Theognis in Elegiis ait:

Polypi mentem tene verſipellis, qui petrae
cuicumque adhaeſerit, talis viſu adparet.

Similiter & Clearchus tradit ſecundo libro De Proverbiis; ubi hos etiam verſus adpoſuit, cuiuſnam ſint auctoris non declarans:

Polypodis mihi, fili, mentem tenens, Amphiloche nobilis;
eis te adcommoda, quorumcumque ad gentem veneris.

103. Idem Clearchus ſcribit, circa Troezenem olim nefas habitum eſſe venari vel eum qui *ſanctus* dicitur *polypum*, vel *polypum remigantem*. Vetitumque erat cum

ἀπεῖπον, τούτων τε καὶ τῆς θαλαττίας χελώνης μὴ ἅπτεσθαι. Ὁ δὲ πολύπους ἐστὶ συντηκτικὸς, καὶ λίαν ἀνόητος. πρὸς γὰρ τὴν χεῖρα τῶν διωκόντων βαδίζει, καὶ διωκόμενος ἔστιν ὅτε οὐχ ὑποχωρεῖ. συντήκονται δ' αὐτῶν αἱ θήλειαι μετὰ τὸν τόκον, καὶ παρίενται· διὸ καὶ ῥαδίως ἁλίσκονται. Ἑωράθησαν δέ ποτε καὶ
c ἐπὶ τὸ ξηρὸν ἐξιόντες, μάλιστα δὲ πρὸς τὰ τραχέα τῶν χωρίων· φεύγουσι γὰρ τὰ λεῖα. καὶ χαίρουσι δὲ τῶν φυτῶν καὶ ταῖς ἐλαίαις, καὶ πολλάκις εὑρίσκονται ταῖς πλεκτάναις περιειληφότες τὸ στέλεχος. ἐφωράθησαν δὲ καὶ συκέαις προσπεφυκυίαις τῇ θαλάττῃ προσπλεκόμενοι, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν τῷ Ὑγρῷ. ἔστι δὲ δεῖγμα τοῦ ἥδεσθαι αὐτοὺς τῇ ἐλαίᾳ καὶ τοῦτο· ἐάν τις κλάδον τοῦ φυτοῦ τούτου καθῇ [1] εἰς τὴν θάλασσαν, Oleae ramo capiuntur.
d καθ' ἣν εἰσι πουλύποδες, [2] καὶ μικρὸν ἐπίσχῃ, ἀπο-

1 καθίει edd. 2 πολύποδες edd. cum ms. *Ep.*

his vesci, tum & marina testudine. Est autem polypus tabi obnoxius, & alioqui valde brutus. Etenim ad eorum manum qui captant accedit: & a persequentibus interdum se non recipit. Tabescunt autem eorum foeminae post partum, & elanguescunt: quare & facile capiuntur. Conspecti sunt etiam nonnumquam in siccum exeuntes, maxime vero in loca asperiora: fugiunt enim laevia. Delectantur etiam arbusculis nonnullis, praesertim oleis: & deprehenduntur nonnumquam caudicem cirris suis circumplexi. Deprehensi sunt etiam ficubus ad mare natis adhaerentes, ficosque comedentes, ut ait Clearchus in libro De his quae in Aqua degunt. Delectari autem illos oleâ, hoc etiam documento est; quod, si quis ramum huius arboris in mare demiserit in quo degant polypi, & parum manserit, sine

νητὶ ἀνέλκει τῷ κλάδῳ περιπλεκομένους ὅσους ἐθέλει. Ἔχουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα μέρη ἰσχυρότατα, τὸν δὲ τράχηλον ἀσθενῆ.

CIV. Polyporum generatio.

Λέγεται δὲ, αὐτῶν τὸν ἄῤῥενα ἕλκειν [1] αἰδοιῶδές τι ἐν μιᾷ τῶν πλεκτανῶν, ἐν ᾗ αἱ δύο μεγάλαι κοτυληδόνες εἰσίν. εἶναι δὲ τοῦτο νευρῶδες, μέχρι [2] εἰς μέσην τὴν πλεκτάνην ἅπαν προσπεφυκός. [3] Ἐν δὲ πέμπτῳ Μορίων φησὶν Ἀριστοτέλης· „Πολύπους ὀχεύει τοῦ χειμῶνος, καὶ τίκτει τῷ ἔαρι. Φωλεύει δὲ περὶ δύο μῆνας. ἔστι δὲ πολύγονον τὸ ζῶον. διαφέρει δὲ ὁ ἄῤῥην τῆς θηλείας, τῷ τε τὴν κεφαλὴν ἔχειν προμηκεστέραν, καὶ τῷ [4] τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἁλιέων αἰδοῖον ἔχειν ἐν τῇ πλεκτάνῃ. ἐπωάζει δὲ ὅταν τέκῃ· διὸ καὶ χείριστοί εἰσι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. ἀποτίκτει δὲ ὁ μὲν πολύπους, [5] ἢ εἰς θαλάμας, ἢ εἰς κε-

1 ἔχειν ed. Bas. & Cas. ex Aristot. 2 μέχρις εἰς edd. 3 Rectius apud Aristot. τὴν πλεκτ. προσπεφυκὸς, ὃ πᾶν ἐμπιφράναι εἰς τὸν μυκτῆρα τῆς θηλείας. 4 καὶ τὸ, absque τῷ, mssti. 5 πουλύπους ms. *A.* & sic mox iterum. Abest nomen ms. *Ep.*

labore extrahat adhaerentes ramo quotquot voluerit. Habet autem polypus alias quidem partes robustissimas, cervicem vero parum validam.

104. Dicunt etiam, *polypum marem* habere aliquod velut pudendum in uno brachiorum, in quo sunt duo maiora acetabula. Esse autem illud valde nervosum, ad medium usque brachium adhaerescens, [totumque illud in proboscidem foeminae inseri.] Quinto vero libro de Partibus dicit Aristoteles: » *Polypus* coit hyeme, & parit vere. Latitat circiter duos menses. Numerosa prole foecundum animal est. Differt *mas* a *foemina* eo, quod caput longius habet, & in brachio habet id quod pudendum vocant piscatores. Postquam peperit polypus, ovis incubat: quare illo tempore deterrimus est. Deponit autem ova sive in cubili, sive in testa, sive

ράμιον, ἤ τι ἄλλο τοιοῦτο [1] κοῖλον. καὶ μεθ' ἡμέρας πεντήκοντα ἐκ τῶν ὠῶν πολυπόδια ἐξέρπει, ὥσπερ τὰ Φαλάγγια πολλὰ τὸ πλῆθος. ὁ δὲ θῆλυς πολύπους, ὁτὲ μὲν ἐπὶ τοῖς ὠοῖς, ὁτὲ δ' ἐπὶ [2] τῷ στόματι προσκάθηται τῆς θαλάμης, τὴν πλεκτάνην ἐπέχων.“

f Θεόφραστος δὲ, ἐν τῷ Περὶ τῶν Μεταβαλλόντων τὰς Χρόας, τὸν πολύποδα, φησὶ, τοῖς πετρώδεσι μάλιστα μόνοις [3] συνεξομοιοῦσθαι, τοῦτο ποιοῦντα [4] φόβῳ καὶ φυλακῆς χάριν. Ἐν δὲ τῷ Περὶ τῶν ἐν τῷ Ξηρῷ διατριβόντων Ζώων, οὐ δέχεσθαι, φησὶ, τοὺς πολύποδας τὴν θάλατταν. Ἐν δὲ τῷ Περὶ τῶν κατὰ Τόπους Διαφορῶν, ὁ Θεόφραστος, πολύποδας οὐ γίνεσθαι, φησὶ, περὶ Ἑλλήσποντον. ψυχρὰ γὰρ ἡ θάλασσα αὕτη, καὶ ἧττον ἁλμυρά· ταῦτα δ' ἀμφότερα πολέμια πολύποδι.

CV. NAUTILUS.

„Ὁ δὲ ναυτίλος καλούμενος, φησὶν Ἀριστοτέ-

1 τοιοῦτον edd. 2 Quinque voculae desunt ed. Ven. & Ms. Perperam vero ὅτε pro ὁτὲ edd. 3 τόποις, pro μόνοις, ed. Casaub. 4 ποιοῦνται edd.

in alio quodam simili cavo: & post dies quinquaginta ex ovis egrediuntur minuti polypi, veluti araneae, ingenti copiâ. Foemina vero polypus modo incubat ovis, modo orificio adsidet cubilis, brachia sua cohibens.« Theophrastus, in libro De his quae Colorem mutant, ait, polypodem nonnisi petrosis maxime (locis) similem se reddere; facere id autem metu, & suae custodiae caussa. In libro vero De his, quae in Sicco degunt, scribit, polypos aquam maris non recipere. In libro autem De Locorum differentiis idem Theophrastus scribit, nullos gigni polypos circa Hellespontum: frigidum enim esse illud mare, & minus salsum: utramque autem rem inimicam esse polypodi.

105. »Qui vero *nautilus* vocatur, inquit Aristoteles,

νενῆχθαι. Ἐν Γαδείροις μὲν οὖν τὰ κλειδία καὶ αὐτὰ ταριχεύεται, ὡς καὶ τῶν ἀνταχαίων αἱ γνάθοι καὶ οὐρανίσκοι, καὶ οἱ λεγόμενοι μελανδρύαι [1] ἐξ αὐτῶν ταριχεύονται. Ἱκέσιος δέ φησι τὰ ὑπογάστρια αὐτῶν λιπαρὰ ὑπάρχοντα τῇ εὐστομίᾳ πολὺ διαλλάσσειν τῶν ἄλλων μερῶν, τὰ δὲ κλειδία [μέρη][2] εὐστομώτερα εἶναι τούτων.

XCIX. Ὄνος καὶ Ὀνίσκος. Ὄνος, φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, ἔχει στόμα ἀνερρωγὸς ὁμοίως τοῖς γαλεοῖς, καὶ οὐ συναγελαστικός. καὶ μόνος οὗτος ἰχθύων τὴν καρδίαν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔχει, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους ἐμφερεῖς μύλαις. φωλεύει τε μόνος ἐν ταῖς ὑπὸ κύνα θερμοτάταις ἡμέραις, τῶν ἄλλων ταῖς χειμεριωτάταις φωλευόντων. Μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Asinus piscis, & Asellus.

1 μελανδρύαι ed. Ven. Baſ. & Caſ. 1. μελανδρύαι msti. 2 Abest vox μέρη ms. Ep.

eſſe; quoniam plura maria pernataverint. Gadibus igitur ſale condiuntur ſolae claviculae, (*id eſt*, iugula) quemadmodum & antacaeorum maxillae & palatum, & quae *melandrya* dicuntur, ex his ſaliuntur. Hiceſius vero ſcribit, abdomina eorum pinguia eſſe, & ſuavitate ſaporis multum praeſtare caeteris partibus; claviculas autem (*ſive*, iugula) iſtis etiam ſuavitate praeſtare.

99. Asinus *piſcis;* & Asellus. Aſinus, ait Ariſtoteles in libro de Animantibus, habet os late patens, ſicut galei: non eſt gregalis: & unus hic e piſcibus cor in ventre habet; in capite vero lapides, molaribus ſimiles. Eſtque etiam unus qui ſe abscondat calidiſſimis caniculae diebus, quum alii latitent diebus maxime hiemalibus. Meminit horum Epicharmus in Hebes Nuptiis:

Μεγαλοχάσμονάς τε χάννας,
κηκτραπελογάστορας [1] ὄνους.

Διαφέρει δὲ ὄνος ὀνίσκου, ὥς φησι Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, γράφων οὕτως· „Ὄνος, ὃν καλέουσί τινες γάδον. Γαλλερίδας, ὃν καλέουσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μάξεινον.“ [2] Εὐθύδημος δὲ, ἐν τῷ Περὶ Ταρίχων· „Οἱ μὲν βάκχον, φησὶ, καλοῦσιν· οἱ δὲ, γελαρίην· [3] οἱ δὲ, ὀνίσκον.“ Ἀρχέστρατος δὲ φησί·

Τὸν δ' ὄνον Ἀνθηδὼν, [4] τὸν καλλαρίαν καλέουσιν,
ἐκτρέφει εὐμεγέθη, σομφὴν δὲ τρέφει τινὰ σάρκα,
κἄλλως [5] οὐχ ἡδεῖαν. ἔμοιγε [μὲν, ἀλλά μιν ἄλλοι] [6]
αἰνοῦσιν· χαίρει γὰρ ὁ μὲν τούτοις, ὁ δ' ἐκείνοις.

ΠΟΛΎΠΟΥΣ, Πολύποδος. [7] Οὕτως φα- C.

1 ἐκτραπελογαστ. ed. Caſ. σκῆπτρα πελογ. ms. *A*. πελογαστ. ms. *Ep.* & κοιλογάστορας idem inter lineas. ποικιλογάστορας ed. Ven. & Baſ. 2 μυξῖνον ms. *Ep.* 3 γαλλερίην ms. *Ep.* 4 ἀνοήδων ed. Ven. & Baſ. cum Ms. 5 καλῶς vulgo. 6 ἐμοί με † ἀλλὰ edd. & verſ. ſq. δαίνουσαν iidem. ἐμοί γε ἀλλ' ὁ δαίνουσαν ms. *A*. ἐμοί γε ἀλλ' οἰδαίνουσαν ms. *Ep.* Corrigunt alii: ἐμοί γ', ἄλλοι δέ τε πολλοὶ αἰνοῦσιν &c. 7 Deeſt πολύποδος edd. & ms. *A*.

Et valde hiantes channas, & monſtroſis ventribus aſinos.

Differt autem aſinus (piſcis) ab aſello, ut docet Dorion libro De Piſcibus, ubi ita ſcribit: » *Aſinus*, (ὄνος,) quem adpellant nonnulli *gadum*. *Galleridas*, quem vocant nonnulli *aſellum*, (ὀνίσκον) & *maxînum*. Euthydemus vero, libro De Salſamentis: » Alii, inquit, *bacchum* vocant, alii *gelariam*, (ſive, galleriam,) alii *oniſcum*. Archeſtratus vero ait:

Aſinum piſcem, quem callariam vocant, Anthedon
alit magnitudine inſignem: habet is autem ſpongioſam quamdam carnem,
caeterum haud ſane gratam mihi quidem; ſed alii multi
laudant. Gaudet enim alius his, alius illis.

100. Polypus. Πολύπους, πολύποδος, (*Polypus, poly-*

Polypus. Grammaticalia.

στιν οἱ Ἀττικοί· ὡς καὶ Ὅμηρος,

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο.

ἀνὰ λόγον· παρὰ τὸ πούς [1] γὰρ γέγονεν. Τὴν δὲ αἰτιατικὴν πολύπουν φασὶν, ὡς [2] Ἀλκίνουν, καὶ Οἰδίπουν. καὶ τρίπουν δὲ λέβητα Αἰσχύλος εἴρηκεν [3] ἐν Ἀθάμαντι, ἀπὸ ἁπλοῦ τοῦ πούς, ὡς ὁ νοῦς. τὸ δὲ πώλυπον [4] λέγειν, Αἰολικόν· Ἀττικοὶ γὰρ πολύπουν [5] λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ·

[καὶ] ταῦτ' ἔχοντα, [6] πουλύπουν, [7] καὶ σηπίας.

καὶ πάλιν·

τὸν πουλύπουν [8] μοι ἔθηκε.

πάλιν·

Πληγαὶ [9] λέγονται πουλύπου [10] πιλουμένου.

Ἀλκαῖος, Ἀδελφαῖς μοιχευομέναις·

1 πούς edd. & sic mox iterum. 2 ὡς καὶ Ἀλκίνουν edd. 3 Αἰσχύλον εἰρηκέναι edd. 4 πόλυπον edd. 5 πουλύπουν malles. 6 ταῦτ' ἐχόντα, absque καὶ, vulgo h. l. 7 πολύπους vulgo. 8 πολύπουν vulgo. 9 Πηγαὶ ed. Ven. Bas. & Cas. 1. cum msstis. 10 πολύπου vulgo.

podis) dicunt Attici. Qua ratione etiam Homerus:

Veluti polypode e cubili extracto:

servatâ analogiâ: nam a nomine πούς formatum est. Accusativum vero casum πολύπουν dicunt, quemadmodum Ἀλκίνουν & Οἰδίπουν: atque etiam τρίπουν *lebetem* Aeschylus dixit in Athamante; a simplici nomine πούς, sicut a νοῦς est νοῦν. At πώλυπον (vel πόλυπον) dicere, Aeolicum est: nam Attici πολύπουν (aut πουλύπουν) dicunt. Aristophanes, Daedalo:

Et haec cum haberem, polypum & sepias.

Et rursus:

Polypum mihi adposuit.

Iterum:

Ictus dicuntur polypi tusi.

Alcaeus, in Sororibus vitiatis:

ἠλίθιον εἶναι, νοῦν τε πουλύποδος [1] ἔχειν.

Ἀμειψίας, Κατεσθίοντι·

Δεῖ [μοι] [2] μὲν, ὡς ἔοικε, πολλῶν πουλύπων.

Πλάτων Παιδίῳ· [3]

ὥσπερ τοὺς πολύποδας, πρώτιστα σέ.

Ἀλκαῖος·

— ἔδω δ' ἐμαυτὸν, ὥσπερ πουλύπους. [4]

Οἱ δὲ πουλύποδα [5] προφέρονται, ἀνάλογον τῷ πούς, ποδὸς, ποδὶ, πόδα. Εὔπολις, Δήμοις·

Ἀνὴρ πολίτης, πουλύπους ἐς τοὺς τρόπους.

Διοκλῆς δ' ἐν πρώτῳ Ὑγιεινῶν· „Τὰ δὲ μαλάκια, φησὶ, πρὸς ἡδονὴν καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια· μάλιστα δὲ οἱ πουλύποδες." [6] Ἱστορεῖ δ' Ἀριστοτέλης, τὸν πολύποδα ἔχειν πόδας ὀκτὼ, ὧν τοὺς μὲν ἄνω CI. Varia de *Polyporum* natura.

1 πολύποδος edd. 2 Abest vulgo μοι. 3 Παιδὶ vulgo h. l. 4 Vulgo ὡς πολύπους. 5 πολύποδα edd. cum ms. *Ep.* 6 πολύποδες edd. cum ms. *Ep.*

Stolidum esse, mentemque habere polypodis.

Ameipsias, in Lurcone:

Opus erit (mihi,) ut videtur, multis polypis.

Plato, in Puerulo:

Veluti polypos, & primum omnium te.

Alcaeus:

Arrodo ipse me, veluti polypus.

Alii vero accusativum *polypoda* efferunt, ad analogiam vocabuli πούς, ποδὸς, ποδὶ, πόδα. Porro Eupolis, in Demis: (*seu*, Populis Atticae:)

Vir civis, polypus quoad mores.

101. Diocles, primo libro Salubrium: » Mollusca, inquit, ad voluptatem & ad venerem (stimulant:) maxime vero polypodes. « Docet autem Aristoteles, polypodem octo habere pedes: quorum duo supremi duo-

δύο καὶ κάτω ἐλαχίστους, τοὺς δ' ἐν μέσῳ μεγίστους· ἔχειν δὲ καὶ κοτυληδόνας δύο, αἷς τὴν τροφὴν προσάγεσθαι· τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς, ἐπάνω τῶν δύο ποδῶν· τὸ δὲ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας, ἐν μέσοις τοῖς ποσίν. Ἀναπτυχθεὶς δὲ, ἐγκέφαλον ἔχει διμερῆ. Ἔχει δὲ καὶ τὸν λεγόμενον θόλον, οὐ μέλανα, καθάπερ σηπία, ἀλλ' ὑπέρυθρον, ἐν τῷ λεγομένῳ μήκωνι. ὁ δὲ μήκων κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας, οἱονεὶ κύστις. σπλάγχνον δὲ οὐκ ἔχει [1] ἀναλογοῦν. Τροφῇ δὲ χρῆται ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς τῶν κογχυλίων σαρκιδίοις, τὰ ὄστρακα ἐκτὸς τῶν θαλαμῶν ῥίπτων· ὅθεν διαγινώσκουσιν οἱ θηρεύοντες. Ὀχεύει δὲ συμπλεκόμενος, καὶ πολὺν χρόνον πλησιάζει, διὰ τὸ ἄναιμος εἶναι. Τίκτει δὲ διὰ τοῦ λεγομένου φυσητῆρος, ὅς ἐστι πόρος τῷ σώματι. καὶ τίκτει ὠὰ βοτρυδόν.

1 ἔχειν edd.

que infimi, minimi; medii autem maximi. Habere autem etiam duo acetabula, quibus cibum ori admoveat: oculos vero supra duobus (superioribus) pedibus: os autem & dentes, in pedum medio. Dissectus & explicatus, cerebrum habere deprehenditur bipartitum. Habet vero etiam *atramentum* quod dicitur, sicuti sepia; nec vero illud nigrum, sed rubescens; inestque in ea parte, quae *mecon* sive *papaver* dicitur. Situm est autem papaver supra ventrem, veluti vesica. Intestinum vero, aliis piscibus simile, non habet. Cibo utitur, cum alio, tum subinde carne conchularum, quarum testas extra cubile suum proiicit; quo signo eos adesse intelligunt qui venantur. Coit complexu, longoque tempore coitum absolvit, quoniam exsanguis est. Parit autem per *fistulam* quae dicitur, qui est corporis meatus. Ova autem parit racematim.

Λέγουσι δὲ καὶ, ὡς ἂν ἀπορήσῃ τροφῆς, ὅτι αὑτὸν κατεσθίει. ὧν εἷς ἐστι καὶ ὁ κωμῳδιοποιὸς [1] Φερεκράτης. οὗτος [2] γὰρ ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις φησὶν Ἀγρίοις·

CII. Polypus ſe ipſum comedit.

Ἐνθρύσκοισιν [3] καὶ βρακάνοις καὶ
στραβήλοις ζῆν· ὁπόταν δ' ἤδη
πεινῶσι σφόδρα,
ὥσπερ τοὺς πουλύποδας [4] νύκτωρ
αὐτῶν δακτύλους περιτρώγειν. [5]

Καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ·

Πουλύπους [6] ἔχων ἁπάσας
ὁλομελεῖς τὰς πλεκτάνας,
οὐ περιβεβρωκὼς ἑαυτὸν
ἐστι, φίλτατε. — [7]

Τοῦτο δ' ἔστι ψεῦδος. ὑπὸ γὰρ τῶν γόγγρων διωκόμενος, τοὺς πόδας ἀδικεῖται. Λέγεται δὲ, ὡς, ἂν

1 κωμῳδοποιὸς edd. ut aliàs. 2 Forſ. οὕτως γὰρ. 3 Ἀνθρίσκοισιν Grot. 4 ὥσπερεὶ τοὺς πολύποδας vulgo. 5 Vulgo περιτρώγειν αὐτῶν τοὺς δακτύλους. 6 Πολύπους edd. 7 φίλτατον ms. *Ep.* φίλτατα edd. Forſan φιλτάτη.

102. Narrant etiam, polypum, in cibi penuria, ſe ipſum arrodere. In eorum numero, qui id perhibent, eſt comicus poëta Pherecrates, qui in fabula, cui titulus Feri homines, ſic ait:

Sylveſtribus anthriſcis, bracanisque, &
conchis vivere: ſin iam autem
admodum eſuriant,
veluti polypi faciunt, noctu
digitos arrodere ſuos.

Et Diphilus, in Mercatore:

Polypus integra brachia cuncta habens,
qui ſe ipſe non arroſit, eſt (nobis,) *o dulciſſima!*

At falſa ea fama eſt. Nam a congris perſequentibus polypum, pedes eius lacerantur. Narrant etiam, ſi quis

τις ταῖς θαλάμαις αὐτοῦ ἅλας ὑποσπείρῃ, εὐθέως ἐξέρχεται. Ἱστορεῖται δὲ καὶ, ὅτι φεύγων διὰ τὸν φόβον μεταβάλλει τὰς χρόας, καὶ ἐξομοιοῦται τοῖς τόποις ἐν οἷς κρύπτεται. ὡς καὶ ὁ Μεγαρεὺς Θέογνις φησὶν ἐν ταῖς Ἐλεγείαις·

Mutat colorem.

Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
τῇ προσομιλήσει, [1] τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.

Ὁμοίως ἱστορεῖ καὶ Κλέαρχος ἐν δευτέρῳ Περὶ Παροιμιῶν, παρατιθέμενος τάδε τὰ ἔπη, οὐ δηλῶν ὅτου ἐστί·

Πουλύποδός μοι, τέκνον, ἔχων νόον, [2] Ἀμφίλοχ' ἥρως,
τοῖσιν ἐφαρμόζου, [3] ὧν ἂν καὶ [4] δῆμον ἵκηαι.

CIII.

Alia, de Polypis.

Περὶ δὲ Τροιζῆνα, τὸ παλαιὸν, φησὶν ὁ αὐτὸς Κλέαρχος, οὔτε τὸν ἱερὸν καλούμενον πουλύπουν, οὔτε τὸν κωπηλάτην πουλίπουν νόμιμον ἦν θηρεύειν· ἀλλ'

1 προσομιλήσῃ edd. cum ms. *A*. 2 νόου edd. 3 ἐφαρμόζων edd. cum ms. *A*. 4 ὧν καὶ ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A*. ὧν κε ms. *Ep*. Forſan ὧν κεν κατὰ δημ.

cubili polybi inſperſerit ſalem, protinus hunc egredi. Traditur porro, ubi per metum fugiat, mutare polypum colorem, & ſimilem fieri locis in quibus occultetur: quemadmodum etiam Megarenſis Theognis in Elegiis ait:

Polypi mentem tene verſipellis, qui petrae
cuicumque adhaeſerit, talis viſu adparet.

Similiter & Clearchus tradit ſecundo libro De Proverbiis; ubi hos etiam verſus adpoſuit, cuiusnam ſint auctoris non declarans:

Polypodis mihi, fili, mentem tenens, Amphiloche nobilis;
eis te adcommoda, quorumcumque ad gentem veneris.

103. Idem Clearchus ſcribit, circa Troezenem olim nefas habitum eſſe venari vel eum qui *ſanctus* dicitur *polypum*, vel *polypum remigantem*. Vetitumque erat cum

ἀπεῖπον, τούτων τε καὶ τῆς θαλαττίας χελώνης μὴ ἅπτεσθαι. Ὁ δὲ πολύπους ἐστὶ συντηκτικὸς, καὶ λίαν ἀνόητος. πρὸς γὰρ τὴν χεῖρα τῶν διωκόντων βαδίζει, καὶ διωκόμενος ἔστιν ὅτε οὐχ ὑποχωρεῖ. συντήκονται δ' αὐτῶν αἱ θήλειαι μετὰ τὸν τόκον, καὶ παρίενται· διὸ καὶ ῥαδίως ἁλίσκονται. Ἑωράθησαν δέ ποτε καὶ
c ἐπὶ τὸ ξηρὸν ἐξιόντες, μάλιστα δὲ πρὸς τὰ τραχέα τῶν χωρίων· φεύγουσι γὰρ τὰ λεῖα. καὶ χαίρουσι δὲ τῶν φυτῶν καὶ ταῖς ἐλαίαις, καὶ πολλάκις εὑρίσκονται ταῖς πλεκτάναις περιειληφότες τὸ στέλεχος. ἐφωράθησαν δὲ καὶ συκέαις προσπεφυκυίαις τῇ θαλάττῃ προσπλεκόμενοι, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν τῷ Ὑγρῷ. ἔστι δὲ δεῖγμα τοῦ ἥδεσθαι αὐτοὺς τῇ ἐλαίᾳ καὶ τοῦτο· ἐάν τις κλάδον τοῦ φυτοῦ τούτου καθῇ [1] εἰς τὴν θάλασσαν, Oleae ramo capiuntur.
d καθ' ἣν εἰσι πουλύποδες, [2] καὶ μικρὸν ἐπίσχῃ, ἀπο-

1 καθίει edd. 2 πολύποδες edd. cum ms. *Ep.*

his vefci, tum & marina teftudine. Eft autem polypus tabi obnoxius, & alioqui valde brutus. Etenim ad eorum manum qui captant accedit: & a perfequentibus interdum fe non recipit. Tabefcunt autem eorum foeminae poft partum, & elanguefcunt: quare & facile capiuntur. Confpecti funt etiam nonnumquam in ficcum exeuntes, maxime vero in loca afperiora: fugiunt enim laevia. Delectantur etiam arbufculis nonnullis, praefertim oleis: & deprehenduntur nonnumquam caudicem cirris fuis circumplexi. Deprehenfi funt etiam ficubus ad mare natis adhaerentes, ficosque comedentes, ut ait Clearchus in libro De his quae in Aqua degunt. Delectari autem illos oleâ, hoc etiam documento eft; quod, fi quis ramum huius arboris in mare demiferit in quo degant polypi, & parum manferit, fine

νητὶ ἀνέλκει τῷ κλάδῳ περιπλεκομένους ὅσους ἐθέλει. Ἔχουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα μέρη ἰσχυρότατα, τὸν δὲ τράχηλον ἀσθενῆ.

CIV. Polyporum generatio.

Λέγεται δὲ, αὐτῶν τὸν ἄῤῥενα ἕλκειν [1] αἰδοιῶδές τι ἐν μιᾷ τῶν πλεκτανῶν, ἐν ᾗ αἱ δύο μεγάλαι κοτυληδόνες εἰσίν. εἶναι δὲ τοῦτο νευρῶδες, μέχρι [2] εἰς μέσην τὴν πλεκτάνην ἅπαν προσπεφυκός. [3] Ἐν δὲ πέμπτῳ Μορίων φησὶν Ἀριστοτέλης· „Πολύπους ὀχεύει τοῦ χειμῶνος, καὶ τίκτει τῷ ἔαρι. Φωλεύει δὲ περὶ δύο μῆνας. ἔστι δὲ πολύγονον τὸ ζῶον. διαφέρει δὲ ὁ ἄῤῥην τῆς θηλείας, τῷ τε τὴν κεφαλὴν ἔχειν προμηκεστέραν, καὶ τῷ [4] τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἁλιέων αἰδοῖον ἔχειν ἐν τῇ πλεκτάνῃ. ἐπωάζει δὲ ὅταν τέκῃ· διὸ καὶ χείριστοί εἰσι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. ἀποτίκτει δὲ ὁ μὲν πολύπους, [5] ἢ εἰς θαλάμας, ἢ εἰς κε-

1 ἔχειν ed. Bas. & Cas. ex Aristot. 2 μέχρις εἰς edd. 3 Rectius apud Aristot. τὴν πλεκτ. προσπεφυκὸς, ὃ πᾶν ἐμπιφράναι εἰς τὸν μυκτῆρα τῆς θηλείας. 4 καὶ τὸ, absque τῷ, mssti. 5 πουλύπους ms. *A.* & sic mox iterum. Abest nomen ms. *Ep.*

labore extrahat adhaerentes ramo quotquot voluerit. Habet autem polypus alias quidem partes robustissimas, cervicem vero parum validam.

104. Dicunt etiam, *polypum marem* habere aliquod velut pudendum in uno brachiorum, in quo sunt duo maiora acetabula. Esse autem illud valde nervosum, ad medium usque brachium adhaerescens, [totumque illud in proboscidem foeminae inseri.] Quinto vero libro De Partibus dicit Aristoteles: »*Polypus* coit hyeme, & parit vere. Latitat circiter duos menses. Numerosa prole foecundum animal est. Differt *mas* a *foemina* eo, quod caput longius habet, & in brachio habet id quod pudendum vocant piscatores. Postquam peperit polypus, ovis incubat: quare illo tempore deterrimus est. Deponit autem ova sive in cubili, sive in testa, sive

ῥάμιον, ἤ τι ἄλλο τοιοῦτο [1] κοῖλον. καὶ μεθ' ἡμέρας πεντήκοντα ἐκ τῶν ᾠῶν πολυπόδια ἐξέρπει, ὥσπερ τὰ φαλάγγια πολλὰ τὸ πλῆθος. ὁ δὲ θῆλυς πολύπους, ὁτὲ μὲν ἐπὶ τοῖς ᾠοῖς, ὁτὲ δ' ἐπὶ [2] τῷ στόματι προσκάθηται τῆς θαλάμης, τὴν πλεκτάνην ἐπέχων."
f Θεόφραστος δὲ, ἐν τῷ Περὶ τῶν Μεταβαλλόντων τὰς Χρόας, τὸν πολύποδα, φησὶ, τοῖς πετρώδεσι μάλιστα μόνοις [3] συνεξομοιοῦσθαι, τοῦτο ποιοῦντα [4] φόβῳ καὶ φυλακῆς χάριν. Ἐν δὲ τῷ Περὶ τῶν ἐν τῷ Ξηρῷ διατριβόντων Ζώων, οὐ δέχεσθαι, φησὶ, τοὺς πολύποδας τὴν θάλατταν. Ἐν δὲ τῷ Περὶ τῶν κατὰ Τόπους Διαφορῶν, ὁ Θεόφραστος, πολύποδας οὐ γίνεσθαι, φησὶ, περὶ Ἑλλήσποντον. ψυχρὰ γὰρ ἡ θάλασσα αὕτη, καὶ ἧττον ἁλμυρά· ταῦτα δ' ἀμφότερα πολέμια πολύποδι.

CV. NAUTILUS.

„Ὁ δὲ ναυτίλος καλούμενος, φησὶν Ἀριστοτέ-

1 τοιοῦτον edd. 2 Quinque voculae desunt ed. Ven. & Ms. Perperam vero ὅτι pro ὁτὲ edd. 3 τόποις, pro μόνοις, ed. Casaub. 4 ποιοῦνται edd.

in alio quodam simili cavo: & post dies quinquaginta ex ovis egrediuntur minuti polypi, veluti araneae, ingenti copiâ. Foemina vero polypus modo incubat ovis, modo orificio adsidet cubilis, brachia sua cohibens.« Theophrastus, in libro De his quae Colorem mutant, ait, polypodem nonnisi petrosis maxime (locis) similem se reddere; facere id autem metu, & suae custodiae caussa. In libro vero De his, quae in Sicco degunt, scribit, polypos aquam maris non recipere. In libro autem De Locorum differentiis idem Theophrastus scribit, nullos gigni polypos circa Hellespontum: frigidum enim esse illud mare, & minus salsum: utramque autem rem inimicam esse polypodi.

105. »Qui vero *nautilus* vocatur, inquit Aristoteles,

λης, πολύπους μὲν οὐκ ἔστιν, ἐμφερὴς δὲ κατὰ τὰς[1] πλεκτάνας. ἔχει δὲ τὸ νῶτον ὀστρακόδερμον. ἀναδύνει[2] δὲ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐφ᾽ ἑαυτὸν ἔχων τὸ ὄστρακον, ἵνα μὴ τὴν θάλατταν ἕλκῃ· ἐπαναστραφεὶς δ᾽ ἐπιπλεῖ, ἄνω ποιήσας δύο τῶν πλεκτανῶν, αἳ μεταξὺ αὑτῶν λεπτὸν ὑμένα ἔχουσι διαπεφυκότα, ὡς καὶ τῶν ὀρνίθων οἱ πόδες ὁρῶνται μεταξὺ τῶν δακτύλων δερμάτινον ὑμένα ἔχοντες· ἄλλας δὲ δύο πλεκτάνας καθίησιν εἰς τὴν θάλασσαν ἀντὶ πηδαλίων. ὅταν δέ τι προσιὸν ἴδῃ, δείσας[3] συστέλλει τοὺς πόδας, καὶ πληρώσας αὑτὸν[4] τῆς θαλάσσης, κατὰ βυθοῦ ὡς τάχος χωρεῖ.“ Ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωϊκῶν καὶ Ἰχθύων· „Πολύπους, φησὶ, τὶς, ὁ μὲν τρεψίχρως·[5] ὁ δὲ, ναυτίλος.“

CVI. Εἰς[6] τὸν ναυτίλον τοῦτον φέρεταί τι Καλλιμάχου τοῦ Κυρηναίου ἐπίγραμμα, οὕτως ἔχον·

1 Deest artic. edd. 2 ἀναφέρει ms. *Ep.* 3 δήσας edd. cum ms. *A.* 4 πληρώσας τὸ ὄστρακον τῆς θαλ. ed. Bas. & Casaub. 5 τριψίχρως ed. Ven. & Bas. cum msstis. 6 Ἐπὶ edd.

is polypus quidem non est, sed brachiis ei similis. Huius dorsum testâ tegitur. Emergit autem e profundo, testam supra se habens, ne aquam illa trahat: deinde conversus, innatat supinus aquae, sublatis duobus e suis brachiis, inter quae tenuis internata membrana distenditur; qualis est illa coriacea membrana, quam in avium nonnullorum pedibus inter digitos extentam videmus: duo autem alia brachia in mare demittit, quae sunt ei pro gubernaculis. Ubi vero aliquid adversus se videt accedere, metuens contrahit pedes, & aquâ testam implens, celeriter in profundum abit. « In libro vero De Animantibus & Piscibus ait: » *Polypus* alius est *trepsichros;* (id est, cutem mutans;) alius *nautilus.* «

106. Ad hunc Nautilum spectat Callimachi Epigramma quoddam, quod sic habet:

Callimachi Epigramma in Nautilum.

Κόγχος ἐγὼ, Ζεφυρῖτι, παλαίτερος·[1] ἀλλὰ σὺ νῦν με,[2]
Κύπρι, Σεληναίης ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις,
Ναυτίλον· ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον, εἰ μὲν ἀῆται,
τείνας οἰκείων λαῖφος ἀπὸ προτόνων·
εἰ δὲ Γαληναίη λιπαρὴ θεὸς,[3] οὖλος[4] ἐρέσσων
c ποσσὶν, ὥστ' ἔργῳ[5] τοὔνομα συμφέρεται.
ἔς τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδας,[6] ὄφρα γένωμαι
σοὶ τὸ περίσκεπτον παίγνιον Ἀρσινόῃ,[7]
μηδ' ἐμοὶ ἐν θαλάμῃσιν ἔθ', ὡς πάρος, (εἰμὶ γὰρ ἄπνους,)
τίκτηται νοτερῆς[8] ὠεὸν ἀλκυόνης.[9]
Κλεινίου ἀλλὰ θυγατρὶ δίδου χάριν· οἶδε γὰρ ἐσθλὰ

1 παλαίτερον corr. Bentl. πάλαι τέρυς Iacobs. 2 νῦν μοι Ms. 3 θέον (pro ἔθεον) corrigunt viri docti, ad sequentia referentes. 4 Corrigunt αὐτὸς ἐρέσσων. 5 ποσσὶν, ἵν' ὥσπερ καὶ edd. ἵν' ὥστ' ἔργῳ Ms. 6 Ἰουλίδος legebam cum aliis. 7 Ἀρσινόης edd. cum Ms. Ἀρσινόη (in vocat.) corrigunt alii. Post istud nomen autem maiorem distinctionem ponunt nonnulli. 8 τίκτει τ' αἰνοτέρας vulgo. τίκτοιτ' αἰνοτέρης aut αἰνότεραι corrigunt alii. 9 ἀλκυόνος corrigunt alii: ἀλκυόνες alii.

Concha ego, o Zephyriti, (tenuis) olim; at nunc tu me,
o Cypri, Selenaeae donarium habes primum,
nautilum: qui maribus innatabam, flantibus quidem ventis
tendens velum e propriis meis rudentibus;
sin Galene splendens adesset Dea, totis viribus (sive, *crispus*) *remigans*
pedibus, ut ipsi rei conveniret nomen.
Donec tandem eiectus sum in littus Iulidos; quo fierem
tibi spectabile ludicrum Arsinoae,
neque porro, sicut olim, meis in cubilibus (spiritu enim careo)
pareretur aquatilis ovum alcyonis.
Sed Cliniae filiae tribue gratiam; quippe quae novit

ῥέζειν, καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος.

Ἔγραψε δὲ καὶ Ποσείδιππος εἰς τὴν ἐν τῷ Ζεφυρίῳ τιμωμένην ταύτην Ἀφροδίτην τόδε τὸ ἐπίγραμμα·

Posidippi Epigramma.

Τοῦτο, καὶ ἐν ποταμῷ, [1] καὶ ἐπὶ χθονὶ, τῆς Φιλ-
 αδέλφου
Κύπριδος ἱλάσκεσθαι ἱερὸν Ἀρσινόης·
ἣν ἀνακοιρανέουσαν ἐπὶ Ζεφυρηΐδος ἀκτῆς
πρῶτος ὁ ναύαρχος θήκατο Καλλικράτης.
Ἡ δὲ καὶ εὐπλοΐην δώσει, καὶ χείματι μέσσῳ
τὸ πλατὺ λισσομένοις ἐκλιπανεῖ πέλαγος.

Τοῦ πολύποδος μνημονεύει καὶ ὁ τραγικὸς Ἴων ἐν Φοίνικι, λέγων·

Καὶ τὸν πετραῖον πλεκτάναις ἀναίμοσι
στυγῶ μεταλλακτῆρα πουλύπουν χροός.

CVII.

Reliqua de Polypo.

Εἴδη δ' ἐστὶ πολυπόδων, ἐλεδώνη, [2] πολυποδίνη, [3] βολβοτίνη, [4] ὄσμυλος, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ

1 ἐν πόντῳ corr. Iacobs. 2 ἐλεδώνη edd. & sic mox iterum. 3 πολυποδάνη ed. Cas. 4 βολβοτύνη ms. A. Forsan βολβιτίνη.

honesta facere: est autem Smyrna oriunda Aeolide.

Scripsit vero etiam Posidippus in eamdem Venerem quae in Zephyrio colitur, epigramma huiusmodi:

Hoc, & flumine vecti, & in terra versantes, colite
Philadelphi Veneris templum Arsinoës:
quam in littore Zephyrio regnantem
primus consecravit nauarchus Callicrates.
Illa & felicem navigationem dabit, & media in tempestate
latum molliet aequor supplicibus.

Polypi meminit etiam Ion tragicus in Phoenice, his verbis:

Saxatilemque cum exsanguibus cirris
odi mutantem colorem polypum.

107. Sunt autem species polypi, eledone, polypodine, bolbotine, osmylus; ut tradit Aristoteles & Speu-

καὶ Σπεύσιππος. ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωϊκῶν Ἀριστοτέλης, μαλάκια, φησὶν εἶναι, πολύποδας, [1] ὀσμύλην, ἐλεδώνην, σηπίαν, τευθίδα. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Πώλυποί τε, σηπίαι τε, καὶ πεταναὶ [2] τευθίδες,
χ᾽ ἁ δυσώδης βολβιτίνη, [3] γραῖαι τ᾽ [4] ἐριθακώδεες.

f Ἀρχέστρατος δέ φησί·

Πούλυποι [5] ἔν τε Θάσῳ καὶ Καρίᾳ εἰσὶν ἄριστοι·
καὶ Κέρκυρα τρέφει μεγάλους, πολλούς τε [6] τὸ πλῆθος.

Δωριεῖς δ᾽ αὐτὸν διὰ τοῦ ω καλοῦσι πωλύπουν, [7] ὡς Ἐπίχαρμος. καὶ Σιμωνίδης δ᾽ ἔφη· „πώλυπον διζήμενος.“ Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν. [8] Ἐστὶ δὲ τῶν σελαχωδῶν· τὰ χονδρώδη δ᾽ οὕτω λέγεται.

πουλύποδες, [9] γαλεοί τε κύνες. [10] —

1 πουλύποδας ms. *A*. 2 ποταναὶ edd. ποτ᾽ αἰναὶ ms. *A*. 3 Vulgo χαλυσώδεις β:λβίτις. Forſ. χ᾽ αἱ δυσώδεις βολβιτῖναι. 4 γρυμαίαι ſuſpicabatur Caſaub. An γέῤῥαι? 5 Πώλυποι vulgo. 6 Vulgo πολλοὺς μεγάλους τε. 7 πώλυπον malebam. 8 Temere πωλύπουν ed. Caſ. 9 πωλύποδες ed. Caſ. πολύποδες ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A*. 10 γαλεοὶν τε καὶ κύνες edd.

ſippus. In libro vero de Animantibus Ariſtoteles, molluſca, ait eſſe, polypodes, osmylen, eledonen, ſepiam, loliginem. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Polypique, & ſepiae, volucresque loligines,
& graveolentes bolbitinae, & graae glutinoſae. [?]

Archeſtratus vero ait:

Polypi & in Thaſo & in Caria ſunt optimi:
etiam Corcyra magnos alit, numeroque multos.

Dores per ω longum efferunt nomen, πωλύπουν; ut Epicharmus. Atque etiam Simonides ait „πώλυπον inveſtigans.“ Attici vero πολύπουν. Eſt autem ex eorum genere qui σελάχη vocantur: quo nomine *cartilagineos* intelligunt.

Polypodes galeique canes. —

μαλάκια δὲ καλεῖται τὰ τευθιδώδη. [1] σελάχια δὲ τὰ τῶν ἐρίων [2] φῦλα. [3]

CVIII. PAGURUS. ΠΑΓΟΥΡΟΙ. Τούτων μέμνηται Τιμοκλῆς ἢ Ξέναρχος, ἐν Πορφύρᾳ, οὕτως·

— — — Εἶθ' ἁλιεὺς ὢν ἄκρος
σοφίαν, [4] παγούροις μὲν θεοῖς ἐχθροῖσι καὶ
ἰχθυδίοις εὕρηκα παντοδαπὰς τέχνας·
γέροντα βούγλωττον δὲ μὴ [5] ταχέως πάνυ
συναρπάσομαι; καλόν γ' ἂν εἴη. —

CIX. PELAMYS. ΠΗΛΑΜΥΣ. Φρύνιχος ἐν Μούσαις μνημονεύει. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων· „Αἱ πηλαμύδες, φησὶ, καὶ οἱ θύννοι τίκτουσιν ἐν τῷ Πόντῳ, ἄλλοθι δὲ οὔ.“ Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Σοφοκλῆς, ἐν Ποιμέσιν·

Ἔνθ' [6] ἡ πάροικος πηλαμὺς χειμάζεται,

1 τευθώδη edd. 2 Mendam palam profitetur ms. *Ep.* 3 φύλλα edd. 4 ἐν παγούροις vulgo. 5 τὸ μὴ vulgo: quod tenens Casaub. corrigit dein συναρπάσαι με. 6 Εἶθ' edd.

Mollusca vero vocantur qui sunt de genere loliginum: *Selachia* autem (seu *cartilaginea*) . . . *orum* familiae.

108. PAGURI. Horum meminit Timocles aut Xenarchus in Purpura, ubi ait:

— *Ego vero, piscator cum sim consummatus*
in arte, paguris quidem, quos Dii male perdant, &
pisciculis (capiendis) *omnigenas inveni artes:*
vetulam autem soleam non ocyus omnino
caperem? Lepidum quidem id foret.

109. PELAMYS. Phrynichus huius meminit in Musis. Aristoteles vero, quinto libro De Partibus Animalium: »Pelamydes, inquit, & thynni pariunt in Ponto, & nusquam alibi.« Meminit eorum etiam Sophocles in Pastoribus:

Ibi peregrina pelamys hibernat,

πάροικος Ἑλλησποντίς· ὡραία θέρους
τῷ Βοσπορίτῃ τῷδε γὰρ θαμίζεται.

ΠΕΡΚΑΙ. Τούτων μέμνηται Διοκλῆς, καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, παραπλησίας εἶναι λέγων, πέρκην, χάνναν, φυκίδα. Ἐπίχαρμος δὲ φησί· CX. PERCAE.

Κομαρίδας τε, καὶ κύνας, κέ-
στρας τε, πέρκας τ' αἰόλας.

Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ·

Ἄλλοτε δ' αὖ πέρκας, ὅτε δὲ στροφάδας παρὰ πέ-
τρην [1]
c φυκίδας, ἀλφηστήν τε, καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν
σκορπίον. —

ΦΥΚΙΣ. [2] Καὶ ταύτης Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ μέμνηται, καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ τῶν Ὁμοίων, καὶ Νουμήνιος· ὧν τὰ μαρτύρια πρόκειται. Ἀριστοτέλης, ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, ἀκανθοστεφῆ φησιν PHYCIS.

1 περὶ πέτρην malebam. Corrigunt στροφάδας παρὰ πέτρας, aut στροφάδα παρὰ πέτρην. 2 Pro ΦΥΚΙΣ. h. l. iterum ΠΕΡΚΗ. ponunt editt. vett. cum ms. *A*. Titulum omisit Epit.

advena ex Hellesponto: nam ineunte aestate
ad Bosporitam hunc frequens convenit.

110. PERCAE. Harum Diocles meminit; itemque Speusippus secundo libro Similium, similes esse scribens, percam, channam, phycidem. Epicharmus vero ait:

Camaridasque & caniculas, cestrasque, & percas versicolores.

Numenius vero, in Halieutico:

Aliâs rursus percas, aliâs circa petram sese circumagentes
phycidas, & alphestem, rubrumque colore
scorpium.

PHYCIS. Etiam huius Epicharmus meminit in Hebes Nuptiis, & Speusippus secundo Similium, & Numenius: quorum modo adposita sunt testimonia. Aristoteles, libro De Animantibus, ait spinis coronatam & colore

εἶναι καὶ ποικιλόχροα φυκίδα. τῶν δὲ γραμμοποικίλων, πλαγίαις τε ταῖς ῥάβδοις κεχρημένων, πέρκη. Καὶ παροιμία δέ ἐστιν· „Ἕπεται πέρκη μελανούρῳ."

CXI. ῬΑΦΙΔΕΣ. Καὶ τούτων μέμνηται Ἐπίχαρμος, λέγων·

RAPHIDES, acus.

Κωξύρυγχοι ῥαφίδες, ἵππουροί τε. —

Δωρίων δ' ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων „βελόνην, φησὶν, ἣ καλοῦσι ῥαφίδα." Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, βελόνην αὐτὴν καλεῖ. ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωικῶν ἢ Ἰχθύων ῥαφίδα αὐτὴν ὀνομάσας, ἀνόδοντα φησὶν αὐτὴν εἶναι. καὶ Σπεύσιππος αὐτὴν βελόνην καλεῖ.

CXII. ῬΙΝΗ. Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, ἐν Σμύρνῃ, φησὶ, τὰς ῥίνας διαφόρους γίνεσθαι· καὶ πάντα δὲ τὰ σελαχώδη τὸν Σμυρναϊκὸν κόλπον ἔχειν διαφέροντα. Ἀρχέστρατος δέ φησί·

SQUATINA.

variam esse phycidem. Perca autem variis lineis & obliquis virgulis notata. Est vero etiam proverbium: *Sequitur perca melanurum.*

111. RAPHIDES, id est, *Acus.* Etiam harum meminit Epicharmus, dicens:

Acutoque rostro acus, & hippuri. —

Dorion vero, libro DE Piscibus, *Acum*, ait, (βελόνην,) *quam raphidem vocant.* Aristoteles vero, quinto DE Partibus Animalium, *belonen* eam nominat: in libro vero DE Animantibus vel Piscibus, *raphidem* eamdem nominans, ait, dentibus eam carere. Speusippus etiam *belonen* eam vocat.

112. SQUATINA. Dorion, libro DE Piscibus, Smyrnae, ait, praestantes esse squatinas: atque etiam cunctos de cartilagineorum genere pisces Smyrnensem sinum habere eximios. Archestratus vero ait:

Καὶ σελάχη μέντοι κλεινὴ [1] Μίλητος ἄριστα
ἐκτρέφει· ἀλλά γε χρὴ ῥίνης λόγον ἢ πλατυ-
νώτου
λειοβάτου ποιεῖσθαι. ὅμως κροκόδειλον ἂν ὀπτὸν
δαισαίμην ἀπ' ἴπνου, τερπνὸν παίδεσσιν Ἰώνων.

ΣΚΑΡΟΣ. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν [οὐ] [2] καρχαρόδοντα εἶναι, καὶ μονήρη, καὶ σαρκοφάγον· [3] ἔχειν τε στόμα μικρὸν, καὶ γλῶτταν οὐ λίαν [4] προσ-
f πεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον, παράλευκον, [5] τρίλοβον· [6] ἔχειν τε χολὴν καὶ σπλῆνα μέλανα· τῶν δὲ βραγχίων τὸ μὲν διπλοῦν, τὸ δὲ ἁπλοῦν. μόνος δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἰχθύων μηρυκάζει. χαίρει δὲ τῇ τῶν φυκίων τροφῇ· διὸ καὶ τούτοις θηρεύεται. ἀκμάζει δὲ θέρους. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν· CXIII. SCARUS.

— Ἁλιεύομεν σπάρους,

1 καινὰ vulgo. 2 Desideratur vulgo negativa particula. 3 καὶ φυκοφάγον malles. 4 οὐ λείαν ms. *Ep.* 5 περίλευκον suspicatus eram. ἧπαρ λευκὸν corrigunt docti viri. 6 τρίβολον edd.

Et cartilagineos quidem (omnes) *inclyta Miletus*
optimos
alit: sed praecipua utique ratio squatinae aut lato dorso
laevis-raiae habenda. Verumtamen crocodilum assum
e furno lubens epuler, gratum filiis Ionum.

113. SCARUS. Hunc Aristoteles ait dentes [non] habere serratos, esseque solitarium, & carnivorum: [*sive*, ficis vescentem;] os habere parvum, & linguam non nimis adhaerescentem, cor triangulare, album, [*alii*, iecur album,] trilobum: habere fel & splenem nigrum; & branchiarum unam duplicem, alteram simplicem. Solus autem hic ex omnibus piscibus ruminat. Gaudet algâ vesci; quare & hac eum venantur. Viget aestate. Epicharmus in Hebes Nuptiis ait:

— *Piscamur sparos*,

καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ [1]
θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς.

Σέλευκος δ' ὁ Ταρσεὺς, ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ, μόνον φησὶ τῶν ἰχθύων τὸν Σκάρον [οὐ] [2] καθεύδειν· ὅθεν οὐδὲ νύκτωρ ποτὲ ἁλῶναι. τοῦτο δὲ ἴσως διὰ φόβον αὐτῷ συμβαίνει. Ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ Γαστρονομίᾳ·

Καὶ [3] σκάρον ἐξ Ἐφέσου ζήτει. χειμῶνι δὲ τρίγλαν
ἔσθι', ἐνὶ ψαφαρῇ ληφθεῖσαν [4] Τειχιοέσσῃ
Μιλήτου κώμῃ, Καρῶν [5] πέλας ἀγκυλοκώλων.

Κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει φησίν·

Καὶ σκάρον ἐν παράλῳ Καλχηδόνι [6] τὸν μέγαν ὄπτα,
πλύνας. εὔχρηστον δὲ καὶ ἐν Βυζαντίῳ ὄψει,
καὶ μέγεθος κυκλίᾳ [7] ἴσον ἀσπίδι νῶτα φοροῦντα.
Τοῦτον ὅλον θεράπευε τρόπον τοιόνδε· λαβὼν νιν, [8]

1 σκὼρ edd. 2 Deest vulgo negativa particula. 3 Deest Καὶ msstis. 4 ληφθέντα mssti. 5 λαρῶν edd. 6 Καρχηδόνι edd. cum ms. *A*. Χαλκηδόνι ms. *Ep*. in contextu. 7 κυκλίας mssti. 8 λαβὼν νῦν mss. & editt. vett.

& ſcaros, quorum ne ſtercus quidem fas eſt Diis reiicere.

Seleucus vero Tarſenſis in Halieutico ſcribit, unum hunc ex omnibus piſcibus dormire: eâque de cauſſâ numquam capi noctu. At fortaſſe propter metum hoc ei accidit. Archeſtratus vero in Gaſtronomia :

Scarum ex Epheſo quaere. Hieme vero mullum
comede, in arido captum Teichiunte
Mileti vico, Carum in vicinia curvipedum.

Et in alia carminis parte:

Et ſcarum Calchedone ad mare ſita, qui ibi magnus eſt, aſſa
bene lotum. Praeſtantem vero etiam Byzantii videbis,
& magnitudine rotundo ſcuto aequale tergum habentem.
Hunc integrum cura tali modo. Sume eum,

ἡνίκ᾽ ἂν εὖ τυρῷ τε κ᾽ ἐλαίῳ πάντα πυκασθῇ,
κρίβανον ἐς θερμὸν κρέμασον, κᾄπειτα κατόπτα.
πάσσειν δ᾽ ἁλσὶ κυμινοτρίβοις καὶ γλαυκῷ ἐλαίῳ,
ἐκ χειρὸς καταχρουνίζων θεοδέγμονα πηγήν.

Νίκανδρος δ᾽ ὁ Θυατειρηνὸς δύο γένη φησὶν εἶναι σκάρων, καὶ καλεῖσθαι τὸν μὲν ὀνίαν, τὸν δὲ αἴολον.

ΣΠΑΡΟΣ. Τοῦτον Ἱκέσιος εὐχυλότερον μὲν εἶναι μαινίδος, καὶ ἄλλων δὲ πλειόνων τροφιμώτερον. CXIV. SPARUS.
Ἐπίχαρμος δ᾽ ἐν Ἥβας γάμῳ·

Αὐτὸς ὁ Ποτιδᾶν ἄγων γαύ-
λοισιν [1] ἐν Φοινικικοῖς
ἧκε καλλίστας σαγήνας· [2]
χἀλιεύομεν [3] σπάρους,
καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ
θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς.

1 Vulgo, ὁ ποτιδαναίων γαυλοῖς. 2 Vulgo, εἰ καὶ κάλλιστος (καλλίστους Ms.) ἄδητα τήγανος. Viri docti corrigunt ἧκε κάλλιστον τάγηνον, & deinde τηγανίζομεν σπάρους. 3 ἀγεμὼν h. l. Alibi ἁλιεύομεν. χἀλιεύομες ſcripſerat puto poëta.

&, poſtquam butyro oleoque probe omnia perunxeris,
tunc calido in furno ſuſpenſum aſſa.
Conſperge vero ſale, & trito cumino, & glauco oleo,
de manu ſtillatim infundens divinum fontem.

Nicander vero Thyatirenus duo genera ait eſſe ſcarorum; eorumque alterum nominari *onian*, alterum *variegatum*.

114. SPARUS. Hunc Hiceſius ait melioris eſſe ſucci, quam maenidem; & uberius nutrire quam alii multi. Epicharmus in Hebes Nuptiis:

Ipſe Neptunus naviculis Phoeniciis adducens
venit pulcerrima retia: & piſcabamur ſparos,
& ſcaros, quorum ne ſtercus quidem abiicere fas eſt divis.

ῥέζειν, καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος.

Ἔγραψε δὲ καὶ Ποσείδιππος εἰς τὴν ἐν τῷ Ζεφυρίῳ ἀτιμωμένην ταύτην Ἀφροδίτην τόδε τὸ ἐπίγραμμα·

Posidippi Epigramma.

Τοῦτο, καὶ ἐν ποταμῷ, [1] καὶ ἐπὶ χθονὶ, τῆς Φιλαδέλφου
Κύπριδος ἱλάσκεσθαι ἱερὸν Ἀρσινόης·
ἣν ἀνακοιρανέουσαν ἐπὶ Ζεφυρίδος ἀκτῆς
πρῶτος ὁ ναύαρχος θήκατο Καλλικράτης.
Ἡ δὲ καὶ εὐπλοΐην δώσει, καὶ χείματι μέσσῳ
τὸ πλατὺ λισσομένοις ἐκλιπανεῖ πέλαγος.

Τοῦ πολύποδος μνημονεύει καὶ ὁ τραγικὸς Ἴων ἐν Φοίνικι, λέγων·

Καὶ τὸν πετραῖον πλεκτάναις ἀναίμοσι
στυγῶ μεταλλακτῆρα πουλύπουν χροός.

CVII. Reliqua de Polybo.

Εἴδη δ' ἐστὶ πολυπόδων, ἑλεδώνη, [2] πολυποδίνη, [3] βολβοτίνη, [4] ὄσμυλος, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ

1 ἐν πόντῳ corr. Iacobs. 2 ἐλεδόνη edd. & sic mox iterum. 3 πολυποδάνη ed. Cas. 4 βολβοτύνη ms. *A*. Forsan βολβιτίνη.

honesta facere: est autem Smyrna oriunda Aeolide.

Scripsit vero etiam Posidippus in eamdem Venerem quae in Zephyrio colitur, epigramma huiusmodi:

Hoc, & flumine vecti, & in terra versantes, colite
Philadelphi Veneris templum Arsinoës:
quam in littore Zephyrio regnantem
primus consecravit nauarchus Callicrates.
Illa & felicem navigationem dabit, & media in tempestate
latum molliet aequor supplicibus.

Polypi meminit etiam Ion tragicus in Phoenice, his verbis:

Saxatilemque cum exsanguibus cirris
odi mutantem colorem polypum.

107. Sunt autem species polypi, eledone, polypodine, bolbotine, osmylus; ut tradit Aristoteles & Speu-

καὶ Σπεύσιππος. ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωϊκῶν Ἀριστοτέλης, μαλάκια, φησὶν εἶναι, πολύποδας, [1] ὀσμύλην, ἐλεδώνην, σηπίαν, τευθίδα. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Πώλυποί τε, σηπίαι τε, καὶ πεταναὶ [2] τευθίδες,
χ᾽ ἁ δυσώδης βολβιτίνη, [3] γραῖαι τ᾽ [4] ἐριθακώδεες.

f Ἀρχέστρατος δέ φησι·

Πούλυποι [5] ἔν τε Θάσῳ καὶ Καρίᾳ εἰσὶν ἄριστοι·
καὶ Κέρκυρα τρέφει μεγάλους, πολλούς τε [6] τὸ πλῆθος.

Δωριεῖς δ᾽ αὐτὸν διὰ τοῦ ω καλοῦσι πωλύπουν, [7] ὡς Ἐπίχαρμος. καὶ Σιμωνίδης δ᾽ ἔφη· „πώλυπον διζήμενος.“ Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν. [8] Ἐστὶ δὲ τῶν σελαχωδῶν· τὰ χονδρώδη δ᾽ οὕτω λέγεται.

πουλύποδες, [9] γαλεοί τε κύνες. [10] —

1 πουλύποδας ms. *A*. 2 ποταναὶ edd. ποτ᾽ αἰναὶ ms. *A*. 3 Vulgo χαλυσώδεις β-λβίτις. Forſ. χ᾽ αἱ δυσώδεις βολβιτῖναι. 4 γρυμαῖαι ſuſpicabatur Caſaub. An γέῤῥαι? 5 Πώλυποι vulgo. 6 Vulgo πολλοὺς μεγάλους τε. 7 πώλυπον malebam. 8 Temere πωλύπουν ed. Caſ. 9 πωλύποδες ed. Caſ. πολύποδες ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A*. 10 γαλεοίν τε καὶ κύνες edd.

ſippus. In libro vero DE Animantibus Ariſtoteles, molluſca, ait eſſe, polypodes, osmylen, eledonen, ſepiam, loliginem. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Polypique, & ſepiae, volucresque loligines,
& graveolentes bolbitinae, & graae glutinoſae. [?]

Archeſtratus vero ait:

Polypi & in Thaſo & in Caria ſunt optimi:
etiam Corcyra magnos alit, numeroque multos.

Dores per ω longum efferunt nomen, πωλύπουν; ut Epicharmus. Atque etiam Simonides ait „πώλυπον investigans.“ Attici vero πολύπουν. Eſt autem ex eorum genere qui σελάχη vocantur: quo nomine *cartilagineos* intelligunt.

Polypodes galeique canes. —

μαλάκια δὲ καλεῖται τὰ τευθιδώδη.[1] σελάχια δὲ τὰ τῶν ἐρίων[2] φῦλα.[3]

CVIII. PAGURUS. ΠΑΓΟΥΡΟΙ. Τούτων μέμνηται Τιμοκλῆς ἢ Ξέναρχος, ἐν Πορφύρᾳ, οὕτως·

— — — Εἶθ' ἁλιεὺς ὢν ἄκρος
σοφίαν,[4] παγούροις μὲν θεοῖς ἐχθροῖσι καὶ
ἰχθυδίοις εὕρηκα παντοδαπὰς τέχνας·
γέροντα βούγλωττον δὲ μὴ[5] ταχέως πάνυ
συναρπάσομαι; καλόν γ' ἂν εἴη. —

CIX. PELAMYS. ΠΗΛΑΜΥΣ. Φρύνιχος ἐν Μούσαις μνημονεύει. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων· „Αἱ πηλαμύδες, φησὶ, καὶ οἱ θύννοι τίκτουσιν ἐν τῷ Πόντῳ, ἄλλοθι δὲ οὔ." Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Σοφοκλῆς, ἐν Ποιμέσιν·

Ἔνθ'[6] ἡ πάροικος πηλαμὺς χειμάζεται, b

1 τευθώδη edd. 2 Mendam palam profitetur ms. *Ep.* 3 φύλλα edd. 4 ἐν παγούροις vulgo. 5 τὸ μὴ vulgo: quod tenens Casaub. corrigit dein συναρπάσαι με. 6 Εἶθ' edd.

Mollusca vero vocantur qui sunt de genere loliginum: *Selachia* autem (seu *cartilaginea*) . . . *orum* familiae.

108. PAGURI. Horum meminit Timocles aut Xenarchus in Purpura, ubi ait:

— *Ego vero, piscator cum sim consummatus*
in arte, paguris quidem, quos Dii male perdant, &
pisciculis (capiendis) *omnigenas inveni artes:*
vetulam autem soleam non ocyus omnino
caperem? Lepidum quidem id foret.

109. PELAMYS. Phrynichus huius meminit in Musis. Aristoteles vero, quinto libro DE Partibus Animalium: »Pelamydes, inquit, & thynni pariunt in Ponto, & nusquam alibi.« Meminit eorum etiam Sophocles in Pastoribus:

Ibi peregrina pelamys hibernat,

πάροικος Ἑλλησποντίς· ὡραία θέρους
τῷ Βοσπορίτῃ τῷδε γὰρ θαμίζεται.

Πέρκαι. Τούτων μέμνηται Διοκλῆς, καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, παραπλησίας εἶναι λέγων, πέρκην, χάνναν, φυκίδα. Ἐπίχαρμος δὲ φησί· CX. PERCAE.

Κομαρίδας τε, καὶ κύνας, κέ-
στρας τε, πέρκας τ' αἰόλας.

Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ·

Ἄλλοτε δ' αὖ πέρκας, ὅτε δὲ στροφάδας παρὰ πέτρην [1]
Φυκίδας, ἀλφηστήν τε, καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν
σκορπίον. —

Φυκίς. [2] Καὶ ταύτης Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ μέμνηται, καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ τῶν Ὁμοίων, καὶ Νουμήνιος· ὧν τὰ μαρτύρια πρόκειται. Ἀριστοτέλης, ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, ἀκανθοστεφῆ φησιν PHYCIS.

1 περὶ πέτρην malebam. Corrigunt στροφάδας παρὰ πέτρας, aut στροφάδα παρὰ πέτρην. 2 Pro ΦΥΚΙΣ. h. l. iterum ΠΕΡΚΗ. ponunt editt. vett. cum ms. *A*. Titulum omisit Epit.

advena ex Hellesponto: nam ineunte aestate
ad Bosporitam hunc frequens convenit.

110. Percae. Harum Diocles meminit; itemque Speusippus secundo libro Similium, similes esse scribens, percam, channam, phycidem. Epicharmus vero ait:

Camaridasque & caniculas, cestrasque, & percas versicolores.

Numenius vero, in Halieutico:

Aliâs rursus percas, aliâs circa petram sese circumagentes
phycidas, & alphestem, rubrumque colore
scorpium.

Phycis. Etiam huius Epicharmus meminit in Hebes Nuptiis, & Speusippus secundo Similium, & Numenius: quorum modo adposita sunt testimonia. Aristoteles, libro de Animantibus, ait spinis coronatam & colore

εἶναι καὶ ποικιλόχροα φυκίδα. τῶν δὲ γραμμοποικίλων, πλαγίαις τε ταῖς ῥάβδοις κεχρημένων, πέρκη. Καὶ παροιμία δέ ἐστιν· „Ἕπεται πέρκη μελανούρῳ."

CXI. RAPHIDES, acus. Ῥαφίδες. Καὶ τούτων μέμνηται Ἐπίχαρμος, λέγων·

Κὠξύρυγχοι ῥαφίδες, ἵππουροί τε. —

Δωρίων δ' ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων „βελόνην, φησὶν, ἣν καλοῦσι ῥαφίδα." Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, βελόνην αὐτὴν καλεῖ. ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωϊκῶν ἢ Ἰχθύων ῥαφίδα αὐτὴν ὀνομάσας, ἀνόδουν φησὶν αὐτὴν εἶναι. καὶ Σπεύσιππος αὐτὴν βελόνην καλεῖ.

CXII. SQUATINA. Ῥίνη. Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, ἐν Σμύρνῃ, φησὶ, τὰς ῥίνας διαφόρους γίνεσθαι· καὶ πάντα δὲ τὰ σελαχώδη τὸν Σμυρναϊκὸν κόλπον ἔχειν διαφέροντα. Ἀρχέστρατος δέ φησι·

variam esse phycidem. Perca autem variis lineis & obliquis virgulis notata. Est vero etiam proverbium: *Sequitur perca melanurum.*

111. Raphides, id est, *Acus.* Etiam harum meminit Epicharmus, dicens:

Acutoque rostro acus, & kippuri. —

Dorion vero, libro de Piscibus, *Acum*, ait, (βελόνην,) *quam raphidem vocant.* Aristoteles vero, quinto de Partibus Animalium, *belonen* eam nominat: in libro vero de Animantibus vel Piscibus, *raphidem* eamdem nominans, ait, dentibus eam carere. Speusippus etiam *belonen* eam vocat.

112. Squatina. Dorion, libro de Piscibus, Smyrnae, ait, praestantes esse squatinas: atque etiam cunctos de cartilagineorum genere pisces Smyrnensem sinum habere eximios. Archestratus vero ait:

e Καὶ σελάχη μέντοι κλεινὴ [1] Μίλητος ἄριστα ἐκτρέφει· ἀλλά γε χρὴ ῥίνης λόγον ἢ πλατυνώτου
λειοβάτου ποιεῖσθαι. ὅμως κροκόδειλον ἂν ὀπτὸν δαισαίμην ἀπ' ἴπνου, τερπνὸν παίδεσσιν Ἰώνων.

ΣΚΑΡΟΣ. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν [οὐ] [2] καρχαρόδοντα εἶναι, καὶ μονήρη, καὶ σαρκοφάγον· [3] ἔχειν τε στόμα μικρὸν, καὶ γλῶτταν οὐ λίαν [4] προσ- f πεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον, παράλευκον, [5] τρίλοβον· [6] ἔχειν τε χολὴν καὶ σπλῆνα μέλανα· τῶν δὲ βραγχίων τὸ μὲν διπλοῦν, τὸ δὲ ἁπλοῦν. μόνος δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἰχθύων μηρυκάζει. χαίρει δὲ τῇ τῶν φυκίων τροφῇ· διὸ καὶ τούτοις θηρεύεται. ἀκμάζει δὲ θέρους. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν· CXIII. SCARUS.

— Ἁλιεύομεν σπάρους,

1 καινὰ vulgo. 2 Desideratur vulgo negativa particula. 3 καὶ φυκοφάγον malles. 4 οὐ λείαν ms. *Ep.* 5 περίλευκον suspicatus eram. ἧπαρ λευκὸν corrigunt docti viri. 6 τρίβολον edd.

Et cartilagineos quidem (omnes) *inclyta Miletus optimos*
alit: sed praecipua utique ratio squatinae aut lato dorso laevis-raiae habenda. Verumtamen crocodilum assum e furno lubens epuler, gratum filiis Ionum.

113. SCARUS. Hunc Aristoteles ait dentes [non] habere serratos, esseque solitarium, & carnivorum: [*sive*, ficis vescentem;] os habere parvum, & linguam non nimis adhaerescentem, cor triangulare, album, [*alii*, iecur album,] trilobum: habere fel & splenem nigrum; & branchiarum unam duplicem, alteram simplicem. Solus autem hic ex omnibus piscibus ruminat. Gaudet algâ vesci; quare & hac eum venantur. Viget aestate. Epicharmus in Hebes Nuptiis ait:

— *Piscamur sparos*,

εἶναι καὶ ποικιλόχροα φυκίδα. τῶν δὲ γραμμοποικίλων, πλαγίαις τε ταῖς ῥάβδοις κεχρημένων, πέρκη. Καὶ παροιμία δέ ἐστιν· „Ἕπεται πέρκη μελανούρῳ.“

CXI. RAPHIDES, acus. ῬΑΦΊΔΕΣ. Καὶ τούτων μέμνηται Ἐπίχαρμος, λέγων·

Κὠξύρυγχοι ῥαφίδες, ἵππουροί τε. — d

Δωρίων δ' ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων „βελόνην, φησίν, ἣν καλοῦσι ῥαφίδα.“ Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, βελόνην αὐτὴν καλεῖ. ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωϊκῶν ἢ Ἰχθύων ῥαφίδα αὐτὴν ὀνομάσας, ἀνόδουν φησὶν αὐτὴν εἶναι. καὶ Σπεύσιππος αὐτὴν βελόνην καλεῖ.

CXII. SQUATINA. ῬΊΝΗ. Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, ἐν Σμύρνῃ, φησὶ, τὰς ῥίνας διαφόρους γίνεσθαι· καὶ πάντα δὲ τὰ σελαχώδη τὸν Σμυρναϊκὸν κόλπον ἔχειν διαφέροντα. Ἀρχέστρατος δέ φησί·

variam esse phycidem. Perca autem variis lineis & obliquis virgulis notata. Est vero etiam proverbium: *Sequitur perca melanurum.*

111. RAPHIDES, id est, *Acus.* Etiam harum meminit Epicharmus, dicens:

Acutoque rostro acus, & hippuri. —

Dorion vero, libro DE Piscibus, *Acum*, ait, (βελόνην,) *quam raphidem vocant.* Aristoteles vero, quinto DE Partibus Animalium, *belonen* eam nominat: in libro vero DE Animantibus vel Piscibus, *raphidem* eamdem nominans, ait, dentibus eam carere. Speusippus etiam *belonen* eam vocat.

112. SQUATINA. Dorion, libro DE Piscibus, Smyrnae, ait, praestantes esse squatinas: atque etiam cunctos de cartilagineorum genere pisces Smyrnensem sinum habere eximios. Archestratus vero ait:

e Καὶ σελάχη μέντοι κλεινὴ [1] Μίλητος ἄριστα
ἐκτρέφει· ἀλλά γε χρὴ ῥίνης λόγον ἢ πλατυ-
νώτου
λειοβάτου ποιεῖσθαι. ὅμως κροκόδειλον ἂν ὀπτὸν
δαισαίμην ἀπ' ἴπνου, τερπνὸν παίδεσσιν Ἰώνων.

ΣΚΑΡΟΣ. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν [οὐ] [2] καρχαρόδοντα εἶναι, καὶ μονήρη, καὶ σαρκοφάγον· [3] ἔχειν τε στόμα μικρὸν, καὶ γλῶτταν οὐ λίαν [4] προσ-
f πεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον, παράλευκον, [5] τρίλοβον· [6] ἔχειν τε χολὴν καὶ σπλῆνα μέλανα· τῶν δὲ βραγχίων τὸ μὲν διπλοῦν, τὸ δὲ ἁπλοῦν. μόνος δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἰχθύων μηρυκάζει. χαίρει δὲ τῇ τῶν φυκίων τροφῇ· διὸ καὶ τούτοις θηρεύεται. ἀκμάζει δὲ θέρους. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν· CXIII. SCARUS.

— Ἁλιεύομεν σπάρους,

1 κανὰ vulgo. 2 Desideratur vulgo negativa particula. 3 καὶ φυκοφάγον malles. 4 οὐ λείαν ms. *Ep.* 5 περίλευκον suspicatus eram. ὕπαρ λευκὸν corrigunt docti viri. 6 τρίβολον edd.

Et cartilagineos quidem (omnes) *inclyta Miletus*
optimos
alit: sed praecipua utique ratio squatinae aut lato dorso
laevis-raiae habenda. Verumtamen crocodilum assum
e furno lubens epuler, gratum filiis Ionum.

113. SCARUS. Hunc Aristoteles ait dentes [non] habere serratos, esseque solitarium, & carnivorum: [*sive*, ficis vescentem;] os habere parvum, & linguam non nimis adhaerescentem, cor triangulare, album, [*alii*, iecur album,] trilobum: habere fel & splenem nigrum; & branchiarum unam duplicem, alteram simplicem. Solus autem hic ex omnibus piscibus ruminat. Gaudet algâ vesci; quare & hac eum venantur. Viget aestate. Epicharmus in Hebes Nuptiis ait:

— *Piscamur sparos*,

καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ [1]
θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς.

Σέλευκος δ' ὁ Ταρσεὺς, ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ, μόνον φη- a
σὶ τῶν ἰχθύων τὸν Σκάρον [οὐ] [2] καθεύδειν· ὅθεν οὐδὲ νύκτωρ ποτὲ ἁλῶναι. τοῦτο δὲ ἴσως διὰ φόβον αὐτῷ συμβαίνει. Ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ Γαστρονομίᾳ·

Καὶ [3] σκάρον ἐξ Ἐφέσου ζήτει. χειμῶνι δὲ τρίγλαν
ἔσθι', ἐνὶ ψαφαρῇ ληφθεῖσαν [4] Τειχιοέσσῃ
Μιλήτου κώμῃ, Καρῶν [5] πέλας ἀγκυλοκώλων.

Κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει φησίν·

Καὶ σκάρον ἐν παράλῳ Καλχηδόνι [6] τὸν μέγαν
ὄπτα, b
πλύνας. εὔχρηστον δὲ καὶ ἐν Βυζαντίῳ ὄψει,
καὶ μέγεθος κυκλίᾳ [7] ἴσον ἀσπίδι νῶτα φοροῦντα.
Τοῦτον ὅλον θεράπευε τρόπον τοιόνδε· λαβών νιν, [8]

1 σκῶρ edd. 2 Deest vulgo negativa particula. 3 Deest Καὶ msstis. 4 ληφθέντα mssti. 5 λαρῶν edd. 6 Καρχηδόνι edd. cum ms. *A.* Χαλκηδόνι ms. *Ep.* in contextu. 7 κυκλίας mssti. 8 λαβὼν νῦν mss. & editt. vett.

& scaros, quorum ne stercus quidem fas est Diis reiicere.

Seleucus vero Tarsensis in Halieutico scribit, unum hunc ex omnibus piscibus dormire: eâque de caussâ numquam capi noctu. At fortasse propter metum hoc ei accidit. Archestratus vero in Gastronomia:

Scarum ex Epheso quaere. Hieme vero mullum
comede, in arido captum Teichiunte
Mileti vico, Carum in vicinia curvipedum.

Et in alia carminis parte:

Et scarum Calchedone ad mare sita, qui ibi magnus
est, assa
bene lotum. Praestantem vero etiam Byzantii videbis,
& magnitudine rotundo scuto aequale tergum habentem.
Hunc integrum cura tali modo. Sume eum,

ἡνίκ' ἂν εὖ τυρῷ τε κ' ἐλαίῳ πάντα πυκασθῇ,
κρίβανον ἐς θερμὸν κρέμασον, κἄπειτα κατόπτα.
πάσσειν δ' ἁλσὶ κυμινοτρίβοις καὶ γλαυκῷ ἐλαίῳ,
ἐκ χειρὸς καταχρουνίζων θεοδέγμενα πηγήν.

c Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς δύο γένη φησὶν εἶναι σκάρων· καὶ καλεῖσθαι τὸν μὲν ὀνίαν, τὸν δὲ αἰόλον.

ΣΠΑΡΟΣ. Τοῦτον Ἱκέσιος εὐχυλότερον μὲν εἶναι μαινίδος, καὶ ἄλλων δὲ πλειόνων τροφιμώτερον. CXIV. SPARUS.
Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ·

Αὐτὸς ὁ Ποτιδᾶν ἄγων γαύ-
λοισιν [1] ἐν Φοινικικοῖς
ἧκε καλλίστας σαγήνας· [2]
χαλιεύομεν [3] σπάρους,
καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ
θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς.

1 Vulgo, ὁ ποτιδαναίων γαυλοῖς. 2 Vulgo, εἰ καὶ κάλλιστος (καλλίστους Ms.) ἄδητα τήγανος. Viri docti corrigunt ἧκε κάλλιστον τάγηνον, & deinde τηγανίζομεν σπάρους. 3 ἀγομὸν h. l. Alibi ἁλιεύομεν. χαλιεύομες scripserat puto poëta.

&, postquam butyro oleoque probe omnia perunxeris,
tunc calido in furno suspensum assa.
Consperge vero sale, & trito cumino, & glauco oleo,
de manu stillatim infundens divinum fontem.

Nicander vero Thyatirenus duo genera ait esse scarorum; eorumque alterum nominari *onian*, alterum *variegatum*.

114. Sparus. Hunc Hicesius ait melioris esse succi, quam maenidem; & uberius nutrire quam alii multi. Epicharmus in Hebes Nuptiis:

Ipse Neptunus naviculis Phoeniciis adducens
venit pulcerrima retia: & piscabamur sparos,
& scaros, quorum ne stercus quidem abiicere fas est
divis.

Νουμήνιος δ᾽ ἐν Ἁλιευτικῷ·

Ἢ σπάρον ἢ ὕκας [1] ἀγεληΐδας. — d

μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ καὶ Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων.

CXV. SCORPIUS. ΣΚΟΡΠΙΌΣ. Διοκλῆς, ἐν πρώτῳ τῶν Πρὸς Πλείσταρχον Ὑγιεινῶν· Τῶν μὲν νεαρῶν, φησὶν, ἰχθύων ξηροτέρους [2] εἶναι τὰς σάρκας, σκορπίους, κόκκυγας, ψῆττας, σαργοὺς, τραχούρους· τὰς δὲ τρίγλας, ἧττον τούτων ξηροσάρκους. οἱ γὰρ πετραῖοι μαλακοσαρκότεροι [3] εἰσίν. Ἱκέσιος δέ φησιν· „Τῶν σκορπίων ὁ μέν ἐστι πελάγιος, ὁ δὲ τεναγώδης. καὶ ὁ μὲν πελάγιος πυῤῥὸς, ὁ δὲ ἕτερος μελανίζων. διαφέρει δὲ τῇ γεύσει καὶ τῷ τροφίμῳ ὁ πελάγιος. εἰσὶ δὲ οἱ σκορπίοι σμηκτικοὶ, εὐέκκριτοι, πολύχυλοι, πολύτροφοι. χονδρώδεις γάρ εἰσι.“ Τίκτει δ᾽ ὁ σκορπίος δὶς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων [4] Μορίων. Νουμήνιος δ᾽ ἐν Ἁλιευτικῷ· e

1 ἢ νάρκας edd. 2 ξηροτέρας vulgo. 3 μελανοσαρκ. edd. 4 Abest Μορίων ed. Ven. & Bas. Ζώων vero ed. Cas. Sic & paulo inferius.

Numenius vero in Halieutico:

Aut sparum, aut hycas praedatores.

Meminit eiusdem Dorion in libro DE Piscibus.

115. SCORPIUS. Diocles, libro primo DE Salubribus, ad Plistarchum, scribit: Ex recentibus piscibus (sale non conditis) duriore carne esse scorpios, cuculos, passeres, sargos, trachuros: mullos vero minus dura carne. Sunt enim saxatiles molliore carne. Hicesius vero scribit: »Scorpiorum alius marinus est, alius palustris: & marinus quidem rufus est; alter vero nigricans. Praestat autem & sapore & alimento marinus. Sunt autem scorpii abstergentes, excretu faciles, multi succi, & multum nutrientes: sunt enim grumosi.« Parit autem scorpius bis, ut ait Aristoteles quinto DE Partibus Animalium. Numenius vero, in Halieutico:

Φυκίδας, ἀλφηστήν τε, καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν
σκορπίον, ἢ πέρκαισι καθηγητὴν μελάνουρον.

Ὅτι δὲ καὶ πληκτικός ἐστιν, Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων ἢ Ζωϊκῶν.[1] Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις, ποικίλον εἶναί φησι τὸν σκορπίον·

f Σκορπίοι τε ποικίλοι, γλαῦκοί τε, σαῦροι πίονες.

Μονήρης δέ ἐστι, καὶ φυκοφάγος. Ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων Μορίων ὁ Ἀριστοτέλης σκορπίους καὶ σκορπίδας ἐν διαφόροις τόποις ὀνομάζει. ἄδηλον δὲ, εἰ τοὺς αὐτοὺς λέγει· ὅτι καὶ σκόρπαιναν καὶ σκορπίους πολλάκις ἡμεῖς ἐφάγομεν, καὶ, ὅτι διάφοροι καὶ οἱ χυμοὶ καὶ αἱ χρόαι εἰσὶν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. Ὁ δ' ὀψαρτυτὴς Ἀρχέστρατος ἐν τοῖς Χρυσοῖς ἔπεσι λέγει·

a — — Ἐν δὲ Θάσῳ τὸν σκορπίον ὠνοῦ,
μὴ μείζω πυγόνος· μεγάλου δ' ἀπὸ χεῖρας ἴαλλε.[2]

1 περὶ Ἰχθύων Ζωϊκῶν h. l. ms. *A*. Nude περὶ Ἰχθύων absque Ζωϊκῶν ms. *Ep*. 2 Archeſtrati verſus vulgo ſic ſcribuntur:

Phycidas, & alpheſten, & colore rubrum
ſcorpium, aut percarum viae ducem melanurum.

Pungendo autem laedere hunc piſcem, tradit Ariſtoteles in libro De Piſcibus. (*ſive* Animantibus.) Epicharmus vero in Muſis ait, variegatum eſſe ſcorpium:

Scorpiique variegati, glaucique, & pingues lacerti.

Eſt autem ſolitarius, algâ veſcens. Quinto vero libro De Partibus Animalium *ſcorpios* & *ſcorpidas* diverſis locis nominat Ariſtoteles. Incertum vero eſt, an eosdem dixerit: nam & ſcorpaenam & ſcorpios iam ſaepius nos comedimus; &, eſſe hos & ſapore & colore diverſos, nemo ignorat. Obſoniorum autem artifex Archeſtratus, in Aureis Carminibus, ait:

— — *In Thaſo ſcorpium eme,*
minorem cubito: a maiore abstine manum.

CXVI. SCOMBER. ΣΚΟ'ΜΒΡΟΣ. Ἀριστοφάνης, Γηρυτάδῃ. Ἱκέσιός φησι, τοὺς σκόμβρους ἐλαχίστους μὲν εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος, τροφίμους δὲ τῶν κολιῶν [μᾶλλον][1] καὶ εὐχυλοτέρους, οὐ μὴν εὐεκκριτωτέρους. μνημονεύει αὐτῶν οὕτως καὶ Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ·

Καὶ χελιδόνες, μύρμαι τε,[2] τοί τε κολιᾶν μείζονες
ἐντὶ καὶ σκόμβρων, ἀτὰρ τᾶν θυννίδων γε μήονες.

CXVII. SARGI. ΣΑΡΓΟΙ'. Οὗτοι, ὥς φησιν Ἱκέσιος, στύφουσι μᾶλλον, καὶ τῶν μελανούρων εἰσὶ τροφιμώτεροι. b Νουμήνιος δ', ἐν Ἁλιευτικῷ, πανοῦργον εἶναί φησι περὶ τὰς θήρας τὸν σαργόν.

Κόσσυφον, ἢ κίχλας ἁλιειδέας,[3] ἄλλοτε δ' ἄλλῃ
σαργὸν ἐπικέλσοντα,[4] λινοπληγέστατον ἰχθῦν.

'Εν δὲ Θάσῳ τὸν σκορπίον ἀνοῦ, ἂν ᾖ μὴ μείων
πύγωνος, (πυγόνος, ms. *Ep.*) μεγάλου δ' ἀπὸ χεῖρας ἴαλλε.
Versu posteriore, τοῦ πύγονος corr. Casaub. 1 Deest vulgo μᾶλλον. 2 Vulgo καὶ χελιδόνες τε μύρμαι. 3 ἁλιδινέας malebam. 4 ἐπικέλσαντα ms. *A.* Fors. ἐπικέλσαντα.

116. SCOMBER. Aristophanes, Gerytade. Hicesius ait: scombros mole quidem corporis esse minores, sed copiosius alere quam colias, & meliorem gignere succum, nec vero excerni facilius. Meminit eorumdem Epicharmus in Hebes Nuptiis, hoc modo:

Et hirundines, & myrmae, (i. e. *mormyri,*) *qui coliis maiores*
sunt & scombris, sed thynnidibus utique minores.

117. SARGI. Hi, ut scribit Hicesius, valentius adstringunt quam melanuri, & plus nutriunt. Numenius vero, in Halieutico, astutum ait esse sargum adversus venantes.

Merulam, aut turdos in mari gyrantes, tum modo huc, modo illuc
irruentem sargum, ad perfodienda retia solertissimum piscem.

Ἀριστοτέλης, ἐν πέμπτῳ Μορίων, [1] τίκτειν αὐτόν φησι δὶς, ἔαρος, εἶτα μετοπώρου. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ·

Αἰ δὲ λῇς, σαργοί τε, χαλκίδες τε, καὶ τοὶ πόντιοι. [2]

c ὡς διαφόρους δὲ τοὺς σαργίνους ἐν τοῖσδε καταλέγει·

Ἦν δὲ σαργῖνοι, μελάνουροί τε, καὶ ταὶ [3] φίλταται [4]
ταινίαι, λεπταὶ μὲν ἁδεῖαι δέ. [5]

Ὁμοίως δὲ καὶ Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων φησὶ, σαργίνους διὰ τοῦτ' αὐτοὺς καλῶν, καὶ χαλκίδας. Ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος φησίν·

Ἡνίκα δ' ἂν, δύνοντος ἐν οὐρανῷ Ὠρίωνος,
μήτηρ οἰνοφόρου βότρυος χαίτην ἀποβάλλῃ, [6]
τῆμος ἔχειν ὀπτὸν σαργὸν τυρῷ κατάπαστον,

1 ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων μορίων ed. Ven. περὶ Ζώων Ἱστορίας ed. Baf. & Caf. 2 τοιποντιοι edd. τοὶ πούλυποι corr. Cafaub. 3 Deeft ταὶ edd. 4 Alibi φίντατοι. 5 Poeta fic fcripferat:
Ἦς δὲ σαργῖνοί τε, μελάνουροί τε, καὶ ταὶ φίντατοι
ταινίαι, λεπταὶ μὲν, ἁδεῖαι δὲ, κὠλίγου πυρός.
6 ἀποβάλλει edd.

Ariftoteles, quinto Partium, bis parere eum, ait, primum vere, dein autumno. Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis:

Sin cupis, fargi etiam, & chalcides, & in alto degentes...

Ut praeftantes vero idem recenfet fargos in illis verbis:

— Erant autem fargini, & melanuri,
& cariffimae taeniae, tenues illae quidem, fed fuaves.

Similia Dorion in libro De Pifcibus fcribit; *farginos* ob hoc ipfum eos nominans, & chalcidas. Sapiens vero Archeftratus ait:

Quum autem occidit in coelo Orion,
racemique viniferi mater abiicit comam;
tum habendus fargus affus, afperfus cafeo,

εὐμεγέθη, θερμὸν, δριμεῖ δεδαϊγμένον ὄξει·
σκληρὸς γὰρ φύσει ἐστίν. ἅπαντα δέ μοι θεράπευε
τὸν στερεὸν τοιῷδε τρόπῳ μεμνημένος ἰχθὺν. d
τὸν δ' ἀγαθὸν μαλακόν τε φύσει, καὶ πίονα σάρκα,[1]
ἁλσὶ μόνον λεπτοῖσι πάσας καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας.
τὴν ἀρετὴν γὰρ ἔχει τῆς τέρψιος αὐτὸς ἐν αὐτῷ.

CXVIII. SALPA. ΣΑΛΠΗ. Ἐπίχαρμος, Ἥβας γάμῳ·
Ἀόνες,[2] φάγροι τε, λάβρακές τε, καὶ ταὶ[3] πίονες
σκατοφάγοι σάλπαι βδελυχραὶ, ἁδέαι δ' ἐν τῷ
θέρει.

Ἀριστοτέλης δ', ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, ἅπαξ τί- e
κτειν φησὶν αὐτὴν τοῦ μετοπώρου. ἔστι δὲ πολύγραμμος, καὶ ἐρυθρόγραμμος· ἔτι δὲ καρχαρόδους, καὶ μονήρης. λέγεσθαι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἁλιέων φησὶν, ὡς καὶ κολοκύντῃ θηρεύεται, χαίρουσα τῷ βρώματι. Ἀρχέστρατος δέ φησιν·

1 πιονόσαρκον coni. Casaub. 2 Εὔωνες edd. h. l. 3 Desunt voces καὶ ταὶ edd.

bene magnus, calens, acri maceratus aceto:
est enim naturâ durus. Omnem autem duriorem
isto modo mihi curare memento piscem.
Bonum vero & tenerum naturâ, pinguemque carne,
nonnisi tenui sale conspersum oleoque unctum (assabis:)
nam virtutem, qua oblectat, habet ipse in se.

118. SALPA. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:
Aones, & phagri, lupique, & pingues illae
stercus vorantes salpae impurae, gratae tamen aestate.

Aristoteles vero, quinto libro De Partibus Animalium, semel eas parere scribit autumno. Est autem multis virgis, eisque rubris, striatus hic piscis: est porro dentibus serratis, & solitarius. Tradit idem Aristoteles, narrare piscatores, amare eum cucurbitâ vesci, & eâ escâ capi solere. Archestratus autem ait:

— Σάλπην δὲ κακὸν μὲν ἔγωγε
ἰχθὺν εἰς αἰεὶ κρίνω· βρωτὴ δὲ μάλιστα
ἐστὶ θεριζομένου σίτου. λαβὲ δ' ἐν Μιτυλήνῃ
αὐτήν. —

Παγκράτης δ', ἐν Ἔργοις Θαλασσίοις·

f — Σάλπαι τ', ἰσομήκεες ἰχθῦς,
ἅς τε βόας πορκῆες ἁλίζωοι [1] καλέουσιν,
οὕνεκα γαστέρι φῦκος ἀεὶ ἀλέουσιν [2] ὀδοῦσιν.

Ἐστὶ δὲ ποικίλος ὁ ἰχθῦς. ὅθεν καὶ τὸν Λοκρὸν ἢ Κολοφώνιον Μνασέαν, συνταξάμενον τὰ ἐπιγραφόμενα Παίγνια, διὰ τὸ ποικίλον τῆς συναγωγῆς Σάλπην οἱ συνήθεις προσηγόρευον. Νυμφόδωρος δὲ ὁ Συρακούσιος, ἐν τῷ τῆς Ἀσίας Περίπλῳ, Λεσβίαν φησὶ γενέσθαι
a Σάλπην, τὴν τὰ Παίγνια συνθεῖσαν. Ἄλκιμος δ', ἐν τοῖς Σικελικοῖς, ἐν Μεσσήνῃ φησὶ, τῇ κατὰ τὴν νῆσον, Βότρυν γενέσθαι εὑρετὴν τῶν παραπλησίων Παι-

Mnaseas, cogn. Salpa, Ludicrorum auctor.

1 ἀλίζωνοι edd. cum ms. *A.* & ms. *Ep.* inter lin. 2 ἀλίγουσι vulgo.

— Salpam vero malum equidem
semper iudico piscem : maxime tamen edendo est,
cum metitur triticum. Sumenda autem Mitylenae.

Pancrates vero, in Operibus Marinis:

— Et salpae pisces, pari magnitudine,
quos boves vocant piscatores e mari viventes,
quod algam, ventri cibum, semper dentibus molunt.

Variegatus autem hic piscis est. Quapropter *Mnaseam* Locrum aut Colophonium, poëmatum auctorem quae *Ludicra* inscribuntur, *Salpen* adpellabant familiares, ob collectionis varietatem. Nymphodorus vero Syracusius, in Asiae Periplo, Lesbiam scribit fuisse *Salpen*, quae *Ludicra* illa composuerit. Alcimus vero, in Siculis, ait Messanae in Sicilia Botryn exstitisse inventorem *Ludicrorum*,

γνίων τοῖς προσαγορευομένοις Σάλπης. Ἄρχιππος δὲ, ἐν Ἰχθύσιν, ἀρσενικῶς εἶπεν, ὁ σάλπης.

— Κῆρυξ [1] μὲν ἐβόαξ', [2]

σάλπης δ' ἐσάλπιγξ', ἑπτ' ὀβολοὺς [3] μισθὸν φέρων.

Γίνεται δ' ὅμοιος ἰχθὺς ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, ὁ καλούμενος στρωματεὺς, ῥάβδους ἔχων δι' ὅλου τοῦ σώματος τεταμένας χρυσιζούσας, ὡς ἱστορεῖ Φίλων ἐν τῷ Μεταλλικῷ.

CXIX. ΣΥΝΟΔΟΝΤΕΣ, καὶ ΣΥΝΑΓΡΙΣ. Καὶ τούτων Ἐπίχαρμος μέμνηται·

SYNODON, & SYNAGRIS.

Συναγρίδας, μαζούς τε, συνόδοντας τ' ἐρυθροποικίλους.

Καὶ Νουμήνιος δ', [4] ἐν Ἁλιευτικῷ, διὰ τοῦ υ λέγων, φησίν·

Ἢ λευκὴν συνόδοντα βόηκάς τε τρικκούς τε. [5]

1 ἢ κῆρυξ ed. Cas. Ὁ κῆρυξ malebam. 2 ἐβόασε ms. Ep. ἢ βόαξ edd. 3 Plene vulgo ἑπτὰ ὀβολούς. 4 Νουμήνιος Ἁλιευτ. edd. absque Καὶ. 5 Alibi τριγκούς τε, & sic h. l. ed. Bas. & Cas.

similium his quae *Salpae* tribuuntur. Archippus vero, in Piscibus, in masculino genere usurpavit nomen, *hic salpes.*

— *Buccinum buccinabat,*

tubâ canebat salpes, septem obolorum pretium ferens.

Est autem similis piscis in rubro mari, qui *stromateus* vocatur, per totum corpus striatus virgis aurum referentibus, ut tradit Philo in Metallico.

119. SYNODONTES, & SYNAGRIS. Etiam horum Epicharmus meminit:

Synagridas, mazosque, & synodontas rubro variegatos.

Numenius item, in Halieutico, per *ypsilon* scripsit, ubi ait:

Aut albam synodontem, & beces, triccosque. (f. *trincosque.*)

καὶ πάλιν·

Τοῖσί κε θηρήσαιο, φαγεῖν [1] λελιημένος ἰχθὺν
ἢὲ μέγαν συνόδοντα, ἢ ἀφνευτὴν ἵππουρον.

Σινόδοντα δὲ αὐτὸν λέγει διὰ τοῦ ἰῶτα Δωρίων·
c ἔτι δὲ Ἀρχέστρατος, ἐν τούτοις·

Αὐτὰρ σινώδοντα [2] μὲν, ὃν ζήτει παχὺν εἶναι,
ἐκ πορθμοῦ δὲ [3] λαβεῖν πειρῶ καὶ τοῦτον, ἑταῖρε.
Ταῦτα δὲ πάντα Κύρῳ φράζω, [4] καὶ πρὸς σε
Κλέαινε.

Ἀντιφάνης δὲ, ἐν Ἀρχιστράτῃ· [5]

Τίς δ' ἐγχέλειον [6] ἂν φάγοι, ἢ κρανίον
σινόδοντος; —

CXX. SAUROS, Lacertus.

ΣΑΥΡΟΣ. Τούτου μνημονεύει Ἄλεξις, ἐν Λευκῇ· μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ λέγων·

A. Ἐπίστασαι τὸν σαυρὸν ὡς δεῖ σκευάσαι;

1 θηρήσαιο λαβὼν oportebat. 2 Αὐτὰρ τὸν σινόδοντα ed. Caf. 3 ἐκ πορθμοῖο λαβ. edd. 4 φράζων vulgo. 5 Ἀρχεστράτῃ ed. Baf. & Caf. 6 ἐγχέλιον mssti. ἐγχέλυον edd.

Rurſusque:

His eſcis venare, comedere ſi piſcem cupis,
ſive magnum ſynodontem, ſive ſubſultorem hippurum.

Sinodontem vero, per *iota* vocalem, Dorion dicit; itemque Archeſtratus, his verbis:

Caeterum ſinodonta quidem, quem pinguem quaere,
ex freto conare hunc quoque ut accipias, amice!
Haec autem omnia & Cyro dico, & tibi, Cleaene.

Antiphanes vero, in Archeſtrata:

Quis vero anguillulam comederet, aut caput
ſinodontis? —

120. SAURUS, ſive LACERTUS. Huius meminit Alexis, in Leuca: eſt autem coquus, qui loquitur:

A. *Noſti-ne, lacertum ut oporteat parare?*

B. Ἀλλ' ἂν διδάσκῃς. A. Ἐξελὼν τὰ βραγχία, d
πλύνας, περικόψας τὰς ἀκάνθας τὰς κύκλῳ,
παράσχισον χρηστῶς, διαπτύξας θ' ὅλον,
τῷ σιλφίῳ μάστιξον εὖγε καὶ καλῶς,
τυρῷ τε σάξον, ἁλσί τ', ἠδ' ὀριγάνῳ.

Ἔφιππος δ', ἐν Κύδωνι, πολλῶν καὶ ἄλλων ἰχθύων κατάλογον ποιούμενος, καὶ τοῦ σαυροῦ μνημονεύει διὰ τούτων·

Θύννου τεμάχη, γλανίδος, γαλεοῦ,
ῥίνης, γόγγρου, κέφαλος, πέρκη, [1]
σαυρὸς, [2] φυκὶς, βρίγκος, τρίγλη, e
κόκκυξ, φάγρος, μύλλος, [3] λεβίας,
σπάρος, αἰολίας, θρίττα, [4] χελιδὼν,
καρὶς, τευθὶς, ψῆττα, δρακαινὶς,
πουλυπόδιον, [5] σηπία, ὀρφὼς,

1 κεφαλῆς, πέρκης vulgo. 2 Inferunt vulgo φυκία. 3 μύλος vulgo h. l. 4 Alibi θρᾶττα. 5 πολυπόδιον edd. πουλυποδάριον malebam.

B. *Si docueris, novero.* A. *Exemtis branchiis,*
lava, tum circumcirca ſpinas circumcide:
diffindito poſt recte, &, ubi explicueris totum,
cum laſere rite probeque pulſato:
denique caſeo farcito, ſaleque, & origano.

Ephippus vero, in Cydone, multorum etiam aliorum piſcium faciens recenſum, *ſauri* quoque meminit, cum ait:

Thynni fruſta, glanidis, galei,
ſquatinae, congri: cephalus (mugil,) perca,
lacertus; phycis, brincus, mullus,
cuculus, phagrus, myllus, lebias,
ſparus, aeolias, thriſſa, hirundo,
ſquilla, loligo, paſſer, dracaenis,
polypodarium, ſepia, orphus,

κωβιὸς, ἀφύαι, βελόναι, κεστρεῖς.

Μνησίμαχος δ', ἐν Ἱπποτρόφῳ·

Τῶν καρχαριῶν, [1] νάρκη, βάτραχος,
πέρκη, σαυρὸς, τριχίας, φυκὶς, [2]
βρίγκος, τρίγλη, κόκκυξ. —

ΣΚΕΠΙΝΟΣ. [3] Τούτου μνημονεύων Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, καλεῖσθαί φησιν αὐτὸν ἀτταγεινόν. [4] Scepinus.

CXXI. SCIAENA sive UMBRA.

f ΣΚΙΑΙΝΑ. Ἐπίχαρμος, Ἥβας γάμῳ·

Αἰολίαι, πλῶτές τε, κυνόγλωσ-
σοί τ', ἐνῆν δὲ σκιαθίδες. [5]

Νουμήνιος δὲ σκιαδέα αὐτὸν καλεῖ, ἐν τούτοις·

Τοῖσί κε θηρήσαιο λαβὼν [6] λελιημένος ἰχθῦν,
ἠὲ μέγαν συνόδοντα, ἢ ἀρνευτὴν ἵππουρον,
ἠὲ φάγρον λοφίην, ὁτὲ δ' ἀγρόμενον σκιαδῆα.

1 καρχάρων vulgo h. l. Alibi καρχαρίων. Forf. τοῦ καρχαρίου oportebat. 2 συκὶς vulgo h. l. Pro βρίγκος vero, alibi βρίγχος. 3 σκεπῖνος ms. *Ep.* 4 ἀτταγεινον absque accentu ms. *A.* ἀτταγῖνον ms. *Ep.* 5 σκιαινίδες ms. *Ep.* inter lineas. δὲ καὶ σκιαθίδες edd. 6 λαβεῖν ed. Caf.

gobius, aphyae, acus, mugiles.

Mnesimachus vero, in Hippotropho: (*i. e.* Equos-alente:)

carchariarum; torpedo, rana,
perca, lacertus, trichias, phycis,
brincus, mullus, cuculus. —

SCEPINUS. Huius Dorion meminit, libro DE Piscibus, vocari eumdem monens *attagenum.*

121. SCIAENA. (*sive,* UMBRA.) Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Aeoliae, plotesque, & cynoglossi; aderant porro sciathides.

Numenius *sciadeum* hunc nominat, cum ait:

His sumtis escis venaberis, si cupis, piscem
sive magnum synodonta, sive subsultorem hippurum,
sive alta cervice phagrum, subinde etiam gregatim viventem sciadeum.

ΣΥΑΓΡΙ´ΔΕΣ. Τούτων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, καὶ ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ. a

CXXII. SPHYRAENA, s. CESTRA, lat. SUDIS.

ΣΦΥ´ΡΑΙΝΑΙ. Ταύτας φησὶν Ἱκέσιος τροφιμωτέρας εἶναι τῶν γόγγρων, ἀπειθεῖς δὲ τὴν γεῦσιν καὶ ἀστόμους, εὐχυλίας δὲ μέσους.[1] Ὁ δὲ Δωρίων, σφύραιναν, φησὶν, ἣν καλοῦσι κέστραν. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Μούσαις, κέστραν ὀνομάσας, οὐκ ἔτι σφυραίνας ὀνομάζει, ὡς ταυτὸν οὔσας·

Χαλκίδας τε, καὶ κύνας, κέστρας τε, πέρκας τ' αἰόλας.

Καὶ Σώφρων ἐν Ἀνδρείοις· „Κέστραι βότιν κάπτουσαι." Σπεύσιππος δὲ, ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, ὡς παραπλήσια ἐκτίθεται κέστραν, βελόνην, σαυρίδα. Καὶ b οἱ Ἀττικοὶ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν σφύραιναν καλοῦσι κέστραν, σπανίως δὲ τῷ τῆς σφυραίνης ὀνόματι ἐχρήσαντο. Στράττις γοῦν, ἐν Μακεδόσιν, ἐρομένου

1 *μέσως* ms. *A*. & edd. vett. *εὔχυλοι δὲ μέσως* ed. Cas. cum ms. *Ep*.

SYAGRIDES. Horum meminit Epicharmus, in Hebes Nuptiis, & in Terra & Mari.

122. SPHYRAENAE. Has, ait Hicesius, copiosius alere quam congros; esse vero gustui minus probatas suavesque: succum autem praebere mediocriter bonum. Dorion vero ait: » *Sphyraenam*, quam vocant *cestram*. « Epicharmus autem, in Musis, postquam *cestram* nominavit, sphyraenas porro non nominat, utpote easdem:

Chalcidasque, & caniculas, & cestras, variegatasque percas.

Et Sophron, in Mimis virilibus, *Cestrae batin vorantes.* Speusippus vero, secundo Similium, tamquam similia recenset, cestram, acum, sauridem. Et Attici quidem sphyraenam plerumque *cestram* nominant: *sphyraenae* nomine rarius usi sunt. Apud Strattidem certe, in Mace-

τινὸς Ἀττικοῦ, ὡς ἀγνοοῦντος τὸ ὄνομα, καὶ λέγοντος·

— Ἡ σφύραινα δ' ἐστὶ τίς;

Φησὶν ὁ ἕτερος·

Κέστραν μὲν ὔμμες, ὦ 'ττικοὶ, κικλήσκετε.

Ἀντιφάνης, ἐν Εὐθυδίκῳ·

— A. Πάνυ συχνὴ

σφύραινα. B. Κέστραν ἀττικιστὶ δεῖ λέγειν.

Νικοφῶν δ', ἐν Πανδώρᾳ·

κέστραι τε [1] καὶ λάβρακες.

Ἐπίχαρμος, Ἥβας γάμῳ·

κέστρας τε πέρκας τ' αἰόλας.

ΣΗΠΙΑ. Ἀριστοφάνης, Δαναΐσιν· [2] CXXIII. SEPIA.

καὶ ταῦτ' ἔχοντα, σηπίας, καὶ πουλύπους. [3]

Ὡς αἰτίας ἡ παραλήγουσα παροξύνεται, ὡς Φιλήμων ἱστορεῖ, ὁμοίως καὶ ταῦτα, παιδία, ται-

1 τε deest edd. 2 Alibi, Δαιδάλῳ. 3 πολύπους vulgo.

donibus, interrogante quodam Attico homine, ut cui ignotum esset nomen, dicenteque:

— Sphyraena vero quaenam est?

respondet alter:

Cestram quidem vos vocatis, Attici.

Antiphanes, in Euthydico:

— A. Admodum frequens

sphyraena. B. Cestram Attice oportet dicere.

Nicophon vero, in Pandora:

Cestrae & lupi pisces.

Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Cestrasque, & variegatas percas.

123. SEPIA. Aristophanes, Danaidibus:

Et haec cum habeam, sepias, & polypos.

Quemadmodum in vocabulo αἰτία, sic & in hoc nomine penultima acuitur, ut tradit Philemon; sicut & in

νία, οἰκία. Τὴν σηπίαν δὲ, Ἀριστοτέλης φησὶ,
πόδας ἔχειν ὀκτὼ, ὧν τοὺς ὑποκάτω δύο μεγίστους,
προβοσκίδας δύο, καὶ μεταξὺ αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς
καὶ στόμα. ἔχει δὲ καὶ ὀδόντας δύο, τὸν μὲν ἄνω,
τὸν δὲ κάτω· καὶ τὸ λεγόμενον ὄστρακον ἐν τῷ νώτῳ.
ἐν δὲ τῇ μύτιδι ὁ θολός ἐστιν· αὕτη δὲ κεῖται παρ᾽ αὐ- d
τὸ τὸ στόμα, κύστεως τρόπον ἐπέχουσα. ἔστι δ᾽ ἡ
κοιλία [1] πλακώδης καὶ λεῖα, ὁμοία τοῖς τῶν βοῶν
ἠνύστροις. Τρέφονται δ᾽ αἱ μικραὶ [2] σηπίαι τοῖς λε-
πτοῖς ἰχθυδίοις, ἀποτείνουσαι τὰς προβοσκίδας ὥσπερ
ὁρμιὰς, καὶ ταύταις θηρεύουσαι. λέγεται δὲ, ὡς,
ὅταν ὁ χειμὼν γένηται, τῶν πετριδίων ὥσπερ ἀγκύ-
ραις ταῖς προβοσκίσι λαμβανόμεναι ὁρμοῦσι. Διωκο-
μένη τε ἡ σηπία τὸν θολὸν ἀφίησι, καὶ ἐν αὐτῷ κρύ-
πτεται, [3] ἐμφήνασα φεύγειν εἰς τοὔμπροσθεν. λέγε- e
ται δὲ, ὡς καὶ θηρευθείσης τῆς θηλείας τριόδοντι, οἱ

1 δέ οἱ κοιλία ed. Bas. & Cas. 2 δὲ μικραὶ edd. 3 κρύβεται ms. *A*.

his, *παιδία*, *ταινία*, *οἰκία*. Sepiam vero, Aristoteles scribit, pedes habere octo, quorum duo infimi maximi; proboscides duas; & inter pedes & proboscides, oculos & os. Habet vero etiam dentes duos, alterum supra, alterum infra: & testam, quae vocatur, in dorso. In *mytide*, quae vocatur, inest atramentum: sita est ea prope os, vesicae rationem habens. Alvus in latitudinem patens, & laevis; similis boum omasis. Vescuntur autem parvae sepiae minutos pisciculos, extendentes proboscides veluti lineas piscatorias, atque earum ope praedam venantes. Aiunt porro, incidente tempestate, sepias proboscidibus veluti ancoris minuta saxa prehendere, atque ita veluti in statione quiescere. Cum sepiam persequitur venator, atramentum suum illa emittit, in eoque se occultat, antrorsum se profugere simulans. Narrant quoque, ubi foeminam sepiam furcâ iam

ἄῤῥενες ἐπαρήγουσιν ἀνθέλκοντες αὐτήν· ἂν δὲ οἱ ἄῤῥενες ἁλῶσιν, αἱ θήλειαι φεύγουσιν. Οὐ διετίζει δ' ἡ σηπία, καθάπερ οὐδ' ὁ πολύπους. Ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων Μορίων· [1] „Αἱ σηπίαι, φησὶ, καὶ αἱ τευθίδες νέουσιν ἅμα καὶ [2] συμπεπλεγμέναι [3] τὰ στόματα, καὶ τὰς πλεκτάνας ἐφαρμόττουσαι κατ' ἀντικρὺ ἀλλήλαις· ἐφαρμόττουσι δὲ καὶ τὸν μυκτῆρα εἰς τὸν μυκτῆρα. [4] Τῶν τε μαλακίων τίκτουσιν πρῶται τοῦ ἔαρος αἱ σηπίαι, καὶ [οὐ] [5] κύουσι πᾶσαν ὥραν, καὶ κυΐσκονται πεντεκαίδεκα ἡμέρας. ὅταν δὲ τέκωσι τὰ ὠὰ, ὁ ἄῤῥην παρακολουθῶν καταφυσᾷ [6] καὶ στιφρᾷ. [7] Βαδίζουσι δὲ κατὰ ζυγά. καὶ ἔστιν ὁ ἄῤῥην τῆς θηλείας ποικιλώτερός τε καὶ μελάντερος τὸ νῶτον.

1 Deeſt Μορίων edd. 2 Deeſt καὶ ed. Baſ. & Caſ. 3 ναίουσιν ἅμα, καὶ συνεπόμεναι, τὰ στομ. ed. Ven. cum msstis. 4 Deſunt tria verba εἰς τὸν μυκτ. edd. 5 Delenda negativa particula, quam ignorat Ariſtot. 6 Adiicienda videntur verba τὸν θορόν. 7 Apud Ariſtot. καὶ γίνεται στιφρά. Ubi corrigit CORAY, εἰ δὲ μὴ, γίνεται στέριφα: *ſin minus, ſunt ſterilia.*

prehendit venator, mares ſubſidio ei venire, eamque retrahere: ſin mares capti ſint, profugere foeminas. Vita ſepiae bimatum non tranſit, non magis quam polypi. Quinto vero libro DE Partibus Animalium: » Sepiae, inquit, & loligines unâ natant, complexae etiam inter ſe ora, & brachia mutuo inter ſe ex adverſo aptantes: etiamque proboſcidem aptant proboſcidi. Molluſcorum autem primae omnium pariunt ſepiae vere, & [non] pariunt quovis anni tempore: in utero autem gerunt, [*ſive*, ova parere pergunt] dies quindecim. Poſtquam vero pepererunt ova, inſequens mas [ſemine genitali] ea perflat, & firma reddit. [*ſive:* ſin minus; ſterilia manent.] Coniugatim incedunt: & eſt mas magis variegatus & in dorſo nigrior foeminâ.

CXXIV. Testimonia poëtarum de Sepia.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν·

Πώλυπές τε [1] σηπίαι τε καὶ ποταναὶ [2] τευθίδες.

Τοῦτο δὲ σημειωτέον πρὸς Σπεύσιππον, λέγοντα εἶναι ὅμοια σηπίαν καὶ [3] τευθίδα. Ἱππώνακτος δ', ἐν τοῖς a
Ἰάμβοις, εἰπόντος „σηπίης ὑπόσφαγμα“ οἱ ἐξηγησάμενοι ἀπέδωκαν „τὸ τῆς σηπίας μέλαν.“ Ἔστι δὲ τὸ ὑπόσφαγμα, ὡς Ἐρασίστρατός φησιν ἐν Ὀψαρτυτικῷ, ὑπότριμμα. γράφει δ' οὕτως· „ὑπόσφαγμα δ' εἶναι κρέασιν ὀπτοῖς ἐκ τοῦ αἵματος τεταραγμένου [4] μέλιτι, τυρῷ, ἁλὶ, κυμίνῳ, σιλφίῳ, † ἐξ ἑφθοῖς.“ [5] Καὶ Γλαῦκος δ' ὁ Λοκρὸς ἐν Ὀψαρτυτικῷ οὕτως γράφει· „Ὑπόσφαγμα δ', αἷμα ἑφθὸν, καὶ σίλφιον, καὶ ἕψημα· ἢ μέλι καὶ ὄξος καὶ γάλα καὶ τύρος καὶ φύλλα εὐώδη τετμημένα.“ Ὁ δὲ πολυμαθέστατος b
Ἀρχέστρατος φησίν·

1 Πώλυποί τε alibi. 2 ποταιναὶ edd. cum ms. *A*. 3 Deest καὶ msstis. Forsan intercidit nomen πολύπουν. 4 τεταραγμένοις edd. cum ms. *A*. 5 εἶναι δὲ καὶ ἑφθοῖς corr. Casaub. ἐξίφθοις equidem legebam.

124. Epicharmus, in Hebes Nuptiis, ait:

Polypesque, & sepiae, volucresque loligines.

Est autem hoc notandum Speusippi caussa, qui similes ait sepiam atque loliginem. Hipponax vero, in Iambis, quum *sepiae hyposphagma* dixerit; interpretes *atramentum sepiae* reddiderunt. At est *hyposphagma*, ut ait Erasistratus in Opsartytico, *condimentum* & *intritum* aliquod. Scribit autem ita: »Intritum carnibus assis fiat ex sanguine confuso cum melle, caseo, cumino, sale, silphio, probe excoctis.« Et Glaucus Locrus in Opsartytico sic scribit: »*Hyposphagma* vero, sanguis coctus, & silphium, & hepsema; sive mel & acetum & lac & caseus & herbarum folia fragrantia concisa.« Doctissimus vero Archestratus ait:

Σηπίαι Ἀβδήροις τε Μαρωνείᾳ τ' ἐνὶ μέσσῃ.
Ἀριστοφάνης, Θεσμοφοριαζούσαις·
Ἰχθὺς ἑώνηταί τις ἢ σηπίδιον;
Καὶ ἐν Δαναΐσιν·
Ὀσμύλια, καὶ μαινίδια, καὶ σηπίδια.
Θεόπομπος, Ἀφροδίτῃ·
— Ἀλλ' ἔντραγε
τὴν σηπίαν τηνδί, λαβοῦσα, [1] καὶ τοδὶ
τὸ πουλυπόδιον. [2] —
Περὶ δὲ ἑψήσεως σηπιδίων Ἄλεξις, ἐν Πονήρᾳ, παράγει μάγειρον τάδε λέγοντα·
c — Σηπίας τόσας [3]
δραχμῆς μιᾶς τρίς. [4] τῶν δὲ τὰς μὲν πλεκτάνας
καὶ τὰ πτερύγια συντεμὼν, ἑφθὰ ποῶ.
τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους,

1 τὴν διαλαβοῦσαν edd. cum ms. *A.* 2 πολυπόδιον edd. 3 Σηπίας τόσους Ms. Σηπίαι πόσου; edd. 4 Δραχμῆς μιᾶς τρεῖς ed. Caf. Ut fit: A. *Sepiae quanti?* B. *Unà drachmâ tres.*

Sepiae Abderis & mediâ in Maroneâ.
Ariſtophanes, Theſmophoriazuſis:
Emtus eſt piſcis aliquis, aut ſepiola?
Et in Danaidibus:
Oſmylia, & maenidia, & ſepiolae.
Theopompus, in Venere:
— At ſume
ſepiam hanc, & comede; & huncce
polypodiolum. —
De ratione elixandarum ſepiarum Alexis, in Aerumnoſa, coquum inducit haecce loquentem:
— Sepiarum triplum numerum
unâ drachmâ (emi.) Harum igitur brachia
& pinnulas concidens, elixas dabo:
reliquum vero corpus, in plura quadrata fruſta conciſum,

σμήσας τε λεπτοῖς ἁλσὶ, δειπνούντων ἅμα,
ἐπὶ τὸ τάγηνον σίζον [1] ἐπεισιὼν φέρω.

CXXV. ΤΡΙΓΛΗ, MULLUS.

ΤΡΙΓΛΗ. [Τρίγλη,] [2] κίχλη, διὰ τοῦ η. τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκὰ, ἕτερον αἰτεῖ λάμβδα· σκύλλα, Τελέσιλλα. ὅσα δὲ ἐπιπλοκὴν ἔχει τοῦ γ, εἰς η λήγει· τρώγλη, αἴγλη, ζεύγλη. Τὴν δὲ τρίγλην d φησὶν Ἀριστοτέλης τρὶς τίκτειν τοῦ ἔτους ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων· [3] τεκμαίρεσθαι, λέγων, τοὺς ἁλιεῖς τοῦτο ἐκ τοῦ γόνου τρὶς φαινομένου περί τινας τόπους. Μήποτε οὖν ἐντεῦθέν ἐστι καὶ τὸ τῆς ὀνομασίας; ὡς ἀμίαι, ὅτι οὐ κατὰ μίαν φέρονται, ἀλλ' ἀγεληδόν· σκάρος δὲ ἀπὸ τοῦ σκαίρειν, καὶ καρίς· [4] ἀφύαι δ', ὡς ἂν ἀφυεῖς οὖσαι, τουτέστιν δυσφυεῖς· θύω, θύννος, ὁ ὁρμητικὸς, διὰ τὸ [5] κατὰ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτο-

1 ἐπὶ τὸ τήγανον σίζων edd. cum ms. A. 2 Semel tantum ſcribitur vulgo. 3 Deeſt Μορίων edd. 4 καὶ σκαρὶς edd. καὶ καρὶς, οἷον σκαρὶς coni. Caſ. 5 διὰ τὸ vulgo poſt ἐπιτολὴν ponunt.

& tuſo ſale bene perfricatum, dum coenant,
ſtridens in ſartagine intra feram.

125. MULLUS. Τρίγλη, κίχλη, per η vocalem in fine. Nam, quae in λα deſinunt foeminina, aliam λ literam poſtulant; ut *ſcylla*, *Teleſilla*. Quae vero *gamma* ante *lambda* inſertum habent, in η deſinunt; ut τρώγλη, αἴγλη, ζεύγλη. Mullum autem ter parere in anno ait Ariſtoteles quinto De Partibus Animalium: cognoſcere id, dicens, piſcatores ex foetu qui ter conſpiciatur nonnullis locis. Fortaſſe igitur indidem etiam nomen ei impoſitum: ſicut *amiae* dicuntur, quia *non* κατὰ μίαν (*non ſingulatim*) eunt, ſed gregatim; ſic *ſcarus* a ſaliendo, quod Graece σκαίρειν ſonat, itemque κάρις, *ſquilla;* ſic *aphyae*, quod quaſi ἀφυεῖς ſint, id eſt, δυσφυεῖς; (*aegre natae;* ſive, *pravae indolis;* ſive, quod *aegre incrementum capiant;*) ſic a θύω fit θύννος, quaſi *impetuoſus*,

e λὴν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς οἴστρου ἐξελαύνεσθαι. Ἔστι δὲ καρχαρόδους, συναγελαστικὴ,[1] παντόστικτος· ἔτι[2] δὲ σαρκοφάγος. τὸ δὲ τρίτον τεκοῦσα, ἄγονός ἐστι· γίνεται γάρ τινα σκωλήκια αὐτῇ ἐν τῇ ὑστέρᾳ,[3] ἃ τὸν γόνον τὸν γινόμενον κατεσθίει. Ἀπὸ δὲ τοῦ συμβεβηκότος Ἐπίχαρμος ὀνομάζει αὐτὰς κυφὰς, ἐν Ἥβας γάμῳ, διὰ τούτων·

Ἄγε[4] δὴ τρίγλας τε κυφὰς κἀχαρίστους βαιόνας.

Σώφρων δ', ἐν τοῖς Ἀνδρείοις, τριγόλας τινὰς ἐν τούτοις ὀνομάζει·[5] „τριγόλᾳ ὀμφαλοτόμῳ·" καὶ „τρι- Trigola.
f γόλαν[6] τὸν εὐδιαῖον." ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ Παιδικά· [„παιδικὰ] ποιφύξεις,[7] φησὶ, τρίγλας τ' ευηον * τριγόλα δ' ὀπισθίδια."[8] κἀν τοῖς Γυναικείοις δ' ἔφη· „τρίγλαν γενεᾶτιν." Διοκλῆς δ', ἐν τοῖς Πρὸς Πλείσταρχον,[9] σκληρόσαρκον εἶναι, φησὶ, τὴν τρί-

1 συναγελαστικὸς ed. Cas. 2 ἔστι editt. vett. cum Ms. 3 ἐν τῇ ὑστεραίᾳ editt. vett. cum msstis. 4 ἄγε edd. 5 ἐπονομάζει edd. 6 Rursus τριγόλᾳ Ms. 7 ἐν δὲ τῷ ἐπιγρ. παιδὶ χάσποι φυξὶς edd. cum Ms. 8 τρίγλας μὲν πίονας, τριγόλαν δ' ὀπισθίαν edd. τριγόλᾳ τ' ἐμπροσθίᾳ, τριγόλᾳ τ' ὀπισθίᾳ coni. Cas. 9 Κλείταρχον h. l. edd. cum Ms.

quod sub caniculae ortum a capitis oestro exagitatur. Est autem mullus dentibus instructus serratis, gregalis, totus punctis maculosus; adhaec carnivorus. Postquam tertium peperit, fit sterilis: nascuntur enim in eius utero vermiculi quidam, qui conceptum foetum devorant. Mullos Epicharmus, ab eo quod res est, *gibbos* vocat, in Hebes Nuptiis:

Attulit igitur mullos gibbos, & parum gratos baeonas.

Sophron vero, in Mimis virilibus, *trigolas* nescio quos nominat, dicens, *trigolae praeciso umbilico*: & *trigolam*, *tranquillitatem praestantem*. In eo vero mimo, cui titulus Amasius: *Amasium*, inquit, *terrebis* . . . . In Muliebribus vero dixit, *Mullum barbatum*. Diocles in libris ad Plistarchum, dura carne ait esse mul-

γλαν. Σπεύσιππος δ', ἐμφερῆ, φησὶν, εἶναι κόκκυγα, χελιδόνα, τρίγλαν. ὅθεν, Τρύφων [1] φησὶν ἐν τοῖς Περὶ Ζώων, τὸν τριγόλαν τινὰς οἴεσθαι κόκκυγα εἶναι, διά τε τὸ ἐμφερὲς, καὶ τὴν τῶν ὀπισθίων ξηρότητα, ἣν σεσημείωται ὁ Σώφρων, λέγων „τρίγλας μέν γε [2] πίονας, τριγόλα δ' ὀπίσθια." [3]

CXXVI. Mullus Hecatae facer.

Πλάτων δ' ἐν Φάωνι φησίν·

Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶναι·
[παρθένου] [4] Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ στύματα μισεῖ.

Τῇ δὲ Ἑκάτῃ ἀποδίδοται ἡ τρίγλη, διὰ τὴν τῆς ὀνομασίας κοινότητα. τριοδῖτις [5] γὰρ, καὶ τρίγληνος· καὶ ταῖς τριακάσι δὲ αὐτῇ τὰ δεῖπνα φέρουσι. κατὰ τὸ παραπλήσιον δ' οἰκειοῦσιν Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρον, Ἑρμῇ δὲ βόακα, Διονύσῳ δὲ κιττὸν, [6] καὶ Ἀφροδίτῃ b

1 Τύφων edd. 2 τρίγλας γε edd. 3 τριγόλαν δ' ὀπισθίαν edd. 4 Deest h. l. παρθένου ed. Venet. & Ms. 5 τριοδίτης edd. 6 χυττὸν edd. κίτταν corr. Casaub.

lum. Speusippus, similes esse, scribit, cuculum, hirundinem, & mullum. Inde, ut ait Tryphon ubi De Animantibus agit, trigolam nonnulli cuculum existimant esse, cum propter istam similitudinem, tum partium posteriorum ariditatem, quam significavit Sophron cum ait, *triglae quidem* [i. e. *mulli*, partes] *pingues*, *sed trigolae partem posteriorem*.

126. Plato vero in Phaone ait:

Mullus non solet esse commodus nervis:
[*virgini*] *Dianae sacer est; & tentigines odit.*

Tribuitur autem Hecatae *trigla*, id est, mullus, propter nominis communionem. Nam *Trioditis* illa, & *Triglena* adpellatur: & trigesimo quoque mensis die coenas ei adponunt. Simili quadam ratione citharum piscem tribuunt Apollini, Mercurio bocem, Baccho cit-

φαλαρίδα, [1] ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισι, κατὰ συνέμφασιν τοῦ φαλλοῦ. καὶ τὴν νῆτταν δὲ καλουμένην, Ποσειδῶνί τινες οἰκειοῦσι. καὶ τὸν θαλάττιον γόνον, ὃν ἡμεῖς μὲν ἀφύην, ἄλλοι δὲ ἀφρύην ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ ἀφρόν· προσφιλέστατον δ' εἶναι [2] καὶ τοῦτον Ἀφροδίτῃ, διὰ τὸ καὶ αὐτὴν ἐξ ἀφροῦ γεννηθῆναι. Ἀπολλόδωρος δὲ, ἐν τοῖς Περὶ Θεῶν, τῇ Ἑκάτῃ, φησὶ, θύεσθαι τρίγλην, διὰ τὴν τοῦ ὀνόματος οἰκειότητα· τρί-
c μορφος γὰρ ἡ θεός. Μελάνθιος δ', ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Ἐλευσῖνι Μυστηρίων, καὶ τρίγλην καὶ μαινίδα, ὅτι καὶ θαλάττιος ἡ Ἑκάτη. Ἡγήσανδρος δὲ ὁ Δελφὸς, τρίγλην παραφέρεσθαι ἐν τοῖς Ἀρτεμισίοις, διὰ τὸ δοκεῖν τοὺς θαλαττίους λαγὼς θανασίμους ὄντας θηρεύειν ἐπιμελῶς, καὶ καταναλίσκειν. διόπερ, ὡς [3] ἐπ'

1 Rectius φαληρίδα. 2 προσφιλ. εἶναι ms. *Ep.* absque δ'. 3 Deest ὡς edd.

tum; (f. picam piscem?) & Veneri phaleridem, ut ait Aristophanes in Avibus, ob similitudinem quam cum phallo prae se fert illud nomen. Similiter anas quae vocatur, νῆττα graece, [a verbo νέω, νήσω, *nato*] Neptuno nonnulli sacram habent. Et marinam foeturam, quam nos quidem *aphyam*, alii vero *aphryam* vocant, alii ἀφρὸν, (id est, *spumam*:) hanc quoque dilectissimam aiunt Veneri esse, quippe quae & ipsa e spuma generata. Apollodorus vero, in libro De Diis, Hecatae, ait, mullum (τρίγλην) sacrificari, ob nominis congruentiam: triformis enim haec Dea est. Melanthius vero, in libro De Eleusiniis Mysteriis, & mullum & maenidem (Hecatae sacros esse ait;) quoniam etiam marina Hecate est. Hegesander vero Delphus, mullum in pompa circumferri solitum in Dianae solennibus; quod lepores marinos, qui letiferi sunt, strenue persequi & devorare putaretur. Itaque, quasi utilitatis hominum

ὠφελείᾳ τῶν ἀνθρώπων τοῦτο ποιοῦσα, τῇ κυνηγετικῇ θεῷ ἡ κυνηγέτις ἀνάκειται. Γενεᾶτιν δ' ἔφη τὴν τρίγλην Σώφρων, ἐπεὶ αἱ τὸ γένειον ἔχουσαι ἡδιονές εἰσι μᾶλλον τῶν ἄλλων. Ἀθήνησι δὲ καὶ τόπος τις Τρίγλα καλεῖται· καὶ αὐτόθι ἐστὶν ἀνάθημα τῇ Ἑκάτῃ Τριγλανθίνῃ.[1] διὸ καὶ Χαρικλείδης, ἐν Ἀλύσει, φησίν· d

Δέσποιν' Ἑκάτη Τριοδῖτι,
τρίμορφε, τριπρόσωπε,
τρίγλαις[2] κηλευμένη.[3]

CXXVII. Reliqua de Mullo.

Ἐὰν δ' ἐναποπνιγῇ[4] τρίγλη ζῶσα ἐν οἴνῳ, καὶ τοῦτο ἀνὴρ πίῃ, ἀφροδισιάζειν οὐ δυνήσεται, ὡς Τερψικλῆς ἱστορεῖ ἐν τῷ Περὶ Ἀφροδισίων. κἂν γυνὴ δὲ πίῃ τοῦ αὐτοῦ οἴνου, οὐ κυΐσκεται. ὁμοίως δὲ οὐδὲ ὄρνις. Ὁ δὲ πολυΐστωρ Ἀρχέστρατος, ἐπαινέσας τὰς κατὰ Τειχιοῦντα τῆς Μιλήσιας τρίγλας, ἑξῆς φησί·

1 Τριγλαθίνῃ Eusth. 2 τρίγλας ed. Caf. 3 κηλευμένα ms. *Ep.* 4 ἐνυποπνιγῇ edd.

caussa id faciens, venatrici Deae venator piscis consecratus est. *Barbatum* vero mullum Sophron dixit; quoniam, qui barbam habent, gratiores sunt caeteris. Est vero Athenis locus quoque, cui *Trigla* nomen, & ibi sacellum Hecatae Triglanthinae. Quare etiam Chariclides, in Catena, ait:

Domina Hecate, triviorum praeses,
triformis, triplici spectabilis facie,
triglisque delectaris.

127. Quod si vivus mullus in vino suffocetur, idque vinum bibat vir, ad venerem is impotens erit; ut docet Terpsicles in libro De Rebus Venereis: similiterque mulier, si de eodem vino biberit, non concipiet: parique ratione sterilis fit gallina. Polyhistor vero Archestratus, postquam mullos laudavit qui Tichiunte in finibus Milesiorum capiuntur, pergit dicere;

e Κἀν Θάσῳ ὀψώνει τρίγλην, κοὐ χείρονα λήψῃ
ταύτης· ἐν δὲ Τίῳ [1] χείρω, κεδνὴ δὲ καὶ αὐτή·
ἐν δ' Ἐρυθραῖς ἀγαθὴ θηρεύεται αἰγιαλῖτις.

Κρατῖνος δ', ἐν Τροφωνίῳ, φησίν·

Οὐδ' Αἰξωνίδ' [2] ἐρυθρόχρων ἔσθειν ἔτι [3] τρίγλην,
οὐδὲ τρυγόνος, οὐ δεινοῦ φυὴν [4] μελανούρου.

Ναυσικράτης δ', ὁ κωμῳδιοποιὸς [5] ἐπαινεῖ τὰς Αἰξωνικὰς τρίγλας ἐν Ναυκλήροις, λέγων οὕτως·

— Α. Μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν
αἱ ξανθοχρῶτες, ἃς κλύδων Αἰξωνικὸς [6]
πασῶν ἀρίστας ἐντόπους [7] παιδεύεται·
f αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον Κόρην,
δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
Β. Τρίγλας λέγεις.

1 ἐν δὲ τῷ χείρω ms. A. ταύτης εἰν Ἐρυθραῖς &c. edd. omissis omnibus interiectis. 2 Αἰξωνίδα vulgo, plene scriptum. 3 ἐσθίειν, εἴτι vulgo. 4 οὐ † δεινούφην edd. οὐδεινουφην. Ms. absque accentu. 5 κωμῳδοποιὸς edd. 6 ἐξωνικὸς edd. cum ms. A. 7 ἐν τόποις iidem.

Etiamque in Thaso eme mullum, nec deteriorem habebis isto: in Tio vero deteriorem, at ne sic quidem contemnendum:
Erythris autem bonus capitur litoralis.

Cratinus vero, in Trophonio, ait:

Neque porro Aexonidam rubro colore comedere mullum,
nec de pastinaca, aut ingenti corpore melanuro.

Nauficrates vero, comoediarum fcriptor, *Aexonicos* laudat mullos, in Naucleris, ubi ait:

A. *Cum his funt praeftantes indole,*
flavo colore, quos fluctus Aexonicus,
omnium optimos in locis iftis alit;
quibus etiam Deam honorant, Luciferam virginem,
coenarum dona quum mittunt nautici.
B. *Mullos dicis.*

CXXVIII. TAENIA. ΤΑΙΝΙΑΙ. Καὶ τούτων Ἐπίχαρμος μέμνηται.

— Καὶ ταὶ [1] φίνταται
ταινίαι, λεπταὶ μὲν, ἀδέαι [2] δὲ, κὠλίγου πυρός.

Μίθαικος [3] δ', ἐν Ὀψαρτυτικῷ· „ Ταινίαν, φησὶν, ἐκκοιλίξας, [4] τὰν κεφαλὰν ἀποταμὼν, ἀποπλύνας, καὶ ταμὼν τεμάχεα, καταχεῖ τυρὸν καὶ ἔλαιον. " Πλεῖσται δὲ γίνονται καὶ κάλλισται κατὰ τὸν πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ Κάνωπον, καὶ ἐν Σελευκείᾳ τῇ πρὸς Ἀντιοχείᾳ. Ὅταν δ' Εὔπολις ἐν Προσπαλτίοις [5] λέγῃ·

Μήτηρ τις αὐτῷ Θρᾷττα ταινιόπωλις ἦν· [6]

ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων λέγει καὶ τῶν ζωνῶν, αἷς αἱ γυναῖκες περιδέονται.

CXXIX. TRACHURUS. ΤΡΑΧΟΥΡΟΙ. Τούτων ὡς ξηροτέρων μέμνηται Διοκλῆς. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ φησίν·

1 Deest ταὶ edd. 2 ἀδεῖαι vulgo. 3 Μύθαικος edd. 4 Forf. ἐκκοιλιάξας. 5 Προσπαλτείοις Ms. 6 Finiunt vulgo versum in ταινιόπωλις. Tum, τὴν ἐπὶ τῶν ὑφασμ.

128. TAENIAE. Et horum Epicharmus meminit:

— *Atque dilectissimae*
taeniae, tenues illae quidem, sed suaves, & exiguo igne egentes.

Mithaecus vero, in Opsartytico, ait: » Taeniam cum exenteraveris, & caput amputaveris, ablue, in frustra discinde, & caseum oleumque affunde. « Gignuntur autem plurimae pulcerrimaeque circa Canopum prope Alexandriam, & ad Seleuciam prope Antiochiam. Eupolis vero, cum in Prospaltiis ait:

Mater huic erat Thressa quaedam, taeniarum mercatrix:

de fasciis illis loquitur & zonis, quibus praecinguntur mulieres.

129. TRACHURI. Horum Diocles meminit, ut sicciorum duriorumque. Numenius vero in Halieutico ait:

Ἀκονίας,[1] κίγκλους τε,[2] καὶ ἀλλοπίην[3] τράχουρον.

b [ΤΑΥΛΩΠΙΆΣ.][4] Περὶ τούτου Ἀρχέστρατος ἱστορεῖ· Aulopias.

Καὶ νεαροῦ μεγάλου τ' αὐλωπία[5] ἐν θέρει ὠνοῦ
κρανὸν,[6] ὅταν Φαέθων πυμάτην ἀψῖδα[7] διφρεύῃ·
καὶ παράθες θερμὸν ταχέως, καὶ τρίμμα μετ' αὐτοῦ.
ὄπτα δ' ἀμφ' ὀβελίσκον ἑλὼν ὑπογάστριον αὐτοῦ.

ΤΕΥΘΊΣ. Ἀριστοτέλης εἶναί φησι καὶ ταύτην τῶν συναγελαζομένων, ἔχειν τε τὰ πλεῖστα τῆς σηc πίας, τὸν τῶν ποδῶν ἀριθμὸν, τὰς προβοσκίδας. τῶν δὲ ταύτης ποδῶν οἱ μὲν κάτω μικροί εἰσιν, οἱ δ' ἄνω μείζους· καὶ τῶν προβοσκίδων ἡ δεξιὰ παχυτέρα, καὶ τὸ ὅλον σωμάτιον τρυφερὸν καὶ ὑπομηκέστερον. ἔχει δὲ καὶ θολὸν ἐν τῇ μύτιδι,[8] οὐ μέλανα, ἀλλ' ὠχρόν· CXXX. LOLIGO.

1 Αἰολίας coni. Gesn. & Casaub. 2 κίχλας τε coniiciunt iidem. κιγκάλους τε edd. cum Ms. 3 αὐλαπίην legebam. ἐλλοπας ἠδὲ coni. alii. 4 *Titulus*, per errorem vulgo adpositus. 5 ταυλωπία vulgo. τ' αὐλωπίου malim. 6 κρανίον vulgo: unde κρανίον ἂν corr. alii. 7 ἀψῖδα ed. Bas. & Cas. 8 μύτι h. L. ms. *Ep.* μύστι ms. *A.* κύστει ed. Ven. & Bas. μύτει. ed. Cas.

Aconias cinglosque & aulopian trachurum.

De hoc (*aulopia*) docet Archestratus:

Et recentis magnique aulopiae aestate eme
caput, cum Phaëthon postremum circulum aurigatur;
& adpone calidum celeriter, & intritum cum eo.
Abdomen autem sume, & in veru assa.

130. LOLIGO. Docet Aristoteles, esse hanc quoque ex gregalibus, habereque plurima cum sepiis communia, pedum numerum, proboscides. Huic duo pedes inferiores minores sunt; superiores vero maiores: & proboscis dextra crassior: totum vero corpusculum delicatius, & magis oblongum. Habet autem humorem, quem solet emittere, in myti de (*sive* vesica) non atrum,

N 4

καὶ τὸ ὄστρακον μικρὸν λίαν καὶ χονδρῶδες. [ΤΕΥ-
LOLIUS. ΘΟΣ.] [1] Ὁ δὲ τεῦθος μόνῳ τούτῳ [2] διαφέρει, τῷ μεγέθει· γίνεται δὲ καὶ τριῶν σπιθαμῶν. τὸ δὲ χρῶμα ἐστιν ὑπέρυθρος, [3] καὶ τῶν ὀδόντων τὸν μὲν κάτω ἐλάττονα ἔχει, τὸν δὲ ἄνω μείζονα· ἄμφω δὲ μέλανας, d
καὶ ὁμοίους ῥύγχει ἱέρακος. ἀναπτυχθεὶς δὲ, κοιλίαν ἔχει ὁμοίαν ταῖς ὑείαις. Ἐν δὲ πέμπτῳ Μορίων, [4] βραχύβια φησὶν εἶναι τὸν τεῦθον καὶ τὴν σηπίαν. Ἀρχέστρατος δὲ, ὁ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν διὰ γαστριμαργίαν περιελθὼν καὶ περιπλεύσας, [5] φησί·

Loligo. Τευθίδες [6] ἐν Δίῳ τῷ Πιερικῷ παρὰ χεῦμα
Βαφύρα. καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ παμπληθέας ὄψει.

Ἄλεξις δ', ἐν Ἐρετρικῷ, τάδε ποιεῖ λέγοντα μάγειρον·

— Τευθίδες, [7] σπῖναι, [8] βατὶς, δῆμος, ἀφύαι, [9]

1 Nil opus erat titulo hic inserto. 2 ταύτης ed. Caf. 3 ὑπέρυθρον ms. *Ep.* 4 πέμπτῳ Ζώων edd. 5 καὶ πλεύσας edd. 6 Τευθίδας ed. Caf. 7 Forf. Ἦν τευθίδες. 8 πίνναι ed. Caf. 9 δῆμος ἀφυῶν corrigunt, aut in δῆμος latere nomen piscis suspicantur. Equidem δημὸς, & ἀφύαι interpretatus sum.

sed luridum: & testam parvam admodum, & cartilagineam. LOLIUS vero (ὁ Τεῦθος) ab hac non differt nisi magnitudine: excrescit enim ad tres spithamas. Est autem colore subrufo, & dentem inferiorem minorem habet, superiorem vero maiorem: ambo autem nigros, & similes rostro accipitris. Aperta alvus, similis est ventriculo suillo. Quinto vero libro De Partibus Animalium, brevis vitae, ait, esse lolium & sepiam. Archestratus vero, qui terras omnes & maria gulae causa peragravit circumnavigavitque, ait:

Loligines in Dio Pieriae ad fluentum
Baphyrae: etiamque in Ambracia permultas videbis.

Alexis vero, in Eretrico, coquum inducit haecce loquentem:

(Erant) *loligines, fringillae, raia, adeps, aphyae,*

e κρεάδι', ἐντερίδι'· ἀλλὰ τὰς μὲν τευθίδας,
τὰ πτερύγι' αὐτῶν συντεμὼν, στεατίου
μικρὸν παραμίξας, περιπάσας ἡδύσμασι
λεπτοῖσι [1] χλωροῖς, ὠνθύλευσα. —

Καὶ πέμμα δέ τι τευθίδα ὀνομάζειν Ἰατροκλέα ἐν Ἀρτοποιϊκῷ, [2] φησὶ Πάμφιλος.

CXXXI. Sus, & Sucula.

Ὕες. Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ·
Ἦς [3] δ' ὑαινίδες τε, [4] βούγλωσ-
σοί τε, καὶ κίθαρος ἐνῆς.

Λέγει δέ τινας καὶ ὕας, διὰ τούτων·
Χαλκίδες [5] θ', ὕες τε, ἱερακές τε, χ' ὠ πίων κύων.
f εἰ μὴ ἄρα οὗτοι οἱ αὐτοί εἰσι τῷ κάπρῳ. Νουμήνιος δ' ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ ἄντικρυς ὕαινάν τινα καταριθμεῖται, ἐν τούτοις·
Κανθαρίδα προφανεῖσαν, ὕαινάν τε, τρίγλην τε.

1 λεπτοῖς vulgo. 2 Ἀρτοποιητικῷ ms. *Ep.* 3 Ἦν vulgo. 4 Deest τε edd. 5 Χαλκιδεῖς τε h. l. ed. Ven. cum msstis.

carunculae, interanea quaedam. Igitur loligines quidem;
postquam pinnulas earum rescîdi, adipe
nonnullo admixto, conspersas condimentis
ex concisis herbis, ex artis lege scite paravi.

Etiam pistorium quoddam opus, *teuthidem* (id est, *loliginem*) nominari ab Iatrocle in libro DE PANIFICIO, tradit Pamphilus.

131. SUES, vel PORCI. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:
Erant & hyaenides, (quasi, *suculae*,) *& buglossi, aderatque citharus.*

Etiam *sues* quasdam nominat, cum ait:
Chalcides, & sues, & hieraces, & pinguis canis.

Nisi forte haec eadem sunt cum *apro*. Numenius vero, in Halieutico, perspicue *suculam* quamdam (ὕαιναν) recenset, his verbis:
Cantharidem conspectam, & suculam, mullumque.

Καὶ Διονύσιος δ', ἐν Ὀψαρτυτικῷ, τῆς ὑαίνης μνημονεύει. Ἀρχέστρατος δ' ὁ ὀψοδαίδαλος·

Ἐν δ' Αἴνῳ καὶ τῷ Πόντῳ τὴν ὗν ἀγόραζε,
ἣν καλέουσί τινες θνητῶν ψαμμῖτιν ὀρυκτήν.
τούτου τὴν κεφαλὴν ἕψει, μηδὲν προσενεγκὼν
ἥδυσμ', ἀλλ' ἐς μοῦνον [1] ὕδωρ ἐνθεὶς, θαμὰ [2] κινῶν,
ὕσσωπον παράθες τρίψας· κἂν ἄλλο τι χρήζῃς,
δριμὺ διεὶς ὄξος· κᾆτ' ἐμβάπτευε, κ' ἐπείγου
οὕτως, ὡς πνίγεσθαι ὑπὸ σπουδῆς καταπίνων.
τὴν λοφιὰν δ' ὀπτᾶν αὐτῆς, καὶ τἄλλα τὰ πλεῖστα.

Μή ποτ' οὖν καὶ ὁ Νουμήνιος ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ τὴν ὗν ψαμαθῖδα καλεῖ, ἐπὰν λέγῃ· [3]

Ἄλλοτε καρχαρίην, ὁτὲ δὲ ῥόθιον [4] ψαμαθῖδα.

CXXXII. HYCAS. ὝΚΑΙ. [5] Τὸν ὕκην Καλλίμαχος, ἐν Ἐπιγράμμασιν, ἱερὸν ἰχθὺν καλεῖ, διὰ τούτων·

1 μόνον ed. Ven. & Baſ. cum msstis. 2 καὶ θαμὰ editt. vett. cum msstis. Commodum foret θεὶς καὶ θαμὰ &c. 3 λέγει edd. 4 δ' ὄρθιον h. l. ed. Ven. cum msstis. 5 Ὕκκαι & mox Τὸν ὕκκην ed. Caſ.

Sed & Dionyſius, in Opſartytico, *ſuculae* meminit. Archeſtratus vero, opſoniorum artifex:

Aeni & in Ponto ſuem eme,
quam vocant mortalium nonnulli arenae ſuffoſorem.
Huius caput elixa, nullum adiiciens
condimentum; modo aquae iniectum frequenter commove:
tum tritum adpone hyſſopum, & ſi quid aliud volueris,
acreque adfunde acetum: tum intinge, & ſic feſtina
comedere, ut prae degluttiendi ſtudio ſtranguleris.
Cervicem vero eiusdem, & reliqua plurima, aſſare oportet.

Fortaſſe igitur *ſuem* Numenius etiam in Halieutico *pſamathidem* vocat, cum ait:

Aliâs carchariam, aliâs vero undoſum pſamathidem.

132. YCAE. Hycam Callimachus, in Epigrammatibus, *ſacrum* adpellat piſcem, ubi ait:

— Θεὸς δέ οἱ [1] ἱερὸς ὕκης. [2]

Νουμήνιος δ᾽ ἐν Ἁλιευτικῷ·

b Ἢ σπάρον, ἢ ὕκας ἀγεληΐδας, ἢ ἐπὶ φάγρον
πέτρῃ ἀλώμενον. [3]

Τίμαιος δ᾽, ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν περὶ τοῦ Σικελικοῦ πολιχνίου (λέγω δὲ τῶν Ὑκκάρων) διαλεγόμενος, προσαγορευθῆναι, φησὶ, τὸ πολίχνιον διὰ τὸ τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντας ἐπὶ τὸν τόπον, ἰχθῦς εὑρεῖν τοὺς καλουμένους ὕκας, καὶ τούτους ἐγκύους· δι᾽ οὓς οἰωνισαμένους Ὕκκαρον ὀνομάσαι τὸ χωρίον. Ζηνόδοτος δέ φησι, Κυρηναίους τὸν ὕκην καλεῖν ἐρυθρῖνον. [4] Ἕρμιππος δ᾽ ὁ Σμυρναῖος, ἐν τοῖς
c Περὶ Ἱππώνακτος, ὕκην ἀκούει τὴν ἰουλίδα· εἶναι δ᾽ αὐτὴν δυσθήρατον. διὸ καὶ Φιλήταν φάναι·

Οὐδ᾽ ὕκη ἰχθὺς ἔσχατος ἐξέφυγε.

1 Alibi δέ τοι. 2 ὕκκης edd. Et sic dein constanter cum κκ. 3 ἀλωόμενον edd. ἀλοωμ. ms. *A*. 4 Malebam Κυρ. ὕκην καλεῖν τὸν ἐρυθρ.

— *Deus vero ei est sacer hycas.*

Numenius vero, in Halieutico:

Aut sparum, aut hycas praedatores, aut phagrum
ad saxa vagantem.

Timaeus autem, decimo tertio Historiarum libro, de Siciliae oppidulo verba faciens, (*Hyccara* oppidum dico) nomen invenisse ait oppidum ex eo, quod, qui primi mortalium in eum locum venissent, pisces ibi offendissent, qui *hycae* vocantur, eosque praegnantes: quam rem illi in augurium vertentes, *Hyccara* nomen imposuere loco. Zenodotus vero ait, Cyrenaeos *hycam* nominare *cyprinum*. Hermippus autem Smyrnensis, in Commentariis in Hipponactem, *hycam* intelligit *iulidem*: esse autem piscem, ait, venatu difficilem; itaque Philetam dixisse:

Nec hycas piscis postremus effugit.

CXXXIII. ΦΑΓΡΟΣ. Σπεύσιππος, ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, παραπλήσιά φησιν εἶναι, φάγρον, ἐρυθρῖνον, ἥπατον. Ἐμνημόνευσε δ' αὐτοῦ καὶ Νουμήνιος ἐν τοῖς προκειμένοις. Ἀριστοτέλης δὲ, σαρκοφάγον, φησὶν, αὐτὸν εἶναι, καὶ μονήρη· καρδίαν τε ἔχειν τρίγωνον, ἀκμάζειν τε ἔαρος. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ, φησίν·

PHAGRUS, vel PAGRUS.

Ἀόνες, [1] φάγροι τε, καὶ λάβρακες. —

Μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Μεταγένης ἐν Θουριοπέρσαις. d

Ἀμειψίας δ' ἐν Κόννῳ·

Ὀρφοῖσι, [2] σελαχίοις τε, καὶ φάγροις βορά. [3]

Ἱκέσιος δέ φησι· „ Φάγροι, καὶ χρόμις, καὶ ἀνθίας, καὶ ἀκαρνᾶνες, καὶ ὀρφοὶ, καὶ συνόδοντες, καὶ συναγρίδες, τῷ μὲν γένει παραπλήσιοι ὑπάρχουσι· γλυκεῖς τε γὰρ, καὶ παραστύφοντες, καὶ τρόφιμοι· κατὰ λόγον δὲ καὶ δυσέκκριτοι. τροφιμώτεροι δ' αὐ-

1 λόνες vulgo h. l. 2 Ὀρφοῖς vulgo. 3 ἐαν βορά. edd. ἐαι βορα. ms. *A*. absque accentu.

133. PHAGRUS. Speusippus, secundo Similium, similes esse ait phagros, erythrinum, hepatum. Meminit eiusdem Numenius, cuius testimonium paulo ante adpositum. Aristoteles vero, carnivorum esse, ait, & solitarium: habereque cor triangulare, & vigere aestate. Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis, ait:

Aones, phagrique, & labraces.

Meminit eiusdem & Metagenes in Thuriopersis. Ameipsias vero in Conno:

Orphis, selachiisque, & phagris (eris) cibus.

Hicesius autem ait: » Phagri, & chromis, & anthias, & acarnanes, & orphi, & synodontes, & synagrides, genere quidem finitimi sunt: nam & dulces, & adstringentes, & multum nutrientes: eademque ratione etiam excretu difficiles. Largius autem ex his nutriunt car-

τῶν οἱ σαρκώδεις καὶ γεωδέστεροι, ἐλάττονά τε πιμελὴν ἔχοντες. Ἀρχέστρατος δὲ φησί· „ Σειρίου ἀνατέλλοντος δεῖν τὸν φάγρον ἐσθίειν,

Δήλῳ τ', Εἰρετρίᾳ τε, κατ' εὐλιμένους ἁλὸς οἴκους.
e Τὴν κεφαλὴν δ' αὐτοῦ μόνον ὠνοῦ, καὶ μετ' ἐκείνης
οὐραῖον· τὰ δὲ λοιπὰ δόμον μήδ' εἴσω ἐνέγκῃς." [1]

Μνημονεύει τοῦ φάγρου καὶ Στράττις, ἐν Λημνομέδᾳ· [2]

Πολλοὺς δὴ μεγάλους τε φάγρους ἐγκάψας. [3]

καὶ ἐν Φιλοκτήτῃ·

Κᾆτ' εἰς ἀγορὰν ἐλθόντες, ἁδροὺς
ὀψωνῶσιν [4] μεγάλους τε φάγρους
καὶ Κωπαΐδων ἁπαλῶν τεμάχη
στρεγγυλοπλεύρων. [5]

ἔστι δὲ καὶ γένος λίθου, φάγρος. ἡ γὰρ ἀκόνη κατὰ Κρῆτας φάγρος, ὥς φησι Σιμμίας.

1 μηδ' ἂν ἐσενέγκῃς ed. Casaub. μηδ' εἰσενέγκῃς mssti. Totus versus cum parte superioris deest ed. Ven. & Bas. 2 Λιμνομέδᾳ edd. 3 ἐγκύψας ed. Ven. & Bas. cum Ms. 4 ὀψωνοῦσι vulgo. 5 στρογγυλιπλεύρων vulgo.

nosi & qui magis terreni sunt, minusque habent pinguedinis. Archestratus vero ait: *Oriente Syrio comedendum phagrum,*

in Delo, & Eretriae, in habitationibus maritimis beneportuosis.
Caput autem eius solum eme, & cum eo
caudam: reliqua vero ne domum quidem introferas.

Meminit phagri Strattis etiam, in Lemnomeda:

Multis scilicet phagris magnisque devoratis.

Et in Philoctete:

Tum in forum progressi, copiosos
emunt magnosque phagros,
& tenerarum Copaidum frusta
teretium.

Est vero & lapidis genus, phagrus. Nam cos apud Cretenses *phagrus* vocatur, ut tradit Simmias.

CXXXIII.

PHAGRUS, vel PAGRUS.

πας

τον.

κει

τον

ἀκ

ς

Ὕκκην, [1] ἢ κάλλιχθυν, ἠὲ χρόμιν, ἄλλοτε δ' ὀρφόν.
Ἀρχέστρατος·
Τὸν χρόμιν ἐν Πέλλῃ λήψῃ μέγαν (ἔστι δὲ πίων,
ἢν θέρος ᾖ·) [2] καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ. —

Χρυσοφρυς. Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν· CXXXVI. CHRYSOPHRYS.

Ἱερὸς [3] Ἀφροδίτης χρύσοφρυς Κυθηρίας. [4]

...ς δ' ἰχθῦς τούτους, φησὶν Ἱκέσιος, καὶ τῇ γλυ-τητι καὶ τῇ ἄλλῃ εὐστομίᾳ πάντων εἶναι ἀρίστους. ...τὶ δὲ καὶ τροφιμώτατοι. Τίκτουσι δὲ, ὥς φησιν Ἀρι-στοτέλης, ὁμοίως τοῖς κεστρεῦσιν, οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέω-σιν. Μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις, ...ὶ Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων. Εὔπολις δ', ἐν Κόλα-..., φησίν·

Δραχμῶν ἑκατὸν ἰχθῦς ἐωνημένος, μόνον [5]
ὀκτὼ λάβρακας, χρυσόφρυς [6] δώδεκα. [7]

1 Alias Ὕκην mssti. 2 Vulgo ἂν θέρος, ἢ καὶ ἐν Ἀμβρ. 3 Ἱεροὺς ed. Ven. & Baf. cum ms. *A*. 4 Κυθερίας ms. *Ep.* fed Κυθη-ρίας idem inter lineas. 5 ὀκτὼ transponendum videtur cum μόνον. 6 χρύσοφρυς edd. 7 δίδωκα ms. *A*.

Hyccam, aut callichthyn, aut chromin, fubinde & orphum.
Et Archeftratus:
Chromin Pelle habebis magnum; (eft autem pinguis
aeftate;) atque etiam Ambraciae.

136. Chrysophrys. Archippus, in Pifcibus:
Veneri facer chryfophrys Cytheriae.

Effe autem hos pifces, ait Hicefius, & dulcedine & reliqua faporis gratia omnium praeftantiffimos. Nutriunt vero etiam validiffime. Pariunt autem, ut fcribit Ariftoteles, quemadmodum mugiles, ad fluminum oftia. Meminit eorumdem & Epicharmus in Mufis, & Dorion de Pifcibus. Eupolis vero, in Adulatoribus, ait:

Drachmis centum pifces cum emerim, nonnifi
octo labraces, chryfophryas duodecim.

CXXXIV.

CHANNAE, vel CHANNI.

ΧΑ'ΝΝΑΙ. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Μεγαλοχάσμονάς τε χάννας,
κηκτραπελογάστορας [1] ὄνους.

Νουμήνιος, ἐν Ἁλιευτικῷ·

Χάννους τ', ἐγχέλυάς τε, [2] καὶ ἐννυχίην πίτινον. [3]

Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων. Ἀριστοτέλης δ', ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, [4] ποικιλέρυθρον μέλαιναν αὐτὴν ὀνομάζει, καὶ ποικιλόγραμμον, διὰ τὸ μελαίναις γραμμαῖς πεποικίλθαι.

CXXXV.

CHROMIS.

ΧΡΟ'ΜΙΣ. Καὶ τούτου μνημονεύει Ἐπίχαρμος, λέγων·

Καὶ σκιφίας, χρόμιάς τε [5] ὃς ἐν τῷ
ἦρι κατὰ τὸν [6] Ἀνάνιον
ἰχθύων πάντων ἄριστος.

Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ·

1 ἐκτραπελογαστ. edd. 2 πελίας τε vulgo h. l. 3 Alibi πίτυνον: πιτύϊνον coni. Gesn. ἐρίτιμον Casaub. 4 περὶ Ζώων ed. Cas. cum Epit. 5 Alibi χρόμιδάς τε vel χρόμιός θ'. 6 Rectius χαττὸν alibi.

134. CHANNAE. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Hiantes admodum channas, & monstroso ventre asellos.

Numenius in Halieutico:

Channos, & anguillas, & nocturnum pitinum.

Meminit eiusdem Dorion, libro DE Piscibus. Aristoteles vero, in libro DE Animantibus, e rubro & nigro variegatam channam nominat, & poecilogrammon, quia nigris lineis est distincta.

135. CHROMIS. Etiam huius mentionem facit Epicharmus, dicens:

Et sciphias, chromiasque, qui verno tempore,
ut ait Ananius,
piscium omnium optimus.

Item Numenius, in Halieutico:

Ὕκκην, [1] ἢ κάλλιχθυν, ἠὲ χρόμιν, ἄλλοτε δ' ὀρφόν.
Καὶ Ἀρχέστρατος·

Τὸν χρόμιν ἐν Πέλλῃ λήψῃ μέγαν (ἔστι δὲ πίων,
ἂν θέρος ᾖ) [2] καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ. —

ΧΡΥΣΟΦΡΥΣ. Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν· CXXXVI. CHRYSOPHRYS.

Ἱερὸς [3] Ἀφροδίτης χρύσοφρυς Κυθηρίας. [4]

b Τοὺς δ' ἰχθῦς τούτους, φησὶν Ἱκέσιος, καὶ τῇ γλυκύτητι καὶ τῇ ἄλλῃ εὐστομίᾳ πάντων εἶναι ἀρίστους. εἰσὶ δὲ καὶ τροφιμώτατοι. Τίκτουσι δὲ, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ὁμοίως τοῖς κεστρεῦσιν, οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσιν. Μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις, καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ Ἰχθύων. Εὔπολις δ', ἐν Κόλαξι, φησίν·

Δραχμῶν ἑκατὸν ἰχθῦς ἐωνημένος, μόνον [5]
ὀκτὼ λάβρακας, χρυσόφρυς [6] δώδεκα. [7]

1 Aliâs Ὕχην mssti. 2 Vulgo ἂν θέρος, ἢ καὶ ἐν Ἀμβρ. 3 Ἱεροὺς ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A*. 4 Κυθερείας ms. *Ep*. ſed Κυθηρίας idem inter lineas. 5 ὀκτὼ transponendum videtur cum μόνον. 6 χρύσοφρυς edd. 7 δέδωκα ms. *A*.

Hyccam, aut callichthyn, aut chromin, ſubinde & orphum.
Et Archeſtratus :

Chromin Pelle habebis magnum; (eſt autem pinguis
aeſtate;) atque etiam Ambraciae.

136. CHRYSOPHRYS. Archippus, in Piſcibus :

Veneri ſacer chryſophrys Cytheriae.

Eſſe autem hos piſces, ait Hiceſius, & dulcedine & reliqua ſaporis gratia omnium praeſtantiſſimos. Nutriunt vero etiam validiſſime. Pariunt autem, ut ſcribit Ariſtoteles, quemadmodum mugiles, ad fluminum oſtia. Meminit eorumdem & Epicharmus in Muſis, & Dorion De Piſcibus. Eupolis vero, in Adulatoribus, ait :

Drachmis centum piſces cum emerim, nonniſi
octo labraces, chryſophryas duodecim.

Ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος, ἐν ταῖς Ὑποθήκαις, λέγει·

Χρύσοφρυν ἐξ Ἐφέσου τὸν πίονα μὴ παράλειπε,
ὃν κεῖνοι καλέουσιν ἰωνίσκον· λαβὲ δ' αὐτὸν, c
θρέμμα Σελινοῦντος σεμνοῦ. πλῦνον δέ νιν ὀρθῶς,
εἶθ' ὅλον ὀπτήσας παράθες, κἂν ᾖ δεκάπηχυς.

CXXXVII. CHALCIDES: & harum similes. ΧΑΛΚΙΔΕΣ· καὶ τὰ ὅμοια, θρίσσαι, τριχίδες, ἐρίτιμοι. Ἱκέσιος φησίν· „Αἱ λεγόμεναι χαλκίδες καὶ οἱ τράγοι, καὶ αἱ ῥαφίδες, καὶ θρίσσαι· ἀχυρώδεις, καὶ ἀλιπεῖς, καὶ ἄχυλοι.“ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ·

Χαλκίδες θ', ὗες τε, ἱέρακές τε, χ' ὡ πίων κύων.

Δωρίων δὲ χαλκιδικὰς αὐτὰς ὀνομάζει. Νουμήνιος d δὲ φησί·

— Σὺ δ' ἂν καὶ χαλκίδ' ἐκείνην
αὔτως ἀμπείραις[1] καὶ ὀλίγην μαινίδα. —

Διαφέρει δὲ τῆς χαλκίδος ὁ χαλκεὺς, οὗ μνημο-

1 ἂν πείραιο edd. cum ms. A.

Sapiens vero Archestratus, in suis Praeceptis, scribit:

Chrysophryn ex Epheso pinguem non praetermitte,
quem illi ioniscum vocant: sume illum autem,
venerandae Selinuntis alumnum. Hunc lava probe;
deinde totum assum adpone, si vel decem fuerit cubitorum.

137. CHALCIDES; & harum similes, *Thrissae, Trichides, Eritimi.* Hicesius scribit: » *Chalcides* quae dicuntur, & hirci, & acus, & thrissae; acerosi pisces, minime pingues, & exsucci. « Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Chalcidesque, suesque, & hieraces, & pinguis canis.

Dorion vero *chalcidicas* has adpellat. Numenius vero ait:

— Tu nempe chalcidem illam
furcâ perinde transfixeris atque parvam maenidem.

Differt vero a chalcide χαλκεὺς, (quasi *faber:*) cuius

νεύει Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ, καὶ Εὐθύδημος ἐν τῷ Περὶ Ταρίχων λέγων, αὐτοὺς γίνεσθαι ἐν τῇ Κυζικηνῶν χώρᾳ, περιφερεῖς τε εἶναι καὶ κυκλοειδεῖς. ΘΡΙΣΣΩ͂Ν δὲ μέμνηται Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζώων καὶ Ἰχθύων, ἐν τούτοις· „Μόνιμα· θρίσσα, e ἐγκρασίχολος, μεμβρὰς, κορακῖνος, ἐρυθρῖνος, τριχίς.“ [1] ΤΡΙΧΊΔΩΝ [2] δὲ Εὔπολις, ἐν Κόλαξιν· THRISSAE. TRICHIDES.

Ἐκεῖνος ἦν φειδωλὸς, ὃς ἐπὶ τοῦ βίου
πρὸ τοῦ πολέμου μὲν τριχίδας ὠψώνησ' ἅπαξ,
ὅτε τὰ 'ν Σάμῳ δ' ἦν, ἡμιωβολίου κρέα.

Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι·

Αἱ τριχίδες εἰ γένοιντο [3] ἑκατὸν τοῦ 'βολοῦ.

Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, καὶ τῆς ποταμίας μέμνηται θρίσσης, καὶ τὴν τριχίδα τριχίαν ὀνομάζει. Νικοχάρης, Λημνίαις·

1 Abest τριχίς ms. *Ep.* 2 Τριχιῶν ms. *A.* cum ed. Ven. & Bas.
3 γενοίαθ' apud Aristoph.

Heraclides meminit in Opsartytico, & Euthydemus in libro de Salsamentis, qui ait, gigni hos in Cyzicenorum regione, esseque rotundos & orbiculatos. THRISSARUM vero Aristoteles meminit in libro de Animantibus & Piscibus, ubi ait: »Locum non mutant, thrissa, encrasicholus, membras, coracinus, erythrinus, trichis.« TRICHIDUM vero mentionem Eupolis facit, in Adulatoribus:

Ille parcus erat, qui semel in vita
ante bellum trichidas obsonatus est,
Samico vero bello, carnem semiobolo emtam.

Aristophanes, in Equitibus:

Trichides si centum uno obolo venirent.

Dorion vero, in libro de Piscibus, *fluviatilis* etiam *thrissae* meminit; & trichidem *trichiam* nominat. Nicochares, Lemniis:

Τριχίας [1] δὲ καὶ τὰς πρημάδας [2] τὰς θυννίδας
ἐπίδειπνον ἠκούσας ὑπερπληθεῖς. —

(Πρημνάδας δὲ τὰς θυννίδας ἔλεγον. Πλάτων, f
Εὐρώπῃ·

Ἀλιευόμενος [3] ποτ' αὐτὸν εἶδεν ἀνδραχθῆ, [4]
μετὰ πρημνάδων· [5] κἄπειτ' ἀφῆκ', [6] ὅτι ἦν
βόαξ.)

Ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων· ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ Ζωϊκῷ, τριχίδα. Τῶν δὲ λεγομένων ἐστὶν, ὅτι [7] ἥδεται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ, καὶ ἀκούσας ἀναπηδᾷ ἐκ τῆς θαλάσσης. Τῶν δ' ἘΡΙΤΙΜΩΝ μέμνηται Δωρίων· λέγων κατὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ταῖς χαλκίσιν, ἡδεῖς δὲ εἶναι τὰς [8] ἐν ὑποτρίμματι. Ἐπαίνετος δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, φησί· „Γα-

ERITIMI, Sardini, &c.

1 Τριχιάδας vulgo. 2 Forſ. πρημνάδας, ut mox. 3 ἀλιεύμενος mssti & ed. Ven. & Baſ. 4 εἶδον ἀνδράχμη edd. cum ms. *A*. 5 πρημάδων ed. Caſ. 6 ἀφῆκεν vulgo. 7 ἐσότι (pro ἐστὶν, ὅτι) ms. *A*. τριχίδα τὸν λεγόμενον ὅτι edd. 8 εἶναι καὶ ἐν corr. Caſ.

Trichias vero, & premadas thynnidas,
in coenam adpoſitas ingenti copiâ.

(*Premnadas* vero, [aut *premadas*] dicebant thynnidas. Sic Plato, in Europa:

Piſcans vidit eum aliquando tanta mole, cui ferendae vir vix par eſſet,
inter premnades: mox vero dimiſit, quia boax eſſet.)

Similiter vero etiam Ariſtoteles [*trichiam* vocat,] quinto libro De Partibus Animalium: in illo vero qui Ζωϊκὸς (id eſt, de Animantibus) inſcribitur, *trichidem* nominat. De hoc piſce fama eſt, gaudere eum ſaltatione & cantu, auditoque cantu proſilire e mari. Eritimorum Dorion meminit, dicens, eamdem horum rationem eſſe atque chalcidum; eſſe vero inprimis gratos cum intrito. Epaenetus vero in libro De Piſcibus ait:

λῆν· σμαρίδα, [1] ἣν ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνά· [2] χαλκί-
a δας, τὰς καλοῦσι καὶ σαρδίνους· ἐριτίμους· [3] ἱέρακα· χελιδόνα.“ Ἀριστοτέλης δ᾽, ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας, [4] σαρδίνους αὐτὰς [5] καλεῖ. Καλλίμαχος δ᾽, ἐν Ἐθνικαῖς Ὀνομασίαις, γράφει οὕτως· „Ἐγκρασίχολος, ἐρίτιμος· Χαλκηδόνιοι. τριχίδια, χαλκὶς, ἴκταρ, [6] ἀθερίνη.“ ἐν ἄλλῳ δὲ μέρει καταλέγων ἰχθύων ὀνομασίας, φησὶν· „Ὄζαινα, ὀσμύλιον· Θούριοι. [7] Ἴωπες, ἐρίτιμοι· Ἀθηναῖοι.“ Τῶν δὲ ἰώπων μνημονεύει Νίκανδρος, ἐν Βοιωτιακῷ· Iopes.

Ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ ἀμφ᾽ ἀγέλῃσι νεηγενέεσσιν [8] ἰώπων
ἢ φάγροι, ἢ σκῶπες ἀρείονες, ἠὲ καὶ ὀρφός. [9]

b Ἀριστοφάνης δ᾽ ἐν Ὁλκάσιν·

Ὦ κακόδαιμον, [10] ὅστις ἐν ἅλμῃ

1 σμυρνίδα vulgo h. l. 2 κυνὸς εὐνὰν corrigunt. κυνὸς εὐναὶ ms. A. 3 Perperam ἐρίμους ed. Caſ. 4 Μορίων torr. Caſ. 5 αὐτοὺς deſideraſſes. 6 Rectius fuerit ἰκτάρα. 7 θούριοι vulgo, velut nomen piſcis recenſeretur. 8 ἀγέλῃσιν εὐγενέεσσιν edd. 9 ὀρφῶς edd. 10 κακοδαίμων corr. Br.

» Muſtelam: ſmaridem, quam *canis cubile* nonnulli adpellant: chalcides, quas & *ſardinos* vocant: eritimos: hieracem: hirundinem. « Ariſtoteles vero, quinto Hiſtoriarum Animalium, *ſardinos* eas vocat. Callimachus autem, in Nominibus apud diverſos Populos uſitatis, ſic ſcribit: » Encraſicholus, eritimus: Chalcedonii. Trichidia, chalcis, ictara, atherine. « In alia vero operis parte, nomina recenſens piſcium, ait: » Ozaena, osmylion: Thurii. Iopes, eritimi: Athenienſes. « *Iopum* vero meminit Nicander, in Boeotico:

Ut cum circa greges recens natorum iopum
ſive phagri, ſive fortiores ſcopes, ſive etiam orphus.

Ariſtophanes vero, in Navibus onerariis:

O infelix, qui in muria

πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη.

τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἄλμην ἀπέβαπτον· ἣν καὶ Θασίαν ἐκάλουν ἄλμην. ὡς καὶ ἐν Σφηξὶν ὁ αὐτός φησι ποιητής·

Καὶ γὰρ πρότερον δὶς ἀνθρακίδων ἄλμην πιών.

CXXXVIII. THRATTAE. ΘΡΑ͂ΤΤΑΙ. Ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμὲν, προδιειλέγμεθά τε περὶ θρισσῶν· φέρε εἴπωμεν, τίνες εἰσὶν αἱ παρὰ Ἀρχίππῳ ἐν Ἰχθύσι τῷ δράματι θρᾶτται. κατὰ τὰς συγγραφὰς γὰρ τῶν ἰχθύων καὶ Ἀθηναίων ταυτὶ πεποίηκεν·

Ἀποδοῦναι δ' ὅσα ἔχομεν ἀλλήλων· c
ἡμᾶς μὲν τὰς θρᾴττας,
καὶ ἀθερίνην τὴν αὐλητρίδα,
καὶ σηπίαν τὴν Θύρσου, καὶ τοὺς τριγλίας,
καὶ Εὐκλείδην τὸν ἄρξαντα,
καὶ Ἀναγυρουντόθεν τοὺς κορακιῶντας, [1]

1 κορακιῶνας Epit.

ante trichides merfus eft.

Nam pifces idoneos qui fuper prunis torrerentur, in muriam prius intingebant, quam etiam Thafiam adpellabant. Sic vero idem poëta etiam in Vefpis ait:

Prius enim bis anthracidum muriam ebibit.

138. THRATTAE. Sed quoniam in hunc fermonem incidimus, poftquam de thriffis verba fecimus, dicamus, age, *thrattae* quaenam fint, quae apud Archippum in Pifcibus memorantur. Nam in Foedere inter Pifces inito & Athenienfes, haec fcribit poëta:

Reddamusque quae alteri ab alteris habemus:
nos quidem Thrattas;
& Atherinam tibicinam;
& Sepiam Thyrfi filiam; & Triglias;
& Euclidem, qui fummum magiftratum geffit;
& ex Anagyrunte coraciontes; (vel, *coraciones;*)

καὶ κωβιοῦ τοῦ Σαλαμινίου τόκον,
καὶ βάτραχον τὸν πάρεδρον τὸν ἐξ Ὠρεοῦ.

Ἐν τούτοις ἄν τις ζητήσειε ποίας θράττας παρὰ τοῖς ἰχθύσιν εἶναι συμβέβηκεν, ἃς ἀποδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις συντίθενται. Ἐπεὶ οὖν ἰδίᾳ μοὶ συγγέγραπταί τι περὶ τούτου, αὐτὰ τὰ καιριώτατα νῦν λέξω. Ἰχθύδιον οὖν
d ἐστιν ἀληθῶς ἡ θράττα θαλάττιον. καὶ μνημονεύει αὐτοῦ Μνησίμαχος ἐν Ἱπποτρόφῳ· πόιητὴς δ' ἐστὶν οὗτος τῆς μέσης κωμῳδίας· λέγει δ' οὕτως·

Μύλλος, λεβιὰς, σπάρος, αἰολίας,
θρᾶττα, χελιδὼν, καρὶς, τευθίς.

Δωρόθεος δ' ὁ Ἀσκαλωνίτης, ἐν τῷ ὀγδόῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν τῆς Λέξεως συναγωγῆς, θέτταν [1] γράφει· ἤτοι ἡμαρτημένῳ περιτυχὼν τῷ δράματι, ἢ διὰ τὸ ἀηθες τοῦ ὀνόματος αὐτὸς διορθώσας ἐξήνεγκεν. ὅλως δ'

1 Fortaſſe θρῆτταν vel θρέτταν hic oportebat, & paulo poſt τὸ τῆς θρήττης (vel θρέττης) ὄνομα.

& Gobii Salaminii prolem;
& Batrachum, adſeſſorem, ex Oreo.

In his, quaerat aliquis, quaenam tandem ſint inter piſces *thrattae*, quas illi hominibus ſe reddituros paciſcuntur. Quoniam igitur ſingulatim nonnihil ſuper ea quaeſtióne a me ſcriptum exſtat, nunc nonniſi quae maxime ad rem pertinent dicam. Scilicet revera piſciculus marinus illa thratta eſt: Meminitque eius Mneſimachus, mediae Comoediae poëta, in Hippotropho, ubi aït:

Myllus, lebias, ſparus, aeolias,
thratta, hirundo, ſquilla, loligo.

Dorotheus vero Aſcalonita, octavo & centeſimo libro Collectionis Vocabulorum, *thettam* [an *threttam?*] ſcribit; ſive quod corrupto fabulae exemplo incidit, ſive quod ipſe, cum inſolens ipſi videretur nomen, ſic corrigens

CXXXIII. PHAGRUS, vel PAGRUS. ΦΑ'ΓΡΟΣ. Σπεύσιππος, ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, παραπλήσιά φησιν εἶναι, φάγρον, ἐρυθρῖνον, ἥπατον. Ἐμνημόνευσε δ' αὐτοῦ καὶ Νουμήνιος ἐν τοῖς προκειμένοις. Ἀριστοτέλης δὲ, σαρκοφάγον, φησὶν, αὐτὸν εἶναι, καὶ μονήρη· καρδίαν τε ἔχειν τρίγωνον, ἀκμάζειν τε ἔαρος. Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ, φησίν·

Ἀόνες, [1] φάγροι τε, καὶ λάβρακες. —

Μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Μεταγένης ἐν Θουριοπέρσαις. d Ἀμειψίας δ' ἐν Κόννῳ·

Ὀρφοῖσι, [2] σελαχίοις τε, καὶ φάγροις βορά. [3]

Ἱκέσιος δὲ φησί· „ Φάγροι, καὶ χρόμις, καὶ ἀνθίας, καὶ ἀκαρνᾶνες, καὶ ὀρφοὶ, καὶ συνόδοντες, καὶ συναγρίδες, τῷ μὲν γένει παραπλήσιοι ὑπάρχουσι· γλυκεῖς τε γὰρ, καὶ παραστύφοντες, καὶ τρόφιμοι· κατὰ λόγον δὲ καὶ δυσέκκριτοι. τροφιμώτεροι δ' αὐ-

1 λόνες vulgo h. l. 2 Ὀρφοῖς vulgo. 3 ἐὰν βορά. edd. ἐαν βορα. ms. A. absque accentu.

133. PHAGRUS. Speusippus, secundo Similium, similes esse ait phagros, erythrinum, hepatum. Meminit eiusdem Numenius, cuius testimonium paulo ante adpositum. Aristoteles vero, carnivorum esse, ait, & solitarium: habereque cor triangulare, & vigere aestate. Epicharmus vero, in Hebes Nuptiis, ait:

Aones, phagrique, & labraces.

Meminit eiusdem & Metagenes in Thurioperfis. Ameipsias vero in Conno:

Orphis, selachiisque, & phagris (eris) cibus.

Hicesius autem ait: » Phagri, & chromis, & anthias, & acarnanes, & orphi, & synodontes, & synagrides, genere quidem finitimi sunt: nam & dulces, & adstringentes, & multum nutrientes: eademque ratione etiam excretu difficiles. Largius autem ex his nutriunt car-

τῶν οἱ σαρκώδεις καὶ γεωδέστεροι, ἐλάττονά τε πιμελὴν ἔχοντες. Ἀρχέστρατος δὲ φησί· „Σειρίου ἀνατέλλοντος δεῖν τὸν φάγρον ἐσθίειν,

Δήλῳ τ', Εἰρετρίᾳ τε, κατ' εὐλιμένους ἁλὸς οἴκους.
e Τὴν κεφαλὴν δ' αὐτοῦ μόνον ὠνοῦ, καὶ μετ' ἐκείνης
οὐραῖον· τὰ δὲ λοιπὰ δόμον μήδ' εἴσω ἐνέγκῃς.“ [1]

Μνημονεύει τοῦ φάγρου καὶ Στράττις, ἐν Λημνομέδᾳ· [2]

Πολλοὺς δὴ μεγάλους τε φάγρους ἐγκάψας. [3]

καὶ ἐν Φιλοκτήτῃ·

Κᾆτ' εἰς ἀγορὰν ἐλθόντες, ἁδροὺς
ὀψωνοῦσιν [4] μεγάλους τε φάγρους
καὶ Κωπαΐδων ἀπαλῶν τεμάχη
στρεγγυλοπλεύρων. [5]

ἔστι δὲ καὶ γένος λίθου, φάγρος. ἡ γὰρ ἀκόνη κατὰ Κρῆτας φάγρος, ὥς φησι Σιμμίας.

1 μηδ' ἂν ἐσενέγκῃς ed. Casaub. μηδ' εἰσενέγκῃς mssti. Totus versus cum parte superioris deest ed. Ven. & Bas. 2 Λιμνομέδᾳ edd. 3 ἐγκύψας ed. Ven. & Bas. cum Ms. 4 ὀψωνοῦσι vulgo. 5 στρογγυλιπλεύρων vulgo.

nosi & qui magis terreni sunt, minusque habent pinguedinis. Archestratus vero ait: *Oriente Syrio comedendum phagrum,*

in Delo, & Eretriae, in habitationibus maritimis beneportuosis.
Caput autem eius solum eme, & cum eo
caudam: reliqua vero ne domum quidem introferas.

Meminit phagri Strattis etiam, in Lemnomeda:

Multis scilicet phagris magnisque devoratis.

Et in Philoctete:

Tum in forum progressi, copiosos
emunt magnosque phagros,
& tenerarum Copaidum frusta
teretium.

Est vero & lapidis genus, phagrus. Nam cos apud Cretenses *phagrus* vocatur, ut tradit Simmias.

CXXXIV. — CHANNAE, vel CHANNI.

ΧΑ'ΝΝΑΙ. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ·

Μεγαλοχάσμονάς τε χάννας,
κἠκτραπελογάστορας [1] ὄνους.

Νουμήνιος, ἐν Ἁλιευτικῷ·

Χάννους τ', ἐγχέλιάς τε, [2] καὶ ἐννυχίην πίτινον. [3]

Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων. Ἀριστοτέλης δ', ἐν τῷ Περὶ Ζωϊκῶν, [4] ποικιλέρυθρον μέλαιναν αὐτὴν ὀνομάζει, καὶ ποικιλόγραμμον, διὰ τὸ μελαίναις γραμμαῖς πεποικίλθαι.

CXXXV. — CHROMIS.

ΧΡΟ'ΜΙΣ. Καὶ τούτου μνημονεύει Ἐπίχαρμος, a λέγων·

Καὶ σκιφίας, χρόμιάς τε [5] ὃς ἐν τῷ
ἦρι κατὰ τὸν [6] Ἀνάνιον
ἰχθύων πάντων ἄριστος.

Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ·

1 ἐκτραπελογαστ. edd. 2 πελίας τε vulgo h. l. 3 Alibi πιτύνον. πιτύϊνον coni. Gesn. ἐρίτιμον Casaub. 4 περὶ Ζώων ed. Caf. cum Epit. 5 Alibi χρόμιδς τε vel χρόμιός θ'. 6 Rectius κάττον alibi.

134. CHANNAE. Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Hiantes admodum channas, & monstroso ventre asellos.

Numenius in Halieutico:

Channos, & anguillas, & nocturnum pitinum.

Meminit eiusdem Dorion, libro DE Piscibus. Aristoteles vero, in libro DE Animantibus, e rubro & nigro variegatam channam nominat, & poecilogrammon, quia nigris lineis est distincta.

135. CHROMIS. Etiam huius mentionem facit Epicharmus, dicens:

Et sciphias, chromiasque, qui verno tempore,
ut ait Ananius,
piscium omnium optimus.

Item Numenius, in Halieutico:

Ὕκκην, [1] ἢ κάλλιχθυν, ἢὲ χρόμιν, ἄλλοτε δ' ὀρφόν.
Καὶ Ἀρχέστρατος·

Τὸν χρόμιν ἐν Πέλλῃ λήψῃ μέγαν (ἔστι δὲ πίων,
ἂν θέρος ᾖ) [2] καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ. —

ΧΡΥΣΟΦΡΥΣ. Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν· CXXXVI. CHRYSOPHRYS.

Ἱερὸς [3] Ἀφροδίτης χρύσοφρυς Κυθηρίας. [4]

b Τοὺς δ' ἰχθῦς τούτους, φησὶν Ἱκέσιος, καὶ τῇ γλυκύτητι καὶ τῇ ἄλλῃ εὐστομίᾳ πάντων εἶναι ἀρίστους. εἰσὶ δὲ καὶ τροφιμώτατοι. Τίκτουσι δὲ, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ὁμοίως τοῖς κεστρεῦσιν, οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσιν. Μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις, καὶ Δωρίων ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων. Εὔπολις δ', ἐν Κόλαξι, φησίν·

Δραχμῶν ἑκατὸν ἰχθῦς ἐωνημένος, μόνον [5]
ὀκτὼ λάβρακας, χρυσόφρυς [6] δώδεκα. [7]

1 Aliâs Ὕχην mssti. 2 Vulgo ἂν θέρος, ἢ καὶ ἐν Ἀμβρ. 3 Ἱεροὺς ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A*. 4 Κυθερείας ms. *Ep*. ſed Κυθηρίας idem inter lineas. 5 ὀκτὼ transponendum videtur cum μόνον. 6 χρύσοφρυς edd. 7 δέδωκα ms. *A*.

Hyccam, aut callichthyn, aut chromin, ſubinde & orphum.
Et Archeſtratus:

*Chromin Pelle habebis magnum; (eſt autem pinguis
aeſtate;) atque etiam Ambraciae.*

136. CHRYSOPHRYS. Archippus, in Piſcibus:

Veneri ſacer chryſophrys Cytheriae.

Eſſe autem hos piſces, ait Hiceſius, & dulcedine & reliqua ſaporis gratia omnium praeſtantiſſimos. Nutriunt vero etiam validiſſime. Pariunt autem, ut ſcribit Ariſtoteles, quemadmodum mugiles, ad fluminum oſtia. Meminit eorumdem & Epicharmus in Muſis, & Dorion De Piſcibus. Eupolis vero, in Adulatoribus, ait:

*Drachmis centum piſces cum emerim, nonniſi
octo labraces, chryſophryas duodecim.*

Ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος, ἐν ταῖς Ὑποθήκαις, λέγει·
Χρύσοφρυν ἐξ Ἐφέσου τὸν πίονα μὴ παράλειπε,
ὃν κεῖνοι καλέουσιν ἰωνίσκον· λάβε δ' αὐτὸν, c
θρέμμα Σελινοῦντος σεμνοῦ. πλύνον δέ νιν ὀρθῶς,
εἶθ' ὅλον ὀπτήσας παράθες, κἂν ᾖ δεκάπηχυς.

CXXXVII. ΧΑΛΚΙΔΕΣ· καὶ τὰ ὅμοια, θρίσσαι, τριχίδες, ἐρίτιμοι. Ἱκέσιος φησίν· „Αἱ λεγόμεναι χαλκίδες καὶ οἱ τράγοι, καὶ αἱ ῥαφίδες, καὶ θρίσσαι· ἀχυρώδεις, καὶ ἀλιπεῖς, καὶ ἄχυλοι." Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ·

CHALCIDES: & harum similes.

Χαλκίδες θ', ὗές τε, ἱερακές τε, χ' ὠ πίων κύων.

Δωρίων δὲ χαλκιδικὰς αὐτὰς ὀνομάζει. Νουμήνιος d δέ φησι·

— Σὺ δ' ἂν καὶ χαλκίδ' ἐκείνην
αὔτως ἀμπείραις [1] καὶ ὀλίγην μαινίδα. —

Διαφέρει δὲ τῆς χαλκίδος ὁ χαλκεὺς, οὗ μνημο-

1 ἂν πείραιο edd. cum ms. *A*.

Sapiens vero Archeſtratus, in ſuis Praeceptis, ſcribit:

Chryſophryn ex Epheſo pinguem non praetermitte,
quem illi ioniſcum vocant: ſume illum autem,
venerandae Selinuntis alumnum. Hunc lava probe;
deinde totum aſſum adpone, ſi vel decem fuerit cubitorum.

137. CHALCIDES; & harum ſimiles, *Thrissae, Trichides, Eritimi.* Hiceſius ſcribit: » *Chalcides* quae dicuntur, & hirci, & acus, & thriſſae; aceroſi piſces, minime pingues, & exſucci. « Epicharmus, in Hebes Nuptiis:

Chalcidesque, ſuesque, & hieraces, & pinguis canis.

Dorion vero *chalcidicas* has adpellat. Numenius vero ait:

— *Tu nempe chalcidem illam*
furcâ perinde transfixeris atque parvam maenidem.

Differt vero a chalcide χαλκεὺς, (quaſi *faber:*) cuius

νεύει Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ, καὶ Εὐθύδημος ἐν τῷ Περὶ Ταρίχων· λέγων, αὐτοὺς γίνεσθαι ἐν τῇ Κυζικηνῶν χώρᾳ, περιφερεῖς τε εἶναι καὶ κυκλοειδεῖς. ΘΡΙΣΣΩ͂Ν δὲ μέμνηται Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζώων καὶ Ἰχθύων, ἐν τούτοις· „Μόνιμα· θρίσσα, ἐγκρασίχολος, μεμβρὰς, κορακῖνος, ἐρυθρῖνος, τριχίς.“ [1] ΤΡΙΧΙ'ΔΩΝ [2] δὲ Εὔπολις, ἐν Κόλαξιν· THRISSAE. TRICHIDES.

Ἐκεῖνος ἦν φειδωλὸς, ὃς ἐπὶ τοῦ βίου
πρὸ τοῦ πολέμου μὲν τριχίδας ὠψώνησ' ἅπαξ,
ὅτε τὰ 'ν Σάμῳ δ' ἦν, ἡμιωβολίου κρέα.

Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι·

Αἱ τριχίδες εἰ γένοιντο [3] ἑκατὸν τοῦ 'βολοῦ.

Δωρίων δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, καὶ τῆς ποταμίας μέμνηται θρίσσης, καὶ τὴν τριχίδα τριχίαν ὀνομάζει. Νικοχάρης, Λημνίαις·

1 Abest τριχίς ms. *Ep.* 2 Τριχιῶν ms. *A.* cum ed. Ven. & Bas. 3 γενοίαθ' apud Aristoph.

Heraclides meminit in Opsartytico, & Euthydemus in libro DE Salsamentis, qui ait, gigni hos in Cyzicenorum regione, esseque rotundos & orbiculatos. THRISSARUM vero Aristoteles meminit in libro DE Animantibus & Piscibus, ubi ait: »Locum non mutant, thrissa, encrasicholus, membras, coracinus, erythrinus, trichis.« TRICHIDUM vero mentionem Eupolis facit, in Adulatoribus:

Ille parcus erat, qui semel in vita
ante bellum trichidas obsonatus est,
Samico vero bello, carnem semiobolo emtam.

Aristophanes, in Equitibus:

Trichides si centum uno obolo venirent.

Dorion vero, in libro DE Piscibus, *fluviatilis* etiam *thrissae* meminit; & trichidem *trichiam* nominat. Nicochares, Lemniis:

Τριχίας [1] δὲ καὶ τὰς πρημάδας [2] τὰς θυννίδας
ἐπίδειπνον ἠκούσας ὑπερπληθεῖς. —

(Πρημνάδας δὲ τὰς θυννίδας ἔλεγον. Πλάτων, Εὐρώπῃ·

Ἀλιευόμενος [3] ποτ' αὐτὸν εἶδεν ἀνδραχθῆ, [4]
μετὰ πρημνάδων· [5] κᾆπειτ' ἀφῆκ', [6] ὅτι ἦν
βόαξ.)

Ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων· ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ Ζωϊκῷ, τριχίδα. Τῶν δὲ λεγομένων ἐστὶν, ὅτι [7] ἥδεται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ, καὶ ἀκούσας ἀναπηδᾷ ἐκ τῆς θαλάσσης. Τῶν δ' ἘΡΙΤΙΜΩΝ μέμνηται Δωρίων· λέγων κατὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ταῖς χαλκίσιν, ἡδεῖς δὲ εἶναι τὰς [8] ἐν ὑποτρίμματι. Ἐπαίνετος δ', ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, φησί· „Γα-

ERITIMI, Sardini, &c.

1 Τριχιάδας vulgo. 2 Forſ. πρημνάδας, ut mox. 3 ἀλιεύμενος mssti & ed. Ven. & Baſ. 4 εἶδον ἀνδράχμῃ edd. cum ms. *A*. 5 πρημάδων ed. Caſ. 6 ἀφῆκεν vulgo. 7 ἐσότι (pro ἐστὶν, ὅτι) ms. *A*. τριχίδα τὸν λεγόμενον ὅτι edd. 8 εἶναι καὶ ἐν corr. Caſ.

Trichias vero, & premadas thynnidas,
in coenam adpoſitas ingenti copiâ.

(*Premnadas* vero, [aut *premadas*] dicebant thynnidas. Sic Plato, in Europa:

Piſcans vidit eum aliquando tanta mole, cui ferendae vir vix par eſſet,
inter premnades: mox vero dimiſit, quia boax eſſet.)

Similiter vero etiam Ariſtoteles [*trichiam* vocat,] quinto libro DE Partibus Animalium: in illo vero qui Ζωϊκὸς (id eſt, de Animantibus) inſcribitur, *trichidem* nominat. De hoc piſce fama eſt, gaudere eum ſaltatione & cantu, auditoque cantu proſilire e mari. ERITIMORUM Dorion meminit, dicens, eamdem horum rationem eſſe atque chalcidum; eſſe vero inprimis gratos cum intrito. Epaenetus vero in libro DE Piſcibus ait:

λῆν· σμαρίδα, [1] ἣν ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνά· [2] χαλκί-
a δας, τὰς καλοῦσι καὶ σαρδίνους· ἐριτίμους· [3] ἱέρακα·
χελιδόνα.“ Ἀριστοτέλης δ', ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστο-
ρίας, [4] σαρδίνους αὐτὰς [5] καλεῖ. Καλλίμαχος δ',
ἐν Ἐθνικαῖς Ὀνομασίαις, γράφει οὕτως· „Ἐγκρα-
σίχολος, ἐρίτιμος· Χαλκηδόνιοι. τριχίδια, χαλκὶς,
ἴκταρ, [6] ἀθερίνη.“ ἐν ἄλλῳ δὲ μέρει καταλέγων ἰχθύων
ὀνομασίας, φησὶν· „Ὄζαινα, ὀσμύλιον· Θούριοι. [7] Ἴω- Iopes.
πες, ἐρίτιμοι· Ἀθηναῖοι.“ Τῶν δὲ ἰώπων μνημονεύει
Νίκανδρος, ἐν Βοιωτιακῷ·

Ὡς δ' ὁπότ' ἀμφ' ἀγέλῃσι νεηγενέεσσιν [8] ἰώπων
ἢ φάγροι, ἢ σκῶπες ἀρείονες, ἠὲ καὶ ὀρφός. [9]

b Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ὁλκάσιν·

Ὦ κακόδαιμον, [10] ὅστις ἐν ἅλμῃ

1 σμυρνίδα vulgo h. l. 2 κυνὸς εὐνὰν corrigunt. κυνὸς εὐναὶ ms. A. 3 Perperam ἐρίμους ed. Caſ. 4 Μορίων torr. Caſ. 5 αὐτοὺς deſideraſſes. 6 Rectius fuerit ἰκτάρα. 7 Θούριος vulgo, velnt nomen piſcis recenſeretur. 8 ἀγέλῃσιν εὐγενέεσσιν edd. 9 ὀρφώς edd. 10 κακοδαίμων corr. Br.

»Muſtelam: ſmaridem, quam *canis cubile* nonnulli adpellant: chalcides, quas & *ſardinos* vocant: eritimos: hieracem: hirundinem.« Ariſtoteles vero, quinto Hiſtoriarum Animalium, *ſardinos* eas vocat. Callimachus autem, in Nominibus apud diverſos Populos uſitatis, ſic ſcribit: »Encraſicholus, eritimus: Chalcedonii. Trichidia, chalcis, ictara, atherine.« In alia vero operis parte, nomina recenſens piſcium, ait: »Ozaena, osmylion: Thurii. Iopes, eritimi: Athenienſes.« *Iopum* vero meminit Nicander, in Boeotico:

Ut cum circa greges recens natorum iopum
ſive phagri, ſive fortiores ſcopes, ſive etiam orphus.

Ariſtophanes vero, in Navibus onerariis:

O infelix, qui in muria

πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη.

τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον· ἣν καὶ Θασίαν ἐκάλουν ἅλμην. ὡς καὶ ἐν Σφηξὶν ὁ αὐτός φησι ποιητής·

Καὶ γὰρ πρότερον δὶς ἀνθρακίδων ἅλμην πιών.

CXXXVIII. THRATTAE. ΘΡΑ͂ΤΤΑΙ. Ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμὲν, προδιειλέγμεθά τε περὶ θρισσῶν· φέρε εἴπωμεν, τίνες εἰσὶν αἱ παρὰ Ἀρχίππῳ ἐν Ἰχθύσι τῷ δράματι θρᾶτται. κατὰ τὰς συγγραφὰς γὰρ τῶν ἰχθύων καὶ Ἀθηναίων ταυτὶ πεποίηκεν·

Ἀποδοῦναι δ' ὅσα ἔχομεν ἀλλήλων·
ἡμᾶς μὲν τὰς θρᾴττας,
καὶ ἀθερίνην τὴν αὐλητρίδα,
καὶ σηπίαν τὴν Θύρσου, καὶ τοὺς τριγλίας,
καὶ Εὐκλείδην τὸν ἄρξαντα,
καὶ Ἀναγυρουντόθεν τοὺς κορακιῶντας, [1]

[1] κορακιῶνας Epit.

ante trichides mersus est.

Nam pisces idoneos qui super prunis torrerentur, in muriam prius intingebant, quam etiam Thasiam adpellabant. Sic vero idem poëta etiam in Vespis ait:

Prius enim bis anthracidum muriam ebibit.

138. THRATTAE. Sed quoniam in hunc sermonem incidimus, postquam de thrissis verba fecimus, dicamus, age, *thrattae* quaenam sint, quae apud Archippum in Piscibus memorantur. Nam in Foedere inter Pisces inito & Athenienses, haec scribit poëta:

Reddamusque quae alteri ab alteris habemus:
nos quidem Thrattas;
& Atherinam tibicinam;
& Sepiam Thyrsi filiam; & Triglias;
& Euclidem, qui summum magistratum gessit;
& ex Anagyrunte coraciontes; (vel, *coraciones;*)

καὶ κωβιοῦ τοῦ Σαλαμινίου τόκον,
καὶ βάτραχον τὸν πάρεδρον τὸν ἐξ Ὠρεοῦ.

Ἐν τούτοις ἄν τις ζητήσειε ποίας θράττας παρὰ τοῖς ἰχθύσιν εἶναι συμβέβηκεν, ἃς ἀποδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις συντίθενται. Ἐπεὶ οὖν ἰδίᾳ μοὶ συγγέγραπταί τι περὶ τούτου, αὐτὰ τὰ καιριώτατα νῦν λέξω. Ἰχθύδιον οὖν
d ἐστιν ἀληθῶς ἡ θράττα θαλάττιον. καὶ μνημονεύει αὐτοῦ Μνησίμαχος ἐν Ἱπποτρόφῳ· πόιητὴς δ' ἐστὶν οὗτος τῆς μέσης κωμῳδίας· λέγει δ' οὕτως·

Μύλλος, λεβίας, σπάρος, αἰολίας,
θρᾶττα, χελιδὼν, καρὶς, τευθίς.

Δωρόθεος δ' ὁ Ἀσκαλωνίτης, ἐν τῷ ὀγδόῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν τῆς Λέξεως συναγωγῆς, θέτταν [1] γράφει· ἤτοι ἡμαρτημένῳ περιτυχὼν τῷ δράματι, ἢ διὰ τὸ ἀηθες τοῦ ὀνόματος αὐτὸς διορθώσας ἐξήνεγκεν. ὅλως δ'

1 Fortasse θρῆτταν vel θρέτταν hic oportebat, & paulo post τὸ τῆς θρήττης (vel θρέττης) ὄνομα.

& Gobii Salaminii prolem;
& Batrachum, adsessorem, ex Oreo.

In his, quaerat aliquis, quaenam tandem sint inter pisces *thrattae*, quas illi hominibus se reddituros paciscuntur. Quoniam igitur singulatim nonnihil super ea quaestióne a me scriptum exstat, nunc nonnisi quae maxime ad rem pertinent dicam. Scilicet revera pisciculus marinus illa thratta est: Meminitque eius Mnesimachus, mediae Comoediae poëta, in Hippotropho, ubi ait:

Myllus, lebias, sparus, aeolias,
thratta, hirundo, squilla, loligo.

Dorotheus vero Ascalonita, octavo & centesimo libro Collectionis Vocabulorum, *thettam* [an *threttam?*] scribit; sive quod corrupto fabulae exemplo incidit, sive quod ipse, cum insolens ipsi videretur nomen, sic corrigens

οὐδ' ἔστιν τὸ τῆς θέττης [1] ὄνομα παρ' οὐδενὶ τῶν 'Αττικῶν. ὅτι δὲ θρᾶτταν ἔλεγον τὸ θαλάττιον ἰχθύδιον, καὶ 'Αναξανδρίδης παρίστησιν, ἐν Λυκούργῳ λέγων οὕτως·

Καὶ συμπαίζειν [2] κορακινιδίοις
μετὰ περκιδίων καὶ θραττιδίων.

Καὶ 'Αντιφάνης, ἐν Τυῤῥηνικῷ·

A. Δήμου δ' 'Αλαιεύς ἐστιν. [3] ἐν γὰρ τοῦτό μοι
τὸ λοιπόν ἐστι, καὶ κακῶς ἀκούσομαι.
B. Τί δῆτα τοῦτο; A. Θρᾶτταν, ἢ ψῆττάν τιν', ἢ
μύραιναν, ἢ κακόν τι μοι δώσει μέγα
θαλάττιον.

CXXXIX. Passer, piscis. ΨΗΤΤΑΙ. Ταύτας Διοκλῆς ἐν τοῖς ξηροτέροις καταριθμεῖται. Σπεύσιππος δ', ἐν [4] δευτέρῳ 'Ομοίων, παραπλήσιά [5] φησιν εἶναι ψῆτταν, βούγλωσσον, ται-

1 Vulgo τὸ τῆς θράττης ὄνομα. 2 συμπλιάζειν h. l. ed. Ven. & Bas. cum Ms. συμπλήσιαζειν ed. Cas. 3 ἁλιεύς ἐστιν ed. Bas. & Cas. 4 ἐν absque δ' edd. 5 παραπλησίαν edd.

edidit. Omnino autem *thettae* [sive *threttae*] nomen apud nullum Atticorum reperitur. Sed, *thrattam* Atticos dixisse marinum pisciculum, Anaxandrides etiam palam facit, in Lycurgo his utens verbis:

Et colludens coracinidiis,
cum percidiis & thrattidiis.

Et Antiphanes, in Tyrrhenico:

A. *Pago Halaeensis est. Hoc enim unum mihi*
est reliquum, ut male audiam.
B. *Quid hoc tandem?* A. *Thrattam, aut passerem aliquem,*
aut muraenam, aut nescio quod magnum mihi dabit
malum marinum.

139. Passeres. Hos Diocles in siccioribus durioribusque numerat. Speusippus vero, secundo Similium, similes esse ait, passerem, buglossum, taeniam. Aristo-

νίαν. Ἀριστοτέλης δ', ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, [1] γράφει· „Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἰχθυδίων οἱ πλεῖστοι ἅπαξ τίκτουσιν, οἷον οἱ χυτοὶ, οἱ τῷ δικτύῳ περιεχόμενοι, χρόμις, ψῆττα, θύννος, πηλαμὺς, κεστρεὺς, χαλκί-
a δες, καὶ τὰ τοιαῦτα." [2] Ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζωϊκῶν· „Σελάχη, φησί· βοῦς, τρυγὼν, νάρκη, βατὶς, βάτραχος, βούγλωττα, ψῆττα, μῦς." [3] Δωρίων δὲ, ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, γράφει· „Τῶν δὲ πλατέων, βούγλωττον, ψῆτταν, ἔσχαρον, ὃν καλοῦσι καὶ κόριν." Βουγλώσσους δ' ὀνομάζει καὶ Ἐπίχαρμος, ἐν Ἥβας γάμῳ·

ὑαινίδες τε βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος.

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ἐν Ἐπιστολαῖς, τὰς καλλίστας γίνεσθαι, φησὶ, ψήττας περὶ Ἐλευσῖνα τῆς Ἀττικῆς. Ἀρχέστρατος δὲ φησίν·

Εἶτα λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην, καὶ τὴν ὑπότρηχυν
b βούγλωσσον, [4] περὶ Χαλκίδα κεδνήν. —

1 ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας ed. Bas. ἐν πέμπτῳ Μορίων ed. Casaub. 2 καὶ τοιαῦτα, absque τὰ edd. 3 σῦς corrigunt viri docti. 4 βούγλωσσα ms. A.

teles vero, quinto De Partibus Animalium, scribit: »Similiter & pisciculorum plerique semel pariunt, veluti qui χυτοὶ (quasi *profusi*) dicuntur, qui reti concluduntur, chromis, passer, thynnus, pelamis, mugil, chalcides, & id genus alii.« In libro vero De Animantibus: »Cartilaginei, inquit, sunt: bos, pastinaca, torpedo, raia, rana, buglotta, (*sive*, solea,) passer, mus.« Dorion vero, De Piscibus, scribit: » Ex latis, buglottum, passerem, escharum, quem & *corin* vocant.« Buglossos vero etiam Epicharmus nominat, in Hebes Nuptiis:

Hyaenidesque, buglossique, & citharus.

Lynceus Samius, in Epistolis, ait, pulcerrimos passeres gigni circa Eleusinem Atticae. Archestratus vero ait:

Deinde sumendus magnus passer, & subaspera
buglossus, circa venerandam Chalcidem. —

Idem Rhombus. Ῥωμαῖοι δὲ καλοῦσι τὴν ψῆτταν ῥόμβον, καὶ ἔστι τὸ ὄνομα Ἑλληνικόν. Ναυσικράτης, ἐν Ναυκλήροις, προειπὼν δὲ περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος, ἐπιφέρει·

A. Αἱ ξανθοχρῶτες, ἃς κλύδων Αἰξωνικὸς
πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται·
αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι Φωσφόρον κόρην,
δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
B. Τρίγλαν λέγεις, γαλακτοχρῶτα Σικελὸς
ὃν [1] πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβος. [2]

CXL. Conclusio. Πεπληρωκότες τὴν περὶ Ἰχθύων γενομένην τοῖς δειπνοσοφισταῖς ἀδολεσχίαν, ὦ Τιμόκρατες, αὐτοῦ τοὺς λόγον καταπαύσαντες, εἰ μή τι καὶ ἄλλων σοι δεῖ βρωμάτων, παραθήσομέν σοι [3] καὶ ἃ Εὔβουλος εἴρηκεν ἐν Λάκωσιν, ἢ Λήδᾳ·

Πρὸς τούτοισιν [4] δὲ παρέσται σοι

1 ὃ legebam, & mox 2 ῥόμβῳ. 3 παραθήσομαί σοι edd. 4 Vulgo Πρὸς τούτοις.

Passerem vero Romani *rhombum* vocant, quod graecum est vocabulum. Nauficrates, in Naucleris, postquam de glauco pisce dixerat, sic pergit:

A. *Fulvae illae, quas fluctus Aexonicus*
omnium optimas, quae ubivis locorum sunt, nutrit:
quibus etiam Deam venerantur Luciferam virginem,
coenarum quum dona mittunt nautici.
B. *Triglam* (mullum) *dicis, colore lactis illius, Siculum*
quod spissat vulgus rhombo, (i. e. *circumacto cylindro.*)

140. Sic quum absolverimus Deipnosophistarum de Piscibus sermocinationes, mi Timocrates, finem hîc faciamus sermoni: &, nisi quid aliorum insuper desideras ciborum, adponemus tibi adhuc quae Eubulus dixit in Laconibus sive Leda:

Praeter haec aderit tibi

θύννου τέμαχος, κρέα δελφακίων,
χορδαί τ' ἐρίφων, ἧπαρ τε κάπρου,
κριοῦ τ' ὄρχεις, χόλικές τε βοὸς,
κράνιά τ' ἀρνῶν, νῆστίς τ' ἐρίφου,
γαστήρ τε λαγὼ, φύσκη, χορδὴ,
πνεύμων, ἀλλᾶς τε. [1] — —

Ἐμφορηθεὶς οὖν [2] καὶ τούτων, ἔασον ἡμᾶς καὶ τοῦ σωματίου ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι, ἵνα δυνηθῇς τὰ μετὰ ταῦτα εὐλόγως σιτεῖσθαι.

1 Vulgo ἄλλας τε. Suſpicari potuiſſes ἄλλα τε. 2 δὴ edd.

thynni pulpamentum, porcellorum carnes,
lactes hoedorum, heparque apri,
vervecis teſtes, extaque bovis,
capitaque ovium, inteſtinum hoedi,
venter leporis, hilla, lactes,
pulmo, lucanica. —

His igitur ſatiatus, ſine & nos curare corpusculum, quo deinde & aliis, quae ſequentur, probabiliter veſci poſſis.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ[1]

ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.[2]

---

1. Lusitaniae fertilitas.

ΤῊΝ κατὰ τὴν Λυσιτανίαν[3] (χώρα δ᾽ ἐστὶν αὕτη τῆς Ἰβηρίας, ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Σπανίαν[4] ὀνομάζουσι) διηγούμενος εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ἀνδρῶν ἄριστε Τιμόκρατες, ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, φησὶν, ὡς αὐτόθι διὰ τὴν τοῦ ἀέρος p. 331 εὐκρασίαν, καὶ τὰ ζῶα πολύγονα καὶ οἱ ἄνθρωποι,[5] a

1 ΝΑΥΚΡΑΤΙ'ΤΟΥ constanter adiicit ms. *A*. 2 Libri numerus in ms. *A*. sic signatus: Τῶν εἰς λ' ἀρχὴ τοῦ ιε'. Η'. 3 κατὰ Λυσιτ. absque artic. edd. cum ms. *Ep*. 4 Ἱσπανίαν edd. 5 καὶ ἀνθρ. edd.

ATHENAEI

DEIPNOSOPHISTARUM

LIBER OCTAVUS.

POLYBIUS Megalopolitanus, optime virorum Timocrates, felicitatem exponens terrae *Lusitaniae* (pars ea est *Iberiae*, quam *Spaniam* hodie Romani vocant) Historiarum libro quarto & trigesimo scribit: esse ibi ob coeli felicem temperiem & reliqua animantia foecunda admodum, & hominum numerosam prolem, &, quae gignun-

καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ οὐδέ ποτε φθείρονται. „Ῥόδα μὲν γὰρ αὐτόθι, καὶ λευκόϊα, καὶ ἀσπάραγοι, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, οὐ πλεῖον διαλείπει μηνῶν τριῶν. τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος, καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα, καὶ κατὰ τὸ κάλλος, μεγάλην ἔχει διαφορὰν πρὸς τὸ γινόμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ. Καὶ ὁ μὲν τῶν κριθῶν σίκλος (μέδιμνος) ἐστὶ [1] δραχμῆς· ὁ δὲ τῶν πυρῶν, ἐννέα ὀβολῶν Ἀλεξ-
b ανδρινῶν· τοῦ δ' οἴνου δραχμῆς ὁ μετρητής· καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ, καὶ λαγώς. τῶν δ' ἀρνῶν, τριώβολον καὶ τετρώβολον [2] ἡ τιμή. ὗς δὲ πίων [3] ἑκατὸν μνᾶς [4] ἄγων, πέντε δραχμῶν· καὶ πρόβατον, δυσίν· τάλαντον δὲ σύκων, τριῶν ὀβολῶν· μόσχος, δραχμῶν πέντε· καὶ βοῦς ζύγιμος, δέκα. τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν οὐδὲ κατηξιοῦτο [5] τιμῆς, ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων.“ Ἡμῖν δὲ ὁ κα-

1 Iungunt vulgo μέδιμνός ἐστι. 2 τριόβολον καὶ τετρόβολον ed. Baf. & Caf. 3 ὗς δείπνων vulgo. 4 μνὰς ms. A. 5 καταξιοῦται ed. Caf.

tur terrâ, numquam corrumpi. » Rofae quidem, inquit, in illa regione, & leucoia, & afparagi, & quae funt his fimilia, non nifi tres menfes intermittunt. Marinum vero obfonium, tam copiâ, quam bonitate & pulcritudine, longe antecellit ei quod noftrum mare fuppeditat. Porro hordei *ficlus* (*medimnus* ea menfura eft) drachmâ venit; tritici, novem obolis Alexandrinis; vini amphora, drachmâ; & mediocris hoedus obolo, item lepus: agni pretium, tres aut quatuor oboli. Sus vero pinguis, centum librarum pondo, quinque drachmis venit; ovis, duabus; ficorum talentum, tribus obolis; vitulus, quinque drachmis; bos iugo aptus, decem. Ferina vero caro nullo fere pretio aeftimata eft; fed auctarii loco & gratis hanc dant emtoribus. « Nobis ve-

λὸς Λαρήνσιος τὴν Ῥώμην Λυσιτανίαν ἑκάστοτε παρέχων, ἐμπίπλησι παντοίων ἀγαθῶν ὁσημέραι, μετὰ [1] τοῦ ἤδεος καὶ μεγαλοφρόνως [2] φιλοτιμούμενος, οὐδὲν φερομένους [3] οἴκοθεν ἢ λογάρια. C

II. Pisces fossiles.

Πολλῶν δὲ λεχθέντων ἐπὶ τοῖς ἰχθύσι λόγων, δῆλος μὲν ἦν ἀχθόμενος ὁ Κύνουλκος. καὶ ὁ καλὸς Δημόκριτος αὐτὸν προφθάσας ἔφη· Ἀλλὰ μὴν, ἄνδρες ἰχθύες, κατὰ τὸν Ἄρχιππον, παρελίπετε [4] (δεῖ γάρ καὶ ἡμᾶς μικρὰ προσοψωνῆσαι·) τούς τε ὀρυκτοὺς ἰχθύας καλουμένους, οἳ ἐν Ἡρακλείᾳ γίγνονται, καὶ περὶ Τίον τοῦ Πόντου, τὴν Μιλησίων ἀποικίαν, ἱστοροῦντος περὶ αὐτῶν [5] Θεοφράστου. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος φιλόσοφος καὶ περὶ τῶν πηγνυμένων διὰ χειμῶνας [6] τῷ κρυστάλλῳ ἱστόρησεν, ἃ οὐ πρότερον αἰσθάνονται, οὐδὲ

1 Deest μετὰ edd. 2 μεγαλόφρονος edd. 3 φερομένοις edd. cum ms. *A*. 4 Vulgo παρελίπετε. δεῖ γὰρ &c. absque parenthesi. Quare παρελίπετέ τε corrigit Casaub. 5 περὶ αὐτοῦ edd. 6 διὰ χειμῶνα edd. cum ms. *A*.

ro apud praestantissimum Larensium, quoties ab eo excipimur, pro Lusitania Roma est: ita nos ille quotidie omnis generis bonis rebus implet, atque etiam iuxta ciborum voluptatem liberalissime amicissimeque nos prosequitur, nihil aliud domo adferentes, praeterquam disputatiunculas.

2. Igitur de Piscibus multae quum agitatae essent disputationes, satis quidem adparebat moleste rem ferre Cynulcum; sed eum praeveniens elegans Democritus, sic est exorsus: At enim, o viri Pisces, ut cum Archippo loquar, omisistis vos quidem (nam & nos oportet obsonii aliquid in commune conferre) cum *fossiles* qui dicuntur *pisces*, qui Heracleae gignuntur, & circa Tium Ponti, Milesiorum coloniam; de quibus Theophrastus narrat: tum vero quae idem philosophus de *induratis per hyemem in glacie* narravit, qui non prius

κινοῦνται, πρὶν ἂν εἰς τὰς λοπάδας ἐμβληθέντες ἕψων-
d ται. Ἴδιον δὲ παρὰ τούτους συμβαίνει, τὸ περὶ τοὺς ἐν Παφλαγονίᾳ ὀρυκτοὺς καλουμένους ἰχθῦς γινόμενον. ὀρύττεσθαι γὰρ κατὰ βάθους πλέονος [1] τοὺς τόπους, οὔτε ποταμῶν ἐπιχύσεις ἔχοντας, οὔθ' ἑτέρων [2] ναμάτων, καὶ εὑρίσκεσθαι ἐν αὐτοῖς ἰχθῦς ζῶντας.

Μνασέας δὲ ὁ Πατρεὺς, ἐν τῷ Περίπλῳ, τοὺς ἐν τῷ Κλείτορι ποταμῷ, φησὶν, ἰχθῦς φθέγγεσθαι, καί- III. Pisces vocales.
τοι μόνους εἰρηκότος Ἀριστοτέλους φθέγγεσθαι σκάρον [3] καὶ τὸν ποτάμιον χοῖρον. Φιλοστέφανος δὲ, ὁ Κυρηναῖος μὲν γένος, Καλλιμάχου δὲ γνώριμος, ἐν τῷ
e Περὶ τῶν παραδόξων Ποταμῶν, ἐν Ἀροανίῳ, [4] φησὶ, τῷ ποταμῷ διὰ Φενεοῦ ῥέοντι, ἰχθῦς εἶναι φθεγγομένους ὁμοίως κίχλαις· καλεῖσθαι δ' αὐτοὺς ποικιλίας. Νυμφόδωρος δ' ὁ Συρακόσιος, [5] ἐν τοῖς Περίπλοις,

1 Vulgo κατὰ βάθος πλέον ἐς τοὺς τοπ. 2 οὔτε θερμῶν vulgo. Forſ. οὔτε φανερῶν. 3 σκάφρον editt. vett. κάπρον ed. Caſ. 4 Ἀόρνῳ vulgo. 5 Συρακούσιος edd.

ſentiunt moventurque, quam in patinas coniecti elixentur. Sed magis etiam ſingulare eſt, quod de foſſilibus, qui dicuntur, in Paphlagonia piſcibus idem tradidit, effodi ibi ad inſignem altitudinem ſcrobes iis in locis, quo nec amnium eſt adfluxus, nec aliarum aquarum, reperirique inibi viventes piſces.

3. Mnaſeas vero Patrenſis, in Periplo, *piſces* in Clitore fluvio, ait, eſſe *vocales;* cum, ſolos ſcaros & fluviatiles porcos vocem edere, ſcripſerit Ariſtoteles. Philoſtephanus vero, genere Cyrenaeus, Callimachi familiaris, in libro De Fluviis mirabilibus, in Aroanio fluvio, qui Pheneum perfluit, piſces eſſe, ait, vocem edentes turdorum voci ſimilem; vocari autem eos *poecilias*. Nymphodorus autem Syracuſius, in Periplis,

Pisces cicures.

ἐν τῷ Ἐλώρῳ ποταμῷ λάβρακας εἶναι, φησὶ, καὶ ἐγχέλεις μεγάλας, οὕτω τιθασοὺς,[1] ὡς ἐκ τῶν χειρῶν δέχεσθαι τῶν προσφερόντων ἄρτους. Ἐγὼ δὲ ἐν τῇ κατὰ Χαλκίδα Ἀρεθούσῃ τεθέαμαι, ἴσως δὲ καὶ ὑμῶν οἱ πλεῖστοι, κεστρεῖς χειροήθεις, καὶ ἐγχέλεις ἐνώτια ἐχούσας ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, λαμβανούσας τε καὶ λαμβανοντας παρὰ τῶν προσφερόντων τροφὰς, τά τε f ἀπὸ τῶν ἱερείων σπλάγχνα, καὶ τυροὺς χλωρούς. Σῆμος δ', ἐν ἕκτῳ Δηλιάδος· „Ἀθηναίοις, φησὶ, θυομένοις ἐν Δήλῳ τὴν χέρνιβα βάψας ὁ παῖς προσήνεγκε, κἀν τῇ φιάλῃ μετὰ τοῦ ὕδατος ἰχθῦς κατέχεεν. εἰπεῖν οὖν αὐτοῖς τοὺς τῶν Δηλίων μάντεις, ὡς κυριεύσουσι τῆς θαλάσσης."

IV.

Fossiles pisces in Gallia.

Πολύβιος δ', ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν a Ἱστοριῶν, μετὰ τὴν Πυρήνην, φησὶν, ἕως τοῦ Νάρβωνος ποταμοῦ πεδίον εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμοὺς Ἰλλέβεριν[2] καὶ Ῥόσκυνον, ῥέοντας παρὰ πόλεις ὁμω-

1 τιθασσοὺς ed. Bas. & Cas. 2 Ἰλίβεριν edd.

ait, esse in Eloro fluvio *labraces* (lupos) & ingentes *anguillas*, ita *cicures*, ut e manu offerentium frusta panis capiant. Ego vero in Arethusa prope Chalcidem ipse vidi, fortasse autem etiam vestrûm plerique, mullos mansuefactos, & anguillas inauribus ornatas argenteis aureisque, accipientes ab offerentibus cibum, victimarum viscera, & recentem caseum. Semus vero, sexto Deliadis, scribit: »Atheniensibus Deli sacra facientibus puer, aquam lavandis manibus cum hausisset, e phiala simul cum aqua pisces infudit. Respondisseque super ea re vates Deliorum, maris fore illos dominos.«

4. Polybius vero, quarto & trigesimo Historiarum libro, scribit, a Pyrenaeo monte usque ad Narbonem fluvium planitiem esse, quam perfluunt Illiberis & Ro-

νύμους κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. ἐν οὖν τῷ πεδίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθῦς ὀρυκτούς. εἶναί τε τὸ πεδίον λεπτόγειον, καὶ πολλὴν ἄγρωστιν ἔχον πεφυκυῖαν. ὑπὸ δὲ ταύτην, διάμμου τῆς γῆς οὔσης ἐπὶ [1] δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑποῤῥεῖν τὸ πλαζόμενον ἀπὸ [2] b τῶν ποταμῶν ὕδωρ· μεθ' οὗ ἰχθύες κατὰ τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν χάριν τῆς τροφῆς, (φιληδοῦσι γὰρ τῇ τῆς ἀγρώστεως ῥίζῃ) πεποιήκασι πᾶν τὸ πεδίον πλῆρες ἰχθύων ὑπογείων, οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν. Ἐν Ἰνδοῖς δὲ, φησὶ Θεόφραστος, τοὺς [3] ἰχθῦς ἐκ τῶν ποταμῶν εἰς τὴν γῆν ἐξιόντας, καὶ πηδῶντας πάλιν ἐς τὸ ὕδωρ ἀπιέναι, καθάπερ τοὺς βατράχους, ὁμοίους ὄντας τὴν ἰδέαν τοῖς μαξινοῖς καλουμένοις ἰχθῦσιν.

Pisces in terram exeuntes.

V. Exocoetus.

Οὐκ ἔλαθε δέ με οὐδὲ Κλέαρχος, ὁ ἀπὸ τοῦ Πεc ριπάτου, ὃς εἴρηκε καὶ περὶ τοῦ ἐξωκοίτου καλου-

1 ὑπὸ δύο vulgo. 2 ὑπὸ τῶν ποτ. edd. 3 τινὰς corr. Cas.

fcynus amnes, praeterfluentes cognomina oppida a Gallis habitata. In illa igitur planitie reperiri *fossiles* qui dicuntur *pisces*. Esse autem solum tenue, in quo multa nascatur agrostis. Subter hanc, quum arenosa sit terra ad duorum vel trium cubitorum altitudinem, subterfluere aquam e fluminibus divagantem. Cum ea aqua, ubi diffunditur, pisces simul sub terram intrantes pabuli caussa, (delectantur enim agrosteos radice) implent totum campum subterraneis piscibus, quos effodientes capiunt homines. Apud Indos vero, ait Theophrastus, pisces esse e fluminibus in terram exeuntes, rursusque in aquam subsultim redeuntes, veluti ranas: esse eos forma similes eis piscibus, qui maxini vocantur.

5. Nec vero me latent quae de *exocoeto*, quem vocant, pisce Clearchus Peripateticus scripsit, in libro qui

μένου ἰχθύος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Περὶ τῶν Ἐνύδρων. εἴρηκε γάρ· (κρατεῖν δ' οἶμαι καὶ τῆς λέξεως, οὕτως ἐχούσης·) „ Ἐξώκοιτος ἰχθὺς, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν ἄδωνιν [1] τοὔνομα μὲν εἴληφε διὰ τὸ πολλάκις τὰς ἀναπαύσεις ἔξω τοῦ ὑγροῦ ποιεῖσθαι. ἔστι δὲ ὑπόπυῤῥος, καὶ ἀπὸ τῶν βραγχίων ἑκατέρωθεν τοῦ σώματος μέχρι τῆς κέρκου [2] μίαν ἔχει διηνεκῆ λευκὴν ῥάβδον. ἔστι δὲ στρογγύλος, ἀλλ' οὐ πλατὺς ὤν, κατὰ τὸ μέγεθος ἴσος ἐστὶ τοῖς παραιγιαλίταις κεστρινίσκοις· οὗτοι δ' εἰσὶν ὀκταδάκτυλοι μάλιστα τὸ μῆκος. τὸ δὲ σύνολον d ὁμοιότατός ἐστι τῷ καλουμένῳ τράγῳ ἰχθυδίῳ· πλὴν τοῦ ὑπὸ τὸν στόμαχον μέλανος, ὃ καλοῦσι τοῦ τράγου πώγωνα. Ἔστι δὲ ὁ ἐξώκοιτος τῶν πετραίων, καὶ βιοτεύει περὶ τοὺς πετρώδεις τόπους. καὶ ὅταν ᾖ γαλήνη, συνεξορούσας τῷ κύματι, κεῖται ἐπὶ τῶν πετριδίων πολὺν χρόνον, ἀναπαυόμενος ἐν τῷ ξηρῷ, καὶ

1 ἄδωνιν ms. *A*. 2 τῆς κέρκης ms. *Ep*.

De Aquatilibus inſcribitur. Ait igitur: (nam ipſa verba meminiſſe mihi videor, ſic habentia:) » *Exocoetus* piſcis, quem *adonin* vocant nonnulli, inde nomen invenit, quod ſaepius extra aquam quietem capit. Eſt autem ſubrufus; & a branchiis ab utraque corporis parte, usque ad caudam, unam continuam virgam habet albam. Eſt autem rotundus, ſed, quum non latus ſit, magnitudine par eſt litoralibus minutis mugilibus: quorum longitudo octo admodum digitorum eſt. Omnino vero ſimillimus eſt piſciculo, quem *tragum* (i. e. hircum) vocamus; excepta nigra ſub ſtomacho macula, quam tragi barbam vocant. Eſt autem exocoetus e ſaxatilium genere, vitamque degit in locis ſaxoſis Igitur quum tranquillum mare eſt, ſubſilit unà cum fluctu; & in parvis cautibus diu iacet, requieſcens in ſicco, & ſoli ſe obver-

μεταστρέφει μὲν ἑαυτὸν πρὸς τὸν ἥλιον. ὅταν δ' ἱκανῶς αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν ἔχῃ, προσκυλινδεῖται τῷ ὑγρῷ, μέχρις οὗ ἂν πάλιν ὑπολαβὸν αὐτὸν [1]
e τὸ κῦμα κατενέγκῃ μετὰ τῆς ἀναῤῥοίας εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅταν δ' ἐγρηγορὼς ἐν τῷ ξηρῷ τύχῃ, φυλάττεται τῶν ὀρνίθων τοὺς παρευδιστὰς [2] καλουμένους, ὧν ἐστι κηρύλος, τροχίλος, καὶ ὁ τῇ κρεκὶ προσεμφερὴς ἐλώριος. [3] οὗτοι γὰρ ἐν ταῖς εὐδίαις παρὰ τὸ ξηρὸν νεμόμενοι, πολλάκις αὐτῷ περιπίπτουσιν. οὓς ὅταν προΐδηται, φεύγει πηδῶν καὶ ἀσπαίρων, ἕως ἂν εἰς τὸ ὕδωρ ἀποκυβιστήσῃ."

VI. Rursus de Piscibus vocalibus.

Ἔτι ὁ αὐτὸς Κλέαρχος καὶ ταῦτά φησι, σαφέστερον τοῦ Κυρηναίου Φιλοστεφάνου, οὗ πρότερον ἐμνή-
f σθην· [4] „Ἐπεί τινες τῶν ἰχθύων, οὐκ ἔχοντες βρόγχον, φθέγγονται. τοιοῦτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Κλείτορα τῆς Ἀρκαδίας ἐν τῷ Λάδωνι καλουμένῳ ποταμῷ. φθέγγον-

1 αὐτὸ edd. 2 παρευδιαστὰς corrigunt viri docti. 3 ἐλώριος edd. cum ms. *A*. 4 ἐμνήσθη edd.

tens. Postquam satis quievit, provolvit se versus mare, donec eum alius excipiens fluctus, ubi reciprocatur, in mare rursus defert. Quum vero vigilat in sicco, cavet aves eius generis, quae pareudistae vocantur, (*sive*, pareudiastae, quae tranquillo mari circa litora pascuntur) quales sunt cerylus, trochilus, & creci similis helorius. Hae enim, cum serenum coelum & mare tranquillum est, in siccis circa mare locis cibum quaerentes, saepe eum invadunt. Quas ubi prospexit, fugit subsultans & palpitans, donec rursus in aquam praecipitem se dederit.«

6. Praeterea idem Clearchus etiam haec dicit, apertius quam Cyrenaeus Philostephanus, quem ante nominavi. »Nam nonnulli ex piscibus, (inquit) quamvis guttur non habeant, sonum edunt. Tales sunt qui circa Clitorem Arcadiae in Ladone, qui vocatur, fluvio gi-

Alia de Piscibus mirabilia.

ται γὰρ, καὶ πολὺν ἦχον ἀποτελοῦσι." Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς, ἐν τῇ τετάρτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν Ἱστοριῶν· „Περὶ Ἀπάμειαν, φησὶ, τὴν Φρυγιακὴν, κατὰ τὰ Μιθριδατικὰ, σεισμῶν γενομένων, ἀνεφάνησαν περὶ τὴν χώραν αὐτῶν λίμναι τε, αἱ πρότερον οὐκ οὖσαι, καὶ ποταμοὶ, καὶ ἄλλαι πηγαὶ ὑπὸ τῆς κινήσεως ἀνοιχθεῖσαι· πολλαὶ δὲ καὶ ἠφανίσθησαν. τοσοῦτόν τε ἄλλο ἀνέβλυσεν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ πικρόν τε καὶ γλαυκὸν [1] ὕδωρ, πλεῖστον ὅσον ἀπεχούσης τῶν τόπων τῆς θαλάσσης, ὥστε ὀστρέων πλησθῆναι τὸν πλησίον τόπον ἅπαντα, καὶ ἰχθύων, τῶν τε ἄλλων [2] ὅσα τρέφει ἡ θάλασσα." Οἶδα δὲ καὶ πολλαχοῦ ὕσαντα τὸν

Pluit piscibus, tritico, ranis.

θεὸν ἰχθύσι. Φαινίας γοῦν, ἐν δευτέρῳ Πρυτανέων Ἐρεσίων, ἐν Χεῤῥοννήσῳ, φησὶν, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας [3] ὗσαι τὸν θεὸν ἰχθύας. καὶ Φύλαρχος [4] δ', ἐν τετάρτῃ, ἑω-

1 γλυκὺ ed. Caf. & ms. *Ep.* inter lineas. 2 Desunt τῶν τε ἄλλων edd. 3 ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις edd. 4 Φίλαρχος ms. *Ep.*

gnuntur. Nam & sonum edunt, & eum quidem validum admodum. « Nicolaus vero Damascenus, quarto & centesimo libro Historiarum, scribit: » Circa Apameam Phrygiae, belli Mithridatici temporibus, exorto terrae motu exstiterunt in agro Apamensium & lacus, ubi ante nulli fuerant, & fluvii, & alii fontes ex terrae concussu aperti: alii vero etiam multi evanuerunt. Aliaque etiam aqua amara & glauco colore in eâdem regione, longissime a mari remotâ, tantâ copiâ scaturivit, ut ostreis piscibusque, aliisque rebus quas mare gignit, totus vicinus locus compleretur. « Multis quoque in locis *piscibus pluisse coelum* non ignoro. Phaenias certe, secundo libro Prytanum Eresiorum, ait, in Cherronneso per tres continuos dies piscibus coelum pluisse. Atque etiam Phylarchus, quarto libro, scribit, vidisse non-

ρακέναι τινὰς πολλαχοῦ τὸν θεὸν ὕσαντα ἰχθῦσιν, πολλάκις δὲ καὶ πυροῖς· τοῦ αὐτοῦ συμβαίνοντος καὶ ἐπὶ βατράχων. Ἡρακλείδης γοῦν ὁ Λέμβος, ἐν τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ τῶν Ἱστοριῶν· „Περὶ τὴν Παιονίαν καὶ Δαρδανίαν, βατράχους, φησὶν, ὕσεν ὁ θεός· καὶ τοσοῦτον αὐτῶν ἐγένετο τὸ πλῆθος, ὡς τὰς οἰκίας καὶ τὰς
b ὁδοὺς πλήρεις εἶναι. τὰς μὲν οὖν πρώτας ἡμέρας κτείνοντες τούτους, καὶ συγκλείοντες τὰς οἰκίας, διεκαρτέρουν. ὡς δ᾽ οὐδὲν ἤνυον, ἀλλὰ τά τε σκεύη ἐπληροῦτο, καὶ μετὰ τῶν ἐδεσμάτων εὑρίσκοντο συνεψόμενοι καὶ συνοπτώμενοι οἱ βάτραχοι, καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ τοῖς ὕδασιν ἦν χρῆσθαι, οὔτε τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν γῆν [1] θεῖναι συσσεσωρευμένων αὐτῶν, ἐνοχλούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς τῶν τετελευτηκότων ὀδμῆς, ἔφυγον τὴν χώραν."

VII. Tryphon Apamensis,

Οἶδα δὲ καὶ Ποσειδώνιον, τὸν ἀπὸ τῆς Στοᾶς, εἰπόντα περὶ πλήθους ἰχθύων τάδε· „Ὅτε Τρύφων ὁ

1 ἐπὶ τῆς γῆς edd.

nullos multis in locis pluisse piscibus, saepe etiam tritico: quin & in ranis idem accidisse novimus. Heraclides quidem Lembus, primo & vicesimo libro Historiarum, scribit: »In Pannonia & Dardania, *ranis pluebat coelum*: ac tanta earum exstitit multitudo, ut publicas vias privatasque domos implerent. Primis igitur diebus interficientes eas, & domos occludentes, durarunt incolae: sed, quum nihil proficerent, verum vasa omnia complerentur, & unâ cum cibis elixae assaeque ranae reperirentur, adhaec cum nec aquis uti possent homines, nec pedes in terram ponere prae ranarum ubique coacervatarum copiâ, denique etiam mortuarum odore vexati, e patria profugerunt.«

7. Scio etiam, Stoicum Posidonium de mira quadam piscium multitudine haecce scripsisse: »Cum Tryphoni

Ἀπαμεὺς, ὁ τὴν τῶν Σύρων βασιλείαν ἁρπάσας, c
& Sarpedon, dux Demetrii. ἐπολεμεῖτο ὑπὸ Σαρπηδόνος τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ περὶ Πτολεμαΐδα πόλιν· [1] καὶ ὡς ὁ Σαρπηδὼν λειφθεὶς [2] ἀνεχώρησεν εἰς τὴν μεσόγαιαν μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν, οἱ δὲ τοῦ Τρύφωνος ὥδευον κατὰ τὸ πληγίαλον νικήσαντες τὴν μάχην· [3] ἐξαίφνης πελάγιον κῦμα ἐξαρθὲν μετέωρον εἰς ὕψος ἐξαίσιον ἐπῆλθε τῇ γῇ, καὶ πάντας αὐτοὺς ἐπέκλυσεν, διέφθειρέ τε ὑποβρυχίους, ἰχθύων τε πολὺν σωρὸν ἀναχωροῦν τὸ κῦμα μετὰ τῶν νεκρῶν κατέλιπε. καὶ οἱ περὶ τὸν Σαρπηδόνα, d ἀκούσαντες τὴν συμφορὰν, ἐπελθόντες, τοῖς μὲν τῶν πολεμίων σώμασιν ἐφήσθησαν, ἰχθύων δὲ [4] ἀφθονίαν ἀπηνέγκαντο, καὶ ἔθυσαν ΠΟΣΕΙΔΩ͂ΝΙ ΤΡΟΠΑΙ͂Ω πρὸς τοῖς προαστείοις τῆς πόλεως. "

VIII. Oraculum per Pisces.

Οὐ κατασιωπήσομαι δὲ οὐδὲ τοὺς ἐν Λυκίᾳ ἰχθυομάντεις ἄνδρας, περὶ ὧν ἱστορεῖ Πολύχαρμος ἐν

1 Πτολεμαΐδα λίμνην ms. *Ep.* 2 ληφθεὶς edd. 3 τῇ μάχῃ edd. 4 ἰχθύων τε edd. cum ms. *A.*

Apamensi, ei qui Syriae regnum ad se rapuerat, bellum intulisset Sarpedon, copiarum dux Demetrii, circa urbem Ptolemaidem, praelioque victus Sarpedon cum suis militibus in mediterranea se recepisset, Tryphonis autem victrices copiae secundum mare facerent iter; subito exortus e mari fluctus, & in miram altitudinem sublatus, in terram ingruit, cunctosque illos obrutos interemit in undis; rursusque inde recedens fluctus piscium ingentem acervum simul cum cadaveribus in litore reliquit. Qua cognita calamitate, Sarpedon cum suis regressus, laetatus est hostilium adspectu cadaverum, piscium vero ingentem copiam abstulit, & *Neptuno Tropaeo* prope suburbia Ptolemaidis sacra fecit. "

8. Nec silentio praeteribo illos in Lycia homines, *qui per Pisces vaticinantur*, de quibus Polycharmus narrat

δευτέρῳ Λυκιακῶν, γράφων οὕτως· „Ὅταν γὰρ διέλθωσι [1] πρὸς τὴν θάλασσαν, οὗ τὸ ἄλσος [2] ἐστὶ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ δίνη ἐπὶ τῆς ἀμάθου, παραγίνονται ἔχοντες [3] οἱ μαντευόμενοι
e ὀβελίσκους δύο ξυλίνους, ἔχοντας ἐφ’ ἑκατέρῳ [4] σάρκας ὀπτὰς ἀριθμῷ δέκα. καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς κάθηται πρὸς τῷ ἄλσει σιωπῇ· ὁ δὲ μαντευόμενος ἐμβάλλει τοὺς ὀβελίσκους εἰς τὴν δίναν, καὶ ἀποθεωρεῖ τὸ γινόμενον. μετὰ δὲ τὴν ἐμβολὴν τῶν ὀβελίσκων πληροῦται θαλάσσης ἡ δίνα, καὶ παραγίνεται ἰχθύων πλῆθος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον, ὥστ’ ἐκπλήττεσθαι τὸ ὁρατὸν [5] τοῦ πράγματος, τῷ δὲ μεγέθει [6] ὥστε καὶ εὐλαβηθῆναι. ὅταν δὲ ἀπαγγείλῃ τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων ὁ προφήτης, [7] οὕτως τὸν χρησμὸν λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱε-

1 δὴ ἔλθωσι corr. Casaub. 2 οὗ καὶ ἄλσος ed. Bas. & Casaub. 3 Deest ἔχοντες ed. Cas. 2 & 3. 4 ὑφ’ ἑκατ. ed. Bas. & Cas. Malebam καὶ ἐφ’ ἑκάτ. vel ὧν ἐφ’ ἑκατ. absque ἔχοντας: aut ἔχοντας ἑκάτερον, aut certe ἔχοντες ἐφ’ ἑκατ. 5 τὴν ὅρασιν ms. *Ep.* 6 μεγέθει δὲ τοιούτων ms. *Ep.* & caret paulo superius καὶ τοιοῦτον. 7 τῷ προφήτῃ coniect. Dalec.

secundo libro Rerum Lyciacarum, ita scribens: »Postquam igitur ad mare pervenerunt, ubi in litore lucus est Apollinis, in quo est vorticosus in arena gurges; accedunt oraculum consulturi, duo lignea verua manu tenentes, & in eorum utroque assas carnes numero decem. Et sacerdos quidem sedet silentio ad lucum; is autem qui oraculum petit verua in gurgitem iniicit, & quid eveniat exspectat. Iniectis verubus repletur gurges mari, adestque piscium multitudo tanta talisque, ut admiratione stupefaciat adspectus, & magnitudine piscium metus etiam incutiatur. Inde postquam (sacerdoti) renunciavit vates quaenam essent piscium species, sic demum a sacerdote responsum super his, quae scire cu-

ρέως ὁ μαντευόμενος περὶ ὧν ηὔξατο. Φαίνονται δὲ ὀρ- f
φοὶ, γλαῦκοι, ἐνίοτε δὲ φάλαιναι ἢ πρίστεις,[1] πολ-
λοὶ δὲ καὶ ἀνόρατοι ἰχθῦς καὶ ξέναι τῇ ὄψει. "Ἀρτε-
μίδωρος δ', ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Γεωγραφουμένων", Λέ-
γεσθαι, φησὶν, ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων, πηγὴν ἀναδίδο-
σθαι γλυκέος ὕδατος, ὅθεν συμβαίνει δίνας γίνεσθαι·
γίνεσθαι δὲ καὶ ἰχθύας ἐν τῷ δινάζοντι τόπῳ μεγά-
λους. τούτοις δὲ οἱ θυσιάζοντες ἐμβάλλουσιν ἀπαρ-
χὰς τῶν θυσιαζομένων, ἐπὶ ξυλίνων ὀβελίσκων ἀνα-
πείροντες, κρέα ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ, καὶ μάζας, καὶ ἄρ- a
τους. ὀνομάζεται δὲ ὁ λιμὴν καὶ ὁ τόπος οὗτος, Δῖνος."

IX. — Patrochus pifces mittit Antigono.

Οἶδα δὲ καὶ Φύλαρχον εἰρηκότα που περὶ μεγάλων ἰχθύων, καὶ τῶν συμπεμφθέντων αὐτοῖς σύκων χλωρῶν, ὅτι αἰνιττόμενος Πάτροκλος ὁ Πτολεμαίου στρατηγὸς Ἀντιγόνῳ τῷ βασιλεῖ ἔπεμπεν, ὡς Δα-

1 πρήστεις Epit.

pit, accipit is qui oraculum confultum venit. Adparent autem orphi, glauci, nonnumquam etiam balaenae, aut priftes: multi vero etiam pifces inufitatâ & infolitâ prorfus formâ.« Artemidorus vero, decimo libro Defcriptionis Terrarum, ait: »Narrare indigenas, fcaturire ibi fontem dulcium aquarum, quae gurgites efficiant: & in loco, ubi funt ii gurgites, pifces gigni ingentes. His igitur ii, qui facra faciunt, proiiciunt primitias facrorum oblatorum, verubus ligneis infixas, carnes elixâs affasque, & mazas, & panes. Vocatur autem is portus locusque, *Dinus.*« (id eft, *Gurges.*)

9. Scio etiam quae Phylarchus narrat de ingentibus pifcibus, fimulque cum his miffis recentibus ficis: miffa fcilicet haec dona effe a Patroclo, Ptolemaei duce copiarum, ad Antigonum regem, quibus animi fui fenfum fubobfcure fignificaret, quemadmodum Scythae ad

ρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ. ἔπεμψαν γὰρ οὗτοι μὲν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὄρνιν, καὶ οἰστὸν, καὶ βάτραχον. ἀλλ' ὅ γε Πάτροκλος, ὡς διὰ τῆς τρίτης τῶν Ἱστοριῶν φησιν ὁ Φύλαρχος, πεμφθέντων τῶν
b προειρημένων σύκων καὶ ἰχθύων. [1] ἐτύγχανε δὲ κωθωνιζόμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς πάντες διηπόρουν τὸ ἐπὶ τοῖς δώροις, ὁ Ἀντίγονος γελάσας, πρὸς τοὺς φίλους ἔφη, γινώσκειν τί βούλεται τὰ ξένια· ἢ γὰρ θαλαττοκρατεῖν ἡμᾶς φησι Πάτροκλος, ἢ τῶν σύκων τρώγειν.

Οὐ λανθάνει δέ με, καὶ ὅτι κοινῶς πάντες οἱ ἰχθύες καμασῆνες ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους ἐλέχθησαν τοῦ φυσικοῦ, οὕτως· X. Pisces καμασῆνες.

Πῶς [2] καὶ δένδρεα μακρὰ καὶ εἰνάλιοι καμασῆνες.

καὶ ὅτι ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη (εἴτε Κύπριός τίς Cypria carmina.
c ἐστι, ἢ Στάσινος, ἢ ὅς τις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμε-

1 Utique aut hic, aut paulo ante, intercidisse nonnihil videtur.
2 οὕτως πως· Καὶ δένδρ. ms. *A*.

Darium, terram ipsorum invadentem. Miserant enim hi, ut ait Herodotus, avem & sagittam & ranam. At Patroclus, ut tertio libro Historiarum Phylarchus narrat, missis praedictis ficis piscibusque. Compotabat autem tum forte Antigonus cum amicis: qui quum omnes de doni significatione ambigerent; ridens Antigonus, *nosse se*, ait, *munus illud quid sibi vellet. Hoc enim dicit* (inquit) *Patroclus, aut maris imperium nobis esse obtinendum, aut rodendas ficos.*

10. Nec me latet, communi nomine pisces omnes *camasenes* dictos esse ab Empedocle Physico, ubi ait:

Quomodo & arbores magnae, & marium incolae camasenes.

Novi quoque a *Cypriorum Carminum* auctore (sive is *Cyprius* quidam fuit, sive *Stasinus*, sive quo alio nomine

Nemesis in piscem mutata.

νος) τὴν Νέμεσιν ποιεῖ διωκομένην ὑπὸ Διὸς, καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφουμένην, διὰ τούτων·

Τοῖς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε, θαῦμα βροτοῖσι·
τήν ποτε καλλίκομος Νέμεσις φιλότητι μιγεῖσα
Ζηνὶ, θεῶν βασιλῆϊ, τέκεν κρατερῆς ὑπ᾽ ἀνάγκης.
Φεῦγε γὰρ, οὐδ᾽ ἔθελεν μιχθήμεναι ἐν φιλότητι
πατρὶ Διὶ Κρονίωνι· ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ. 5 d
καὶ Νέμεσις κατὰ γῆν τε [1] καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδωρ
φεῦγεν· Ζεὺς δ᾽ ἐδίωκε· (λαβεῖν δ᾽ ἐλιλαίετο θυμῷ·)
ἄλλοτε μὲν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
ἰχθύϊ εἰδομένην, [2] πόντον πολὺν ἐξορόθυνεν· 9
ἄλλοτ᾽ ἀν᾽ Ὠκεανὸν ποταμὸν καὶ πείρατα γαίης,
ἄλλοτ᾽ ἀν᾽ ἤπειρον πολυβώλακα. γίνετο δ᾽ αἰεὶ

1 Καὶ Νεμέσει κατὰ τήνδε edd. καταπηνδε ms. A. Malebam vero Καὶ ἡ μὲν κατὰ γῆν τε. 2 Forſ. εἰδομένη.

vocari gaudet) Nemeſin fingi, cum eam Iupiter perſequeretur, in piſcem mutatam. Verſus ipſi hi ſunt:

Cum his tertiam Helenam genuit, admirationem mortalibus:
quam pulcricoma Nemeſis ex Iovis concubitu
regis Deorum peperit, praepotenti vi ſubacta.
Fugerat enim, nolueratque concumbere
cum patre Iove Saturnio: pudore enim adfligebatur.
Igitur per terras & ſterilem per pontum fugiebat
Nemeſis: perſequebatur autem Iupiter, potiri ea cupiens.
Modo illa per fluctus reſonantis maris,
piſci ſimilis facta, multum mare curſu emetiebatur,
modo ſecundum Oceanum fluvium ad terminos terrae,
modo per gleboſam continentem. Semper autem animantium,

θηρία ὅσσ' ἤπειρος ἀνατρέφει, [1] ὄφρα φύγοι νιν.

e Οἶδα δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόπυριν καλουμένην περὶ τὴν Βόλβην [2] λίμνην, περὶ ἧς Ἡγήσανδρος ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι φησὶν οὕτως· „[Περὶ] [3] Ἀπολλωνίαν τὴν Χαλκιδικὴν δύο ποταμοὶ ῥέουσιν, Ἀμμίτης καὶ Ὀλυνθιακός. ἐμβάλλουσι δὲ ἀμφότεροι εἰς τὴν Βόλβην λίμνην. ἐπὶ δὲ τοῦ Ὀλυνθιακοῦ μνημεῖόν ἐστιν Ὀλύνθου, τοῦ Ἡρακλέους καὶ Βόλβης [4] υἱοῦ. κατὰ δὲ τὸν ἀνθεστηριῶνα καὶ ἐλαφηβολιῶνα, λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι, διότι πέμπει ἡ Βόλβη τὴν Ἀπόπυριν Ὀλύνθω, καὶ [5] κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἀπέραντον πλῆθος f ἰχθύων ἐκ τῆς λίμνης εἰς τὸν Ὀλυνθιακὸν ἀναβαίνειν ποταμόν. ἐστὶ δὲ βραχὺς, ὥστε μόλις κρύπτειν τὸ σφυρόν· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον τοσοῦτον ἔρχεται πλῆθος ἰχθύων, ὥστε τοὺς περιοίκους ἅπαντας ἱκανὸν εἰς τὴν

XI.

Apopyris circa Bolben lacum.

Olynthus, Herculis & Bolbes fil.

1 αἰνὰ τρέφει ed. Ven. cum Ms. Unde fortasse, θηρί' ὅσ' ἤπειρος αἰνὰ τρέφει. 2 Partim Κόμβην, partim Βιλύκην edd. h. l. & mox Βολβὴν Ms. 3 Abest Περὶ vulgo. 4 Βολύνς edd. & mox rursus Βολύν. 5 Deest καὶ edd.

quotquot tellus alit, formam adsumebat, quo vim illius effugeret.

11. Memini etiam quae de *Apopyri*, quam vocant, narrantur circa *Bolben* lacum; de qua Hegesander in Commentariis ita scribit: »Circa Apolloniam Chalcidicam duo fluunt rivi, Ammites & Olynthiacus: quorum uterque in Bolben lacum influit. Ad Olynthiacum est Olynthi monumentum, Herculis filii & Bolbae. Mensibus igitur anthesterione & elaphebolione, ut narrant indigenae, mittit Bolba Apopyrin Olyntho, eoque tempore immensa piscium multitudo in Olynthiacum rivum adscendit. Est autem brevis rivus, ut malleolum pedis vix tegat aqua: nihilo vero minus tanta adscendit piscium multitudo, ut omnes adcolae salsamentorum

ἑαυτῶν χρείαν συντιθέναι τάριχος. θαυμαστὸν δέ ἐστι τὸ μὴ παραλλάττειν τὸ τοῦ Ὀλύνθου μνημεῖον. Πρότερον μὲν οὖν, φασὶ, τοὺς κατὰ τὴν Ἀπολλωνίαν ἐλαφηβολιῶνος τὰ νόμιμα συντελεῖν τοῖς τελευτήσασι, νῦν δὲ ἀνθεστηριῶνος. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν μόνοις τούτοις τοῖς μησὶ τοὺς ἰχθῦς τὴν ἀνάβασιν ποιεῖσθαι, ἐν οἷς τοὺς τετελευτηκότας εἰώθασι τιμᾷν."

XII. Καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ, ἄνδρες ἰχθύες. ὑμεῖς γὰρ πάντα συναθροίσαντες, βορὰν ἡμᾶς τοῖς ἰχθύσι παραβεβλήκατε, καὶ οὐκ ἐκείνους ἡμῖν, τοσαῦτα εἰπόντες ἃ οὐδὲ [1] Ἰχθύας, ὁ Μεγαρικὸς φιλόσοφος, οὐδ' Ἰχθύων, (ὄνομα δὲ καὶ τοῦτο κύριον) οὗ μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν Ἀμφικτύοσι. Δι' ὑμᾶς δὲ καὶ τῷ παιδὶ παρακελεύσομαι, κατὰ τοὺς Φερεκράτους Μυρμηκανθρώπους·

Ichthyas, philosophus Megaricus.

1 ὅσα οὐδ' Ἰχθ. corr. Casaub.

copiam, quae ipsorum usui sufficiat, condiant. Mirum est vero, non ultra Olynthi monumentum eos adscendere. Olim igitur, aiunt, elaphebolione mense Apolloniatas defunctorum manibus celebrasse inferias, nunc vero anthesterione: eamque ob caussam solis his mensibus pisces adscendere, quibus mensibus defunctis iusta facere consuessent. «

12. Et haec quidem hactenus, Viri pisces. Vos enim omnia colligentes, pabulum nos piscibus proiecistis, non illos nobis: tantumque fecistis verborum, quantum ne ipse quidem *Ichthyas* facere potuisset, Megaricus philosophus, aut *Ichthyon*, (nam & hoc proprium nomen est) cuius Teleclides meminit in Amphictyonibus. Propter vos vero etiam puerum ego iubebo, quemadmodum est apud Pherecratem in Myrmecanthropis: (Formicis - hominibus:)

Μηδέ ποτ' ἰχθῦν, ὦ Δευκαλίων,
μήδ' ἂν, αἰτῶ, παραθῇς μοι.

Καὶ γὰρ ἐν Δήλῳ, φησὶ Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ Δηλιάδος, ὅταν θύωσι τῇ Βριζοῖ· αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐν ὕπνῳ μάντις· (βρίζειν δὲ οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὸ καθεύδειν· Brizo, vates per somnum.

b Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.)

ταύτῃ οὖν ὅταν θύωσιν αἱ Δηλιάδες, προσφέρουσιν αὐτῇ σκάφας πάντων πλήρεις ἀγαθῶν, πλὴν ἰχθύων, διὰ τὸ εὔχεσθαι ταύτῃ περί τε πάντων, καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πλοίων σωτηρίας.

XIII. Philaenidem infamiâ purgat Aeschrio.

Χρύσιππον δ', ἄνδρες φίλοι, τὸν τῆς Στοᾶς ἡγεμόνα κατὰ πολλὰ θαυμάζων, ἔτι μᾶλλον ἐπαινῶ, τὸν πολυθρύλλητον ἐπὶ τῇ Ὀψολογίᾳ Ἀρχέστρατον ἀεί ποτε μετὰ Φιλαινίδος κατατάττοντα, εἰς ἣν ἀνα-

Numquam mihi piscem, Deucalion, numquam, quaeso,
adpone.

Nam & in Delo insula, ut scribit Semus Delius secundo libro Deliados, cum sacra faciunt *Brizoï*, quae est vates per somnum: (nam βρίζειν veteres *dormire* dixerunt; ut

Ibi cum dormissemus, (ἀποβρίξαντες,) *divam exspectabamus auroram.*)

huic igitur cum sacra faciunt Deliacae mulieres, offerunt ei scaphulas bonis rebus cuiusvis generis refertas, piscibus exceptis: vota enim faciunt huic cum aliarum rerum omnium caussâ, tum pro conservandis ipsorum naviculis.

13. Ego vero, Viri amici, Chrysippum Stoae antistitem cum ob alia multa demiror, tum hoc nomine laudo, quod ob Obsonandi artem celebratum *Archestratum* semper eodem loco cum *Philaenide* posuerit ille, cui

φέρεται τὸ περὶ Ἀφροδισίων ἀκόλαστον σύγγραμμα· ὅπερ φησὶ ποιῆσαι Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἰαμβοποιὸς c Πολυκράτη τὸν σοφιστὴν ἐπὶ διαβολῇ τῆς ἀνθρώπου, σωφρονεστάτης γενομένης. ἔχει δὲ οὕτως τὰ ἰαμβεῖα·

Ἐγὼ Φιλαινὶς, ἡ 'πίβωτος ἀνθρώποις,
ἐνταῦθα γήρᾳ τῷ μακρῷ κεκαίμημαι.
Μή μ', ὦ μάταιε ναῦτα, τὴν ἄκραν κάμπτων,
χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην.[1]
Οὐ γὰρ, μὰ τὸν Ζεῦν,[2] οὐ, μὰ τοὺς κάτω Κούρους,
οὐκ ἦν ἐς ἄνδρας μάχλος, οὐδὲ δημώδης·
Πολυκράτης δὲ, τὴν γονὴν Ἀθηναῖος, d
λόγων τι παιπάλημα, καὶ κακὴ γλῶσσα,
ἔγραψεν ὅσσ'[3] ἔγραψ'· ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα.

Archestratum & Philaenidem eodem loco habet Chrysippus.

Ἀλλ' οὖν γε ὁ[4] θαυμασιώτατος Χρύσιππος, ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ Καλοῦ καὶ τῆς Ἡδονῆς φησί· „καὶ

1 λάσθμην ms. A. 2 Ζῆν' Anthol. Planud. 3 οἷ' ἔγραψ' Anthol.
4 Ἀλλ' οὖν ὅ γε malebam.

tribuitur lascivum De Rebus Venereis scriptum; quod Aeschrio quidem Samius, iambicus poëta, ait a Polycrate sophista confectum, quo obtrectaret foeminae, quae honestissima fuisset. Sunt autem (Aeschrionis) iambi huiusmodi:

Ego Philaenis, famosa inter mortales,
hîc senio confecta iaceo.
Ne me, o stulte nauta, promontorium circumnavigans,
ludibrio habe & risui opprobrioque.
Non enim, per Iovem, non, per inferos Iuvenes,
non fui in viros libidinosa, non illis me prostitui.
Sed Polycrates, genere Atheniensis,
astutus blatero, & lingua maligna,
scripsit quae scripsit: ego enim sum nescia.

Admirabilis igitur ille Chrysippus, quinto libro De Honestate & Voluptate, sic scribit: » Et Philaenidis libros,

βιβλία τά τε Φιλαινίδος, καὶ τὴν τοῦ Ἀρχεστράτου Γαστρονομίαν, καὶ δυνάμεις βρωτικὰς [1] καὶ συνουσιαστικάς, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς θεραπαίνας ἐμπείρους τοιῶνδε κινήσεών τε καὶ σχημάτων, καὶ περὶ τὴν τούτων
e μελέτην γινομένας.“ καὶ πάλιν· „ἐκμανθάνειν τ' αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα, καὶ κτᾶσθαι τὰ περὶ τούτων γεγραμμένα Φιλαινίδι καὶ Ἀρχεστράτῳ, καὶ τοῖς τὰ ὅμοια γράψασι.“ κἀν τῷ ἑβδόμῳ δέ φησί· „καθάπερ γὰρ οὐκ ἐκμανθάνειν τὰ Φιλαινίδος καὶ τὴν Ἀρχεστράτου Γαστρονομίαν ἐστὶν ὡς φέροντά τι πρὸς τὸ ζῆν ἄμεινον.“

XIV. Sardanapali vita.

Ὑμεῖς δέ, πολλάκις τοῦ Ἀρχεστράτου τούτου μνημονεύσαντες, ἀκολασίας ἐπληρώσατε τὸ συμπόσιον. τί γὰρ τῶν ἐπιτρίψαι δυναμένων παρέλιπεν ὁ κα-
f λὸς οὗτος ἐποποιός, καὶ μόνος ζηλώσας τὸν Σαρδαναπάλλου [2] τοῦ Ἀνακυνδαράξεω [3] βίον, ὃν ἀδιανοητότε-

1 ἐρωτικὰς corr. Coray. 2 Σαρδαναπάλου edd. cum ms. *Ep.* & sic deinde. 3 Ἀνακυνδαρ. ed. Bas. & Cas.

& Archestrati Gastronomiam, & medicamenta cum vorandi adpetitum tum Veneris libidinem excitantia; item famulas, motuum & schematum huc spectantium gnaras, & harum rerum studio intentas. «Rursusque: »Ediscere eos talia, & quae de his a Philaenide & Archestrato & aliis similibus scripta sunt, sibi comparare. « Deinde septimo libro ait: » Quemadmodum enim non Philaenidis scripta aut Archestrati Gastronomiam ediscere oportet, tamquam ad bene vivendum conducentia. «

14. At vos, *Archestrati* huius frequenti mentione factâ, lasciviae plenum fecistis hoc convivium. Quid enim quaeso eorum, quae excitare homines ad libidinem possunt, praetermisit praeclarus hic poëta, & unicus aemulator vitae *Sardanapalli*, Anacyndaraxae fi-

ρον εἶναι κατὰ τὴν προσηγορίαν τοῦ πατρὸς Ἀριστοτέλης ἔφη. ἐφ᾽ οὗ τοῦ τάφου ἐπιγεγράφθαι φησὶ Χρύσιππος τάδε·

Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς, τὸν θυμὸν ἄεξε, a
τερπόμενος θαλίῃσι· θανόντι σοι [1] οὔ τις ὄνησις.
Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι, Νίνου μεγάλης βασιλεύσας.
κεῖν᾽ ἔχω, ὅσσ᾽ ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα, καὶ σὺν ἔρωτι
τέρπν᾽ ἔπαθον· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια πάντα λέλυνται.
Ἥδε σοφὴ βιότοιο παραίνεσις· οὐδέ ποτ᾽ αὐτῆς
λήσομαι. ἐκτήσθω δ᾽ ὁ θέλων τὸν ἀπείρονα χρυσόν. b

Καὶ ἐπὶ τῶν Φαιάκων δὲ ὁ ποιητὴς ἔφη·

Αἰεὶ δ᾽ ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροί τε,
εἵματα τ᾽ ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί.

Καὶ ἄλλος δέ τις φησὶ, τῷ Σαρδαναπάλλῳ παραπλήσιος, ὑποτιθέμενος καὶ οὗτος τοῖς μὴ σωφρονοῦσι τοιάδε·

1 θανόντι τοι ms. *Ep.*

lii; quem obſcuriorem reddi adiecto patris nomine Ariſtoteles dixit. Cuius ſepulcro inſcripta fuiſſe verba in hanc ſententiam ait Chryſippus:

Bene gnarus mortalem te natum, genio indulge,
epulisque oblectare: poſt mortem nulla voluptas.
Nam & ego cinis ſum, magnae rex Nini qui modo fui.
Haec habeo, quae edi, quaeque exſaturata libido
hauſit: at illa iacent multa & praeclara relicta.
Hoc ſapiens vitae praeceptum: huius memoria numquam
mihi excidet. Potiatur, qui vult, auri immenſâ copiâ.

Et de Phaeacibus ait Poëta:

Semper nobis convivium gratum, citharaque, chorique,
& veſtes mutatoriae, lavacraque calida, & cubilia.

Alius vero, Sardanapallo ſimilis, tale inſipientibus praeceptum dedit:

Πᾶσιν δὲ θνητοῖς βούλομαι παραινέσαι,
τοὐφήμερον ζῆν ἡδέως. ὁ γὰρ θανὼν,
τὸ μηδέν ἐστι, καὶ σκιὰ κατὰ χθονός.
c μικροῦ δὲ βιότου ζῶντ' ἐπαύρεσθαι χρεών.

Καὶ Ἄμφις δὲ ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν Ἰαλέμῳ, φησίν·

Ὅστις δὲ θνητὸς γενόμενος μὴ τῷ βίῳ
ζητεῖ τι τερπνὸν προσφέρειν, τὰ δ' ἄλλ' ἐᾷ,
μάταιός ἐστιν ἔργῳ, ἐμοὶ [1] καὶ τοῖς σοφοῖς
κριταῖς ἅπασιν, ἐκ θεῶν τε δυστυχής.

Καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ δὲ Γυναικοκρατίᾳ [2] τὰ ὅμοια λέγει·

Πῖνε, παῖζε· [3] θνητὸς ὁ βίος·
ὀλίγος οὑπὶ γῇ [4] χρόνος.
ὁ θάνατος [5] δ' ἀθάνατός ἐστιν,
ἢν ἅπαξ τις [6] ἀποθάνῃ.

d Καὶ Βακχίδας δέ τις, τὸν αὐτὸν Σαρδαναπάλλῳ ζήσας

1 μάταιός ἐστιν ὥς γ' ἐμοὶ edd. 2 Forſ. Γυναικομανίᾳ, ut alibi.
3 καὶ παῖζε vulgo. 4 ὁ ὑπὲρ γῆς edd. οὑπὶ γῆς malim.
5 θάνατος vulgo absque artic. 6 ἅπαξ ἄν τις edd. ἂν ἅπαξ msstis

Omnes ego mortales monitos volo,
in diem laeti ut vivant. Nam mortuus
nihil eſt; nil niſi ſub terris umbra.
Brevi vitâ, dum vivis, oportet frui.

Et Amphis comicus, in Ialemo, ait:

Quisquis mortalis natus non ſtudet iucundi quidpiam
vitae ſuae adferre, omiſſis aliis rebus,
is revera ſtultus eſt, me iudice cunctisque
prudentibus, & malo fato miſer.

Similiaque idem dicit in Gynaecocratia. (Foeminarum dominatu:)

Bibe, lude; vita mortalis; brevis mora ſuper terra.
Mors autem immortalis eſt, ſi quis ſemel obiit.

Bacchidas vero quidam, cum ſimilem Sardanapalli vitam

ζῆσεν, ἀποθανὼν ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγεγραμμένον ἔχει·

Πῖνε, φάγε, καὶ πάντα τῇ ψυχῇ δίδου.
κἀγὼ γὰρ ἕστηκ' ἀντὶ Βακχίδος λίθος.

XV. Ἄλεξις δ' ἐν Ἀσωτοδιδασκάλῳ, φησὶ Σωτίων[1] ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς Περὶ τῶν Τίμωνος Σίλλων· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἐντετύχηκα τῷ δράματι· πλείονα[2] τῆς μέσης καλουμένης κωμῳδίας ἀναγνοὺς δράματα τῶν ὀκτακοσίων, καὶ τούτων ἐκλογὰς ποιησάμενος,[3] οὐ περιέτυχον τῷ Ἀσωτοδιδασκάλῳ, ἀλλ' οὐδ' ἀναγραφῆς ἀξιωθέντι σύνοιδα. οὔτε γὰρ Καλλίμαχος, οὔτε Ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν Περγάμῳ Ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. ὁ δὲ Σωτίων φησὶν, ἐν τῷ δράματι Ξανθίαν τινὰ οἰκέτην πεποιῆσθαι προτρεπόμενον ἐπὶ ἡδυπάθειαν ὁμοδούλους ἑαυτοῦ, καὶ λέγοντα·

Alexis Asotodidascalus.

Ex DCCC dramatibus mediae Comoediae excerpta fecit Athenaeus.

1 Perperam editi, φησὶν, ὡς Σωτίων. 2 Forf. πλείονα δὲ τῆς.
3 Desiderabam οὐ μόνον οὐ περιέτυχον.

vixiffet, poft mortem haec verba tumulo infcripta habuit:

Bibe, ede, animo omnia indulge.
Nam ego, pro Bacchida, hic, ecce, fto Lapis.

15. Alexis vero, in Afotodidafcalo, (id eft, Afotorum magiftro,) ut ait Sotion Alexandrinus in Commentariis in Timonis Sillos; ego enim ipfum drama non vidi: cumque amplius octingenta dramata mediae Comoediae perlegerim, ex eisque Excerpta confecerim, non modo non incidi in Afotodidafcalum, fed ne in ullo quidem Dramatum Recenfu mentionem eius factam reperire memini. Nec enim a Callimacho, nec ab Ariftophane commemorata ea fabula eft; fed ne ab iis quidem qui in urbe Pergamo Recenfum Fabularum ediderunt. Sotion igitur ait, in ea fabula induci fervum aliquem Xanthiam, confervos fuos ad voluptatis ftudium cohortantem his verbis:

Τί ταῦτα ληρεῖς, φληναφῶν ἄνω κάτω
Λύκειον, Ἀκαδημίαν, Ὠδείου πύλας, [1]
λήρους σοφιστῶν; οὐδὲ ἓν τούτων καλόν.
Πίνωμεν, ἐμπίνωμεν! ὦ Σίκων, [Σίκων!] [2]
f χαίρωμεν, ἕως ἔνεστι τὴν ψυχὴν τρέφειν.
Τύρβαζε, Μάνη! [3] γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον.
αὕτη πατήρ σοι, καὶ πάλιν μήτηρ μόνη.
Ἀρεταὶ δὲ, πρεσβεῖαί τε, καὶ στρατηγίαι,
κόμποι κενοὶ ψοφοῦσιν ἀντ' ὀνειράτων. [4]
Ψύξει σ' ὁ δαίμων τῷ πεπρωμένῳ χρόνῳ·
ἕξεις δ' ὅσ' ἂν φάγῃς τε καὶ πίῃς μόνα·
σποδοὶ δὲ τ' ἄλλα, Περικλέης, Κόδρος, Κίμων.

XVI. Meliora monet Chrysippus.

Κρεῖττον δ' ἂν εἶχε, φησὶν ὁ Χρύσιππος, εἰ μετελήφθη τὰ ἐπὶ τοῦ Σαρδαναπάλλου, οὕτως·
a Εὖ εἰδὼς, ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε,

1 ᾠδεῖον, πύλας edd. 2 ἐκπίνωμεν . . . . σικῶν edd. cum lacuna. 3 Τύρβαζε μανὴν vulgo. 4 ἀντ' ὀνειάτων corr. Valck.

Quid ista toties repetis ad fastidium,
Academiam, Lyceum, & Odei fores,
magistellorum nugas, in queis nil boni est?
Bibamus, ebibamus! o Sicon, Sicon!
Gaudentes animam fulciamus, dum licet.
Fruare, Mane! Ventre nihil est suavius:
hic solus pater est, solus est mater tibi.
Virtus, legationes, ductus bellici,
fastus inanes, somnii strepitant vicem.
Veniet fatalis hora, quae te frigeret:
nil nisi quod biberis & edis, restabit tibi.
Reliqua cinis sunt, ut Codrus, Pericles, Cimon.

16. Satius autem fore, ait Chrysippus, si isti in Sardanapallum confecti versus, in hunc modum immutarentur:

Bene gnarus mortalem te natum, animum tuum cura,

βίον, ἀποθανὼν ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγεγραμμένον ἔχει·

Πιὲν, φαγὲν, καὶ πάντα τᾷ ψυχᾷ δόμεν.
κἠγὼ γὰρ ἕστακ' ἀντὶ Βακχίδα λίθος.

XV.

Alexidis Asotodidascalus.

Ex DCCC dramatibus mediae Comoediae excerpta fecit Athenaeus.

Ἄλεξις δ' ἐν Ἀσωτοδιδασκάλῳ, φησὶν Σωτίων [1] ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς Περὶ τῶν Τίμωνος Σιλλῶν· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀπήντησα τῷ δράματι· πλείονα [2] τῆς μέσης καλουμένης κωμῳδίας ἀναγνοὺς δράματα τῶν ὀκτακοσίων, καὶ τούτων ἐκλογὰς ποιησάμενος, [3] οὐ περιέτυχον τῷ Ἀσωτοδιδασκάλῳ, ἀλλ' οὐδ' ἀναγραφῆς ἀξιωθέντι σύνοιδα. οὔτε γὰρ Καλλίμαχος, οὔτε Ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν Περγάμῳ Ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. ὁ δὲ Σωτίων φησὶν, ἐν τῷ δράματι Ξανθίαν τινὰ οἰκέτην πεποιῆσθαι προτρεπόμενον ἐπὶ ἡδυπάθειαν ὁμοδούλους ἑαυτοῦ, καὶ λέγοντα·

1 Perperam editi, φησὶν, ὡς Σωτίων. 2 Forf. πλείονα δὲ τῆς. 3 Desiderabam οὐ μόνον οὐ περιέτυχον.

vixisset, post mortem haec verba tumulo inscripta habuit:

Bibe, ede, animo omnia indulge.
Nam ego, pro Bacchida, hic, ecce, sto lapis.

15. Alexis vero, in Asotodidascalo, (id est, Asotorum magistro,) ut ait Sotion Alexandrinus in Commentariis in Timonis Sillos; ego enim ipsum drama non vidi: cumque amplius octingenta dramata mediae Comoediae perlegerim, ex eisque Excerpta confecerim, non modo non incidi in Asotodidascalum, sed ne in ullo quidem Dramatum Recensu mentionem eius factam reperire memini. Nec enim a Callimacho, nec ab Aristophane commemorata ea fabula est; sed ne ab iis quidem qui in urbe Pergamo Recensum Fabularum ediderunt. Sotion igitur ait, in ea fabula induci servum aliquem Xanthiam, conservos suos ad voluptatis studium cohortantem his verbis:

Τί ταῦτα ληρεῖς, φληναφῶν ἄνω κάτω
Λύκειον, Ἀκαδημίαν, Ὠδείου πύλας,[1]
λήρους σοφιστῶν; οὐδὲ ἓν τούτων καλόν.
Πίνωμεν, ἐμπίνωμεν! ὦ Σίκων, [Σίκων!][2]
f χαίρωμεν, ἕως ἔνεστι τὴν ψυχὴν τρέφειν.
Τύρβαζε, Μάνη![3] γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον.
αὕτη πατήρ σοι, καὶ πάλιν μήτηρ μόνη.
Ἀρεταὶ δὲ, πρεσβεῖαί τε, καὶ στρατηγίαι,
κόμποι κενοὶ ψοφοῦσιν ἀντ' ὀνειράτων.[4]
Ψύξει σ' ὁ δαίμων τῷ πεπρωμένῳ χρόνῳ·
ἕξεις δ' ὅσ' ἂν φάγῃς τε καὶ πίῃς μόνα·
σποδοὶ δὲ τ' ἄλλα, Περικλέης, Κόδρος, Κίμων.

XVI. Meliora monet Chrysippus.

Κρεῖττον δ' ἂν εἶχε, φησὶν ὁ Χρύσιππος, εἰ μετελήφθη τὰ ἐπὶ τοῦ Σαρδαναπάλλου, οὕτως·

a Εὖ εἰδὼς, ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε,

1 ὠδεῖον, πύλας edd. 2 ἐκπίνωμεν . . . . σικῶν edd. cum lacuna.
3 Τύρβαζε μανὴν vulgo. 4 ἀντ' ὀνειάτων corr. Valck.

Quid ista toties repetis ad fastidium,
Academiam, Lyceum, & Odei fores,
magistellorum nugas, in queis nil boni est?
Bibamus, ebibamus! o Sicon, Sicon!
Gaudentes animam fulciamus, dum licet.
Fruare, Mane! Ventre nihil est suavius:
hic solus pater est, solus est mater tibi.
Virtus, legationes, ductus bellici,
fastus inanes, somnii strepitant vicem.
Veniet fatalis hora, quae te frigeret:
nil nisi quod biberis & edis, restabit tibi.
Reliqua cinis sunt, ut Codrus, Pericles, Cimon.

16. Satius autem fore, ait Chrysippus, si isti in Sardanapallum confecti versus, in hunc modum immutarentur:

Bene gnarus mortalem te natum, animum tuum cura,

τερπόμενος μύθοισι. Φαγόντι σοι [1] σύ τις ὄνησις.
καὶ γάρ ἐγὼ κακός εἰμι· Φαγὼν ὡς πλεῖστα καὶ ἡσθείς.
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐΦρόντισα, καὶ μετὰ τούτων
ἔσθλ' ἔπαθον. τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἡδέα πάντα λέλειπται.

Παγκάλως δὲ καὶ ὁ Τίμων ἔΦη·

Πάντων μὲν πρώτιστα [2] κακῶν ἐπιθυμίη ἐστί.

XVII. Κλέαρχος δὲ, ἐν τοῖς Περὶ Παροιμιῶν, καὶ διδάσκαλον τὸν Ἀρχεστράτου γενέσθαί Φησι Τερψίωνα. b ὃν καὶ πρῶτον Γαστρολογίαν γράψαντα, διακελεύεσθαι τοῖς μαθηταῖς, τίνων ἀΦεκτέον. ἀπεσχεδιακέναι τε τὸν Τερψίωνα καὶ περὶ τῆς χελώνης τάδε·

Terpsionis praeceptum de Testudine.

Ἦ [3] χρὴ χελώνης ἢ Φαγεῖν, ἢ μὴ Φαγεῖν.

ἄλλοι δ' οὕτως λέγουσιν·

1 φαγόντι τοι ms. *Ep.* 2 πρωτίστη malebam. πρωτίστα ms. *Ep.* 3 Η absque accentu in *Ms.* Desunt editis quatuor verba, τάδε, & Ἦ χρὴ χελώνης.

doctrinis te oblectans. In edendo nullum iuvamen.
Nam & ego, nimium pastus, peior sum, voluptatibusque fruitus.
Haec possideo, quae didici & meditatus sum, & quae ex his bona accepi: caeterae omnes voluptates iacent relictae.

Praeclare omnino etiam Timon dixit:

Omnium malorum princeps cupiditas est.

17. Clearchus, in libro De Proverbiis, magistrum Archestrati fuisse ait *Terpsionem:* eumque primum *Gastrologiam* scripsisse, in qua praeceperit discipulis, quibus cibis abstinere deberent. Eumdem Terpsionem, ait, etiam illud de testudine praeceptum e re nata pronuntiasse:

Aut edere de testudine oportet, aut non edere.

Quod alii sic efferunt:

Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.

Πόθεν δ' ὑμῖν, ὦ σοφώτατοι, ἐπῆλθε καὶ ὁ ὀψολόγος Δωρίων, ὡς καὶ συγγραφεύς τις γενόμενος; ὃν ἐγὼ κρουματοποιὸν οἶδα ὀνομαζόμενον, καὶ φίλιχθυν, c συγγραφέα δὲ οὔ. ὡς μὲν οὖν κρουματοποιοῦ μνημονεύει Μάχων ὁ κωμῳδιοποιὸς οὕτως·

XVIII.

Dorion fidicen.

Ὁ κρουματοποιὸς Δωρίων ποτ' εἰς Μύλων'
ἐλθὼν, κατάλυσιν οὐδαμοῦ μισθωσίμην
δυνάμενος εὑρεῖν, ἐν τεμένει καθίσας τινὶ,
ὃ πρὸ τῶν πυλῶν ἦν κατὰ τύχην ἱδρυμένον,
ἰδών τ' ἐπιθύοντα [1] τὸν νεωκόρον·
„Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ θεῶν, τίνος φράσον
„ἐστὶν ὁ νεὼς, βέλτιστε, φησὶν, οὑτοσί;"
ὁ δ' εἶπεν αὐτῷ· „Ζηνοποσειδῶνος, ξένε."
d ὁ Δωρίων δέ· „Πῶς ἂν οὖν ἐνταῦθ', ἔφη,

Dorionis facete responsa.

1 Ἰδών τ' ἔπειτα θύοντα corr. Casaub. Ἰδών τε πη θύοντα Grot.

Carnem testudinis aut edere oportet, aut non edere.

18. Quid est autem, Viri sapientissimi, quod opsologum *Dorionem* veluti scriptorem aliquem nobis commemoratis? quem equidem novi fidicinem adpellatum, & piscium heluonem; scriptorem a nemine nominatum novi. Ut fidicinis quidem mentionem eius facit Machon comicus, his verbis:

Mylona forte Dorio fidicen venerat:
nec usquam conducendum diversorium
reperire poterat. Igitur in fano sedet,
quod propter urbis ipsa adstabat moenia.
Ubi propere ad se. currentem aedituum videns:
» Per te Minervam, per Deos, inquit, precor,
» dic, bone vir, templum cui sacratum est numini? «
Respondens ille: » Est, ait, hoc Iove-Neptunium. «
» Quis ergo iam mortalis, inquit Dorio,

„δύναιτο [καὶ] [1] καταγώγιον ἐξευρεῖν τις, οὗ
„καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδυο;“

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράστου μὲν μαθητὴς, Δούριδος δὲ ἀδελφὸς, τοῦ τὰς Ἱστορίας γράψαντος, καὶ τυραννήσαντος τῆς πατρίδος, ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασι, [γράφει οὕτως·] [2] „Δωρίωνι τῷ αὐλητῇ φάσκοντός τινος, ἀγαθὸν ἰχθὺν εἶναι βατίδα· „Ὥσπερ ἂν εἴ τις, ἔφη, ἑφθὸν τρίβωνα ἐσθίοι.“ Ἐπαινοῦντος δ' ἄλλου τὰ τῶν θύννων ὑπογάστρια· „Καὶ μάλα, ἔφη. δεῖ μέν τοι e γε [3] ἐσθίειν αὐτὰ ὥσπερ ἐγὼ ἐσθίω.“ εἰπόντος δὲ, πῶς· ὁ δέ· „Πῶς; [4] ἡδέως· ἔφη. Τοὺς δὲ καράβους, ἔφη, τρία ἔχειν· διατριβὴν, καὶ εὐωχίαν, καὶ θεωρίαν. Ἐν Κύπρῳ δὲ παρὰ Νικοκρέοντι δειπνῶν, ἐπήνεσε ποτήριόν τι. καὶ ὁ Νικοκρέων ἔφη, ὃ ἂν βούλῃ [5] ὁ αὐτὸς τεχνίτης ποιήσει σοὶ ἕτερον. Σοί γε ἔφη, ἐμοὶ δὲ τοῦτο

1 Abest vulgo καὶ particula. 2 Desunt vulgo duo verba. 3 οὖν inserunt edd. 4 Abest alterum πῶς ms. *Ep.* 5 ὅταν βούλῃ malebam.

» *hospitium speret urbe in illa, quae Deos*
» *duos compingit unum in contubernium?* «

Lynceus vero Samius, Theophrasti discipulus, Duridis illius frater, qui Historias conscripsit, & in patria tyrannidem occupavit, in Apophthegmatibus haec scribit: » Dorioni fidicini cum diceret aliquis, bonum piscem esse raiam: *Quasi quis*, respondit ille, *tritum pallium elixum comedat.* Laudante alio thynnorum abdomina: *Recte ais*, inquit ille; *oportet vero ea comedere sicut ego comedo.* Roganteque illo, quo tandem modo; respondit: *Quonam modo, rogas? Libenter.* Idem dicere solebat, *Locustas marinas tria habere: gratam exercitationem, suavem cibum, & contemplationem.* In Cypro vero coenans apud Nicocreontem, laudavit poculum aliquod. *Quodcumque voles*, ait Nicocreon, *idem artifex aliud simile tibi confecerit. — Immo tibi;* inquit ille: *mihi vero hoc dona.* Non insipienter

δός. οὐκ ἀνοήτως ταῦτο φήσας ὁ αὐλητής. λόγος γὰρ παλαιὸς, ὡς ὅτι

Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν· [1]
f ἀλλ' ἅμα τῷ φυσῆν [2] χ' ὡ νόος ἐκπέταται."

Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν τάδε φησὶ περὶ αὐτοῦ. „Δωρίων ὁ ὀψοφάγος, τοῦ παιδὸς οὐκ ἀγοράσαντος ἰχθῦς, μαστιγῶν αὐτὸν, ἐκέλευε τῶν ἀρίστων ἰχθύων ὀνόματα λέγειν. τοῦ δὲ παιδὸς, ὀρφὸν
a καὶ γλαυκίσκον καὶ γόγγρον, καὶ τοιούτους ἑτέρους καθαριθμοῦντος· Ἰχθύων σε, φησὶν, ἐκέλευον ὀνόματα λέγειν, οὐ θεῶν." Ὁ αὐτὸς Δωρίων καταγελῶν τοῦ ἐν τῷ Τιμοθέου Ναυτίλῳ [3] χειμῶνος, ἔφασκεν „ἐν κακκάβᾳ ζεούσᾳ μείζονα ἑωρακέναι χειμῶνα." Ἀριστόδημος δὲ, ἐν δευτέρῳ γελοίων Ἀπομνημονευμάτων, φησί· „Δωρίωνος τοῦ κρουματοποιοῦ, κυλλόποδος ὄντος, ἀπώλετο ἐν συμποσίῳ τοῦ χωλοῦ ποδὸς τὸ βλαυτίον.

XIX. Dorion, piscium lurco.

1 Immo, οὖν ἐνέφυσαν. 2 φυσᾶν edd. 3 Ναυπλίῳ ex Suida videtur legendum.

id quidem a tibicine dictum. Est enim vetus sermo in hanc sententiam:

Homini quidem tibicini mentem Dii inseruerunt;
at avolat mens, statim ac ille tibiam inflat. «

19. De eodem Hegesander, in Commentariis, haec scribit: » Dorion, obsoniorum lurco, quum servulus pisces non emisset, flagello castigatum iussit optimorum piscium edicere nomina. Qui quum orphum & glauciscum, & congrum, similesque alios enumeraret: *at piscium nomina*, inquit ille, *edere te iussi, non Deorum.* Idem Dorion, ridens tempestatem in Timothei Nautilo [*sive*, Nauplio] descriptam, ait, *in fervente caccabo vehementiorem se tempestatem vidisse.* « Aristodemus vero, secundo libro Ridicule dictorum, scribit: » Altero pede claudus cum esset Dorion fidicen, amisit in convivio soleam

καὶ ὥς, Οὐδὲν, ἔφη, πλεῖον καταράσομαι τῷ κλέψαντι, ἢ ἁρμόσαι αὐτῷ τὸ σανδάλιον.“ Ὅτι δ' ἦν ἀπὸ b Δωρίων οὗτος ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ διαβόητος, φανερὸν ἐξ ὧν λέγει Μνησίμαχος ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Φιλίππῳ δράματι·

Οὐκ, ἀλλὰ [1] καὶ τῆς νυκτὸς Δωρίων ἔνδον
ἐστὶν [2] παρ' ἡμῖν λοπαδοφυσητής. [3] —

XX. Lasi lusus verborum.

Οἶδα δὲ καὶ ἃ ὁ Ἑρμιονεὺς Λάσος ἔπαιξε περὶ ἰχθύων, ἅπερ Χαμαιλέων ἀνέγραψεν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ Περὶ αὐτοῦ τοῦ Λάσου συγγράμματι, λέγων ὧδε· „Τὸν Λᾶσον, φασὶ, [4] τὸν ὠμὸν ἰχθὺν ὀπτὸν εἶναι φάσκειν. θαυμαζόντων δὲ πολλῶν, ἐπιχειρεῖν λέγειν· ὡς, ὅ ἐστιν ἀκοῦσαι, τοῦτό ἐστιν ἀκουστόν· καὶ, ὅ ἐστι νοῆσαι, τοῦτό ἐστι νοητόν· ὡσαύτως οὖν c καὶ ὅ ἐστιν ἰδεῖν, τοῦτο εἶναι ὀπτόν· ὥστ' ἐπειδὴ τὸν

1 Οὐ καλὰ edd. Mox transponenda fuerint verba, ἔνδον Δωρίων.
2 ἐστὶ vulgo. 3 λοπαδιφυσήτης edd. 4 φησὶ vulgo.

claudo pedi aptam. Tum ille: *Nihil amplius*, inquit, *precor huic qui eam subripuit, quam ut eius pedi sit apta.* « Famosum vero fuisse obsoniorum lurconem Dorionem adparet etiam ex his quae Mnesimachus ait in fabula, cui titulus Philippus:

Non: verum etiam noctu intus Dorion
est apud nos, patinis canens.

20. Memini vero etiam quae Hermionensis *Lasus* lusit de piscibus; quae scripto consignavit Chamaeleon Heracleotes in libro, quem de ipso illo Laso edidit, ubi ait: »Lasum dixisse, narrant, *piscem crudum* esse ὀπτόν. Quod quum mire dictum videretur multis, ille sic probare adgressus est: *Quemadmodum, quod exaudiri potest, id est,* ἀκουστόν; *& quod cogitari, id* νοητόν: *pari ratione, quod conspici potest, id esse* ὀπτόν. *Itaque piscem, ut*

ἰχθῦν ἦν ἰδεῖν, ὀπτὸν αὐτὸν εἶναι. Καὶ παίζων δέ ποτε ἰχθῦν παρά τινων ἁλιέων [1] ὑφείλετο, καὶ λαβὼν ἔδωκέ τινι τῶν παρεστώτων. ὁρκίζοντος δὲ τοῦ ἁλιέως, [2] ὤμοσεν μήτ᾽ αὐτὸς ἔχειν τὸν ἰχθῦν, μήτε ἄλλῳ συνειδέναι λαβόντι, διὰ τὸ λαβεῖν μὲν αὐτὸν, [3] ἔχειν δὲ ἕτερον· ὃν ἐδίδαξεν ἀπομόσαι πάλιν, ὅτι οὔτ᾽ αὐτὸς ἔλαβεν, οὔτ᾽ ἄλλον ἔχοντ᾽ οἶδεν. εἰλήφει μὲν γὰρ ὁ Λάd σος, εἶχεν δὲ αὐτός. Τοιαῦτα δὲ καὶ Ἐπίχαρμος παίζει. ὥσπερ ἐν Λόγῳ καὶ Λογείνᾳ· [4] Epicharmi lusus in verbis.

A. Ὁ Ζεύς μ᾽ ἐκάλεσε, Πέλοπί γ᾽ ἔρανον ἑστιῶν.

B. Ἦ, παμπόνηρον ὄψον, ὦ τᾶν, ὁ γέρανος.

A. Ἀλλ᾽ οὔτι γέρανον, ἀλλ᾽ ἔρανον γέ τοι [5] λέγω.

XXI. Phayllus.

Ἄλεξις δ᾽, ἐν Δημητρίῳ, Φάϋλλόν τινα κωμῳδεῖ ὡς φίλιχθυν, ἐν τούτοις·

Πρότερον μὲν εἰ πνεύσειε βοῤῥᾶς ἢ νότος

1 παρά τινος τῶν ἁλιέων malebam. 2 Carent τοῦ ἁλιέως edd. & ms. *A.* 3 διὰ τὸ λαβεῖν μὲν αὐτὸς ms. *A.* 4 Vulgo ἐν Λόγῳ καὶ λόγον εἶναι. Alibi καὶ Λογίνᾳ. 5 ἔρανόν τοι vulgo.

qui conspici possit, ὀπτὸν *esse*. Idem aliquando per iocum piscem subripuit piscatori, eumque uni dedit ex adstantibus. Cum igitur ad iusiurandum eum adigeret piscator, iuravit ille, *nec se habere piscem, neque alium novisse qui subripuisset:* quoniam scilicet ipse subripuisset, alter vero haberet. Alterum vero edocuerat, ut vicissim ille iuraret, *nec se subripuisse, nec alium nosse qui haberet.* Subripuerat quippe Lasus, habebat autem ipse. Similia vero etiam Epicharmus lusit, velut in Logo & Logina:

A. *Vocavit me Iupiter, Pelopi - γε* ἔρανον *praebens.*

B. *Immo, pessimum obsonium, amice,* γέρανος.

A. *At non* γέρανον *tibi dico, sed* ἔρανόν *γε.*

21. Alexis vero, in Demetrio, Phayllum notat ut piscium heluonem, his verbis:

Antea, si flabat boreas aut notus

βίον, ἀποθανὼν ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγεγραμμένον ἔχει·
Πιεῖν, φαγεῖν, καὶ πάντα τᾷ ψυχᾷ δόμεν.
κἀγὼ γὰρ ἕστακ' ἀντὶ Βακχίδα λίθος.

XV. Alexidis Asotodidascalus. Ex DCCC dramatibus mediae Comoediae excerpta fecit Athenaeus.

Ἄλεξις δ' ἐν Ἀσωτοδιδασκάλῳ, φησὶν Σωτίων [1] ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς Περὶ τῶν Τίμωνος Σιλλῶν· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀπήντησα τῷ δράματι· πλείονα [2] τῆς μέσης καλουμένης κωμῳδίας ἀναγνοὺς δράματα τῶν ὀκτακοσίων, καὶ τούτων ἐκλογὰς ποιησάμενος, [3] οὐ περιέτυχον τῷ Ἀσωτοδιδασκάλῳ, ἀλλ' οὐδ' ἀναγραφῆς ἐξιωθέντι σύνοιδα. οὔτε γὰρ Καλλίμαχος, οὔτε Ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν Περγάμῳ Ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. ὁ δὲ Σωτίων φησὶν, ἐν τῷ δράματι Ξανθίαν τινὰ οἰκέτην πεποιῆσθαι προτρεπόμενον ἐπὶ ἡδυπάθειαν ὁμοδούλους ἑαυτοῦ, καὶ λέγοντα·

1 Perperam editi, φησὶν, ὡς Σωτίων. 2 Forf. πλείονα δὲ τῆς. 3 Desiderabam οὐ μόνον οὐ περιέτυχον.

vixisset, post mortem haec verba tumulo inscripta habuit:

Bibe, ede, animo omnia indulge.
Nam ego, pro Bacchida, hic, ecce, sto lapis.

15. Alexis vero, in Asotodidascalo, (id est, Asotorum magistro,) ut ait Sotion Alexandrinus in Commentariis in Timonis Sillos; ego enim ipsum drama non vidi: cumque amplius octingenta dramata mediae Comoediae perlegerim, ex eisque Excerpta confecerim, non modo non incidi in Asotodidascalum, sed ne in ullo quidem Dramatum Recensu mentionem eius factam reperire memini. Nec enim a Callimacho, nec ab Aristophane commemorata ea fabula est; sed ne ab iis quidem qui in urbe Pergamo Recensum Fabularum ediderunt. Sotion igitur ait, in ea fabula induci servum aliquem Xanthiam, conservos suos ad voluptatis studium cohortantem his verbis;

Τί ταῦτα ληρεῖς, φληναφῶν ἄνω κάτω
Λύκειον, Ἀκαδημίαν, Ὠδείου πύλας, [1]
λήρους σοφιστῶν; οὐδὲ ἓν τούτων καλόν.
Πίνωμεν, ἐμπίνωμεν! ὦ Σίκων, [Σίκων!] [2]
f χαίρωμεν, ἕως ἔνεστι τὴν ψυχὴν τρέφειν.
Τύρβαζε, Μάνη! [3] γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον.
αὕτη πατήρ σοι, καὶ πάλιν μήτηρ μόνη.
Ἀρεταὶ δὲ, πρεσβεῖαί τε, καὶ στρατηγίαι,
κόμποι κενοὶ ψοφοῦσιν ἀντ' ὀνειράτων. [4]
Ψύξει σ' ὁ δαίμων τῷ πεπρωμένῳ χρόνῳ·
ἕξεις δ' ὅσ' ἂν φάγῃς τε καὶ πίῃς μόνα·
σποδοὶ δὲ τ' ἄλλα, Περικλέης, Κόδρος, Κίμων.

XVI. Meliora monet Chrysippus.

Κρεῖττον δ' ἂν εἶχε, φησὶν ὁ Χρύσιππος, εἰ μετελήφθη τὰ ἐπὶ τοῦ Σαρδαναπάλλου, οὕτως·

a Εὖ εἰδὼς, ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε,

1 ᾠδεῖον, πύλας edd. 2 ἐκπίνωμεν . . . . σικῶν edd. cum lacuna.
3 Τύρβαζε μανὴν vulgo. 4 ἀντ' ὀνειάτων corr. Valck.

Quid ista toties repetis ad fastidium,
Academiam, Lyceum, & Odei fores,
magistellorum nugas, in queis nil boni est?
Bibamus, ebibamus! o Sicon, Sicon!
Gaudentes animam fulciamus, dum licet.
Fruare, Mane! Ventre nihil est suavius:
hic solus pater est, solus est mater tibi.
Virtus, legationes, ductus bellici,
fastus inanes, somnii strepitant vicem.
Veniet fatalis hora, quae te frigeret:
nil nisi quod biberis & edis, restabit tibi.
Reliqua cinis sunt, ut Codrus, Pericles, Cimon.

16. Satius autem fore, ait Chrysippus, si isti in Sardanapallum confecti versus, in hunc modum immutarentur:

Bene gnarus mortalem te natum, animum tuum cura,

τερπόμενος μύθοισι. Φαγόντι σοι [1] οὔ τις ὄνησις.
καὶ γὰρ ἐγὼ κακός εἰμι· φαγὼν ὡς πλεῖστα καὶ ἡσθείς.
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα, καὶ μετὰ τούτων
ἐσθλ' ἔπαθον. τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἡδέα πάντα λέλειπται.

Παγκάλως δὲ καὶ ὁ Τίμων ἔφη·

Πάντων μὲν πρώτιστα [2] κακῶν ἐπιθυμίη ἐστί.

XVII. Terpsionis praeceptum de Testudine.

Κλέαρχος δὲ, ἐν τοῖς Περὶ Παροιμιῶν, καὶ διδάσκαλον τὸν Ἀρχεστράτου γενέσθαί φησι Τερψίωνα. b
ὃν καὶ πρῶτον Γαστρολογίαν γράψαντα, διακελεύεσθαι τοῖς μαθηταῖς, τίνων ἀφεκτέον. ἀπεσχεδιακέναι τε τὸν Τερψίωνα καὶ περὶ τῆς χελώνης τάδε·

Ἦ [3] χρὴ χελώνης ἢ φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.

ἄλλοι δ' οὕτως λέγουσιν·

1 φαγόντι τοι ms. *Ep.* 2 πρωτίστη malebam. πρωτίστα ms. *Ep.* 3 H absque accentu in *Ms.* Desunt editis quatuor verba, τάδε, & Ἦ χρὴ χελώνης.

doctrinis te oblectans. In edendo nullum iuvamen.
Nam & ego, nimium pastus, peior sum, voluptatibusque fruitus.
Haec possideo, quae didici & meditatus sum, & quae ex his bona accepi: caeterae omnes voluptates iacent relictae.

Praeclare omnino etiam Timon dixit:

Omnium malorum princeps cupiditas est.

17. Clearchus, in libro DE Proverbiis, magistrum Archestrati fuisse ait *Terpsionem:* eumque primum *Gastrologiam* scripsisse, in qua praeceperit discipulis, quibus cibis abstinere deberent. Eumdem Terpsionem, ait, etiam illud de testudine praeceptum e re nata pronuntiasse :

Aut edere de testudine oportet, aut non edere.

Quod alii sic efferunt:

Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.

Πόθεν δ' ὑμῖν, ὦ σοφώτατοι, ἐπῆλθε καὶ ὁ ὀψολόγος Δωρίων, ὡς καὶ συγγραφεύς τις γενόμενος; ὃν ἐγὼ κρουματοποιὸν οἶδα ὀνομαζόμενον, καὶ φίλιχθυν, XVIII. Dorion fidicen.
c συγγραφέα δὲ οὔ. ὡς μὲν οὖν κρουματοποιοῦ μνημονεύει Μάχων ὁ κωμῳδιοποιὸς οὕτως·

Ὁ κρουματοποιὸς Δωρίων ποτ' εἰς Μύλων'
ἐλθὼν, κατάλυσιν οὐδαμοῦ μισθωσίμην
δυνάμενος εὑρεῖν, ἐν τεμένει καθίσας τινὶ,
ὃ πρὸ τῶν πυλῶν ἦν κατὰ τύχην ἱδρυμένον,
ἰδών τ' ἐπιθύοντα [1] τὸν νεωκόρον·
„Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ θεῶν, τίνος φράσον
„ἐστὶν ὁ νεὼς, βέλτιστε, φησὶν, οὑτοσί;"
ὁ δ' εἶπεν αὐτῷ· „Ζηνοποσειδῶνος, ξένε." Dorionis facete responsa.
d ὁ Δωρίων δέ· „Πῶς ἂν οὖν ἐνταῦθ', ἔφη,

[1] Ἰδὼν τ' ἔπειτα θύοντα corr. Casaub. Ἰδών τε πη θύοντα Grot.

Carnem testudinis aut edere oportet, aut non edere.

18. Quid est autem, Viri sapientissimi, quod opsologum *Dorionem* veluti scriptorem aliquem nobis commemoratis? quem equidem novi fidicinem adpellatum, & piscium heluonem; scriptorem a nemine nominatum novi. Ut fidicinis quidem mentionem eius facit Machon comicus, his verbis:

Mylona forte Dorio fidicen venerat:
nec usquam conducendum diversorium
reperire poterat. Igitur in fano sedet,
quod propter urbis ipsa adstabat moenia.
Ubi propere ad se. currentem aedituum videns:
» Per te Minervam, per Deos, inquit, precor,
» dic, bone vir, templum cui sacratum est numini?«
Respondens ille: » Est, ait, hoc Iove-Neptunium.«
» Quis ergo iam mortalis, inquit Dorio,

τερπόμενος μύθοισι. Φαγόντι σοι [1] οὔ τις ὄνησις.
καὶ γὰρ ἐγὼ κακός εἰμι φαγὼν ὡς πλεῖστα καὶ ἡσθείς.
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα, καὶ μετὰ τούτων
ἐσθλ' ἔπαθον. τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἡδέα πάντα λέλειπται.

Παγκάλως δὲ καὶ ὁ Τίμων ἔφη·

Πάντων μὲν πρώτιστα [2] κακῶν ἐπιθυμίη ἐστί.

XVII. Κλέαρχος δὲ, ἐν τοῖς Περὶ Παροιμιῶν, καὶ διδάσκαλον τὸν Ἀρχεστράτου γενέσθαί φησι Τερψίωνα. b ὃν καὶ πρῶτον Γαστρολογίαν γράψαντα, διακελεύεσθαι τοῖς μαθηταῖς, τίνων ἀφεκτέον. ἀπεσχεδιακέναι τε τὸν Τερψίωνα καὶ περὶ τῆς χελώνης τάδε·

Terpsionis praeceptum de Testudine.

Ἢ [3] χρὴ χελώνης ἢ φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.

ἄλλοι δ' οὕτως λέγουσιν·

1 φαγόντι τοι ms. *Ep.* 2 πρωτίστη malebam. πρωτίστα ms. *Ep.* 3 Η absque accentu in *Ms.* Desunt editis quatuor verba, τάδε, & Ἢ χρὴ χελώνης.

doctrinis te oblectans. In edendo nullum iuvamen.
Nam & ego, nimium pastus, peior sum, voluptatibusque fruitus.
Haec possideo, quae didici & meditatus sum, & quae ex his bona accepi: caeterae omnes voluptates iacent relictae.

Praeclare omnino etiam Timon dixit:

Omnium malorum princeps cupiditas est.

17. Clearchus, in libro De Proverbiis, magistrum Archestrati fuisse ait *Terpsionem:* eumque primum *Gastrologiam* scripsisse, in qua praeceperit discipulis, quibus cibis abstinere deberent. Eumdem Terpsionem, ait, etiam illud de testudine praeceptum e re nata pronuntiasse:

Aut edere de testudine oportet, aut non edere.

Quod alii sic efferunt:

Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν.

XVIII. Dorion fidicen.

Πόθεν δ' ὑμῖν, ὦ σοφώτατοι, ἐπῆλθε καὶ ὁ ὀψολόγος Δωρίων, ὡς καὶ συγγραφεύς τις γενόμενος; ὃν ἐγὼ κρουματοποιὸν οἶδα ὀνομαζόμενον, καὶ φίλιχθυν,
c συγγραφέα δὲ οὔ. ὡς μὲν οὖν κρουματοποιοῦ μνημονεύει Μάχων ὁ κωμῳδιοποιὸς οὕτως·

Ὁ κρουματοποιὸς Δωρίων ποτ' εἰς Μύλων'
ἐλθὼν, κατάλυσιν οὐδαμοῦ μισθωσίμην
δυνάμενος εὑρεῖν, ἐν τεμένει καθίσας τινὶ,
ὃ πρὸ τῶν πυλῶν ἦν κατὰ τύχην ἱδρυμένον,
ἰδών τ' ἐπιθύοντα [1] τὸν νεωκόρον·
„Πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς καὶ θεῶν, τίνος φράσον
„ἐστὶν ὁ νεὼς, βέλτιστε, φησὶν, οὑτοσί;"
ὁ δ' εἶπεν αὐτῷ· „Ζηνοποσειδῶνος, ξένε."

Dorionis facete responsa.

d ὁ Δωρίων δέ· „Πῶς ἂν οὖν ἐνταῦθ', ἔφη,

1 Ἰδών τ' ἔπειτα θύοντα corr. Casaub. Ἰδών τε πῃ θύοντα Grot.

Carnem testudinis aut edere oportet, aut non edere.

18. Quid est autem, Viri sapientissimi, quod opsologum *Dorionem* veluti scriptorem aliquem nobis commemoratis? quem equidem novi fidicinem adpellatum, & piscium heluonem; scriptorem a nemine nominatum novi. Ut fidicinis quidem mentionem eius facit Machon comicus, his verbis:

Mylona forte Dorio fidicen venerat:
nec usquam conducendum diversorium
reperire poterat. Igitur in fano sedet,
quod propter urbis ipsa adstabat moenia.
Ubi propere ad se currentem aedituum videns:
» Per te Minervam, per Deos, inquit, precor,
» dic, bone vir, templum cui sacratum est numini? «
Respondens ille: » Est, ait, hoc Iove-Neptunium. «
» Quis ergo iam mortalis, inquit Dorio,

„δύναιτο [καὶ] [1] καταγώγιον ἐξευρεῖν τις, οὗ
„καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδυο;“

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράστου μὲν μαθητὴς, Δούριδος δὲ ἀδελφὸς, τοῦ τὰς Ἱστορίας γράψαντος, καὶ τυραννήσαντος τῆς πατρίδος, ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασι, [γράφει οὕτως·] [2] „Δωρίωνι τῷ αὐλητῇ φάσκοντός τινος, ἀγαθὸν ἰχθῦν εἶναι βατίδα· „Ὥσπερ ἂν εἴ τις, ἔφη, ἐφθὸν τρίβωνα ἐσθίοι.“ Ἐπαινοῦντος δ' ἄλλου τὰ τῶν θύννων ὑπογάστρια· „Καὶ μάλα, ἔφη. δεῖ μέν τοι e γε [3] ἐσθίειν αὐτὰ ὥσπερ ἐγὼ ἐσθίω.“ εἰπόντος δὲ, πῶς· ὁ δέ· „Πῶς; [4] ἡδέως· ἔφη. Τοὺς δὲ καράβους, ἔφη, τρία ἔχειν· διατριβὴν, καὶ εὐωχίαν, καὶ θεωρίαν. Ἐν Κύπρῳ δὲ παρὰ Νικοκρέοντι δειπνῶν, ἐπῄνεσε ποτήριόν τι. καὶ ὁ Νικοκρέων ἔφη, ὃ ἂν βούλῃ [5] ὁ αὐτὸς τεχνίτης ποιήσει σοὶ ἕτερον. Σοί γε ἔφη, ἐμοὶ δὲ τοῦτο

1 Abest vulgo καὶ particula. 2 Desunt vulgo duo verba. 3 οὖν inserunt edd. 4 Abest alterum πῶς ms. *Ep.* 5 ὅταν βούλῃ malebam.

» hospitium speret urbe in illa, quae Deos
» duos compingit unum in contubernium?«

Lynceus vero Samius, Theophrasti discipulus, Duridis illius frater, qui Historias conscripsit, & in patria tyrannidem occupavit, in Apophthegmatibus haec scribit: » Dorioni fidicini cum diceret aliquis, bonum piscem esse raiam: *Quasi quis*, respondit ille, *tritum pallium elixum comedat.* Laudante alio thynnorum abdomina: *Recte ais*, inquit ille; *oportet vero ea comedere sicut ego comedo.* Roganteque illo, quo tandem modo; respondit: *Quonam modo, rogas? Libenter.* Idem dicere solebat, *Locustas marinas tria habere: gratam exercitationem, suavem cibum, & contemplationem.* In Cypro vero coenans apud Nicocreontem, laudavit poculum aliquod. *Quodcumque voles*, ait Nicocreon, *idem artifex aliud simile tibi confecerit. — Immo tibi;* inquit ille: *mihi vero hoc dona.* Non insipienter

δός. οὐκ ἀνοήτως τοῦτο φήσας ὁ αὐλητής. λόγος γὰρ παλαιὸς, ὡς ὅτι

Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν· [1]
f *ἀλλ' ἅμα τῷ φυσῆν* [2] *χ' ὠ νόος ἐκπέταται."*

Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν τάδε φησὶ περὶ αὐτοῦ. „Δωρίων ὁ ὀψοφάγος, τοῦ παιδὸς οὐκ ἀγοράσαντος ἰχθῦς, μαστιγῶν αὐτὸν, ἐκέλευε τῶν ἀρίστων ἰχθύων ὀνόματα λέγειν. τοῦ δὲ παιδὸς, ὀρφὸν
a *καὶ γλαυκίσκον καὶ γόγγρον, καὶ τοιούτους ἑτέρους καθαριθμοῦντος*· *Ἰχθύων σε, φησὶν, ἐκέλευον ὀνόματα λέγειν, οὐ θεῶν." Ὁ αὐτὸς Δωρίων καταγελῶν τοῦ ἐν τῷ Τιμοθέου Ναυτίλῳ* [3] *χειμῶνος, ἔφασκεν „ἐν κακκάβᾳ ζεούσᾳ μείζονα ἑωρακέναι χειμῶνα." Ἀριστόδημος δὲ, ἐν δευτέρῳ γελοίων Ἀπομνημονευμάτων, φησί*· *„Δωρίωνος τοῦ κρουματοποιοῦ, κυλλόποδος ὄντος, ἀπώλετο ἐν συμποσίῳ τοῦ χωλοῦ ποδὸς τὸ βλαυτίον.*

XIX. Dorion, piscium lurco.

1 Immo, οὖν ἐνέφυσαν. 2 φυσᾷν edd. 3 Ναυπλίῳ ex Suida videtur legendum.

id quidem a tibicine dictum. Est enim vetus sermo in hanc sententiam:

Homini quidem tibicini mentem Dii inseruerunt;
at avolat mens, statim ac ille tibiam inflat.«

19. De eodem Hegesander, in Commentariis, haec scribit: »Dorion, obsoniorum lurco, quum servulus pisces non emisset, flagello castigatum iussit optimorum piscium edicere nomina. Qui quum orphum & glauciscum, & congrum, similesque alios enumeraret: *at piscium nomina*, inquit ille, *edere te iussi, non Deorum.* Idem Dorion, ridens tempestatem in Timothei Nautilo [*sive*, Nauplio] descriptam, ait, *in fervente caccabo vehementiorem se tempestatem vidisse.«* Aristodemus vero, secundo libro Ridicule dictorum, scribit: »Altero pede claudus cum esset Dorion fidicen, amisit in convivio soleam

καὶ ὃς, Οὐδὲν, ἔφη, πλεῖον καταράσομαι τῷ κλέ-
ψαντι, ἢ ἁρμόσαι αὐτῷ τὸ σανδάλιον." Ὅτι δ' ἦν ὁ b
Δωρίων οὗτος ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ διαβόητος, φανερὸν ἐξ ὧν λέγει Μνησίμαχος ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Φιλίππῳ δράματι·

Οὐκ, ἀλλὰ [1] καὶ τῆς νυκτὸς Δωρίων ἔνδον
ἐστὶν [2] παρ' ἡμῖν λοπαδοφυσητής. [3] —

XX. Lasi lusus verborum.

Οἶδα δὲ καὶ ἃ ὁ Ἑρμιονεὺς Λάσος ἔπαιξε περὶ ἰχθύων, ἅπερ Χαμαιλέων ἀνέγραψεν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ Περὶ αὐτοῦ τοῦ Λάσου συγγράμματι, λέγων ὧδε· „Τὸν Λασον, φασὶ, [4] τὸν ὠμὸν ἰχθὺν ὀπτὸν εἶναι φάσκειν. θαυμαζόντων δὲ πολλῶν, ἐπιχειρεῖν λέγειν· ὡς, ὅ ἐστιν ἀκοῦσαι, τοῦτό ἐστιν ἀκουστόν·
καὶ, ὅ ἐστι νοῆσαι, τοῦτό ἐστι νοητόν· ὡσαύτως οὖν c
καὶ ὅ ἐστιν ἰδεῖν, τοῦτο εἶναι ὀπτόν· ὥστ' ἐπειδὴ τὸν

1 Οὐ καλλὰ edd. Mox transponenda fuerint verba, ἔνδον Δωρίων. 2 ἐστὶ vulgo. 3 λοπαδιφυσήτης edd. 4 φησὶ vulgo.

claudo pedi aptam. Tum ille: *Nihil amplius*, inquit, *precor huic qui eam ſubripuit, quam ut eius pedi ſit apta.* « Famoſum vero fuiſſe obſoniorum lurconem Dorionem adparet etiam ex his quae Mneſimachus ait in fabula, cui titulus Philippus:

Non: verum etiam noctu intus Dorion
eſt apud nos, patinis canens.

20. Memini vero etiam quae Hermionenſis *Laſus* luſit de piſcibus; quae ſcripto conſignavit Chamaeleon Heracleotes in libro, quem de ipſo illo Laſo edidit, ubi ait: »Laſum dixiſſe, narrant, *piſcem crudum* eſſe ὀπτόν. Quod quum mire dictum videretur multis, ille ſic probare adgreſſus eſt: *Quemadmodum, quod exaudiri poteſt, id eſt,* ἀκουστόν; *& quod cogitari, id* νοητόν*: pari ratione, quod conſpici poteſt, id eſſe* ὀπτόν*. Itaque piſcem, ut*

ἰχθῦν ἦν ἰδεῖν, ὀπτὸν αὐτὸν εἶναι. Καὶ παίζων δέ ποτε ἰχθῦν παρά τινων ἁλιέων [1] ὑφείλετο, καὶ λαβὼν ἔδωκέ τινι τῶν παρεστώτων. ὁρκίζοντος δὲ τοῦ ἁλιέως, [2] ὤμοσεν μήτ᾽ αὐτὸς ἔχειν τὸν ἰχθῦν, μήτε ἄλλῳ συνειδέναι λαβόντι, διὰ τὸ λαβεῖν μὲν αὐτὸν, [3] ἔχειν δὲ ἕτερον· ὃν ἐδίδαξεν ἀπομόσαι πάλιν, ὅτι οὔτ᾽ αὐτὸς ἔλαβεν, οὔτ᾽ ἄλλον ἔχοντ᾽ οἶδεν. εἰλήφει μὲν γὰρ ὁ Λά-
d σος, εἶχεν δὲ αὐτός. Τοιαῦτα δὲ καὶ Ἐπίχαρμος παίζει. ὥσπερ ἐν Λόγῳ καὶ Λογείνᾳ· [4]

Epicharmi lusus in verbis.

A. Ὁ Ζεὺς μ᾽ ἐκάλεσε, Πέλοπί γ᾽ ἔρανον ἑστιῶν.
B. Ἦ, παμπόνηρον ὄψον, ὦ τᾶν, ὁ γέρανος.
A. Ἀλλ᾽ οὔτι γέρανον, ἀλλ᾽ ἔρανόν γε τοι [5] λέγω.

XXI. Phayllus.

Ἄλεξις δ᾽, ἐν Δημητρίῳ, Φάϋλλόν τινα κωμῳδεῖ ὡς Φίλιχθυν, ἐν τούτοις·

Πρότερον μὲν εἰ πνεύσειε βοῤῥᾶς ἢ νότος

1 παρά τινος τῶν ἁλιέων malebam. 2 Carent τοῦ ἁλιέως edd. & ms. *A*. 3 διὰ τὸ λαβεῖν μὲν αὐτὸς ms. *A*. 4 Vulgo ἐν Λόγῳ καὶ λόγον εἶναι. Alibi καὶ Λογίνᾳ. 5 ἔρανόν τοι vulgo.

qui conspici possit, ὀπτὸν *esse*. Idem aliquando per iocum piscem subripuit piscatori, eumque uni dedit ex adstantibus. Cum igitur ad iusiurandum eum adigeret piscator, iuravit ille, *nec se habere piscem, neque alium novisse qui subripuisset:* quoniam scilicet ipse subripuisset, alter vero haberet. Alterum vero edocuerat, ut vicissim ille iuraret, *nec se subripuisse, nec alium nosse qui haberet.* Subripuerat quippe Lasus, habebat autem ipse. Similia vero etiam Epicharmus lusit, velut in Logo & Logina:

A. *Vocavit me Iupiter, Pelopi* - γε ἔρανον *praebens.*
B. *Immo, pessimum obsonium, amice,* γέρανος.
A. *At non* γέρανον *tibi dico, sed* ἔρανόν γε.

21. Alexis vero, in Demetrio, Phayllum notat ut piscium heluonem, his verbis:

Antea, si flabat boreas aut notus

ἐν τῇ θαλάττῃ λαμπρὸς, ἰχθῦς οὐκ ἐνῆν
οὐδενὶ φαγεῖν. Νυνὶ [1] δὲ πρὸς τοῖς πνεύμασι
τούτοις Φάϋλλος προσγέγονε χειμὼν τρίτος. e
ἐπὰν γὰρ ἐκνεφίας καταιγίσας τύχῃ
ἐς τὴν ἀγορὰν, τοὔψον πριάμενος οἴχεται
φέρων ἅπαν τὸ ληφθέν· ὥστε γίγνεται
ἐν τοῖς λαχάνοις τὸ, λοιπὸν ἡμῖν ἡ μάχη.

Antiphanis Piscatrix. Ἀντιφάνης δ', ἐν Ἁλιευομένῃ, φιληδοῦντάς τινας καταλέγων ἰχθύσι, φησί·

Τὰς σηπίας δὸς [2] πρῶτον. Ἡράκλεις ἄναξ,
ἅπαντα τεθολώκασιν. οὐ βαλεῖς πάλιν
εἰς τὴν θάλατταν καὶ πλυνεῖς; μὴ φῶσί σε,
Δωριὰς, ἑώλους [3] σηπίας εἰληφέναι.
Τὸν κάραβον δὲ τόνδε πρὸς τὰς μαινίδας f
ἀπόδος. [4] παχύς γε, νὴ Δί'. Ὦ Ζεῦ, τίς ποτε,

1 νῦν vulgo. 2 Τῆς σηπιάδος vulgo. 3 ἀλλ' οὐδὲ edd. ἀλλ' ὄυε Ms. 4 ἐπίδος corrigit Coray.

in mari vehemens, piscem licebat
nemini comedere. Nunc ad hos ventos
Phayllus accessit, tertia tempestas.
Is enim quum velut procella irrumpit
in forum, obsonium quodcumque captum adest,
omne emtum abripit: nobisque nonnisi
in olitorio foro relinquitur contentio.

Antiphanes vero, in Piscatrice, recensens nonnullos piscium cupediis deditos, ait:

Sepias da statim. O rex Hercules!
inquinarunt omnia. Quin eas ocyus in maris aquam
coniice rursus, lavaque: ne te dicant,
Dorias, putres cepisse sepias.
Locustam vero hanc ad maenidas
repone. Pinguis valde, per Deum! Proh Iupiter, quis
tandem,

ὦ Καλλιμέδων, σὲ κατεδεῖτ' [1] ἄρτι τῶν φίλων;
οὐδεὶς, ὃς ἂν μὴ κατατιθῇ τὰς συμβολάς.
Ὑμᾶς δ' ἔταξα δεῦρο πρὸς τὰ δεξιὰ,
τρίγλας, ἔδεσμα τοῦ καλοῦ Καλλισθένους·
κατεσθίει γοῦν ἐπὶ μιᾷ τὴν οὐσίαν.
Καὶ τὸν Σινώπης γόγγρον ἤδη παχυτέρας
a ἔχοντ' ἀκάνθας, τουτονὶ τὶς [2] λήψεται
πρῶτος προσελθών. Μισγόλας [3] γὰρ οὐ πάνυ
τούτων ἐδεστής. ἀλλὰ κίθαρος [4] οὑτοσί·
ὃν ἂν ἴδῃ, τὰς χεῖρας οὐκ ἀφέξεται.
καὶ μὴν ἀληθῶς τοῖς κιθαρῳδοῖς, ὡς σφόδρα,
ἅπασιν οὗτος ἐπιπεφυκὼς λανθάνει.
Ἀνδρῶν τ' ἄριστον [5] Κωβιὸν, πηδῶντ' ἔτι,
πρὸς Πυθιονίκην τὴν καλὴν πέμψαι με δεῖ· [6]
b ἁδρὸς γάρ ἐστιν. ἀλλ' ὅμως οὐ γεύσεται·

1 κατέδετ' ed. Ven. & Baſ. cum Ms. κατεῖδετ' ed. Caſ. 2 τοῦτον εἴ τις vulgo. 3 Σμιγόλας edd. & ſic deinde conſtanter. 4 κίθαρον corrigit Caſaub. 5 Ἀνδρῶν δ' ἄριστον corr. Caſaub. Forſan τὸν ἄριστον. 6 Forſ. μ' ἔδει, *oportebat.*

o Callimedon, te nunc comedet ſodalium?
nemo, quin ſymbolas ante depoſuerit.
Vos vero huc ad dextram ſepoſui,
triglas, cibum pulcri Calliſthenis.
nam & unius cauſſa rem dilapidat ſuam.
At congrum iſtum, cui craſſiores iam, quam Sinopae,
ſunt ſpinae, hunc quidem quilibet habebit
primus qui venerit. Nam Misgolas non admodum
his veſcitur. Sed ecce citharus:
quem ſi viderit, manum non abstinebit:
revera enim citharoedis ille omnibus
vehementer adhaeret clanculum.
Fortiſſimum hunc gobium, ſalientem adhuc,
ad pulcram Pythionicam me mittere oportebat:
eſt enim grandis. Nec tamen guſtabit illa:

ἐπὶ τὸ τάριχός ἐστιν ὡρμηκυῖα γάρ.
Ἀφύας δὲ λεπτὰς τάσδε, καὶ τὴν τρυγόνα,
χωρὶς Θεανοῖ δεῦρ᾽ ἔθηκ᾽ ἀντιρρόπους. 1

XXII. Misgolas.

Πιθανώτατα ἐπὶ τούτοις 2 ὁ Ἀντιφάνης καὶ τὸν Μισγόλαν κεκωμῴδηκεν, ὡς ἐσπουδακότα περὶ κιθαρῳδοὺς καὶ κιθαριστὰς ὡραίους. Φησὶ γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰσχίνης, ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου λόγῳ, περὶ αὐτοῦ τάδε· „ Μισγόλας ἐστὶ Ναυκράτους, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Κολυττεύς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κ᾽ ἀγαθός, καὶ οὐδαμῇ ἄν τις αὐτὸν μέμψαιτο· περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα c τοῦτο δαιμονίως ἐσπουδακώς, καὶ ἀεί τινας εἰωθὼς ἔχειν περὶ αὐτὸν κιθαρῳδούς, ἢ κιθαριστάς. ταυτὶ δὲ λέγω οὐ τοῦ φορτικοῦ ἕνεκα, ἀλλ᾽ ἵνα γνωρίσητε αὐτὸν ὅστις ἐστίν.“ Καὶ Τιμοκλῆς δ᾽ ἐν Σαπφοῖ φησίν·

Ὁ Μισγόλας οὐ προσιέναι σοι φαίνεται,

1 εὐ' εὑρέθη κ' ἀντιρρ. edd. 2 δ' ἐν τούτοις malueram.

nam salsamenti nunc maxime est cupida.
Apuas has tenues, & pastinacam hanc,
seorsim pro Theano posui, pares illi pondere.

22. Non sine ratione Antiphanes in istis *Misgolam* traduxit, ut pulcrorum citharoedorum & pulsantium citharas amore flagrantem. Dicit enim de eodem Aeschines orator, in Oratione adversus Timarchum, haecce: » Misgolas est, viri Athenienses, Naucratis filius, Colyttensis, vir caetera quidem probus honestusque, in quo nemo quidquam reprehendat: sed huic rei mirum in modum deditus, & semper circa se habere solitus citharoedos nonnullos aut citharam pulsantes. Hoc autem dico, non ut in invidiam eum adducam, sed quo nossetis quis qualisve ille sit. « Similiter Timocles in fabula Sappho ait:

Misgolam ad te nemo vides intrare:

ἀνθοῦσι τοῖς νέοισιν ἠρεθισμένος.

Ἄλεξις δὲ, ἐν Ἀγώνιδι [1] ἢ Ἱππίσκῳ·

Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι [2]
τὸν Μισγόλαν· οὐ γὰρ κιθαρῳδός εἰμ' ἐγώ.

d Πυθιονίκην δέ φησι φιλήδειν ταρίχῳ, ἐπεὶ ἐραστὰς εἶχε τοὺς Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱοὺς, ὡς Τιμοκλῆς ἐν Ἰκαρίοις [3] φησίν· XXIII. Pythionica.

Ἄνυτος ὁ παχὺς πρὸς Πυθιονίκην ὅταν ἐλθὼν
φάγῃ τί. [4] καλεῖ γὰρ αὐτὸν, ὥς φασιν, ὁππόταν Χαιρεφίλου τοὺς δύο σκόμβρους ξενίσῃ, μεγάλοις [5] ἡδομένη.

καὶ πάλιν·

Ἡ Πυθιονίκη δ' ἀσμένως σε δέξεται,
καὶ σοῦ κατεδεῖται τυχὸν ἴσως ἃ νῦν ἔχεις
λαβὼν παρ' ἡμῶν δῶρ'· ἄπληστός ἐστι γάρ.

1 ἐν Ἀγῶνι edd. 2 μὴ πίσειέ μοι ms. *A.* 3 Vulgo Νικοκλῆς ἐν Ἀκαρίοις. 4 An? φάγῃ. B. Τί; A. Καλεῖ γὰρ &c. 5 μεγάλους vulgo.

florentium adolescentium amore ille flagrat.

Et Alexis, in Agonide sive Equuleo:

O mater, obsecro te, ne incutias mihi
Misgolam: nec enim citharoedus sum ego.

23. *Pythionicam* vero *salsamento delectari* ait Antiphanes, quoniam amatores habuit Chaerephili salsamentarii filios, ut Timocles ait in Icariis:

Anytus obesus quum Pythionicam conveniens comedit cum ea. — Quid ais? — Vocat quippe illum, ut aiunt, quoties Chaerephili duos scombros hospitio excipit, grandibus delectata.

Et iterum:

Pythionica lubens te excipiet,
& tua absumet fortasse quae nunc habes
accepta a nobis dona. Est enim insatiabilis.

Ὅμως δὲ δοῦναί σοι κέλευσον σαργάνας [1] e
αὐτὴν ταρίχους. εὐπόρως γὰρ τυγχάνει
ἔχουσα, καὶ σύνεστι σαπέρδαις [2] δυσὶν,
καὶ ταῦτ' ἀνάλτοις καὶ πλατυῤῥύγχοις τισί.

Πρὸ τούτων δ' ἦν ἐραστὴς αὐτῆς Κωβιός τις ὄνομα.

XXIV. Callimedon, cogn. Carabus, s. Locusta.

Περὶ δὲ Καλλιμέδοντος τοῦ Καράβου, ὅτι καὶ φίλιχθυς ἦν, καὶ διάστροφος τοὺς ὀφθαλμοὺς, Τιμοκλῆς ἐν Πολυπράγμονι· f

— Εἶθ' ὁ Καλλιμέδων ἄφνω
ὁ Κάραβος προσῆλθεν. ἐμβλέπων δέ μοι,
ὡς δ' οὖν [3] ἐδόκει, πρὸς ἕτερον ἄνθρωπόν τινα
ἐλάλει. συνεὶς δέ γ' οὐδὲν εἰκότως ἐγὼ
ὧν ἔλεγεν, ἐπένευον διακενῆς.
τῷ δ' ἄρα βλέπουσι χωρὶς καὶ δοκοῦσιν αἱ a
κόραι. —

1 σαργανίας vulgo. 2 σύνεστιν ἅπερ δ' εἶς edd. 3 Forf. ὥς γ' οὖν.

Verumtamen dare illam tibi iube salsamenti
sportas quasdam. Huius enim suppetit ei
copia; habetque secum saperdas duos,
insulsos illos quidem & latis nasis deformes.

Ante hos vero amator illius fuerat aliquis nomine Gobius.

24. De *Callimedonte*, cui *Carabus* sive *Locusta* fuit cognomen, tradunt Comici, fuisse eum & piscium heluonem, & strabis oculis. Timocles, in Curioso:

— Deinde subito Callimedon
Carabus accessit. Is me adspiciens,
ut quidem videbatur, ad alium quempiam hominem
direxit sermonem. Ego vero, ut consentaneum, nihil eorum intelligens,
quae diceret, loquenti adnuebam inaniter.
Huic homini aliò, atque prae se ferunt, respiciunt
pupillae.

Ἄλεξις δ', ἐν Κρατεύᾳ [1] ἢ Φαρμακοπώλῃ·

A. Τῷ Καλλιμέδοντι γὰρ θεραπεύω τὰς κόρας
ἤδη τετάρτην ἡμέραν. B. Ἦσαν κόραι
θυγατέρες αὐτῷ; A. Τὰς μὲν οὖν τῶν ὀμμάτων·
ἃς οὐδ' ὁ Μελάμπους, [2] ὃς μόνος τὰς Προιτίδας
b ἔπαυσε μαινομένας, καταστήσειεν ἄν.

Ὁμοίως αὐτὸν σκώπτει κἀν τοῖς ἐπιγραφομένοις Συντρέχουσι. εἰς δὲ ὀψοφαγίαν ἐν μὲν Φαίδωνι ἢ Φαιδρίᾳ οὕτως·

A. Ἀγορανομήσεις, ἂν θεοὶ θέλωσι, σὺ,
ἵνα Καλλιμέδοντ' εἰς τοὔψον, εἰ φιλεῖς ἐμὲ,
παύσῃς καταιγίζοντα δι' ὅλης ἡμέρας.
B. Ἔργον τυράννων, οὐκ ἀγορανόμων, λέγεις.
μάχιμος γὰρ ὡνὴρ, [3] χρήσιμος δὲ τῇ πόλει.

c Τὰ αὐτὰ ἰαμβεῖα φέρεται κἀν τῇ ἐπιγραφομένῃ Εἰς τὸ Φρέαρ. ἐν δὲ Μανδραγοριζομένῃ·

1 Κρατία vulgo. 2 οὐδὲ Μελαμπ. edd. 3 γὰρ ἀνὴρ vulgo.

Alexis, in Crateva ſeu Medicamentario:

A. *Callimedonti enim iam quartum in diem*
τὰς κόρας (pupulas) curo. B. *Erant igitur κόραι (puellae)*
filiae illi? A. *Oculorum dico pupulas:*
quae ei ut rectae ſtent ne Melampus quidem,
unus qui Proetidas ab inſania ſanavit, queat efficere.

Similiter eumdem ridet in fabula quae Concurrentes inſcribitur. Ut obſoniorum heluonem vero in Phaedone, ſive Phaedria; his verbis:

A. *Aedilis eris, ſi Diis viſum fuerit, tu,*
ut, ſi me amas, Callimedontem toto die
in piſces procellae in modum irruentem reprimas.
B. *Quod faciunt tyranni, dicis, non quod aediles:*
eſt enim bellicoſus ille vir, & civitati utilis.

Repetunturque iidem iambi in fabula cui titulus Miſſa ad Puteum. In Mandragoris-utente vero:

— Εἴ τινας μᾶλλον φιλῶ
ξένους ἑτέρους ὑμῶν, γενοίμην ἔγχελυς,
ἵνα Καλλιμέδων ὁ Κάραβος πρίαιτό με.

Ἐν δὲ Κρατεύᾳ·[1]

Καὶ Καλλιμέδων μετ' Ὀρφέως ὁ Κάραβος.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Γοργύθῳ·[2]

Ἧττον τ' ἀποσταίην ἂν ὧν προειλόμην,
ἢ Καλλιμέδων γλαύκου πρόοιτ' ἂν κρανίον.

Εὔβουλος δ', ἐν Ἀνασωζομένοις· d

Ἕτεροι δὲ [τοῖς] θεοῖσι συμπεπλεγμένοι,
μετὰ καράβου σύνεισιν, ὃς μόνος βροτῶν [3]
δύναται καταπιεῖν ἐκ ζεόντων λοπαδίων
ἅθρους τεμαχίτας, [4] ὥστ' ἐνεῖναι [5] μηδὲ ἕν.

Θεόφιλος δὲ, ἐν Ἰατρῷ, ἅμα σκώπτων αὐτοῦ καὶ τὸ ἐν λόγοις ψυχρόν·

1 Rursus Κρατίᾳ vulgo. 2 Γεργιθίῳ corr. Reinesf. 3 Repetit hîc μόνος Ms. 4 τεμαχήτας vulgo. 5 ὥστε μεῖναι malles cum Corayo.

— Si quos magis diligo
hospites quam vos, anguilla velim fieri;
quo me Callimedon Carabus emat.

In Crateva vero:

Et Callimedon Carabus cum Orpheo.

Antiphanes, in Gorgytho:

Minus equidem desistam proposito,
quam caput glauci missum fecerit Callimedon.

Eubulus, in Servatis:

Alii, ad Deos sese adplicantes,
cum Carabo versantur, qui unus mortalium
deglutire potest ferventibus e patinis
quidquid piscium inest, ut supersit nihil.

Theophilus vero in Medico, simul frigiditatem illius in dicendo ridens, ait:

„Παῖς δὲ Φιλοτίμως πρὸς [1] αὐτὸν τὸν νεανίσκον [2] ἐγχέλειον [3] παρατέθηκε. τῷ πατρὶ τευθὶς
e ἦν χρηστή. „Πατρίδιον, πῶς ἔχεις πρὸς κάραβον;“ — „Ψυχρός ἐστιν, ἄπαγε, Φησί· ῥητόρων οὐ γεύομαι.“

Φιλήμονος δὲ Μετιόντι εἰπόντος·

'Αγύῤῥιος [4] δὲ, παρατεθέντος καράβου,
ὡς εἶδεν αὐτὸν „Χαῖρε, πάππα Φίλτατε,“
εἴπας, τί ἐπόει; τὸν πατέρα κατήσθιεν.

Ἡρόδικος δ᾽ [5] ὁ Κρατήτιος, ἐν τοῖς Συμμίκτοις Ὑπομνήμασι, τοῦ Καλλιμέδοντος υἱὸν ἀπέδειξεν ὄντα τὸν 'Αγύῤῥιον.

Γεγόνασι δὲ καὶ οἵδε ὀψοΦάγοι. 'Ανταγόρας μὲν XXV.
f ὁ ποιητὴς οὐκ εἴα τὸν παῖδα ἀλεῖψαι τὸν ἰχθῦν, ἀλλὰ λοῦσαι· ὥς Φησιν Ἡγήσανδρος. 'Εν δὲ στρατοπέδῳ ἕψοντι, Φησὶν, αὐτῷ γόγγρων λοπάδα, καὶ πε- Antagoras poëta.

1 πατρὸς edd. 2 τῶν νεανίσκων Ms. 3 ἐγχέλυον edd. ἐγχέλιον Ms. 4 'Αργύριος edd. & mox rursus 'Αργύριον. 5 Abesse malles coniunctionem.

Puer vero studiose filio anguillam adposuit. Patri loligo erat eximia. » Patercule, quid tibi videtur de carabo? « — » Frigidus est, apage, ait: non sunt meum ad palatum oratores. «

Philemon vero cum in Ambiente ait:

Agyrrius, adpositum sibi carabum
ut adspexit: » Salve pappa carissime! «
cum dixisset; quid fecit? patrem comedit.

id quo pertineat, declarat Herodicus Crateteus, in Miscellis Commentariis; ubi docet, *Callimedontis filium* fuisse illum *Agyrrium*.

25. Fuere etiam hi lurcones piscium. *Antagoras* poëta puerum non sivit inungere piscem, sed lavare solum; ut narrat Hegesander. Eidem in castris elixanti congro-

ριεζωσμένῳ, Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς παραστάς· „ Ἆρά γε, εἶπεν, ὦ Ἀνταγόρα, τὸν Ὅμηρον οἴει τὰς τοῦ Ἀγαμέμνονος πράξεις ἀναγράψαι γόγγρους ἕψοντα;“ κἀκεῖνον οὐ φαύλως λόγος [1] εἰπεῖν· „ Σὺ δὲ οἴει, φησὶ, τὸν Ἀγαμέμνονα τὰς πράξεις ἐκείνας ἐργάσασθαι πολυπραγμονοῦντα τίς ἐν τῷ στρατοπέδῳ γόγγρους ἕψει;“ Ὄρνιν δ' ἕψων ποτὲ ὁ Ἀνταγόρας, οὐκ, ἔφη, βαδιεῖσθαι εἰς τὸ βαλανεῖον, εὐλαβούμενος μή ποτε οἱ παῖδες τὸν ζωμὸν ἐκροφήσωσι. Φιλοκύδους δ' εἰπόντος, ὅτι ἡ μήτηρ τηρήσει· „ Ἐγω γ' οὖν, εἶπε, τῇ μητρὶ ὀρνίθειον [2] ζωμὸν πιστεύσω; Καὶ Ἀνδροκύδης δ' ὁ Κυζικηνὸς, ζωγράφος, φίλιχθυς ὢν, ὡς ἱστορεῖ Πολέμων, ἐπὶ τοσοῦτον ἦλθεν ἡδυπαθείας, ὡς καὶ τοὺς περὶ τὴν Σκύλλαν ἰχθῦς κατὰ σπουδὴν γράψαι. [3] a

XXVI. Philoxenus polypi esu moritur.

Περὶ δὲ Φιλοξένου τοῦ Κυθηρίου διθυραμβοποιοῦ Μάχων ὁ κωμῳδιοποιὸς τάδε γράφει·

1 Deest λόγος edd. & ms. *A*. 2 ὀρνίθιον edd. 3 γράψας ms. *Ep*.

rum patinam, & succincto, (ut scribit idem Hegesander) adstans rex Antigonus, ait: *At putas-ne, Antagora, Homerum res gestas Agamemnonis scripsisse congros elixantem?* Cui ille non inscite respondit: *Tu-ne vero putas, Agamemnonem res illas gessisse curiose inquirentem quis in castris congros elixet?* Aliquando gallinam elixans Antagoras, in balneum se iturum negavit, timens ne iusculum absorbeant pueri. Cui quum diceret Philocydes, matrem ne id fiat curaturam: *Matri igitur*, inquit, *ego iusculum gallinaceum crederem?* Porro *Androcydes* Cyzicenus, pictor, cum piscium esu admodum delectaretur, ut ait Polemon, voluptati quam ex eis capiebat ita indulsit, ut etiam illos circa Scyllam pisces summo studio depingeret.

26. De *Philoxeno* vero *Cytherio*, poëta dithyrambico, Macho comicus haec scribit:

Ὑπερβολῇ λέγουσι τὸν Φιλόξενον,
τῶν διθυράμβων τὸν ποιητὴν, γεγονέναι
b ὀψοφάγον. εἶτα πουλύποδα πηχῶν δυεῖν
ἐν ταῖς Συρακούσαις ποτ' αὐτὸν ἀγοράσαι,
καὶ σκευάσαντα, καταφαγεῖν ὅλον σχεδὸν,
πλὴν τῆς κεφαλῆς. ἁλόντα δ' ὑπὸ δυσπεψίας,
κακῶς ἔχειν σφοδρ'· εἶτα δ' [1] ἰατροῦ τινος
πρὸς αὐτὸν εἰσελθόντος, ὃς [2] φαύλως πάνυ
ὁρῶν φερόμενον αὐτὸν, [3] εἶπεν· „Εἴ τι σοι
ἀνοικονόμητόν ἐστι, διατίθου ταχὺ,
Φιλόξεν'· ἀποθανῇ γὰρ ὥρας ἑβδόμης."
c κἀκεῖνος εἶπε· „Τέλος ἔχει τὰ πάντα μοι,
ἰατρὲ, φησὶ, καὶ δεδιοίκηται πάλαι.
τοὺς διθυράμβους σὺν θεοῖς καταλιμπάνω
ἠνδρωμένους, καὶ πάντας ἐστεφανωμένους·

1 Vulgo σφόδρ' ἔχειν· εἶτ' ἰατροῦ. 2 ὡς edd. 3 Vulgo ὁρῶν αὐτὸν φερόμενον.

Philoxenus poëta dithyrambicus
comedo fuisse fertur egregiissimus.
Siculis Syracusis qui cum olim polypum
emisset bicubitali magnitudine,
probe condîtum totum prope deglutiit:
caput supererat. Mox ventriculi cruditas
gravem concivit morbum. Medicus advenit;
qui cum videret quanto cum periculo
homo aegrotaret: » Si quid, ait, Philoxene,
tibi ordinatum minus est in rebus tuis,
hoc age quamprimum, ut hora abiturus septima. «
Respondit ille: » Rebus providi meis
iampridem, medice, finemque imposui omnibus.
Ope Divûm dithyrambos aetatis suae
relinquo, praeterea coronis inclytos:

οὓς [1] ἀνατίθημι ταῖς ἐμαυτοῦ συντρόφοις
Μούσαις, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον ἐπιτρόπους.
ταῦθ' αἱ διαθῆκαι διασαφοῦσιν. Ἀλλ', ἐπεὶ
ὁ Τιμοθέου Χάρων σχολάζειν οὐκ [2] ἐᾷ,
οὐκ τῆς Νιόβης, χωρεῖν δὲ πορθμὸν [3] ἀναβοᾷ,
καλεῖ δὲ μοῖρα νύχιος, ἧς κλύειν χρεών· d
ἵν' ἔχων ἀποτρέχω πάντα τἀμαυτοῦ κάτω,
τοῦ πολύποδός μοι τὸ κατάλοιπον ἀπόδοτε."

Κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει φησί·

Φιλόξενός ποθ', ὡς λέγουσ', ὁ Κυθήριος,
εὔξατο τριῶν ἔχειν τὸν λάρυγα [4] πήχεων·
ὅπως καταπίνω, φησὶν, ὅτι πλεῖστον χρόνον,
καὶ πάνθ' ἅμα μοι τὰ βρώμαθ' ἡδονὴν ποῇ.

Diogenis Cynici obitus.

Καὶ Διογένης δὲ ὁ Κύων ὠμὸν πολύποδα καταφαγὼν, e ἐπιθεμένης [5] αὐτῷ τῆς γαστρὸς ἀπέθανε. Περὶ δὲ τοῦ

1 Grotius: οἷς ἀνατ. τὰς ἐμ. συντρόφους Μούσας. 2 σχολ. μ' οὐκ ἐᾷ edd. 3 πορθμίδ' corrigunt. 4 τὸν λάρυγγα vulgo. λάρυγγα absque τὸν corrigunt docti. 5 An ἐποιδουμένης?

tutores his do facio meas collacteas
Musas, ipsamque Venerem simul & Liberum.
Haec testamenti summa est. Nunc quando otium
mihi non concedit ille Timothei Charon
ex Niobe, Transfretandum est! adclamans mihi,
vocatque nigra Parca ineluctabilis;
ut ad inferos res cunctas deportem meas,
age huc adferte quod reliquum est de polypo.

Alibique ait idem:

Philoxenus ille, fama ut fert, Cytherius,
» Utinam dicebat, tricubitalem gutturem
habeam, ut glutire possem multo tempore,
pariterque omnigenis memet oblectem cibis. «

Sed & *Diogenes* Canis, devorato crudo polypo, citata alvo (*sive*, tumente alvo) mortuus est. De Philoxeno

Φιλοξένου καὶ ὁ παρῳδὸς Σώπατρος λέγων, Φησί·

Δισσαῖς γὰρ ἐν μέσσαισιν ἰχθύων Φοραῖς
ἧσται τὸν Αἴτνης ἐς μέσον λεύσσων σκοπόν. [1]

XXVII. Hyperides orator.

Καὶ Ὑπερείδης δὲ ὁ ῥήτωρ ὀψοΦάγος ἦν, ὡς Φησι Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς, ἐν Δήλῳ, διηγούμενος τοὺς
f παρὰ Ἁρπάλου δωροδοκήσαντας. γράΦει δ' οὕτως·

A. Δημοσθένης τάλαντα πεντήκοντ' ἔχει.
B. Μακάριος, εἴ πέρ μεταδίδωσι μηδενί.
A. Καὶ Μοιροκλῆς [2] εἴληΦε χρυσίον πολύ.
B. Ἀνόητος ὁ διδοὺς, εὐτυχὴς δ' ὁ λαμβάνων.
A. ΕἴληΦε [3] καὶ Δήμων τε καὶ Καλλισθένης.
B. Πένητες ἦσαν, ὥστε συγγνώμην ἔχω.
A. Ὅ τ' ἐν λόγοισι δεινὸς Ὑπερείδης ἔχει.
a B. Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῶν πλουτιεῖ·
ὀψοΦάγος, [4] ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους.

1 An σκύφον? 2 Μητροκλῆς eJd. 3 Εἶτ' εἴληφε mssti. 4 Vulgo ὀψοφάγος γὰρ ὥστε.

verō Sopater etiam Parodus loquens, dixit:

Duo inter piscium fercula delectatus est
in medium Aetnae craterem introspicere.

27. Fuit quoque piscium lurco *Hyperides* orator, ut ait Timocles comicus in Delo, ubi eos recenset qui ab Harpalo dona acceperunt. Scribit autem sic:

A. *Talenta quinquaginta habet Demosthenes.*
B. *Beatus, si participat inde neminem.*
A. *Et auri vim non parvam accepit Moerocles.*
B. *Felix qui accepit: stultus autem qui dedit.*
A. *Accepit etiam Demon & Callisthenes.*
B. *Danda his est venia: nam pauperiores erant.*
A. *Habet & Hyperides, promtus eloquentiâ.*
B. *Piscarios ditabit, tantus piscium*
comedo, lari ut Syri sint, si ad eum compares.

Καὶ ἐν Ἰκαρίοις δὲ ὁ αὐτὸς ποιητὴς φησίν·

Τόν τ' ἰχθυόῤῥουν [1] ποταμὸν Ὑπερείδην πέρα,
ὃς ἠπίαις [2] φωναῖσιν, ἔμφρονος λόγου
κόμποις παφλάζων, ἠπίοις πυκνώμασι
πρὸς πᾶν δύσας [3] ἔχει * *
μισθωτὸς ἄρδει πεδία τοῦ δεδωκότος.

Φιλέταιρος δ' ἐν Ἀσκληπιῷ τὸν Ὑπερείδην πρὸς τῷ ὀψοφαγεῖν καὶ κυβεύειν αὐτόν φησί· καθάπερ καὶ b
Callias. Καλλίαν τὸν ῥήτορα Ἀξιόνικος, ἐν Φιλευριπίδῃ·

„Ἄλλον δὲ ἰχθὺν μεγέθει πίσυνόν τινα τοῖσδε τόποις ἥκει κομίσας [4] Γλαυκός τις ἐν πόντῳ γαλεούς, [5] σῖτον ὀψοφάγων, καὶ λίχνων ἀνδρῶν ἀγάπημα. φέρω [6] κατ' ὤμων. τίνα [7] τῷδ' ἐνέπω τὴν σκευασίαν. πότερον χλωρῷ τρίμματι βρέξας, ἢ τῆς ἀγρίας ἅλμης λιάσμασι [8] σῶ-

1 ἰχθυόῤῥον edd. 2 Vulgo πέρασον σηπίαις. 3 προσπανδύσας vulgo, velut una voce. 4 κομίξας ed. Caſ. 5 γαλεὸς edd. ἐκ Πόντου γαλεὸν coni. Caſ. cum Dalec. 6 φέρων coni. Iacobs. 7 κατ' ὤμων νιν coniiciunt iidem. 8 λιπάσμασι coni. Caſ.

Et in Icariis idem poëta ait:

Et piſcoſum fluvium Hyperidem traiice,
qui leni ſonitu, prudentis ſermonis
ſtrepitu aeſtuans, placidis frequentamentis
*ad omnia deſcendens, habet * **
mercede conductus rigat campos eius qui dedit.

Philetaerus vero, in fabula Aeſculapio, praeter obſonii voracitatem etiam aleatorem fuiſſe Hyperidem ait; quod ipſum & de *Callia* oratore Axionicus ſignificat in Phileuripide:

„*Alium piſcem quemdam magnitudine fidentem in haec loca venit advehens Glaucus aliquis ex Ponto galeum; cibum heluonibus piſcium, & lurconum hominum delicias. Eum humeris fero. Quem quonam modo parandum dicam? utrum viridi intrito rigans, an merâ muriâ tepidâ mace-*

μα λιπάνας πυρὶ παμφλέκτῳ παραδώσω. ἔφα
τις ὡς [1] ἅλμῃ θερμῇ τοῦτο φάγοι γ' ἑφθὸν
c ἀνὴρ Μοσχίων φίλαυλος. βοᾷ δ' ὄνειδος ἴδιον,
ὦ Καλαΐδη· σὺ μὲν ἀμφὶ σῦκα κ' ἀμφὶ τά-
ριχ' ἀγάλλῃ· [2] τοῦ δ' ἐν ἅλμῃ παρεόντος οὐ
γεύῃ χαρίεντος ὄψου."

τὰ μὲν σῦκα ὡς ἂν συκοφάντην λοιδορῶν, τὰ δὲ ταρί-
χη μή ποτε καὶ ὡς αἰσχροποιοῦντος. Καὶ ὁ Ἕρμιπ-
πος δέ φησιν, ἐν τρίτῳ Περὶ τῶν Ἰσοκράτους Μαθη-
τῶν, ἑωθινὸν τὸν Ὑπερείδην ποιεῖσθαι νῦν τοὺς περι-
πάτους ἐν τοῖς Ἰχθύσιν.

XXVIII. Aristoteles. Matron, sophista.

Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης, [3] καὶ Ἀριστοτέλη
τὸν φιλόσοφον ὀψοφάγον, φησὶ, γεγονέναι. Καὶ Μά-
d τρων δ' ὁ σοφιστὴς ὀψοφάγος ἦν. δηλοῖ δὲ τοῦτο Ἀν-
τιφάνης ἐν Κιθαρῳδῷ, οὗ ἡ ἀρχή·

1 An ἔφατ' ἴσως? φάτις ὡς coni. Iacobs. 2 ἀμφὶ ταρίχης ἀγάλλῃ edd. ἀμφὶ ταρίχη γ' ἀγάλλῃ corr. Casaub. 3 Ταυρομενείτης ms. Ep.

ratum corpus flagranti igni tradam? Dicat aliquis, calida in muria lubenter hoc elixatum comesturum Moschionem, tibiarum studiosum. Clamat vero convicium proprium, o Calaide: tu enim ficis gaudes, & salsamentis; bellum autem obsonium, quod in muria adponitur, non gustas.

Quibus verbis *ficos* ei exprobrat, ut sycophantae: *salsamenta* vero, ut videtur, tamquam turpia quoque facienti. Hermippus vero etiam, tertio libro de Isocratis Discipulis, ait, mane nunc *Hyperidem scholas suas habere in Foro piscario.*

28. Timaeus vero Tauromenita ait, *Aristotelem* etiam fuisse piscium lurconem. Sed *Matro* sophista haud dubie ex eorum numero fuit. Declarat hoc Antiphanes in Citharoedo, cuius hoc est initium:

Οὐ ψεῦδος οὐδὲν φησίν. — —
'Οφθαλμὸν ὤρυττέν τις, ὥσπερ ἰχθύος
Μάτρων, [1] προσελθών.

'Αναξίλας δ' ἐν Μονοτρόπῳ·

Τοῦ κεστρέως κατεδήδοκεν τὸ κρανίον,
ἀναρπάσας Μάτρων. [2] ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.

'Υπερβολὴ γαστριμαργίας τὰ καὶ ἁρπάζειν ἐσθίοντα· καὶ ταῦτα κρανίον κεστρέως. εἰ μὴ ἄρα οἱ περὶ ταῦτα [3] δεινοὶ ἴσασιν ἐνόν τι χρήσιμον ἐν κεστρέως κρανίῳ, ὅπερ ἐστὶ [4] τῆς 'Αρχεστράτου λιχνείας ἐμφανίσαι ἡμῖν.

XXIX. Antiphanis Divites. 'Αντιφάνης δ' ἐν Πλουσίοις κατάλογον ποιεῖται ὀψοφάγων ἐν τούτοις·

— Εὔθυνος δ', ἔχων
σανδάλια [5] καὶ σφραγῖδα, καὶ μεμυρισμένος,

1 Μάτων ms. A. 2 Rursus Μάταν ms. A. 3 περὶ αὐτὰ edd. 4 Vulgo δ' πάρεστι. 5 σανδάλιον vulgo.

Profecto non mentitur. — —
Oculum accedens quispiam exsculpsit, sicut piscibus
solet Matro.

Et Anaxilas, in Moroso:

Mugilis devoravit caput
raptum Matro: ego vero perii.

Extremae quidem ingluviei est, rapere cibum inter edendum, praesertim mugilis caput: nisi forte harum rerum periti noverint boni quidpiam inesse in mugilis capite; quod quidem ad Archestrati gulam pertinebat, ut nobis declararet.

29. Antiphanes vero, in Divitibus, recensum facit gulonum, his versibus:

— Euthynus nitens,
unguenta redolens, cum sandalio atque annulo,

ἐλογίζετό τι [1] τῶν πραγμάτων, οὐκ οἶδ' ὅ τι.
f Φοινικίδης δὲ, Ταυρέας θ' ὁ φίλτατος,
ἄνδρες παλαιοὶ ὀψοφάγοι τοιοί τινες, [2]
οἷοι καταβροχθίζειν ἐν ἀγορᾷ τὰ τεμάχη,
ὁρῶντες ἐξέθνησκον ἐπὶ τῷ πράγματι,
ἔφερόν τε δεινῶς τὴν ἀνοψίαν πάνυ.
κύκλους δὲ συναγείροντες [εἶτ'] ἔλεγον τάδε·
„Ὡς οὐ βιωτόν ἐστιν, οὐδ' ἀνασχετὸν,
τῆς μὲν θαλάττης ἀντιποιεῖσθαί τινας
a ὑμῶν, ἀναλίσκειν τε πολλὰ χρήματα,
ὄψου δὲ μηδὲν [ἔνθαδ'] [3] εἰσπλεῖν, μηδὲ γρῦ.
Τί οὖν ὄφελος τῶν νησιαρχῶν ἐστί; δεῖ [4]
νόμῳ κατακλεῖσαι τοῦτο, παραπομπὴν ποιεῖν
τῶν ἰχθύων. Νυνὶ δὲ [5] Μάτρων [6] συνήρπακε
τοὺς ἁλιέας· καὶ Διογείτων, νὴ Δία,

1 Abest τι vulgo. 2 πάλαι ὀψοφάγοι τοιοῦτοί τινες Ms. 3 Deest ἔνθαδ' edd. 4 δὴ Ms. 5 Νῦν δὲ vulgo. 6 μακρῷ Ms.

nescio quid secum mussitabat reputans.
At Taureas amicus, & Phoenicides,
tanti inde ab antiquo helluones piscium,
fragmenta ut ipso deglutirent in foro,
ad hoc spectaculum stabant velut emortui;
graviterque ferentes parcitatem obsonii,
implebant hisce circulos rumoribus:
„Quam vita non vitalis, nec tolerabilis!
Sunt ergo ex vobis qui maris sibi vindicant
curam, atque insumunt multum in eam pecuniae,
cum nihil interea piscium huc adnaviget?
Quid ergo opus est praesidibus insularibus?
Sciscenda lex, ut piscium importatio
huc fiat: nam nunc piscatores occupat
Matron: Diogiton quoque persuasit omnibus

ἁπάντας [1] ἀναπέπεικεν ὡς αὐτὸν φέρειν,
κοὐ δημοτικόν γε τοῦτο δρᾷ, τοιαῦτα φλῶν.
γάμοι δ' ἐκεῖνοι [2] καὶ πότοι [3] νεανικοὶ
ἦσαν." —

Εὔφρων [4] δὲ, ἐν Μούσαις· b

Φοινικίδης δ' ὡς εἶδεν ἐν πλήθει νέων [5]
μεστὴν ζέουσαν λοπάδα Νηρείων τέκνων,
ἐπίσχετ' ὀργῇ χεῖρας ἠρεθισμένας.
„Τίς φησιν εἶναι δεινὸς ἐκ κοινοῦ φαγεῖν; [6]
τίς ἐκ μέσου τὰ θερμὰ δεινὸς ἁρπάσαι;
ποῦ Κόρυδος, ἢ Φυρόμαχος, ἢ Νίλλου [7] βία;
ἴτω πρὸς ἡμᾶς, καὶ τάχ' οὐδὲν μεταλάβοι."

XXX. Melanthius tragicus.

Τῆς αὐτῆς ἰδέας καὶ Μελάνθιος ἦν, ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητής. ἔγραψε δὲ καὶ [8] Ἐλεγεῖα. κωμῳδοῦσι δ' αὐτὸν ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ Λεύκων ἐν Φράτερσιν, [9] Ἀρι- c

1 πάντας vulgo. 2 δὲ κενοὶ corr. Grotius; δ' ἐκείνοις Kopp. 3 ποτοὶ vulgo. 4 Εὐφάνης vulgo. 5 νεῶν edd. 6 φυγεῖν edd. 7 χοίλου edd. 8 Deest καὶ edd. 9 Φράτορσιν malles.

ad se ut deferrent piscium omnem copiam;
quam devorando, rem non popularem facit.
In nuptiis namque & iuvenum conviviis
mera vastitudo est.

Euphron, in Musis:

Phoenicides ut vidit in iuvenum coetu
plenam patinam ferventem filiorum Nerei,
continens manus irâ concitatas:
„Quis est, inquit, qui confidit arte parasitica,
quis valens calidos cibos de communi rapere?
ubi est Corydon, aut Phyromachus, aut Nilli virtus?
huc accedat, fortasse nullius horum particeps fiet!"

30. Eiusdem generis etiam *Melanthius* fuit, tragicus poëta; qui & elegias scripsit. Quem ob obsonii voracitatem luserunt Leucon, in Tribulibus; Aristophanes,

στοφάνης ἐν Εἰρήνῃ, Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ. ἐν δὲ τοῖς Ἰχθύσιν Ἄρχιππος, τῷ δράματι, ὡς ὀψοφάγον δήσας παραδίδωσι τοῖς ἰχθύσιν ἀντιβρωθησόμενον. Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀρίστιππος ὁ Σωκρατικὸς ὀψοφάγος ἦν· ὅστις καὶ [1] ὑπὸ Πλάτωνός ποτε ὀνειδιζόμενος ἐπὶ τῇ ὀψοφαγίᾳ, ὥς φησι Σωτίων καὶ Ἡγήσανδρος. γράd φει δὲ οὕτως ὁ Δελφός· „Ἀρίστιππος, Πλάτωνος ἐπιτιμήσαντος αὐτῷ διότι πολλοὺς ἰχθῦς ἠγόρασε, δυοῖν ὀβολοῖν ἔφησεν ἐωνῆσθαι. τοῦ δὲ Πλάτωνος εἰπόντος, ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν ἠγόρασα τοσούτου· ὁρᾷς οὖν, εἶπεν, ὦ Πλάτων, ὅτι οὐκ ἐγὼ ὀψοφάγος, ἀλλὰ σὺ φιλάργυρος.“ Ἀντιφάνης δ᾽, ἐν Αὐλητρίδι ἢ Διδύμαις, Φοινικίδην τινὰ [2] ἐπ᾽ ὀψοφαγίᾳ κωμῳδῶν φησίν·

Archippi Pisces.

Aristippus & Plato.

Ὁ μὲν Μενέλαος [3] ἐπολέμησεν ἔτη δέκα
τοῖς Τρωσὶ διὰ γυναῖκα τὴν ὄψιν καλήν,

1 Commodius foret ὁ καὶ ὑπ. 2 τὸν Φοινικίδην malebam. 3 Ὁ Μενέλαος edd. & carent μὲν edd. & mssti.

in Pace; Pherecrates, in Petala. Archippus vero, in fabula Piscibus, ut piscium heluonem, vinctum eumdem tradit piscibus vicissim devorandum. Sed & *Aristippus* Socraticus obsonii avidus erat: quo nomine eum aliquando reprehensum a Platone narrant Sotion & Hegesander. Qua de re sic scribit Delphus: » Aristippus, reprehensus a Platone quod piscium magnum emisset numerum, duobus obolis se eos emisse, dixit. Cui quum Plato respondisset, eo pretio & ipsum emturum eos fuisse: vides igitur, inquit, mi Plato, non tam me obsonii avidum esse, quam te pecuniae cupidum. « Antiphanes vero, in Tibicina sive Gemellis, Phoenicidem, ob obsonii voracitatem traducens, ait:

Menelaus annos decem bellum fecit
Troianis formosam ob mulierem,

Φοινικίδης δὲ Ταυρέα δι' ἔγχελυν.

XXXI. Philocrates orator.

Δημοσθένης δὲ ὁ ῥήτωρ Φιλοκράτην, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἐ προδοτικοῦ χρυσίου πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζεν, εἰς ἀσέλγειαν καὶ ὀψοφαγίαν λοιδορεῖ. Διοκλῆς δὲ, ὁ [1] ὀψοφάγος, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, πυθομένου τινὸς αὐτοῦ, πότερος χρηστότερος ἰχθῦς, γόγγρος ἢ λάβραξ· ὁ μὲν, ἑφθός· ἔφη· ὁ δὲ, ὀπτός. Ὀψοφάγος δ' ἦν καὶ Λεοντεὺς ὁ Ἀργεῖος, τραγῳδὸς, Ἀθηνίωνος μὲν μαθητὴς, οἰκέτης δὲ γενόμενος Ἰόβα τοῦ Μαυρουσίων βασιλέως, ὥς φησιν Ἀμάραντος ἐν τοῖς Περὶ Σκηνῆς, γεγραφέναι φάσκων εἰς αὐτὸν τόδε τὸ ἐπίγραμμα τὸν Ἰόβαν, ὅτε κακῶς τὴν Ὑψιπύλην ὑπεκρίνατο·

Iubae Epigramma in tragoedum.

Μή γε [2] Λεοντῆος τραγικοῦ κιναρηφάγου ἦθος [3]
λεύσσων, [4] Ὑψιπύλης ἐς κακὸν ἦτορ [5] ὅρα.
Ἤμην [6] γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ φίλος, οὐδέ τινων δὲ [7]

1 Abest artic. edd. 2 Μή με vulgo. 3 κιναρήφαγου ἦχος vulgo. 4 χεύσσων edd. 5 ἦθος, *personam*, corr. Casaub. 6 Ἡμὶν ed. Cas. 7 οὐδέ τινων δὲ edd.

Phoenicides vero Taureae ob anguillam.

31. Demosthenes vero orator *Philocratem*, quod auro proditionis caussa accepto scorta & pisces emere consueverat, ut flagitiosum & heluonem notavit. *Diocles* vero, obsonii lurco, ut narrat Hegesander, cum ex eo quaesivisset aliquis, uter piscis melior, conger, an lupus? respondit: ille elixus, hic assus. Obsonii lurco fuit etiam *Leonteus* Argivus, tragoedus, Athenionis discipulus, domesticus Iubae, regis Mauritaniae, ut tradit Amarantus in libro de Scena; ubi ait, cum Hypsipylen male egisset, scripsisse in eum Iubam tale epigramma:

Leontei tragici cinarae-lurconis ingenium
spectaturus, ne Hypsipyles aegrum pectus respice:
Fui enim ego quondam Baccho carus, nec ille sonos

γῆρυν χρυσοβόλοις [1] οὔασιν ἠγάσατο.
Νῦν δέ με χυτρόποδες κεράμοι, καὶ ξηρὰ τάγηνα [2]
a χήρωσαν [3] φωνῆς, γαστρὶ χαριζόμενον. [4]

Φόρουσκον δὲ, φησὶν Ἡγήσανδρος, τὸν ἰχθυοφάγον, οὐ δυνηθέντα ὅσον ἤθελεν ἀφελεῖν τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' ἀκολουθήσαντος [5] αὐτῷ πλείονος, εἰπεῖν·

XXXII. Lurconum lusus.

Τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται·

καὶ ὅλον τὸν ἰχθὺν ἀναλῶσαι. Βίων [6] δὲ, προαρπάσαντός τινος τὰ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος, στρέψας καὶ αὐτὸς, καὶ δαψιλῶς φαγὼν, ἐπεῖπεν·

Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο.

b Θεόκριτος δ' ὁ Χῖος, τελευτησάσης τῆς γυναικὸς Διοκλεῖ τῷ ὀψοφάγῳ, ἐπειδὴ ποιῶν αὐτῇ τὸ περίδειπνον πάλιν ὠψοφάγει [7] κλαίων ἅμα· „Παῦσαι, φησὶ, κλαίων, ὦ πόνηρε· οὐδὲν γὰρ πλέον ὀψοφαγῶν ποιή-

1 χρυσοβόροις, *aurivoris*, corr. Casaub. 2 τήγανα ξυρὰ edd. 3 χώρησαν edd. 4 χαριζόμενοι vulgo. 5 An ἀλλὰ κολουθέντος? 6 Alibi Ζήνων dixerat. 7 Temere ὀψοφάγοι ed. Cas. Mox eadem, ὦ πονηρέ: & ποιήσης.

cuiusquam auro-perculsis auribus probavit.
Nunc me vero pediculatae ollae siccaeque sartagines
privarunt voce, ventri gratificantem.

32. Phoruscum gulosum, narrat Hegesander, cum de pisce quantum voluerat auferre non potuisset, sed maior pars eum secuta esset, dixisse:

Quae resistunt, pereunt stirpitus:

totumque piscem absumsisse. Bion vero, quum superiorem piscis partem proripuisset aliquis, invertit piscem, largiterque pastus, ait,

Ino ab altera parte negotium confecit.

Theocritus Chius, defuncta uxore Dioclis heluonis, quum parato funeris caussa silicernio maritus rursus valide se obsonio ingurgitaret, lacrymas simul profundens: *Desine plorare*, inquit, *miser: obsonando enim nihil*

σεις." Τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀγρὸν καταβεβρωκότος εἰς ὀψοφαγίαν, ἐπειδὴ θερμόν ποτε καταβροχθίσας ἰχθὺν ἔφησε τὸν οὐρανὸν κατακεκαῦσθαι· „Λοιπὸν, ἔφησεν, ἐστὶν, ὁ Θεόκριτος, σοὶ καὶ τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, καὶ ἔσῃ τρία τὰ μέγιστα ἠφανικὼς, γῆν, καὶ θάλασσαν, καὶ οὐρανόν." Κλέαρχος δὲ, ἐν τοῖς Περὶ Βίων, φίλιχθύν τινα ἀναγράφων, φησὶν· οὕτως· „Τέχνων ὁ παλαιὸς αὐλητὴς, [1] Χάρμου τοῦ αὐλητοῦ τελευτήσαντος, (ἦν δὲ φίλιχθυς) ἀποπυρίδας ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐνήγιζεν αὐτῷ." Καὶ Ἄλεξις δ' ὁ ποιητὴς ἦν ὀψοφάγος, ὡς ὁ Σάμιός φησι Λυγκεύς· καὶ σκωπτόμενος ὑπό τινων σπερμολόγων εἰς ὀψοφαγίαν, [2] ἐρομένων τε ἐκείνων τί ἂν ἥδιστα φάγοι, ὁ Ἄλεξις· „Σπερμολόγους, ἔφη, πεφρυγμένους."

XXXIII. Nothippus tragicus.

Νόθιππον δὲ τὸν τραγῳδιοποιὸν [3] Ἕρμιππος ἐν ταῖς Μοίραις φησίν·

1 αὐλητὰς edd. 2 εἰς ἀδδηφαγίαν ms. Ep. 3 ὃν vulgo inserunt:

proficies. Idem alienati agri pretium in gulam absumserat: quo spectans Theocritus, cum ille ferventem piscem mandens *exustum sibi palatum* (τὸν οὐρανὸν) quereretur; *Superest tibi*, ait, *ut mare ebibas, & tria quae sunt maxima absumseris, terram, mare, & coelum;* (τὸν οὐρανόν.) Clearchus, in Vitarum libris, piscium lurconem quemdam memorans, ita scribit: » Technon olim tibicen, cum e vita excessisset Charmon tibicen, qui strenuus fuerat obsonii vorator, *apopyride*, id est, ingesta in tumulum piscium sartagine fervida, parentavit mortuo. « Fuit & poëta Alexis, ut narrat Lynceus Samius, obsoniorum avidus: qui cum ob eam caussam rideretur a nonnullis garrulis, ex eo quaerentibus quonam *cibo* maxime delectaretur: *garrulis*, inquit, (*aviculis*) *frixis*.

33. De Nothippo, tragico poëta, Hermippus in Parcis haec ait:

d Εἰ δ' ἦν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων
τῷ νῦν [1] τοιόνδε μάχεσθαι,
καὶ βατὶς αὐτῶν ἡγεῖτ' ὀπτὴ
μεγάλη καὶ πλευρὸν ὕειον·
τοὺς μὲν ἄρ' ἄλλους οἰκουρεῖν χρῆν,
πέμπειν δὲ Νόθιππον ἕν' ὄντα. [2]
εἷς γὰρ μόνος ὢν κατεβρόχθισεν ἂν
τὴν Πελοπόννησον ἅπασαν.

Ὅτι δὲ οὗτος ἦν ὁ ποιητὴς, σαφῶς παρίστησι Τηλεκλείδης ἐν Ἡσιόδοις. Μυνίσκος ὁ [3] τραγικὸς ὑποκριτὴς κωμῳδεῖται ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Σύρφακι ὡς ὀψοφάγος, οὕτως·

e A. Ὁδὶ μὲν Ἀναγυράσιος ὀρφώς ἐστί σοι,
ὃν οὔθ' ὁ [4] φίλος Μυνίσκος [5] ἔσθοι [6] ὁ Χαλκιδεύς.
B. Καλῶς λέγεις. —

forsan ὀψοφάγον debuerant, aut tale aliquod nomen. 1 τῷ ν νῦν vulgo. 2 ἑκόντα vulgo. 3 δ' ὁ τραγ. malebam. 4 Ταῦθ' ὡς edd. θ' οὔθ' ὡς Ms. ὃν οὐδ' malim. 5 Μύννικος h. l. Ms. 6 ἔσθιθ' edd. ἔσθ' Ms.

Si hoc tale hominum genus
ei, quod nunc est, bellum inferret,
eisque praeesset raia assa
magna, latusque suillum;
caeteros oporteret domi manere,
unumque mitti Nothippum:
is enim solus per se deglutiret
Peloponnesum totam.

Poëtam autem fuisse hunc, perspicue docet Teleclides in Hesiodis. Porro Myniscus, tragoediarum actor, a Platone in Syrphace traducitur ut piscium heluo:

A. *En tibi Anagyrensem orphum,*
quem ne amicus quidem Myniscus devorare possit, Chalcidensis.
B. *Recte ais.*

Καὶ Λάμπωνα δὲ τὸν μάντιν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις κωμῳδοῦσι Καλλίας, Πεδήταις, καὶ Λύσιππος, Βάκχαις. Κρατῖνος δ', ἐν Δραπέτισιν, [1] εἰπὼν περὶ αὐτοῦ· ,, Λάμπωνα, τὸν οὐ βροτῶν ψῆφος δύναται φλεγυρὰ δείπνου [2] φίλων ἀπείργειν· " ἐπιφέρει· ,, Νῦν δ' αὖτις [3] ἐρυγγάνει. βρύκει γὰρ ἅπαν τὸ παρόν· τρίγλη δὲ κἂν μάχοιτο." f

XXXIV. Ἡδύλος δ', ἐν Ἐπιγράμμασιν, ὀψοφάγους καταλέγων, Φαίδωνος μέν τινος ἐν τούτοις μέμνηται·

Hedyli Epigrammata.

Φαίδων δὲ φύκει' [4] αἰνεῖ καὶ *
χορδὰς ὁ ψάλτης. ἔστι γὰρ ὀψοφάγος.

Ἄγιδος δ', ἐν τούτοις·

Ἑφθὸς ὁ κάλλιχθυς· νῦν ἔμβαλε τὴν βαλανάγραν,
ἔλθῃ μὴ Πρωτεὺς Ἄγις ὁ τῶν λοπάδων. a
Γίνεθ' ὕδωρ, καὶ πῦρ, καὶ ὃ βούλεται, ἀλλ' ἀπόκλειε.

1 Δραπέτησιν edd. 2 φλεγυραδείπνου una voce edd. 3 Νῦν δ' οὐδ' ἄν τις coni. Casaub. 4 φύκη ms. *Ep.*

Eodem nomine Lamponem vatem traducunt Callias in Vinctis, & Lysippus in Bacchis. Cratinus vero, in Fugitivis, postquam de eo dixit: *Lamponem, quem non mortalium rumor ardens* (vel, *ignominiosus*) *potest a coena sodalium arcere:* subiicit: *Nunc rursus eructat:* [ex coniect. Casaub. *Nunc vero nemo ructat:*] *vorat enim quidquid adest: cum mullo vero etiam pugnaverit.*

34. Hedylus vero, in Epigrammatibus, obsonii lurcones enumerans, Phaedonis cuiusdam mentionem facit his verbis:

Phaedon cantor phycia laudat & chordas:
est enim obsoniorum avidus.

Agidis vero mentionem facit idem in istis:

Elixus est callichthys: pessulum nunc foribus obde,
ne veniat Agis, patinarum Proteus.
Fit enim aqua & ignis & quod vult: sed tu aedes claude.

* * * * * [1]

῞Ηξει γὰρ, τοιαῦτα μεταπλασθεὶς τυχὸν ὡς Ζεὺς
χρυσορόης, [2] ἐπὶ τήνδ' Ἀκρισίου λοπάδα.

Καὶ γυναῖκα δέ τινα Κλειὼ, ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σκώπτων, φησίν·

Ὀψοφαγεῖ Κλειώ· [3] καταμύομεν. ἢν δὲ θελήσῃς,
b ἔσθε μόνη. δραχμῆς ἐστιν ὁ γόγγρος ἅπας.
Θὲς μόνον ἢ ζώνην, ἢ ἐνώτιον, ἤ τι τοιοῦτον
σύσσημον. τὸ δ' ὁρᾶν μὴ μόνον [4] οὐ μένομεν. [5]
Ἡμετέρη σὺ Μέδουσα· λιθούμεθα πάντα πάλαι που,
οὐ Γοργοῦς, γόγγρου [6] δ' οἱ μέλεοι λοπάδι. [7]

Ἀριστόδημος δ' ἐν τοῖς Γελοίοις Ἀπομνημονεύμασιν, Εὐφράνορα, φησὶ, τὸν ὀψοφάγον ἀκούσαν- XXXV. Piſcium heluones.
c τα ὅτι ἄλλος ἰχθυοφάγος ἀπέθανε θερμὸν ἰχθύος τέμαχος καταπιὼν, ἀναφωνῆσαι· [8] „Ἱερόσυλος ὁ θά-

1 Deeſt pentameter. 2 χρυσοῤῥόας ms. *Ep.* 3 Ὀψοφάγει, Κλειοῖ corr. Brunck. cum Herald. 4 ναὶ μὰ τὸν corr. Iacobs. 5 λέγομεν vulgo. σθένομεν Iacobs. 6 γόγγροι editt. vett. cum ms. *A.* 7 λογάδι ſuſpicabar. 8 ἀνεφώνησεν vulgo.

* * * * *

veniet enim ſic fortaſſe transformatus, ut Iupiter
aureus nimbus, in hanc Acriſii patinam.

Item mulierem quamdam Clio eadem de cauſſa inſectans, ait:

Obſonium vorat Clio: claudimus oculos. At, te rogamus,
ede ſola. Drachmâ totus conger conſtat.
Pone modo aut zonam aut inaurem, taleve quodpiam
pignus. Adſpicere te vero, id nullo pacto ſuſtinemus.
Noſtra tu Meduſa: in lapides omnino pridem mutamur,
miſeri, non Gorgonis adſpectu, ſed congri.

35. Ariſtodemus, in Ridicule dictis, ſcribit: Euphranorem, piſcium heluonem, cum alium heluonem reſciviſſet mortuum eſſe deglutito fervido piſcis pulpamento, *O ſacrilegam mortem!* exclamaſſe. Cindon vero, pi-

νατος." Κίνδων δὲ, [1] ὁ ὀψοφάγος, καὶ Δημύλος, (ὀψοφάγος δὲ καὶ οὗτος) γλαύκου παρατεθέντος, ἄλλου δ' οὐδενὸς, ὁ μὲν τὸν ὀφθαλμὸν κατελάβετο, καὶ ὁ Δημύλος ἐπὶ τὸν ἐκείνου ὀφθαλμὸν ἐπιβαλὼν ἐβιάζετο, φωνῶν· „Ἄφες καὶ ἀφήσω." Ἐν δείπνῳ δέ ποτε καλῆς λοπάδος ὄψου παρατεθείσης, ὁ Δημύλος οὐκ ἔχων ὅπως αὐτὴν μόνος καταφάγῃ, [2] ἐνέπτυσεν εἰς αὐτήν. Ζήνων δ' ὁ Κιτιεὺς, ὁ τῆς Στοᾶς κτίστης, πρὸς τὸν ὀψοφάγον, ᾧ συνέζη ἐπὶ πλείονα χρόνον, καθά φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ Ζήνωνος Βίῳ, μεγάλου τινὸς κατὰ τύχην ἰχθύος παρατεθέντος, ἄλλου δ' οὐδενὸς παρεσκευασμένου, λαβὼν ὅλον ὁ Ζήνων ἀπὸ τοῦ πίνακος, οἷος ἦν κατεσθίειν. τοῦ δ' ἐμβλέψαντος αὐτῷ· „Τί οὖν, ἔφη, τοὺς συζῶντάς σοι οἴει πάσχειν [καθ' ἡμέραν,] [3] εἰ σὺ μίαν ἡμέραν d

Heluonem castigat Zeno.

1 Abest δὲ edd. 2 καταφάγοι edd. 3 Desunt vulgo verba, quae uncis inclusa adiecimus.

scium heluo, & Demylus, item heluo, cum glaucus ipsis esset adpositus, praetereaque nihil, ille oculum piscis prehendit, Demylus vero manu in Cindonis oculum iniectâ vim ei intentabat, clamans: *Missum fac, & ego missum faciam.* Idem Demylus, cum illatâ in coenam lautâ piscium patinâ, non aliam inveniret viam qua solus eam deglutiret, in ipsam inspuit. Zeno vero Cittieus, Stoae conditor, cum aliquamdiu unà vixisset cum quodam piscium heluone, ut narrat Antigonus Carystius in Vita Zenonis, adposito forte aliquando magno quodam pisce, cum nihil aliud paratum adesset, totum piscem ipse e patina sumsit, speciem praebens quasi unus eum comesturus. Quem cum ille defixis oculis intueretur, Zeno ait: *Quid ergo eos qui tecum vivunt pati quotidie putas, si tu meam vorandi obsonii aviditatem ne*

μὴ δεδύνησαι ἐνεγκεῖν [τὴν ἐμὴν] ὀψοφαγίαν; Ἴστρος δέ φησι, Χοιρίλον τὸν ποιητὴν παρ' Ἀρχελάου τέσσαρας μνᾶς ἐφ' ἡμέρᾳ λαμβάνοντα, ταύτας καταναλίσκειν εἰς ὀψοφαγίαν, γενόμενον ὀψοφάγον. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ τοὺς ἰχθυοφάγους παῖδας, ὧν Κλέαρ-
e χος μνημονεύει ἐν τῷ Περὶ Θινῶν,[1] φάσκων, Ψαμμίτιχον[2] τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα παῖδας θρέψαι ἰχθυοφάγους, τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου βουλόμενον εὑρεῖν· καὶ ἄλλους δὲ ἀδίψους ἀσκῆσαι, τοὺς ἐρευνησομένους τὰς ἐν Λιβύῃ ψάμμους, ὧν ὀλίγοι διεσώθησαν. Οἶδα δὲ καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας. Φοινικίδης δὲ τοὺς ἰχθῦς παρατιθεὶς τοῖς τὰς συμβολὰς δεδωκόσι, τὴν μὲν θάλασσαν ἔλεγε κοινὴν εἶναι, τοὺς δ' ἐν αὐτῇ ἰχθῦς τῶν ὠνησαμένων.

Psammitichi experimenta.

1 περὶ Οἴνων apud Suid. Utrobique περὶ Ὠῶν corr. Toup. 2 Ψαμήτιχον edd. cum ms. *A*.

uno quidem die ferre potes? Choerilum vero poëtam narrat Ister, cum ab Archelao quotidie quatuor minas acciperet, in obsoniorum cupedias, quarum erat avidior, istam pecuniam expendisse. Nec vero me fugiunt illi piscibus vescentes pueri, quorum Clearchus meminit in libro De Arenosis locis, ubi scribit, *Psammitichum* Aegyptiorum regem *pueros aluisse vescentes piscibus*, cum vellet Nili fontes investigare: aluisseque item alios *sitim tolerare edoctos*, qui arenosa Libyae deserta pervestigarent; horum vero paucos evasisse incolumes. Novi etiam illos circa Mosynum Thraciae boves, piscibus vescentes, qui eis in praesepibus obiiciuntur. Phoenicides vero, pisces adponens his qui symbolas contulerant, *Mare quidem*, dicebat, *esse commune; at, qui in eo sint pisces, eorum esse qui emerint.*

XXXVI.

'Οψοφάγον oportet esse coquum.

Εἴρηται δὲ καὶ ὁ ὀψοφάγος, ὦ ἑταῖροι, [1] καὶ τὸ ὀψοφαγεῖν. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις δευτέραις·

[Οὐδ'] ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν. [2]

Κηφισόδωρος, Ὑΐ·

Οὐδ' [3] ὀψοφάγος, οὐδ' ἀδολέσχης.

Μάχων, Ἐπιστολῇ·

Ὀψοφάγος εἰμί. τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς τέχνης
θεμέλιος ἡμῖν. Προσπεπονθέναι τι δεῖ a
τὸν μὴ τὰ παρατεθέντα λυμανούμενον.
πεφροντικὼς αὑτοῦ [4] γὰρ οὐκ ἔσται κακός.
ἔπειτ' ἐπὰν ᾖ καθαρὰ ταἰσθητήρια,
οὐκ ἂν διαμάρτοις. ἕψε, καὶ γεύου [5] πυκνά.
ἅλας οὐκ ἔχει; προσένεγκ'. [ἔτ'] [6] ἐπιδεῖταί τινος
ἑτέρου; [7] πάλιν γεύου· συμμετρίαν ἁρμόσῃ

1 Vulgo ὡς ἕτεροι. 2 κιχλάζειν edd. Deest autem vulgo prius Οὐδ'. 3 Vulgo Κηφισόδωρος υἱοῦ δ' ὀψοφ. 4 αὐτοῦ malles. 5 καί γε οὐ vulgo. 6 Iunguntur vulgo προσένεγκ' ἐπιδεῖται. 7 ἑτέρου carent edd. & versum sic scribunt: πάλιν τε γεύου συμμετρίαν ὡς ἁρμόσῃ. Ubi πάλιν ἀπογεύου corrigebat Coray.

36. Usurpatur autem, o Viri sodales, & nomen ὁ ὀψοφάγος, & verbum τὸ ὀψοφαγεῖν. Aristophanes, in Nubibus posterioribus:

Nec ὀψοφαγεῖν, *nec* κιχλίζειν.

Cephisodorus, in Sue:

Nec ὀψοφάγος, *nec garrulus.*

Machon, in Epistola:

Ὀψοφάγος *sum. Hoc autem est artis*
fundamentum nostrae. Delectari ipse (recte paratis) *debet,*
qui adponenda aliis non vult corrumpere.
Qui sui ipsius curam habet, non erit is in arte malus.
Deinde si subtilia fuerint proprii sensus organa,
sane non erraveris. Elixa; & gusta saepe.
Salis non satis habet? Adiice. Desideratur aliquid
aliud? Rursus gusta: iustum modum conciliaveris:

ὥσπερ λύραν ἐπιτεῖναί γ' ὡς ἡδὺς εἶ.[1]
εἶθ', ὁπόταν ἤδη πάντα συμφωνεῖν δοκῇ,[2]
b εἴσαγε διὰ πασῶν Νικολαΐδας Μυκονίας.[3]

Πρὸς τούτοις τοῖς ὀψοφάγοις, ἄνδρες ἑταῖροι, οἶδα καὶ τὸν παρ' Ἠλείοις τιμώμενον ὀψοφάγον Ἀπόλλωνα. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Ἄτταλον ἐπιστολῇ. οἶδα δὲ καὶ τὴν ἐν τῇ[4] Πισάτιδι γραφὴν ἀνακειμένην ἐν τῷ τῆς Ἀλφειώσας Ἀρτέμιδος ἱερῷ· c (Κλεάνθους δ' ἐστὶ τοῦ Κορινθίου·) ἐν ᾗ Ποσειδῶν πεποίηται θύννον τῷ Διῒ προσφέρων ὠδίνοντι, ὡς ἱστορεῖ Δημήτριος ἐν ὀγδόῃ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου.

Apollo Ὀψοφάγος.

XXXVII.

Atergatis, Syrorum reginà & dea.

Καὶ τοσαῦτα μὲν, ἔφη ὁ Δημόκριτος, καὶ αὐτὸς ὑμῖν προσοψωνήσας, οὐκ ὀψοφαγήσων, παρῆλθον, διὰ τὸν πάντα ἄριστον Οὐλπιανόν· ὃς, διὰ τὰ Σύρων πά-

1 Forf. ἐπίτειν' ἀεὶ γ', ἔσθ' ἡδὺς ᾖ. 2 δοκεῖ edd. δοκῇς Ms.
3 Μυκωνίας edd. Νίκων, Λαΐδας Μυκ. coniectabat vir doctus.
4 Deest artic. edd.

veluti qui lyram subinde intendit, donec suavis fuerit.
Deinde ubi recte concinere visa fuerint omnia,
introducito διὰ πασῶν *Nicolaidas Myconias.*

Praeter istos obsoniorum heluones, Viri sodales, memini etiam apud Eleos coli *Opsophagum Apollinem*: cuius mentionem facit Polemon in Epistola ad Attalum. Novi etiam picturam in Pisatide consecratam in Dianae Alphiosae templo: (Cleanthis opus est Corinthii:) in qua pictus *Neptunus thynnum offerens Iovi parturienti*, ut narrat Demetrius octavo libro Ordinationis copiarum Troianarum.

37. Atque haec sunt, ait Democritus, quae & ego vobis obsonii loco adpositurus accessi, non obsonium voraturus, propter optimum hunc virum Ulpianum; qui, ex patrio Syrorum instituto, noluit ut piscibus ve-

τρια, καὶ ἡμᾶς τῶν ἰχθύων ἀπεστέρησεν, ἕτερ' ἐξ ἑτέρων ἀεὶ [1] παρεισφέρων. καί τοιγε Ἀντίπατρος ὁ Ταρσεὺς, ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐν τετάρτῳ Περὶ Δεισιδαιμονίας· Λέγεσθαι, φησὶ, πρός τινων, ὅτι Γάτις ἡ τῶν Σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος, ὥστε κηρύξαι d
„ἄτερ Γάτιδος μηδένα ἰχθῦν ἐσθίειν·“ ὑπ' ἀγνοίας δὲ τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀτεργάτιν [2] ὀνομάζειν, ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι. Μνασέας δὲ, ἐν δευτέρῳ Περὶ Ἀσίας, φησὶν οὕτως· „Ἐμοὶ μὲν ἡ Ἀτεργάτις δοκεῖ χαλεπὴ βασίλισσα γεγονέναι, καὶ τῶν λαῶν σκληρῶς ἐπεστατηκέναι, ὥστε καὶ ἀπονομίσαι αὐτοῖς ἰχθῦν μὴ ἐσθίειν, ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν ἀναφέρειν, διὰ τὸ ἀρέσαι αὐτῇ τὸ βρῶμα. καὶ διὰ τόδε νόμιμον ἔτι διαμένειν, ἐπὰν εὔξωνται τῇ θεῷ, ἰχθῦς ἀργυροῦς ἢ χρυσοῦς ἀνα- e
τιθέναι· τοὺς δὲ ἱερεῖς πᾶσαν ἡμέραν τῇ θεῷ ἀληθινοὺς ἰχθῦς ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὀψοποιησαμένους παρατιθέναι,

1 ἕτερ' ἐξ Ἐρετρείας vulgo. 2 Ἀταργάτιν & hic & deinde Epit.

scerem ur, alia atque alia continuo nobis ex obliquo in medium proponens. Atqui Antipater Tarsensis Stoicus, quarto libro De Superstitione, scribit, tradere nonnullos, *Gatin* fuisse Syrorum reginam, ita avidam piscium, ut edicto publico vetuerit, *ne quis* ἄτερ Γάτιδος (id est, *praeter Gatidem*) *piscem ederet*: vulgus autem ignarum *Atergatin* eam adpellare, & a piscibus abstinere. Mnaseas vero secundo libro De Asia ita scribit: „Mihi quidem videtur *Atergatis* dura fuisse regina, & inclementer imperasse populis; ut quae etiam piscibus eos vesci vetuerit, sed ad se perferri captos iusserit, cum cibo eo delectaretur. Atque inde etiam nunc morem servari, ait, ut cum vota faciunt Deae, argenteos aureosve pisces ei consecrent: utque sacerdotes quotidie veros pisces Deae paratos adponant, elixos pariter as-

ἑφθούς τε ὁμοίως καὶ ὀπτοὺς, οὓς δὴ αὐτοὶ καταναλίσκουσιν οἱ τῆς θεοῦ ἱερεῖς." καὶ μικρὸν προελθὼν, πάλιν φησίν· „Ἡ δέ γε Ἀτεργάτις, ὥσπερ Ξάνθος λέγει ὁ Λυδὸς, ὑπὸ Μόψου τοῦ Λυδοῦ ἁλοῦσα, κατεποντίσθη μετὰ Ἰχθύος τοῦ υἱοῦ ἐν τῇ περὶ Ἀσκάλωνα λίμνῃ διὰ τὴν ὕβριν, καὶ ὑπὸ τῶν ἰχθύων κατεβρώθη."

XXXVIII. Geryonis piscis.

f Τάχα δὲ καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες φίλοι, ἑκόντες παρελίπετε, ὡς ἱερόν τινα ἰχθῦν, τὸν παρ' Ἐφίππῳ τῷ κωμῳδιοποιῷ, ὅν φησι τῷ Γηρυόνῃ σκευάζεσθαι ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, διὰ τούτων λέγων· [1]

Τούτῳ δ' ὁπόταν ναίεται χώρας
ἰχθῦν τιν' ἕλωσ' [2] οὐχ ἡμέριον,
τῆς περικλύστου δ' ἁλίας Κρήτης
μείζω μεγέθει, λοπὰς ἔστ' αὐτῷ
δυνατὴ τούτους χωρεῖν ἑκατόν.

1 Rectius abesset verbum λέγων. 2 ἕλωσιν vulgo.

fosque; quos nempe ipsi deinde consumunt Deae sacerdotes. « Dein, paucis interiectis, sic pergit scribere Mnaseas: » Ipsa quidem *Atergatis*, ut Xanthus tradit Lydius, a *Mopso* Lydo capta cum Ichthye filio, in lacu qui est prope Ascalonem demersa est ob contumeliosa iniustaque facinora, & a piscibus vorata. «

38. Fortasse vero etiam, o viri amici, consulto vos veluti sacrum quemdam piscem silentio praeteriistis illum, qui est apud Ephippum comicum, quem *Geryoni* parari ait poëta in cognomine fabulâ. Cuius haec sunt verba:

Huic quum regionis incolae
piscem quemdam capiunt, non quotidianum,
sed mari circumfluâ Cretâ
maiorem mole, patina est illi,
quae centum tales capere possit.

καὶ περιοίκους εἶναι ταύτῃ [1] a
Σινδοὺς, [2] Λυκίους, Μυγδονιώτας,
Κραναοὺς, Παφίους. τούτους δ' ὕλην
κόπτειν, ὁπόταν βασιλεὺς ἕψῃ
τὸν μέγαν ἰχθῦν· καὶ προσάγοντας,
καθόσον πόλεως ἕστηκεν ὅρος,
τοὺς δ' ὑποκαίειν. λίμνην δ' ἐπάγειν
ὕδατος μεστὴν εἰς τὴν ἅλμην,
τοὺς δ' ἅλας αὐτῷ ζεύγη προσάγειν
μηνῶν ὀκτὼ συνεχῶς ἑκατόν.
περιπλεῖν δ' ἐπὶ τοῖς ἄμβωσιν ἄνω b
πέντε κέλητας πεντασκάλμους,
περιαγγέλλειν τε κοὐχ [3] ὑποκαίειν
Λυκίων [4] πρυτάνεις. B. Ψυχρὸν τουτὶ
παύου Φυσῶν, Μακεδὼν ἄρχων·

1 Forf. φασὶν ταύτης, aut εἶναί φασιν. 2 ἐς Ἰνδοὺς vulgo. 3 Immo περιαγγέλλειν τ', οὐχ ὑποκ. Aut περιαγγέλλειν, κοὐ παρακούειν. 4 Λυκείων vulgo.

Et aiunt, eos qui circum habitant,
Sindos, Lycios, Mygdoniatas,
Cranaos, Paphios: hos quidem ligna
caedere, quum rex elixat
magnum piscem; illos vero adgerentes
struem tantam quantus urbis ambitus,
succendere ignem: lacum autem advehere
aquae plenum, parandae muriae,
salisque copiam convehere quadrigas,
per octo menses continuos, centum:
circumnavigare autem in supremâ patinae orâ
quinque celoces quinis remis instructos,
& circum imperia dare, ne adurant
Lyciorum prytanes. B. *Frigidas desine*
ampullas proïcere; Macedo princeps:

σβέννυ Κελτοὺς, [1] μὴ προσκαύσῃς. [2]

Οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα εἴρηκεν ὁ Ἔφιππος κἀν Πελταστῇ τῷ δράματι, ἐν ᾧ καὶ ταῦτα
c ἐκείνοις ὑποτέτακται·

Τοιαῦθ' ὑθλῶν δειπνεῖ καὶ ζῇ
θαυμαζόμενος μετὰ μειρακίων,
οὐ γινώσκων ψήφων ἀριθμοὺς,
σεμνὸς, σεμνῶς χλανίδ' ἕλκων.

Εἰς τίνα δὲ ταῦτ' ἀποτεινόμενος ὁ Ἔφιππος εἴρηκεν, ὥρα σοι ζητεῖν, ὦ καλὲ Οὐλπιανὲ, καὶ διδάσκειν ἡμᾶς· καὶ, — τῶν εἰρημένων τούτων [3]

— εἴ τι σοι ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον,
ἐπαναδίπλαζε, καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε.
σχολὴ δὲ πλείων, ἢ θέλω, πάρεστί μοι,

κατὰ τὸν Αἰσχύλου Προμηθέα.

1 σβεννυκέλτους vulgo. 2 προσκλύσης vulgo. 3 Commodius foret τῶνδ' initio proximi versus adiectum.

exstingue Gallos, noli inflammare amplius.

Nec me fugit, eadem ista in Peltastâ quoque fabulâ dixisse eumdem Ephippum, ubi istis etiam haec subiiciuntur:

Haec deblaterans coenat, vivit
iuvenes inter, magnus habetur:
& rationum summam ignorans, [s. *& licet imperitissimus,*]
gravis ipse, sagum graviter fert.

Quis sit vero, quem respiciens ista dixerit poëta, tuum fuerit, praestantissime Ulpiane disquirere, nosque docere: & horum quae dicta sunt,

si quid obscurum est, aut occultius,
iterum replica, & penitius cognosce.
Est enim plus mihi, quam velim, otii,

ut ait Aeschylus in Prometheo.

XXXIX.

Spinas legens Ulpianus.

Καὶ ὁ Κύνουλκος ἀνεβόησε· Καὶ τίν᾽ ἂν τῶν με- d γάλων οὗτος, οὐχ ἰχθύων, ἀλλὰ ζητήσεων ἐπὶ νοῦν λάβοι; ὃς τὰς ἀκάνθας ἀεὶ ἐκλέγει ἑψητῶν τε καὶ ἀθερινῶν, καὶ εἴ τι τούτων ἀτυχέστερόν ἐστιν ἰχθύδιον, τὰ μεγάλα τεμάχη παραπεμπόμενος.

Καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς γεννικαῖς [1] εὐωχίαις,
φησὶν ἐν Ἰξίωνι Εὔβουλος,
ἀμύλων παρόντων, ἐσθίουσ᾽ ἑκάστοτε
ἄνηθα, καὶ σέλινα, καὶ φλυαρίας,
καὶ κάρδαμ᾽ ἐσκευασμένα· —

οὕτω μοι δοκεῖ καὶ ὁ λεβητοχάρων [2] Οὐλπιανὸς, κατὰ τὸν ἐμὸν Μεγαλοπολίτην Κερκιδᾶν, μηδὲν μὲν e ἐσθίειν τῶν ἀνδρὶ προσηκόντων, τηρεῖν δὲ τοὺς ἐσθίοντας εἰ παρεῖδον [3] ἢ ἄκανθαν, ἢ τῶν τραγανῶν [4] τι ἢ χονδρῶδες τῶν παρατεθέντων· οὐδ᾽ ἐπὶ νοῦν βαλλόμενος τὰ

1 γενικαῖς ed. Casaub. 2 λεβητοχάρις Epit. 3 παρίδον ms. A. 4 τραγανωδῶν ms. Ep.

39. Ibi tum exclamavit Cynulcus: At hic ecquid magni, non dico magnum piscem, sed maiorem quamcumque quaestionem concipere animo possit? qui spinas semper eligit hepsetorum, & atherinarum, & si qui sunt alii his miseriores pisciculi; maiora pulpamenta omittens.

Nam veluti si quis lauto in epulo,
ut ait in Ixione Eubulus,
cum adsint placentae, nil comedat nisi
anethum, aut apium, aliasve nugas,
aut nasturtium adpositum: —

sic hic etiam *lebetocharon* Ulpianus (ut popularis mei Cercidae Megalopolitani verbo utar) videtur mihi nihil quod viro conveniat comedere, & solummodo observare comedentes si quam spinam omiserint aut aliquod callosum aut cartilaginosum ex his quae adposita sunt: ne cogitationem quidem admittens eorum quae praeclarus ma-

τοῦ καλοῦ καὶ λαμπροῦ Αἰσχύλου, ὃς τὰς αὐτεῦ [1] τραγῳδίας τεμάχη εἶναι ἔλεγε τῶν Ὁμήρου μεγάλων δείπνων. Φιλόσοφος δὲ ἦν τῶν πάνυ ὁ Αἰσχύλος, ὃς καὶ ἡττηθεὶς ἀδίκως ποτὲ, ὡς Θεόφραστος ἢ Χαμαιλέων ἐν τῷ Περὶ Ἡδονῆς εἴρηκεν, ἔφη „χρόνῳ τὰς
f τραγῳδίας ἀνατιθέναι·“ εἰδὼς ὅτι κομιεῖται τὴν προσήκουσαν τιμήν.

Aeschyli tragoediae.

XL.

Stratonici facete dicta.

Πόθεν δὲ καὶ εἰδέναι δύναται ἅπερ εἶπε Στρατόνικος ὁ κιθαριστὴς εἰς Πρόπιν τὸν Ῥόδιον κιθαρῳδόν; Κλέαρχος γὰρ ἐν τοῖς Περὶ Παροιμιῶν φησιν, ὡς ὁ Στρατόνικος, θεασάμενος τὸν Πρόπιν, ὄντα τῷ μὲν μεγέθει μέγαν, τῇ δὲ τέχνῃ κακὸν καὶ ἐλάττονα τοῦ σώματος, ἐπερωτώντων αὐτὸν ποῖός τίς ἐστιν, εἶπεν·

a „Οὐδεὶς κακὸς μέγας ἰχθύς.“

αἰνισσόμενος, ὅτι πρῶτον μὲν οὐδείς ἐστιν, εἶθ' ὅτι κακὸς, καὶ πρὸς τούτοις μέγας μὲν, ἰχθὺς δὲ διὰ τὴν

1 αὐτοῦ ms. *A*.

gnificusque *Aeschylus* scripsit, qui *suas tragoedias reliquias esse* aiebat *magnarum Homeri coenarum*. Sed nimirum *philosophus*, si quis alius, *Aeschylus* fuerat: qui quum immerito aliquando victus esset, ut narrat Theophrastus sive Chamaeleon in libro DE Voluptate, *Tempori se suas tragoedias consecrare* dixit; bene gnarus, olim se meritam laudem reportaturum.

40. Unde porro nosse hic potuerit quae *Stratonicus* citharista dixit in Propin Rhodium citharoedum? Clearchus enim, in libro DE Proverbiis scribit, Stratonicum, cum vidisset Propin, qui corpore quidem magnus erat, sed in arte tenuis & minor quam corpore, interrogantibus nonnullis quisnam ille esset, respondisse:

Nullus malus magnus piscis:

significans primum, hominem *nihili* esse, deinde *malum*; adhaec *magnum* quidem, sed *piscem*, ut qui voce care-

ἀφωνίαν. Θεόφραστος δ᾽ ἐν τῷ Περὶ Γελοίου, λεχθῆναι μέν φησι τὴν παροιμίαν ὑπὸ τοῦ Στρατονίκου, ἀλλ᾽ εἰς Σιμμύκαν[1] τὸν ὑποκριτὴν, διελόντος τὴν παροιμίαν·

Μέγας οὐδεὶς σαπρὸς ἰχθύς.

Naxiorum respublica.

Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ναξίων Πολιτείᾳ περὶ τῆς παροιμίας οὕτως γράφει· „Τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων, οἱ μὲν πολλοὶ τὰ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρ- b
μένοι κατὰ κώμας. ἐν οὖν δή τινι τῶν κωμῶν, ᾗ ὄνομα ἦν Ληστάδαι, Τελεσταγόρας ᾤκει, πλούσιός τε σφόδρα καὶ εὐδοκιμῶν, καὶ τιμώμενος παρὰ τῷ δήμῳ τοῖς τἄλλοις ἅπασι, καὶ τοῖς καθ᾽ ἡμέραν πεμπομένοις. καὶ ὅτε καταβάντες ἐκ τῆς πόλεως δυσωνοῖντό τι τῶν πωλουμένων, ἔθος ἦν τοῖς πωλοῦσι, λέγειν, ὅτι μᾶλλον ἂν προέλοιντο Τελεσταγόρᾳ δοῦναι, ἢ τοσού-

1 Σιμύλαν edd. Σίμυλον apud Suid. & Harpocr.

ret. Theophraftus vero, in libro De Ridiculo, dictum quidem esse, ait, a Stratonico proverbium, sed in Simmycam histrionem: nempe disiunctis vocibus pronunciasse eum id quod aiunt in proverbio:

Magnus nullus putris piscis.

Ariftoteles in Naxiorum Republica, ubi proverbii illius mentionem fecit, haec fcribit: » Eorum qui apud Naxios copiâ rei familiaris abundabant, alii habitabant in urbe, alii per vicos fparfim vitam agebant. In uno igitur ex vicis, cui Leftadae nomen, habitabat Teleftagoras, vir praedives & optimae apud omnes famae; quem honorabat populus cum aliis omnibus rebus, tum miffis quotidie muneribus. Et fi quando oppidani, in vicos degreffi, emere aliquid rerum venalium vellent, fed minoris licitarentur quam par effet, folebant venditores refpondere, *malle fe Teleftagorae dare, quam eo pretio*

του [1] ἀναδόσθαι. [2] Νεανίσκοι οὖν τινες ὠνούμενοι μέ-
c γαν ἰχθῦν, εἰπόντος τοῦ ἁλιέως τὰ αὐτὰ, λυπηθέντες τῷ πολλάκις ἀκούειν, ὑποπιόντες ἐκώμασαν πρὸς αὐτόν. δεξαμένου δὲ τοῦ Τελεσταγόρου φιλοφρόνως αὐτοὺς, οἱ νεανίσκοι αὐτόν τε ὕβρισαν, καὶ δύο θυγατέρας αὐτοῦ ἐπιγάμους. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες οἱ Νάξιοι, καὶ τὰ ὅπλα ἀναλαβόντες, ἐπῆλθον τοῖς νεανίσκοις· καὶ μεγίστη τότε στάσις ἐγένετο, προστατοῦντος τῶν Ναξίων Λυγδάμιδος· ὃς ἀπὸ ταύτης τῆς στρατηγίας τύραννος ἀνεφάνη τῆς πατρίδος." Lygdamis Naxi tyrannus.

XLI.

d Οὐκ ἄκαιρον δὲ εἶναι νομίζω [εἰπεῖν,] ὅτι [3] καὶ αὐτὸς, ἐπειδήπερ ἐμνήσθην τοῦ κιθαριστοῦ Στρατονίκου, λέξαι τι [4] περὶ τῆς εὐστοχίας αὐτοῦ τῶν ἀποκρίσεων. Διδάσκων γὰρ κιθαριστὰς, ἐπειδὴ ἐν τῷ διδασκαλείῳ εἶχεν ἐννέα μὲν εἰκόνας τῶν Μουσῶν, τοῦ δὲ Ἀπόλ- Stratonici in respondendo solertia.

1 τοσοῦτόν edd. 2 Rectius fuerit ἀποδόσθαι. 3 ὅτι ms. A.
4 Delenda verba λέξαι τι, nisi supra deletum malis εἰπεῖν.

addicere. Aliquando igitur iuvenes nonnulli magnum piscem mercantes, quum idem illud respondisset eis piscator, aegre ferentes saepius illud verbum a se audiri, iam bene adpoti ad eum perrexerunt comissabundi. Quos quum benigne excepisset Telestagoras, illi & ipsum contumelia adfecerunt, duabusque filiabus nubilibus vim intulerunt. Quibus indignantes Naxii, arreptis armis, impetum in iuvenes fecere: & maxima tunc exorta est seditio, in qua praeerat Naxiis Lygdamis; qui ab hoc imperio tyrannus patriae evasit. "

41. Nec vero alienum puto, ut, quandoquidem *Stratonici* mentionem inieci, verba ipse facere pergam, ac de huius hominis *in respondendo solertia & acumine* nonnihil adiiciam. Cum doceret ille citharam pulsare, & in schola sua haberet novem Musarum signa & unum Apol-

λωνος μίαν, μαθητὰς δὲ δύο, πυνθανομένου τινὸς πόσους ἔχοι μαθητὰς, ἔφη· „Σὺν τοῖς Θεοῖς δώδεκα.“ Εἰς Μύλασσα δὲ ἐπιδημήσας, καὶ κατιδὼν ναοὺς μὲν πολλοὺς, ἀνθρώπους δὲ ὀλίγους, στὰς ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ, ἔφη· „Ἀκούετε ναοί.“ Μάχων δὲ αὐτοῦ ἀναγράφει τάδε ἀπομνημονεύματα· e

Στρατόνικος ἀπεδήμησεν εἰς Πέλλαν ποτέ·
ὃς παρὰ πλεόνων [1] ἔμπροσθε ταῦτ᾽ ἀκηκοὼς,
ὡς σπληνικοὺς εἴωθεν ἡ πόλις ποιεῖν
ἐν τῷ βαλανείῳ· καταμαθὼν οὖν πλείονας
γυμναζομένους τῶν μειρακίων παρὰ [2] τὸ πῦρ,
κομψῶς τό τε χρῶμα καὶ τὸ σῶμ᾽ ἠσκηκότας· [3]
διαμαρτάνειν ἔφασκε τοὺς εἰρηκότας
αὐτῷ. καταμαθὼν δ᾽, ἡνίκ᾽ ἐξῄει πάλιν,
τῆς κοιλίας τὸν σπλῆν᾽ ἔχοντα διπλάσιον·

1 πλειόνων vulgo. 2 παραὶ corrigit Caſaub. Sed videndum, ne gravius hic lateat ulcus. 3 ἰσχνκότας malebat vir doctus.

linis, diſcipulos vero duo, interroganti cuidam, *quot haberet diſcipulos?* reſpondit, *Bonis cum Diis duodecim.* Idem cum Mylaſſis verſaretur, vidiſſetque multa quidem templa, ſed exiguum hominum numerum, medio ſtans foro, dixit: *Audite templa!* Machon vero memorabilia illius dicta ſcripto conſignavit haecce:

Stratonicus quondam Pellam ſe contulerat:
qui quum a multis antea dici audiviſſet,
lienoſos ſolere facere illius oppidi
balnea; conſpectis compluribus quibusdam
adoleſcentulis ad ignem ſeſe exercentibus,
& colore corporeque ſat bene ſe habentibus;
falſos eſſe, ait, qui iſtud ſibi dixiſſent.
Sed rurſus egrediens, conſpecto quodam,
cui duplo magis, quam alvus, tumeret lien:

f „Καθήμενός, φησ', [1] ἐνθάδ' οὗτος φαίνεται
„τὰ ἱμάτια τῶν εἰσιόντων λαμβάνων
„τηρεῖν ἅμα, καὶ τοὺς σπλῆνας εὐθέως, ἵνα
„μήδ' ἡτισοῦν τοῖς ἔνδον ᾖ στενοχωρία."
Ψάλτης κακὸς Στρατόνικον ἑστιῶν ποτε,
ἐπεδείκνυτ' αὐτῷ τὴν τέχνην παρὰ τὸν πότον.
οὔσης δὲ λαμπρᾶς καὶ φιλοτίμου τῆς δοχῆς,
ψαλλόμενος ὁ Στρατόνικος, οὐκ ἔχων δ' ὅτῳ
διαλέξεθ' [2] ἑτέρῳ, συγκατέθλα [3] τὸ ποτήριον,
a ᾔτησε μεῖζον. καὶ κυάθους πολλοὺς λαβὼν,
τῷ θ' ἡλίῳ τὴν κύλικα δείξας, συντόμως
πιὼν ἐκάθευδε, ταῦτ' [4] ἐπιτρέψας τῇ τύχῃ.
Ἐπὶ κῶμον ἐλθόντων δὲ τῷ ψάλτῃ τινῶν
ἑτέρων κατὰ τύχην, ὡς ἔοικε, γνωρίμων·
ἔξοινος ὁ Στρατόνικος ἐγένετ' εὐθέως. [5]

1 Καθήμ. φησὶν ἐνθάδ' edd. Καθήμ. γὰρ ἐνθάδ' ms. *A*. Malebam καθήμενος γὰρ, φησὶν, οὗτος φαιν. absque ἐνθάδ'. 2 διαλέξηθ' edd. 3 Forſ. συγκαταθλὰς τὸ ποτ. Aut dein, ᾔτησέ τε μεῖζον. 4 τἄλλ' ἐπιτρ. malim cum Iac. 5 Poſt ἐγένετ' inter-

„Sedere hîc, ait, videtur iſte homo,
„ut veſtes ingredientium accipiat
„ſimul ſervandas, & lienes ſtatim; ne
„qui intus ſunt, anguſtiis premantur."
Malus cantor Stratonicum coenâ excipiens,
inter epulas artem illi oſtentavit ſuam.
Splendidus cum eſſet magnificusque apparatus,
Stratonicus cantu fatigatus, habensque neminem
quicum confabularetur, frangit poculum,
& aliud maius poſtulat. Acceptis multis cyathis,
propinans Soli calicem hauſit, & continuo
obdormiens, permiſit divis caetera.
Comiſſatum deinde ad cantorem venientibus forte
aliis nonnullis, puto, familiaribus,
vino captus continuo Stratonicus fuit.

προσπυνθανομένων δὲ, τί, πολὺν [1] πίνων ἀεὶ οἶνον, ἐμεθύσθη συντόμως; ἀπεκρίνατο· » Ὁ γὰρ ἐπίβουλος καὶ ἐναγὴς ψάλτης, ἔφη, » ὡς βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, [2] δειπνίσας ἀπέκτεινεν.«

Στρατόνικος εἰς Ἄβδηρ' ἀποδημήσας ποτὲ b ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τὸν τιθέμενον αὐτόθι, ὁρῶν ἕκαστον τῶν πολιτῶν κατ' ἰδίαν κεκτημένον κήρυκα, κηρύττοντά τε ἕκαστον αὐτῶν, ὅτε θέλοι, νουμηνίαν, σχεδόν τε τοὺς κήρυκας ἐν τῷ χωρίῳ ὄντας πολὺ πλείους κατὰ λόγον τῶν δημοτῶν· ἐπ' ἄκρων ἐβάδιζε τῶν ὀνύχων ἐν τῇ πόλει σχεδὸν, δεδορκὼς ἀτενὲς εἰς τὴν γῆν κάτω. Πυνθανομένου δὲ τῶν ξένων αὐτοῦ τινος τὸ πάθος τὸ γεγονὸς ἐξαπίνης περὶ τοὺς πόδας, c

pungi iussit Casaub. ut εὐθέως ad seqq. referretur. 1 Vulgo προσπυνθ. ὅτι πολὺν πιν. 2 ὑπὸ φάτνῃ masti.

Quibus ille percunctantibus, cur, qui multum semper vini bibat, tam cito factus sit ebrius? respondit: » Insidiosus quippe hic Diisque exosus cantor, » ut bovem ad praesepe, coenâ exceptum me occidit. «

Stratonicus aliquando Abdera se contulerat ad ludorum spectacula ibi proposita. Ibi ut vidit civium unumquemque pro se praeconem habere; renunciareque singulos quando cuique placeret, novilunium, essseque fere multo maiorem ibi numerum praeconum pro numero civium; summis pedum digitis per urbem incessit lente, defixis constanter in terram oculis. Quem quum interrogaret hospitum aliquis, pedibus ipsius quid accidisset subito?

τοῦτ' εἶπε· „Τοῖς ὅλοις [1] μὲν ἔῤῥωμαι, ξένε, 40
„καὶ τῶν κολάκων πολὺ μᾶλλον ἐπὶ δεῖπνον τρέχω·
„ἀγωνιῶ δὲ, καὶ δέδοικα παντελῶς,
„μή ποτ' ἐπιβὰς κήρυκι τὸν πόδ' ἀναπαρῶ."

Αὐλεῖν ἐπὶ τοῖς ἱεροῖσιν αὐλητοῦ κακοῦ
μέλλοντος, ὁ Στρατόνικος· „Εὐφημεῖν με χρή· [2]
„σπείσαντες εὐξώμεσθα, φησὶ, τοῖς θεοῖς." 46

Κλέων τις ἦν κιθαρῳδὸς, ὃς ἐκαλεῖτο Βοῦς,
δεινῶς ἀπᾴδων, τῇ λύρᾳ τ' οὐ χρώμενος.
d τούτου διακούσας ὁ Στρατόνικος, εἶφ'· „Ὅτι
„ὄνος λύρας ἐλέγετο, νῦν δὲ βοῦς λύρας."

Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδὸς ὡς Βηρισάδην 51
ἔπλευσεν εἰς τὸν Πόντον, ὄντα βασιλέα.
πολλοῦ χρόνου δ' ἤδη γεγονότος, ἀποτρέχειν
ἠβούλετο Στρατόνικος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

1 κώλοις corr. Caſ. 2 εὐφ. γε χρὴ corr. Caſ. & dein εὐξόμεσθα.

» Bene prorſus, inquit, hoſpes, valeo,
» & paraſito quovis ad coenam curro celerius:
» ſed vereor, anxiusque ſum etiam,
» ne κήρυκα calcans, ſpinis pedem transfigam. «

Tibias in ſacrificio inflaturus erat tibicen
inſcitus. Tum Stratonicus: » Bona verba, quaeſo!
» libemus, precemurque bonos, inquit, Deos. «

Cleon erat citharoedus, Bos cognomine,
diſſona voce canens, & lyrâ uti neſciens.
Quem audiens Stratonicus: » Aſinus ad lyram,
» *ſolebat dici, inquit: nunc,* Ad lyram bos. «

Stratonicus citharoedus ad Beryſaden
navigarat in Pontum, ubi regnabat ille.
Ibi ſat diu moratus Stratonicus,
redire tandem voluit in Graeciam.

Ὡς δ' αὐτὸν, ὡς ἔοικεν, οὐ προσίετο, [1]
τοῦτ' ἀποκριθῆναί Φασι [2] τῷ Βηρισάδῃ·
„Σὺ γὰρ [3] διανοῇ, [4] Φησὶν, αὐτοῦ καταμένειν;“

Ἐν τῇ Κορίνθῳ παρεπιδήμησέν ποτε
Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδός. εἶτα γραΐδιον e
ἐνέβλεπεν αὐτῷ, κ' οὐκ ἀΦίσταϑ' οὐδαμοῦ.
κᾆθ' ὁ Στρατόνικος· „Πρὸς θεῶν, μῆτερ, Φράσον,
„τί ἐσθ' ὃ βούλει; καὶ τί μ' εἰσβλέπεις ἀεί;“ —
„Διηπόρησα, Φησὶν, εἰ μήτηρ δέκα
„σὲ μῆνας εἶχε, καὶ ἐκράτει τῆς κοιλίας·
„πόλις δ' ἔχουσά σ' ἡμέραν ἀλγεῖ μίαν.“

Ἡ Νικοθέοντος [5] εἰσιοῦσα Βιοθέα
γυνὴ μετὰ παιδίσκης ἅβρας εἰς τὸν πότον, [6]
ἀπεψόΦησε· κᾆτα τῶν Σικυωνίων

1 Forf. προΐετο. 2 φησὶ vulgo. 3 Εὖ γὰρ διαν. vulgo, absque interrogatione. Ἐὖ γ' ὅτι corr. Cas. Ἠ γὰρ . . . καταμένειν; Coray. 4 διανοεῖ Ms. 5 Νικοκρέοντος corr. viri docti, & dein εἰσιοῦσ' Ἀξιόθεα. 6 εἰς τὸν ποταμὸν vulgo.

Quem quum ille, ut videtur, nollet dimittere,
respondisse regi Stratonicum aiunt:
» Tu-ne ergo hîc manere cogitas? «

Corinthi versabatur aliquando
Stratonicus citharoedus. Ibi anicula
intentis oculis, quacumque iret, sequebatur.
Denique ille: » Dic, per Deos, matercula,
» quid tibi vis, intente semper me adspiciens? «
Et illa: » Mirabar, inquit, tua an te mater
» decem menses gestarit, nec venter ei ruperit;
» cum unam diem te habens iam doleat civitas. «

Biothea, Nicotheontis uxor, ingressa
in convivium ancillâ honestâ comite,
crepitum ventris edidit: deinde Sicyoniam

f ἀμυγδαλὴν ἐπιβᾶσα συνέτριβεν τύχῃ.
Στρατόνικος εἶπεν· „Οὐχ ὅμοιος ὁ ψόφος.“
ὑπὸ νύκτα [1] τῆς φωνῆς δὲ ταύτης οὕνεκα
ἐν τῷ πελάγει διέλυσε τὴν παῤῥησίαν.

Ἐπιδεικνυμένου πόθ', ὡς ἔοικεν, ἐν Ἐφέσῳ
ἀφυοῦς κιθαρῳδοῦ τὸν μαθητὴν τοῖς φίλοις,
παρὼν κατὰ τύχην ὁ Στρατόνικος τοῦτ' ἔφη·
„Ὃς [2] αὐτὸς αὑτὸν οὐ κιθᾷ, ἄλλους κιθᾷ.“ [3]

XLII. Stratonici scite responsa.

Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ Περὶ Φιλίας· Στρατόνικος, φησὶν, ὁ κιθαριστὴς, ἀναπαύεσθαι μέλλων, ἐκέλευεν ἀεὶ τὸν παῖδα προσφέρειν αὐτῷ πιεῖν· „Οὐχ ὅτι διψῶ, φησὶν, ἵνα δὲ μὴ διψήσω.“ Ἐν δὲ Βυζαν-
a τίῳ κιθαρῳδοῦ τὸ μὲν προοίμιον ᾄσαντος εὖ, ἐν δὲ τοῖς

1 Interpungunt ed. Bas. & Cas. & ὑπὸ νύκτα ad praecedd. referunt: & sic Epit. ὁ ὑπὸ νύκτα. Sed malles utique, ὑπὸ ῥῖνα. « aut » ὑπὸ τὸν μυκτῆρα. « Τῆς δὲ φωνῆς οὕνεκα &c. Id est: » *ad nares.* « *Cuius dicti caussa* &c. 2 Ὡς edd. 3 οὐκ † ἰθαλλούσ- κιθα. edd.

forte calcans amygdalam, obtrivit pede.
Stratonicus tunc ait: » At dissimilis sonus. «
Sub noctem vero, eius dicti caussâ,
in mari libertatem linguae ille luit.

Ineptus citharoedus Ephesi, ut fama est,
artem discipuli ostentabat familiaribus.
Ibi Stratonicus forte praesens, ait:
» Qui se ipsum non potest citharoedum praestare, alios praestat. «

42. Clearchus vero, secundo libro DE Amicitia, scribit: » Stratonicus citharista, quando quietem volebat capere, puerum semper iussit sibi potum adferre: » non quod sitiam, dicere solebat; sed, ne sitiam. « Byzantii vero quum citharoedus aliquis prooemium quidem belle cecinisset, reliqua vero prorsus perperam; sur-

λοιποῖς ἀποτυγχάνοντος, ἀναστὰς ἐκήρυξεν· „Ὃς ἂν „καταμηνύσῃ τὸν τὸ προοίμιον ᾄσαντα κιθαρῳδὸν, λή„ψεται χιλίας δραχμάς.“ Ἐρωτηθεὶς δ᾽ ὑπό τινος, τίνες εἰσὶν οἱ μοχθηρότατοι; „Τῶν ἐν Παμφυλίᾳ[1] „Φασηλίτας μὲν ἔφησε μοχθηροτάτους εἶναι, Σιδή„τας δὲ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ.“ Πάλιν δ᾽ ἐπερωτηθεὶς, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, πότερα Βοιωτοὶ βαρβαρώτεροι τυγχάνουσιν ὄντες ἢ Θετταλοί; „Ἠλείους“ ἔφησεν. Ἀναστήσας δέ ποτε καὶ τρόπαιον ἐν τῇ διατριβῇ, ἐπέ- b γραψε ΚΑΤΑ᾽ ΤΩ͂Ν ΚΑΚΩ͂Σ ΚΙΘΑΡΙΖΟ΄ΝΤΩΝ. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπό τινος, τίνα τῶν πλοίων ἀσφαλέστατα ἐστί; τὰ μακρὰ, ἢ τὰ στρογγύλα; „Τὰ νενεωλκημένα“ εἶπεν. Ἐν Ῥόδῳ δ᾽ ἐπίδειξιν ποιούμενος, ὡς οὐδεὶς ἐπεσημήνατο, καταλιπὼν τὸ θέατρον ἐξῆλθεν εἰπών· „Ὅπου τὸ ἀδάπανον οὐ ποιεῖτε, πῶς ἐγὼ ἐλπίζω παρ᾽ ὑμῶν ἔρανον λήψεσθαι;“ —

1 Iungunt vulgo οἱ μοχθ. τῶν ἐν Παμφ. Deinde intercidisse eadem verba, Τῶν ἐν Παμφ. cum repeti debuissent, statuit Cas.

gens Stratonicus, alta voce proclamavit: *Mille drachmas accepturum si quis citharoedum indicaverit, qui prooemium istud cecinisset.* Interrogatus ab aliquo, quinam essent homines miserrimi? (*sive* pessimi?) respondit: *In Pamphylia miserrimos* (sive, *deterrimos*) *esse Phaselitas; Sidetas vero omnium totius orbis gentium.* Rursus interrogatus, ut scribit Hegesander, utrum Boeoti magis barbari essent, an Thessali? *Elei*, inquit. Idem aliquando tropaeum erexit in schola, hac inscriptione: ADVERSUS CITHARA MALE CANENTES. Sciscitante quodam, quaenam sint naves tutiores, longae, an rotundae? *Tutiores*, inquit, *hae quae subductae sunt.* Rhodi cum artis specimen exhiberet, nemo autem adplauderet, relicto theatro abiit, dicens: *Quandoquidem id non praestatis quod nullius est impendii, quo pacto sperem mercedem a vobis me relaturum?* — *Gymnicos lu-*

„Γυμνικοὺς δὲ ἀγῶνας, ἔφη, διατιθέτωσαν Ἠλεῖοι,
c „Κορίνθιοι δὲ θυμελικοὺς, Ἀθηναῖοι δὲ σκηνικούς. εἰ δέ
„τις τούτων πλημμελοίη, μαστιγούσθωσαν Λακεδαι-
„μόνιοι·" ἐπισκώπτων τὰς παρ' αὐτοῖς ἀγομένας μα-
στιγώσεις, ὥς φησι Χαρικλῆς ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ
τοῦ [1] Ἀστικοῦ ἀγῶνος. Πτολεμαίου δὲ τοῦ βασιλέως
περὶ κιθαριστικῆς πρὸς αὐτὸν διαλεγομένου φιλονεικό-
τερον· „Ἕτερόν ἐστιν, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, σκῆπτρον,
„ἕτερον δὲ πλῆκτρον·" ὥς φησι Καπίτων ὁ ἐποποιὸς, Capito, epicus poëta, & historicus.
ἐν τετάρτῳ τῶν Πρὸς Φιλόπαππον Ὑπομνημάτων.
Παρακληθεὶς δὲ ἀκοῦσαί ποτε κιθαρῳδοῦ, μετὰ τὴν
d ἀκρόασιν ἔφη·

„Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε."

καί τινος εἰπόντος, τὸ ποῖον; ἔφη· „Καλῶς μὲν κι-
„θαρίζειν ἔδωκεν, ᾄδειν δὲ καλῶς ἀνένευσεν." Δοκοῦ
δέ ποτε καταπεσούσης, καὶ ἀποκτεινάσης ἕνα τῶν πο-

1 Deest editis articulus.

dos, aiebat, *agant Elei, Corinthii thymelicos, Athenienses scenicos. Si quis vero in his peccaverit, flagellis caedantur Lacedaemonii:* irridens nempe usitatas apud hos *flagellationes;* ut Charicles scribit libro primo De Ludis Urbanis. Ptolemaeo regi, de arte pulsandi citharam ambitiosius cum eo differenti: *Aliud*, inquit, *o rex, sceptrum est; aliud plectrum:* quod narrat Capito, epicus poëta, quarto libro Commentariorum ad Philopappum, Invitatus aliquando ut audiret quemdam citharoedum, re peracta ait:

Huic alterum adnuit pater, abnuit alterum.

Sciscitanteque nonnemine, utrum alterum? respondit: *Citharam male pulsare dedit; scite vero canere abnuit.* Trabs aliquando delapsa occiderat hominem improbum. Ibi

νηρῶν· „Ἄνδρες, ἔφη, δοκῶ, εἰσὶ θεοί· εἰ δὲ μή εἰσι, „δοκοὶ εἰσίν.“ 1

XLIII. Alia eiusdem Stratonici.

Ἀναγράφει δὲ καὶ τάδε μετὰ τὰ προειρημένα τοῦ Στρατονίκου ἀπομνημονευμάτων οὕτως. Στρατόνικος πρὸς τὸν Χρυσογόνου πατέρα, λέγοντα ὅτι πάντα αὐτῷ ὑπάρχει οἰκεῖα· αὐτὸς μὲν γὰρ ἐργολάβος εἶναι· τῶν δὲ υἱῶν ὁ μὲν διδάξει, ὁ δὲ αὐλήσει. „Προσ-„δεῖ γε, ἔφη ὁ Στρατόνικος, ἔτι ἑνός.“ εἰπόντος δὲ, τίνος; „Θεάτρου, ἔφη, οἰκείου.“ Ἐρομένου δέ τινος, διατί 2 τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν περινοστεῖ, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν μιᾷ πόλει διαμένει· „Παρὰ τῶν Μουσῶν, ἔφη, εἰληφέναι τέλος 3 τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, παρ᾽ ὧν πράττεσθαι μισθὸν ἀμουσίας.“ Τὸν Φάωνα δὲ, ἔφη, αὐλεῖν οὐχ Ἁρμονίαν, ἀλλὰ τὸν Κάδμον. Προσποιουμένου δὲ εἶναι Φάωνος αὐλητικοῦ, καὶ ἔχειν φάσκοντος

1 δοκῶ εἰσι vulgo. δοκῷ εἰσι corr. Casaub. & sic habet ms. Ep.
2 Nude ὅτι edd. cum ms. A. τί ὅτι ms. Ep. Satis fuerat τί absque ὅτι: sed praestabat διατί. 3 εἰς τέλος corr. Casaub.

tum Stratonicus, *o homines*, inquit, *sunt sane, credo equidem*, (δοκῶ) *Dii: si non sunt, trabes* (δοκοὶ) *sunt.*

43. Post praedicta Stratonici acute responsa idem haecce scripto consignavit. Chrysogoni pater dicebat Stratonico, omnia sibi domi abunde esse: ipsum enim redemtorem esse operum, filiorum autem alterum doctUrum, alterum tibia canturum. *Unum adhuc*, ait ille, *tibi deest.* Et quodnam illud? quaerit alter. *Domesticum theatrum*; respondit Stratonicus. Idem interrogatus, cur universam Graeciam obiret, nec unâ in civitate maneret? *Quoniam*, inquit, *a Musis vectigal accepi Graecos cunctos, ut ab eis mercedem exigam ipsorum imperitiae.* Idem, *Phaonem*, dicebat, *tibiâ canere non harmoniam, sed Cadmum.* Cumque Phaon miram tibiâ canendi peritiam prae se ferret, seque chorum Megaris habere dictitaret:

Μεγαροῖ χορόν· „Ληρεῖς, ἔφη· ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐκ „ἔχεις, ἀλλ' ἔχῃ." Μάλιστα δὲ θαυμάζειν, ἔφη, τὴν τοῦ σοφιστοῦ Σατύρου μητέρα, ὅτι, ὃν οὐδεμία πόλις ἐνεγκεῖν οἵα τε δέκα ἡμέρας, ἐκείνη δέκα μῆνας ἤνεγκε. πυνθανόμενος δὲ ἐν Ἰλίῳ ἐπιδημεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς
a Ἰλιείοις· „Ἀεὶ, ἔφησεν, Ἰλίῳ κακά." Μιννακοῦ [1] δὲ αὐτῷ περὶ μουσικῆς διαμφισβητοῦντος· „Οὐ προσέχειν αὐτῷ, ἔφη, ὅτι ἀνώτερον τοῦ σφυροῦ λέγει." — „Τὸν δὲ φαῦλον ἰατρὸν ἀπαυθημερίζειν, ἔφη, ποιεῖν εἰς ᾅδου τοὺς θεραπευομένους." Ἀπαντήσας δέ τινι τῶν γνωρίμων, ὡς ἴδεν ἐσπογγισμένα τὰ ὑποδήματα καλῶς, συνηχθέσθη [2] ὡς πράττοντι κακῶς· νομίζων „οὐκ ἂν οὕτως ἐσπογγίσθαι καλῶς, εἰ μὴ αὐτὸς ἐσπόγγισεν." Ἐν Τειχιοῦντι δὲ τῆς Μιλήτου μιγάδων οἰκούντων, ὡς
b ἑώρα πάντας τοὺς τάφους ξενικοὺς ὄντας· „Ἀπίωμεν, ἔφη, παῖ. ἐνταῦθα γὰρ οἱ ξένοι ἐοίκασιν ἀποθνήσκειν,

1 Rectius fortasse Μυνάκου. 2 συνήσθη ms. *A*. οὐ συνήσθη ms. *Ep.*

Nugaris, inquit; *nec enim habes ibi, sed haberis.* Satyri sophistae matrem magnopere se admirari aiebat; quod, *quem nulla civitas decem dies ferre possit, eumdem illa decem gestasset menses.* Quem ubi audivit, quum ludi Ilienses celebrarentur, Ilium venisse: *Semper*, ait, *Ilio mala!* Minnaco (*sive* Mynaco) de Musica cum eo disceptanti, *Animum ei se non advertere*, ait, *quoniam supra pedis malleolum disputaret. — Malum medicum*, dicebat, *eodem die ad inferos mittere hos quos curaret.* Obvius factus cuidam ex familiaribus, cum videret calceos eius spongia belle detersos, vicem eius doluit quasi miseri; *existimare se*, dicens, *non tam diligenter detersos eum habiturum, nisi ipse detersisset.* Tichiunte, in finibus Milesiorum, habitabant homines e variis gentibus mixti: cum igitur monumenta omnia sepulcralia videret esse peregrinorum hominum; *Abeamus*, inquit, *puer: hic enim peregrini videntur mori, civium vero*

λωνος μίαν, μαθητὰς δὲ δύο, πυνθανομένου τινὸς πόσους ἔχοι μαθητὰς, ἔφη· „Σὺν τοῖς θεοῖς δώδεκα.“ Εἰς Μύλασσα δὲ ἐπιδημήσας, καὶ κατιδὼν ναοὺς μὲν πολλοὺς, ἀνθρώπους δὲ ὀλίγους, στὰς ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ, ἔφη· „Ἀκούετε ναοί.“ Μάχων δὲ αὐτοῦ ἀναγράφει τάδε ἀπομνημονεύματα·

Στρατόνικος ἀπεδήμησεν εἰς Πέλλαν ποτέ·
ὃς παρὰ πλεόνων [1] ἔμπροσθε ταῦτ' ἀκηκοὼς,
ὡς σπληνικοὺς εἴωθεν ἡ πόλις ποιεῖν
ἐν τῷ βαλανείῳ· καταμαθὼν οὖν πλείονας
γυμναζομένους τῶν μειρακίων παρὰ [2] τὸ πῦρ,
κομψῶς τό τε χρῶμα καὶ τὸ σῶμ' ἠσκηκότας· [3]
διαμαρτάνειν ἔφασκε τοὺς εἰρηκότας
αὐτῷ. καταμαθὼν δ', ἡνίκ' ἐξῄει πάλιν,
τῆς κοιλίας τὸν σπλῆν' ἔχοντα διπλάσιον·

1 πλειόνων vulgo. 2 παραὶ corrigit Casaub. Sed videndum, ne gravius hic lateat ulcus. 3 ἰσχηκότας malebat vir doctus.

linis, discipulos vero duo, interroganti cuidam, *quot haberet discipulos?* respondit, *Bonis cum Diis duodecim.* Idem cum Mylassis versaretur, vidissetque multa quidem templa, sed exiguum hominum numerum, medio stans foro, dixit: *Audite templa!* Machon vero memorabilia illius dicta scripto consignavit haecce:

Stratonicus quondam Pellam se contulerat:
qui quum a multis antea dici audivisset,
lienosos solere facere illius oppidi
balnea; conspectis compluribus quibusdam
adolescentulis ad ignem sese exercentibus,
& colore corporeque sat bene se habentibus;
falsos esse, ait, qui istud sibi dixissent.
Sed rursus egrediens, conspecto quodam,
cui duplo magis, quam alvus, tumeret lien:

f „Καθήμενός, φησ', [1] ἐνθάδ' οὗτος φαίνεται
„τὰ ἱμάτια τῶν εἰσιόντων λαμβάνων
„τηρεῖν ἅμα, καὶ τοὺς σπλῆνας εὐθέως, ἵνα
„μήδ' ἡτισοῦν τοῖς ἔνδον ᾖ στενοχωρία."
Ψάλτης κακὸς Στρατόνικον ἑστιῶν ποτε,
ἐπεδείκνυτ' αὐτῷ τὴν τέχνην παρὰ τὸν πότον.
οὔσης δὲ λαμπρᾶς καὶ φιλοτίμου τῆς δοχῆς,
ψαλλόμενος ὁ Στρατόνικος, οὐκ ἔχων δ' ὅτῳ
διαλέξεθ' [2] ἑτέρῳ, συγκατέθλα [3] τὸ ποτήριον,
a ᾔτησε μεῖζον. καὶ κυάθους πολλοὺς λαβὼν,
τῷ θ' ἡλίῳ τὴν κύλικα δείξας, συντόμως
πιὼν ἐκάθευδε, ταῦτ' [4] ἐπιτρέψας τῇ τύχῃ.
Ἐπὶ κῶμον ἐλθόντων δὲ τῷ ψάλτῃ τινῶν
ἑτέρων κατὰ τύχην, ὡς ἔοικε, γνωρίμων·
ἔξοινος ὁ Στρατόνικος ἐγένετ' εὐθέως. [5]

1 Καθήμ. φησὶν ἐνθάδ' edd. Καθήμ. γὰρ ἐνθάδ' ms. *A*. Malebam καθήμενος γὰρ, φησὶν, οὗτος φαιν. absque ἐνθάδ'. 2 διαλέξηθ' edd. 3 Forſ. συγκαταθλὰς τὸ ποτ. Aut dein, ᾔτησέ τε μεῖζον. 4 τἄλλ' ἐπιτρ. malim cum Iac. 5 Poſt ἐγένετ' inter-

„Sedere hîc, ait, videtur iſte homo,
„ut veſtes ingredientium accipiat
„ſimul ſervandas, & lienes ſtatim; ne
„qui intus ſunt, anguſtiis premantur."
Malus cantor Stratonicum coenâ excipiens,
inter epulas artem illi oſtentavit ſuam.
Splendidus cum eſſet magnificusque apparatus,
Stratonicus cantu fatigatus, habensque neminem
quicum confabularetur, frangit poculum,
& aliud maius poſtulat. Acceptis multis cyathis,
propinans Soli calicem hauſit, & continuo
obdormiens, permiſit divis caetera.
Comiſſatum deinde ad cantorem venientibus forte
aliis nonnullis, puto, familiaribus,
vino captus continuo Stratonicus fuit.

προσπυνθανομένων δὲ, τί, πολὺν [1] πίνων ἀεὶ
οἶνον, ἐμεθύσθη συντόμως; ἀπεκρίνατο·
„ Ὁ γὰρ ἐπίβουλος καὶ ἐναγὴς ψάλτης, ἔφη,
„ ὡς βοῦν ἐπὶ φάτνῃ, [2] δειπνίσας ἀπέκτονεν."

Στρατόνικος εἰς Ἄβδηρ' ἀποδημήσας ποτὲ b
ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τὸν τιθέμενον αὐτόθι,
ὁρῶν ἕκαστον τῶν πολιτῶν κατ' ἰδίαν
κεκτημένον κήρυκα, κηρύττοντά τε
ἕκαστον αὐτῶν, ὅτε θέλοι, νουμηνίαν,
σχεδόν τε τοὺς κήρυκας ἐν τῷ χωρίῳ
ὄντας πολὺ πλείους κατὰ λόγον τῶν δημοτῶν·
ἐπ' ἄκρων ἐβάδιζε τῶν ὀνύχων ἐν τῇ πόλει
σχέδην, δεδορκὼς ἀτενὲς εἰς τὴν γῆν κάτω.
Πυνθανομένων δὲ τῶν ξένων αὐτοῦ τινος
τὸ πάθος τὸ γεγονὸς ἐξαπίνης περὶ τοὺς πόδας, c

pungi iussit Casaub. ut εὐθέως ad seqq. referretur. 1 Vulgo προσπύνθ. δ' ὅτι πολὺ πιν. 2 ὑπὸ φάτνῃ mssti.

Quibus ille percunctantibus, cur, qui multum semper
vini bibat, tam cito factus sit ebrius? respondit:
„ Insidiosus quippe hic Diisque exosus cantor,
„ ut bovem ad praesepe, coenâ exceptum me occidit."

Stratonicus aliquando Abdera se contulerat
ad ludorum spectacula ibi proposita.
Ibi ut vidit civium unumquemque pro se
praeconem habere; renunciareque singulos
quando cuique placeret, novilunium,
essque fere multo maiorem ibi numerum
praeconum pro numero civium;
summis pedum digitis per urbem incessit
lente, defixis constanter in terram oculis.
Quem quum interrogaret hospitum aliquis,
pedibus ipsius quid accidisset subito?

τοῦτ' εἶπε· „ Τοῖς ὅλοις [1] μὲν ἔῤῥωμαι, ξένε, 40
„ καὶ τῶν κολάκων πολὺ μᾶλλον ἐπὶ δεῖπνον τρέχω·
„ ἀγωνιῶ δὲ, καὶ δέδοικα παντελῶς,
„ μή ποτ' ἐπιβὰς κήρυκι τὸν πόδ' ἀναπαρῶ. “

Αὐλεῖν ἐπὶ τοῖς ἱεροῖσιν αὐλητοῦ κακοῦ
μέλλοντος, ὁ Στρατόνικος· „ Εὐφημεῖν με χρή [2]
„ σπείσαντες εὐξώμεσθα, φησὶ, τοῖς θεοῖς. “ 46

Κλέων τις ἦν κιθαρῳδὸς, ὃς ἐκαλεῖτο Βοῦς,
δεινῶς ἀπᾴδων, τῇ λύρᾳ τ' οὐ χρώμενος.
d τούτου διακούσας ὁ Στρατόνικος, εἶφ'· „ Ὅτι
„ ὄνος λύρας ἐλέγετο, νῦν δὲ βοῦς λύρας. “

Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδὸς ὡς Βηρισάδην 51
ἔπλευσεν εἰς τὸν Πόντον, ὄντα βασιλέα.
πολλοῦ χρόνου δ' ἤδη γεγονότος, ἀποτρέχειν
ἠβούλετο Στρατόνικος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

1 χώλοις corr. Caſ. 2 εὐφ. γε χρὴ corr. Caſ. & dein εὐξώμεσθα.

» Bene prorſus, inquit, hoſpes, valeo,
» & paraſito quovis ad coenam curro celerius:
» ſed vereor, anxiusque ſum etiam,
» ne κήρυκα *calcans, ſpinis pedem transfigam. «*

Tibias in ſacrificio inflaturus erat tibicen
inſcitus. Tum Stratonicus: » Bona verba, quaeſo!
» libemus, precemurque bonos, inquit, Deos. «

Cleon erat citharoedus, Bos cognomine,
diſſona voce canens, & lyrâ uti neſciens.
Quem audiens Stratonicus: » Aſinus ad lyram,
» ſolebat dici, inquit: nunc, Ad lyram bos. «

Stratonicus citharoedus ad Beryſaden
navigarat in Pontum, ubi regnabat ille.
Ibi ſat diu moratus Stratonicus,
redire tandem voluit in Graeciam.

Ὡς δ' αὐτὸν, ὡς ἔοικεν, οὐ προσίετο, [1]
τοῦτ' ἀποκριθῆναί φασι [2] τῷ Βηρισάδῃ·
„Σὺ γὰρ [3] διανοῇ, [4] φησὶν, αὐτοῦ καταμένειν;“

Ἐν τῇ Κορίνθῳ παρεπιδήμησέν ποτε
Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδός. εἶτα γραΐδιον e
ἐνέβλεπεν αὐτῷ, κ' οὐκ ἀφίστατ' οὐδαμοῦ.
κᾆθ' ὁ Στρατόνικος· „Πρὸς θεῶν, μῆτερ, φράσον,
„τί ἔσθ' ὃ βούλει; καὶ τί μ' εἰσβλέπεις ἀεί;“ –
„Διηπόρησα, φησὶν, εἰ μήτηρ δέκα
„σε μῆνας εἶχε, καὶ ἐκράτει τῆς κοιλίας·
„πόλις δ' ἔχουσά σ' ἡμέραν ἀλγεῖ μίαν.“

Ἡ Νικοθέοντος [5] εἰσιοῦσα Βιοθέα
γυνὴ μετὰ παιδίσκης ἅβρας εἰς τὸν πότον, [6]
ἀπεψόφησε· κᾆτα τῶν Σικυωνίων

1 Forſ. προΐετο. 2 φησὶ vulgo. 3 Εὖ γὰρ διαν. vulgo, absque interrogatione. Εὖ γ' ὅτι corr. Caſ. Ἦ γὰρ . . . καταμένειν; Coray. 4 διανοεῖ Ms. 5 Νικοχρέοντος corr. viri docti, & dein εἰσιοῦσ' Ἀξιόθεα. 6 εἰς τὸν ποταμὸν vulgo.

Quem quum ille, ut videtur, nollet dimittere,
reſpondiſſe regi Stratonicum aiunt:
» Tu-ne ergo hîc manere cogitas? «

Corinthi verſabatur aliquando
Stratonicus citharoedus. Ibi anicula
intentis oculis, quacumque iret, ſequebatur.
Denique ille: » Dic, per Deos, matercula,
» quid tibi vis, intente ſemper me adſpiciens? «
Et illa: » Mirabar, inquit, tua an te mater
» decem menſes geſtarit, nec venter ei ruperit;
» cum unam diem te habens iam doleat civitas. «

Biothea, Nicotheontis uxor, ingreſſa
in convivium ancillâ honeſtâ comite,
crepitum ventris edidit: deinde Sicyoniam

f ἀμυγδαλὴν ἐπιβᾶσα συνέτριβεν τύχῃ.
Στρατόνικος εἶπεν· „Οὐχ ὅμοιος ὁ ψόφος.“
ὑπὸ νύκτα [1] τῆς φωνῆς δὲ ταύτης οὕνεκα
ἐν τῷ πελάγει διέλυσε τὴν παῤῥησίαν.

Ἐπιδεικνυμένου ποθ', ὡς ἔοικεν, ἐν Ἐφέσῳ
ἀφυοῦς κιθαρῳδοῦ τὸν μαθητὴν τοῖς φίλοις,
παρὼν κατὰ τύχην ὁ Στρατόνικος τοῦτ' ἔφη·
„Ὃς [2] αὐτὸς αὑτὸν οὐ κιθᾷ, ἄλλους κιθᾷ.“ [3]

XLII. Stratonici scite responsa.

Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ Περὶ Φιλίας· Στρατόνικος, φησὶν, ὁ κιθαριστὴς, ἀναπαύεσθαι μέλλων, ἐκέλευεν ἀεὶ τὸν παῖδα προσφέρειν αὐτῷ πιεῖν· „Οὐχ ὅτι διψῶ, φησὶν, ἵνα δὲ μὴ διψήσω.“ Ἐν δὲ Βυζαν-
a τίῳ κιθαρῳδοῦ τὸ μὲν προοίμιον ᾄσαντος εὖ, ἐν δὲ τοῖς

1 Interpungunt ed. Bas. & Cas. & ὑπὸ νύκτα ad praecedd. referunt: & sic Epit. ὁ ὑπὸ νύκτα. Sed malles utique, ὑπὸ ῥῖνα. « aut » ὑπὸ τὸν μυκτῆρα. « Τῆς δὲ φωνῆς οὕνεκα &c. Id est: » *ad nares.* « *Cuius dicti caussa* &c. 2 Ὡς edd. 3 οὐκ + ἰθαλλούσκιθα. edd.

forte calcans amygdalam, obtrivit pede.
Stratonicus tunc ait: » At dissimilis sonus. «
Sub noctem vero, eius dicti caussâ,
in mari libertatem linguae ille luit.

Ineptus citharoedus Ephesi, ut fama est;
artem discipuli ostentabat familiaribus.
Ibi Stratonicus forte praesens, ait:
» Qui se ipsum non potest citharoedum praestare, alios praestat. «

42. Clearchus vero, secundo libro De Amicitia, scribit: » Stratonicus citharista, quando quietem volebat capere, puerum semper iussit sibi potum adferre: » non quod sitiam, dicere solebat; sed, ne sitiam. « Byzantii vero quum citharoedus aliquis prooemium quidem belle cecinisset, reliqua vero prorsus perperam; sur-

λοιποῖς ἀποτυγχάνοντος, ἀναστὰς ἐκήρυξεν· „Ὃς ἂν „καταμηνύσῃ τὸν τὸ προοίμιον ᾄσαντα κιθαρῳδὸν, λή„ψεται χιλίας δραχμάς.“ Ἐρωτηθεὶς δ' ὑπό τινος, τίνες εἰσὶν οἱ μοχθηρότατοι; „Τῶν ἐν Παμφυλίᾳ[1] „Φασηλίτας μὲν ἔφησε μοχθηροτάτους εἶναι, Σιδή„τας δὲ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ.“ Πάλιν δ' ἐπερωτηθεὶς, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, πότερα Βοιωτοὶ βαρβαρώτεροι τυγχάνουσιν ὄντες ἢ Θετταλοί; „Ἠλείους“ ἔφησεν. Ἀναστήσας δέ ποτε καὶ τρόπαιον ἐν τῇ διατριβῇ, ἐπέ- b γραψε ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΚΩΣ ΚΙΘΑΡΙΖΟΝΤΩΝ. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπό τινος, τίνα τῶν πλοίων ἀσφαλέστατα ἐστί; τὰ μακρὰ, ἢ τὰ στρογγύλα; „Τὰ νενεωλκημένα“ εἶπεν. Ἐν Ῥόδῳ δ' ἐπίδειξιν ποιούμενος, ὡς οὐδεὶς ἐπεσημήνατο, καταλιπὼν τὸ θέατρον ἐξῆλθεν εἰπών· „Ὅπου τὸ ἀδάπανον οὐ ποιεῖτε, πῶς ἐγὼ ἐλπίζω παρ' ὑμῶν ἔρανον λήψεσθαι;“ —

1 Iungunt vulgo οἱ μοχθ. τῶν ἐν Παμφ. Deinde intercidiſſe eadem verba, Τῶν ἐν Παμφ. cum repeti debuiſſent, ſtatuit Caſ.

gens Stratonicus, alta voce proclamavit: *Mille drachmas accepturum ſi quis citharoedum indicaverit, qui prooemium iſtud ceciniſſet.* Interrogatus ab aliquo, quinam eſſent homines miſerrimi? (*ſive* peſſimi?) reſpondit: *In Pamphylia miſerrimos* (ſive, *deterrimos*) *eſſe Phaſelitas; Sidetas vero omnium totius orbis gentium.* Rurſus interrogatus, ut ſcribit Hegeſander, utrum Boeoti magis barbari eſſent, an Theſſali? *Elei*, inquit. Idem aliquando tropaeum erexit in ſchola, hac inſcriptione: ADVERSUS CITHARA MALE CANENTES. Sciſcitante quodam, quaenam ſint naves tutiores, longae, an rotundae? *Tutiores*, inquit, *hae quae ſubductae ſunt.* Rhodi cum artis ſpecimen exhiberet, nemo autem adplauderet, relicto theatro abiit, dicens: *Quandoquidem id non praeſtatis quod nullius eſt impendii, quo pacto ſperem mercedem a vobis me relaturum?* — *Gymnicos lu-*

„Γυμνικοὺς δὲ ἀγῶνας, ἔφη, διατιθέτωσαν Ἠλεῖοι,
c „Κορίνθιοι δὲ θυμελικοὺς, Ἀθηναῖοι δὲ σκηνικούς. εἰ δέ „τις τούτων πλημμελοίη, μαστιγούσθωσαν Λακεδαι- „μόνιοι·“ ἐπισκώπτων τὰς παρ' αὐτοῖς ἀγομένας μαστιγώσεις, ὥς φησι Χαρικλῆς ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ τοῦ [1] Ἀστικοῦ ἀγῶνος. Πτολεμαίου δὲ τοῦ βασιλέως περὶ κιθαριστικῆς πρὸς αὐτὸν διαλεγομένου φιλονεικότερον· „Ἕτερόν ἐστιν, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, σκῆπτρον, „ἕτερον δὲ πλῆκτρον·“ ὥς φησι Καπίτων ὁ ἐποποιὸς, ἐν τετάρτῳ τῶν Πρὸς Φιλόπαππον Ὑπομνημάτων, Παρακληθεὶς δὲ ἀκοῦσαί ποτε κιθαρῳδοῦ, μετὰ τὴν
d ἀκρόασιν ἔφη·

„Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε.“

καί τινος εἰπόντος, τὸ ποῖον; ἔφη· „Κακῶς μὲν κι- „θαρίζειν ἔδωκεν, ᾄδειν δὲ καλῶς ἀνένευσεν.“ Δοκοῦ δέ ποτε καταπεσούσης, καὶ ἀποκτεινάσης ἕνα τῶν πο-

Capito, epicus poëta, & historicus.

1 Deest editis articulus.

dos, aiebat, *agant Elei*, *Corinthii thymelicos*, *Athenienses scenicos. Si quis vero in his peccaverit, flagellis caedantur Lacedaemonii*: irridens nempe usitatas apud hos *flagellationes*; ut Charicles scribit libro primo De Ludis Urbanis. Ptolemaeo regi, de arte pulsandi citharam ambitiosius cum eo differenti: *Aliud*, inquit, *o rex*, *sceptrum est; aliud plectrum*: quod narrat Capito, epicus poëta, quarto libro Commentariorum ad Philopappum, Invitatus aliquando ut audiret quemdam citharoedum, re peracta ait:

Huic alterum adnuit pater, *abnuit alterum*.

Sciscitanteque nonnemine, utrum alterum? respondit: *Citharam male pulsare dedit; scite vero canere abnuit.* Trabs aliquando delapsa occiderat hominem improbum. Ibi

νηρῶν· „Ἄνδρες, ἔφη, δοκῶ, εἰσὶ θεοί· εἰ δὲ μή εἰσι, „δοκοὶ εἰσίν.“ [1]

XLIII. Alia eiusdem Stratonici.

Ἀναγράφει δὲ καὶ τάδε μετὰ τὰ προειρημένα τοῦ Στρατονίκου ἀπομνημονευμάτων οὕτως. Στρατόνικος πρὸς τὸν Χρυσογόνου πατέρα, λέγοντα ὅτι πάντα αὐτῷ ὑπάρχει οἰκεῖα· αὐτὸς μὲν γὰρ ἐργολάβος εἶναι· τῶν δὲ υἱῶν ὁ μὲν διδάξει, ὁ δὲ αὐλήσει. „Προσ„δεῖ γε, ἔφη ὁ Στρατόνικος, ἔτι ἑνός.“ εἰπόντος δὲ, τίνος; „θεάτρου, ἔφη, οἰκείου.“ Ἐρομένου δέ τινος, διατί [2] τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν περινοστεῖ, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν μιᾷ πόλει διαμένει· „Παρὰ τῶν Μουσῶν, ἔφη, εἰληφέναι τέλος [3] τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, παρ᾽ ὧν πράττεσθαι μισθὸν ἀμουσίας.“ Τὸν Φάωνα δὲ, ἔφη, αὐλεῖν οὐχ Ἁρμονίαν, ἀλλὰ τὸν Κάδμον. Προσποιουμένου δὲ εἶναι Φάωνος αὐλητικοῦ, καὶ ἔχειν φάσκοντος

1 δοκῶ εἰσι vulgo. δοκῷ εἰσι corr. Casaub. & sic habet ms. Ep.
2 Nude ὅτι edd. cum ms. A. τί ὅτι ms. Ep. Satis fuerat τί absque ὅτι: sed praestabat διατί. 3 εἰς τέλος corr. Casaub.

tum Stratonicus, *o homines*, inquit, *sunt sane, credo equidem*, (δοκῶ) *Dii: si non sunt, trabes* (δοκοὶ) *sunt.*

43. Post praedicta Stratonici acute responsa idem haecce scripto consignavit. Chrysogoni pater dicebat Stratonico, omnia sibi domi abunde esse: ipsum enim redemtorem esse operum, filiorum autem alterum docturum, alterum tibia canturum. *Unum adhuc*, ait ille, *tibi deest*. Et quodnam illud? quaerit alter. *Domesticum theatrum;* respondit Stratonicus. Idem interrogatus, cur universam Graeciam obiret, nec unâ in civitate maneret? *Quoniam*, inquit, *a Musis vectigal accepi Graecos cunctos, ut ab eis mercedem exigam ipsorum imperitiae*. Idem, *Phaonem*, dicebat, *tibiâ canere non harmoniam, sed Cadmum*. Cumque Phaon miram tibiâ canendi peritiam prae se ferret, seque chorum Megaris habere dictitaret:

Μεγαροῖ χορόν· „Ληρεῖς, ἔφη· ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐκ „ἔχεις, ἀλλ' ἔχῃ." Μάλιστα δὲ θαυμάζειν, ἔφη, τὴν τοῦ σοφιστοῦ Σατύρου μητέρα, ὅτι, ὃν οὐδεμία πόλις ἐνεγκεῖν οἵα τε δέκα ἡμέρας, ἐκείνη δέκα μῆνας ἤνεγκε. πυνθανόμενος δὲ ἐν Ἰλίῳ ἐπιδημεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς
a Ἰλιείοις· „Ἀεὶ, ἔφησεν, Ἰλίῳ κακά." Μιννακοῦ [1] δὲ αὐτῷ περὶ μουσικῆς διαμφισβητοῦντος· „Οὐ προσέχειν αὐτῷ, ἔφη, ὅτι ἀνώτερον τοῦ σφυροῦ λέγει." — „Τὸν δὲ Φαῦλον ἰατρὸν ἀπαυθημερίζειν, ἔφη, ποιεῖν εἰς ᾅδου τοὺς θεραπευομένους." Ἀπαντήσας δέ τινι τῶν γνωρίμων, ὡς ἴδεν ἐσπογγισμένα τὰ ὑποδήματα καλῶς, συνηχθέσθη [2] ὡς πράττοντι κακῶς· νομίζων „οὐκ ἂν οὕτως ἐσπογγίσθαι καλῶς, εἰ μὴ αὐτὸς ἐσπόγγισεν." Ἐν Τειχιοῦντι δὲ τῆς Μιλήτου μιγάδων οἰκούντων, ὡς
b ἑώρα πάντας τοὺς τάφους ξενικοὺς ὄντας· „Ἀπίωμεν, ἔφη, παῖ. ἐνταῦθα γὰρ οἱ ξένοι ἐοίκασιν ἀποθνήσκειν,

1 Rectius fortasse Μυνάκου. 2 συνήσθη ms. *A*. οὐ συνήσθη ms. *Ep.*

Nugaris, inquit; *nec enim habes ibi, ſed haberis.* Satyri ſophiſtae matrem magnopere ſe admirari aiebat; quod, *quem nulla civitas decem dies ferre poſſit, eumdem illa decem geſtaſſet menſes.* Quem ubi audivit, quum ludi Ilienſes celebrarentur, Ilium veniſſe: *Semper*, ait, *Ilio mala!* Minnaco (*ſive* Mynaco) de Muſica cum eo diſceptanti, *Animum ei ſe non advertere*, ait, *quoniam ſupra pedis malleolum disputaret. — Malum medicum*, dicebat, *eodem die ad inferos mittere hos quos curaret.* Obvius factus cuidam ex familiaribus, cum videret calceos eius ſpongia belle deterſos, vicem eius doluit quaſi miſeri; *exiſtimare ſe*, dicens, *non tam diligenter deterſos eum habiturum, niſi ipſe deterſiſſet.* Tichiunte, in finibus Mileſiorum, habitabant homines e variis gentibus mixti: cum igitur monumenta omnia ſepulcralia videret eſſe peregrinorum hominum; *Abeamus*, inquit, *puer: hîc enim peregrini videntur mori, civium vero*

τῶν δ' ἀστῶν οὐδείς." Ζήθου δὲ τοῦ κιθαριστοῦ διεξιόντος περὶ μουσικῆς· „Μόνῳ δὴ οὐκ, ἔφη, προσήκειν περὶ μουσικῆς λαλεῖν· ὅς γε τὸ ἀμουσότατον τῶν ὀνομάτων εἵλου, εἰ σεαυτὸν ἀντ' Ἀμφίονος Ζῆθον καλεῖς." Μακεδόνα δέ τινα κιθαρίζειν διδάσκων, ἐκπικρανθεὶς ἐπὶ τῷ μηδὲν αὐτὸν ποιεῖν τῶν δεόντων· „Εἰς Μακεδονίαν!" ἔφη.

XLIV. Stratonici apophthegmata. Πρὸς βαλανείῳ ψυχρῷ καὶ φαύλῳ κεκοσμημένον ἰδὼν ἡρῷον λαμπρῶς, ὡς ἐξῆλθε λελουμένος κακῶς· c „Οὐ θαυμάζω, ἔφη, ὅτι πολλοὶ ἀνάκεινται πίνακες. ἕκαστον γὰρ τῶν λουομένων, ὡς σωθέντα, ἀνατιθέναι." — „Ἐν Αἴνῳ δὲ, ἔφη, τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας εἶναι ψύχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα." — „Τοὺς Ποντικοὺς ἐκ τοῦ πολλοῦ ἥκειν πόντου" ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀλέθρου. Τοὺς δὲ Ῥοδίους ἐκάλει λευκοὺς Κυρηναίους, καὶ [1] μνηστήρων πόλιν· καὶ τὴν δ' Ἡράκλειαν, ἀνδροκόρινθον· καὶ τὸ Βυζάντιον, μασχάλην τῆς Ἑλλάδος·

[1] καὶ τὴν Ῥόδον, μνηστ. πολ. corrigit Caſ.

nemo. Zethum citharistam audiens de musica differentem, *Uni illi*, inquit, *minime convenire, ut de Musica differat, qui nomen a Musis omnino alienissimum sibi delegisset, & Zethum se pro Amphione nominasset.* Macedonem quemdam quum doceret citharam pulsare, indignatus quod nihil recte faceret, *Ad Macedonas*, inquit, *abi!*

44. Prope malum balneum frigidumque cum fanum videret splendide exornatum; postquam balneo male lotus egressus esset, *Nil mirum*, inquit, *multas hic dedicatas esse tabulas: quisquis enim hic lavit, is, quod salvus exiisset, tabulam consecravit.* Idem, *In Aeno oppido*, aiebat, *octo menses gelu est; quatuor reliquos hyems. Ponticos*, aiebat, *e multo ponto, velut e quodam exitio, advenire (in Graeciam.) Rhodios* adpellabat *albos Cyrenaeos, & procorum civitatem: Heracleam vero, Androcorinthum: Byzantium, axillam Graeciae:*

d τοὺς δὲ Λευκαδίους, ἑώλους Κορινθίους· τοὺς δὲ Ἀμβρακιώτας, μεμβρακιώτας. Ἐκ τῆς δ' Ἡρακλείας ὡς ἐξῄει τὰς πύλας, καὶ περιεσκόπει, ἐρομένου τινὸς τί περισκοπεῖ;[1] „Αἰσχύνεσθαι, ἔφη, μὴ ὀφθῇ, ὥσπερ ἐκ πορνείου ἐξιών.“ Ἰδὼν δ' ἐν τῷ κύφωνι δεδεμένους δύω· „Ὡς μικροπολιτικὸν, ἔφη, τὸ μὴ δύνασθαι συμπληρῶσαι.“ Πρὸς δὲ ἁρμονικόν τινα, κηπουρὸν ὄντα πρότερον, ἀμφισβητοῦντ' αὐτῷ περὶ ἁρμονίας, ἔφη·

Ἄιδοι τις,[2] ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.

e Ἐν Μαρωνείᾳ δὲ συμπίνων τισίν· „Ἐθέλειν, ἔφη, γνῶναι κατὰ τίνα τόπον ἐστὶ τῆς πόλεως, ἐὰν κατακαλύψαντες ἄγωσιν. εἶθ' ὡς ἦγον, καὶ ἠρώτων· „Κατὰ τὸ καπηλεῖον,“ ἔφη. ὅτι καπηλεῖα ἐδόκει εἶναι ἡ Μαρώνεια. Τῷ δὲ Τηλεφάνει,[3] ἐπεὶ ἀναφυσᾷν ἤρχετο, παρακατακείμενος· „Ἄνω,[4] ἔφη, ὡς οἱ ἐρυγγά-

1 περισκοπεῖς edd. 2 Ἄρδοι τις coni. Coray. 3 Τὸν δὲ Τηλεφάνη edd. Τὸν δὲ Τηλεφάνην ms. *A*. 4 Ignorant Ἄνω edd.

Leucadios, rancidos Corinthios; Ambraciotas, membraciotas. Heracleae portas egressus, cum circumcirca obtueretur, interroganti cuidam *quid circumspiceret? Pudet* inquit, *si quis me viderit, tamquam e lupanari egredientem.* Duos homines in catasta & collari vinctos conspicatus, *Quam hoc est,* inquit, *exiguae civitatis ingenio dignum, non posse complere!* Homini cuidam, qui cum olitor antea fuisset, musicam nunc profitebatur, de arte harmonica secum disputanti, ait:

Quam artem didicit, eam quisque canat!

Maroneae potans cum nonnullis, dicebat, *Si tectis oculis per urbem duceretur, numquam se, quo loco urbis esset, ignoraturum.* Dein cum illi eum circumducentes interrogarent, ubi esset? *Ad cauponam,* inquit. Nempe *nil nisi cauponam esse Maroneam* censebat. Telephani adcumbens, cum tibiam ille inciperet inflare, *Sursum;* ait, *tamquam*

νοντες." Τοῦ δὲ βαλανέως ἐν Καρδίᾳ ῥύμμα γῆν μοχθηρὰν καὶ ὕδωρ ἁλμυρὸν παρέχοντος· „Πολιορκεῖσθαι, ἔφη, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν."

XLV. Stratonici apophthegmata. Νικήσας δ' ἐν Σικυῶνι τοὺς ἀνταγωνιστὰς, ἀνέθηκεν εἰς τὸ Ἀσκληπεῖον τρόπαιον, ἐπιγράψας, f ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΟΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΚΑΚΩΣ ΚΙΘΑΡΙΖΟΝΤΩΝ. Ἄσαντος δέ τινος, ἤρετο τὸ μέλος.[1] εἰπόντος δὲ, ὅτι Καρκίνου· „Πολύ γε μᾶλλον, ἔφη, ἢ ἀνθρώπου." — „Ἐν Μαρωνείᾳ δὲ, ἔφη, οὐ γίνεσθαι ἔαρ, ἀλλὰ ἀλέαν." Ἐν Φασηλίδι δὲ πρὸς τὸν παῖδα διαμφισβητοῦντος τοῦ βαλανέως περὶ τοῦ ἀργυρίου· (ἦν γὰρ νόμος, πλείονος λούειν τοὺς ξένους·) „Ὦ μιαρὲ, ἔφη, παῖ, παρὰ χαλκοῦν με μικροῦ Φασηλίτην ἐποίησας." Πρὸς δὲ τὸν ἐπαινοῦντα ἵνα λάβῃ τι „Αὐτὸς, ἔφη, μείζων εἶναι πτωχός." Ἐν μικρᾷ δὲ πόλει διδάσκων, ἔφη· Αὕτη οὐ πόλις ἐστὶν,[2] ἀλλὰ a

1 Forf. τίνος τὸ μέλος; 2 Deeſt ἐστὶν edd. & ms. *Ep.*

ruſtantes! Balneator Cardiae quum detergendo corpori terram inutilem & ſalſam aquam exhiberet; *& mari & terra oppugnari ſe*, dixit.

45. Sicyone quum viciſſet artis aemulos, tropaeum ſtatuit in Aeſculapii fano, hac inſcriptione: STRATONICUS DE MALE PULSANTIBUS CITHARAM. Cum cantaſſet aliquis, quaeſivit ex eo cuius eſſet carmen. Qui quum, *Carcini*, dixiſſet; *Recte*, inquit: *multo quidem magis, quam hominis. Maroneae non eſſe ver*, aiebat; *ſed teporem.* Phaſelide, cum famulo eius rixante balneatore de mercede; (uſu quippe receptum erat, ut maius pretium exigeretur a peregrinis ibi lavantibus:) *O ſceleſte*, inquit, *puer: ob aeneum nummum propemodum Phaſeliten me feciſti.* Cuidam ipſum laudanti ut nonnihil muneris auferret, *maiorem ſe ipſum mendicum eſſe*, dixit. In exiguo oppidulo cum doceret: *Hic locus*, inquit, *non πόλις eſt, ſed*

μόλις.“ Ἐν Πέλλῃ δὲ πρὸς Φρέαρ προσελθὼν, ἠρώτησεν, εἰ πότιμον ἐστίν. εἰπόντων δὲ τῶν ἱμώντων, ἡμεῖς γε τοῦτο πίνομεν· „ Οὐκ ἄρ᾽, ἔφη, πότιμον ἐστίν.“ ἐτύγχανον δὲ οἱ ἄνθρωποι χλωροὶ ὄντες. Ἐπακούσας δὲ τῆς Ὠδῖνος τῆς Τιμοθέου· „ Εἰ δ᾽ ἐργολάβον, ἔφη, ἔτικτε, καὶ μὴ θεὸν, ποίας ἂν ἠφίει φωνάς; “ Πο-
b λυίδου δὲ σεμνυνομένου, ὡς ἐνίκησε Τιμόθεον ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Φιλωτᾶς· „ Θαυμάζειν, ἔφη, εἰ ἀγνοεῖς, [1] ὅτι αὐτὸς μὲν ψηφίσματα ποιεῖ, Τιμόθεος δὲ νόμους.“ Πρὸς Ἄρειον δὲ τὸν ψάλτην, ὀχλοῦντά τι αὐτόν· „ Ψάλλ᾽ ἐς κόρακας· “ ἔφη. Ἐν Σικυῶνι δὲ πρὸς νακοδέψην γεγενημένον, ἐπεὶ ἐλοιδορεῖτό τι αὐτῷ· „ Κακόδαιμον νακόδαιμον“ ἔφη. Τοὺς δὲ Ῥοδίους αὐτὸς Στρατόνικος σπαταλῶνας καὶ θερμοπότας θεωρῶν, ἔφη· „ Αὐτοῦ λευκοὺς εἶναι Κυρηναίους.“ καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ῥόδον ἐκάλει „ μνηστήρων πόλιν.“ χρώματι μὲν

1 Aut ἀγνοεῖ malles, aut θαυμάζω.

μόλις. Pellae ad puteum accedens, *esset-ne potu salubris aqua* sciscitatus est. Responderunt qui hauriebant, *se quidem illam bibere.* Tum ille: *Non est ergo potabilis.* Erant enim lurida facie homines. Cum Timothei carmen cantantem audivisset de Semele Bacchum parturiente: *Atqui, si opificem*, inquit, *peperisset, non Deum; quales voces editura erat?* Gloriante Polyida, quod Philotas discipulus ipsius Timotheum cantu superasset; *Mirari se*, ait, *quod ignoraret ille, ipsum quidem decreta facere, Timotheum vero* (νόμους) *leges.* Areo cantori, cum ei molestus esset, *Ad corvos canta!* ait. Sicyone coriario cuidam conviciis ipsum lacessenti, ait: *κακόδαιμον νακόδαιμον!* (*o miser coriarie!*) Rhodios Stratonicus videns deliciis exsolutos & calidum bibentes; *Ibi albos*, ait, *esse Cyrenaeos*: ipsam vero Rhodum, *procorum civitatem* adpellavit. Nempe, quod ad lu-

εἰς ἀσωτίαν [1] διαλλάττειν. ἐκείνων ἡγούμενος αὐτούς e
ὁμοιότητι δ' εἰς καταφέρειαν ἡδονῆς, τὴν πόλιν μνηστήρων εἰκάζων. [2]

XLVI.

Stratonici inventa & mors.

Ζηλωτὴς δὲ τῶν εὐτραπέλων λόγων τούτων ἐγένετο ὁ Στρατόνικος Σιμωνίδου τοῦ ποιητοῦ, ὥς φησιν Ἔφορος ἐν δευτέρῳ Περὶ Εὑρημάτων, φάσκων καὶ Φιλόξενον τὸν Κυθήριον περὶ τὰ ὅμοια ἐσπουδακέναι. Φαινίας [3] δὲ ὁ Περιπατητικὸς, ἐν δευτέρῳ Περὶ Ποιητῶν· „Στρατόνικος, φησὶν, ὁ Ἀθηναῖος δοκεῖ τὴν πολυχορδίαν εἰς τὴν ψιλὴν κιθάρισιν πρῶτος εἰσενεγκεῖν, καὶ πρῶτος μαθητὰς τῶν ἁρμονικῶν [4] ἔλαβε, καὶ διά- d
γραμμα συνεστήσατο. ἦν δὲ καὶ ἐν τῷ γελοίῳ οὐκ ἀπίθανος.“ Φησὶ δὲ, καὶ τελευτῆσαι αὐτὸν διὰ τὴν ἐν τῷ γελοίῳ παῤῥησίαν ὑπὸ Νικοκλέους τοῦ Κυπρίων

1 Corrigit Caſaub. χρώματι μόνον, εἰς ἀσωτίαν δὲ οὐδὲν διαλλ.
2 μνηστήρων εἰκάζων βίῳ. coniectavit Caſaub. 3 Φανίας edd.
4 ἁρμονικῶν ms. A. ἁρμονιῶν edd. Caret ms. *Ep*.

xuriam pertinet, nonniſi colore a Cyrenaeis differre Rhodios cenſebat: ob ſimilem vero ad voluptates proclivitatem, cum procorum civitate Rhodum conferebat.

46. Fuerat autem *Stratonicus* in his facete dictis imitator *Simonidis* poëtae, ut ſcribit Ephorus ſecundo libro De Inventionibus; ubi *Philoxenum* etiam *Cytherium* eidem generi, ait, ſtuduiſſe. Phaenias vero Peripateticus, ſecundo libro De Poëtis, de eodem Stratonico haec ſcribit: » Stratonicus Athenienſis primum perhibetur in nuda citharae pulſatione inſtituiſſe ut plures ſimul chordae pulſarentur, primusque concentus muſicos docuiſſe, & tabulam muſicam deſcripſiſſe. Erat vero etiam in ridicule dictis non abſurdus. « Scribitque idem auctor, interfectum eſſe Stratonicum ob ſuam in dicendo libertatem a Nicocle Cypriorum rege, vene-

βασιλέως, φάρμακον πιόντα, διὰ τὸ σκώπτειν αὐτοῦ τοὺς υἱούς.

XLVII. Mirum, unde sua hauserit Aristoteles.

Τοῦ δ' Ἀριστοτέλους τεθαύμακα, ὃν πολυθρύλλητον πεποιήκασιν οἱ σοφοὶ οὗτοι, καλέ μου Δημόκριτε, (καὶ εἰ τῶν λόγων [1] αὐτοῦ πρεσβεύεις, ὡς καὶ τῶν ἄλλων φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων) τῆς ἀκριβείας,
e πότε [2] μαθὼν, ἢ παρὰ τίνος ἀνελθόντος ἐκ τοῦ βυθοῦ Πρωτέως ἢ Νηρέως, τί ποιοῦσιν οἱ ἰχθύες, ἢ πῶς κοιμῶνται, ἢ πῶς διαιτῶνται. τοιαῦτα γὰρ συνέγραψεν, ὡς εἶναι κατὰ τὸν κωμῳδιοποιὸν „θαύματα μωροῖς." Φησὶ γὰρ, ὅτι κήρυκες μὲν, καὶ πάντα τὰ ὀστρακόδερμα, ἀνόχευτον αὐτῶν ἐστι τὸ γένος· καὶ, ὅτι ἡ πορφύρα, καὶ ὁ κῆρυξ, μακρόβια. ζῆν γὰρ τὴν πορφύραν ἔτη ἕξ, πόθεν αὐτῷ εἰδέναι; καὶ, ὅτι ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἐν ὀχείᾳ γίγνεται ἡ ἔχιδνα· καὶ, ὅτι μέγιστον

1 τοὺς λόγους utique videtur legendum. 2 πόθεν aut πῶς malles.

num bibere coactum, quod in filios eius scommata iactitasset.

47. *Aristotelem* vero ego demiror, quem hi sapientes, mi praeclare Democrite, constanter in ore habuerunt; (cuius quidem & tu scripta colis, sicut & aliorum philosophorum oratorumque) illius igitur miror diligentiam, velimque scire, quando, aut a quo vel Proteo vel Nereo ex imo mari adscendente didicerit, quid agant pisces, quo pacto dormiant, quo victu utantur. Talia enim ille scripsit, quae sunt, ut ait comicus poëta, *miracula stultis.* Nam, ut hoc utar, buccina & universum testaceorum genus oriri absque coitu, tradit: longam esse purpurae & buccino vitam; vivere enim purpuram annos sex: quod unde, quaeso, ille cognovit? quemadmodum & ista, plurimum temporis in coitu persistere viperam; aut, maximum trium esse palumbum,

ἐστιν ἡ φάττα, δεύτερον δὲ ἡ οἰνὰς, ἐλάχιστον δὲ ἡ τρυγών. πόθεν δ', ὅτι ὁ μὲν ἄῤῥην ἵππος ζῇ ἔτη πέντε καὶ τριάκοντα, ἡ δὲ θήλεια πλείω τῶν τεσσαράκοντα; βιῶναι [1] φήσας τινὰ καὶ ἑβδομήκοντα πέντε. Ἱστορεῖ δὲ, ὅτι καὶ ἐκ τῆς τῶν φθειρῶν ὀχείας αἱ κόνιδες γεννῶνται, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ σκώληκος μεταβάλλοντος γίνεται κάμπη, ἐξ ἧς βομβυλιὸς, ἀφ' οὗ ὁ νεκύδαλλος [2] ὀνομαζόμενος. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς μελίσσας βιοῦν φησιν μέχρι ἐτῶν ἓξ, τινὰς δὲ [3] καὶ ἑπτά. οὐκ ὦφθαι δὲ, φησὶν, οὔτε μέλισσαν, οὔτε κηφῆνα ὀχεύοντας, ὅθεν οὐκ εἶναι διϊδεῖν πότερα αὐτῶν ἄῤῥενα ἢ θήλεα. [4] Πόθεν δὲ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἥσσονες μελισσῶν· ἀεὶ γὰρ αὗται τὴν ἰσότητα τοῦ βίου τηροῦσιν, οὐ μεταβαλλόμεναι, ἀλλ' ἀγείρουσαι, καὶ ἀδιδάκτως ποιοῦσαι· οἱ δ' ἄνθρωποι ἥσσονες μελισσῶν, καὶ πλήρεις οἰήσεως, ὡς ἐκεῖναι μέλιτος· πόθεν διετή-

1 βιῶσαι edd. 2 νεκύδαλος edd. 3 τινὰ δὲ edd. 4 θήλεια edd.

minorem vinaginem, minimam turturem? Unde vero illi compertum, equum marem annos vivere triginta quinque, foeminam vero amplius quadraginta? fuisse etiam aliquam, ait, quae ſeptuageſimum quintum attigerit. Narrat idem, ex pediculorum coitu generari lendes; & e mutato verme erucam, ex hac bombylium, tum ex hoc rurſus eum qui necydallus vocatur. Porro apes, ait, vivere ad ſex annos, nonnullas etiam ſeptem. Apes vero aut veſpas numquam viſas eſſe coëuntes: quare nec discerni, quaenam earum ſint mares, quae foeminae. Unde vero, quod homines inferiores ſint apibus; ut quae vitae perpetuam aequabilitatem absque mutatione ſervent, perpetuo mel colligentes, idque facientes a nullo edoctae magiſtro; quibus tanto inferiores ſint homines, quod ſint opinatione referti, ſicut illae melle; unde iſta obſervavit? In libro vero de

ρησεν; Ἐν δὲ τῷ Περὶ Μακροβιότητός φησιν, ὅτι ὤπταί τις μυῖα ἔτη ἓξ ἢ ἑπτὰ ζήσασα. τίς γὰρ τούτων ἡ ἀπόδειξις;

XLVIII. Aristotelis observata.

Ποῦ δὲ εἶδεν ἐκ κέρατος ἐλάφου κισσὸν ἀναφῦντα; Γλαῦκες δὲ, φησὶ, καὶ κόρακες [1] ἡμέρας ἀδυνατοῦσι b βλέπειν· διὸ νύκτωρ τὴν τροφὴν ἑαυτοῖς θηρεύουσιν· καὶ οὐ πᾶσαν νύκτα, ἀλλὰ τὴν [2] ἀρχέσπερον. Καὶ τὰς ἰδέας δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἐμφερεῖς εἶναι. τοῖς μὲν γὰρ γλαυκαὶ, τοῖς δὲ μέλαιναι, τοῖς δὲ χαρωποί. [3] Ἀνθρώποις δ' ὅτι παντοῖος ὁ ὀφθαλμὸς, ἠθῶν τε διαφορὰς εἶναι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγει. τοὺς μὲν γὰρ αἰγωποὺς τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ὀξύτητα μὲν ὄψεως εὖ πεφυκέναι, τὰ δ' ἤθη βελτίστους εἶναι. καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν ἐκτὸς ἔχειν τοὺς ὀφθαλμοὺς, τοὺς δὲ c ἐντὸς, ἄλλους δὲ μέσως. καὶ τοὺς μὲν ἐντὸς, [4] ὀξυωπεστάτους εἶναι· τοὺς δὲ ἐκτὸς, κακοηθεστάτους· οἱ δὲ

1 Immo νυκτικόρακες. 2 τὸν ed. Cas. 3 χαροποὶ edd. & ms. *Ep*. 4 Carent ἐντὸς edd.

Longaevitate ait, visam esse muscam, quae sex aut septem vixerit annos: quo vero documento id probavit?

48. Ubi porro vidit e cervi cornu enatam hederam? Noctuis vero & nycticoracibus, ait, interdiu hebetes esse oculos, ac propterea noctu sibi quaerere cibum, non quidem totâ, sed ineunte vesperâ. Oculorum vero ipsorum dissimiles esse species: aliis enim animantibus esse glaucos oculos, aliis nigros, aliis caesios. Hominibus vero multifarios esse oculos; & in illis morum ingeniique certa inesse indicia. Quibus enim hominibus caprini sint oculi, iis acutum naturâ visum esse, moresque probissimos. Caeterum aliis extrorsum prominere oculos, aliis introrsum condi, aliis medio situ collocari: & illos quidem, quibus introrsum conduntur, esse perspicacissimos; quibus eminent, eos pessimo esse inge-

μέσως, φησὶν, ἔχοντες, ἐπιεικεῖς. εἶναι δέ τινας καὶ σκαρδαμυκτικοὺς, τοὺς δ' ἀτενεῖς, τοὺς δὲ μέσους·[1] ἀναιδεῖς δ' εἶναι τοὺς σκαρδαμυκτικοὺς, ἀβεβαίους δ' εἶναι τοὺς ἀτενεῖς·[2] τοὺς δὲ μέσους, βελτίστων ἠθῶν. Μόνον τε ἄνθρωπον τῶν ζώων τὴν καρδίαν ἔχειν[3] ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι, τὰ δ' ἄλλα ζῶα ἐν τῷ μέσῳ. Καὶ τοὺς ἄρρενας τῶν θηλειῶν πλείονας ὀδόντας ἔχειν. τετηρῆσθαι δέ φησι τοῦτο καὶ ἐπὶ προβάτου, καὶ ἐπὶ συὸς, καὶ ἐπὶ αἰγός. Τῶν δὲ ἰχθύων οὐδένα γεννᾶσθαι ὄρχεις ἔχοντα. μαστοὺς δὲ οὔτ' ἰχθὺν ἔχειν, οὔτε ὄρνιθας. d δελφῖνα δὲ μόνον οὐκ ἔχειν χολήν. ἔνιοι δὲ, φησὶν, ἐπὶ μὲν τῷ ἥπατι οὐκ ἔχουσι χολὴν, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐντέροις, ὡς ἔλλοψ, καὶ συναγρὶς, καὶ σμύραινα, καὶ ξιφίας, καὶ χελιδών. ἡ δὲ ἀμία παρ' ὅλον τὸ ἔντερον παρατεταμένην ἔχει τὴν χολήν· ἱέραξ δὲ καὶ ἰκτῖνος

1 Desunt sex verba editis. 2 Perperam permutatae sunt sedes vocabulorum ἀναιδεῖς & ἀβεβαίους. 3 Carent ἔχειν edd.

nio; qui medio situ locatos habent, his mitia, ait, ingenia esse. Esse porro aliis nictitantes oculos, aliis rigidos & intentos, aliis medii generis: esseque naturâ impudentes [*immo*, inconstantes] eos, quibus sint oculi nictitantes; inconstantes vero, [*immo*, impudentes vero,] quibus sint rigidi; optimos autem mores polliceri hos, quibus sint oculi generis medii. Porro uni homini ex omnibus animantibus cor situm esse in parte sinistra; caeteris in medio. Maribus plures esse dentes, quam foeminis: animadversum vero id esse, ait, etiam in ove, & in sue, & in caprâ. Piscium nullum generari, qui testiculos habeat. Nulli item pisci mammas esse, sicut nec avibus. Delphinum solum fel non habere. Quidam vero, ait, fel non iecori iunctum habent, sed intestinis; ut ellops, synagris, muraena, xiphias, & hirundo piscis: in amia vero secundum totum intestinum extenditur. Accipiter

πρὸς τῷ ἥπατι καὶ τοῖς ἐντέροις· ὁ δὲ αἰγοκέφαλος πρὸς τῷ ἥπατι καὶ τῇ κοιλίᾳ· περιστερὰ δὲ καὶ ὄρτυξ καὶ χελιδὼν, οἱ μὲν πρὸς τοῖς ἐντέροις, οἱ δὲ πρὸς τῇ κοιλίᾳ.

XLIX. Alia eiusdem obſervata.

e Τὰ δὲ μαλακόδερμα, φησὶ, καὶ τὰ ὀστρακόδερμα, καὶ τὰ σελαχώδη, καὶ τὰ ἔντομα, πλείονα χρόνον ὀχεύειν. δελφῖνα δὲ, καί τινας τῶν ἰχθύων παρακατακλινομένους ὀχεύειν· καὶ εἶναι τῶν μὲν δελφίνων βραδεῖαν τὴν μίξιν, τῶν δὲ ἰχθύων ταχεῖαν. Ἔτι ὁ λέων, φησὶ, στερέμνια ἔχει τὰ ὀστᾶ, καὶ κοπτομένων αὐτῶν, ὥσπερ ἐκ τῶν λίθων, πῦρ ἐκλάμπει.[1] δελφὶς δὲ ὀστᾶ μὲν ἔχει, καὶ οὐκ ἄκανθαν· τὰ δὲ σελάχη, καὶ χόνδρον καὶ ἄκανθαν. Τῶν δὲ ζώων[2] τὰ μὲν εἶναι χερσαῖα, τὰ δὲ ἔνυδρα, τὰ δὲ πυριγενῆ. εἶναι δέ τινα[3]
f καὶ ἐφήμερα καλούμενα, ἃ μίαν μόνον ἡμέραν ζῇν. τὰ δὲ ἀμφίβια εἶναι, ὡς τὸν ποτάμιον ἵππον, καὶ

1 ἐκλάμπειν edd. 2 τῶν δ' ἰχθύων vulgo. 3 δέ τινα ζῶα ed. Caſ.

vero & milvus iecori & inteſtinis iunctum fel habent: aegocephalus (capriceps) iecori & ventri: columba vero & coturnix & hirundo, aliae inteſtinis, aliae ventri.

49. Porro molluſca, ait, & teſtacea, & cartilaginea, & inſecta, plus temporis in coëundo conſumere: delphinum vero, & piſcium nunnullos, adplicantes ſeſe ad foeminam coire: & delphinorum quidem coitum abſolvi tardius, piſcium vero celerius. Porro leo, inquit, oſſa habet ſolida & tam dura, ut, ſi collidantur, veluti colliſis lapidibus, emicet ignis. Delphin oſſa quidem habet, nec vero ſpinam: cartilaginea autem & ſuam habent cartilaginem & ſpinam. Animantium alia eſſe terreſtria, alia aquatilia, alia etiam in igne generari. Eſſe porro nonnulla, quibus vita uno die finitur; quae idcirco *ephemera* dicantur. Eſſe item alia amphibia; ut fluviatilem equum, & crocodilum, & lutram. Omnibus

κροκόδειλον, καὶ ἔνυδριν. Πάντα τε τὰ ζῶα δύο ἡγεμόνας ἔχειν πόδας, καρκῖνον δὲ τέσσαρας. ὅσα δ' ἔναιμά ἐστι, φησὶ, τῶν ζώων, ἢ ἄποδά ἐστιν, ἢ δίποδα, ἢ τετράποδα· ὅσα δὲ τῶν τεσσάρων πλείονας ἔχει πόδας, ἄναιμά ἐστι. διὸ καὶ πάντα τὰ κινούμενα τέτταρσι σημείοις κινεῖται· ἄνθρωπος μὲν δύο ποσὶ καὶ χερσὶ δύο, ὄρνις δὲ δύο ποσὶ καὶ δύο πτέρυξι, ἔγχελυς καὶ γόγγρος δύο πτερυγίοις καὶ δύο καμπαῖς. Ἔτι
τῶν ζώων τὰ μὲν ἔχει χεῖρας, ὡς ἄνθρωπος· τὰ δὲ δο- 2
κεῖ, ὡς πίθηκος. οὐδὲν γὰρ τῶν ἀλόγων ζώων δίδωσι καὶ λαμβάνει, πρὸς ἅπερ αἱ χεῖρες ὄργανα δέδονται.[1] πάλιν τῶν ζώων τὰ μὲν ἔχει ἄρθρα,[2] ὡς ἄνθρωπος, ὄνος, βοῦς· τὰ δὲ ἄναρθρά ἐστιν, οἷον ὄφεις, ὄστρεα, πλεύμονες.[3] Πολλά τε τῶν ζώων οὐ κατὰ πᾶσαν ὥραν φαίνεται, οἷον τὰ φωλεύοντα. καὶ ὅσα δὲ μὴ

1 δίδονται ed. Bas. & Cas. 2 τὰ μὲν ἔναρθρα edd. 3 πνεύμονες edd.

animantibus duos pedes veluti duces esse ingressus, cancro vero quatuor. Quae sanguine praedita sunt animantia, eorum aliis, ait, nulli sunt pedes, aliis duo, aliis quatuor: quotquot vero plures quatuor pedes habent, exsanguia esse. Itaque quaecunque moventur, ea quaternis notis moventur: homo, duobus pedibus manibusque duabus; avis, duobus pedibus & alis duabus; anguilla & conger, duabus pinnis dorsualibus & duplici corporis flexu. Porro alia animantia manus habent; ut homo: alia videntur habere; ut simia. Nullum enim animantium rationis expertium aut dat aliquid aut accipit; quem in usum, veluti instrumenta, datae sunt manus. Rursus animantium alia articulata membra habent; ut homo, asinus, bos: alia inarticulata sunt; ut serpentes, ostrea, pulmo marinus. Porro, animalia nonnulla non quovis anni tempore conspiciuntur; velut ea quae latitant. Atque etiam quae

φωλεύει, οὐκ ἀεὶ φαίνεται· [1] οἷον χελιδόνες, καὶ πελαργοί.

Πολλὰ δὲ ἔχων ἔτι λέγειν περὶ ὧν ἐλήρησεν ὁ φαρμακοπώλης, παύομαι· καί τοι εἰδὼς καὶ Ἐπίκουρον τὸν φιλαληθέστατον ταῦτ' εἰπόντα περὶ αὐτοῦ, ἐν τῇ Περὶ Ἐπιτηδευμάτων Ἐπιστολῇ, ὅτι καταφαγὼν τὰ πατρῷα ἐπὶ στρατείαν ὥρμησε, καὶ ὅτι ἐν ταύτῃ κακῶς πράττων ἐπὶ τὸ φαρμακοπωλεῖν ἦλθεν· εἶτα ἀναπεπταμένου τοῦ Πλάτωνος περιπάτου, φησὶ, παραβαλὼν ἑαυτὸν προσεκάθισε τοῖς λόγοις, οὐκ ὢν ἀφυής. καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὴν θεωρουμένην ἐξῆλθεν. Οἶδα δὲ, ὅτι ταῦτα μόνος Ἐπίκουρος εἴρηκεν κατ' αὐτοῦ, οὔτε δ' Εὐβουλίδης, ἀλλ' οὐδὲ Κηφισόδωρος τοιοῦτόν τι ἐτόλμησεν εἰπεῖν κατὰ τοῦ Σταγειρίτου, καί τοι καὶ συγγράμματα ἐκδόντες κατὰ τ' ἀνδρός. Ἐν δὲ τῇ

L. Aristoteles pharmacopola.

[1] Malles, τούτων ἔνια οὐκ ἀεὶ φαίν.

non latitant, non semper adparent; ut hirundines, & ciconiae.

50. Quamquam vero plurima insuper verba facere possem de his quae nugatus est ille pharmacopola, finem hic facio. Caeterum non sum nescius, Epicurum etiam, qui veritatis fuit amantissimus, haec de eo scripsisse in Epistola De Institutis: absumto patrimonio eum militiae se tradidisse, in qua quum parum prospere res suas egisset, ad vendenda medicamenta se contulisse. Deinde postquam scholam patefecit Plato, ad eam accedens, inquit, adsidebat sermonibus illius dans operam, ab ingenio minime destitutus: atque inde paullatim ad contemplativam philosophiam progressus est. Novi vero etiam, unum esse Epicurum qui hoc dixerit; neque vero Eubulidem, ac ne Cephisodorum quidem tale quid dicere ausos esse adversus Stagiritam, quamvis etiam libros adversum eum ediderint. Novi vero et-

Protagoras, e baiulo philosofophus.

αὐτῇ Ἐπιστολῇ ὁ Ἐπίκουρος, καὶ Πρωταγόραν, Φησὶ,
τὸν σοφιστὴν ἐκ φερμοφόρου καὶ ξυλοφόρου, πρῶτον
μὲν γενέσθαι γραφέα Δημοκρίτου· θαυμασθέντα δ'
ὑπ' ἐκείνου ἐπὶ ξύλων τινῶν ἰδίᾳ συνθέσει, ἀπὸ ταύτης
τῆς ἀρχῆς ἀναληφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· καὶ διδάσκειν ἐν
κώμῃ τινὶ γράμματα, ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸ σοφιστεύειν ὁρ-
μῆσαι. Κἀγὼ δὲ, ἄνδρες συνδαιταλεῖς, ἀπὸ τῶν πολ- d
λῶν τούτων λόγων τὴν ὁρμὴν ἔχω ἐπὶ τὸ ἤδη γαστρί-
ζεσθαι. Εἰπόντος οὖν τινος, ἔτι παρασκευάζεσθαι τοὺς
μαγείρους, διὰ τὴν πολλὴν τῶν λόγων ἑστίασιν, ἵνα
μὴ ψυχρὰ παρατιθῶσιν· οὐδεὶς γὰρ ἂν φάγοι ψυ-
χρῶν· ὁ Κύνουλκος ἔφη· Κατὰ τὸν Ἀλέξιδος τοῦ κω-
μῳδιοποιοῦ Μίλκωνα „Ἐγὼ, φησὶν,

κἂν μὴ [1] παραθῶσι θερμά. Τἀγαθὸν Πλάτων
ἀπανταχοῦ φησ' ἀγαθὸν εἶναι. μανθάνεις;

[1] Vulgo ἐγώ φησιν ἐὰν μὴ παραθῶσι θερμὰ τἀγαθὸν Πλάτωνα πανταχοῦ φῂς ἀγαθὸν εἶναι &c. Rectius fortasse fuerit, Ἐγὼ φημί· Κἂν μὴ &c.

iam in eâdem epiſtolâ Epicurum ſcripſiſſe, Protagoram ſophiſtam e baiulo lignorum faſciculos geſtante amanuenſem primo factum eſſe Democriti; qui quum eius in disponendis lignis nonnullis ſolertiam eſſet admiratus, ab hoc initio eum apud ſe receperat. Deinde literas eum in vico quodam docuiſſe; & inde ad Sophiſtae profeſſionem eſſe progreſſum. Sed iam & ego, viri Convivae, ab his multis ſermonibus ad explendum ventrem progredi velim. Cui quum diceret aliquis, adhuc curare coquos, ne ob prolixas ſermonum epulas frigida adponantur fercula; neminem enim frigida comeſturum: At, inquit Cynulcus, ut cum Alexidis comici Milcone loquar, *Ego vero* (comedam,)

etiamſi minime calida adponant. Bonum, ut ait
Plato, ubique bonum eſt: audis-ne?

τὸ δ' ἡδὺ πάντως ἡδὺ, κἀκεῖ κἀνθάδε.

e Οὐκ ἀχαρίστως [1] δὲ καὶ Σφαῖρον, [2] τὸν συσχολάσαντα μὲν Χρυσίππῳ παρὰ Κλεάνθει, μετάπεμπτον δὲ γενόμενον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου, κηρίνων ποτὲ ἐν τῷ δείπνῳ παρατεθεισῶν ὀρνίθων, ἐκτείναντα τὰς χεῖρας ἐπισχεθῆναι ὑπὸ τοῦ βασιλέως „ὡς ψεύδει συγκατατιθέμενον." Τὸν δ' εὐστόχως ἀποφήνασθαι, εἰπόντα „Οὐ τούτῳ συγκατατίθεσθαι, ὅτι εἰσὶν ὄρνεις, ἀλλ' ὅτι εὔλογόν ἐστι ταύτας ὄρνεις εἶναι. διαφέρειν δὲ τὴν καταληπτικὴν φαν- (Sphaerus Stoicus.)
f τασίαν, τοῦ εὐλόγου· τὴν μὲν γὰρ ἀδιάψευστον εἶναι, τὸ δ' εὔλογον ἄλλως ἀποβαίνειν." Καὶ ἡμῖν οὖν κατὰ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν καὶ τῶν κηρίνων [3] περιενεχθήτω, ἵνα κἂν κατὰ τὴν ὄψιν πλανᾶσθαι δυνώμεθα, ἵνα μὴ πάντα λαλῶμεν.

a Καὶ μελλόντων ἤδη δειπνεῖν, ἐπισχεῖν ἐκέλευσεν [4] LI.

1 ἀχαρίτως ed. Cas. 2 φασὶ hîc videtur inserendum. 3 τῶν κηρίνων τι desiderabam. 4 ἐκέλευεν edd.

Et suave perinde suave, cum hîc, tum illîc.

Nec inscitum est quod Sphaerus dixisse fertur, Chrysippi apud Cleanthem condiscipulus, a Ptolemaeo rege Alexandriam arcessitus. Adpositae in coena erant gallinae e cera effictae; ad quas quum ille manum extenderet, inhibitus est a rege dicente, *caveret ne falso adsentiretur.* Cui ille perapte respondit: *non se adsentiri esse has gallinas, sed esse probabile has esse gallinas: differre autem visum comprehensibile a probabili; illud enim non posse esse falsum, hoc vero mendax saepe esse & inane.* Igitur & nobis comprehensibili viso vel cerina quaedam circumferantur, quo adspectus saltem nos fallat, ne perpetuo sermones caedamus.

51. Iamque in eo erant ut coenae darent operam,

Piscium vires, ex Diphilo.

ὁ Δάφνος, ἐπειπὼν τὸ ἐκ Μαμμακύθου ἢ Αὐρῶν Μεταγένους ἰαμβεῖον·

Ὥσπερ, ἐπειδὰν δειπνῶμέν που,
τότε πλεῖστα λαλοῦμεν ἅπαντες.

κἀγώ φημι ἐνδεῶς εἰρῆσθαι τὸν περὶ ἰχθύων λόγον, πολλὰ εἰρηκότων καὶ Ἀσκληπιαδῶν παίδων, Φιλοτίμου λέγω, ἐν τοῖς Περὶ Τροφῆς· καὶ Μνησιθέου τοῦ Ἀθηναίου· ἔτι δὲ Διφίλου τοῦ Σιφνίου. Οὗτος γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Περὶ τῶν Προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι, φησὶν, ὅτι „ Τῶν θαλασσίων b ἰχθύων οἱ μὲν πετραῖοί εἰσιν εὔφθαρτοι, εὔχυλοι, σμηκτικοὶ, κοῦφοι, ὀλιγότροφοι· οἱ δὲ πελάγιοι δυσφθαρτότεροι, πολύτροφοι, δυσοικονόμητοι. Καὶ τῶν πετραίων ὁ φυκὴν, [1] καὶ ἡ φυκὶς, ἀπαλώτατα ἰχθύδια ὄντα, ἄβρομα καὶ εὔφθαρτα ἐστίν· [2] ἡ δὲ πέρκη, τούτοις

1 Forf. ὁ φύκης. 2 Forf. εὐφθαρτότατα ἐστίν.

cum inhibuit eos Daphnus: qui prolato e Mammacytho sive Auris Metagenis versiculo,

Sicuti quum coenamus alicubi,
plurima tunc verba miscemus:

Et ego, inquit, aio nondum satis adcurate nobis disputatum de piscibus esse, quandoquidem multa supersunt quae de eis disseruerunt medicorum filii: Philotimum dico, in libris De Alimentis, & Mnesitheum Atheniensem, itemque DIPHILUM *Siphnium*. Hic enim in libro qui inscribitur DE Cibo & Potu Aegrotorum & bene Valentium: »Ex marinis piscibus, ait, saxatiles esse concoctu faciles, boni succi, detergentes, leves, parum nutrientes: pelagios vero concoctu difficiliores, multum nutrientes, digestu difficiles. Porro, e saxatilibus, inquit, phycen [*sive*, phyces] & phycis tenerrimi sunt pisciculi, nec virus omnino resipiunt, & concoctu inprimis sunt faciles: perca vero, illorum similis, non-

προσεοικυῖα, κατὰ τόπους ὀλίγῳ διαλλάττει. οἱ δὲ
κωβιοὶ ἀναλογοῦσι τῇ πέρκῃ· ὧν οἱ μικροὶ καὶ οἱ λευ-
κοὶ ἁπαλοί εἰσιν, ἄβρομοι, εὔχυλοι, εὔπεπτοι· οἱ δὲ
c χλωροὶ (καλοῦνται δὲ καυλῖναι) ξηροί εἰσιν καὶ ἀλι-
πεῖς. αἱ δὲ χάνναι, ἁπαλόσαρκοι· σκληρότεραι δὲ τῆς
πέρκης. Ὁ δὲ σκάρος ἁπαλόσαρκος, ψαθυρὸς, γλυ-
κὺς, κοῦφος, εὔπεπτος, εὐανάδοτος, εὐκοίλιος. τούτων
δὲ ὁ πρόσφατος ὕποπτος, ἐπειδὴ τοὺς θαλαττίους λα-
γὼς θηρεύοντες, σιτοῦνται· διὸ καὶ τὰ ἐντὸς χολέρας
ποιητικὰ ἔχει. Ἡ δὲ καλουμένη κηρὶς, ἁπαλόσαρκος,
εὐκοίλιος, εὐστόμαχος· ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς παχύνει [1]
d καὶ σμήχει. Ὀρφὸς ἢ ὀρφὼς, εὔχυλος, πολύχυλος,
γλίσχρος, δύσφθαρτος, πολύτροφος, οὐρητικός. τὰ δὲ
πρὸς τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, γλίσχρα, εὔπεπτα· τὰ δὲ

1 Suspectum verbum doctis. Fors. πραΰνει: aut παραπλύνει: aut παρυγραίνει.

nihil tamen differt pro locorum diversitate. Gobii similis naturae sunt cum percis: quorum minores, iidemque albi, molli sunt carne, nec virus olent, bonum succum gignunt, & concoquuntur facile: qui sunt lutei coloris, quos *caulinas* vocant, duram habent carnem minimeque pinguem. Channae mollem carnem habent, duriorem tamen quam perca. Scarus molli carne est, friabilis, dulcis, levis, concoctu digestuque facilis, per alvum facile descendit: verumtamen recens captus suspectus est, quia lepores marinos venantur hi pisces, eisque vescuntur: quare & partes interiores subinde choleram morbum gignunt. *Ceris* quae vocatur, molli carne est, ventriculo commoda, per alvum facile descendens: succus eius vero pinguefacit, [*immo*, emollit, aut eluit,] & detergit. Orphus (graece ὀρφὸς & ὀρφὼς) boni & multi succi est, glutinosus, concoctu difficilis, multum alens, urinam ciens. Partes quidem capiti proximae, glutino-

σαρκώδη, δύσπεπτα, βαρύτερα· [1] ἁπαλώτερον δὲ τὸ οὐραῖον· φλέγματος δ' ἐστὶ δραστικὸς ὁ ἰχθῦς, καὶ δύσπεπτος. Αἱ δὲ σφύραιναι τῶν γόγγρων εἰσὶ τροφιμώτεραι. ἡ δὲ λιμνία ἔγχελυς, τῆς θαλασσίας ἐστὶν ἀστομωτέρα [2] καὶ πολυτροφωτέρα. τῷ δὲ μελανούρῳ ἀναλογεῖ ὁ χρύσοφρυς. σκορπίοι δὲ οἱ πελάγιοι καὶ κιῤῥοὶ τροφιμώτεροι τῶν τεναγωδῶν τῶν ἐν τοῖς αἰγια- e
λοῖς τῶν μεγάλων.“

LII. Piſcium vires, ex Diphilo.

„Σπάρος δὲ, δριμὺς, ἁπαλόσαρκος, ἄβρομος, εὐστόμαχος, οὐρητικὸς, οὐκ ἄπεπτος· [3] ταγηνιστὸς δὲ, δύσπεπτος. Τρίγλη, εὐστόμαχος, [4] παραστύφουσα, [5] σκληρόσαρκος, δύσφθαρτος, ἐφεκτικὴ κοιλίας, καὶ μάλιστα ἡ ἐξ ἀνθράκων· ἡ δὲ ἀπὸ τηγάνου, βαρεῖα καὶ δύσπεπτος· κοινῶς δὲ πᾶσα, αἵματος ἐκκριτική.

1 Corrigunt docti: τὰ δὲ πρ. τ. κεφ. αὐτοῦ, γλίσχρα, δύσπεπτα, βαρύτερα· τὰ δὲ σαρκώδη, εὔπεπτα. 2 εὐστομωτέρα ms. *Ep.* id eſt, *ſuavior.* 3 Corrigunt, ὁ μὲν οὖν ἑφθὸς, εὔπεπτος. 4 εὔστομος malles. 5 παραστρύφουσα ms. *A.*

ſae; concoctu faciles: carnoſae vero, difficiles concoctu & graviores; tenerior vero cauda: caeterum pituitam gignit hic piſcis, & concoctu difficilis eſt. Sphyraenae, ſive ſudes, plus nutriunt quam congri. Anguilla paluſtris inſuavior eſt marinâ, & largius nutrit. Melanuro adfinis eſt chryſophrys. Scorpii pelagii & fulvi plus alimenti praebent, quam magni litorales coenoſa loca habitantes. «

52. » Sparus vero acer eſt, molli carne, virus non redolens, ventriculo commodus, urinam ciens, concoctu non difficilis: ſed in ſartagine frixus, concoctu difficilis. Mullus, ventriculo commodus, leviter adſtringens, duriore carne, tardius concoquitur, alvum moratur, praeſertim in pruna aſſus: at in ſartagine frixus, gravior & concoctu difficilior: omnis vero in univerſum vim habet ſanguinem excernendi. Synodon & charax

Συνόδους καὶ χάραξ τοῦ μὲν αὐτοῦ γένους εἰσί· διαφέρει δὲ ὁ χάραξ. Φάγρος γίνεται μὲν καὶ ποτάμιος,
f καλλίων δ' ἐστὶν ὁ θαλάττιος. Καπρίσκος καλεῖται μὲν καὶ μῦς· [1] βρομώδης δ' ἐστὶ καὶ σκληρὸς, κιθάρου δ' ἐστὶ δυσπεπτότερος· δέρμα δὲ ἔχει εὔστομον. ῥαφὶς ἡ βελόνη, καλεῖταί γε καὶ ἀβλεννὴς, δύσπεπτος, ὑγρὸς, εὐκοίλιος. [2] Θρίσσα, καὶ τὰ ὁμογενῆ, χαλκὶς καὶ ἐρέτιμος, [3] εὐανάδοτος. Κεστρεὺς δὲ γίνεται μὲν καὶ θαλάσσιος, καὶ λιμναῖος [4] καὶ ποτάμιος.
a οὗτος δὲ, φησὶ, καλεῖται καὶ ὀξύρυγχος· κορακῖνος δ' ὁ ἐκ τοῦ Νείλου. ἥττων δ' ὁ μέλας τοῦ λευκοῦ, καὶ ὁ ἑφθὸς τοῦ ὀπτοῦ· οὗτος γὰρ καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐκοίλιος. Σάλπη, σκληρὰ, ἄστομος. κρείσσων δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἡ ἐν τῷ φθινοπώρῳ γινομένη· ὑγρόν τι γὰρ καὶ λευκὸν, ἔτι δὲ καὶ ἄβρομον ἀνίησιν. ὁ

1 σῦς corrigunt viri docti. 2 Temere εὔχυλος edd. 3 ἐρίτιμος corrigunt. 4 καὶ ὁ λιμναῖος edd.

eiusdem quidem sunt generis; sed praestat charax. Pagri sunt & fluviatiles; meliores vero marini. Capriscus vocatur etiam *mus*: olet autem virus, & durus est, difficiliorque concoctu quam citharus: caeterum cutem habet ori gratam. Acus, graece ῥαφὶς & βελόνη dicta eademque ἀβλεννὴς, concoctu difficilis, humida, alvo commoda. Thrissa, (alosa,) & quae sunt eiusdem generis, chalcis & eretimus, digestu faciles. Cestreus partim marinus est, partim lacustris, partim fluviatilis: hic vero, ait, *oxyrynchus* vocatur; qui vero in Nilo capitur, *coracinus*. Est autem niger inferior albo, & elixus inferior asso; hic enim & ventriculo utilis est, & facile per alvum labitur. Salpa dura est, & insuavis: melior autem quae Alexandriae & quae autumno capitur; humidum enim quidpiam, & album, idque non virosum, emittit.

γρύλλος [1] ὅμοιος μέν ἐστιν ἐγχέλει, ἄστομος δέ. ὁ δὲ ἱέραξ, σκληροσαρκότερος μὲν κόκκυγος, τοῖς δ' ἄλλοις ὅμοιος· καὶ ὁ κόραξ ἱέρακος σκληρότερος. οὐρανοσκόπος δὲ, καὶ ὁ ἄγνος [2] καλούμενος, ἢ καὶ καλλιώνυμος, βαρεῖς. Βῶξ δὲ ἑφθὸς, εὔπεπτος, εὐανάδοτον ὑγρὸν b ἀνιεὶς, [3] εὐκοίλιος· ὁ δ' ἀπ' ἀνθράκων, γλυκύτερος καὶ ἁπαλώτερος. βάκχος, εὔχυλος, πολύχυλος, εὔτροφος. τράγος οὐκ εὔχυλος, ἄπεπτος, βρομώδης. ψῆττα, βούγλωσσοι, [4] εὔτροφοι καὶ ἡδεῖαι. τούτοις ἀναλογεῖ καὶ ὁ ῥόμβος. Γλαυκίσκοι, [5] κέφαλοι, κεστρεῖς, μύξινοι, κολῶνες, [6] ὅμοιοί εἰσι κατὰ τὴν προσφοράν· τοῦ δὲ κεφάλου καταδεέστερός ἐστιν ὁ κεστρεὺς, ἥσσων δὲ ὁ μύξινος, τελευταῖος ὁ κόλων."

LIII. „Θυννὶς δὲ καὶ θύννος βαρεῖς καὶ πολύτροφοι.

1 Temere γρίλλος ed. Casaub. 2 Corrigunt ὁ καὶ ἄγνος καλ. 3 εὐαπόδοτος, ὑγρὸν ἀνιεὶς edd. 4 βούγλωσσος edd. 5 Λευκίσκοι videtur legendum cum Casaub. 6 χελῶνες ed. Cas.

Gryllus anguillae quidem similis est, sed insuavis. Accipiter (*vel milvus*) piscis duriore quidem carne est quam cuculus, caeterum ei similis: corvus vero durior milvo. Uranoscopus, & qui *agnos* vocatur aut etiam *callyonymus*, graves sunt. Boax vero elixus, concoctu digestuque facilis est, humidum emittens facile per alvum descendens: super prunis assus, dulcior & mollior. Bacchus, boni multique succi est, & bene nutrit. Tragus (*hircus*) nec bonum succum praebet, nec facile concoquitur, & virus olet. Passer & soleae bene nutriunt, & ori suaves sunt. His etiam adfinis est rhombus. Glauciscorum, [*sive*, Leuciscorum,] cephalorum, cestreorum (*seu mugilum*,) myxinorum, colonum, in cibo eadem fere ratio est: cephalo tamen cedit cestreus, cestreo inferior myxinus, postremus vero est colon. «

53. » Thynnis & thynnus, graves largiterque nutrien-

ὁ δὲ καλούμενος ἀκαρνὰν, γλυκύς ἐστι καὶ παρα-
c στύφων, τρόφιμος δὲ καὶ εὐέκκριτος. Ἡ δὲ ἀφύη, Piscium vires, ex Diphilo.
βαρεῖά ἐστι καὶ δύσπεπτος· ὧν ἡ λευκὴ καλεῖται κω-
βῖτις. καὶ ὁ ἑψητὸς δὲ, τὸ μικρὸν ἰχθύδιον, τοῦ αὐτοῦ
γένους ἐστί. Τῶν δὲ σελαχίων ὁ μὲν βοῦς, κρεώδης· ὁ
δὲ γαλεὸς κρείσσων, ὁ ἀστερίας λεγόμενος· ὁ δὲ ἀλω-
πεκίας, ὅμοιός ἐστι τῇ γεύσει τῷ χερσαίῳ ζώῳ, διὸ
καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε. καὶ ἡ βατὶς δὲ εὔστομος, ἡ
δὲ ἀστερία βατὶς ἁπαλωτέρα καὶ εὔχυλος· ὁ δὲ λειό-
βατος, δυσκοιλιώτερος καὶ βρομώδης. Ἡ δὲ νάρκη δύσ-
d πεπτος οὖσα, τὰ μὲν κατὰ τὴν κεφαλὴν ἁπαλά τε
καὶ εὐστόμαχα ἔχει, ἔτι δὲ εὔπεπτα, τὰ δ' ἄλλα
οὔ. κρείττονες δέ εἰσιν αἱ μικραὶ, καὶ μάλιστα αἱ λι-
τῶς ἑψόμεναι. Ἡ δὲ ῥίνη, καὶ αὐτὴ [1] τῶν σελαχίων
οὖσα, εὔπεπτός ἐστι καὶ κούφη· ἡ δὲ μείζων, καὶ τρό-

1 καὶ αὕτη edd.

tes. Qui vero *acarnan* vocatur, dulcis eſt, & leviter adſtringens; caeterum multum nutrit, & facile egeritur. Apua gravis eſt, & concoctu difficilis: quo de genere quae alba eſt, ea *cobitis* vocatur. Etiamque hepſetus, parvus ille piſciculus, ad idem genus pertinet. E cartilagineis, bos carnoſior; galeus vero melior, is qui *aſterias* (*ſtellatus*) vocatur: alopecias autem guſtum habet vulpis terreſtris, unde & nomen invenit. Et batis (*raia*) ori grata eſt; ſtellata vero raia mollior & boni ſucci: leiobatus autem (*raia laevis*) alvum difficilius permeat, & virus redolet. Torpedo, concoctu quidem difficilis, partes tamen capiti proximas molles habet, & ventriculo commodas, atque etiam concoctu faciles; reliquas vero non item. Meliores ſunt autem quae minores; & praeſertim quae ſimpliciter elixae. Squatina vero, & ipſa ex cartilagineorum genere, facilis concoctu, & levis eſt; quae ſi grandior, uberius etiam nu-

φιμωτέρα. Κοινῶς δὲ πάντα τὰ σελάχια, φυσώδη ἐστὶ, καὶ κρεώδη, καὶ δυσκατέργαστα, πλεοναζόμενά τε τὰς ὄψεις ἀμβλύνει. Ἡ δὲ σηπία καὶ ἑψομένη μὲν ἁπαλὴ καὶ εὔστομος καὶ εὔπεπτος, ἔτι δ' εὐκοίλιος· ὁ δ' ἀπ' αὐτῆς χυλὸς λεπτυντικός ἐστιν αἵματος, καὶ κινητικὸς τῆς δι' αἱμοῤῥοΐδων ἐκκρίσεως. Τευθὶς δὲ εὐπεπτοτέρα καὶ τρόφιμος, καὶ μᾶλλον ἡ μικρά· ἡ δὲ ἑφθὴ, σκληροτέρα [1] ἐστὶ, καὶ οὐκ εὔστομος. Ὁ δὲ πώλυψ συνεργεῖ μὲν ἀφροδισίοις, σκληρὸς δέ ἐστι καὶ δύσπεπτος· ὁ δὲ μείζων, τροφιμώτερος. παρυγραίνει δὲ καὶ κοιλίαν ἑψόμενος ἐπὶ πλεῖον, καὶ τὸν στόμαχον ἵστησιν. Ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἄλεξις ἐν Παμφίλῃ τοῦ πολύποδος τὸ χρήσιμον, λέγων ὧδε·

Ἐρῶντι δὲ, Κτήσων, [2] τί μᾶλλον συμφέρει
ὧν νῦν φέρων πάρειμι; κήρυκας, κτένας,

1 Decem verba deerant editis. 2 Ἐρῶν τί δ' ἐκτήσω; edd. id est: *Cum ames, quid cibi ergo comparasti?*

trit. Omnino vero cartilaginei pisces omnes, flatulenti sunt, & carnosi, & concoctu digestuque difficiliores, & satietatem cito adferentes; iidemque, largius si comedantur, visum hebetant. Sepia vero, ubi elixa est, mollis fit, & ori grata, & concoctu facilis, atque etiam alvo commoda: succus vero eiusdem attenuat sanguinem, & purgationem sanguinis per mariscas provocat. Loligo vero concoctu facilior est, & nutriens, praesertim si parva sit: cocta vero durior, & ori parum grata. Polypus ad venerem inertes iuvat; est autem durus, & concoctionis difficilis. Grandior quidem, magis nutrit: diutius autem si elixus fuerit, humectat alvum, & stomachum sistit. Declarat vero polypi usum etiam Alexis in Pamphila, cum ait:

Amanti vero, mi Cteson, quid magis conducat,
quam quae ego nunc adfero? buccina, pectines,

f βολβοὺς, μέγαν τε πουλύπουν, ἰχθῦς θ' ἁδρούς.[1]
Ἡ δὲ πηλαμὺς,[2] πολύτροφος μέν ἐστι, καὶ βαρεῖα, οὐρητικὴ δὲ, καὶ δύσπεπτος· ταριχευθεῖσα δὲ καλλυβίῳ[3] ὁμοίως εὐκοίλιος καὶ λεπτυντική. ἡ δὲ μείζων, συνοδοντὶς καλεῖται. ἀναλογῶν μέντοι ὁ χελιδονίας τῇ πηλαμύδι, σκληρότερός ἐστιν. ἡ δὲ χελιδὼν, ἡ τῷ πουλύπῳ[4] ἐοικυῖα, ἔχει τὸ ἀπ' αὐτῆς[5] ὑγρὸν εὔχροιαν
a ποιοῦν, καὶ κινοῦν αἷμα. ὁ δὲ ὄρκυνος,[6] βορβορώδης· καὶ ὁ μείζων προσέοικε τῷ χελιδονίᾳ κατὰ τὴν σκληρότητα· τὰ δὲ ὑπογάστρια αὐτοῦ καὶ ἡ κλεὶς, εὔστομα καὶ ἁπαλά. οἱ δὲ κοσταὶ λεγόμενοι, ταριχευθέντες εἰσὶ μέσοι. ξανθίας[7] δ' ἐπὶ ποσὸν βρομώδης ἐστὶ, καὶ ἁπαλώτερος τοῦ ὀρκύνου." Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Δίφιλος εἴρηκεν.

Ὁ δὲ Ἀθηναῖος Μνησίθεος, ἐν τῷ Περὶ Ἐδεστῶν· LIV.

1 πολύπουν, ἰχθύας θ' ἀδρούς. edd. 2 πηλαμὶς edd. & paulo post πηλαμίδι. 3 καλλιβίῳ edd. κυβίῳ corr. Rond. An καὶ κιβίῳ? 4 πολύπῳ edd. 5 ἀπ' αὐτῆς ms. *Ep*. 6 ὄρκυνος edd. 7 ξιφίας coniectarunt viri docti.

bulbos, polypumque grandem, & pisces maximos.

Pelamys multum nutrit, ventriculo gravis est, urinam ciet, aegre concoquitur: sale vero condita, sicut callybium, [*sive*, callicybium?] alvo commoda est, & attenuandi vim habet. Maior vero, *synodontis* vocatur. Pelamydi adfinis est chelidonias, sed durior. Chelidon vero, (*id est*, *hirundo piscis*) quae polypo similis est, hoc habet, ut succus ipsius bonum colorem efficiat, & sanguinem moveat. Orcynus vero coenum redolet: qui si grandior, non minus durus est quam chelidonias; abdomen autem eius & clavicula, ori grata & mollia sunt. Qui vero *costae* dicuntur, ii sale conditi mediam quamdam rationem habent. Xanthias nonnihil virus sapit, est vero mollior orcyno. « Haec igitur DIPHILUS docuit.

54. MNESITHEUS vero *Atheniensis*, in libro DE Eduliis,

Mnesithei praecepta de Piscibus. „Τῶν μειζόνων, φησὶν, ἰχθύων γένος, ὑφ᾽ ὧν μὲν καλεῖσθαι τμητὸν, ὑπ᾽ ἄλλων δὲ πελάγιον· οἷον, χρυσόφρυς καὶ γλαύκους καὶ φάγρους. εἰσὶ δὲ καὶ δυσκατέργαστοι· κατεργασθέντες δὲ πολλαπλασίαν τροφὴν παρέχουσι. Τὸ δὲ τῶν λεπιδωτῶν [1] γένος, οἷον θύννων, σκόμβρων, θυννίδων, γόγγρων, καὶ τῶν τοιούτων, συμβαίνει τούτοις καὶ ἀγελαίοις εἶναι. [2] τὰ μὲν οὖν μήτε καθ᾽ αὐτὰ φαινόμενα, μήτ᾽ ἐν ταῖς ἀγέλαις ἐκφερόμενα, μᾶλλόν ἐστιν εὔπεπτα· οἷον γόγγροι καὶ καρχαρίαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀγελαῖα γένη τῶν ἰχθύων τούτων, τὴν μὲν ἐδωδὴν ἡδεῖαν ἔχει, (πίονα γάρ ἐστι·) βαρεῖαν δὲ καὶ δυσκατέργαστον. διὸ καὶ ταριχεύεσθαι δύναται μάλιστα, καὶ ἔστι τῶν ταριχηρῶν βέλτιστα γένη ταῦτα. χρήσιμοι δ᾽ εἰσὶν ὀπτοί· τήκεται γὰρ τὸ πιμελῶδες αὐτῶν. Τὰ δὲ καλούμενα b c

1 Negationem desiderabat Gesnerus. 2 Aut omissum aut turbatum aliquid h. l. videtur.

ait: »Maiorum piscium genus ab aliis vocari *sectile*, ab aliis vero *pelagium*; ut chrysophryes, glaucos, pagros. Sunt autem hi concoctu difficiles; concocti vero, alimentum praebent uberrimum. Squamosorum piscium (τῶν λεπιδωτῶν) genus, ut thynnorum, scombrorum, thynnidum, congrorum, & similium; habent hi fere hoc, ut sint gregarii. Caeterum qui neque solitarii adparent, nec gregatim proficiscuntur, hi concoquuntur facilius; ut congri, & carchariae, & horum similes. Gregalia vero genera horum piscium, grata quidem in cibo sunt, quippe pinguia; sed gravant ventriculum, & aegre concoquuntur. Quare & ad salsamenta maxime idonea sunt; optimumque salsamenti genus ex his paratur. Sunt vero inprimis utiles assi; quia liquescit eorum pinguedo. Quae vero δαρτὰ vocantur genera,

δαρτὰ, τὸ μὲν ὅλον, ἐστὶν ὅσα τραχεῖαν ἔχει τὴν ἐπίφυσιν τοῦ δέρματος, οὐ λεπίσιν, ἀλλ' οἷον ἔχουσιν αἱ βατίδες καὶ ῥῖναι. ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ μὲν εὔθρυπτα, οὐκ εὐώδη δέ· καὶ τροφὰς ἐμποιεῖ τοῖς σώμασιν ὑγρὰς, ὑπάγει δὲ καὶ τὰς κοιλίας μάλιστα πάντων τῶν ἑψομένων ἰχθύων. τὰ δὲ ὀπτώμενα χείρονα. Τὸ δὲ τῶν μαλακίων γένος, οἷα πολυπόδων τε καὶ σηπιῶν καὶ τῶν τοιούτων, τὴν μὲν σάρκα δύσπεπτον ἔχει· διὸ καὶ
d πρὸς ἀφροδισιασμοὺς ἁρμόττουσιν. αὐτοὶ μὲν γάρ εἰσι πνευματώδεις· ὁ δὲ τῶν ἀφροδισιασμῶν καιρὸς πνευματώδους προσδεῖται διαθέσεως. βελτίω δὲ ταῦτα γίνεται ἑψηθέντα. τὰς γὰρ ὑγρότητας ἔχει πονηράς· ἰδεῖν γοῦν ἐστιν οἵας ἀφίησι πλυνόμενα. ταύτας οὖν ἡ ἕψησις [1] ἐκκαλεῖται τῆς σαρκός. μαλακῆς γὰρ τῆς πυρώσεως, καὶ μεθ' ὑγροῦ διδομένης, οἱονεὶ πλύσις τις αὐτῶν γίνεται. τὰ δ' ὀπτώμενα καταξηραίνει τὰς ὑγρό-

1 Perperam ὄψησις edd.

(quasi dicas, *excoriabilia*) in universum ea sunt, quae asperam cutem habent, non squamis asperam, sed qualis est raiae & squatinae. Haec vero omnia friabili carne sunt, sed odore parum grato; nutrimentumque praebent corporibus humidum, & maxime omnium elixorum piscium alvum ducunt: assa vero, deteriora sunt. Mollufcorum genus vero, ut polyporum, sepiarum, & similium, carnem habet concoctu difficilem: quare etiam ad venerem conducunt. Sunt enim ipsi flatulenti: & veneris tempus flatuosam desiderat adfectionem. Meliora autem haec fiunt elixa. Habent enim humores pravos: cernere quippe licet quales emittant cum lavantur. Illos igitur e carne elicit elixatio. Lento enim adhibito igne, & adfusâ aquâ, peragitur eorum veluti quaedam elutio. In assis vero siccantur humores: quare,

τητας· ἔτι δὲ καὶ τῆς σαρκὸς αὐτῶν φύσει σκληρᾶς οὔσης, κατὰ λόγον οὕτως ἔχει [1] *γίγνεσθαι αὐτά.*" e

LV. Mnesithei praecepta de Piscibus.

„*Ἀφύαι δὲ, καὶ μεμβράδες, καὶ τριχίδες, καὶ τ' ἄλλα ὅσων συγκατεσθίομεν τὰς ἀκάνθας, ταῦτα πάντα τὴν πέψιν φυσώδη ποιεῖ, τὴν δὲ τροφὴν δίδωσιν ὑγράν. τῆς οὖν πέψεως οὐχ ὁμαλιζούσης, ἀλλὰ τῶν μὲν σαρκῶν ἄγαν ταχὺ πεττομένων,* [2] *τῆς δὲ ἀκάνθης σχολῇ διαλυομένης· (καὶ γὰρ ἅμα αἱ ἀφύαι καθ' αὐτὰς ἀκανθώδεις·) ἐμποδισμὸς αὐτῶν ἑκατέρου γίνεται περὶ τὴν κατεργασίαν, εἶτα φῦσαι μὲν ἀπὸ τῆς πέψεως, ὑγρασίαι δὲ ἀπὸ τῆς τροφῆς συμβαίνουσι. βελτίω δ' ἐστὶν ἑψόμενα, τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶν ἀνωμάλως ὑπακτικά.* f *Τὰ δὲ καλούμενα πετραῖα, κωβιοὶ, καὶ σκορπίοι, καὶ ψῆτται, καὶ τὰ ὅμοια, τοῖς τε σώμασιν ἡμῶν* [3] *ξηράν τε δίδωσι τροφὴν, εὔογκα δ' ἐστὶ καὶ τρόφιμα, καὶ πέττεται ταχέως, καὶ οὐκ*

1 *δεῖ* pro *ἔχει* desiderabam. 2 *πεπτομένων* edd. Et paulo post, *πέπτεται* iidem. 3 Aut corrupta vox *ἡμῶν* est, aut intercidit aliquid.

quum suâ etiam naturâ dura sit caro, magis talem pro portione fieri eam necesse est.«

55. »Apuae, & membrades, & trichides, & quoscumque alios pisciculos cum ipsis spinis comedimus, haec omnia genera concoctionem faciunt flatulentam, nutrimentum autem praebent humidum. Quum igitur concoctio sit inaequalis, quoniam nimis cito concoquitur caro, spina vero aegre dissoluta conficitur; (etenim apuae etiam per se spinosae sunt;) alterius concoctionem interturbat alterum: unde flatus existunt, & humorum copia ex nutrimento colligitur. Sunt autem meliora haec elixa; alvum vero inaequali ratione subducunt. Qui *saxatiles* vocantur, gobii, scorpii, passeres, & horum similes, [salubre] corporibus & siccum alimentum praebent, ventriculum non gravant, bene nutriunt, cito conco-

ἐγκαταλείπει περιττώματα πολλὰ, πνευμάτων τε οὐκ ἔστι περιποιητικά. Γίνεται δ᾽ εὐπεπτότερον ἅπαν ὄψον, ταῖς σκευασίαις ἁπλῶς ἀρτυθέν· τὰ δὲ πετραῖα καὶ τῇ ἡδονῇ ἁπλῶς σκευασθέντα. Τούτοις δ᾽ ὅμοιόν ἐστι γένος τὸ καλούμενον μαλακόσαρκον, κίχλαι καὶ κόσσυφοι, καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ ὑγρότερα μὲν ταῦτα a ἐκείνων, πρὸς δὲ τὰς ἀναλήψεις, ἀπόλαυσιν ἔχει πλείω. τῆς μὲν κοιλίας καὶ τῆς οὐρήσεως ὑπακτικώτερα ταῦτ᾽ ἐστὶν ἐκείνων, διὰ τὸ καὶ τὰς σάρκας ὑγροτέρας καὶ πλείους ἔχειν τῶν προειρημένων. χρὴ δὲ ἐὰν μὲν τὴν κοιλίαν βούληταί τις ὑπάγειν, ἕψοντα διδόναι· μετρίως δὲ ἐχούσης, ὀπτηθέντα γίνεται τρόφιμα. πρὸς δὲ τὰς οὐρήσεις, ἀμφοτέρως σκευασθέντα χρήσιμα."

LVI. Mnesitheus de Piscibus.

„Οἱ δὲ τόποι τῆς θαλάσσης, ὅπου ποταμοὶ καὶ λίμναι συμβάλλουσιν, ἔτι δὲ πελάγη [1] μεγάλα καὶ κόλποι θαλάττης εἰσὶν, ἐνταῦθα μὲν πάντες οἱ ἰχθύες

1 τενάγη corr. Casaub. *ubi sunt magnae paludes.*

quuntur, nec multa excrementa relinquunt, nec flatus generant. Fit autem facilius concoctu omne piscium genus, simplici conditura (*sive*, nude cum aceto) paratum: praesertim vero saxatiles simplicissimo parati condimento. His simile genus est illud, quod a *carnis mollitie* nomen habet, quo referuntur turdi pisces, & merulae, hisque similes. Sunt autem hi humidiores superioribus; & ad vires reficiendas plus conferunt nutrimenti. Alvumque etiam & urinam magis, quam illi, cient, hoc ipso quod carnem humidiorem & copiosiorem habent. Oportet autem, cum volumus alvum ciere, elixos dare: ubi vero moderata alvus est, assi commode nutriunt. Ad urinam autem ciendam utiles sunt utrovis modo parati.«

56. »Iis in locis maris, ubi flumina aut stagna influunt, aut ubi sinuosi sunt recessus, in quibus profundum [*sive?* minus profundum] mare, pisces omnes humidioris

εἰσὶν ὑγρότεροι, καὶ μᾶλλον πίονες ὑπάρχουσι· καὶ b
ἐσθίεσθαι μέν εἰσιν ἡδίους, πρὸς δὲ τὴν πέψιν καὶ τρο-
φὴν γίνονται χείρους. ἐν δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς τοῖς κειμέ-
νοις πρὸς τὰ πελάγη, καὶ λίαν ἀναπεπταμένοις, σκλη-
ροὶ καὶ λεπτοὶ καὶ κυματοπλῆγές [1] εἰσιν οἱ πλείους.
περὶ δὲ τοὺς ἀγχιβαθεῖς, ἐν οἷς μὴ λίαν ἔγκειται με-
γάλα πνεύματα, πρὸς δὲ [2] τούτοις εἴ που καὶ πόλεις [3]
σύνεγγύς εἰσιν, ἐνταῦθα δ' ἔστι τὰ πλεῖστα γένη τῶν
ἰχθύων ὁμαλῶς ἄριστα καὶ πρὸς ἡδονὴν, καὶ πρὸς εὐ-
πεψίαν, [4] καὶ πρὸς τὴν τροφὴν τοῦ σώματος. δύσπε-
πτοι δὲ, καὶ βαρύτατοι τῶν θαλασσίων εἰσὶν, οἱ μετ- c
εκβαίνοντες [5] ἐκ τῆς θαλάσσης εἴς τε ποταμοὺς καὶ
λίμνας· οἷον κεστρεὺς, καὶ συλλήβδην τῶν ἰχθύων ὅσοι
δύνανται βιοτεύειν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ὕδασι. τῶν δὲ τε-
λείως ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ λίμναις βιοτευόντων, ἀμεί-

1 κυματοπληγεῖς edd. cum ms. *A*. 2 δὴ edd. 3 πόλει edd.
4 Tria verba desunt ed. Cas. 5 Temere μεταβαίνοντες edd.
Iidem mox εἰς ποταμοὺς absque τε.

naturae sunt, & magis pingues: suntque etiam in cibo suaviores; sed ad concoctionem & nutritionem deteriores. At in litoribus iuxta vastum mare extensis & latius patentibus, duriores sunt plerique, & tenuiores, fluctuumque percussu macilentiores. In locis vero litori vicinis, quae satis altam habent aquam, nec tamen vehementibus ventis nimis agitantur, ad haec in oppidorum propinquitate, plurima reperiuntur piscium genera, pariter & ad suavitatem in cibo, & ad concoctionis facilitatem, & ad commodam nutritionem praestantium. Difficillimae vero concoctionis & gravissimi e piscibus marinis ii sunt, qui ex mari in flumina & in lacus transeunt; ut cestreus: & omnino quicumque pisces in utrisque aquis vivere possunt. Ex iis vero qui prorsus & unice in fluminibus aut in lacubus vivunt,

νους εἰσὶν οἱ ποτάμιοι· σῆψις γὰρ ὕδατος τὸ λιμναῖόν ἐστι. καὶ τῶν ποταμίων δὲ αὐτῶν βέλτιστοί εἰσιν οἱ ἐν τοῖς ὀξυτάτοις τῶν ποταμῶν ὄντες, οἵ τε πυροῦντες· [1] οὗτοι γὰρ οὐ γίνονται, ἐὰν μὴ ποταμὸς ὀξὺς ᾖ καὶ ψυχρὸς, διαφέρουσι δὲ τῶν ποταμίων ἰχθύων εὐπεψίᾳ.“

d Ταῦτα καὶ παρ' ἡμῶν ἔχετε, ἄνδρες φίλοι, ὀψωνησάντων κατὰ δύναμιν τὴν ἑαυτῶν ὑγιεινῶς. κατὰ γὰρ τὸν Ἀντιφάνους Παράσιτον, LVII.

Ἐγὼ περὶ τὴν ὀψωνίαν μὲν οὐ πάνυ [2]
ἐσπούδακ'· οὐδ' αὖ συνέτεμον [3] λίαν πάνυ,
ὡς ἄν τις ἄλλως ἐξενεχθεῖσιν
ὅπου τοῦ διαλάβοι κραιπάλην Ἑλληνικῶς. [4]

Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ οὕτως εἰμὶ φίλιχθυς, ὡς ὁ παρὰ τῷ

1 ὡς οἱ πυροῦντες, malebat Gesn. *truttas* intelligens. οἵ τε ἐπὶ ῥοῦν ἰόντες corr. Casaub. 2 Vulgo πάνυ τι. 3 Corrigunt docti, οὐδ' αὖ συνετά μοι λίαν πάνυ, aut συνετός εἰμι λίαν πάνυ. Mallem, ni postrema vox longius a vulgato abesset, συντεμὼν λίαν νοῶ. aut, συνετός εἰμι ἐγὼ λίαν. 4 Duos postremos versus sic refingebam:

πᾶς ἄν τις ἄλλων, ἐξενεχθεὶς τοῦ πότου
αὐτὸς, διαβάλοι κραιπάλην Ἑλληνικῶς.

meliores sunt qui in fluviis: nam putrescens est aqua palustris. E fluviatilibus porro optimi, qui sunt in velocissimis amnibus, & inprimis pyruntes: hi enim non nisi in rapidis & gelidis fluviis reperiuntur, & omnibus fluviatilibus piscibus facilitate concoctionis praestant. «

57. Haec etiam a nobis habete, amici viri, obsonia conferentibus quoad nobis licuit saluberrima. Nam, quod ait Antiphanis Parasitus:

Non ego obsonandi in arte admodum
laboravi: &, ut praecise dicam, nescio,
quo pacto, qui ipse e compotatione elatus fuerit,
aliorum culpare crapulam Graeco more queat.

Sed nec ita sum piscium amans, ut ille apud eumdem

αὐτῷ ποιητῇ ἐν Βουταλίωνι· ὅπερ δρᾶμα τῶν Ἀγροίκων ἐστὶν ἑνὸς διασκευή. Φησὶ γάρ·

Helenae & Hecatae tibi.

A. Καὶ μὴν ἑστιάσω τήμερον ὑμᾶς ἐγώ· e
σὺ δ' ἀγοράσεις ἡμῖν, λαβὼν, πιστὲ,
ἀργύριον. [1] B. Ἄλλως γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι
χρηστῶς ἀγοράζειν. Φράζε δὴ Φιλούμενον [2]
ὄψῳ τίνι χαίρεις; A. Πᾶσι. B. Καθ' ἕκαστον λέγε,
ἰχθῦν τίν' ἡδέως φάγοις ἄν; A. Εἰς ἀγρὸν
ἦλθεν φέρων ποτ' ἰχθυοπώλης μαινίδας
καὶ τριγλίδας· καὶ, νὴ Δί', ἤρεσεν [3] σφόδρα
ἡμῖν ἅπασιν. B. Εἶτα καὶ νῦν, εἰπέ μοι,
τούτων φάγοις ἄν; A. Κἄν τις ἄλλος μικρὸς ᾖ.
τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νενόμικα f
ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. B. Τί φῄς, ὦ φίλτατε;

1 Tres priores verſus ſic corrigit Iacobs:
A. Καὶ μὴν - - - - ἑστιάσω τήμερον
ὑμᾶς ἐγώ· σὺ δ' ἀγοράσεις ἡμῖν. B. Λαβών γ'
ἅλις ἀργύριον· ἄλλως γὰρ &c.

2 φιλούμενε deſiderabam. φιλουμένῳ corr. Caſ. φίλ', εἰ οὖν Iacobs. 3 Forſ. ἤρεσαν.

poëtam in Butalione: quod drama emendata editio eſt unius ex eiusdem Ruſticis. Dicit enim:

A. *Ego vero convivio vos hodie volo excipere.*
Tu vero nobis cibos emes, acceptâ, o fide,
hac pecuniâ. B. (*Recte:*) *alioquin enim non poſſum*
commode emere. Dic igitur, dilecte,
obſonio quonam delectaris? A. *Quolibet.* B. *Dic ſigillatim,*
piſcem quem libenter comedas? A. *In agrum*
venit aliquando piſcarius, maenidas adferens
& triglidas: &, per Iovem, placebant valde
nobis omnibus. B. *Ergo etiam nunc, dic mihi,*
his tu veſcereris? A. *Immo; ac ſi quis alius minutus*
piſciculus.
Nam maiores illos cunctos ſtatuo ego
anthropophagos eſſe. B. *Quid ais? cariſſime!*

A. Ἀνθρωποφάγους. πῶς ὡς ἂν [1] ἄνθρωπος φάγοι;
B. Δῆλον ὅτι [2] ταῦτα δ' ἐστὶν Ἑλένης βρώματα,
ἅ φησιν οὗτος, [3] μαινίδας καὶ τριγλίδας.

Ἐν δὲ τῷ Ἀγροίκῳ „Ἑκάτης βρώματα, ἔφη, τὰς μαινίδας εἶναι, καὶ τὰς τριγλίδας." Ἐκφαυλίζων δὲ καὶ Ἔφιππος [4] τοὺς μικροὺς τῶν ἰχθύων, ἐν Φιλύρᾳ, φησίν·

— A. Παπία, [5] βούλει δραμὼν
a εἰς τὴν ἀγορὰν καταγοράσαι μοι; B. Φράζε τί;
A. Ἰχθῦς φρονοῦντας, ὦ πάτερ· μή μοι βρέφη.
B. Οὐκ οἶσθ', ὅτι ἢ [6] τἀργύριον ἐστ' ἰσάργυρον. [7]

LVIII. Obsonia diminutiva.

Ἥδιστος δέ ἐστι καὶ ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ ἐν τοῖς Ὀβελιαφόροις νεανίσκος, κατασμικρύνων ἅπαντα τὰ περὶ τὴν ὀψωνίαν, καὶ λέγων ὧδε·

— A. Ἀλλ' ἀγόρασον εὐτελῶς·

1 ἂν deest Msto, ex quo correcta alla quae ab editoribus turbata erant. 2 Forsan interpungendum post Δηλονότι. 3 Prius hemistichium deest edd. 4 Φίλιππος h. l. edd. & ms. *A*. 5 Rectius fuerit Παππία. 6 ὅ τι vulgo. 7 εἰς ἄργυρον vulgo.

A. *Anthropophagos: quare quo pacto homo eos comederet?*
B. *Recte: nempe hi sunt Helenae cibi,*
quos dicit hic, maenides & triglides!

In Rustico vero *Hecates cibos* dixerat esse *maenidas & triglidas*. Similiter vero & Ephippus minutos pisces contemnit, in Philyra, ubi ait:

A. *Vis-ne in forum, patercule,*
abiens mercari mihi? B. *Dic, sodes, quid?*
A. *Pisces, at prudentes, pater: ne mihi infantes!*
B. *Nescis tu, pecuniam argentum pretio aequare.*

58. Lepidissimus etiam apud eumdem poëtam, in Obeliaphoris, (*id est*, Panes tostos in Bacchi pompa ferentibus,) iuvenis est, omnia ad obsonationem pertinentia diminutivis vocibus efferens. Verba haec sunt:

— A. *Sed eme frugaliter:*

ἅπαντα γὰρ ἱκανὸν ἐστί. [1] B. Φράζε δή ποτε.
A. Μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως. [2] ὅ τι ἂν ᾖ,
ὁσίας ἕνεκ᾽, ἀρκεῖ. τευθίδια, σηπίδια· b
κἂν κάραβός τις ᾖ λαβεῖν, εἰς ἀρκέσει.
ἡδὺ ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἐγχελίδια·
Θήβηθεν [3] ἐνίοτ᾽ ἔρχεται, ἐκ τούτων [4] λάβε.
ἀλεκτρυόνιον, Φάττιον, περδίκιον,
τοιαῦτα. δασύπους ἂν δέ τις [5] ἐπέλθῃ, Φέρε.
B. Ὡς μικρολόγος εἶ. A. Σὺ δὲ γε [6] λίαν πολυτελής.
πάντως κρέα ἡμῖν [7] ἐστίν. B. Πότερ᾽ ἔπεμψέ τις;
A. Οὐκ, ἀλλ᾽ ἔθυσεν ἡ γυνὴ [8] τὸ μοσχίον
τὸ τῆς Κορώνης· αὔριον [9] δειπνήσομεν.

Ὁ δὲ παρὰ Μνησιμάχῳ ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι C Δύσκολος, Φιλάργυρος ὢν σφόδρα, πρὸς τὸν ἀσωτευόμενον νεανίσκον Φησίν·

1 ἱκανά γ᾽ ἐστι corr. Caſ. ἱκανάζει Grot. 2 καθαρίως edd. 3 Θήβα μὲν vulgo. 4 τούτου edd. 5 ἐάν τις vulgo. 6 σὺ λέγε vulgo. 7 κρὲς ἡμῖν Ms. κρέ᾽ ἡμῖν Grot. 8 εὐθὺς ἐνὶ γυνή. vulgo. 9 B. Αὔριον δειπν. Grot.

nam quidvis ſatis eſt. B. *Dic aperte quomodo.*
A. *Non ſumtuoſe, ſed munde. Quidquid ſit,*
dicis cauſſa, ſufficit. Loligiunculae, ſepiolae:
ſin locuſta adſit, una licet, ſuffecerit.
Eſt quoque ſuus anguillulis in menſa decor.
Thebis ſubinde adveniunt; ex his tu ſumſeris.
Gallinulam, palumbulum, perdiculam,
tale quidpiam. Cuniculus ſi adſit, hunc adfer.
B. *Quam parcus es tu!* A. *Quin tu nimium prodigus.*
Abunde eſt nobis carnium. B. *An quis adtulit?*
A. *Nemo: ſed uxor nempe mactavit vitulum,*
illum Cornicis, quem cras coenabimus.

Moroſus autem ille apud Mneſimachum, in cognomine fabula, avarus idem admodum, luxurioſum iuvenem ſic alloquitur:

A. Ἀλλ' ἀντιβολῶ σ' ἐπίταττέ μοι μὴ πολλ' ἄγαν,
μήδ' ἄγρια λίαν, μήδ' ἐπηργυρωμένα,
μέτρια δὲ, τῷ θείῳ σεαυτοῦ. B. Πῶς ἔτι
μετριώτερ', ὦ δαιμόνιε; A. Πῶς; σύντεμνε, καὶ
ἐπεξαπάτα με. τοὺς μὲν ἰχθῦς μοι κάλει
d ἰχθύδιον· ὄψον δ' ἂν λέγῃς ἕτερον, κάλει
ὀψάριον. ἥδιον γὰρ ἀπολοῦμαι πολύ.

LIX. Coronistae: cornici stipem rogantes.

Ἐπεὶ δὲ κατὰ θεὸν ἐν τοῖς προκειμένοις, φίλτατε Οὐλπιανὲ, ἢ ὑμεῖς γραμματικῶν παῖδες, εἴπατέ μοι, τίνι ἐννοίᾳ ὁ Ἔφιππος ἐν τοῖς προειρημένοις ἔφη,

— τὸ μοσχίον
.τὸ τῆς Κορώνης αὔριον δειπνήσομεν.

ἐγὼ γὰρ οἴομαι ἱστορίαν τινὰ εἶναι, καὶ ποθῶ μαθεῖν. Καὶ ὁ Πλούταρχος ἔφη, Ῥοδιακὴν εἶναι λεγομένην ἱστορίαν, ἣν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀποστοματίζειν οὐ δύνα-
e σθαι, τῷ πάνυ πρὸ πολλοῦ ἐντετυχηκέναι τῷ ταῦτα

A. Ne res iniunge, quaeso, nimis multas mihi,
nec quod sit asperum, aut argentatum nimis,
sed modica: patruum me memento. B. O optime!
quî possim modiciora? A. Dic minutius
saltem, mihique impone: dic, pro piscibus,
pisciculos: aliud si petis obsonium,
dic obsoniolum: sic peribo suavius.

59. Quoniam vero forte fortuna in superioribus Ephippus dixit,

— cras Cornicis vitulum coenabimus:

explicetis velim nobis, Ulpiane carissime, aut vos Grammaticorum filii, quid spectans poëta istud dixerit. Videtur enim mihi historia quaedam subesse, quam scire equidem cupio. Tum Plutarchus, ferri aliquam, ait, historiam eo pertinentem, quae Rhodiaca esse perhibeatur: se vero in praesens memoriter eam enarrare non posse, quod nimis longum sit tempus ex quo librum

περιέχοντι βιβλίῳ. οἶδα δὲ Φοίνικα τὸν Κολοφώνιον, ἰαμβοποιὸν, μνημονεύοντά τινων ἀνδρῶν ὡς ἀγειρόντων τῇ κορώνῃ, καὶ λέγοντα [1] ταῦτα·

'Εσθλοὶ, κορώνῃ χεῖρα προσδότε κριθῶν,
τῇ παιδὶ τοῦ 'Απόλλωνος, ἢ λέκος [2] πυρῶν,
ἢ ἄρτον, ἢ ἥμαιθον, [3] ἢ ὅ τι τις χρήζει·
δότ', ὦ 'γαθοὶ, τὶ τῶν ἕκαστος ἐν χερσὶν
ἔχει, κορώνῃ. καὶ ἅλα λήψεται χόνδρον.
φιλεῖ γὰρ αὕτη πάγχυ ταῦτα δαίνυσθαι. f
ὁ νῦν ἅλας δοὺς, αὖθι κηρίον δώσει.
Ὦ παῖ, θύ[illegible] ἄγκλινε. Πλοῦτος ἤκουσε,
καὶ τῇ κορώνῃ παρθένος φέρει σῦκα. [4]
Θεοὶ, γένοιτο πάντ' ἄμεμπτος [5] ἡ κούρη,
κἀφνειὸν ἄνδρα κὠνομαστὸν ἐξεύροι·
καὶ τῷ γέροντι πατρὶ κοῦρον εἰς χεῖρας,

1 λεγόντων edd. cum ms. *Ep.* 2 λέχος edd. 3 ἦγε ψαιστὸν corr. Ruhnk. *aut libum.* 4 σῦκα vulgo. 5 μετάπεμπτος edd.

legiſſet, qui illam contineret. Memini vero, inquit, Phoenicem Colophonium, poëtam iambicum, mentionem facientem hominum nonnullorum, *Cornici* ſtipem colligentium, haec dicere:

Cornici date, o boni! manipulum hordei,
Apollinis filiae, aut ſcutellam tritici,
aut panem, aut ſemiobolum, aut quidquid volueritis,
o boni, eorum quae ſunt cuique ad manus,
date cornici. Etiam ſalis grumum accipit.
Iſta enim omnia libenter illa comedit.
Qui hodie ſalem dat, is favum aliàs dabit.
O puer, fores aperi! — Exaudivit Plutus:
&, ecce, virgo ficos Cornici impertit.
O Dii! ſit ab omni noxa immunis puella,
& opulentum maritum illuſtremque inveniat:
& ſeni patri puellum in manus,

καὶ μητρὶ κούρην εἰς τὰ γοῦνα κατθείη,
a θάλος, τρέφειν γυναῖκα τοῖς κασιγνήτοις.
Ἐγὼ δ', ὅκου πόδες φέρουσιν ὀφθαλμοὺς,
ἀμείβομαι Μούσαισι πρὸς θύραις ᾄδων
καὶ δόντι καὶ μὴ δόντι. πλείονα τῶν γ' ἐῶ. [1]

Καὶ ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ ἰάμβου φησίν·

Ἀλλ', ὦ 'γαθοὶ, ἐπορέξαθ' ὧν μυχὸς πλουτεῖ
[δόμου.] [2] δὸς, ὤναξ, [3] καὶ σὺ, πολλά [4] μοι, νύμφη.
Νάμος, κορώνῃ χεῖρα δοῦναι [5] ἐπαιτούσῃ.
εἰδὼς τοιαῦτα, [6] δός τι, καὶ καταχρήσει.

b Κορωνισταὶ δὲ ἐκαλοῦντο, οἱ τῇ κορώνῃ ἀγείροντες, ὥς φησι Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς Περὶ Ὀνομάτων· καὶ τὰ ᾀδόμενα [7] δὲ [8] ὑπ' αὐτῶν κορωνίσματα καλεῖται, ὡς ἱστορεῖ Ἁγνοκλῆς [9] ὁ Ῥόδιος ἐν Κορωνισταῖς.

1 τᾶν γε edd. 2 Deest vulgo δόμου. 3 δὸς, ὦναξ, δὸς, Ms. 4 πότνα corr. Ilgen. 5 δ' οὖν vulgo. 6 τοιαῦτα εἰδὼς vulgo. 7 διδόμενα apud Hesych. 8 τε vulgo. Deest coniunctio ms. *Ep.* 9 Ἀγνοκλῆς ed. Casaub.

& matri puellam inter genua deponat
ex se natam, quam alat uxorem cognatis.
Ego vero, quocumque pedes portant meos oculos,
alternis cano Musis ad aedium portas,
tam danti, quam non danti. Plura nunc mitto.

Dein sub finem carminis ait:

At, o boni! porrigite eorum quidpiam quibus abundat penus.
Da, domine! da mihi & tu multa, matrona!
Fas est, Cornici manum praebere roganti.
Hoc quum tu scias, da quidpiam: & sufficiet.

Vocabantur autem *Coronistae*, qui Cornici stipem colligebant, ut docet Pamphilus Alexandrinus in libris DE Nominibus: & quae ab illis canuntur, vocantur *coronismata*, ut scribit Hagnocles Rhodius, in Coronistis.

LX.

Chelidonistae.

Καὶ χελιδονίζειν δὲ καλεῖται παρὰ Ῥοδίοις ἀγερμός τις [1] ἄλλος, περὶ οὗ Θέογνίς φησιν ἐν δευτέρῳ Περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Θυσιῶν, γράφων οὕτως· „ Εἶδος δέ τι τοῦ ἀγείρειν, χελιδονίζειν οἱ Ῥόδιοι καλοῦσιν, ὃ γίνεται τῷ Βοηδρομιῶνι μηνί. χελιδονίζειν δὲ λέγεται διὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιφωνεῖσθαι· c

Ἦλθ', ἦλθε χελιδὼν, καλὰς ὥρας
ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτοὺς,
ἐπὶ γαστέρα λευκὰ, κἀπὶ νῶτα μέλαινα.
Παλάθαν οὐ προκυκλεῖς
ἐκ πίονος οἴκου,
οἴνου τε δέπαστρον,
τυροῦ τε κάνιστρον,
καὶ πυρῶν;
Ἁ [2] χελιδὼν καὶ λεκιθίταν
οὐκ ἀπωθεῖται.

1 ἀγειρμός τις edd. 2 Articulus deest edd.

60. Etiam χελιδονίζειν (*hirundinare*) apud Rhodios est aliqua stipis collectio; de qua Theognis loquitur secundo libro De Sacris quae Rhodi celebrantur, ubi sic scribit: » Rationem aliquam colligendi stipem *hirundinare* adpellant Rhodii, quae fit mense Boëdromione. Habet autem nomen ex eo, quod solent adclamare:

Venit, venit Hirundo, pulcra tempora
pulcrosque annos reducens,
in ventre candida, sed in tergo nigra.
Ficuum offam non-ne expromis
pinguibus ex aedibus?
vinique pocillum, caseique canistrum,
triticique?
Hirundo nec placentulam
aspernabitur.

Πότερ' ἀπίωμες; ἢ λαβώμεθα;
Εἰ μέν τι δώσεις· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἐάσομες, [1]
ἢ τὰν θύραν φέρωμες, ἢ τὸ ὑπέρθυρον,
ἢ τὰν γυναῖκα τὰν ἔσω καθημέναν·
d μικρά μέν ἐστι, ῥᾳδίως μιν οἴσομες.
Ἂν δὴ φέρῃς τι, μέγα [γε] [2] δή τι καὶ φέροις.
Ἄνοιγ', ἄνοιγε τὰν θύραν χελιδόνι.
οὐ γὰρ γέροντές ἐσμεν, ἀλλὰ παιδία.

Τὸν δὲ ἀγερμὸν τοῦτον κατέδειξε πρῶτος Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος, ἐν Λίνδῳ χρείας γενομένης συλλογῆς χρημάτων.

LXI.

Phoenices Rhodo excedunt.

Ἐπεὶ δὲ Ῥοδιακῶν ἱστοριῶν ἐμνήσθημεν, ἰχθυολογήσων καὶ αὐτὸς ὑμῖν ἔρχομαι ἀπὸ τῆς καλῆς Ῥόδου, ἣν εὔϊχθυν εἶναί φησιν ὁ ἥδιστος Λυγκεύς. Ἐργείας [3] οὖν ὁ Ῥόδιος, ἐν τοῖς Περὶ τῆς [4] πατρίδος, προ- e

1 ἐάσομεν vulgo. 2 γε deeſt vulgo. Forſan vero legendum:
Ἂν δὴ φέρῃς τι μέγα, μέγα δή τι καὶ φέροις.
Si magnum quid impertis, magnum quid tu quoque feres.
3 Ἐργίας ms. *Ep.* Alibi Ἐρξίας, ſi modo idem. 4 Artic. deeſt edd.

Abibimus-ne? an accipiemus?
Si dederis, abibimus: ſi nihil, non deſiſtemus:
quin ianuam abstulerimus, aut limen ſuperius,
aut tuam intus ipſam ſedentem uxorculam;
parva eſt, facillime quidem aſportabimus.
Si quid nobis impertis, haud exiguum illud ſit.
Aperi, aperi fores! non ſperne hirundinem!
Nec ſenes enim, ut vides; immo pueri ſumus.

Huius rationis ſtipem petendi primus auctor fuerat Cleobulus Lindius, cum in Lindiorum civitate neceſſitas exſtitiſſet colligendae pecuniae.

61. Quoniam vero in Rhodiacarum hiſtoriarum incidimus mentionem, etiam ego de piſcibus aliquid vobis narrabo pulcrâ ex *Rhodo*, quam *piſcibus abundantem* ſuaviſſimus Lynceus adpellavit. Ergias igitur Rhodius,

εἰπὼν τινὰ περὶ τῶν κατοικησάντων τὴν νῆσον Φοινίκων, φησὶν, ὡς „Οἱ περὶ Φάλανθον ἐν τῇ Ἰαλυσῷ [1] πόλιν ἔχοντες ἰσχυροτάτην τὴν Ἀχαΐαν [2] καλουμένην, καὶ δαιτὸς ἐγκρατεῖς ὄντες, χρόνον πολὺν ἀντεῖχον Ἰφίκλῳ πολιορκοῦντι. [3] ἦν γὰρ αὐτοῖς καὶ θέσφατον ἐν χρησμῷ τινι λελεγμένον, [4] ἕξειν τὴν χώραν, ἕως κόρακες λευκοὶ γένωνται, καὶ ἐν τοῖς κρατῆρσιν ἰχθύες φανῶσιν. ἐλπίζοντες οὖν τοῦτ᾽ οὐδέ ποτε ἔσεσθαι, καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ῥαθυμοτέρως εἶχον. Ὁ δ᾽ Ἴφικλος, πυθόμενος παρά τινος [5] τὰ τῶν Φοινίκων λόγια, καὶ ἐνεδρεύσας τοῦ Φαλάνθου πιστόν τινα πορευόμενον ἐφ᾽ ὕδωρ, ᾧ ὄνομα ἦν Λάρκας, καὶ πίστεις πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, θηρεύσας ἰχθύδια ἐκ τῆς κρήνης, καὶ ἐμβαλὼν εἰς ὑδρεῖον, ἔδωκε τῷ Λάρκᾳ, καὶ ἐκέλευσε φέροντα τὸ ὕδωρ τοῦτο ἐκχέαι εἰς τὸν κρατῆρα, ὅθεν τῷ

Pisces in cratere, & albi corvi.

1 Rectius fortasse ἐν Ἰαλυσίῳ apud Diodor. 2 Ἀχαΐδα ms. *Ep.* 3 Deest πολιορκ. edd. & ms. *A.* 4 λεγόμεναι edd. 5 παρά τινων ms. *Ep.*

in libris quos DE Patria edidit; postquam de Phoenicibus, insulam olim incolentibus, nonnihil ante narravit: » Phalanthus, ait, oppidum in Ialyso [*sive*, Ialysia] tenens munitissimum, cui *Achaia* nomen, commeatu non carens, diu restiterat Iphiclo obsidenti. Oraculum enim a Deo olim eis fuerat redditum, *fore ut obtinerent regionem, donec albi conspicerentur corvi, & pisces in crateribus adparerent.* Sperantes igitur illi, numquam id eventurum, securius remissiusque administrabant bellum. Iphiclus vero, cognito per nescio quem responso Phoenicibus divinitus dato, aliquem ex eis quibus fidem Phalanthus habuerat, Larcam nomine, aquatum euntem intercepit per insidias; cum eoque de proditione, interpositâ fide, egit. Pisciculos e fonte captos iniecit urnae, Larcaeque dedit; iubens aquam illam in craterem infundere, e quo

Φαλάνθῳ ᾠνοχοεῖτο. καὶ ὁ μὲν ἐποίησε ταῦτα· ὁ δὲ
Ἴφικλος κόρακας θηρεύσας, καὶ ἀλείψας γύψῳ,
a ἀφῆκεν. Φάλανθος δ' ἰδὼν τοὺς κόρακας, ἐπορεύετο
καὶ ἐπὶ τὸν κρατῆρα. [1] ὡς δὲ καὶ τοὺς ἰχθῦς ἴδεν, ὑπέ-
λαβε τὴν χώραν οὐκ ἔτι αὐτῶν εἶναι, καὶ ἐπεκηρυκεύ-
σατο πρὸς τὸν Ἴφικλον, ὑπόσπονδος ὑπεξελθεῖν ἀξιῶν
μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ. Συγκαταθεμένου δὲ τοῦ Ἰφίκλου,
ἐπιτεχνᾶται ὁ Φάλανθος τοιόνδέ τι. καταβαλὼν ἱερεῖα
καὶ τὰς κοιλίας ἐκκαθάρας, ἐν ταύταις ἐπειρᾶτο ἐξά-
γειν χρυσίον καὶ ἀργύριον. αἰσθόμενος δὲ ὁ Ἴφικλος,
διεκώλυσε. προσφέροντός τε τοῦ Φαλάνθου τὸν ὅρκον,
b ὃν ὤμοσεν ἐάσειν ἐξάγεσθαι ὅ τι κατὰ γαστρὸς αἴρον-
ται· [2] ἀντισοφίζεται, πλοῖα αὐτοῖς διδοὺς ἵνα ἀποκο-
μισθῶσι, παραλύσας τὰ πηδάλια καὶ τὰς κώπας
καὶ τὰ ἱστία· ὀμόσαι φήσας πλοῖα παρέξειν, ἄλλο

1 τοὺς κρατῆρας edd. 2 κατὰ. γαστρὶ αἴρωνται ms. *A*. Probum foret, ὅ τι ἂν ἐν γαστρὶ αἴρωνται.

vinum hauriretur Phalantho. Id dum facit Larcas, Iphiclus captos corvos gypſo oblinit, dimittitque. Phalanthus conſpicatus corvos, ad craterem properat: quem ubi piſcibus vidit repletum, iam non amplius ſua in poteſtate fore regionem ratus, legatos de pace ad Iphiclum miſit, petens ut ſibi liceret incolumi cum ſuis abire. Quod cum pollicitus Iphiclus eſſet, fraudem talem machinatus eſt Phalanthus. Mactatis victimis, exemtis viſceribus, in earum ventribus abditum aurum argentumque conabatur auferre. At ſentiens fraudem Iphiclus, prohibuit. Cui qaum iusiurandum obiiceret Phalanthus, quo pollicitus erat ille, ſe aſportari paſſurum quidquid in ventre illi auferrent; fraudem ipſe contra molitus eſt, navigia illis dans quibus proficiſcerentur, ſed demtis gubernaculis remisque & velis: iuraſſe ſe quidem, aiens, navigia illis daturum, ſed praeterea nihil.

δὲ οὐδέν. ἐν ἀπορίᾳ δὲ οἱ Φοίνικες ἐχόμενοι, πολλὰ μὲν τῶν χρημάτων κατώρυσσον, ἐπισημαινόμενοι τοὺς τόπους, ἵνα ὕστερόν ποτε ἀνέλωνται ἀφικόμενοι· πολλὰ δὲ τῷ Ἰφίκλῳ κατέλειπον. Ἀπαλλαγέντων οὖν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐκ τῆς χώρας τῶν Φοινίκων, κατέσχον τὰ πράγματα οἱ Ἕλληνες.“ Τὰ δ' αὐτὰ ἱστορήσας c καὶ Πολύζηλος ἐν τοῖς Ῥοδιακοῖς· „Τὰ περὶ ἰχθύων, φησὶ, καὶ τῶν κοράκων μόνοι ᾔδεσαν ὁ [1] Φάκας, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Δορκία. [2] αὕτη δ' ἐρασθεῖσα τοῦ Ἰφίκλου, καὶ συνθεμένη περὶ γάμου διὰ τῆς τροφοῦ, ἔπεισε τὸν φέροντα τὸ ὕδωρ, ἰχθῦς ἀγαγεῖν καὶ ἐμβαλεῖν εἰς τὸν κρατῆρα, καὶ αὐτὴ [3] δὲ τοὺς κόρακας λευκάνασα ἀφῆκεν.“

LXII. Ephesi conditores. Κρεώφυλος δ' ἐν τοῖς Ἐφεσίων Ὥροις· [4] „Οἱ τὴν Ἔφεσον, φησὶ, κτίζοντες, καὶ πολλὰ ταλαιπωρηθέντες [5] ἀπορίᾳ τόπου, τὸ τελευταῖον πέμψαντες εἰς d

1 Deest artic. edd. 2 Δερκία ed. Ven. Bas. & Cas. 3. 3 αὔτη edd. 4 ὅροις vulgo. 5 περιπλανηθέντες ms. *Ep.* in contextu.

Ita quum nihil proficerent Phoenices, magnam pecuniarum partem defoderunt, locorum certa signa sibi notantes, ut posthac alio tempore reversi, eruere possent; magnam vero partem Iphiclo reliquerunt. Quibus tali modo ex insula profectis, Graeci rerum potiti sunt.« Eamdem vero rem narrans Polyzelus in Rhodiacis, ait: »Oraculum de piscibus & de corvis Phalantho datum, uni notum fuerat Phacae, eiusque filiae Dorciae. Haec vero, Iphicli amore capta, & huic intercedente nutrice desponsata, persuaserat ei qui aquam ferebat, ut pisces adferret & in craterem iniiceret: corvos autem ipsa, a se dealbatos, dimisit.«

62. Creophylus vero, in Ephesiorum Annalibus haec scribit: »Ephesi conditores, diu multas molestias passi inopiâ loci, postremo ad Dei oraculum miserunt sciscitatum

θεοῦ, ἡρώτων ὅπου τὸ πόλισμα θῶνται. ὁ δὲ αὐτοῖς ἔχρησεν, [1] ἐνταῦθα οἰκίζειν πόλιν, ᾗ ἂν [2] ἰχθὺς δείξῃ, καὶ ὗς ἄγριος ἀφηγήσηται. [3] Λέγεται οὖν, ὅπου νῦν ἡ κρήνη ἐστὶν Ὑπέλαιος καλουμένη, καὶ ὁ ἱερὸς λιμὴν, ἁλιέας ἀριστοποιεῖσθαι, καὶ τῶν ἰχθύων τινὰ ἀποθορόντα σὺν ἀνθρακιᾷ εἰσπεσεῖν εἰς φορυτὸν, καὶ ἁφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ λόχμην ἐν ᾗ ἔτυχε σῦς ἄγριος ὤν· ὃς ὑπὸ τοῦ πυρὸς θορυβηθεὶς, ἐπέδραμε τοῦ ὄρους ἐπιπολὺ,
e ὃ δὴ καλεῖται Τρηχεῖα, καὶ πίπτει ἀκοντισθεὶς ὅπου καὶ νῦν ἐστιν ὁ τῆς Ἀθηνᾶς ναός. καὶ διαβάντες οἱ Ἐφέσιοι ἐκ τῆς νήσου, ἔτεα [κα΄. αὐτὴν] οἰκήσαντες, [4] τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ [5] κτίζουσι Τρηχεῖαν καὶ τὰ ἐπὶ Κόρησσον, [6] καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐπὶ τῇ ἀγορῇ [7] ἱδρύσαντο, Ἀπόλλωνός τε τοῦ Πυθίου ἐπὶ τῷ λιμένι.“

1 ἔχρηζεν edd. 2 ἥν τινα edd. 3 ὑφηγήσηται edd. cum ms. *A*. 4 Vulgo ἔτεά τ' οἰκήσαντες: & ante οἰκήσαντες lacuna indicatur in ed. Caſ. 5 τῷ δεύτερον εἴκοσι Ms. 6 Κόρισσον edd. Forſ. τὰ περὶ Κορ. 7 ἀγορᾷ edd.

tantes quo loco oppidum conderent. Quibus Deus reſpondit, *ibi conderent oppidum, quo piſcis monſtraturus eſſet viam, & aper eſſet praeiturus.* Igitur fama eſt, ubi nunc eſt fons *Hypelaeus* dictus & ſacer portus, ibi piſcatores quosdam paraſſe coenam, unum autem e piſcibus ſimul cum prunâ ardente deſilientem, in aridas incidiſſe quisquilias: inde incenſum fuiſſe dumetum, in quo forte latebat aper; qui exturbatus ab igne, in montem cucurrit, cui *Trachea* nomen, ibique aliquantum progreſſus cecidit tandem iaculo transfixus quo loco nunc eſt Minervae templum. Igitur transgreſſi Epheſii ex inſulâ, quam per XXI annos habitaverant, viceſimo ſecundo Tracheam condunt, & quae ſunt ſuper Coreſſo, [*ſive*, circa Coreſſum,] & Dianae templum in foro erexerunt, & Apollinis Pythii templum ad portum. «

LXIII. Τοιούτων οὖν [1] ἔτι πολλῶν λεγομένων, τότε ἐξάκουστος ἐγένετο κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν αὐλῶν τε βόμβος καὶ κυμβάλων ἦχος, ἔτι τε τυμπάνων κτύπος μετὰ ᾠδῆς ἅμα γινόμενος. ἔτυχεν δὲ οὖσα ἑορτὴ, τὰ Παρίλια [2] μὲν πάλαι καλούμενα, νῦν δὲ Ῥωμαῖα, τῇ τῆς πόλεως Τύχῃ ναοῦ καθιδρυμένου ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου καὶ μουσικωτάτου βασιλέως Ἁδριανοῦ. ἐκείνην τὴν ἡμέραν κατ' ἐνιαυτὸν ἐπίσημον ἄγουσι πάντες οἱ τὴν Ῥώμην [3] κατοικοῦντες, καὶ οἱ ἐνεπιδημοῦντες τῇ πόλει. Ὁ οὖν Οὐλπιανός· Ἄνδρες, ἔφη, τί τοῦτο;

Parilia; feriae Romanae.

Εἰλαπίν', ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστί. [4]

Καὶ, τινὸς εἰπόντος, ὅτι βαλλίζουσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἅπαντες τῇ Θεῷ· Ὦ λῷστε, ὁ Οὐλπιανὸς γελάσας ἔφη, καὶ τίς Ἑλλήνων τοῦτο βαλλισμὸν ἐκάλεσεν; δέον εἰρηκέναι κωμάζουσιν, [5] ἢ χορεύουσιν, ἤ τι

Βαλλίζειν olim, pro κωμάζειν, χορεύειν.

1 Deest οὖν edd. 2 παράλια ms. Ep. 3 πάντες ἑορτὴν οἱ Ῥωμ. κατοικ. edd. 4 τάδε γ' ἔτ' ἐστί. Ms. 5 Repetuntur hic in

63. Talibus igitur multis adhuc habitis sermonibus, exaudiebatur subito per urbem tibiarum strepitus, cymbalorumque sonus, & tympanorum insuper pulsatio cum cantu. Celebrabatur quippe tum maxime festus dies, qui *Parilia* olim, nunc *Feriae Romanae* adpellantur, ex quo templum erectum est *Genio Urbis* ab optimo humanioribusque omnibus literis politissimo imperatore Hadriano. Illum igitur diem quotannis festum agunt omnes Romam habitantes & qui aliunde in Urbe adsunt. Hic Ulpianus: Quidnam hoc est, inquit, o boni viri?

Epulum, an nuptiae? nam collatio quidem de symbolis non est.

Cui cum nonnemo respondisset, *ballizant* per urbem omnes in honorem Dei: O optime! ait Ulpianus ridens, quis tandem Graecorum βαλλισμὸν hoc nominavit? *comissari* eos aut *saltare*, oportebat dicere, aut

ἄλλο τῶν εἰρημένων. σὺ δὲ ἡμῖν ἐκ τῆς Συβούρας [1] ὄνομα πριάμενος,

Ἀπώλεσας τὸν οἶνον, ἐπιχέας ὕδωρ.

καὶ ὁ Μυρτίλος ἔφη· Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἑλληνικώτερον
b ἀποδείξω σοὶ τὸ ὄνομα, ὦ φίλε Ἐπιτιμαῖε. [2] πάντας γὰρ ἐπιστομίζειν πειρώμενος, οὐδενὸς μὲν ἀμαθίαν κατέγνως, σαυτὸν δ' ἀποφαίνεις κενότερον [3] λεβηρίδος. Ἐπίχαρμος, ὦ θαυμασιώτατε, ἐν τοῖς Θεάροις μέμνηται τοῦ βαλλισμοῦ, καὶ οὐ μακράν ἐστι τῆς Σικελίας ἡ Ἰταλία. ἐν οὖν τῷ δράματι οἱ θεωροὶ καθορῶντες τὰ ἐν Πυθοῖ ἀναθήματα, καὶ περὶ ἑκάστου λέγοντες, φασὶ καὶ τάδε·

— λέβητες χάλκεοι,
κρατῆρες, ὀδελοί. τοῖς [4] γάμαν ὑπωδέλοις

edd. verba, οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἅπαντες. 1 Vulgo ἐκ γῆς Σ. & ἐκ γῆς Σιβούρας ed. Ven. & Baſ. 2 ἐπεὶ τιμᾷς vulgo. ὦ φιλεπιτιμητὰ corrigebant docti. 3 κενώτερον edd. 4 Vulgo ὁ δὲ λοιτοις &c. Haec & ſequentia, in quibus nil mutare auſi ſumus, varie tentarunt viri docti. Nobis cum non liqueret, ſenſum hariolando expreſſimus, Caſaubonum maxime ſecuti.

aliud quidpiam vulgo uſurpatum. Tu vero nobis e Suburra mercatus nomen,

Perdidiſti vinum adfuſâ aquâ.

Tum Myrtilus: At plane quidem Graecum eſſe verbum, o care Epitimaee, (*id eſt*, Reprehendere amans) tibi probabo. Tu enim qui os obturare omnibus conaris, neminem adhuc inſcitiae conviciſti, te ipſum vero *exuviis* ſerpentis *inaniorem* demonſtraſti. Epicharmus, o vir admirabilis, in Theoris, *balliſmi* meminit: nec procul a Sicilia abeſt Italia. In illâ igitur fabulâ theori ſpectantes donaria Delphis dedicata, & de unoquoque diſſerentes, cum alia, tum haec dicunt:

— Lebetes aenei,
craterae, verua. Illi vero cum verubus [*ſ. cum facibus*]

καὶ λωτε βαλλίζοντες [1] ὅσσον χρῆμα εἴη.

καὶ Σώφρων δ' ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Νυμφοπόνῳ φησίν· „Κἤπειτα λαβὼν προῆχε· [2] τοὶ δ' ἐβάλλιζον." καὶ πάλιν· „βαλλίζοντες, τὸν θάλαμον σκάτους ἐνέπλησαν." Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἄλεξις, ἐν Κουρίδι, φησί· c

— Καὶ γὰρ ἐπὶ κῶμον ἀνθρώπων ὁρῶ
πλῆθος προσιὸν, ὡς [3] τῶν καλῶν τε κἀγαθῶν
ἐνθάδε συνόντων. μὴ γένοιτό μοι, μόνῳ
νύκτωρ ἀπαντῆσαι καλῶς πεπραγόσιν
ὑμῖν περὶ τὸν βαλλισμόν· οὐ γὰρ ἄν ποτε,
θοἰμάτιον ἀπενέγκαιμι, μὴ φύσας πτερά. d

Οἶδα δὲ καὶ ἀλλαχόθι τοὔνομα, καὶ ἀναπεμπασάμενος ἐξοίσω.

LXIV.

Εἰλαπίνη, ἔρανος, & θίασος.

Σὺ δὲ ἡμῖν δίκαιος εἶ λέγειν, ὁ καὶ τῶν Ὁμηρικῶν μεμνημένος τούτων,

Τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεὼν,

1 βαλλιζόντεσσι Ms. 2 προεῖχε edd. 3 προσιόντων, τῶν καλῶν edd.

& tibiâ ballizantes, quam mira res erat!

Et Sophron in mimo, qui Nymphoponus inscribitur, ait: *Ac deinde sumens ille progrediebatur, hi vero ballizabant.* Et rursus: *ballizantes, stercore repleverunt cubiculum.* Sed & Alexis, in Curide, ait:

Etenim comissatum convenientium hominum
video multitudinem: quasi boni probique
hîc unà essent. At ne mihi accidat, solum
per noctem vobis occurrere, feliciter peracto
vestro ballismo. Numquam ego, mehercule,
vestem reportarem, ni mihi enatae fuerint alae.

Scio vero etiam alibi reperiri id nomen; & locum proferam, quum recordatus fuero.

64. At te, qui Homerica illa nobis citasti,

Quod convivium, quis coetus est iste? quid tibi rei est?

εἰλαπίν', ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδ' ἔτ' [1]
ἐστίν·

τίνι διαφέρει ἀλλήλων. ἐπεὶ δὲ σιγᾷς, ἐγὼ ἐρῶ· κατὰ γὰρ τὸν Συρακόσιον [2] ποιητὴν,

Τὰ πρὸ τοῦ δύ' ἄνδρες ἔλεγον, εἷς ἐγὼν ἀποχρέω.

e Τὰς θυσίας καὶ τὰς λαμπροτέρας παρασκευὰς ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ *εἰλαπίνας*· καὶ τοὺς τούτων μετέχοντας, εἰλαπιναστάς. *ἔρανοι* δέ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαὶ, [3] ἀπὸ τοῦ συνερᾷν [4] καὶ συμφέρειν ἕκαστον. καλεῖται δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἔρανος καὶ *θίασος*, καὶ οἱ [5] συνιόντες ἐρανισταὶ καὶ συνθιασῶται. καλεῖται δὲ καὶ ὁ τῷ Διονύσῳ παρεπόμενος ὄχλος θίασος, ὡς Εὐριπίδης φησίν·

Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν.

Τοὺς μὲν οὖν θιάσους ἀπὸ τοῦ θεοῦ προσηγόρευον.

1 τάδε γ' ἐστίν. edd. 2 Συρακούσιον edd. 3 συναγωγαὶ utique videtur legendum. 4 συνερᾶσθαι Eustath. 5 Deest artic. edd.

Epulum-ne, (εἰλαπίνη,) an nuptiae? nam collatio quidem de symbolis (ἔρανος) non est.

te, inquam, aequum est explicare nobis, quid ista inter se differant. Quoniam vero taces, ego dicam: nam, quod ait Syracusius poëta,

ad id quod duo ante me viri dixerunt, ego unus sufficio.

Sacrificia & splendidiores conviviorum adparatus, *εἰλαπίνας* dixere veteres: & horum participes, *εἰλαπιναστάς*. Ἔρανοι vero sunt convivia de collatis symbolis: nomenque ab hoc ipso, quod suam partem quisque confert (ἀπὸ τοῦ συνερᾷν) invenerunt. Adpellatur autem idem & ἔρανος & θίασος: &, qui conveniunt, *eranistae* & *synthiasotae*. Nominatur vero & coetus comitum Bacchi *thiasus*. Sic Euripides:

Video tres thiasos chororum muliebrium.

Habent autem *thiasi* nomen a Diis: etenim ipsos *Deos*

καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς οἱ Λάκωνες σιοὺς φασί.[1] Τὰς δ' εἰλαπίνας ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς παρασκευῆς γινομένης καὶ δαπάνης. λαφύττειν γὰρ καὶ λαπάζειν, τὸ ἐκκενοῦν καὶ ἀναλίσκειν. ὅθεν καὶ ἐπὶ τοῦ πορθεῖν, τὸ ἀλαπάζειν οἱ ποιηταὶ τάττουσι· καὶ τὰ διαρπαζόμενα κατὰ τὴν λάφυξιν, λάφυρα. τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας, ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι. λάπτειν δέ, τὸ τὴν τροφὴν ἐκπέττειν,[2] καὶ κενούμενον λαγαρὸν γίγνεσθαι. ὅθεν ἀπὸ μὲν τοῦ λαγαροῦ ἡ λαγὼν, ὥσπερ καὶ λάγανον· ἀπὸ δὲ τοῦ λαπάττειν,[3] λαπάρα. λαφύττειν δέ ἐστι, τὸ δαψιλῶς καὶ ἐπὶ πολὺ λαπάττειν καὶ ἐκκενοῦν. τὸ δὲ δαπανᾷν ἀπὸ τοῦ δάπτειν λέγεται. καὶ τοῦτο δὲ τοῦ δαψιλοῦς ἔχεται· διόπερ ἐπὶ τῶν ἀπλήστως

Varia etymologica.

1 Adiicit Eustath. οὐκοῦν σίασος, καὶ τροπῇ θίασος. 2 ἐκπέπτειν edd. & carent iidem τὸ ante τὴν τρ. 3 ἀπὸ δὲ τοῦ λάπτειν ms. Ep.

Lacedaemonii σιοὺς dicunt. Εἰλαπίνη vero nominata est ab adparatu & sumtu quem facimus. λαφύττειν enim & λαπάζειν, est *evacuare* & *consumere*. Unde etiam devastare oppidum, ἀλαπάζειν dicunt poëtae; & res eâ devastatione raptas, λάφυρα. Istiusmodi igitur lautiora convivia Aeschylus & Euripides εἰλαπίνας dixere a verbo λελαπάχθαι. (nempe, ab *evacuando.*) Λάπτειν vero, est *alimenta concoquere*, & *cessante plenitudine laxum vacuumque* (λαγαρὸν) *fieri*. Igitur a vocabulo λαγαρὸς dicta est ἡ λαγὼν, *ilia*, *lateris cavitas*; quemadmodum & τὸ λάγανον, *placentae genus intus cavum*. A verbo λαπάττειν autem dicta ἡ λαπάρα, *cavitas pectoris*. λαφύττειν vero, est *largiter multumque* λαπάττειν & *evacuare*. Verbum autem δαπανᾷν, (*consumere*) a δάπτειν derivatur: & hoc ipsum quoque cum eo *quod largiter fit* (δαψιλὲς) coniunctum est; quare de his, qui insatiabiles sunt & ferino quo-

καὶ θηριωδῶς ἐσθιόντων τὸ δάψαι, καὶ δαρδάψαι. Ὅμηρος·

Τὸν δ' ἄρα [1] κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν.

b Τὰς δ' εὐωχίας ἐκάλουν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς, ἥ ἐστι τροφὴ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κατὰ ταῦτα εὖ ἔχειν. εἰς ἃς δὴ συνιόντες οἱ τὸ θεῖον τιμῶντες, καὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ ἄνεσιν αὐτοὺς μεθιέντες, τὸ μὲν ποτὸν, μέθυ, τὸν δὲ τοῦτο [2] δωρησάμενον θεὸν, Μεθυμναῖον καὶ Λυαῖον καὶ Εὔϊον καὶ Ἰήϊον προσηγόρευον· ὥσπερ καὶ τὸν μὴ σκυθρωπὸν καὶ σύννουν, ἱλαρόν. διὸ καὶ τὸ δαιμόνιον ἵλεων ἠξίουν γίνεσθαι, ἐπιφωνοῦντες ἰὴ, ἰή. [3] ὅθεν καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ τοῦτο ἔπραττον, ἱερὸν ὠνόμαζον. ὅτι δὲ c τὸν αὐτὸν ἵλεων καὶ ἱλαρὸν ἔλεγον, δηλοῖ Ἔφιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἐμπολῇ· περὶ ἑταίρας δέ τινος λέγει· Ἵλεως & ἱλαρός.

1 Τὸν δ' ἄρα ἀλλὰ ms. *A*. 2 τοῦτον mssti. 3 ἴη, ἴη edd.

dam more comedunt, δάψαι & δαρδάψαι usurpantur. Homerus:

Hunc igitur canes avesque devorarunt. (κατέδαψαν.)

Εὐωχίας vero nominarunt non nude ἀπὸ τῆς ὀχῆς, id est, a *nutrimento*: sed a *bene sese habendo gerendoque* in epulis. Ad quas scilicet convenientes hi qui Deum venerabantur, animumque in laetitiam hilaritatemque remittentes, potum (ab ipsa hac *remissione animi*, ἀπὸ τοῦ μεθιέναι) μέθυ nominarunt; & Deum largitorem potus, *Methymnaeum*, & *Lyaeum*, & Εὔϊον & Ἰήϊον [quasi *benefacientem* & *medentem*] adpellarunt: quemadmodum & ἱλαρὸν nominarunt eum qui non esset tristis & cogitatione defixus. Quare & Deum ἵλεων (*propitium*) sibi reddi existimabant clamantes ἰὴ; ἰή: & locum ubi hoc faciunt, ἱερὸν (*sacrum*) nominarunt. Dixisse autem veteres eumdem perinde & ἵλεων & ἱλαρὸν, Ephippus declarat in fabulâ cui titulus Mercatura; ubi de meretricula quadam sic loquitur:

Ἔπειτά γ' εἰσιόντ', ἐὰν λυπούμενος
τύχῃ τις ἡμῶν, ἐκολάκευσεν ἡδέως·
ἐφίλησεν, οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα,
ὥσπερ πολέμιος· [1] ἀλλὰ τοῖσι στρουθίοις
χαυνοῦσα ὁμοίως· ᾖσε, [2] παρεμυθήσατο,
ἐποίησέ θ' ἱλαρὸν, εὐθέως τ' ἀφεῖλε πᾶν
αὐτοῦ τὸ λυποῦν, κἀπέδειξεν ἵλεων.

LXV. Dii olim interesse epulis credebantur.

Οἱ δ' ἀρχαῖοι, καὶ τοὺς θεοὺς ἀνθρωποειδεῖς ὑποστησάμενοι, καὶ τὰ περὶ τὰς ἑορτὰς διέταξαν. ὁρῶντες γὰρ, ὡς τῆς μὲν ἐπὶ τὰς ἀπολαύσεις ὁρμῆς οὐχ οἷόν τε τοὺς ἀνθρώπους ἀποστῆσαι, χρήσιμον δὲ καὶ συμφέρον, τοῖς τοιούτοις εὐτάκτως καὶ κοσμίως ἐθίζειν χρῆσθαι· χρόνον ἀφορίσαντες, καὶ τοῖς θεοῖς προθύσαντες, οὕτω μεθῆκαν αὐτοὺς εἰς ἄνεσιν, ἵν' ἕκαστος ἡγούμενος ἥκειν τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς σπον- d

1 Forf. πελειὰς, *ut columba.* 2 ᾖσε edd. ἤ' σε Ms.

Tum vero intrantem si quem moestitudine
tentatum cernat, eum demulcet molliter,
& osculatur, non os rigidum comprimens
hostilem in morem, sed hians & passerculos
imitata, cantat, invenit solatia;
atque his remediis tristitatis nubilum
dispellens, hilarem (ἱλαρὸν) *desubito ac placidum* (ἵλεων)
facit.

65. Prisci vero Deos statuentes hominibus specie similes, festorum etiam celebritates ad eam rationem instituerunt. Quippe videntes, a fruendarum voluptatum impetu revocari homines non posse, utile autem & conducibile esse, ut adsuefierent moderate honesteque talibus rebus uti; certa statuerunt tempora, quibus post sacra Diis facta animum sic remitterent relaxarentque, ut unusquisque persuasus Deos ipsos primitiis & liba-

δας, μετὰ αἰδοῦς τὴν συνουσίαν ποιῆται. Ὅμηρος γοῦν
e φησίν· „Ἦλθε δ' Ἀθήνη, ἱρῶν ἀντήσουσα.“ [1] Καὶ ὁ
Ποσειδῶν,

Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.

καὶ ὁ Ζεύς,

Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοί θ' ἅμα πάντες
ἕποντο.

Κἂν [2] ἄνθρωπος δέ που παρῇ πρεσβύτερος, καὶ τῇ προαιρέσει σπουδαῖος, αἰδοῦνται λέγειν τι τῶν ἀσχημόνων ἢ καὶ πράττειν, ὡς καὶ Ἐπίχαρμός που φησίν·

f Ἀλλὰ σιγῆν ἀγαθὸν ὅπποκα [3] παρέοντι κάῤῥονες.

Ὑπολαμβάνοντες οὖν τοὺς θεοὺς πλησίον αὐτῶν εἶναι, τὰς ἑορτὰς κοσμίως καὶ σωφρόνως διῆγον. ὅθεν οὔτε κατακλίνεσθαι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔθος, ἀλλὰ „δαίνυνθ' ἑζόμενοι“ οὐδ' εἰς μέθην πίνειν, ἀλλ' „ἐπεὶ ἔσπει-

1 ἀντιόωσα apud Poëtam. 2 Κἂν γὰρ malebam. 3 ὄκκα vulgo.

tionibus interesse, cum verecundiâ quadam convivium ageret. Homerus sane ait: *Venit autem Pallas sacris intersutura.* Et *Neptunus*,

ad Aethiopas erat profectus, procul habitantes,
intersuturus taurorum agnorumque hecatombae.

Et *Iupiter*,

ad epulum heri profectus est, illumque Dii omnes secuti.

Nam si vel homo quispiam natu grandior & vitae instituto gravis adsit, verentur dicere aliquid aut facere quod parum honestum sit; quemadmodum alicubi Epicharmus ait:

Quum potiores adsunt, melius est tacere quam loqui.

Igitur quum Deos prope se esse existimarent, modeste ac temperanter festos dies agebant. Quare nec adcumbere epulis moris erat apud priscos; sed sedentes epulabantur: nec bibere usque ad temulentiam; sed, *post-*

σάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς, ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.“

LXVI. Οἱ δὲ νῦν, προσποιούμενοι θεοῖς θύειν, καὶ συγκαλοῦντες ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς φίλους καὶ τοὺς οἰκειοτάτους, καταρῶνται μὲν τοῖς τέκνοις, λοιδοροῦνται δὲ ταῖς γυναιξὶ, καλαβρίζουσι [1] τοὺς οἰκέτας, ἀπειλοῦσι τοῖς πολλοῖς, μονονουχὶ τὸ τοῦ Ὁμήρου λέγοντες·

Pravi hodie mores convivatorum.

Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα.

ἐπὶ νοῦν οὐ λαμβάνοντες τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ τὸν Χείρωνα πεποιηκότος, εἴ τε Φερεκράτης ἐστὶν, εἴ τε Νικόμαχος ὁ ῥυθμικὸς, ἢ ὅς τις δή ποτε.

Μὴ δὲ σύ γ', ἄνδρα φίλον καλέσας ἐπὶ δαῖτα θάλειαν,
ἄχθου ὁρῶν παρεόντα· κακὸς γὰρ ἀνὴρ τόδε ῥέζει. b
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τέρπου φρένα, τέρπε τ' ἐκεῖνον.

1 καλαμυρίζουσι edd. & ms. *A.* πλήττουσι ms. *Ep.*

quam litaſſent, bibiſſentque quantum animus iuſſerat, domum quisque redibat.

66. At noſtro ſeculo homines, Diis ſe ſacra facere ſimulantes, convocatis ad ſacrificium amicis & neceſſariis, diras imprecantur liberis, conviciantur uxoribus, indigne tractant ſervos, pluribus minas intentant; propemodum ipſum illud Homericum dicentes,

Nunc ad coenam venite, ut conſeramus pugnam.

Neque in animum ſuum admittunt ea quae monuit carminis auctor, quod Chiron inſcribitur, ſive is Pherecrates fuit, ſive Nicomachus rhythmicus, (id eſt, muſicorum numerorum magiſter) ſive quis alius:

Lautum ad convivium amicum ſi vocaveris,
ne moleſte feras cum venientem vides: is improbi mos hominis:
ſed mente laetus inprimis eſto, illumque delectato.

Νῦν δὲ τούτων μὲν οὐδ' ὅλως μέμνηνται. τὰ δὲ ἑξῆς αὐτῶν ἐκμανθάνουσιν, ἅπερ πάντα ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων· μεγάλων Ἠοίων, καὶ [μεγάλων] [1] Ἔργων παρῴδηται·

Ἡμῶν δ' ἤν τινά τις καλέσῃ θύων ἐπὶ δεῖπνον,
ἀχθόμεθ' ἢν ἔλθῃ, καὶ ὑποβλέπομεν παρεόντα,
χ' ὅττι τάχιστα θύρας ἐξελθεῖν βουλόμεθ' αὐτόν.
c Εἶτα γνούς πως τοῦθ', ὑποδεῖται. κᾆτά τις εἶπε
τῶν ξυμπινόντων· „Ἤδη σύ; τί οὐχ ὑποπίνεις;
οὐχ ὑπολύσεις αὐτόν;“ [2] ὁ δ' ἄχθεται αὐτὸς [3] ὁ θύων
τῷ κατακωλύοντι, καὶ εὐθὺς ἔλεξ' ἐλεγεῖα·
„Μηδένα μήτ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
μήθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη.“ Οὐ γὰρ ἐπ' οἴνοις
τοιαυτὶ λέγομεν, δειπνίζοντες φίλον ἄνδρα;

Ἔτι δὲ καὶ ταῦτα προστίθεμεν·

1 Suspectam vocem uncis inclusimus. 2 Fors. σαυτόν. 3 Fors. αὖθις.

At nunc haec quidem minime recordantur: sed quae ibidem proxime sequuntur memoriâ tenent, quae omnia ad Magnarum Eoarum, quae Hesiodo auctori tribuuntur, & ad Operum eiusdem imitationem expressa sunt:

Nostrûm si quis sacrificans ad coenam quempiam vocavit,
aegre ferimus quum venit, praesentemque limis intuemur oculis,
&, ut quam primum foras egrediatur, cupimus.
Quod ille intelligens, calceos repetit. Cui si quis alius
ex convivis ait: » Tu-ne iam abis? quin potare pergis?
calceos nonne pones? « huic irascitur convivator
illum retinenti, & elegos istos occlamat:
» Neminem invitum retine ut maneat nobiscum;
nec dormientem, Simonide, expergefacias! « Nonne enim in compotationibus
ad verbum talia saepe dicimus, cum amicum epulis excipimus?

Atque etiam illud adiicimus:

Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελον εἶναι
ἐκ κοινοῦ· πλείστη τε χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.

LXVII.

Parci in Deos, profusi in alia.

Καὶ θύοντες μὲν τοῖς θεοῖς ὀλίγιστα εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ τυχόντα δαπανῶμεν, ὥσπερ ὁ καλὸς Μένανδρος ἐν τῇ Μέθῃ παρίστησιν·

Εἶτ' οὐχ ἅπαντα [1] πράττομεν καὶ θύομεν.
ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν [2] δέκα·
αὐλητρίδας δὲ, καὶ μύρον, καὶ ψαλτρίας,
Μενδαῖον, Θάσιον, [3] ἐγχέλεις, τυρὸν, μέλι·
μικροῦ ταλάντου [4] γίνεται τὸ κατὰ λόγον. e
Δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν [5] ἄξιον λαβεῖν δέκα
ἡμᾶς, ἐὰν καὶ [6] καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς.
τούτων δὲ [καὶ] [7] πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν τὴν ζημίαν,

1 ὅμοια alibi apud Nostrum. ἀτοπώτατα corr. Casaub. & Grot. 2 ἀγαπητῶν ms. A. 3 Alibi apud Nostrum, ταύτας, Θάσιον. ταύτας, τὸ Θασ. Bentl. οἶνόν τε Θασ. Brunck. 4 τάλαντον edd. 5 ἀγαθῶν vulgo. 6 Deest καὶ edd. 7 Vocula ex coni. adiecta.

Convivio interesse multorum, communibus sumtibus instituto,
ne graveris. Plurimum enim oblectationis habet, impensae vero minimum.

67. Et cum Diis sacra facimus, minimum impendimus, & offerimus vulgatissima; quemadmodum Menander in fabulâ Temulentia docet:

Non omnia perinde, ac sacrificia, peragimus.
Nam, quod Dis emitur, una forte ovicula est,
decem quam drachmis facile conciliaveris.
At, hercle, unguentum, fidicinas, tibicinas,
Mendaeum, Thasium, mella, anguillas, caseum,
vix est talento minus ut praestinaveris.
Bonum est quidem, drachmarum sumere decem
pretium; modo rite ex hoc fiat sacrificium.
Sed id si parte magna mulctas insuper,

πῶς οὐχὶ τὸ κακὸν τῶν ἱερῶν διπλάζεται;
Ἐγὼ μὲν οὖν, ὤν γε θεὸς, οὐκ εἴασα τὴν
ὀσφὺν ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναί ποτε,
εἰ μὴ καθήγιζέν τις ἅμα [1] τὴν ἔγχελυν,
ἵνα Καλλιμέδων ἀπέθανεν εἷς τῶν συγγενῶν. [2]

f Ὀνομάζουσι δ' οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐπιδόσιμά τινα δεῖπνα, ἅπερ Ἀλεξανδρεῖς λέγουσιν ἐξ ἐπιδομάτων. Ἄλεξις γοῦν, ἐν Τῇ εἰς τὸ Φρέαρ, φησί·

LXVIII. Varia coenarum nomina.

— A. Νυνί τε μοι [3]
ὁ δεσπότης προὔπεμψεν οἴνου κεράμιον
τῶν ἔνδοθεν κομιοῦντ' ἐκεῖθεν. B. Μανθάνω.
ἐπιδόσιμον παρὰ τἄλλα τοῦτ' ἔσται. Φιλῶ
αἰσθητικὴν γραῦν.

Καὶ Κρώβυλος, ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ·

a — A. Λάχης, ἐγὼ δὲ πρὸς σέ. πρόαγε. B. Ποῖ;
A. Ὅπου μ' ἐρωτᾷς; ὡς Φιλουμένην, παρ' ᾗ

1 ἅμα καὶ edd. 2 γηγενῶν Grot. 3 Forſ. με: & dein ἡ δέσποτις.

annon ſacrorum damnum duplicabitur?
Ego, ſi Deus ſim, numquam poſſim perpeti,
imponeretur aris ut lumbus meis,
niſi conſecratis etiam anguilla accederet;
ut Callimedon conviva pereat rabie.

6. Nominant etiam veteres ἐπιδοσίμους quasdam coenas, (id eſt, *acceſſorias;*) quas Alexandrini ἐξ ἐπιδομάτων (*ex auctariis*) vocant. Alexis in Miſſa ad Puteum ait:

— A. *Et nunc ad me* [ſive, *Et nunc me*]
herus [ſive, *hera*] *praemiſit, vini doliolum*
de ſuis qui adferret [ſive, *adferrem*] *illinc.* B. *Intelligo.*
Acceſſorium hoc praeter alia erit. Laudo
prudentem anum.

Et Crobylus, in Falſo ſuppoſititio:

A. *Laches, ego vero ad te* (venio.) *Perge!* B. *Quo?*
A. *Quo, me rogas? ad amicam, apud quam*

τἀπιδόσιμ' ἡμῶν ἐστιν. ἧς ἐχθὲς πιεῖν
κυάθους ἕκαστον [1] ἐβιάσω σὺ δώδεκα.

Οἴδασι δὲ οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὰ νῦν καλούμενα ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνα. ἐμφανίζει δὲ Φερεκράτης περὶ τούτων ἐν Ἐπιλήσμονι ἢ Θαλάσσῃ, οὕτως·

Συσκευασάμενος δεῖπνον, ἐν τὸ σπυρίδιον, [2]
ἐβάδιζεν ὡς πρὸς Ὠφέλην.

τοῦτο δὲ σαφῶς δηλοῖ τὸ ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον, ὅταν τις αὐτὸς αὐτῷ σκευάσας δεῖπνον, καὶ συνθεὶς εἰς σπυ- b
ρίδα, παρά τινα δειπνήσων ἴῃ. Σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου φόνου. [3] φησὶ γὰρ ἐκεῖνον ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλήμενον. καὶ Πλάτων δέ φησι „τοῖς τὸ σύνδειπνον ποιησαμένοις·“ καὶ Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ·

ἐν τοῖσι [4] συνδείπνοις ἐπαινῶν Αἰσχύλον.

διόπερ τινὲς καὶ τὸ Σοφοκλέους δρᾶμα κατὰ τὸ οὐδέ-

1 ἑκατὸν vulgo. 2 ἐς τὸ σπυρίδιον malebam. ἐν τῇ σπυρίδι ed. Caſ. 3 φόνῳ edd. 4 ἐν τοῖς vulgo.

acceſſoria nobis coena eſt: cuius in honorem heri
tu unumquemque duodecim bibere cyathos coëgiſti.

Norunt vero veteres etiam *e ſportulis coenas* quae vocantur: id quod Pherecrates ſignificat in Obliviofo ſive Thalaſſa, his verbis:

Compoſitâ coenâ, ita ut unam compleret ſportulam,
ad Ophellam perrexit.

Perſpicue autem hoc declarat *coenam e ſportula*, quum quis ſibi ipſi coenam paratam componit in ſportulam, & cum ea abit apud alium coenaturus. Vocabulo σύνδειπνον, pro *convivio*, uſus eſt Lyſias in Oratione contra Micinum homicidii reum. Ait enim, *ad* σύνδειπνον *fuiſſe illum vocatum.* Etiam Plato dixit, *his qui* σύνδειπνον *fecerant.* Et Ariſtophanes, Gerytade:

in conviviis (συνδείπνοις) *laudans Aeſchylum.*

Quare etiam nonnulli Sophoclis fabulam neutro genere

τερον ἐπιγράφειν ἀξιοῦσι, Σύνδειπνον. Καλοῦσι δέ τινα καὶ συναγώγιμα δεῖπνα· ὡς Ἄλεξις, ἐν Φιλοκάλῳ ἢ Νύμφαις·

c — — Κατάκεισο, κἀκείνας κάλει.
συναγώγιμον ποιῶμεν. ἀλλ' εὖ οἶδ', ὅτι
κυμινοπρίστης ὁ τρόπος ἐστί σου πάλαι.

καὶ Ἔφιππος, ἐν Γηρυόνῃ· „Καὶ συναγώγιμον συμπόσιον ἐπικληροῦσιν.“ [1] Ἔλεγον δὲ συνάγειν καὶ τὸ μετ' ἀλλήλων πίνειν, καὶ συναγώγιον τὸ συμπόσιον. Μένανδρος ἐν Πιμπραμένῃ· [2]

Καὶ νῦν ὑπὲρ τούτων συνάγουσι κατὰ μόνας.

εἶθ' ἑξῆς ἔφη·

d — Ἐπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον.

Μήποτε δὲ τοῦτ' ἐστιν τὸ ἀπὸ συμβολῶν καλούμενον; Τίνες δ' [3] αἱ συμβολαὶ, αὐτὸς Ἄλεξις ἐν Μανδραγοριζομένῃ σημαίνει διὰ τούτων·

1 ἐπιπληροῦσιν, corr. Casaub. 2 Forf. Μένανδρος Ἐμπιμπραμένῃ. 3 τίνες δ' εἰσὶν αἱ συμβ. edd.

Σύνδειπνον inſcriptam eſſe cenſent, Nominantur porro etiam συναγώγιμοι quaedam *coenae*. Sic Alexis, in Philocalo ſive Nymphis:

— Adcumbe, & illas voca.
Synagogimon agimus. Sed pulcre pridem
tuum novi ingenium, cymini - ſectorem te eſſe.

Et Ephippus in Geryone: *& ſynagogimon convivium ſortiuntur.* [ſive, *peragunt.*] Dicebant vero συνάγειν, pro *compotare:* & συναγώγιον, pro *compotatione* vel *convivio.* Menander, in Incenſa:

Et nunc horum cauſſa compotant (συνάγουσι) *ſeorſim.*

Moxque deinde ait:

— & peregit convivium. (συναγώγιον.)

Fuerit hoc vero fortaſſe id quod *de ſymbolis* vocant. Quaenam vero fuerint *ſymbolae*, ipſe Alexis indicat in Muliere Mandragoris - utente, ubi ait:

A. Ἥξω φέρουσα συμβολὰς τοίνυν ἅμα.
B. Πῶς, συμβολάς; A. Τὰς ταινίας οἱ Χαλκιδεῖς,
καὶ τοὺς ἀλαβάστους, συμβολὰς καλοῦσι, γραῦ.

Ἀργεῖοι δ᾽, ὡς ἐν τοῖς Ὑπομνήμασί φησιν Ἡγήσανδρος, [1] (γράφει δ᾽ οὕτως) „τὴν συμβολὴν τὴν εἰς τὰ συμπόσια ὑπὸ τῶν πινόντων εἰσφερομένην Ἀργεῖοι χῶν καλοῦσι· τὴν δὲ μερίδα, αἶσαν.“ e

LXIX. Conclusio libri.

Οὐκ ἀνάρμοστον δὲ καὶ τούτου τοῦ συγγράμματος τέλος [2] εἰληφότος, ἑταῖρε Τιμόκρατες, αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸν λόγον, μὴ καὶ ἡμᾶς τις οἰηθῇ κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα ἰχθῦς ποτε γεγονέναι. Φησὶ γὰρ ὁ Φυσικός·

Ἤδη γάρ ποτ᾽ ἐγὼ γενόμην κούρη τε κόρος τε,
θάμνος τ᾽, οἰωνός τε, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπνοος [3] ἰχθύς.

1 Verba χῶν ἐκάλουν inserenda censuerat Cas. 2 μῆκος malim.
3 ἔμπορος ms. A. ἔμπυρος ed. Ven. & Bas. cum aliis auctoribus.

A. *Adferam igitur symbolas cunctas simul.*
B. *Quas symbolas?* A. *Fascias, & unguentaria,*
symbolas vocant Chalcidenses, o mulier.

Argivi vero, ut ait Hegesander in Commentariis, cuius ipsa haec sunt verba: » Argivi symbolam, quae ad convivia a compotantibus confertur, χῶν adpellant; portionem vero, αἶσαν. «

69. Quoniam vero ad magnitudinem haud incongruam hic quoque liber excrevit, amice Timocrates, finem huius disputationis hic faciamus; ne etiam nos existimet aliquis, quod de se Empedocles praedicavit, pisces olim fuisse. Dicit enim Physicus:

Iam enim ego & puer fui, idemque puella,
& frutex, & avis, & degens in mari piscis.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.[1]

p. 366 a ΔΟΡΠΟΥ δ' ἐξαῦτις [2] μνησώμεθα· χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ I. Quaestiones ab Ulpiano propositae.
χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται,
ἐμοί τε καὶ σοὶ, ὦ Τιμόκρατες. Περιενεχθέντων γὰρ κωλήνων, καί τινος εἰπόντος εἰ ταχεραί εἰσιν; Παρὰ τίνι κεῖται [3] τὸ ταχερόν; ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη. καὶ σί-

1 In ms. A. Τῶν εἰς λ'. ἀρχὴ τοῦ ιϛ'. — Θ'. 2 ἐξαῦθις edd.
3 κεῖται καὶ τὸ ταχ. edd.

ATHENAEI DEIPNOSOPHISTARUM

LIBER NONUS.

Coenae rursus faciamus mentionem: manibus autem aquam
infundant: sermones vero mane etiam futuri sunt
mihi tibique, o Timocrates. Nam cum circumferrentur pernae, quaesissetque convivarum unus, an ταχεραὶ (id est, *tenerae*) essent; statim Ulpianus: Apud quemnam, inquit, auctorem reperitur vox ταχερός? tum ve-

ναπι δὲ τίς εἴρηκε τὸ νάπυ; ὁρῶ γὰρ ἐν παροψίσι περιφερόμενον μετὰ τῶν κωλεῶν. [1] οἶδα γὰρ καὶ οὕτως λεγόμενον, κωλεὸν, ἀρσενικῶς· καὶ οὐχ, ὡς οἱ ἡμεδαποὶ [2] Ἀθηναῖοι, μόνως [3] θηλυκῶς. Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν Μεγαρίδι φησίν· „Ὀρύα, [4] τυρίδιον, [5] κωλεοὶ, σφονδύλοι, τῶν δὲ βρωμάτων οὐδὲ ἕν.“ καὶ ἐν Κύκλωπι· b

— — Χορδαί τε ἁδὺ,
ναὶ μὰ Δία, χ' ὡ κωλεός.

Μάθετε δὲ καὶ τοῦτο παρ' ἐμοῦ, ὦ σοφώτατοι, ὅτι νῦν ὁ Ἐπίχαρμος καὶ χορδὴν ὠνόμασεν, ἀεί ποτε ὀρύαν καλῶν. καὶ ἅλας δὲ ἡδυσμένους ὁρῶ ἐν ἄλλαις παροψίσιν. ἀνηδύντων δὲ ἁλῶν πλήρεις οἱ Κυνικοὶ, παρ' οἷς κατὰ τὸν Ἀντιφάνην, λέγει δ' ἐν Κωρύκῳ τις ἄλλος κύων·

1 κωλήνων vulgo. 2 ὑμεδαποὶ corr. Casaub. 3 μόνον edd.
4 ὄρεια vulgo. 5 τηρίδιον Ms.

ro *sinapi* Graece quis dixit, pro eo quod *napy* vulgo dicitur? Nam hoc etiam in patinis video circumferri *μετὰ τῶν κωλεῶν*: (*cum pernis.*) novi enim sic quoque dici, ὁ κωλεὸς, masculo genere, non solum foeminino, quemadmodum Attici nostrates. Epicharmus certe, in Megaride, ait: *Orya* (i. e. intestinum, lactes, vel chordae,) *caseolus*, *colei*, (i. e. pernae) *sphondyli*: *eduli vero nihil.* Idem, in Cyclope:

— *& chordae* (s. *lactes*) *suaves sunt*,
per Iovem, *atque etiam perna.* (ὁ κωλεός.)

Iam vero & hoc ex me discite, sapientissimi viri, *chordam* nunc vocare Epicharmum, quam idem constanter aliâs *oryan* adpellat. Video porro etiam *salem conditum* in aliis patinis. *Inconditi* vero *salis* pleni sunt Cynici; apud quos, iuxta Antiphanem in Coryco, alius quidam canis haec dicit:

— Τῶν θαλαττίων δ' ἀεὶ
c ὄψων [1] ἓν ἔχομεν, [2] διὰ τέλους δὲ τοῦθ', ἅλα. [3]
[4] ἐπὶ δὲ τούτοις πίνομεν οἰνάριον εἶδος [5] νὴ Δί' οἰκίας
τρόπον πόσειδος [6] οἷον [7] τοῖς παροῦσι συμφέρει
ἀπαξάπασιν [8] ὀξυβάφῳ ποτηρίῳ.

Ὁρῶ δὲ καὶ μετ' ὄξους ἀναμεμιγμένον γάρον. οἶδα δὲ, ὅτι νῦν τινες τῶν Ποντικῶν ἰδίᾳ καθ' αὑτὸ κατασκευάζονται ὀξύγαρον.

Πρὸς ταῦτα ἀπαντήσας ὁ Ζωΐλος, ἔφη· Ἀριστοφάνης, ὦ οὗτος, ἐν Λημνίαις τὸ ταχερὸν ἔταξεν ἐπὶ τοῦ τρυφεροῦ, λέγων οὕτως·

II. Vocab. ταχερός.

d Λῆμνος κυάμους τρέφουσα ταχεροὺς καὶ καλούς.

καὶ Φερεκράτης, Κραπατάλλοις· [9]

Ταχεροὺς παῆσαι τοὺς ἐρεβίνθους αὐτόθι. [10]

1 ὄψον ed. Casaub. 2 ἔνεχ' ὁ μὲν vulgo. 3 τοῦτο ἅλα vulgo. 4 Quae sequuntur, dedimus sicut leguntur in vetustis membranis, corrupta quidem, & incerta. 5 ἧδος vel ἥδος utique videtur legendum. 6 An οἰκείας τρόπον πόθιος? Ignorant τρόπον edd. & dein Πόσειδον habent. 7 οἷος edd. 8 ἀπαξανάπασιν Ms. 9 Κραπατάλοις edd. 10 Forf. αὐτόθεν.

— *Ex marinorum genere obsoniorum*
unum semper habemus, sed id constanter, salem.
Ad haec bibimus villum, acetum, per Iovem,
proprium genus potionis; quale praesentibus conducit
ad unum omnibus: ex acetabulo pro poculo.

Video vero etiam aceto mixtum garum: scio autem, nostris diebus nonnullos e Ponticis seorsim per se *oxygarum* parare.

2. Ad haec respondens Zoilus, ait: Heus tu! vocabulum ταχερὸν, de eo quod *tenerum* & *delicatum* est, Aristophanes posuit in Lemniis, ubi ait:

Lemnus fabas alens ταχερὰς (*teneras*) *& bonas.*

Item Pherecrates, in Crapatallis:

Ταχερὰ (tenera) *facere cicera e vestigio.*

Σίνηπι, Νάπυ Atticis. Σίνηπι δ' ὠνόμασε Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος, ἐν μὲν Θηριακοῖς, οὕτως·

Ἢ μὴν καὶ σικύην χαλκήρεα, ἢ σίνηπυ. [1]

ἐν δὲ τοῖς Γεωργικοῖς·

Σπέρματά τ' ἐνδάκνοντα σινήπυος. —

καὶ πάλιν·

Κάρδαμον, ἀῤῥινόν τε [2] μελάμφυλλόν τε σίνηπυ.

Κράτης δ', ἐν τοῖς Περὶ τῆς Ἀττικῆς Λέξεως, Ἀριστοφάνη παριστᾷ λέγοντα·

Καὶ βλέπει σίναπυ, [3] καὶ τὰ πρόσωπ' ἀνέσπασε·

καθά φησι Σέλευκος ἐν τοῖς Περὶ Ἑλληνισμοῦ. ἔστι δ' ὁ στίχος ἐξ Ἱππέων, καὶ ἔχει οὕτως·

κἄβλεψε νάπυ. —

Οὐδεὶς δ' Ἀττικῶν σίναπυ ἔφη. Ἔχει δὲ ἑκάτερον λό-

1 σίνηπι edd. ut supra, sic hic & deinde. 2 ἀρινόν τε edd.
3 Rursus σίναπι edd. Et paulo post iterum.

Sinapi vero nominavit Nicander Colophonius in Theriacis, his verbis:

Aut vero aeneam cucurbitulam, aut sinapi.

Et in Georgicis:

Mordaxque semen sinapi.

& rursus:

Nasturtium, & nares laedens nigris conspicuum foliis sinapi.

[sive: *Nasturtium, & arrhinum, & nigris foliis sinapi.*]

Crates vero, in opere De Attica Dictione, Aristophanem citat dicentem:

καὶ βλέπει σίναπυ, & frontem contraxit:

ut refert Seleucus in libris De Hellenismo. At ductus est versus ex Comici Equitibus, & sic habet:

κἄβλεψε νάπυ. —

Nemo vero ex Atticis *sinapy* (aut *sinapi*) dixit. Quamquam neutrum caret ratione. *Napy* enim, quasi *naphy*,

γον. νάπυ μὲν γὰρ, οἷον νάφυ· ὅτι ἐστέρηται φύσεως. ἀφυὲς γὰρ, καὶ μικρὸν, ὥσπερ καὶ ἡ ἀφύη. σίναπυ δὲ, ὅτι σίνεται τοὺς ὦπας ἐν τῇ ὀδμῇ· ὡς καὶ τὸ κρόμμυον, ὅτι τὰς κόρας μύομεν. Ξέναρχος δὲ ὁ κωμῳδιοποιὸς [1] ἐν Σκύθαις ἔφη·

„Τουτὶ τὸ κακὸν οὐκ ἔστ' ἔτι κακόν. [2] τὸ θυ-
b „γάτριόν τε [3] μου σεσινάπηκεν διὰ τῆς ξένης.“

Ἁλῶν δὲ καὶ ὄξους μέμνηται ὁ καλὸς Ἀριστοφάνης, ἐν τοῖς περὶ Σθενέλου τοῦ τραγικοῦ λέγων·

A. Καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥήματα; [4]
B. Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος [5] ἢ λευκοὺς ἅλας.

III. Παροψίς: de Obsonio.

Ἡμεῖς μὲν οὖν σοι ταῦτα, καλὲ ἄνθρωπε, ζητοῦντι συνεισευπορήσαμεν. σὺ δ' ἡμῖν ἀποκρίνασθαι δίκαιος εἶ, παρὰ τίνι ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἡ παροψὶς κεῖ-

1 κωμῳδοποιὸς edd. 2 τλατὸν malebat Casaub. 3 τε deest Epit. 4 ῥῆμα ed. Ven. & Bas. cum Ms. ῥῆμά τι ed. Cas. 5 ἐμβαπτόμενον edd.

(νάφυ) sonat id quod φύσιν (id est, *incrementum*) non habet. Est enim ἀφυὲς, & parvum: unde etiam *aphya* nomen invenit. *Sinapy* vero (vel *sinapi*) nominatur, quoniam σίνεται τοὺς ὦπας (*laedit oculos*) olfactu; quemadmodum & κρόμμυον (*cepa*) nomen ex eo habet, quoniam eo admoto τὰς κόρας μύομεν. (*oculos claudimus.*) Xenarchus vero, comicus poëta, in Scythis ait:

Hoc malum non amplius est malum. [sive, *non amplius est ferendum.*] *Et filiola mea per hanc peregrinam* σεσινάπηκεν.

Salis vero & *aceti* meminit elegans Aristophanes, quo loco de Sthenelo tragico verba facit, ubi ait:

A. *Et Stheneli verba quo pacto ego devorarem?*
B. *In acetum si intingeres aut candidum salem.*

3. Nos igitur tibi quaerenti, praeclare vir, hasce copias suppeditavimus: nunc aequum est, ut tu nobis expromas, apud quem auctorem vocabulum παροψὶς

ται; ἐπὶ μὲν γὰρ ὄψου παρεσκευασμένου ποικίλου, καὶ εἴδους [1] τινὸς τοιούτου, Πλάτωνα οἶδα εἰρηκότα ἐν Ἑορταῖς οὕτως· c

Ὁπόθεν ἔσοιτο μάζα καὶ παροψίδες.

ἐν δὲ Εὐρώπῃ πάλιν ἐπὶ παροψήματος διὰ πλειόνων εἴρηκεν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τάδε·

A. Γυνὴ καθεύδουσ' ἐστίν. B. Ἀργὸν μανθάνω.
A. Ἐγρηγορυῖαι δ' εἰσὶν αἱ παροψίδες
αὗται μόνον κρείττους [2] πολὺ χρῆμ' εἰς ἡδονὴν
ἧνται λαβεῖν. [3] εὐ [4] γάρ τινες παροψίδες
εἴσ' ἀντιβολῶ σε; — d

κἀν τοῖς δ' ἑξῆς δίεισιν, ὥσπερ ἐπὶ παροψήματος λέγων τῶν παροψίδων. ἐν δὲ Φάωνι·

Τὰ δ' ἀλλότρι' ἔσθ' ὅμοια ταῖς παροψίσι·
βραχὺ γάρ [σε] [5] τέρψαντ' ἐξανάλωται ταχύ.

1 Immo ἤδους, aut ἥδους. 2 Forf. κρεῖττον. 3 ντάλλαβεῖν Ms. Nobis non liquet. 4 ποῦ corrigunt. 5 Vocula ex coniect. adiecta.

de *vase* positum legatur. Nam de obsonio parato varii generis, & de scitamento quodam, novi Platonem sic dixisse in fabula Feriis:

Unde foret maza & paropsides.

In Europa vero rursus de quodam obsonii genere pluribus verbis loquens, eodem vocabulo usus est; ubi cum alia, tum haec dicit:

A. *Dormit quidem uxor.* B. *Intelligo otiosam esse.*
A. *At pervigiles sunt paropsides*
hae solae ad voluptatem longe praestantiores,
positae ad sumendum. B. *Ubi vero sunt paropsides?*
per Deos te quaeso.

Et sic etiam in sequentibus pergit de *paropsidibus* loqui, tamquam de obsonio quodam. In Phaone vero ait:

Res alienae similes sunt paropsidibus:
postquam paululum te oblectarunt, brevi absumtae sunt.

'Ἀριστοφάνης, Δαιδάλῳ·

Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνός γε τοῦ τρόπου,
ὥσπερ παροψὶς, μοιχὸς ἐσκευασμένος.

Σιωπῶντος οὖν τοῦ Οὐλπιανοῦ· 'Ἀλλ' ἐγὼ, φησὶν ὁ Λεωνίδης, εἰπεῖν εἰμι δίκαιος, πολλὰ ἤδη σιωπήσας· — IV. Eveni monitum de contradicendo.

e Πολλοῖς δ' ἀντιλέγειν μὲν [1] —
(κατὰ τὸν Πάριον Εὔηνον)

— ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως·
ὀρθῶς δ' ἀντιλέγειν, οὐκ ἔτι τοῦτ' ἐν ἔθει. [2]
Καὶ πρὸς μὲν τούτοις ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιός·
Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, [3] ἐμοὶ δὲ τάδε.
Τοὺς ξυνετοὺς δ' ἄν τις πείσειε τάχιστα λέγων εὖ,
οἵπερ καὶ ῥᾴστης εἰσὶ διδασκαλίας.

'Ἐπὶ τοῦ σκεύους οὖν εἴρηκεν, ὦ φιλότης Μυρτίλε, f (προήρπασα γάρ σου τὸν λόγον) 'Ἀντιφάνης, Βοιωτίῳ· [4] — V. Παροψίς: de vase.

1 μὲν adiecimus ex Stob. 2 ἐθέλει olim apud Athen. quod teneri fortaſſe debuerat. 3 ἐστὶν ed. Caſ. 4 Rectius, ut videtur, Βοιωτίᾳ apud Poll.

Ariſtophanes, Daedalo:

Cunctis mulieribus ex eâdem ingenii indole,
ut paropſis, ſic moechus paratus eſt.

4. Tacente vero Ulpiano, Leonidas: At ego, inquit, pro meo iure verba ſum facturus, cum iam diu adhuc ſiluerim. *Sunt autem*, ut Evenus ait Parius:

Sunt quibus is mos eſt, nullo ut diſcrimine contra
dicere, non etiam dicere recte velint.
His ego cenſuerim vetus hoc debere reponi:
» Illa tibi placeant, dum magis iſta mihi.
» Rem bene ſi dicas, prudentes flectere paucis
» eſt tibi: ſunt etenim ductilis ingenii. «

5. De vaſe igitur, amiciſſime Myrtile, (tibi enim praeripui ſermonem) vocabulo *paropſis* uſus eſt Antiphanes, in Boeotio: (*ſive*, Boeotiâ:)

Καλέσασά τε παρατίθησιν ἐν παροψίδι. [1]

καὶ Ἄλεξις, ἐν Ἡσιόνῃ·

Ὡς εἶδε [2] τὴν τράπεζαν ἀνθρώπους δύο
φέροντας εἴσω, ποικίλων παροψίδων
κόσμου βρύουσαν, οὐκ ἔτ' εἰς ἐμὲ βλέπων. [3]

καὶ ὁ τὰ εἰς Μάγνητα ἀναφερόμενα ποιήσας, ἐν Διονύσῳ πρώτῳ·

Καὶ ταῦτα μέν μοι τῶν κακῶν παροψίδες.

Παροψὶς de condimento & cibo delicatiore.

Ἀχαιὸς δ' Αἴθωνι Σατυρικῷ, 2

Κεκερματίσθω δ' ἄλλα μοι παροψίδων
κάτεφθα καὶ κνισσηρὰ [4] παραφλογίσματα.

Σωτάδης δ' ὁ κωμικὸς, Παραλυτρουμένῳ·

Παροψὶς εἶναι φαίνομαι τῷ Κρωβύλῳ·
τοῦτον μασᾶται, παρακατεσθίει δ' ἐμέ.

1 παροψίσι Pollux. 2 Perperam Ὡς δὲ τὴν ed. Caf. Ὡς ἴδε ed. Ven. & Baf. 3 βλέπον Ms. 4 κνισηρὰ edd.

Poſtquam ad coenam (te) *illa vocavit, adponit in paropſide.*

Et Alexis, in Heſione:

Ut vidit homines duo, menſam
intro geſtantes, variarum paropſidum
adparatu onuſtam, non amplius me reſpiciens.

Et qui fabularum auctor eſt, quae Magneti adſcribuntur, in Baccho priore:

Et hae quidem mihi malorum paropſides.

Achaeus vero, in Aethone Satyrico:

Minutatim vero concidantur mihi alia paropſidum
elixa, & nidorem exhalantia aſſa aut frixa.

Sotades vero comicus, in Paralytrumeno: (*ſive*, Perperam redemto.)

Paropſis eſſe ego videor Crobylo:
hunc manducat, me vero ſimul velut obſonium devorat.

Ἀμφιβόλως δ᾽ εἴρηται τὸ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι ἐν πρώτῳ Παιδείας. Φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος· „Προσῆγεν[1] αὐτῷ παροψίδας καὶ παντοδαπὰ ἐμβάμματα καὶ βρώματα.“[2] καὶ παρὰ τῷ τὸν Χείρωνα δὲ[3] πε-
b ποιηκότι τὸν εἰς Φερεκράτην ἀναφερόμενον, ἐπὶ ἡδύσματος ἡ παροψὶς κεῖται· καὶ οὐχ, ὡς Δίδυμος ἐν τῷ Περὶ Παρεφθορυίας Λέξεως, ἐπὶ τοῦ ἀγγείου. Φησὶ γάρ·

Νὴ τὸν Δί᾽, ὥσπερ αἱ παροψίδες
τὴν αἰτίαν ἔχουσ᾽ ἀπὸ τῶν ἡδυσμάτων,
οὓς * ὁ Καλέτας ἀξιοῖ[4] τοῦ μηθενός.

Νικοφῶν, Σειρῆσιν·

Ἄλλος μαχέσθω περὶ ἕδρας παροψίδι.[5]

Ἀριστοφάνης, Δαιδάλῳ·

c Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνός γε τοῦ τρόπου,
ὥσπερ παροψὶς, μοιχὸς ἐσκευασμένος.

1 ἔφη h. l. inserunt edd. 2 καὶ βρωμ. desunt ed. Cas. 3 δὲ deest ed. Bas. & Cas. 4 οὓς ὁ καλὸς οὗτος ἀξιοῖ corr. Cas. οὕτως ὁ καλέσας ἄξιος Adam. 5 παροψίδος interpretatus est Dalec.

Ambigue vero dictum est illud apud Xenophontem primo libro Institutionis Cyri. Dicit enim philosophus: »Adponebat ei offerebatque paropsides & varia embammata cibosque.« Sed & apud auctorem Chironis, quem Pherecratem esse perhibent, *paropsis* dicitur de condimento aut cibo delicatiore: & non de vase, ut vult Didymus in libro De Corrupta Lectione. Dicit enim:

Per Iovem, sicut paropsides
ob condimenta vel laudantur vel damnantur,
sic hos Caletas [sive, *is qui eos vocavit*] *nihili aestimat.*

Nicophon, in Sirenibus:

Alius pugnet de sede cum paropside.

Aristophanes, Daedalo:

Cunctis mulieribus ex eâdem ingenii indole,
ut paropsis, sic moechus paratus est.

Πλάτων, Ἑορταῖς·

Ὅποθεν ἔσοιτο μᾶζα καὶ παροψίδες.

περὶ βολβῶν δ' ἀρτύσεως καὶ σκευασίας τὸν λόγον ποιεῖται. Οἱ δ' Ἀττικοὶ, ὦ Συραττικὲ Οὐλπιανὲ, καὶ ἔμβαμμα λέγουσιν. ὡς Θεόπομπος, ἐν Εἰρήνῃ· „Ὁ μὲν

γὰρ ἄρτος ἡδύ· τὸ δὲ φενακίζειν, προσὸν

ἔμβαμμα τοῖς ἄρτοις, πονηρὸν γίνεται.“

VI. Κωλῆν, & κωλῆ. Perna, petaso.

Καὶ κωλῆνα δὲ λέγουσι, καὶ κωλῆν. Εὔπολις, Αὐτολύκῳ·

Σκέλη δὲ καὶ κωλῆνες εὐθὺ τοῦ ῥόφου. [1]

Εὐριπίδης, Σκείρωνι·

οὐδὲ κωλῆνες νεβρῶν. [2]

Ἀπὸ δὲ τοῦ κωλέα συνῃρημένον ἐστὶν, ὡς συκέα συκῆ, λεοντέα λεοντῆ, κωλέα κωλῆ. Ἀριστοφάνης, Πλούτῳ δευτέρῳ·

Οἴμοι δὲ κωλῆς, ἣν ἐγὼ κατήσθιον.

1 ῥόθου edd. 2 νεκρῶν vulgo.

Plato, in Feriis:

Unde foret maza & paropsides:

loquitur autem de condiendis parandisque bulbis. Attici vero, o Syr-Attice Ulpiane, etiam *embamma* dicunt. Sic Theopompus, in Pace:

Panis quidem suavis: sed, pani pro embammate
sannas aut imposturas addere, pravum est.

6. *Pernam* autem vel *petasonem* & κωλῆνα dicunt, & κωλῆν. Eupolis, in Autolyco:

Crura & pernae (κωλῆνες) *statim a sorbitione.*

Euripides, Scirone:

Nec hinnulorum pernae. (κωλῆνες.)

Est autem vocabulum κωλῆ ex κωλέα contractum, ut συκῆ ex συκέα, λεοντῆ ex λεοντέα. Aristophanes, in Pluto posteriore:

Heu pernam, (Οἴμοι τῆς κωλῆς) *quam comedi.*

καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν·

e Καὶ δελφακίων ἁπαλῶν κωλαὶ, [1]
καὶ χναυμάτια πτερόεντα.

ἐν δὲ Πελαργοῖς·

Κεφαλάς τ' ἀρνῶν, κωλας ἐρίφων.

Πλάτων, Γρυψίν·

Ἰχθῦς, κωλὰς, φύσκας.

Ἀμειψίας, Κόννῳ·

— Δίδοται μάλισθ' ἱερώσυνα
κωλῆ, τὸ πλευρὸν, ἡμίκραιρ' ἀριστερά.

Ξενοφῶν, Κυνηγετικῷ· „κωλῆν σαρκώδη, λαγόνας ὑγράς." καὶ Ξενοφάνης δ' ὁ Κωλοφώνιος ἐν τοῖς Ἐλεγείοις φησίν·

Πέμψας γὰρ κωλῆν ἐρίφου, σκέλος ἤραο [2] πῖον
f ταύρου λαρινοῦ, τίμιον ἀνδρὶ λαχεῖν,
τοῦ κλέος Ἑλλάδα πᾶσαν ἀφίξεται, οὐδ' ἀπολήξει

1 Rectius fcribetur κωλαῖ, & deinde κωλᾶς. 2 ἤραο edd.

& in Convivatoribus:

Et porcellorum tenerorum pernae, (κωλαῖ,)
& alatae cupediae.

Idem, in Ciconiis:

Agnorumque capita, & hoedorum pernas.

Plato, in Vulturibus:

Pifces, pernas, lucanicas.

Ameipfias, Conno:

Sacerdotibus de victima maxime datur perna,
& latus, & dimidiati pars finiftra capitis.

Xenophon, De Venatione: *Pernam* (κωλῆν) *carnofam, ilia mollia.* Atque etiam Xenophanes Colophonius in Elegis ait:

Miffâ pernâ hoedinâ, crus reportafti pingue
tauri faginati, munus honorificum viro,
cuius gloria totam pervadet Graeciam, nec definet umquam

ἔς τ' ἂν ἀοιδάων ᾖ γένος Ἑλλαδικόν.[1]

VII. Cibi varii. Pipiones.

Ἑξῆς δὲ τούτων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν ἐπιφερομένων, ἡμεῖς ἐπισημανούμεθα τὰ μνήμης ἄξια. καὶ γὰρ ὀρνίθων πλῆθος ἦν ἀεὶ, καὶ χηνῶν· ἔτι δὲ τῶν νεοσσῶν ὀρνίθων, οὓς πίπους[2] τινὲς καλοῦσι, καὶ χοίρων, καὶ τῶν περισπουδάστων Φασιανικῶν ὀρνίθων. Περὶ λαχάνων οὖν πρότερον ἐκθέμενός σοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων μετὰ ταῦτα διηγήσομαι. 2

VIII. Olera. Raparum varia genera.

ΓΟΓΓΥΛΙ'ΔΕΣ. Ταύτας Ἀπελλᾶς,[3] ἐν τῷ Περὶ τῶν[4] ἐν Πελοποννήσῳ Πόλεων, ὑπὸ Λακεδαιμονίων γαστέρας[5] φησὶ καλεῖσθαι. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώσσαις, παρὰ Βοιωτοῖς γάστρας[6] ὀνομάζεσθαι τὰς κράμβας· τὰς δὲ γογγυλίδας, ζεκελτίδας.[7] Ἀμερίας δὲ καὶ Τιμαχίδας, τὰς κολοκύντας ζακελτίδας καλεῖσθαι. Σπεύσιππος δ' ἐν

1 Ἑλλαδικῶν ed. Caf. 2. 3. 2 ἵππους vulgo. 3 Ἀπόλλας vulgo. Ἀπολλᾶς corr. Cafaub. 4 ἐν τῷ μέρει τῶν ἐν Πελ. ms. *A*. 5 γαστραίας Hefych. 6 Rurfus γαστέρας edd. γαστέας ms. *A*. 7 ζακελτ. etiam h. l. ms. *Ep*.

tantisper dum fupererit Graecorum genus carminum.

7. Deinde multi illati funt cibi & multifarii: quorum nos notabimus hos qui funt memoratu digniores. Aderat enim femper gallinarum magna copia & anferum; praetereaque pullorum gallinaceorum, quos *pipiones* nonnulli vocant; tum vero & porcinae, & defideratiffimarum avium phafianarum. Poftquam igitur de *Oleribus* tibi expofuero, deinde etiam de aliis differam.

8. Rapae. Has Apellas, in libro de Peloponnefi Civitatibus, a Lacedaemoniis ait γαστέρας (quafi *ventres* dicas) nominari. Nicander vero Colophonius in Gloffis, apud Boeotos γάστρας (*ventres*) tradit braffican adpellari; rapas vero, *zeceltidas*. (five, *zaceltidas*.) Amerias vero & Timachidas, cucurbitas aiunt *zaceltidas* no-

b δευτέρῳ Ὁμοίων· „Ῥαφανὶς, φησὶ, γογγυλὶς, ῥάφυς, ἀνάῤῥινον, ὅμοια.“ τὴν δὲ ῥάφυν Γλαῦκος, ἐν τῷ Ὀψαρτυτικῷ, διὰ τοῦ π ψιλῶς καλεῖ ῥάπυν. τούτοις δ' οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ὅμοιον, εἰ μὴ ἡ νῦν προσαγορευομένη βουνιάς. Θεόφραστος δὲ βουνιάδα μὲν οὐκ ὀνομάζει, ἄῤῥενα δὲ καλεῖ τινα γογγυλίδα, καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ βουνιάς. Νίκανδρος δ' ἐν τοῖς Γεωργικοῖς τῆς βουνιάδος μνημονεύει·

Γογγυλίδας σπείροις δὲ κυλινδρωτῆς ἐφ' ἅλωος,
c ὄφρ' ἂν ἴσαι πλαβάνοισι [1] χαμηλότεραι θαλέθωσι. [2]
βουνιὰς, † ἀλλ' εἴσω ῥαφάνοις εἴσω λαθαρωκοὶ [3]
γογγυλίδες. [4] δισσὴ γὰρ ἴδ' ἐκ [5] ῥαφάνοιο γενέθλη,
μακρή τε, στιφρή τε, φαείνεται ἐν πρασιῇσι. [6]

1 πλατάνοισι edd. 2 Nescio an hîc interpungenda oratio. 3 Corruptum versum non licuit interpretari. 4 Alibi γογγυλίδος δ' σσλ &c. 5 γὰρ ῥαφάνοι ed. Ven. & Bas. γάρ τ' ἐκ ῥαφ. ed. Casaub. γὰρ δ' ἐκ ῥαφ. Ms. 6 τρασιῇσι h. l. Ms. & editt. vett.

minari. Speusippus vero, secundo Similium: »Similia sunt, ait, radicula, rapa, raphys, anarrhinum.« Raphyn vero Glaucus, in Arte Coquinaria, per *p* literam *rapyn* nominat. His vero nihil similius quam ea quam *buniada* (*napum*) vocamus. Theophrastus quidem *buniadem* non nominat; sed *masculam* aliquam vocat *rapam*, quae fortasse bunias fuerit. Nicander vero in Georgicis mentionem facit buniadis:

Rapas vero feras in area cylindro complanata,
ut in orbem patentes humiliores progerminent
bunias † . . . .
rapae. Duplex enim, ecce, ex raphano progenies,
oblonga, & in rotundum compacta, conspicitur in areolis.

Κηφισιακῶν δὲ γογγυλίδων μνημονεύει Κράτης ἐν Ῥήτορσιν οὕτως·

[1] Κηφισιακαῖσι γογγυλίσιν ὅμοια πάνυ.

Θεόφραστος δὲ γογγυλίδων φησὶν εἶναι γένη δύο, ἄῤῥεν καὶ θῆλυ.[2] γίνεσθαι δ' ἄμφω ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος. Ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐν τῇ εἰκοστῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν, περὶ τὴν Δαλματίαν,[3] d
φησὶ, γίγνεσθαι γογγυλίδας ἀκηπεύτους, καὶ ἀγρίους σταφυλίνους. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἰατρός· „Ἡ γογγυλὶς, φησὶ, λεπτυντική ἐστι, καὶ δριμεῖα, καὶ δύσπεπτος, ἔτι δὲ πνευματική. κρείττων δὲ ἡ βουνιὰς καθέστηκε· γλυκυτέρα γάρ ἐστι, καὶ πεπτικωτέρα, πρὸς τῷ εὐστόμαχος εἶναι καὶ τρόφιμος. ἡ δὲ ὀπτωμένη, φησὶ, γογγυλὶς μᾶλλον πέττεται,[4] περιττότερον δὲ λεπτύνει.“ Ταύτης μνημονεύει Εὔβουλος, ἐν Ἀγκυλίωνι,[5] οὕτως·

1 Ὡς Κηφ. Ms. 2 ἄῤῥενα καὶ θῆλυ ed. Ven. & Baſ. ἄῤῥενα καὶ θήλειαν ed. Caſ. cum ms. *Ep.* 3 περὶ τὴν ἀλματίαν editt. vett. cum Ms. 4 πέπτεται edd. 5 Ἀγκύλωνι edd.

Cephiſiacarum raparum meminit Crates in Oratoribus, his verbis:

Cephiſiacis rapis admodum ſimilia.

Theophraſtus vero raparum duo eſſe genera ait, maſculinum & foemininum: naſci autem ambo ex eodem ſemine. Poſidonius vero Stoicus ſeptimo & viceſimo libro Hiſtoriarum ſcribit, circa Dalmatiam [*an*, in ora maritima?] rapas naſci ſine cultura, & ſylveſtres paſtinacas. Diphilus medicus ſcribit: »Rapa attenuandi vim habet, acris eſt, & concoctu difficilis: praeterea flatus gignit. Melior vero bunias: quippe dulcior & concoctu facilior, adhaec ventriculo commoda, & ſatis nutriens. Aſſa vero rapa, ait, facilius etiam concoquitur, & valentius attenuat.« Huius Eubulus meminit in Ancylione, ubi ait:

e Ὀπτήσιμον γογγυλίδα ταυτηνὶ φέρω.
καὶ Ἄλεξις, ἐν Θεοφορήτῳ·
Λαλῶ Πτολεμαίῳ, γογγυλίδος ὀπτῶν.[1] τόμους.
„Ἡ δὲ ταριχευομένη γογγυλὶς, λεπτυντικωτέρα ἐστὶ τῆς ἑφθῆς, καὶ μάλιστα ἡ διὰ νάπυος γινομένη·“ ὥς φησιν ὁ Δίφιλος.

ΚΡΑΜΒΗ. Εὔδημος ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τῷ Περὶ Λαχάνων, κράμβης φησὶν εἶναι γένη τρία, τῆς τε καλουμένης ἁλμυρίδος, καὶ λειοφύλλου, καὶ σελινουσίης· τῇ δ᾽ ἡδονῇ πρώτην κεκρίσθαι τὴν ἁλμυρίδα. IX. Brassica, vel Crambe.
f Φύεται δ᾽ ἐν Ἐρετρίᾳ, καὶ Κύμῃ, καὶ Ῥόδῳ, ἔτι δὲ Κνίδῳ, καὶ Ἐφέσῳ· ἡ δὲ λειόφυλλος ἀνὰ πᾶσάν φησι χώραν γίγνεται. ἡ δὲ σελινουσία τὴν ὀνομασίαν ἔχει διὰ τὴν οὐλότητα· ἐμφερὴς γάρ ἐστι σελίνῳ, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην πύκνωσιν. Θεόφραστος δὲ οὕτως γράφει· „Τῆς δὲ ῥαφάνου (λέγω [2] δὲ τὴν κράμβην) ἡ μὲν

1 ὀπτῆς ms. *Ep.* 2 Rectius fuerit λέγει.

Assandam hancce rapam fero.
& Alexis, in Theophoreto: (*i. e.* Fanatico:)
Loquor cum Ptolemaeo, rapae segmenta assans.
Sale vero condita rapa maiorem attenuandi vim habet quam cocta, maxime vero illa quae cum sinapi conditur: ut ait Diphilus.

9. Brassica. Eudemus Atheniensis, in libro De Oleribus, brassicae tria genera esse tradit, unum halmyridis, (*sive*, marinae,) alterum glabrifoliae, tertium selinusiae: saporis autem suavitate primam omnium censeri halmyridem. Nascitur autem haec Eretriae, & Cymae, & in Rhodo; item Cnidi, & Ephesi: glabrifolia vero ubique locorum nascitur. Selinusia autem nomen habet a crispis foliis: est enim similis selino, (*i. e.* apio,) cum crispitudine foliorum, tum & reliqua spissitudine. Theophrastus vero sic scribit: „Brassicae (hanc enim

ἐστιν οὐλόφυλλος, [ἡ δὲ λειόφυλλος,] [1] ἡ δὲ ἀγρία.“ Δίφιλος δὲ ὁ Σίφνιος φησί· „Κράμβη δὲ καλλίστη γίνεται καὶ γλυκεῖα ἐν Κύμῃ· ἐν δὲ Ἀλεξανδρείᾳ πικρά. τὸ δ᾽ ἐκ Ῥόδου φερόμενον σπέρμα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐπὶ ἐνιαυτὸν γλυκεῖαν ποιεῖ τὴν κράμβην, μεθ᾽ ὃν χρόνον πάλιν ἐπιχωριάζει. Νίκανδρος δ᾽ ἐν Γεωργικοῖς·

Λείη μὲν κράμβη, ὁτὲ δ᾽ ἀγριὰς ἐμπίπτουσα, 2
σπειρομένη πολύφυλλος ἐνήβησε [2] πρασιῇσιν
ἡ οὔλη, καὶ τύριος ὁ [3] θαμνῖτις [4] πετάλοισιν,
ἢ [5] ἐπιφοινίσσουσα καὶ αὐχμηρῇσιν [6] ὁμοία
βατραχέῃ [7] Κύμη τε κακόχροος, ἡ μὲν ἔοικε
πέλμασιν, οἷσι πέδιλα παλίμβολα κασσύουσιν·
ἣν μάντιν λαχάνοισι παλαιογόνοι ἐνέπουσιν.

Μή ποτε δὲ ὁ Νίκανδρος μάντιν κέκληκε τὴν κράμ-

1 Desunt ista vulgo. 2 ἐνηβῆσαι vulgo. 3 θυρσώδης corrigit Villebr. 4 θαμνίτης edd. 5 ἢ καὶ ἐπιφοιν. Ms. 6 ἀλμυρῇσιν legebat Dalec. 7 βατραχέη τε edd.

intelligo, quem ῥάφανον dico) alia est crispifolia, alia sylvestris.« Diphilus vero Siphnius ait: »Brassica optima & dulcis Cymae nascitur: Alexandriae vero amara. Quod vero ex Rhodo Alexandriam adfertur semen, unum in annum dulcem generat brassicam; sed eadem deinde rursus pro soli natura amarescit. Nicander vero in Georgicis:

Glabra brassica, subinde sylvestris occurrit.
Sata multifolia pubescit in areis hortorum,
crispa, ... fruticosa foliis
aut purpurascens & squalidis [?] similis
ranarum colore, & cyme decolor, quae similis est
soleis quibus reficiunt calceos vetustate detritos;
quam vocant prisci μάντιν *(vatem) inter olera.*

Videndum vero an μάντιν (id est, *vatem*) brassicam ad-

βην, ἱερὰν οὖσαν. ἐπεὶ καὶ παρ' Ἱππώνακτι ἐν τοῖς
b Ἰάμβοις ἐστί τι λεγόμενον τοιοῦτον.

Ὁ δ' ἐξολισθὼν, ἱκέτευε τὴν κράμβην
τὴν ἑπτάφυλλον, ᾗ [1] θύεσκε Πανδώρη
Θαργηλίοισιν ἔγχυτον [2] πρὸ φαρμάκου.

Καὶ Ἀνάνιος δέ φησί· — Iuramentum, *Per brassicam.*

— Καί σε πολλὸν [3] ἀνθρώπων
ἐγὼ φιλέω μάλιστα, ναὶ μὰ τὴν κράμβην.

καὶ Τηλεκλείδης, Πρυτάνεσι „ναὶ μὰ τὰς κράμβας“ ἔφη. καὶ Ἐπίχαρμος, ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ· „ναὶ μὰ τὰν κράμβαν.“ Εὔπολις, Βάπταις· „ναὶ μὰ τὴν κράμβην.“ Ἐδόκει δὲ Ἰωνικὸς εἶναι ὁ ὅρκος. καὶ οὐ
c παράδοξον, εἰ κατὰ τῆς κράμβης τινὲς ὤμνυον· ὁπότε καὶ Ζήνων ὁ Κιττιεὺς, ὁ τῆς Στοᾶς κτίστωρ, μιμούμενος τὸν κατὰ τῆς κυνὸς ὅρκον Σωκράτους, καὶ αὐτὸς

1 ἣ edd. & dein Πανδώρη ed. Baſ. & Caſaub. 2 Γαργηλίοισιν ἔγχυλον edd. 3 πολλῶν edd. & omittunt Καί.

pellaverit Nicander, quae ſacra eſſet. Nam etiam apud Hipponactem, in Iambis, legitur aliquid tale.

Ille vero elapſus, ſupplex adoravit braſſicam
ſeptifoliam; cui ſacrificavit Pandora
Thargeliis libum, priusquam patriae ſe devoveret.

Ananius vero ait:

— Et te multo omnium hominum
diligo maxime, ναὶ μὰ τὴν κράμβην, per Braſſicam!

Et Teleclides, in Prytanibus, ναὶ μὰ τὰς κράμβας, *per Braſſicas!* dixit. Et Epicharmus, in Terra & Mari, ναὶ μὰ τὰν κράμβαν. Eupolis, in Baptis, (*i. e.* Tinctoribus:) ναὶ μὰ τὴν κράμβην. Videtur autem Ionicum eſſe iuramentum. Nec vero mirum admodum accidere nobis debet, *per Braſſicam* iuraſſe nonnullos; quandoquidem & Zeno Cittieus, Stoae conditor, Socratis iuramentum

Per Capparin.

ὄμνυε τὴν κάππαριν, ὡς Ἐμποδός [1] φησιν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν.

X.

Poëtarum testimonia de Brassica.

Ἀθήνησι δὲ καὶ ταῖς τετοκυίαις κράμβη παρεσκευάζετο, ὥς τι ἀντιφάρμακον εἰς τροφήν. Ἔφιππος γοῦν, ἐν Γηρυόνῃ, φησίν·

— Ἔπειτα πῶς;
οὐ στέφανος οὐδ᾽ εἷς ἐστι πρόσθε τῶν θυρῶν,
οὐ κνίσσα κρούει ῥινὸς ὑπεροχὰς ἄκρας, d

Amphidronia Athenis.

Ἀμφιδρομίων ὄντων; ἐν οἷς νομίζεται
ὀπτᾷν τε τυροῦ Χεῤῥονησίτου τόμους,
ἕψειν τ᾽ ἐλαίῳ ῥάφανον ἠγλαϊσμένην, [2]
πνίγειν τε παχέων ἀρνίων [3] στηθύνια,
τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις,
κοινῇ τε χναύειν τευθίσιν σηπίδια,
πιλεῖν τε [4] πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστρόφως, [5]

1 Ποσειδώνιος coni. Casaub. 2 ἠγκαλισμένην vulgo h. l. 3 ἀρνειῶν edd. cum ms. *Ep.* ἀρνιῶν ms. *A.* 4 Alibi apud Nostrum, πιλοῦν τε. 5 ἐπιστρεφῶς ibid.

per Canem imitans, *Capparim* iurare consueverat; ut tradit Empodus in Memorabilibus.

10. Athenis vero etiam puerperis brassica parabatur, tamquam remedium nutriendi vim habens. Ephippus quidem in Geryone scribit:

— *Deinde, quid hoc?*
ne ulla quidem corona est pro foribus,
nullus victimarum nidor summas ferit nares,
cum sint Amphidromia? quibus moris est
assare casei Chersonnesii frustum,
& elixare oleo splendentem brassicam,
sub testuque suffocare agnorum pinguium pectora,
& columbas deplumare, turdosque cum fringillis,
simulque cum loliginibus sepiolas vorare,
& gnaviter implere ventrem polyporum cirris,

πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρας.

Ἀντιφάνης δ', ἐν Παρασίτῳ, ὡς εὐτελοῦς βρώματος,
e τῆς κράμβης μέμνηται, ἐν τούτοις·

— Οἷα δ' ἔστιν, οἶσθα [σὺ] [1]
γύναι, [2] σκόροδα, τυρὸς, πλακοῦντες, πράγματα [3]
ἐλευθέρι'· οὐ [4] τάριχος, οὐδ' ἡδύσμασιν
ἀρνεῖα καταπεπλησμέν', οὐδὲ [5] θρυμματὶς
τεταραγμένη, καὶ λοπάδες ἀνθρώπων φθοραί.
Καὶ μὴν ῥαφάνους γ' ἕψουσι λιπαρὰς, ὦ θεοὶ,
ἔτνος θ' ἅμ' [6] αὐτοῖς πίσινον. —

Δίφιλος δ', ἐν Ἀπλήστῳ·

Ἥκει φερόμεν' αὐτόματα [7] πάντα τἀγαθά·
f ῥάφανος λιπαρὰ, σπλαγχνίδια πολλὰ, σαρκία [8]
ἁπαλώτατ'. οὐδὲν μὰ Δία τοῖς ἐμοῖς . . . [9]

1 Deest σὺ Ms. & ed. Ven. & Baſ. 2 τοῖς inſerit Ms. 3 πέμματα corr. Caſaub. cum recentioribus msstis. 4 ἐλευθερίου τάριχος vulgo. 5 καταπεπλησμένου δὲ vulgo. 6 θαῦμ. Ms. & editt. vett. 7 Ἧκει φέρομεν αὐτὸ μετὰ edd. 8 σαρκίδια vulgo. 9 Forſ. οὐδένα, μὰ Δία, τοῖσι τοῖς ἐμοῖς.

calicesque multos meraciores bibere.

Antiphanes vero, in Paraſito, braſſicae ut vilis cibi meminit, ubi ait:

— Qualia vero ſint haec, noſti tu,
uxor: allia, caſeus, placentae, res
libero dignae: non ſalſamentum, non condimentis
repleta agnina, neque intritum ex variis rebus
confuſum, aut patinae hominum pernicies.
Porro & braſſicas utique elixant unctas, proh Dii!
pultemque inſuper ex piſis.

Diphilus vero, in Inſatiabili:

Adferuntur nobis ſponte bona omnia:
braſſica uncta, viſcerula multa, carunculae
tenerrimae. Nullae, per Iovem, hiſce meis

καὶ τοῖς [1] ὅμοια πράγματ', [2] οὐδὲ ταῖς [ἐμαῖς] [3]
θλασταῖς ἐλάαις.

Ἀλκαῖος, Παλαίστρᾳ·

Ἤδη δ' ἧψε χύτραν ῥαφάνων.

Πολύζηλος δ' ἐν Μουσῶν γοναῖς, κράμβας αὐτὰς ὀνομάζων, φησίν·

Ὑψιπέταλοί τε κράμβαι συχναί.

XI. Betae. ΣΕΥΤΛΑ. Τούτων, φησὶν ὁ Θεόφραστος, εὐχυλότερον εἶναι τὸ λευκὸν τοῦ μέλανος, καὶ ὀλιγο- 2 σπερμότερον, καὶ καλεῖσθαι Σικελικόν. ἡ δὲ σευτλὶς ἕτερον, φησὶ, τοῦ τεύτλου ἐστί. διὸ καὶ Δίφιλος ὁ κωμῳδιοποιὸς, [4] ἐν Ἥρωϊ δράματι, ἐπιτιμᾷ τινι, ὡς κακῶς λέγοντι, καὶ τὰ τεῦτλα τευτλίδας [5] καλοῦντι. [6] Εὔδημος δ' ἐν τῷ Περὶ Λαχάνων „τέσσαρα γένη φησὶν εἶναι τεύτλων· σπαστὸν, [7] καυλωτὸν, λευ-

1 χαυτοῖς vel χαυστοῖς coni. Villebr. An βλίτοις? 2 πέμματ' ed. Cas. 3 Deest ἐμαῖς vulgo. 4 κωμῳδοποιὸς edd. 5 τευταίνας mssti cum ed. Ven. & Bas. 6 χαλῶν vulgo. 7 παστὸν edd.

[blitis] similes res sunt, neque meis
tusis olivis.

Alcaeus, Palaestrâ:

Iam coxit ollam brassicarum.

Polyzelus vero, in Musarum generationibus, *crambas* nominans, sic ait:

Altis foliis frequentibusque crambae.

11. BETAE. (Graece σεῦτλα, vel τεῦτλα.) »Ex his, Theophrastus ait, melioris succi esse albam quam nigram, paucioraque semina habere, & Siculam vocari. *Seutlis* vero, inquit, aliud est atque *teutlon.* « Quare etiam Diphilus comicus poëta, in fabula Heroë, reprehendit quemdam ut prave loquentem, cum *teutlidas* nominaret, quae *teutla* (*betas*) dicere debebat. Eudemus vero, in libro DE Oleribus » quatuor genera ait esse betarum, vulsilem, in caulem erectam, albam, vul-

κὸν, πάνδημον· τοῦτο δ' εἶναι τῇ χρόᾳ φαιόν." Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος „τὸ σευτλίον, φησὶν, εὐχυλότερον εἶναι τῆς κράμβης, καὶ θρεπτικώτερον μετρίως· ἑχζεστὸν δὲ, καὶ λαμβανόμενον μετὰ νάπυος, λεπτυντι-
b κώτερον εἶναι, καὶ [1] ἑλμίνθων φθαρτικόν. εὐκοιλιώτερον δὲ τὸ λευκὸν, τὸ δὲ μέλαν οὐρητικώτερον. ὑπάρχειν δὲ αὐτῶν καὶ τὰς ῥίζας εὐστομωτέρας καὶ πολυτροφωτέρας."

ΣΤΑΦΥΛΙΝΟΣ. „Οὗτος δριμύς ἐστι, φησὶν ὁ Δίφιλος, ἱκανῶς δὲ θρεπτικὸς, καὶ εὐστόμαχος μέσως, διαχωρητικός τε, καὶ πνευματώδης, δύσπεπτος, οὐρητικὸς, ἱκανῶς διεγερτικὸς πρὸς ἀφροδίσια· διὸ καὶ ὑπ' ἐνίων φίλτρον καλεῖται." Νουμήνιος δ' ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ φησί· XII. Pastinaca.

φύλλων δ' ὅσσ' ἄσπαρτα, τά τ' ἐῤῥίζωται ἀρούραις,
c χείματος, ἠδ' ὁπόταν πολυάνθεμον εἶαρ ἵκηται,

1 Deest καὶ edd.

garem: esse autem hanc colore fuscam. « Diphilus vero Siphnius scribit: » betam meliorem succum, quam brassicam, gignere, & paulo magis nutrire: in aquâ vero fervidâ elixam, & cum sinapi sumtam, magis attenuare, & lumbricos interficere. Alvo autem commodiorem esse albam, nigram urinas magis ciere: esse vero etiam radices earum gustu gratiores & plus alimenti praebere. «

12. PASTINACA. » Haec acris est, ait Diphilus, satis nutriens, stomacho mediocriter commoda, alvum pellit, flatus gignit, concoctu difficilis, urinam ciet, ad venerem satis stimulat: quare etiam a nonnullis philtrum vocatur. « Numenius vero in Halieutico ait:

Foliorum quaecumque vel sponte crescunt, vel cultis in arvis,
hieme, aut quum floribus abundans accesserit ver,

αὐχμηρὴν σκόλυμόν τε, καὶ ἀγριάδα σταφυλῖνον,
ῥάφιν τ' [1] ἐμπιδον, καὶ καυλίδα τ' [2] ἀγρειῶτιν.

Νίκανδρος δ' ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν φησίν·

Ἐν δ' ἔτι [3] καὶ μαράθου [4] καυλὸς βαθὺς, ἐν δ' ἔτι [5] ῥίζαι
πετραίου, [6] σὺν δ' αὐτὸς ἐπ' αὐχμείῃν [7] σταφυλῖνος,
σμυρνίον, σόγκος τε, κυνόγλωσσός τε, σέρις τε.
Σὺν καὶ ἄρου δριμεῖα καταψήχοιο πέτηλα,
ἠδ' ὅπερ ὄρνιθος κλύεται [8] γάλα. —

Μνημονεύει τοῦ σταφυλίνου καὶ Θεόφραστος. Φαινίας [9] δ' ἐν πέμπτῳ Περὶ Φυτῶν γράφει οὕτως· „Κατὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τοῦ σπέρματος φύσιν ὁ καλούμενος σὴψ, καὶ τὸ τοῦ σταφυλίνου σπέρμα.“ καὶν τῷ πρώτῳ δέ φησί· „Πετασώδη τὴν τῶν σπερμάτων ἀπείληφε φύσιν, ἄννισον, [10] μάραθον, σταφυλῖνος, καυ-

1 ῥάφυν τ' corr. Casaub. 2 ἐμπίδιον καὶ καυκαλίδ' lego cum Casaub. 3 Ἐν δέ τι vulgo. 4 μαράτου ed. Casaub. 5 οὐδέ τι vulgo. ἠδ' ἔτι corr. Cas. 6 πετρίου vulgo. 7 ἔτ' αὐχμήεις corr. Casaub. 8 καλέεται vulgo. 9 Φανίας edd. 10 ἄννησον Ms.

ar[illegible]m carduum, & agrestem pastinacam,
& [illegible]psanam campestrem, sylvestremque daucum.

Nicander vero, secundo Georgicorum, ait:

In his etiam feniculi caulis crassus, nec non radices
saxosi, & sponte in aridâ terrâ crescens pastinaca,
smyrnium, & sonchus, & cynoglossum, & cichorium.
Simul & ari acria contundas folia,
& herbae quae lac audit gallinae.

Meminit pastinacae etiam Theophrastus. Phaenias vero, quinto libro De Plantis, sic scribit: » Quod ad ipsius seminis naturam, is qui vocatur seps, & semen pastinacae. « In primo libro vero ait: » Umbellatam seminum formam habent anisum, feniculum, pa-

καλὶς, κώνειον,[1] κόριον, σκιὰς,[2] ἣν ἔνιοι μυηφόνον."[3] Ἐπεὶ δὲ ἄρου ἐμνημόνευσεν ὁ Νίκανδρος, προσαποδοτέον ὅτι καὶ Φαινίας[4] ἐν τῷ προειρημένῳ βιβλίῳ γράφει οὕτως· „Δρακόντιον, ὃ ἔνιοι ἄρον ἀρωνίαν."[5] Τὸν δὲ σταφυλῖνον Διοκλῆς, ἐν πρώτῳ Ὑγιεινῶν, e ἀσταφύλινον καλεῖ. Τὸ δὲ καρωτὸν[6] καλούμενον, μέγας δ' ἐστὶ καὶ εὐαυξὴς[7] σταφυλῖνος, εὐχυλότερόν ἐστι τοῦ σταφυλίνου, καὶ μᾶλλον θερμαντικώτερον, οὐρητικώτερον, εὐστόμαχον, εὐοικονόμητον, ὡς ὁ Δίφιλος ἱστορεῖ. Arum. Carota.

XIII. Porrum.

Κεφαλωτόν. Τοῦτο καὶ πράσιον καλεῖσθαί φησιν ὁ αὐτὸς Δίφιλος, καὶ εὐχυλότερον[8] εἶναι τοῦ καρτοῦ.[9] εἶναι δὲ καὶ αὐτὸ μέσως λεπτυντικὸν, θρεπτικόν τε, καὶ πνευματῶδες. Ἐπαίνετος δ', ἐν

1 κώνιον Ms. 2 Forf. ἀκοντιάς. 3 μινφόνον edd. μυιοσόβην corr. Scalig. Rectius fuerit μυοφόνον. 4 Φανίας h. l. Ms. cum edd. 5 Suspecta vox extrema. ἄκορον coni. Soping. 6 κάρτον edd. 7 εὐαξὴς vulgo. 8 εὐχυλώτερον ed. Cas. 9 κάρτου vulgo.

stinaca, daucus, cicuta, coriandrum, scias, [*forf.* acontias,] quam vocant nonnulli muricidam. Quoniam vero *ari* mentionem fecit Nicander; adiiciendum est etiam, Phaeniam in praedicto libello sic scribere: »Dracontium, quod nonnulli aron aronia.« Pastinacam vero Diocles, primo libro Salubrium, non, ut vulgo Graeci, *staphylinum*, sed *astaphylinum*, nominat. Quae vero *carota* vocatur (est autem ea, magna & laeti incrementi pastinaca) melioris quam pastinaca succi est, magis calefacit, & urinas validius ciet, stomacho commoda, & digestu facilis; ut tradit Diphilus.

13. Porrum capitatum. Graece non modo *cephaloton*, sed & *prasium* dici, ait idem Diphilus; esseque melioris succi quam *tonsile porrum*: esse vero & ipsum mediocriter attenuans, & nutriens, & flatuosum. Epae-

Ὀψαρτυτικῷ, τὰ κεφαλωτὰ καλεῖσθαί φησιν γηθυλλίδας.[1] τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα μνήμης εὑρίσκω τετυχηκὸς παρὰ μὲν Εὐβούλῳ ἐν Πορνοβοσκῷ, οὕτως· f

Οὐκ ἂν δυναίμην ἐμφαγεῖν ἄρτον τινά·
παρὰ Γναθαινίῳ γὰρ ἄρτι κατέφαγον,
ἑψοῦσαν[2] αὐτὴν καταλαβὼν γηθυλλίδας.[3]

Οἱ δὲ τὸ γήθυον[4] καλούμενον τοῦτό φασιν εἶναι, οὗ μνημονεύει Φρύνιχος ἐν Κρόνῳ. ὅπερ ἐξηγούμενος δρᾶμα Δίδυμος, ὅμοιά φησιν εἶναι τὰ γήθυα τοῖς λεγομένοις ἀμπελοπράσοις, τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐπιθυλλίδας[5] λέγεσθαι. Μνημονεύει τῶν γηθυλλίδων καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Φιλοκτήτῃ, οὕτως·

Ἐν δὲ σκόροδα δύο, καὶ γαθυλλίδας[6] δύο. a

Ἀριστοφάνης, Αἰολοσίκωνι δευτέρῳ·

1 τηθυλλίδας h. l. ms. *A.* καὶ τηθυλλίδας ἢ γηθυλλίδας ms. *Ep.* 2 ἕψευσαν Ms. & ed. Ven. & Bas. ἕψουσα δ' ed. Cas. 3 γηθυλλίδα edd. 4 τὸ γήθιον edd. & deinde τὰ γήθια. 5 γηθυλλίδας corrigunt viri docti. 6 γηθυλλίδας edd.

netus vero, in Arte Coquinaria, cephalota ait *gethyllidas* vocari. Quod nomen ego memoratum reperio apud Eubulum, in Pornobosco, (*i. e.* Lenone,) ubi ait:

Non possem nunc panem comedere ullum:
nam apud Gnathaenium modo comedebam,
quam offenderam gethyllidas elixantem.

Sunt vero qui *gethyum* hoc esse dicant, cuius Phrynichus meminit in Saturnio. Quam fabulam interpretans Didymus, similia ait esse gethya ampeloprasis, (i. e. porris quae in vinetis nascuntur,) eademque etiam *epithyllidas* [sive, *gethyllidas*] vocari. Meminit vero gethyllidum etiam Epicharmus in Philoctete, ubi ait:

In his allia duo, & duas gethyllidas.

Aristophanes, Aeolosicone posteriore:

— τῶν δὲ γηθύων

ῥίζας, ἐχούσας σκοροδομίμητον [1] φύσιν.

Πολέμων δ' ὁ περιηγητὴς, ἐν τῷ Περὶ Σαμοθρᾴκης, καὶ κιττῆσαι, φησὶ, τῆς γηθυλλίδος τὴν Λητὼ, γράφων οὕτως· „Διατέτακται παρὰ Δελφοῖς τῇ θυσίᾳ τῶν Θεοξενίων, ὃς ἂν κομίσῃ γηθυλλίδα μεγίστην τῇ Λητοῖ, λαμβάνειν μοῖραν ἀπὸ τῆς τραπέζης. ἑώρακά τε καὶ αὐτὸς οὐκ ἐλάττω γηθυλλίδα γογγυλίδος καὶ b τῆς στρογγύλης ῥαφανίδος. ἱστοροῦσι δὲ, τὴν Λητὼ κύουσαν τὸν Ἀπόλλωνα κιττῆσαι γηθυλλίδος· διὸ δὴ τῆς τιμῆς τετυχηκέναι ταύτης.“ Theoxenia.

XIV. Cucurbitae.

Κολοκύντη. Χειμῶνος δὲ ὥρᾳ ποτὲ [2] κολοκυντῶν ἡμῖν περιενεχθεισῶν, πάντες ἐθαύμαζον, νεαρὰς εἶναι νομίζοντες· καὶ ὑπομιμνησκόμεθα [3] ὧν ἐν Ὥραις ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης εἶπεν, ἐπαινῶν τὰς καλὰς Ἀθήνας ἐν τούτοις·

1 σκοροδόμητον vulgo. 2 τότε legebam. 3 Forſ. ὑπεμιμν.

Gethyorum radices, allii fere naturam habentes.

Polemon vero, orbis enarrator, in libro De Samothracia, ſcribit etiam, Latonam picâ laborantem adpetiviſſe gethyllidem. Cuius verba haec ſunt: »Apud Delphos, in ſacrificio quod *Theoxenia* vocant, ſancitum eſt, ut, qui Latonae maximam gethyllidem obtulerit, is de ſacra menſa portionem accipiat. Et vidi ipſe ego gethyllidem haud minorem rapâ aut rotundo raphano. Narrant autem, Latonam, Apollinem utero gerentem, cum ciborum aliorum faſtidio laboraret, adpetiviſſe gethyllidem: & eâ de cauſſâ hunc honorem eî eſſe tributum.“

14. Cucurbita. Quum vero hyberno tunc tempore cucurbitae nobis circumferrentur, mirabantur cuncti, recentes eſſe exiſtimantes; & recordabamur eorum quae feſtivus Ariſtophanes in Horis ait, pulcras Athenas laudans his verbis:

Atticae felix temperies.

B. Ὄψει δὲ χειμῶνος μέσου
σικυοὺς, βότρυς, ὀπώραν,
— — [1] στεφάνους ἴων,
κονιορτὸν ἐκτυφλοῦντα.
ὡυτὸς δ' ἀνὴρ πωλεῖ κίχλας,
ἀπίους, σχαδόνας, ἐλάας, C
πύον, χόρια, χελιδόνας, [2]
τέττιγας, ἐμβρύεια· [3]
ὑρισοὺς [4] δ' ἴδοις ἂν νιφομένους [5]
σύκων ὁμοῦ τε μύρτων·
ἔπειτα κολοκύντας ὁμοῦ
ταῖς γογγυλίσιν ἀροῦσιν. [6]
ὥστ' οὐκ ἔτ' οὐδεὶς οἶδ' ὁπη-
νίκ' [7] ἐστὶ τοὐνιαυτοῦ.
A. Μέγιστον ἀγαθὸν, εἴπερ ἔ-
στι δι' ἐνιαυτοῦ τοῦτο, [8]
ὅτου τὶς ἐπιθυμεῖ, λαβεῖν.
B. Κακὸν μὲν οὖν μέγιστον.

1 Interciderunt duo verba. 2 χελιδόνα vulgo. 3 νέβρεια corrigunt. 4 ὑρισσοὺς vulgo. 5 στιφομένους corr. Villebr. 6 καρποῦσιν coni. Cas. *cum rapis capitatis.* 7 οἶδε πηνίκ' ms. *Ep.* 8 ἐνιαυτοῦ τοῦ vulgo. Nude ἐνιαυτοῦ ms. *Ep.*

B. *Videbis mediâ hyeme cucumeres, uvas, poma,*
— — *violarum coronas, pulverem excaecantem:*
idemque homo vendit turdos, pyra, favos, olivas,
colostrum, chorion, hirundines, cicadas, vulvas:
& sportas videas nive conspersas, quae simul sint ficis & myrti baccis refertae:
deinde cucurbitas serunt simul cum rapis:
ut iam nemo amplius sciat, qua parte vivat anni.
A. *Maximum hoc bonum est, si licet toto anno id ipsum, quod quisque cupit, habere.* B. *Immo malum maximum.*

εἰ μὴ γὰρ ἦν, οὐκ ἂν ἐπεθύ-
μουν, οὐδ᾽ ἂν ἐδαπανῶντο.
Ἐγὼ δὲ τοῦτ᾽, [1] ὀλίγον χρόνον
φυσῶν, [2] ἀφειλόμην ἄν·
κἄγωγε ταῖς ἄλλαις πόλεσι
δρῶ [3] ταῦτα πλὴν Ἀθηνῶν. [4]
d τούτοις ὑπάρχει ταῦτ᾽, ἐπει-
δὴ τοὺς θεοὺς σέβουσιν.
A. Ἀπέλαυσαν ἄρα σέβοντες ὑ-
μᾶς, ὡς σὺ φῄς, τί ἢ τί [5]
Αἴγυπτον αὐτῶν τὴν πόλιν
πεποίηκας [6] ἀντ᾽ Ἀθηνῶν.

Ἐθαυμάζομεν οὖν τὰς κολοκύντας μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἐσθίοντες· χλωραί τε γὰρ ἦσαν, καὶ τὸ ἴδιον ἀπεδίδοσαν τοῦ χυμοῦ. ἐτύγχανον δὲ οὖσαι τῶν συντεθειμένων [7] ὑπὸ τῶν τὰ τοιαῦτα μαγγανεύειν εἰδότων ὀψαρτυτῶν. Ἐζήτει οὖν ὁ Λαρήνσιος, εἰ καὶ τὴν χρῆσιν ταύ- Cucurbitae in hyemem conditae.

1 τοῦτον vulgo. 2 φύσας vulgo. φυσήσας corr. Cas. 3 δρῶν vulgo. 4 Ἀθηναίων vulgo. 5 ὅτι ἢ δὴ legebam. 6 πεποιήκασ᾽ ms. *Ep.* 7 ἀποτεθειμένων coni. Dalec.

Nam, si non essent ista, nemo cuperet, nec tantos sumtus essent facturi.
At ego haec, paulisper spirans, auferre possem:
idque ego facio aliis civitatibus, exceptis Athenis.
Hi vero haec habent, quoniam Deos reverentur.
A. *Nacti sunt igitur quia vos colunt, ut tu ais, hoc quod*
Aegyptum feceris civitatem eorum pro Athenis.

Mirabamur igitur cucurbitas esitantes mense Ianuario: nam & virides erant, & nativum propriumque cucurbitarum saporem habebant. Erant autem ita paratae ab iis hominibus, qui lenocinio artis talia scitamenta parare norunt. Quaesivit igitur Larensius, an veteribus

την ἠπίσταντο οἱ ἀρχαῖοι. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Γεωργικῶν, e μνημονεύει ταύτης τῆς χρήσεως, σικύας ὀνομάζων τὰς κολοκύντας. οὕτως γὰρ ἐκαλοῦντο, ὡς πρότερον εἰρήκαμεν. λέγει δ' οὕτως·

Αὐτὰς μὲν [1] σικύας τμήττων [2] ἀνὰ κλώσμασι [3] πείραις,
ἠέρι δὲ ξήρανον, ἐπεγκρεμάσαιο δὲ καπνῷ,
χείμασιν ὄφρ' ἂν δμῶες ἄλις περιχανδέα χύτρον
πλήσαντες ῥοφέωσιν ἀεργέες. ἔνθα τε μέτρῳ [4] f
ὄσπρια πανσπερμηδὸν ἐπεγχεύῃσιν ἀλετρίς.
τῇ ἔνι μὲν σικύης ὅρμους βάλον ἐκπλύναντες·
ἐν δὲ μύκην σίρας τε [5] πάλαι λαχάνοισι πλακείσας,
αὐλστέροις [6] καυλοῖς τε μιγήμεναι † εὐφαορίζῃ. [7]

1 μὴν mssti. 2 τμητῶν vulgo: τμητὰς corr. Casaub. 3 ἀνακλώσμασι edd. & ms. A. ἀνὰ κλώμασι ms. Ep. 4 μέτρια ed. Ven. & Bas. cum Ms. 5 Fors. σειράς τε. 6 οὐλοτέροις corr. Dalecamp. 7 Non liquet.

etiam iste usus fuerit cognitus? Et respondit Ulpianus: Nicander Colophonius, secundo Georgicorum, huius usus meminit; non *colocyntas* vocans cucurbitas, sed *sicyas*. Sic enim olim vocabantur, ut supra memoravimus. Loquitur autem in hunc modum:

Sicyas sectas filis transfige consereque;
tum in aëre siccatas, ad fumum suspende;
ut hyeme satis patentem ollam famuli
impleant sorbeantque feriantes: ibique iusta mensura
legumina omnis generis infundat molitrix.
In eam sicyae monilia, postquam lavarunt, iniiciant;
[ac fungos, praetereaque fasciculos olerum dudum complicatos,
cum brassicis crispis, quas probe domesticis misceat.]

a ΟΡΝΕΙΣ. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὄρνεις ἐπῆσαν ταῖς κολοκύνταις καὶ ἄλλοις κνιστοῖς λαχάνοις· (οὕτω δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης, ἐν Δηλίᾳ, τὰ σύγκοπτα λάχανα· „κνιστά, ἢ στέμφυλα.“) ὁ Μυρτίλος ἔφη· Ἀλλὰ μὴν καὶ ὄρνιθας καὶ ὀρνίθια νῦν μόνως [1] ἡ συνήθεια καλεῖ τὰς θηλείας, ὧν ὁρῶ περιφερομένων πλῆθος· (καὶ Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος, ἐν τῷ πέμπτῳ Περὶ τοῦ Καλοῦ καὶ τῆς Ἡδονῆς, γράφει οὕτως· „Καθάπερ τινές, [2] τὰς λευκὰς ὄρνιθας τῶν μελαινῶν
b ἡδίους εἶναι μᾶλλον.“) ἀλεκτρυόνας δὲ καὶ ἀλεκτορίδας, [3] τοὺς ἄῤῥενας· τῶν ἀρχαίων δὲ [4] τὸ ὄρνις καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόντων ἐπ' ἄλλων ὀρνέων, οὐ περὶ τούτου τοῦ ἰδικοῦ, περὶ οὗ φησιν ἡ συνήθεια, ὄρνιθας ὠνήσασθαι. Ὅμηρος μὲν οὖν φησίν·

Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.

XV. GALLINAE.

De vocab. Ὄρνις grammaticalia.

1 μόνον ed. Caf. 2 τινὲς φασὶ ms. Ep. 3 ἀλέκτορας corr. H. Steph. Forf. ἀλεκτορίδια, aut ἀλεκτόρια. 4 δὴ malebam.

15. Gallinae. Quoniam vero gallinae impositae erant cucurbitis & aliis concisis (κνιστοῖς) oleribus; (sic enim Aristophanes, in Delia, vocat concisa olera: »Κνιστά, *aut fraces.*«) Myrtilus ait: At nostrâ quidem aetate ὄρνιθας & ὀρνίθια nonnisi gallinas feminas dicere consuevimus, quarum magnam video circumferri multitudinem: similiter vero etiam Chrysippus philosophus, quinto libro De Honestate & Voluptate; ubi sic scribit: » Quemadmodum nonnulli aiunt, albas gallinas (ὄρνιθας) suaviores esse nigris. « Mares vero (gallos gallinaceos) ἀλεκτρυόνας & ἀλεκτορίδας vocamus. At vocabulo ὄρνις, cum masculine, tum foeminine, usi sunt veteres de aliis avibus, non de hoc privatim genere, quod vulgo intelligimus, cum dicimus, ὄρνιθας (*gallinas*) *emere.* Homerus quidem ait:

Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ (*Alites sane multi*) *sub radiis solis.*

καὶ ἀλλαχόθι θηλυκῶς·

Ὄρνιθι λιγυρῇ. — καί·

Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
μάσταχ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δέ τε οἱ πέλει αὐτῇ.

Μένανδρος δ' ἐν Ἐπικλήρῳ πρώτῃ, σαφῶς τὸ ἐπὶ τῆς συνηθείας φησὶν, ἐμφανίζων οὕτως·

— Ἀλεκτρυών τις ἐκεκράγει μέγα.
οὐ σοβήσετ' ἔξω, φησὶ, τὰς ὄρνιθας ἀφ' ἡμῶν;

καὶ πάλιν·

Αὕτη ποτ' ἐξεσόβησε τὰς ὄρνεις μόλις.

Ὀρνίθια δ' εἴρηκε Κρατῖνος ἐν Νεμέσει, οὕτως·

τ' ἄλλα πάντ' ὀρνίθια.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρσενικοῦ οὐ μόνον ὄ ρ ν ι ν, ἀλλὰ καὶ ὄ ρ ν ι θ α. [1] ὁ αὐτὸς Κρατῖνος, ἐν τῷ αὐτῷ δράματι·

1 οὐ μόνον ὄ ρ ν ι θ α, ἀλλὰ καὶ ὄ ρ ν ι ν edd. cum ms. *A*.

Et alibi, foeminino genere:

Ὄρνιθι λιγυρῇ. (*Avi ſtridulae.*) Et

Quemadmodum ὄρνις (*avis*) *implumibus pullis adfert eſcam, poſtquam cepit: male autem eſt ei ipſi.*

Menander vero, in priore Epiclero, (Orba-haerede) perſpicue id uſurpat quod nunc in uſu eſt, & ſic declarat:

— *Gallus quidam gallinaceus* (Ἀλεκτρυών τις) *alta voce clamaverat.*
Nonne foras abigetis, inquit, gallinas (τὰς ὄρνιθας) *a nobis?*

Et rurſus:

Aegre tandem iſta abegit gallinas. (τὰς ὄρνεις.)

Ὀρνίθια vero dixit Cratinus, in Nemeſi, ubi ait:

Et alia omnia ὀρνίθια. (*Alias omnes aviculas.*)

Masculino vero genere & ὄρνιν & ὄρνιθα dixerunt. Idem Cratinus, in eadem fabula:

Ὄρνιθα φοινικόπτερον.

καὶ πάλιν·

Ὄρνιθα τοίνυν δεῖ σε γίνεσθαι μέγαν.

καὶ Σοφοκλῆς, Ἀντηνορίδαις·

Ὄρνιθα, καὶ κήρυκα καὶ διάκονον.

Αἰσχύλος, Καβείροις·

Ὄρνιθα δ' οὐ ποιῶ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ.

Ξενοφῶν δ' ἐν δευτέρῳ Παιδείας· „ἐπὶ μὲν τοὺς ὄρνιθας τῷ ἰσχυροτάτῳ χειμῶνι." Μένανδρος, Διδύμαις·

ὄρνεις φέρων ἐλήλυθα.

καὶ ἑξῆς „ὄρνιθας ἀποστέλλει" φησίν. Ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ὄρνεις λέγουσιν, πρόκειται τὸ Με-
e νάνδρειον μαρτύριον· ἀλλὰ καὶ Ἀλκμάν που φησί·

Λῦσαν δ' ἄπρακτα νεανίδες,
ὥς τ' ὄρνεις [1] ἱέρακος ὑπερπταμένου.

[1] ὄρνιθος Ms.

Ὄρνιθα φοινικόπτερον. *Puniceis alis avem.*

Et rursus:

Ὄρνιθα (*Alitem*) *igitur oportet te esse magnum.*

Et Sophocles, in Antenoridis:

Ὄρνιθα, (*Alitem*,) *& praeconem & ministrum.*

Aeschylus, Cabiris:

Ὄρνιθα (*Alitem*) *te non facio mei itineris.*

Xenophon, secundo libro Institutionis: »Contra aves (τοὺς ὄρνιθας) asperrima hyeme.« Menander, in Sororibus Gemellis:

Ὄρνεις (*Aves*) *adferens veni.*

Idem vero paulo post »ὄρνιθας (*aves*) *mittit*« ait. Igitur plurali numero ὄρνεις dixisse veteres, ostendit Menandri testimonium modo citatum. Sed & Alcman alicubi ait:

Re infecta discessere puellae,
sicut aves (ὄρνεις) *supervolante accipitre.*

καὶ Εὔπολις, ἐν Δήμοις·

Οὐ δεινὸν οὖν κρίους ἐμ' [1] ἐκγεννᾷν τέκνα,
ὄρνεις δ' ὁμοίους [2] τοὺς νεοττοὺς τῷ πατρί.

XVI. Ἀλεκτρυὼν, gallus & gallina. Τὸν δ' ἀλεκτρυόνα ἐκ τῶν ἐναντίων οἱ ἀρχαῖοι καὶ θηλυκῶς εἰρήκασι. Κρατῖνος, Νεμέσει·

Λήδα, σὸν ἔργον. δεῖ σ' ὅπως εὐσχήμονος [3]
ἀλεκτρυόνος μηδὲν διοίσεις τοὺς τρόπους,
ἐπὶ τῷδ' ἐπῴζουσ', [4] ὡς ἂν ἐκλέψῃς καλὸν
ἡμῖν τι καὶ θαυμαστὸν ἐκ τοῦδ' ὄρνεον.

Στράττις, Ψυχασταῖς·

Αἱ δ' ἀλεκτρυόνες ἅπασαι,
καὶ τὰ χοιρίδια τέθνηκε,
καὶ τὰ μικρὰ ὀρνίθια.

Ἀναξανδρίδης, Τηρεῖ·

— — Ὀχευομένους δὲ τοὺς κάπρους,

1 κριοὺς μ' vulgo. 2 θ' ὁμοίως vulgo. 3 εὐσχημόνως vulgo.
4 ἐπῳάζουσαν edd. ἐπῳάζουσα Ms.

Et Eupolis, in Populis:

Nonne durum est, ferocem ingratumque me generasse filium,
cum aves tamen similes patrum generent pullos!

16. Vocabulum ἀλεκτρυὼν, e contrario, etiam in foeminino genere usurparunt, *gallinam* dicentes. Cratinus, Nemesi:

Leda, tuum hoc munus est. Oportet id agere, ut
a verecundâ gallinâ nil differas moribus,
ovo huic incubans; ut excludas pulcrum
nobis & admirabilem ex eo pullum.

Strattis, in Psychastis: (*i. e.* Frigus-captantibus:)

Gallinae (αἱ ἀλεκτρυόνες) *vero cunctae,*
& porcelli perierunt,
& parvae aviculae.

Anaxandrides, Tereo:

— *Coëuntes vero porcos,*

καὶ τὰς ἀλεκτρυόνας θεωροῦσ' [1] ἄσμενοι.

Ἐπεὶ δὲ τοῦ κωμικοῦ τούτου ἐμνήσθην, καὶ οἶδα τὸ δρᾶμα τὸν Τηρέα αὐτοῦ μὴ κεκριμένον ἐν τοῖς πρώτοις, a ἐκθήσομαι ὑμῖν, ἄνδρες φίλοι, εἰς κρίσιν ἃ εἴρηκε περὶ αὐτοῦ Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ Περὶ Κωμῳδίας, γράφων ὧδε· „Ἀναξανδρίδης διδάσκων ποτὲ διθύραμβον Ἀθήνησιν, εἰσῆλθεν ἐφ' ἵππου, καὶ ἀπήγγειλέν τι τῶν ἐκ τοῦ ᾄσματος. ἦν δὲ τὴν ὄψιν καλὸς καὶ μέγας, καὶ κόμην ἔτρεφε, καὶ ἐφόρει ἁλουργίδα καὶ κράσπεδα χρυσᾶ. πικρὸς δ' ὢν τὸ ἦθος, ἐποίει τι τοιοῦτον περὶ τὰς κωμῳδίας. ὅτε γὰρ μὴ νικῴη, λαμβάνων ἔδωκεν εἰς τὸν λιβανωτὸν κατατεμεῖν, b καὶ οὐ μετεσκεύαζεν ὥσπερ οἱ πολλοί. καὶ πολλὰ ἔχοντα κομψῶς τῶν δραμάτων ἠφάνιζε, δυσκολαίνων

Anaxandrides comicus.

1 θεωροῦσιν vulgo.

itemque gallinas (τὰς ἀλεκτρυόνας) *adſpiciunt libenter.*

Quoniam vero in huius comici mentionem incidi, neque ignoro non in principibus cenſeri eius fabulam Tereum; veſtro iudicio, dilecti viri, ſubiiciam quae de ea fabula ſcripſit Chamaeleon Heracleotes ſexto libro De Comoedia, ubi ait: » *Anaxandrides* aliquando cum Athenis dithyrambum doceret, equo inſidens prodibat, & partem ſui carminis aliquam recitabat. Erat autem adſpectu formoſus & procerus, comamque alebat, & veſtem geſtabat purpuream cum aureis fimbriis. Acerbo autem cum eſſet ingenio, comoediis ſuis tali quodam modo uti conſueverat: ſi quando victoriam non eſſet adeptus, ſumebat chartam, & in forum, ubi thus & odores venduntur, mittebat diſcerpendam: non, ut vulgo alii, retractabat fabulam corrigebatque. Atque ea ratione multas e ſuis fabulis, ſatis eleganter compoſitas, e medio ſuſtulit, ſpectatoribus iratus ob ſenilem mo-

gallina. ιληρα, σι

ἀλεκτρυό

ἐπὶ τῶδ'

ἡμῖν τι :

Στράττις,

Αἱ δ

καὶ

καὶ

Ἀναξανδ

— -

1 κρείου

4 ἐπα

Et Eupo

Nc

cu

16.

mininc

Neme

Str

reportavit.

Dedalo:

.αὶ ἀλεκτορὶς, καὶ ἀλέκτωρ. Σιμωνί- ν' [1] ἀλέκτωρ" ἔφη. Κρατῖνος, Ὥραις· 'Αλέκτωρ.

Περσικὸς ὥραν πᾶσαν καναχῶν ὀλό- :τωρ. Εἴρηται δ' οὕτως, ἐπειδὴ καὶ ἐκ τοῦ ς διεγείρει. Οἱ δὲ Δωριεῖς, λέγοντες ὄρνιξ, διὰ τοῦ χ λέγουσιν, ὄρνιχος. Ἀλκμὰν δὲ ην εὐθεῖαν ἐκφέρει· 'Ορνις, Dorice ὄρνιξ.

ιπόρφυρος εἴαρος ὄρνις.

:νικὴν οἶδα· [3] „δι' ὀρνίχων ὅμως πάντων."

ΛΦΑΞ. Ἐπίχαρμος τὸν ἄῤῥενα χοῖρον οὕτως XVII. PORCELLUS.

Ὀδυσσεῖ Αὐτομόλῳ·

Δέλφακά τε τῶν γειτόνων

ις Ἐλευσίνοις φυλάσσων,

δαιμονίως ἀπώλεσα, [4]

ἰφ.. corr. viri docti: i. e. *diei praenuncium.* 2 ὀλό- : edd. ὁ λοφωτὸς corr. Palm. 3 In ed. Bas. & Cas. iun- ..ur οἶδα δι' ὀρν. 4 ἀπώλισας vulgo. Videtur autem κοὐχ ..de pro οὐχ legendum.

.. vero & ἀλεκτορὶς & ἀλέκτωρ. Simonides quidem *.. cantu* ἀλέκτωρ« dixit. Cratinus, in Horis: »*Sicut ..s quâvis tempestate canens totus vocalis* ἀλέκτωρ.« ..n autem habet eo, quod e lecto etiam nos evigilat. .. vero, cum ὄρνιξ dicant, genitivum per χ lite- .ormant, ὄρνιχος. Alcman vero casum rectum per ram effert:

— *Purpureus veris ales.* (ὄρνις.)

vero genitivum sic formatum: »*Per aves* (δι' ..ν) *tamen omnes.*«

PORCELLUS. (Δέλφαξ.) Epicharmus δέλφακα vo- .rcum marem, in Ulysse Transfugâ:

Porcumque (δέλφακα) *vicinorum*

Eleusiniis destinatum custodiens, forte perdidi,

οὐχ ἑκών· καὶ ταῦτα δή με
συμβολατεύειν [1] ἔφη
τοῖς Ἀχαιοῖσιν, προδιδόμεν τ' [2]
ὤμνυέ με τὸν δέλφακα.

Καὶ Ἀναξίλας δ', ἐν Κίρκῃ, καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκε τὸν δέλφακα, καὶ ἐπὶ τοῦ τελείου τέθεικε τοὔνομα, εἰπών·

Τοὺς μὲν, ὀρεινόμους ὑμῶν ποιήσει δέλφακας ὑλη-
βάτας· [3]
τοὺς δὲ, πάνθηρας· ἄλλους, ἀγρώστας λύκους,
λέοντας.

Ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν τοὔνομα τάττει Ἀριστοφάνης, Ταγηνισταῖς·

ἢ δέλφακος ὀπωρίνης ἤτριαῖον. [4]

καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσιν·

Νέα γάρ ἐστιν· ἀλλὰ δελφακουμένα
ἕξει μεγάλην τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.

1 συμβολαιεύειν coni. Salmas. 2 προδιδόμην τ' vulgo. προδιδόμεναί τε corr. Casaub. 3 ἐλικέτευς edd. ὑλιβάτους ms. A. ὑληβάτας ms. *Ep.* 4 Alibi apud Nostrum ἤτριαῖον.

invitus: & hoc scilicet me pignus dedisse ait
Achivis, prodidisseque me iuravit porcum.

Sed & Anaxilas, in Circe, similiter δέλφακα masculino genere dixit, & de adulto porco usurpavit, cum ait:

Alios e vobis, porcos faciet, (δέλφακας,) montibus
sylvisque inerrantes;
alios, pantheras; alios, feros lupos leonesque.

De foemina vero nomen illud usurpavit Aristophanes, in Tagenistis:

Et porcelli (δέλφακος) autumnalis sumen.

Et in Acharnensibus:

Iuvencula est enim: sed quum in suculam excreverit, (δελφακουμένα,)
habebit (caudam) *magnam crassamque & rubram.*

a ἀλλ' αἰ τράφεν λῇς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.
καὶ Εὔπολις, ἐν Χρυσῷ γένει. καὶ Ἱππῶναξ δὲ ἔφη· „ὡς Ἐφεσίη δέλφαξ.“ Κυρίως δ' αἱ θήλειαι οὕτω λεχθεῖεν ἄν, αἱ δελφύας ἔχουσαι. οὕτως δὲ αἱ μῆτραι καλοῦνται, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἔνθεν ἐτυμολογοῦνται. Περὶ δὲ τῆς ἡλικίας τοῦ ζώου Κρατῖνός φησιν ἐν Ἀρχιλόχοις· Nomen ἀδελφὸς unde?

— ἤδη δέλφακες, χοῖροι δὲ τοῖσιν ἄλλοις.

Ἀριστοφάνης δ' ὁ Γραμματικὸς, ἐν τῷ Περὶ Ἡλικιῶν, φησί· „Τῶν δὲ συῶν τὰ μὲν ἤδη συμπεπηγότα, δέλ-
b φακες· τὰ δ' ἁπαλὰ καὶ ἔνικμα, χοῖροι.“ Ἔνθεν τὸ Ὁμηρικὸν σαφὲς γίνεται·

— Τά τε δμώεσσι πάρεστι
χοίρε', ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι.

Πλάτων δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν Ποιητῇ, ἀῤῥενικῶς ἔφη·

Sin educare volueris, erit tibi pulcra porcus.

Item Eupolis, in Aurea aetate. Atque etiam Hipponax ait: *sicut Ephesia delphax.* Proprie autem foeminae sic dicentur; quae nempe δελφύας habent: sic autem vocantur *uteri* vel *vulvae*; unde etiam *fratres* (ἀδελφοὶ) nomen invenerunt. De aetate autem horum animalium loquitur Cratinus in Archilochis, cum ait:

[*His quidem*] *iam* δέλφακες, *reliquis vero* χοῖροι.

Et Aristophanes Grammaticus, in libro De Aetatibus, ait: »Ex suibus hae quae iam compactae sunt, δέλφακες vocantur: quae autem molles [etiamnum] & humoris plenae, χοῖροι.« Unde lucem accipit id quod est apud Homerum:

— *Famulis quidem adponitur*
χοίρεα, [*porcina:*] *at saginatas sues proci comedunt.*

Plato vero comicus, in Poëtâ, masculino genere dixit:

Τὸν δέλφαχ' ἀπῆγε σιγῇ.

Ἦν δὲ καὶ παλαιὸς νόμος, ὥς φησιν Ἀνδροτίων, τῆς ἐπιγονῆς ἕνεκα τῶν θρεμμάτων,[1] μὴ σφάττειν πρόβατον ἄπεκτον ἢ ἄτοκον· διὸ τὰ ἤδη τέλεια ἤσθιον.

— Ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι. c

καὶ νῦν δὲ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρειαν οὐ θύειν[2] ἀμνὴν,[3] οὐδὲ τυροῦ γεύεσθαι. Καὶ, κατὰ χρόνον δέ τινα ἐκλιπόντων τῶν βοῶν, φησὶν ὁ Φιλόχορος νομοθετηθῆναι διὰ τὴν σπάνιν ἀπέχεσθαι αὐτοὺς τῶν ζώων, συναγαγεῖν[4] βουλομένους καὶ πληθῦσαι τῷ μὴ καταθύεσθαι. Ὁ καὶ ἡ χοῖρος. Χοῖρον δὲ Ἴωνες καλοῦσι τὴν θήλειαν, ὡς Ἱππῶναξ·[5]

(Ἐν)[6] σπονδῇ τε, καὶ σπλάγχνοισιν ἀγρίας χοίρου.

καὶ Σοφοκλῆς, Ἐπὶ Ταινάρῳ [σατυρικῷ· d

— Τοιγαροῦν

ἔδει φυλάξαι χοῖρον ὥς τε δεσμίαν.]?[7]

1 τῶν ἑκατὸν θρεμμ. edd. ἑκατῶν ms. A. Ignorat ms. Ep. 2 ἔθεις οὐ θύειν corr. Cas. 3 ἀμνεῖον ms. Ep. 4 συνάγειν edd. 5 Ἱππῶναξ ms. A. 6 Vox Ἐν extra versum. 7 Vulgo: καὶ Σοφοκλῆς

Porcellum [Τὸν δέλφακα] *abegit tacite.*

Eſt autem vetus inſtitutum, ut Androtion ait, quo proli gregum conſuleretur, pecudem non maƈtare intonſam, aut quae nondum peperiſſet: quare iam adultas comedebant.

— *At ſaginatas ſues proci comedunt.*

Atque etiam nunc obtinet, ut Minervae ſacerdos non immolet agnam, nec caſeum guſtet recentem. Quumque aliquando deficerent boves, lege cautum fuiſſe ait Philochorus, ut propter penuriam iis abstinerent; greges quippe comparare augereque volebant eo, quod non caederentur. Iones vero χοῖρον vocant *porcam;* ut Hipponax,

Inter libamina & viſcera ferae porcae. (ἀγρίας χοίρου.)

& Sophocles, in Hercule in Taenaro, fabulâ Satyricâ:

[*Itaque cuſtodire oportet, velut porcam vinƈtam.*]?

Πτολεμαῖος δ' ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν Ἀπομνημονευμάτων· „Εἰς Ἄσσον, φησὶν, ἐπιδημήσαντί μοι οἱ Ἄσσιοι παρέστησαν χοῖρον,[1] ἔχοντα τὸ μὲν ὕψος δύο καὶ ἡμίσους πήχεων, ὅλον δ' ἄρτιον πρὸς τὸ μῆκος, τῇ χροιᾷ χιόνινον.[2] ἔφασάν τε, τὸν βασιλέα Εὐμένη τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῶς ὠνεῖσθαι παρ' αὐτῶν, διδόντα τοῦ ἑνὸς δραχμὰς τετρακισχιλίας.“ Αἰσχύλος δὲ φησίν·

e Ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον
τόνδ' ἐν γναθοῦντι [3] κριβάνῳ θήσω. τί γὰρ
ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτιον;

καὶ πάλιν·

Α. Λευκός; Β. Τί δ' οὐχί; καὶ καλῶς ἠφευμένος
ὁ χοῖρος. Α. Ἕψου, μηδὲ λυπηθῇς [4] πυρί.

ἐπὶ Ταιναρίοις τοιγαριώδη φύλαξαι χοῖρος ὥς τε δεσμίαν. Sophoclis verſum ſic corrigit Toup: Ὡδὶ φυλάξω χοῖρον ὥστε δεσμίαν.
1 χοῖρον υἱὸν ἔχοντα edd. cum ms. *A*. Forſ. χοῖρον ὕειον, ἔχοντα &c. 2 χιόνιον ex ſuo ms. *Ep*. laudat Caſaub. 3 ἐν νοθοῦντι vulgo. 4 λυπηθεὶς edd. An λυπηθῇ?

Ptolemaeus vero, Aegypti rex, nono libro Commentariorum, ſic ſcribit: »Cum Aſſi verſaremur, obtulerunt nobis Aſſii porcum, cui erat altitudo duorum cubitorum cum dimidio, & totum corpus congruens illi ſtaturae, color autem niveus. Narrabantque, Eumenem haec talia animantia ſtudioſe apud ipſos emere, & quater mille drachmas pro unoquoque ſolvere.« Aeſchylus vero ait:

Ego vero porcellum hunc optime nutritum
in crepitantem furnum inſeram. Quodnam enim
obſonium, quam hoc, melius eſſe viro poſſit?

Et rurſus:

A. *Albus-ne eſt?* B. *Quidni? & recte aduſtus*
porcellus. A. *Elixa nunc; nec tibi ignis ſit moleſtus.* [ſive, *nec vero laedatur ab igne.*]

καὶ ἔτι·

> Θύσας δὲ χοῖρον τόνδε, τῆς αὐτῆς ὑὸς,
> ἣ πολλά γ' ἐν δόμοισιν εἴργασται κακὰ,
> δονοῦσα καὶ τρέπουσα τύρβ' ἄνω κάτω.

Ταῦτα δὲ παρέθετο Χαμαιλέων ἐν τῷ Περὶ Αἰσχύλου. f

XVIII. Sus religiose culta apud Cretenses.

Περὶ δὲ ὑῶν, ὅτι ἱερόν ἐστι τὸ ζῶον παρὰ Κρησὶν, Ἀγαθοκλῆς ὁ Βαβυλώνιος, ἐν πρώτῳ Περὶ Κυζίκου, φησὶν οὕτως· „Μυθεύουσιν ἐν Κρήτῃ γενέσθαι τὴν Διὸς τέκνωσιν ἐπὶ τῆς Δίκτης, ἐν ᾗ καὶ ἀπόῤῥητος γίνεται θυσία. λέγεται γαρ ὡς ἄρα Διῒ [1] θηλὴν ὑπέσχεν ὗς· καὶ τῷ σφετέρῳ γρυσμῷ περιοιχνέουσα [2] τὸν κνυζηθμὸν [3] τοῦ βρέφεος ἀνεπαΐστον τοῖς παροῦσιν [4] ἐτίθει. διὸ πάντες τὸ ζῶον τοῦτο περίσεπτον ἡγοῦνται, καὶ οὐ, φησὶ, [5] τῶν κρεῶν δαίσαιντο. Πραίσιοι δὲ καὶ

1 Deest Διῒ edd. 2 περιϊχνεῦσα edd. cum ms. *A*. περιοιχνεῦσα ms. *Ep*. 3 κνυζισμὸν ms. *A*. cum edd. 4 παριοῦσιν Eustath. 5 καὶ οὗς φησιν Ms. & ed. Ven. & Bas. Inde καὶ ὑός φησι ed. Cas. & dein οὐ δαίσαιντο.

& iterum:

> *Mactans hunc porcellum, eâdem sue natum,*
> *quae multa in aedibus mala fecit,*
> *quatiens vertensque mixtim omnia sursum deorsum.*

Haec testimonia adposuit Chamaeleon in commentario DE Aeschylo.

18. Esse vero *suem, sacrum animal apud Cretenses*, Agathocles Babylonius, primo libro DE Cyzico, tradit his verbis. » Fabulantur, inquit, in lucem editum esse Iovem in Creta in Dicta monte, in quo etiam sacrum peragitur arcanum. Narrant enim, ubera Iovi praebuisse suem: & circumcursantem effecisse grunnitu suo, ut, qui accessissent, vagitum infantis non exaudirent. Quam ob causam religiose colendum hoc animal censent; & nullâ conditione, inquit, de eius carne comederint. Praesii vero etiam sa-

ἱερὰ ῥέζουσιν ὑϊ, καὶ αὐτὴ [1] προτελὴς αὐτοῖς ἡ θυσία νενόμισται." Τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς, ἐν δευτέρῳ Περὶ Τελετῆς. Πεταλίδων [2] συῶν μνημονεύει Ἀχαιὸς ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Αἴθωνι Σατυρικῷ, λέγων οὕτως· „Πεταλίδων δέ τοι συῶν μορφαῖς
b ταῖσδε πόλλ' ἐπαΐον." Πεταλίδας δ' αὐτὰς εἴρηκε, μεταφέρων ἀπὸ τῶν μόσχων. οὗτοι γὰρ πέτηλοι [3] λέγονται ἀπὸ τῶν κεράτων, ὅταν αὐτὰ ἐκπέταλα ἔχωσι. Παραπλησίως δὲ τῷ Ἀχαιῷ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν Ἀντεριννύϊ, τοὺς σύας λαρινοὺς προσηγόρευσε, μεταγαγὼν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν λαρινῶν βοῶν· οἳ οὕτως ἐκλήθησαν, ἢ ἀπὸ τοῦ λαρινεύεσθαι· (ὅπερ ἐστὶ σιτίζεσθαι. Σώφρων· „βόες δὲ λαρινεύονται.") ἢ ἀπὸ τινος κώμης Ἠπειρωτικῆς Λαρίνης, ἢ ἀπὸ τοῦ βουκο-
c λοῦντος αὐτάς· Λαρῖνος δ' οὗτος ἐκαλεῖτο.

Vitulus, πεταλίς: & bos, λαρινός.

XIX. Εἰσαχθέντος δὲ ἡμῖν ποτε καὶ δέλφακος, οὗ τὸ

1 αὕτη utique malim. 2 Temere Τῶν πεταλίδων ed. Casaub. 3 πέταλοι edd.

cra faciunt sui: & hoc apud illos sacrificium *ante nuptias* veteri instituto celebratur." Paria his narrat Neanthes Cyzicenus, secundo libro DE Mysteriis. *Petalidum suum* meminit Achaeus Eretriensis in Aethone Satyrico, his verbis: *De petalidis suibus, quibus hae formae essent, saepe audivi.* Dixit autem *petalidas*, nomine a vitulis translato; qui *petali* dicuntur a cornibus, quum ea iam explicata habent. Simili vero ratione, ut Achaeus petalidas, sic Eratosthenes in Anterinnye, *larinas* adpellavit *sues*, translato nomine a *larinis bobus:* qui ita dicti sunt sive a verbo λαρινεύεσθαι, (quod *saginari* sonat. Sophron: *boves vero* λαρινεύονται, *saginantur.*) sive ab aliquo Epiri vico, *Larinâ;* sive a bubulco, cui *Larinus* fuerit nomen.

19. Cum deinde nobis illatus fuisset porcellus soler-

Porcellus, idem partim assus, partim elixus.

μὲν ἥμισυ κραμβαλέον ἦν ἐπιμελῶς πεποιημένον, τὸ δέ τι ἥμισυ ὡς ἂν ἐξ ὕδατος ἡψημένον ταχερῶς· καὶ πάντων θαυμαζόντων τοῦ μαγείρου τὴν σοφίαν, μέγα φρονῶν ἐκεῖνος ἐπὶ τῇ τέχνῃ, ἔφη· Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν σφαγὴν ἔχει τὶς ὑμῶν ἐπιδεῖξαι ὅπου ἐγένετο, ἢ πῶς αὐτοῦ ἡ γαστὴρ πεπλήρωται παντοίων ἀγαθῶν. καὶ γὰρ κίχλας ἐν ἑαυτῷ ἔχει, καὶ ἄλλα ὀρνίθια, ὑπογαστρίων τε μέρη χοιρείων [1] καὶ μήτρας τόμους, καὶ τῶν ὠῶν τὰ χρυσᾶ, ἔτι δὲ ὀρνίθων γαστέρας [2] αὐ- d ταῖσι μήτραις καὶ καλῶν ζωμῶν πλέας, [3] καὶ τὰ ἐκ τῶν σαρκῶν [4] εἰς λεπτὰ κατακνιζόμενα καὶ μετὰ πεπερίδων συμπλαττόμενα· ἰσίκια γὰρ ὀνομάζειν αἰδοῦμαι τὸν Οὐλπιανὸν, καίπερ αὐτὸν εἰδὼς ἡδέως αὐτοῖς χρώμενον. πλὴν ὁ ἐμός γε συγγραφεὺς Πάξαμος τῶν ἰσικίων μέμνηται, καὶ οὔ μοι φροντὶς Ἀττι-

1 χοίρων edd. & ms. *A*. 2 γαστέρες edd. 3 πλέας vulgo. 4 ἐκ σαρκῶν ms. *Ep*.

ter paratus, cuius dimidia quidem pars assa erat, altera vero pars molliter elixa, veluti ex aqua modo esset exemta; mirantibus cunctis coqui solertiam, ille magnos sibi spiritus ob artis peritiam sumens, ait: Atqui nemo vestrûm ostendere potis erit qua parte iugulatus sit porcellus, aut quo pacto venter eius bonis rebus omnis generis fuerit repletus. Nam & turdis farctus est, & aliis aviculis, & particulis suminum suillorum & vulvarum, & ovorum aurea parte, praeterea gallinarum ventribus cum ipsarum vulvis, exquisito iusculo perfusis; denique istis ex vario carnium genere minutim concisis & multo cum pipere confictis: quae *isicia* nominare (tamquam graeco vocabulo) Ulpiani caussâ non audeo, quamquam non ignoro libenter eum his vesci. Verumtamen meus auctor Paxamus *isiciorum* meminit, neque ego curo Atticorum loquendi usum. Vos

κῶν χρήσεων. Ὑμεῖς οὖν ἐπιδείξατε, πῶς τε ὁ χοῖρος ἐσφάγη, καὶ πῶς ἐξ ἡμισείας μέν ἐστιν ὀπτὸς, ἑφθὸς
e δὲ κατὰ θάτερα. Ἔτ' οὖν ἡμῶν ἀναζητούντων, ὁ μάγειρος ἔφη· Ἀλλ' ἦ [1] νομίζετέ με ἔλαττον πεπαιδεῦσθαι τῶν ἀρχαίων ἐκείνων μαγείρων, περὶ ὧν οἱ κωμῳδιοποιοὶ λέγουσιν; Ποσείδιππος μὲν ἐν Χορευούσαις· μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ λέγων πρὸς τοὺς μαθητὰς τάδε·

XX.

Arrogantia multum valet in arte.

Μαθητὰ, Λεύκων, οἵ τε συνδιάκονοι
ὑμεῖς· ἅπας γάρ ἐστιν οἰκεῖος τόπος
ὑπὲρ τέχνης λαλεῖν τι. τῶν ἡδυσμάτων
πάντων κράτιστόν ἐστιν ἐν μαγειρικῇ
f ἀλαζονεία. τὸ καθόλου δὲ τῶν τεχνῶν
ὄψει [νόον γ'] [2] ἔχοντι τοῦθ' ἡγούμενον.
Ξεναγὸς οὗτος, ὅστις ἂν θώραχ' ἔχῃ
φολιδωτὸν, ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον,

1 ἀλλ' εἰ edd. ἀλλ' ἢ Ms. 2 ὄψεις δ' ἔχοντι vulgo. ὄψει τὸν εὖ ἔχοντα τοῦθ' Grot.

igitur ostendite, quo pacto iugulatus sit porcus, & quomodo ex altera parte assatus fuerit, ex altera vero elixus. Haec ergo dum nos inquirebamus, interim coquus: An igitur, inquit, minus me doctum vos putatis, quam fuere veteres illi coqui, de quibus verba faciunt comici poëtae? In his Posidippus, in Saltantibus; ubi coquus, discipulos suos adloquens, haec dicit:

20. *Discipule Leuco, & comministri caeteri,*
(namque ad colloquia de arte nullus est locus
alienus) quodnam condimentorum omnium
esse in culina praecipuum censebimus?
Fastum profecto. Cunctis quippe in artibus
videas id habentes principem adipisci locum.
En, hic tribunus, dum draconem ferreum
ostentat; & loricâ squammatâ nitet,

ἐφάνη Βριάρεως. ἂν τύχῃ δ', ἐστὶ λαγώς.
Ὁ μάγειρος ἐὰν μὲν ὑποδιακόνους ἔχων
πρὸς τὸν ἰδιώτην, καὶ μαθητὰς, εἰσίῃ,
κυμινοπρίστας πάντας ἢ λιμοὺς καλῶν, [1] 1
ἔπτηξ' [2] ἕκαστος εὐθύς. ἐὰν δ' ἀληθινὸν
σαυτὸν παραβάλλῃς, καὶ προσεκδαρεὶς ἄπει.
Ὅπερ οὖν ὑπεθέμην, τῷ κενῷ χώραν δίδου,
καὶ τὰ στόμια [3] γίνωσκε τῶν κεκλημένων.
ὥσπερ γὰρ εἰς τἀμπόρια, τῆς τέχνης πέρας
τοῦτ' ἔστιν, ἂν εὖ προσδράμῃς πρὸς τὸ στόμα.
Διακονοῦμεν νῦν γάμους. τὸ θῦμα, βοῦς·
ὁ διδοὺς, ἐπιφανής· ἐπιφανὴς ὁ λαμβάνων· b
τούτων γυναῖκες, ἱέρειαι τῇ θεᾷ· [4]
κορύβαντες, αὐλοὶ, παννυχίδες, ἀναστροφή.
ἱππόδρομος οὗτος ἔστι σοι μαγειρικῆς.

1 καλῶς vulgo. 2 ἐπίτηξ' vulgo. 3 στόματα malebat Casaub.
4 Forf. τῇ θεῷ. Inferunt h. l. θεοὶ edd. cum Ms.

Briareus videtur: ad rem cum ventum est, lepus.
Ita cum ministris atque discipulis coquus
si veniet ad plebeium, &, quosquos repererit,
cuminisectores ac famelicos vocet,
statim omnes illum metuunt. Sin se simplicem
gerat ac modestum, fugiet contusus probe.
Quare, quod te monebam, sequere inania,
& convivarum ut ora cognoscas vide.
Nam plane extrema nostrae est artis linea,
quasi circa portum, rectà in os incurrere.
Damus nunc operam nuptiis: bos victima est:
illustris socer est; est & illustris gener:
horum matronae flaminicae sunt Palladis:
corybantes adsunt, pervigilia, tibiae,
tumultus. Plane circus hic nostrae artis est.

μέμνησο καὶ σὺ τρυτί. —

Καὶ περὶ ἑτέρου δὲ μαγείρου (ὄνομα δέ ἐστι Σεύθης) ὁ αὐτός φησι ποιητὴς οὕτως·

— Ἰδιώτης [1] μέγας
c αὐτοῖς ὁ Σεύθης. οἶσθα δ', [2] ὦ βέλτισθ', ὅτι
ἀγαθοῦ στρατηγοῦ διαφέρειν οὐθὲν [3] δοκεῖ.
οἱ πολέμιοι πάρεισιν· ὁ βαθὺς τῇ φύσει
στρατηγὸς ἕστηκεν, [4] τὸ πρᾶγμ' ἐδέξατο.
Πολέμιός ἐστι πᾶς ὁ συμπίνων ὄχλος.
κινεῖ [5] γὰρ ἀθρόως οὗτος· εἰσελήλυθεν,
ἐκ πεντεκαίδεχ' ἡμερῶν προηλπικὼς [6]
τὸ δεῖπνον, ὁρμῆς μεστὸς, ἐκλελυμένος,
τηρῶν πότ' ἐπὶ τὰς χεῖρας οἴσει τις. νόει
ὄχλου τοιούτου ῥαχίαν [7] ἠθροισμένην. [8]

Conviva-rum turba hostilis.

1 ἔφη inserit ed. Casaub. 2 Deest δ' vulgo. εἶσθας corr. Piers. 3 οὐδὲν edd. & ms. *Ep.* 4 Vulgo ἕστηκεν καί. Poterat & ἕστη καὶ corrigi. 5 πίνει vulgo. 6 προσηλπικὼς edd. 7 ῥαχείαν edd. ῥαχίαν Ms. τὴν στρατιὰν corr. Grot. 8 Fors. ἠθροισμένου.

Fac tu quoque id memineris. —

Tum & de alio coquo, cui nomen Seuthes, sic loquitur idem poëta :

— Imperitus admodum
est illorum iudicio Seuthes. At nosti tu, vir optime,
a bono imperatore nil eum videri differre.
Adsunt hostes : alti ingenii dux
stat contra, & belli molem sustinet.
Hostium vice est omnis convivantium turba.
Progreditur illa confertim ; intratque,
postquam die abhinc quinto decimo spe anticipavit
coenam, impetus plena, fame enecta,
exspectans quando tandem venturus sit qui aquam manibus infundat. Cogita
talis turbae aestuationem (hîc) *convenisse.*

XXI.

Coquus carbones devorans.

Ὁ δ' ἐν τοῖς Εὔφρονος Συνεφήβοις μάγειρος ἀκούσατε οἷα παραινεῖ·

Ὅταν ἐρανισταῖς, Καρίων, διακονῇς,
οὐκ ἔστι παίζειν, οὐδ' ἃ μεμάθηκας ποιεῖν.
Ἐχθὲς κεκινδύνευκας. οὐδεὶς εἶχέ σοι
κωβιὸς ὅλως γὰρ ἧπαρ, ἀλλ' ἦσαν κενοί·
ἐγκέφαλος ἠλλοίωτο. Δεῖ δὲ, Καρίων,
ὅταν μὲν ἔλθῃς εἰς τοιοῦτον συρφετὸν,
Δρόμωνα, καὶ Κέρδωνα, καὶ Σωτηρίδην,
μισθὸν διδόντας ὅσον ἂν αἰτήσαις, ἁπλῶς
εἶναι δίκαιον· οὗ δὲ νῦν βαδίζομεν,
εἰς τοὺς γάμους, ἀνδροφόνον. ἂν τοῦτ' αἰσθάνῃ,
ἐμὸς εἶ μαθητὴς, καὶ μάγειρος οὐ κακός.
ὁ καιρὸς εὐκτός· ὠφελοῦ. Φιλάργυρος
ὁ γέρων· ὁ μισθὸς μικρός· εἴ σε λήψομαι
νῦν μὴ κατεσθίοντα καὶ τοὺς ἄνθρακας,

21. Sed Euphronis ille in Synephebis coquus audi quid moneat:

Ubi eraniſtis operam tuam locas, Carion,
non licet ludere, nec quae didiciſti facere.
Heri periculum adiiſti: nam ex omnibus tuis gobiis
nullus omnino hepar habuit; vacui erant;
& cerebrum alteratum. At oportet te, Carion,
cum ad triviales huiusmodi homines acceſſeris,
Dromonem, & Cerdonem, & Soteridem,
mercedem tibi dantes quantam poſtulaſti, plane
eſſe iuſtum: quo vero nunc imus,
ad nuptias, ibi homicidam. Id ſi tu intelligis;
meus es diſcipulus, & coquus non malus.
Occaſio exoptata: tu illâ utere! avarus eſt
ſenex; merces exigua. Si nunc te non
reperero ipſos etiam carbones devorantem,

ἀπόλωλας. εἴσω (πάραγε). [1] καὶ γὰρ αὐτὸς οὑτοσὶ
προσέρχεθ' ὁ γέρων. ὡς δὲ καὶ γλίσχρον βλέπει!

XXII. Coquus, iaƈtantiâ nil inferior Medicis.

f Μέγας δ' ἐστὶ σοφιστὴς, καὶ οὐδὲν ἥττων [2] τῶν ἰατρῶν εἰς ἀλαζονείαν, καὶ ὁ παρὰ Σωσιπάτρῳ μάγειρος ἐν Καταψευδομένῳ, λέγων ὧδε·

Α. Οὐ παντελῶς εὐκαταφρόνητος ἡ τέχνη
ἂν [3] κατανοήσῃς, ἐστὶν ἡμῶν, Δήμυλε.
Ἀλλὰ πέπλυται [4] τὸ πρᾶγμα, καὶ πάντες σχεδὸν
εἶναι μάγειροί φασιν, οὐθὲν εἰδότες.
ὑπὸ τῶν τοιούτων δ' ἡ τέχνη λυμαίνεται.
a Ἐπεὶ, μάγειρον ἐὰν λάβῃς ἀληθινὸν,
ἐκ παιδὸς ὀρθῶς εἰς τὸ πρᾶγμ' εἰσηγμένον,
καὶ τὰς δυνάμεις κατέχοντα, καὶ τὰ μαθήματα
ἅπαντ' ἐφεξῆς εἰδόθ', ἕτερόν σοι τυχὸν
φανήσεται τὸ πρᾶγμα. τρεῖς ἡμεῖς ἐσμὲν

1 Verbum e gloſſa in contextum illatum. 2 Deeſt ἥττων Ms. & ed. Ven. & Baſ. 3 ἐὰν vulgo. 4 πέπαυται vulgo.

periiſti. Abi intro! nam ecce iam ipſe
advenit ſenex: quam tenaci vultu eſt!

22. Magnus vero etiam ſophiſta, & Medicis iaƈtantiâ nihilo inferior ille eſt apud Soſipatrum coquus, in Mendace, qui ita loquitur.

A. *Nequaquam vero habenda deſpicatui*
ars noſtra eſt, Demyle, recte ſi conſideres.
Sed proſtituitur res haec; atque omnes fere
coquos profitentur ſeſe, cum norint nihil:
corrumpit artis gloriam hoc hominum genus.
At ſi reperias verinominem coquum,
ad hoc eductum prima abusque aetatula,
a *qui vires rerum teneat, qui omnes didicerit*
bene diſciplinas; longe alia, credo, tibi
res apparebit. Soli tres ſuperſtites

μόνοι [1] ἔτι λοιποί, Βοιδίων, καὶ Χαριάδης,
ἐγώ τε. τοὺς λοιποὺς δὲ προσπέρδου. Β. Τί φῄς;
Α. Ἐγώ. Τὸ διδασκαλεῖον ἡμεῖς σῴζομεν
τὸ Σίκωνος. οὗτος τῆς τέχνης ἀρχηγὸς ἦν. b
ἐδίδασκεν ἡμᾶς πρῶτον ἀστρολογεῖν, [Σίκων·] [2]
ἔπειτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς ἀρχιτεκτονεῖν.
περὶ Φύσεως κατεῖχε πάντας τοὺς λόγους·
ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔλεγε τὰ στρατηγικά.
πρὸ τῆς τέχνης ἔσπευδε ταῦθ' ἡμᾶς μαθεῖν.
Β. Ἆρα σύ με κόπτειν οἷος εἶ γε, φίλτατε.
Α. Οὐκ, ἀλλ' ἐν ὅσῳ προσέρχετ' ἐξ ἀγορᾶς ὁ παῖς,
μικρὰ διακινήσω σε περὶ τοῦ πράγματος, c
ἵνα τοῦ λαλεῖν λάβωμεν εὔκαιρον χρόνον.
Β. Ἄπολλον, ἐργώδης. [3] Α. Ἄκουσον, ὦ 'γαθέ.
Δεῖ τὸν μάγειρον εἰδέναι πρώτιστα μὲν

Sicon coquus, artes omnes docens.

1 Deest μόνοι vulgo. 2 Deest vox vulgo. καλῶς coni. Casaub.
3 ἐργῶδες vulgo. Inde ὡς ἐργῶδες corr. Casaub.

hodie restamus, Boïdion, & Chariades,
atque ego: licebit aliis oppedas. B. *Ain'?*
A. *Aio. Siconis nunc stat in nobis schola,*
artis qui solidae primus inventor fuit.
Sidereos cursus primum nos docuit Sicon;
exinde normas architectales dedit;
sermo post illa de omni natura fuit;
postremo explicuit artem induperatoriam:
discere nos voluit haec ante coquinariam.
B. *Ut video, me enecare propositum est tibi.*
A. *Nequaquam: sed, dum redeat e foro puer,*
paullum mea in hac re spatiabitur oratio,
vacuum ad loquendum tempus ne frustra effluat.
B. *Valde impiger tu certe es.* A. *Audi caetera.*
Inprimis scire oportet insignem coquum

περὶ τῶν μετεώρων, τάς τε τῶν ἄστρων δύσεις,
καὶ τὰς ἐπιτολὰς, καὶ τὸν ἥλιον, πότε
ἐπὶ τὴν μακράν τε καὶ βραχεῖαν ἡμέραν
ἐπάνεισι, κἀν ποίοισιν ἐστὶ ζωδίοις.
τὰ γὰρ ὄψα φασὶ πάντα καὶ τὰ βρώματα
d ἐν τῇ περιφορᾷ τῆς ὅλης συντάξεως
ἑτέραν ἐν αὐτοῖς λαμβάνειν τὴν ἡδονήν.
ὁ μὲν οὖν κατέχων τὰ τοιαῦτα, τὴν ὥραν ἰδὼν,
τούτων ἑκάστοις ὡς προσῆκε χρήσεται·
ὁ δ' ἀγνοῶν ταῦτ', εἰκότως τυντλάζεται.
Πάλιν τὸ περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἴσως
ἐθαύμασας, τί τῇ τέχνῃ συμβάλλεται;
Β. Ἐγὼ δ' ἐθαύμασ'. Α. Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ φράσω.
Τοὐπτάνιον [1] ὀρθῶς καταβαλέσθαι, καὶ τὸ φῶς
e λαβεῖν [2] ὅσον δεῖ, καὶ τὸ πνεῦμ' ἰδεῖν πόθεν
ἐστὶν, μεγάλην χρείαν τιν' εἰς τὸ πρᾶγμ' ἔχει.

1 τοὐπτανεῖον edd. & ms. *Ep.* τοὐπτάνειον Ms. 2 λαμβάνειν vulgo.

lapsus aetherios, quando sidera occidant,
quando exoriantur, quo sol summo tempore
productos faciat atque contractos dies,
quibus signiferi se teneant partibus.
Namque, ut docemur, pisces & quicquid cibi est,
prout universi moles circumvolvitur,
alias atque alias in se delicias habent.
Haec si quis norit, ut videbit tempora,
ita illis recte utetur ex usu suo:
at, qui ista nescit, is merito risum debet.
At forte, scientia architectalis magis
arti quid nostrae conferat, miraberis.
B. *Equidem mirabar.* A. *Id nunc aperibo tibi.*
Culinam recte constituere, luminis
quantum opus est capere, venti unde afflent cernere,
perconducibile nostrum est ad negotium.

ὁ καπνὸς φερόμενος δεῦρο κἀκεῖ διαφορὰν
εἴωθε τοῖς ἕψουσιν ἐμποιεῖν τινα.
[Τί οὖν] [1] ἔτι σοι δέειμι τὰ στρατηγικὰ
ἔχειν γε [2] τὸν μάγειρον; Ἡ τάξις, σοφὸν [3]
ἁπανταχοῦ μέν ἐστι [4] κἀν πάσῃ τέχνῃ,
ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς δ' ὥσπερ ἡγεῖται [5] σχεδόν. f
τὸ γὰρ παραθεῖναι κἀφελεῖν τεταγμένως
ἕκαστα, καὶ τὸν καιρὸν ἐπὶ τούτοις ἰδεῖν,
πότε δεῖ πυκνότερον ἐπαγαγεῖν, καὶ πότε βάδην,
καὶ πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ δεῖπνον, καὶ πότε
εὔκαιρον αὐτῶν ἐστι τῶν ὄψων τὰ μὲν
θερμὰ παραθεῖναι, τὰ δ' ἐπανέντα, τὰ δὲ μέσως,
τὰ δ' ὅλως ἀποψύξαντα· ταῦτα πάντα δὴ
ἐν τοῖς στρατηγικοῖσιν ἐξετάζεται a

1 Τοιοῦτον ἔτι vulgo. Τοῖον ἔτι corr. Adam. Verſum ſic concinnavit Grotius:

B. Τί δεῖ δὲ, δέομαί σου, ἔτι τὰ στρατηγικὰ &c.

2 ἔχω γε Ms. 3 σοφὸν ad vers. ſeq. referunt edd. ut in fine defectus ſit hic verſus, ubi ἡ τάξις σαφῶς ex coni. ſuppleat viri docti. 4 σοφὸν μὲν ἁπανταχοῦ ἐστι edd. ubi corrigunt ἁπανταχοῦ 'στι. 5 ἡγεῖτο Ms.

Ut huc aut illuc volitat, differentiam
adferre fumus adſolet coquentibus.
B. *Quid ergo, te precor, & artem tacticam*
opus eſt coquum callere? A. *Nempe ordo ubilibet*
& in arte quavis plena res ſapientiae eſt:
at in arte noſtra is ordo ducit ordinem.
Adferre miſſus, atque auferre denuo,
& in his ſpectare verum articulum temporis,
quando ferendi citius, quando lentius,
qualis quâque horâ ſit convivantium gula,
quae obſonia menſis inferenda fervida,
& quae remiſſa, quae rurſus medioxima,
quae frigefacta penitus: nimirum omnia
haec continentur, inquam, in arte tactica.

μαθήμασιν. [Β. Τί δ' εἶτα;] [1] παραδείξας ἐμοὶ
τὰ δέοντ', ἀπελθὼν αὐτὸς ἡσυχίαν ἄγε.

Καὶ ὁ παρὰ τῷ Ἀλέξιδι δὲ, ἐν Μιλησίοις,[2] μάγειρος οὐ μακρὰν τούτου ἐστὶ, λέγων τοιάδε· XXIII.

Α. Οὐκ ἴστε, ταῖς πλείσταισι τῶν τεχνῶν ὅτι
οὐκ ἀρχιτέκτων κύριος τῆς ἡδονῆς
μόνος καθέστηκ', ἀλλὰ καὶ τῶν χρωμένων
συμβάλλεταί τις, ἂν καλῶς χρῶνται, μερίς;
b Β. Οἷόν τι; δεῖ γὰρ κἀμὲ τὸν ξένον μαθεῖν.
Α. Τὸν ὀψοποιὸν σκευάσαι χρηστῶς μόνον
δεῖ τοῦτον, ἄλλο δ' οὐδέν. ἂν μὲν οὖν τύχῃ
ὁ ταῦτα μέλλων ἐσθίειν τε καὶ κρίνειν
εἰς καιρὸν ἐλθὼν, ὠφέλησε τὴν τέχνην.
ἂν δ' ὑστερίζῃ τῆς τεταγμένης ἀκμῆς,
ὥστ' ἢ προοπτήσαντα χλιαίνειν πάλιν,

1 Τίς δή τι παραδ. edd. cum Ms. Σὺ δῆτα παραδ. corr. Casaub. Τί δῆτα. Β. Παραδείξας ἐμοὶ &c. corrigebat Adamus. 2 Alibi ἐν Μιλησίᾳ.

B. *Quid ergo superest, nisi, cum me iam docueris*
quicquid necesse est, vivas ipse in otio.

23. Iam rursus & is, qui ab Alexide in Milesiis [*sive*, Milesia] coquus inducitur, haud multum ab isto differt. Loquitur autem in hunc modum:

A. *Nescitis evenire id plerisque artibus,*
ut in architecti non sit unius sita
manu voluptas; sed ad hanc utentes quoque,
si recte utantur, partem contribuant suam?
B. *Quale illud? ut hospes aliquid addiscam, face.*
A. *Coquere & condire recte, id officium est coqui:*
nihil praeterea. Si, qui esurus est, adest
in tempore, artem pro parte adiuvit sua.
Quod si hoc articulo citius venit aut serius,
ita ut, quod assum est, debeat recalescere,

ἢ μὴ προοπτήσαντα συντελεῖν ταχὺ,
ἀπεστέρησε τῆς τέχνης τὴν ἡδονήν.
Εἰς τοὺς σοφιστὰς τὸν μάγειρον ἐγγράφω.
ἑστήκαθ᾽ ὑμεῖς· κάεται δέ μοι τὸ πῦρ· [1] 15 c
ἤδη πυκνοὶ δ᾽ ἄττουσιν [2] Ἡφαίστου κύνες
κούφως πρὸς αἴθραν [3] οἶσθ᾽ ὃ γίνεσθαί θ᾽ ἅμα, [4]
καὶ τὴν τελευτὴν τοῦ βίου συνῆψέ τις
μόνοις ἀνάγκης θεσμὸς οὐχ ὁρώμενος.

XXIV. Εὔφρων δὲ, οὗ καὶ πρὸ βραχέως ἐμνήσθην, ἄνδρες δικασταὶ (δικαστὰς γὰρ ὑμᾶς οὐκ ὀκνήσαιμ᾽ ἂν καλεῖν, ἀναμένων τὴν ὑμετέραν τῶν αἰσθητηρίων κρίσιν) ἐν τοῖς Ἀδελφοῖς τῷ δράματι, ποιήσας τινὰ μάγειρον πολυμαθῆ καὶ εὐπαίδευτον, μνημονεύοντά τε τῶν πρὸ αὐτοῦ τεχνιτῶν, καὶ τίνα ἕκαστος εἶχεν ἰδίαν ἀρετὴν,

1 Post πῦρ vulgo non distinguunt, sed post ἤδη. 2 δ᾽ ἅπτουσιν ed. Bas. & Cas. 3 Videntur multa intercidisse. 4 Versum sic concinnandum proposuit Casaub. κοῦφοι πρὸς αἰθέρ᾽, ἅμ᾽ εἶπε, γίγνεταί θ᾽ ἅμα.

aut, quod non assum est, consummari celeriter,
spoliavit artem delectandi gratiâ.
Sophistarum in classe coquum ego censeo.
Statis vos: accenditur mihi ignis:
iamque frequentes prosiliunt Vulcani canes
leviter ad coelum. † *Scis quid simul fiat:* [?]
& finem vitae (nobis) *destinavit solis*
necessitatis quaedam lex improvisa.

24. Euphron vero, cuius etiam paulo ante mentionem feci, iudices! (*iudices* enim quin vos adpellem non debeo cunctari, quoniam vestrorum sensuum iudicium exspecto) in fabulâ, cui Fratres titulus, coquum inducens multiscium & probe eruditum, qui & artifices qui ante eum fuerunt commemorat, & quae cuiusque propria virtus fuerit, quâve in re excelluerit, docet,

καὶ ἐν τίνι ἐπλεονέκτει, ὅμως οὐδενὸς ἐμνήσθη τοιούτου, ὧν ἐγὼ ὑμῖν πολλάκις τυγχάνω παρασκευάζων. λέγει δ' οὖν οὕτως·

Septem alteri Sapientes.

Πολλῶν μαθητῶν γενομένων ἐμοὶ, Λύκε,
διὰ τὸ νοεῖν ἀεί τι καὶ ψυχὴν ἔχειν,
ἄπει γεγονὼς μάγειρος ἐκ τῆς οἰκίας
ἐν οὐχ ὅλοις δέκα μησὶ, πολὺ νεώτατος.
e Ἄγις Ῥόδιος ὤπτηκεν ἰχθῦν μόνος ἄκρως·
Νηρεὺς δ' ὁ Χῖος γόγγρον ἧψε τοῖς θεοῖς·
θρίον τὸ λευκὸν οὐ 'ξ Ἀθηνῶν Χαριάδης.
ζωμὸς μέλας ἐγένετο πρώτῳ Λαμπρίᾳ.
ἀλλᾶντας Ἀφθόνητος, Εὔθυνος φακῆν,
ἀπὸ συμβολῶν συνάγουσιν Ἀριστίων [1] πόρους.
Οὗτοι μετ' ἐκείνους τοὺς σοφιστὰς τοὺς πάλαι
γεγόνασιν ἡμῶν ἑπτὰ, δεύτεροι σοφοί.
f Ἐγὼ δ' ὁρῶν τὰ πολλὰ προκατειλημμένα

1 Ἀρίστων ed. Ven. & Bas. cum Ms.

tamen nulli[illegible]talis artificii mentionem fecit, qualia saepe vobis eg[illegible] me parata adpono. Loquitur autem ad hunc modum:

Multi quum mihi fuerint discipuli, Lyce,
quia semper excogitavi aliquid, mentemque habui;
tu domo mea exis perfectus coquus
intra minus decem menses, cum sis omnium natu minimus.
Agis Rhodius pisces assavit unus omnium exquisitissime:
Nereus Chius congrum elixavit Diis;
album thrium Atheniensis Chariades.
Ius nigrum primo Lampriae debetur:
botulorum paratus Aphthoneto, lenticulae Euthyno.
Collatitiam facturis coenam consuluit Aristion.
Hi post septem illos priscos
fuere nobis septem alteri Sapientes:
Ego vero occupata videns pleraque,

Ars furandi a coquo inventa;

εὗρον τὸ κλέπτειν πρῶτος, [1] ὥστε μηδένα
μισεῖν με διὰ τοῦτ', ἀλλὰ πάντας λαμβάνειν.
Ὑπ' ἐμοῦ δ' ὁρῶν σὺ τοῦτο προκατειλημμένον,
ἴδιον ἐφεύρηκάς τι, καὶ τοῦτ' ἐστὶ σόν.

& perfecta.

Πέμπτην ἔθυον ἡμέραν οἱ Τήνιοι,
πολιοὶ γέροντες, πλοῦν πολὺν πεπλευκότες,
λεπτὸν ἔριφον καὶ μικρόν. οὐκ ἦν ἐκφορὰ
Λύκῳ τότε [2] κρεῶν, οὐδὲ τῷ διδασκάλῳ.
ἑτέρους πορίσασθαι δύ' ἐρίφους ἠνάγκασας·
τὸ γὰρ ἧπαρ αὐτῶν πολλάκις σκοπουμένων, [3]
καθεὶς κάτω τὴν χεῖρα τὴν μίαν λαθὼν
ἔρριψας εἰς τὸν λάκκον ἰταμῶς τὸν νεφρόν.
πολὺν ἐποίησας [4] θόρυβον. οὐκ ἔχει [5] νεφρὸν,
ἔλεγον. [6] ἔκυπτον οἱ παρόντες ἀποβολῇ, b
ἔθυσαν ἕτερον. τοῦ δὲ δευτέρου πάνυ [7]

1 πρῶτον edd. 2 τότε λεύκῳ Ms. τό τε λευκοχρέων edd. 3 σκοπούμενον vulgo. 4 ἐποίησαν corr. Coray. 5 ἔχει vulgo. 6 ἔλεγες corr. Dalec. λέγων malebam. 7 πάλιν f[illegible].

furandi artem primus inveni, ita ut nem[illegible]
ob id mihi infensus esset, sed omnes operam locarent mean.
Tu vero hoc a me occupatum cernens,
proprium invenisti quidpiam, quod tuum est.
Quinto abhinc die sacrificarunt Tenii,
cani senes, longa navigatione defuncti.
Unus erat hoedus, isque exiguus. Nil inde carnium
surripere Lycus poterat, nec sibi, nec magistro.
Tu eos coëgisti duos hoedos alios praebere.
Nam quum illi diu hepar contemplarentur,
tu clam subtus demissa manu altera,
renem vafra audacia in fossam proiecisti.
Multum excitabas tumultum. » Non habet renem »
dicebant. Demisso vultu aderant illi ob iacturam;
alterumque immolabant. Huius vero alterius

τὴν καρδίαν εἶδόν σε καταπίνοντ' ἐγώ.
Πάλαι μέγας [1] εἶ, γίνωσκε· τοῦ γὰρ μὴ χανεῖν
λύκον διακενῆς σὺ μόνος εὕρηκας τέχνην.
Χορδῆς ὀβελίσκους ἡμέρας ζητουμένους
δύ' ἐχθὲς [2] ὠμοὺς εἰς τὸ πῦρ ἀποσβέσας,
καὶ πρὸς τὸ δίχορδον ἐτερέτιζες. ἠσθόμην
c ἐκεῖνο δρᾶμα, τοῦτο δ' ἐστὶ παίγνιον.

Proverb. *Lupus hiat frustra.*

XXV.

Iuramentum per Pugnatores ad Marathonem, &c.

Μή τις οὖν τούτων τῶν δευτέρων ἑπτὰ σοφῶν ὀνομασθέντων τοιοῦτόν τι ἐπενόησε περὶ τοῦ χοίρου, πῶς καὶ τὰ ἐντὸς πεπλήρωται· καὶ τὸ μὲν, ὀπταλέον ἐστὶν αὐτοῦ· τὸ δὲ, ἑφθόν· αὐτὸς δὲ, ἔστιν ἄσφακτος. Δεομένων οὖν ἡμῶν καὶ λιπαρούντων δεικνύναι τὴν σοφίαν· Οὐκ ἐρῶ, φησὶ, τῆτες, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι κινδυνεύσαντας, καὶ προσέτι τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχή-
d σαντας. Ἔδοξεν οὖν πᾶσιν διὰ τὸν τηλικόνδε ὅρκον, μὴ

1 μάγος corr. Iacobs. 2 ἰχθῦς edd. Sed obscura tota oratio.

ipsum etiam cor te vidi devorantem egomet.
Dudum tu magnus es; scito: quippe, ne hiet
lupus (λύκος) *frustra, tu unus artem reperisti.*
[*Chordae verucula die quaesita*
duo heri cruda in ignem abiecisti,
& ad dichordon adstrepuisti. Vidi
illud drama, hic vero lusus est.]

25. Numquis igitur ex alteris istis septem Sapientibus, qui nominati sunt, tale quidpiam excogitavit de porcello, quo pacto interiora corporis impleri potuerint, cum ne iugulatus quidem sit; & quomodo altera pars assari potuerit, altera elixari? Rogantibus igitur nobis, instantibusque, ut suam illam nobis explicaret sapientiam: Non dicam, inquit, hoc quidem anno; *per eos iuro qui ad Marathona discrimen Martis adierunt, perque eos qui navalem ad Salamina pugnarunt pugnam!* Quare nobis omnibus, ob tanti iurisiurandi religionem, visum est

βιάζεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἐπ᾽ ἄλλο δέ τι τῶν παραφερομένων τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· Μὰ τοὺς ἐν Ἀρτεμισίῳ κινδυνεύσαντας, οὐδεὶς τινὸς γεύσεται, πρὶν λεχθῆναι ποῦ κεῖται τὸ παραφέρειν. τὰ γὰρ γεύματα ἐγὼ οἶδα μόνος. Καὶ ὁ Μάγνος ἔφη· Ἀριστοφάνης, ἐν Προαγῶνι·

Verbum Παραφέρειν.

Τί οὐκ ἐκέλευσας παραφέρειν τὰ ποτήρια;

Σώφρων δ᾽, ἐν Γυναικείοις, κατὰ κοινότερον κέχρηται, λέγων· „Παράφερε,[1] Κοικόα,[2] μεστὸν τὸν σκύφον.“ καὶ Πλάτων δ᾽ ἐν Λάκωσιν ἔφη·

πάσας παραφερέτω.[3] —

Ἄλεξις, Παμφίλῃ·

Παρέθηκε τὴν τράπεζαν, εἶτα παραφέρων
ἀγαθῶν ἁμάξας.

Γεύματα. Περὶ δὲ τῶν γευμάτων, ἃ σαυτῷ προὔπιες, ὥρα

1 Περίφερε vulgo. 2 κόκλῳ edd. 3 περιφερέτω vulgo.

vim non facere homini, sed alii cuipiam ex adpositis (τῶν παραφερομένων) manum iniicere. At Ulpianus: *Per hos qui ad Artemisium periclitati sunt!* inquit, nemo quidquam horum gustabit, nisi prius nobis dictum fuerit, apud quem auctorem verbum παραφέρειν (istâ notione) positum reperiatur: nam de vocabulo γεύματα, ego solus cognitum habeo. Tum Magnus ait: Aristophanes, in Proagone:

Cur non iussisti adponi pocula?

Sophron vero, in Mimis Muliebribus, communi magis notione usus est: »*Adfer* (Παράφερε), inquit, *Coecoa, scyphum plenum.*« Sed rursus Plato, in Laconibus, dixit:

Cunctas adponito. (παραφερέτω.)

Alexis, in Pamphila:

Posuit mensam, dein imposuit (παραφέρων)
rerum bonarum plaustrum.

Quod vero ad Γεύματα pertinet, quae tute ipse tibi pro-

σοι λέγειν, Οὐλπιανέ. τὸ γὰρ γεῦσαι ἔχομεν ἐν Εὐπόλιδι, ἐν Αἰξί·

Τοῦδε νῦν γεῦσαι λαβών. —

καὶ ὁ Οὐλπιανός· Ἔφιππος, ἔφη, ἐν Πελταστῇ·

f Ἔνθ' ὄνων ἵππων τε στάσεις, καὶ γεύματα οἴνων.

Ἀντιφάνης δ', ἐν Διδύμοις·

Οἰνογευστεῖ, περιπατεῖ ἐν τοῖς στεφάνοις.

Ἐπὶ τούτοις ὁ μάγειρος ἔφη· Λέξω τοίνυν κἀγὼ, οὐκ ἀρχαίαν ἐπίνοιαν, ἀλλ' εὕρεσιν ἐμήν· ἵνα μὴ ὁ αὐλητὴς πληγὰς λάβῃ· —(ὁ γὰρ Εὔβουλος, ἐν Λάκωσιν ἢ Λήδα, ἔφη· XXVI. Proverb. *Vapulat tibicen.*

a (Ἀλλ')[1] ἠκούσαμεν καὶ τοῦτο, νὴ τὴν Ἑστίαν,
οἴκοι ποθ', ὅσ' ἂν[2] ὁ μάγειρος ἐξαμαρτάνῃ,[3]
τύπτεσθαι, ὥς φασιν,[4] ὁ αὐλητὴς παρ' ἡμῖν.[5]

1 Deest 'Αλλ' edd. 2 ὡς ἂν vulgo. 3 ἐξαμαρτάνοι edd. ἐξαμάρτῃ ms. *A*. 4 φησὶν vulgo. 5 Tres versus sic constituit Grotius:
Ἠκούσαμην καὶ τοῦτο, νὴ τὴν Ἑστίαν,
οἴκοι ποτ', ἂν ὁ μάγειρος ἐξαμαρτάνῃ,
ὡς φασὶν, αὐλητὴς παρ' ὑμῖν τύπτεται.

pinasti, tibi nunc fuerit dicendum, Ulpiane: nam verbum quidem γεῦσαι apud Eupolidem habemus, in Capris:

Accipe hoc, & gusta. (γεῦσαι.)

Tum Ulpianus: Ephippus, ait, in Peltasta:

Ibi asinorum equorumque stationes, & gustationes (γεύματα) *vinorum.*

Antiphanes vero, in Gemellis:

Vinum gustat, (οἰνογευστεῖ,) *& ambulat in coronis.* [sive, *circumit coronatus.*]

26. Posthaec coquus dixit: Edicam igitur etiam ego vobis, non priscum aliquod commentum, sed inventum meum; *ne vapulet tibicen.* (Nam Eubulus, in Laconibus vel Leda, ait:

Iam pridem medius fidius audire hoc domi
memini: coquus si quippiam peccaverit,
apud nos [sive potius, *apud vos*] *vapulare eo tibicinem.*

Φιλύλλιός τε, ἢ ὁ ποιήσας τὰς Πόλεις, φησίν·

— Ὅ τι ἂν τύχῃ
μάγειρος ἀδικήσας, τὸν αὐλητὴν λαβεῖν
πληγάς.) —

Semiassus & semielixus porcellus.

περὶ ἡμιόπτου καὶ ἡμιέφθου καὶ ἀσφάκτου γεμιστοῦ χοίρου. Ὁ μὲν χοῖρος ἐσφάγη ὑπὸ τὸν ὦμον σφαγὴν βραχεῖαν. (καὶ ἐπέδειξεν.) ἔπειτα ἀποῤῥεύσαντος τοῦ πολλοῦ αἵματος, πάντα τὰ ἐντοσθίδια μετὰ τῆς ἐξαιρέσεως (εἴρηται γὰρ καὶ ἡ ἐξαίρεσις, ὦ στωμυλῆθραι δαιταλεῖς) διακλύσας ἐπιμελῶς οἴνῳ πολλάκις, ἐκρέμασα ἐκ ποδῶν. εἶτα πάλιν οἴνῳ διέβρεξα, καὶ προεψήσας [1] μετὰ πολλοῦ πεπέρεως [2] τὰ προειρημένα χναυμάτια, ἔβυσα διὰ τοῦ στόματος, πολλὸν ἐπιχέας ζωμὸν εὖ πάνυ [3] πεποιημένον. καὶ μετὰ ταῦτα περιέπλασα [4] τοῦ χοίρου τὴν ἡμίσειαν, ὡς ὁρᾶτε, [5]

1 προσεψήσας ed. Ven. & Bas. cum msstis. 2 πιπέρεως ms. *A*. 3 εὖ μάλα ms. *Ep*. 4 περιέπλησα edd. 5 An ἣν ὁρᾶτε?

Et Philyllius, aut quisquis fabulae auctor est cui titulus Civitates, ait:

— *Quidquid forte*
coquus peccavit, verberatur tibicen.)

Dicam, inquam, *de semiasso & semielixo, nec iugulato, & tamen farcto porcello.* Iugulatus est porcus sub humero vulnere exiguo. (Idque vulnus ostendit nobis homo.) Deinde, postquam plurimus sanguis effluxit, viscera omnia cum intestinis, (μετὰ τῆς ἐξαιρέσεως: nam ἐξαίρεσις, id est, *excmtio*, nominantur etiam intestina, o loquaces convivatores!) diligenter ac saepius vino elui, porco e pedibus suspenso. Postea rursus in vino maceratas easdem quas modo dicebam delicias, & cum multo pipere elixatas, per os inculcavi, multo adfuso iusculo exquisite parato. Posthaec dimidiam, ut vide-

ἀλφίτοις πολλοῖς κριθῶν,[1] ἀναδεύσας αὐτὰ οἴνῳ καὶ
c ἐλαίῳ. ἔπειτ' ἐνέθηκα κριβάνῳ, ὑποθεὶς[2] τράπεζαν χαλκῆν, ἐστάθευσά τε τῷ πυρὶ, ὡς μήτε κατακαῦσαι, μήτ' ὠμὸν ἀφελεῖν. καὶ τῆς φορίνης[3] ἤδη γενομένης κραμβαλέας, εἴκασα καὶ τ' ἄλλο μέρος ἡψῆσθαι· ἀποβαλὼν τ' αὐτοῦ τὰ ἄλφιτα, οὕτω φέρων ὑμῖν παρέθηκα.

Τὴν δ' ἐξαίρεσιν, ὦ καλέ μου Οὐλπιανὲ, Διονύσιος ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις τῷ δράματι, οὕτως εἴρηκε, ποιήσας τινὰ μάγειρον πρὸς τοὺς μαθητὰς διαλεγόμενον· — XXVII. Ἐξαίρεσις, intestina.

d Ἄγε δὴ, Δρόμων, νῦν, εἴ τι κομψὸν ἢ σοφὸν — Coquorum furta.
ἢ γλαφυρὸν οἶσθα τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων,
φανερὸν πόησον τοῦτο τῷ διδασκάλῳ.
νῦν τὴν ἀπόδειξιν τῆς τέχνης αἰτῶ σ' ἐγώ.
Εἰς πολεμίαν ἄγω σε· θαῤῥῶν κατάτρεχε,

1 κριθῆς edd. cum ms. A. 2 ἐπιθεὶς corr. Coray. 3 φορινῆς edd.

tis, porci partem multâ farinâ hordaceâ obduxi, vino & oleo rigatâ. Deinde in furnum indidi, subiectâ mensâ aeneâ; lentoque igne assavi, ut nec cremarem, nec crudum extraherem. Postquam cutis iam satis tosta fuit, coniectabam satis etiam elixam esse alteram partem: itaque demtâ farinâ, qua erat tecta, porcum sic paratum vobis adtuli adposuique.

27. Iam ἐξαίρεσιν, (quasi *exemtionem* aut *exemtilia*) praeclare vir Ulpiane, Dionysius comicus dixit, in fabulâ Homonymis, his verbis, quae pronunciantem coquum fecit, cum discipulis suis disserentem:

Age, si quid sapiens, si quid eximium, Dromo,
si quid venustum calles ad negotia,
nunc praeceptori fac tuo id appareat.
Namque artis specimen nunc ego a te postulo.
In hosticum te duco: procurre acriter.

ἀριθμῷ διδόασι τὰ κρέα, καὶ τηροῦσί σε.
τακερὰ [1] ποιήσας ταῦτα, καὶ ζέσας σφόδρα,
τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ὡς λέγω σοι, σύγχεον.
ἰχθῦς ἁδρὸς πάρεστι. τἀντὸς ἔστι σά. [2]
κἂν τέμαχος ἐκκλίνῃς τι, καὶ τοῦτ᾽ ἔστι σὸν,
ἕως ἂν ἔνδον ὦμεν· ὅταν δ᾽ ἔξω γ᾽, ἐμόν. e
ἐξαιρέσεις, καὶ τ᾽ ἄλλα τἀκόλουθ᾽, ὅσα
οὐδ᾽ ἀριθμὸν οὔτ᾽ ἔλεγχον ἐφ᾽ ἑαυτῶν ἔχει,
περικόμματος δὲ τάξιν ἢ θέσιν φέρει,
εἰς αὔριόν σε κἀμὲ ταῦτ᾽ εὐφρανάτω. [3]
λαφύρων πυλωρῷ [4] παντάπασι μεταδίδου,
τὴν πάροδον ἵν᾽ ἔχῃς τῶν θυρῶν εὐνουστέραν.
Τί δεῖ λέγειν με πολλὰ πρὸς συνειδότα;
Ἐμὸς εἶ μαθητὴς, σὸς δ᾽ ἐγὼ διδάσκαλος.
μέμνησο τῶνδε, καὶ βάδιζε δεῦρ᾽ ἅμα.

1 τὰ κρέα vulgo. 2 ταυτός. ἔστι σύς. edd. 3 εὔφρανα. τῷ edd. 4 λαφυροπώλῃ vulgo.

Obſervant ſi te, & carnes numeratas dabunt;
fac illas flammae dividat violentia:
ſic conturbabis numerum, dixi ut antidhac.
De piſce magno quidquid eſt intus, tuum eſt.
Fragmentum ſi quod ſurpias, & hoc tuum eſt,
dum ſumus heic intus; verum poſt illa meum.
Exemtilia autem, multaque alia eimodi,
quorum nec numerus eſt, nec indicatio,
ſed ad minutal quae conficiendum valent;
ea te oblectanto meque craſtino die.
Sed ianitori partem de ſpoliis dato,
benignior tibi ut ſit forium transitus.
Sed multa quid moneo gnarum & bene memorem?
Meus es diſcipulus: ego autem praeceptor tuus:
id cogitato, meque ſequere intra domum.

XXVIII.

Platonis dialogos recitantes coqui.

f Πάντων οὖν ἡμῶν ἐπαινεσάντων τὸν μάγειρον ἐπί τε τῷ ἑτοίμῳ τῶν λεγομένων, καὶ τῇ τῆς τέχνης περιεργίᾳ, ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος, Καὶ πόσῳ κάλλιον, ἔφη, τὰ τοιαῦτα ἐκμανθάνειν τοὺς μαγείρους, ἢ ἅπερ παρά τινι τῶν πολιτῶν ἡμῶν, ὃς ὑπὸ πλούτου καὶ τρυφῆς τοὺς τοῦ θαυμασιωτάτου Πλάτωνος διαλόγους ἠνάγκαζεν ἐκμανθάνοντας τοὺς μαγείρους, φέροντάς τε τὰς λοπάδας ἅμα λέγειν· „Εἷς, a δύο, τρεῖς. ὁ δὲ δὴ τέταρτος ἡμῖν, ὦ φίλε Τίμαιε, ποῦ, τῶν χθὲς μὲν δαιτυμόνων, τὰ νῦν δ' ἑστιατόρων;" ἔπειτ' ἄλλος ἀπεκρίνατο· „Ἀσθένειά τις αὐτῷ ξυνέπεσεν, ὦ Σώκρατες." διεξήρχοντό τε τοῦ διαλόγου τὰ πολλὰ τὸν τρόπον τοῦτον, ὡς ἄχθεσθαι μὲν τοὺς εὐωχουμένους, ὑβρίζεσθαι δὲ τὸν πάνσοφον ἐκεῖνον ἄνθρωπον ὁσημέραι, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς τῶν καθαρείων [1] ἐξόμνυσθαι τὰς παρ' ἐκείνῳ ἑστιάσεις. οἱ δὲ ἡμέτεροι

1 καθαρίων edd.

28. Coquum nos omnes quum collaudaremus, cum quod ita in promtu habuiſſet quae nobis recitaret, tum ob curioſum artis ſtudium, praeclarus noſter convivator Larenſius aït: Atqui quanto ſatius eſt, talia ediſcere coquos, quam quae apud nonneminem ex civibus noſtris? qui divitiis abundans, & luxurioſus, cogebat coquos ſuos admirabilis Platonis ediſcere dialogos, ut, quum patinas inferrent, ſimul dicerent: *Unus, duo, tres. At nimirum quartus ubi eſt, Timaee, eorum qui heri convivae fuerunt, hodie vero ſunt convivatores?* Cui reſpondebat alter: *Morbo quodam correptus eſt, o Socrates.* Atque ita plurimam dialogi partem peragebant, ut moleſte ferrent epulantes, & quotidie riſu & contumeliâ acciperetur ſapientiſſimus ille homo, denique ut propter eam cauſſam multi honeſti viri coenas apud illum eiu-

οὗτοι, ἅμα ἴσως ταῦτ' ἐκμανθάνοντες οὐκ ὀλίγην ἡμῖν θυμηδίαν παρέχουσι. Καὶ ὁ παῖς [1] ἐπὶ τῇ μαγειρικῇ σοφίᾳ ἐπαινεθεὶς, Τί τοιοῦτον εὑρήκασιν, ἔφη, ἢ εἰρήκασιν οἱ πρὸ ἐμοῦ; ἢ ἐπὶ μετρίοις [2] ἐμαυτὸν ἄγω, [3] οὐ μεγαλαυχούμενος ἐπ' ἐμαυτῷ; [4] καί τοι, καὶ ὁ πρῶτος τῶν τὸν Ὀλυμπιάσιν ἀγῶνα ἀναδησαμένων Κόροιβος ὁ Ἠλεῖος, μάγειρος ἦν, καὶ οὐχ οὕτως ὠγκύλλετο ἐπὶ τῇ τέχνῃ, ὡς ὁ παρὰ Στράτωνι [5] μάγειρος ἐν τῷ Φοινικίδῃ. περὶ οὗ τοιαῦτα λέγει ὁ μεμισθωμένος·

Σφίγγ' ἄῤῥεν', οὐ μάγειρον, εἰς τὴν οἰκίαν
εἴληφ'· ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἕν, [6] μὰ τοὺς θεοὺς,
ὅσ' ἂν λέγῃ συνίημι. καινὰ ῥήματα
πεπορισμένος πάρεστιν. ὡς εἰσῆλθε γὰρ,
εὐθύς μ' ἐπηρώτησε, προσβλέψας μέγα·

1 Forf. ὁ παῖς ὁ ἐπὶ τῇ μαγ. 2 ἐπιμετρίους edd. cum Ms. ἐπιμετρίᾳ legebat Dalec. 3 ἐγὼ pro ἄγω habent edd. 4 ἐγὼ μεγαλαυχούμενος ἐπαινῶ corr. Caf. 5 Στράττιδι corrigunt viri docti. 6 οὐδὲν edd.

rarent. At hi noſtri fortaſſe, cum talia didicerint, non parum voluptatis nobis adferunt. Tum puer ille, qui ſuam ob coquinandi artem fuerat laudatus: Quid ergo, inquit, huius generis invenerunt aut dixerunt ii qui ante me exſtitere? aut ſatis-ne moderate me gero, qui de me non glorier? Quamquam etiam ille primus omnium ex Olympico certamine coronatus Coroebus Eleus, coquus fuerat, nec vero ita ob artem ſuam erat tumidus, ut iſte apud Stratonem [*ſive*, Strattidem] coquus in Phoenicide; de quo haec dicit is qui eius operam locaverat:

29. *Sphingem marem equidem, non coquum, admiſi in domum.*
Namque, ut ſimpliciter dicam, nihil intelligo
horum quae loquitur. Namque vix intraverat,
cum, me reſpiciens acri vultu, interrogat:

„Πόσους κέκληκας μέροπας ἐπὶ δεῖπνον; λέγε.“ —
„Ἐγὼ κέκληκα μέροπας ἐπὶ δεῖπνον;“ — „Χο-
λᾷς.“ —
„Τοὺς δὲ μέροπας τούτους με γιγνώσκειν δοκεῖς;
„οὐδεὶς παρέσται. τοῦτο γάρ, νὴ τὸν Δία,
d „ἔστι κατάλοιπον, μέροπας ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν.“ —
„Οὐδ' ἄρα παρέσται δαιτυμὼν οὐδεὶς ὅλως;“ —
„Οὐκ, οἴομαί γε, Δαιτυμών.“ Ἐλογιζόμην·
ἥξει Φιλῖνος, Μοσχίων, Νικήρατος,
ὁ δεῖν', ὁ δεῖνα· κατ' ὄνομ' ἀνελογιζόμην·
οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς μοι Δαιτυμών.
„Οὐδεὶς παρέσται“ φημί. — „Τί λέγεις; οὐ-
δὲ εἷς;“
Σφόδρ' ἠγανάκτησ', ὥσπερ ἠδικημένος,
εἰ μὴ κέκληκα δαιτυμόνας. καινὸν[1] πάνυ!
e „Οὐδ' ἄρα θύεις ἐρυσίχθον';“ — Οὐκ· ἔφην ἐγώ.
„Βοῦν δ' εὐρυμέτωπον;“ — „Οὐ θύω βοῦν, ἄ-
θλιε.“ —

1 δαιτυμόνα. σκαιὸν πάνυ edd.

Ad coenam hemones, ede, quot vocaveris. —
„Ego-ne vocarim hemones? delirus puto es:
„aut ullos adeo hemones me noſſe autumas?
„Nemo, *inquam ego*, aderit. Id reſtabat ſcilicet,
„ut hemones neſcio quos coenatum arceſſerem!“
At nemo condapalis adventurus eſt? —
„Non Condapalis, quod ſciam.“ Rationem inii:
venient Philinus, Moſchio, Niceratus:
nemo iſto e numero Condapalis dicitur.
„Nemo aderit:“ *inquam.* — Quid? vocaſti neminem?
inquit; ſuccenſens tamquam accepta iniuria.
Mactas-ne terriſulcum? — „Non:“ *reſpondeo.*
Bovem ergo latifrontem? — „Non macto bo-
vem.“ —

„Μῆλα θυσιάζεις ἄρα;" — „Μὰ [τὸν] Δί', ἐγὼ μὲν οὖν [1]
„οὐδέτερον αὐτῶν, προβάτιον δ'." — „Οὐκοῦν, ἔφη,
„[ἔστιν] [2] τὰ μῆλα πρόβατ'." — [Ἔφην·] „Οὐ μανθάνω
„[ἔγωγε] τούτων οὐδὲν, οὐδὲ βούλομαι.
„ἀγροικότερός εἰμ'· ὥσθ' ἁπλῶς μοι διαλέγου." —
„Ὅμηρον οὐκ οἶδας λέγοντα;" — „Καὶ μάλα 261
„ἐξῆν ὃ ἐβούλετ', ὦ μάγειρ', [3] αὐτῷ λέγειν.
„ἀλλὰ τί πρὸς ἡμᾶς τοῦτο, πρὸς τῆς Ἑστίας;" —
„Κατ' ἐκεῖνον ἤδη πρόσεχε καὶ τὰ λοιπά μοι." —
„Ὁμηρικῶς γὰρ διανοεῖ μ' ἀπολλύναι;" —
„Οὕτω λαλεῖν εἴωθα." — „Μὴ τοίνυν λάλει
„οὕτως, παρ' ἐμοί γ' ὤν." — „Ἀλλὰ διὰ τὰς τέτταρας
„δραχμὰς ἀποβαλῶ, φησὶ, τὴν προαίρεσιν; 1

1 οὖ edd. Deest particula msstis. 2 Desunt vulgo verba, quae uncis inclusimus. 3 ὃ βούλει τῷ μαγείρῳ' edd. cum Msto.

Sed enim bidentes? — »Imo, per summum Iovem,
»neutrum; sed ovem mactabo.« — Tun' nescis, oves
bidentes dici? — »Nec scio, nec volo discere:
»agrestis ego sum, loquere mecum planius.« —
Homerum ita tu locutum ignores? — »Non nego:
»nam licuit illi sic loqui, ut libuit: coque.
»Sed hoc, per Vestae numen, nos quid attinet?« —
Quin tu magis audi caetera ad eumdem modum. —
»Homericè-ne me decresti perdere?« —
Meus ita fari mos est. — »At vero mihi
»tu ne sic loquere.« — Propter drachmas quattuor
meam, *inquit*, vis perdam consuetiloquentiam?

„τὰς οὐλοχύτας φέρε δεῦρο.“ — „Τοῦτο δ' ἐστί
τι; —
„Κριθαί.“ — „Τί οὖν, ἀπόπληκτε, περιπλοκὰς
λέγεις;“ —
„Πηγὸς πάρεστι;“ — „Πηγός; οὐχὶ λευκὰ σὺ [1]
„ἐρεῖς, σαφέστερόν θ', ὃ βούλει μοι λέγειν;“ —
„Ἀτάσθαλός γ' εἶ, πρέσβυ“ φησίν. „ἅλας φέρε.
„τοῦτ' ἔστι πηγός. ἀλλὰ δεῖξον χέρνιβα.“
Παρῆν. ἔθυεν· ἔλεγεν ἄλλα ῥήματα,
τοιαῦθ' ἃ, μὰ τὴν Γῆν, οὐδὲ εἷς [2] ἤκουσεν ἄν·
b μίστυλλα, μοίρας, δίπτυχ', ὀβελούς. ὥστ' ἐμὲ
τῶν τοῦ Φιλήτα λαμβάνοντα βιβλίων
σκοπεῖν ἕκαστα τί δύναται τῶν ῥημάτων,
πλὴν ἱκετεύω γ' αὐτὸν ἤδη μεταβαλεῖν,
ἀνθρωπίνως λαλεῖν τε. τὸν δ' οὐκ ἂν ταχὺ
ἔπεισεν ἡ Πειθώ, μὰ τὴν Γῆν, οἶδ' ὅτι.

Philetae glossarium.

1 οὐχὶ λευκὰ σὺ vulgo. οὐχὶ λαικάσει; corr. Coray. 2 οὐδεὶς edd.

Molae ut adsint fac. — »Quid dicis?« Hordeum. —
»Quid tam perplexa loqueris, insanissime?« —
Adest-ne humoris aquei concretio? —
»Quin tu perspicuis verbis edis quid velis?« —
Vecors, *inquit*, mi senex: cedo salem;
concretio haec est illa. Iam monstra aquiminal.
Aderat. Mactabat, verba attexens plurima,
quae medius fidius nemo umquam intellexerit:
ercisce, segmina: *tum* biplicia, *&* subulam;
mihi ut Philetae consulendum lexicon
fuerit, verborum ut significata evolverem.
Nunc supplex oro, morem ut immutet suum,
humanitusque loquatur: verum, hercle scio,
suada ipsa id illi neutiquam persuaserit.

XXX.

Ars medendi cibis adustis.

Περίεργον δ' ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τὸ πολὺ τῶν μαγείρων γένος περί τε τὰς ἱστορίας καὶ τὰ ὀνόματα. λέγουσι γοῦν αὐτῶν οἱ λογιώτατοι „γόνυ κνήμης ἔγγιον·“ καὶ „περιῆλθον Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην.“ ἐπιτιμῶντες δέ τινι, φασὶν „μὴ δεῖν τὸν Οἰνέα Πηλέα ποιεῖν.“ Ἐγὼ δὲ ἕνα τῶν ἀρχαίων μαγείρων τεθαύμακα, πείρᾳ τῆς τέχνης, ἧς εἰσηγήσατο, ἀπολαύσας. παράγει δὲ αὐτὸν Ἄλεξις, ἐν Λέβητι, λέγοντα τάδ'

— A. Ἧψε, [1] μοὶ δοκεῖ,
πνικτόν τιν' ὄψον, [2] δελφάκιον. B. Ἡδύ γε.
A. Ἔπειτα προσκέκαυκε. B. Μηδὲν φροντίσῃς.
ἰάσιμον γὰρ τὸ πάθος ἐστί. A. Τῷ τρόπῳ;
B. Ὄξος λαβὼν οὖν [3] εἰς λεκάνην τιν' ἐγχέας
ψυχρόν· ξυνιεῖς; [4] εἶτα θερμὴν τὴν χύτραν

1 Ἧψε vulgo. Ὁ ψὲ corr. Grot. cum Dalec. & dein ὀψαι, pro ὄψον: quae sic latine convertit:

— *Nefrendem serius, quantum arbitror,*
assare furno aggressus est. B. Suavis caro est.

2 πνικτὸν τί γ' ὄψον corr. Coray. 3 ὂν vulgo edd. ον Ms.
4 ξυνιεὶς ed. Ven. & Bas. cum Ms. ξυνεὶς ed. Cas.

30. Curiosum autem revera est plurimum coquorum genus, cum circa historias, tum circa vocabula. Dicunt sane eorum doctiores: *genu tibiâ propius:* &, *circumivi Asiam & Europam.* Et increpantes quempiam, dicunt, *non oportere ex Oeneo facere Peleum.* Ego vero unum ex priscis coquis admiratus sum eo, quod experienti mihi bene cessisset ars quam ille primus docuit. Inducit autem eum Alexis, in Lebete, haec dicentem:

— A. *Elixavit, ut videtur,*
velut suffocatum aliquod obsonium, porcellum. B. *Atqui id suave.*
A. *Atque ita eum adussit.* B. *Id te sollicitet nihil:*
malum sanabile hoc est. A. *Quo tandem modo?*
B. *Acetum sumes, idque in pelvim frigidam*
infundes: capin' hoc? ollam deinde fervidam,

εἰς τοὖξος ἔνθες. [1] διάπυρος γὰρ οὖσ᾽ ἔτι,
ἕλξει δι᾽ αὐτῆς νοτίδα· καὶ ζυμουμένη,
ὥσπερ κίσηρις [2] λήψεται διεξόδους
σομφὰς, δι᾽ ὧν τὴν ὑγρασίαν ἐκδέξεται.
τὰ κρεάδι᾽ ἔσται [3] οὐκ ἀπεξηραμένα,
ἔγχυλα δ᾽ ἀτρέμα καὶ δροσώδη τὴν σχέσιν.
A. Ἄπολλον, ὡς ἰατρικῶς! ὦ Γλαυκία,
e ταυτὶ ποιήσω. [4] B. Καὶ παρατίθει γ᾽ αὐτὰ, παῖ,
ὅταν παρατιθῇς, [5] (μανθάνεις;) ἐψυγμένα.
ἀτμὶς γὰρ οὕτως οὐχὶ προσπηδήσεται
ταῖς ῥισὶν, ἀλλ᾽ ἄνω μάλ᾽ εἶσι [6] καταφυγών. [7]
f A. Πολλῷ γ᾽ [8] ἀμείνων, ὡς ἔοικας, ἦσθ᾽ ἄρα
λογογράφος ἢ μάγειρος. ὃ λέγεις, οὐ λέγεις·
τέχνην δ᾽ ὀνειδίζεις.

XXXI. Dureus anser.

Καὶ μαγείρων μὲν ἅλις, ἄνδρες δαιταλεῖς· μὴ

1 ἐνθεὶς vulgo. 2 κίσαρις ed. Ven. & Baſ. κίσηρης ed. Caſ. 3 τὰ κρέα δ᾽ ἔσται vulgo. τὰ κρεάδια δ᾽ ἔσται Grot. 4 ποιήσαι Grot. partes aliter distribuens. ποίησον mallem. 5 παρατίθῃς vulgo. 6 ἀτμὶς μάλ᾽ εἶσι edd. 7 καταφυγὼν vulgo. 8 πολλῶν τ᾽ vulgo.

aceto impones; quae vim retinens igneam,
madorem ducet, atque fermentabitur;
&, veluti pumex, vacuis plena meatibus
humorem innumeris ſimul acceptabit viis:
& ſic eveniet, arida ut ne ſit caro;
ſed, quantum ſatis eſt, ſucculenta & roſcida.
A. O Iuppiter, quam medice! Prorſus, Glaucia,
ſic ego faciam. B. Tum, quando adpones, puer,
adpone (ſatis intelligis ne?) frigidam:
nam ſic eveniet, naribus ne ſe vapor
obtrudat, ſed longe abeat ſuperos in locos.
A. Quantum videtur, pol, tu libros ſcribere,
quam coquere, multo potior. Quod ais, non ais:
artique probro es. [ſive, ſed arti illudis.]

31. Sed de coquis ſatis, viri convivae: ne quis il-

καί τις αὐτῶν τὰ ἐκ Δυσκόλου Μενάνδρου [1] βρενθυόμενος, λαρυγγίσῃ τάδε·

— Οὐδὲ εἷς,
μάγειρον ἀδικήσας, ἀθῶος διέφυγεν.
ἱεροπρεπής πως ἐστὶν ἡμῶν ἡ τέχνη.

Ἐγὼ δ' ὑμῖν, κατὰ τὸν ἥδιστον Δίφιλον,

— παρατίθημι ὁλοσχερῆ
ἄρν' ἐς μέσον, συμπηκτὸν, ἀνθυλευμένον·
χοιρίδια περιφόρεινα, κρομβώσας ὅλα.
Δούρειον ἐπάγω χῆνα τῷ φυσήματι.

XXXII. ANSERES altiles. Χήν. Περιενεχθέντων δὲ τούτων καὶ ἄλλων χηνῶν περιττῶς ἐσκευασμένων, ἔφη τις, οἱ χῆνες σιτευτοί. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, ὁ δὲ σιτευτὸς χὴν παρὰ τίνι; πρὸς ὃν ὁ Πλούταρχος· Θεόπομπος μὲν ἔφη ὁ Χῖος, ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς, κἀν τῇ τρισκαιδεκάτῃ

1 Μενανδρίου ed. Cas.

lorum istud ex Menandri Moroso crepans, haec vociferetur:

— Nemo umquam,
qui coquum laesit, impunitus abiit.
Sacrosancta quaedam ars est nostra.

Ego vero vobis, iuxta suavissimum Diphilum,

— adpono in medium
agnum integrum, compactum, exquisite conditum;
porcellos sua cute tectos, assos totos.
Anserem adpono insuper, ita farctum inflatumque, ut Dureum dicas.

32. Anseres. Cum ergo & hic & alii anseres eximie parati circumferrentur, dicebat aliquis, *en anseres altiles!* (σιτευτοί.) Et protinus Ulpianus: at σιτευτὸς *anser*, inquit, apud quem legitur? Cui Plutarchus respondit: Theopompus Chius in Graecis Historiis, & quidem ter-

δὲ τῶν Φιλιππικῶν, Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένῳ πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους χῆνας καὶ μόσχους σιτευτούς. καὶ Ἐπιγένης δ'. ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Βάκχαις [1] φησίν·

Ἀλλ' εἴ τις ὥσπερ χῆνά μ' ἔτρεφεν [2] λαβὼν,
σιτευτόν. —

b καὶ Ἀρχέστρατος, ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ ποιήματι, ὡς [3]

Καὶ σιτευτοῦ χηνὸς ὁμοῦ σκεύαζε [4] νεοττὸν,
ὀπτὸν ἁπλῶς καὶ τόνδε. —

Σὺ δὲ ἡμῖν, ὦ Οὐλπιανὲ, δίκαιος εἶ λέγειν, ὁ περὶ πάντων πάντας [5] ἀπαιτῶν, ποῦ μνήμης ἠξίωται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ πολυτελῆ ταῦτα τῶν χηνῶν ἥπατα. ὅτι γὰρ χηνοβοσκοὺς οἴδασι, μάρτυς Κρατῖνος, ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ λέγων·

χηνοβοσκοὶ, βουκόλοι. —

1 ἐν Βακχείᾳ corr. viri docti. 2 χῆν' ἔτρεφέ με edd. 3 An οὕτως? 4 σκευάζει vulgo. 5 πάντα legebat Dalec.

tio decimo libro Rerum Philippicarum, narrat, Agesilao Lacedaemonio, cum in Aegyptum venisset, misisse Aegyptios anseres vitulosque σιτευτούς. (*altiles* vel *saginatos*.) Praeterea Epigenes, comicus poëta, in Bacchis ait:

At si quis me alendum susciperet, velut
anserem altilem. —

Et Archestratus, in famoso illo Poëmate:

Et anseris altilis simul para pullum,
assum hunc quoque simpliciter. —

Nunc vero tu, Ulpiane, qui cunctos de rebus omnibus percontaris, aequum est ut nobis dicas, ubinam apud veteres mentio fiat pretiosorum horum iecinorum anserinorum. Nam, pastores anserum notos fuisse veteribus, Cratinus testis est, in Dionysalexandro dicens,

Anserum pastores, bubulci. —

"Ομηρος δὲ καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκεν·

Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων. — καί·

Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ.

καί·

Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσι
ἐξ ὕδατος. —

Anferina iecinora. Χηνείων δ' ἡπάτων (περισπούδαστα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν Ῥώμην) μνημονεύει Εὔπολις, [1] ἐν Στεφανοπώλισι, λέγων οὕτως·

Εἰ μὴ σὺ χηνὸς ἧπαρ ἢ ψυχὴν ἔχεις.

XXXIII.

Dimidiata capita porcellorum. Ἦσαν δὲ καὶ ἡμίκραιραι πολλαὶ δελφάκων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Κρωβύλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ·

Εἰσῆλθεν ἡμίκραιρα τακερὰ δέλφακος.
ταύτης, μὰ τὸν Δί', οὐχὶ κατέλιπον γ' ἐγὼ
οὐδέν. —

Creocaccabus. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ καλούμενος κρεωκάκκαβος. κρέα δ'

1 Εὔβουλος probabiliter corriguut viri docti.

Homerus & in foeminino & in masculino genere usurpavit nomen.

Aquila candidum anserem ferens.

&: *Sicut ille anserem rapuit nutritum in domo.*

&: *Anseres mihi domi viginti triticum edunt ex aqua.*

Iecinorum vero anserinorum (quorum cupidissimi sunt Romani) meminit Eupolis [*sive*, Eubulus] in Stephanopolidibus; (*i.e.* Mulieribus coronas vendentibus,) ubi ait:

Nisi tu anseris hepar aut mentem habes.

33. Aderant vero & multa *dimidiata porcellorum capita*. Quorum Crobylus meminit in Pseudypobolimaeo: (Falso suppositițio:)

Inferebatur dimidiatum porcelli caput tenerum:
huius, per Iovem, nullam partem ego reliquam feci.

Post haec aderat qui vocatur *creocaccabus*. Id est autem

ἐστὶ ταῦτα συγκεκομμένα μεθ' αἵματος καὶ λίπους ἐν ζωμῷ γεγλυκασμένῳ. λέγειν δὲ οὕτως Ἀριστοφάνης [φησὶ] [1] ὁ γραμματικὸς Ἀχαιούς· ὁ Μυρτίλος ἔφη. Ἀντικλείδης δ', ἐν ἑβδομηκοστῷ ὀγδόῳ Νόστων· „Ἐν δείπνῳ, φησὶ, μελλόντων Χίων ὑπ' Ἐρυθραίων ἐξ ἐπιβουλῆς ἀναιρεῖσθαι, μαθών τις τὸ μέλλον γίνεσθαι, ἔφη·

Ὦ Χῖοι· πολλὴ γὰρ Ἐρυθραίους ἔχει ὕβρις·
Φεύγετε δειπνήσαντες ὑὸς κρέα, μηδὲ μένειν βοῦν.

Ἀναβραστῶν δὲ κρεῶν μνημονεύει Ἀριστομένης Γόησιν οὕτως·

* * * * * * * * *

Καὶ ὄρχεις ἤσθιον, [2] οὓς καὶ νεφροὺς ἐκάλουν. Φιλιππίδης, ἐν τῇ Ἀνανεώσει, Γναθαίνης τῆς ἑταίρας τὸ γαστρίμαργον ἐμφανίζων, λέγει· Testiculi.

Ἔπειτ' ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἧκ' ὄρχεις φέρων

1 Deest vulgo id verbum. 2 Forf. Καὶ ὄρχεις δ' ἤσθιον.

caro concisa cum sanguine & adipe in dulci iusculo. Dicebat autem Myrtilus, docere Aristophanem Grammaticum, apud Achaeos id genus edulii isto nomine adpellari. Anticlides vero, libro septuagesimo octavo Reversionum haec scribit: » Chios Erythraei inter coenandum ex insidiis interficere paraverant. Quorum consilium cum comperisset quispiam, dixit:

O Chii! ingens vobis scelus ab Erythraeis imminet:
fugite postquam suillam comederitis, nec manete bovinam.

Ferventium carnium Aristomenes meminit in Praestigiatoribus, his verbis:

* * * * * *

Sed & *testiculis* vescebantur olim; quos *renes* adpellabant. Philippides, in Renovatione, voracitatem notans Gnathaenae meretricis, ait:

Deinde, post haec omnia, testiculos inferebat

οὗτοι, ἅμα ἴσως ταῦτ' ἐκμανθάνοντες οὐκ ὀλίγην ἡμῖν θυμηδίαν παρέχουσι. Καὶ ὁ παῖς [1] ἐπὶ τῇ μαγειρικῇ σοφίᾳ ἐπαινεθεὶς, Τί τοιοῦτον εὑρήκασιν, ἔφη, ἢ εἰρήκασιν οἱ πρὸ ἐμοῦ; ἢ ἐπὶ μετρίοις [2] ἐμαυτὸν ἄγω, [3] οὐ μεγαλαυχούμενος ἐπ' ἐμαυτῷ; [4] καί τοι, καὶ ὁ πρῶτος τῶν τὸν Ὀλυμπιάσιν ἀγῶνα ἀναδησαμένων Κόροιβος ὁ Ἠλεῖος, μάγειρος ἦν, καὶ οὐχ οὕτως ὠγκύλλετο ἐπὶ τῇ τέχνῃ, ὡς ὁ παρὰ Στράτωνι [5] μάγειρος ἐν τῷ Φοινικίδῃ. περὶ οὗ τοιαῦτα. λέγει ὁ μεμισθωμένος·

Coroebus victor Olympicus.

XXIX.

Coquus sphinx.

Σφίγγ' ἄῤῥεν', οὐ μάγειρον, εἰς τὴν οἰκίαν
εἴληφ'· ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἕν, [6] μὰ τοὺς θεοὺς,
ὅσ' ἂν λέγῃ συνίημι. καινὰ ῥήματα
πεπορισμένος πάρεστιν. ὡς εἰσῆλθε γὰρ,
εὐθύς μ' ἐπηρώτησε, προσβλέψας μέγα·

1 Forf. ὁ παῖς ὁ ἐπὶ τῇ μαγ. 2 ἐπιμετρίους edd. cum Ms. ἐπιμετρίῳ legebat Dalec. 3 ἐγὼ pro ἄγω habent edd. 4 ἐγὼ μεγαλαυχούμενος ἐπαινῶ corr. Caf. 5 Στράττιδι corrigunt viri docti. 6 οὐδὲν edd.

rarent. At hi noſtri fortaſſe, cum talia didicerint, non parum voluptatis nobis adferunt. Tum puer ille, qui ſuam ob coquinandi artem fuerat laudatus: Quid ergo, inquit, huius generis invenerunt aut dixerunt ii qui ante me exſtitere? aut ſatis-ne moderate me gero, qui de me non glorier? Quamquam etiam ille primus omnium ex Olympico certamine coronatus Coroebus Eleus, coquus fuerat, nec vero ita ob artem ſuam erat tumidus, ut iſte apud Stratonem [*ſive*, Strattidem] coquus in Phoenicide; de quo haec dicit is qui eius operam locaverat:

29. *Sphingem marem equidem, non coquum, admiſi in domum.*
Namque, ut ſimpliciter dicam, nihil intelligo
horum quae loquitur. Namque vix intraverat,
cum, me reſpiciens acri vultu, interrogat:

„Πόσους κέκληκας μέροπας ἐπὶ δεῖπνον; λέγε.“ —
„Ἐγὼ κέκληκα μέροπας ἐπὶ δεῖπνον;“ — „Χο-
λᾶς.“ —
„Τοὺς δὲ μέροπας τούτους με γιγνώσκειν δοκεῖς;
„οὐδεὶς παρέσται. τοῦτο γάρ, νὴ τὸν Δία,
d „ἔστι κατάλοιπον, μέροπας ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν.“ —
„Οὐδ᾽ ἄρα παρέσται δαιτυμὼν οὐδεὶς ὅλως;“ —
„Οὐκ, οἴομαί γε, Δαιτυμών.“ Ἐλογιζόμην·
ἥξει Φιλῖνος, Μοσχίων, Νικήρατος,
ὁ δεῖν᾽, ὁ δεῖνα· κατ᾽ ὄνομ᾽ ἀνελογιζόμην·
οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς μοι Δαιτυμών.
„Οὐδεὶς παρέσται“ φημί. — „Τί λέγεις; οὐ-
δὲ εἷς;“
Σφόδρ᾽ ἠγανάκτησ᾽, ὥσπερ ἠδικημένος,
εἰ μὴ κέκληκα δαιτυμόνας. καινὸν[1] πάνυ!
e „Οὐδ᾽ ἄρα θύεις ἐρυσίχθον᾽;“ — Οὐκ᾽ ἔφην ἐγώ.
„Βοῦν δ᾽ εὐρυμέτωπον;“ — „Οὐ θύω βοῦν, ἄ-
θλιε.“ —

1 δαιτυμόνα. σκαιὸν πάνυ edd.

Ad coenam hemones, ede, quot vocaveris. —
»Ego-ne vocarim hemones? delirus puto es:
»aut ullos adeo hemones me nosse autumas?
»Nemo, *inquam ego*, aderit. Id restabat scilicet,
»ut hemones nescio quos coenatum arcesserem! «
At nemo condapalis adventurus est? —
»Non Condapalis, quod sciam.« Rationem inii:
venient Philinus, Moschio, Niceratus:
nemo isto e numero Condapalis dicitur.
»Nemo aderit: « *inquam.*—Quid? vocasti neminem?
inquit; succensens tamquam accepta iniuria.
Mactas-ne terrisulcum? — »Non: « *respondeo.*
Bovem ergo latifrontem? — »Non macto bo-
vem.« —

„Μῆλα θυσιάζεις ἄρα;“ — „Μὰ [τὸν] Δί', ἐγὼ μὲν οὔ ¹
„οὐδέτερον αὐτῶν, προβάτιον δ'.“ — „Οὐκοῦν, ἔφη,
„[ἐστιν] ² τὰ μῆλα πρόβατ'.“ — [Ἔφην] „Οὐ μανθάνω
„[ἔγωγε] τούτων οὐδέν, οὐδὲ βούλομαι.
„ἀγροικότερός εἰμ'· ὥσθ' ἁπλῶς μοι διαλέγου.“ —
„Ὅμηρον οὐκ οἶδας λέγοντα;“ — „Καὶ μάλα 261
„ἐξῆν ὃ ἐβούλετ', ὦ μάγειρ', ³ αὐτῷ λέγειν.
„ἀλλὰ τί πρὸς ἡμᾶς τοῦτο, πρὸς τῆς Ἑστίας;“ —
„Κατ' ἐκεῖνον ἤδη πρόσεχε καὶ τὰ λοιπά μοι.“ —
„Ὁμηρικῶς γὰρ διανοεῖ μ' ἀπολλύναι;“ —
„Οὕτω λαλεῖν εἴωθα.“ — „Μὴ τοίνυν λάλει
„οὕτως, παρ' ἐμοί γ' ὤν.“ — „Ἀλλὰ διὰ τὰς τέτταρας
„δραχμὰς ἀποβάλω, φησί, τὴν προαίρεσιν; 1

1 οὐ edd. Deest particula msstis. 2 Desunt vulgo verba, quae uncis inclusimus. 3 ὃ βούλει τῷ μαγείρῳ' edd. cum Msto.

Sed enim bidentes? — »Imo, per summum Iovem,
»neutrum; sed ovem mactabo.« — Tun' nescis, oves
bidentes dici? — »Nec scio, nec volo discere:
»agrestis ego sum, loquere mecum planius.« —
Homerum ita tu locutum ignores? — »Non nego:
»nam licuit illi sic loqui, ut libuit: coque.
»Sed hoc, per Vestae numen, nos quid attinet?« —
Quin tu magis audi caetera ad eumdem modum. —
»Homericè-ne me decresti perdere?« —
Meus ita fari mos est. — »At vero mihi
»tu ne sic loquere.« — Propter drachmas quattuor
meam, *inquit*, vis perdam consuetiloquentiam?

„τὰς οὐλοχύτας φέρε δεῦρο." — „Τοῦτο δ' ἐστί
τι; —
„Κριθαί." — „Τί οὖν, ἀπόπληκτε, περιπλοκὰς
λέγεις;" —
„Πηγὸς πάρεστι;" — „Πηγός; οὐχὶ λευκὰ σὺ [1]
„ἐρεῖς, σαφέστερόν θ', ὃ βούλει μοι λέγειν;" —
„Ἀτάσθαλός γ' εἶ, πρέσβυ" φησίν. „ἅλας φέρε,
„τοῦτ' ἔστι πηγός. ἀλλὰ δεῖξον χέρνιβα."
Παρῆν. ἔθυεν· ἔλεγεν ἄλλα ῥήματα,
τοιαῦθ' ἃ, μὰ τὴν Γῆν, οὐδὲ εἷς [2] ἤκουσεν ἄν·
b μίστυλλα, μοίρας, δίπτυχ', ὀβελούς. ὥστ' ἐμὲ
τῶν τοῦ Φιλήτα λαμβάνοντα βιβλίων
σκοπεῖν ἕκαστα τί δύναται τῶν ῥημάτων,
πλὴν ἱκετεύω γ' αὐτὸν ἤδη μεταβαλεῖν,
ἀνθρωπίνως λαλεῖν τε. τὸν δ' οὐκ ἂν ταχὺ
ἔπεισεν ἡ Πειθώ, μὰ τὴν Γῆν, οἶδ' ὅτι.

Philetae glossarium.

1 οὐχὶ λευκὰς εἰ vulgo. οὐχὶ λαικάσει; corr. Coray. 2 οὐδεὶς edd.

Molae ut adsint fac. — »Quid dicis?« Hor-
deum. —
»Quid tam perplexa loqueris, insanissime?« —
Adest-ne humoris aquei concretio? —
»Quin tu perspicuis verbis edis quid velis?« —
Vecors, *inquit*, mi senex: cedo salem;
concretio haec est illa. Iam monstra aquiminal.
Aderat. Mactabat, verba attexens plurima,
quae medius fidius nemo umquam intellexerit:
ercisce, segmina: *tum* biplicia, & subulam:
mihi ut Philetae consulendum lexicon
fuerit, verborum ut significata evolverem.
Nunc supplex oro, morem ut immutet suum,
humanitusque loquatur: verum, hercle scio,
suada ipsa id illi neutiquam persuaserit.

XXX. Ars medendi cibis adustis.

Περίεργον δ' ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τὸ πολὺ τῶν μαγείρων γένος περί τε τὰς ἱστορίας καὶ τὰ ὀνόματα. λέγουσι γοῦν αὐτῶν οἱ λογιώτατοι „γόνυ κνήμης ἔγγιον·“ καὶ „περιῆλθον Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην.“ ἐπιτιμῶντες δέ τινι, φασὶν „μὴ δεῖν τὸν Οἰνέα Πηλέα ποιεῖν.“ Ἐγὼ δὲ ἕνα τῶν ἀρχαίων μαγείρων τεθαύμακα, πεῖραν τῆς τέχνης, ἧς εἰσηγήσατο, ἀπολαύσας. παράγει δὲ αὐτὸν Ἄλεξις, ἐν Λέβητι, λέγοντα τάδ'

— A. Ἧψε, [1] μοὶ δοκεῖ,
πνικτόν τιν' ὄψον, [2] δελφάκιον. B. Ἡδύ γε.
A. Ἔπειτα προσκέκαυκε. B. Μηδὲν φροντίσῃς.
ἰάσιμον· γάρ τὸ πάθος ἐστί. A. Τῷ τρόπῳ;
B. Ὄξος λαβὼν οὖν [3] εἰς λεκάνην τιν' ἐγχέας
ψυχρόν· ξυνιεῖς; [4] εἶτα θερμὴν τὴν χύτραν

1 Ἧψε vulgo. Ὀψὲ corr. Grot. cum Dalec. & dein ἕψαι, pro ὄψον: quae sic latine convertit:
— *Nefrendem serius, quantum arbitror,*
assare furno aggressus est. B. Suavis caro est.
2 πνικτὸν τί γ' ὄψον corr. Coray. 3 ὂν vulgo edd. ἐν Ms.
4 ξυνιεὶς ed. Ven. & Bas. cum Ms. ξυνεὶς ed. Cas.

30. Curiosum autem revera est plurimum coquorum genus, cum circa historias, tum circa vocabula. Dicunt sane eorum doctiores: *genu tibiâ propius:* &, *circumivi Asiam & Europam.* Et increpantes quempiam, dicunt, *non oportere ex Oeneo facere Peleum.* Ego vero unum ex priscis coquis admiratus sum eo, quod experienti mihi bene cessisset ars quam ille primus docuit. Inducit autem eum Alexis, in Lebete, haec dicentem:

— A. *Elixavit, ut videtur,*
velut suffocatum aliquod obsonium, porcellum. B. *Atqui id suave.*
A. *Atque ita eum adussit.* B. *Id te sollicitet nihil:*
malum sanabile hoc est. A. *Quo tandem modo?*
B. *Acetum sumes, idque in pelvim frigidam*
infundes: capin' hoc? ollam deinde fervidam,

εἰς τοὖξος ἔνθες. [1] διάπυρος γὰρ οὖσ' ἔτι,
ἕλξει δι' αὐτῆς νοτίδα· καὶ ζυμουμένη,
ὥσπερ κίσηρις [2] λήψεται διεξόδους
σομφὰς, δι' ὧν τὴν ὑγρασίαν ἐκδέξεται.
τὰ κρεάδι' ἔσται [3] οὐκ ἀπεξηραμένα,
ἔγχυλα δ' ἀτρέμα καὶ δροσώδη τὴν σχέσιν.
A. Ἄπολλον, ὡς ἰατρικῶς! ὦ Γλαυκία,
e ταυτὶ ποιήσω. [4] B. Καὶ παρατίθει γ' αὐτὰ, παῖ,
ὅταν παρατιθῇς, [5] (μανθάνεις;) ἐψυγμένα.
ἀτμὶς γὰρ οὕτως οὐχὶ προσπηδήσεται
ταῖς ῥισὶν, ἀλλ' ἄνω μάλ' εἶσι [6] καταφυγών. [7]
f A. Πολλῷ γ' [8] ἀμείνων, ὡς ἔοικας, ἦσθ' ἄρα
λογογράφος ἢ μάγειρος. ὃ λέγεις, οὐ λέγεις·
τέχνην δ' ὀνειδίζεις.

XXXI. Dureus anser.

Καὶ μαγείρων μὲν ἅλις, ἄνδρες δαιταλεῖς· μὴ

1 ἔνθεις vulgo. 2 κίσαρις ed. Ven. & Baf. κίσηρις ed. Caf. 3 τὰ κρέα δ' ἔσται vulgo. τὰ κρεάδια δ' ἔσται Grot. 4 ποιήσαι Grot. partes aliter distribuens. ποίησον mallem. 5 παρατίθης vulgo. 6 ἀνωμαλίσι edd. 7 καταφαγὼν vulgo. 8 πολλῶν τ' vulgo.

aceto impones; quae vim retinens igneam,
madorem ducet, atque fermentabitur;
&, veluti pumex, vacuis plena meatibus
humorem innumeris simul acceptabit viis:
& sic eveniet, arida ut ne sit caro;
sed, quantum satis est, succulenta & roscida.
A. *O Iuppiter, quam medice! Prorsus, Glaucia,*
sic ego faciam. B. *Tum, quando adpones, puer,*
adpone (satis intelligis ne?) frigidam:
nam sic eveniet, naribus ne se vapor
obtrudat, sed longe abeat superos in locos.
A. *Quantum videtur, pol, tu libros scribere,*
quam coquere, multo potior. Quod ais, non ais:
artique probro es. [five, *sed arti illudis.*]

31. Sed de coquis satis, viri convivae: ne quis il-

καί τις αὐτῶν τὰ ἐκ Δυσκόλου Μενάνδρου [1] βρενθυόμενος, λαρυγγίσῃ τάδε·

— Οὐδὲ εἷς,
μάγειρον ἀδικήσας, ἀθῷος διέφυγεν.
ἱεροπρεπής πως ἐστὶν ἡμῶν ἡ τέχνη.

Ἐγὼ δ' ὑμῖν, κατὰ τὸν ἥδιστον Δίφιλον,

— παρατίθημι ὁλοσχερῆ
ἄρν' ἐς μέσον, συμπηκτὸν, ἀνθυλευμένον·
χοιρίδια περιφόρεινα, κρομβώσας ὅλα.
Δούρειον ἐπάγω χῆνα τῷ φυσήματι.

XXXII. ΧΗΝ. Περιενεχθέντων δὲ τούτων καὶ ἄλλων χηνῶν περιττῶς ἐσκευασμένων, ἔφη τις, οἱ χῆνες σιτευτοί. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, ὁ δὲ σιτευτὸς χὴν παρὰ τίνι; πρὸς ὃν ὁ Πλούταρχος· Θεόπομπος μὲν ἔφη ὁ Χῖος, ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς, κἀν τῇ τρισκαιδεκάτῃ

ANSERES altiles.

[1] Μενανδρίου ed. Cas.

lorum istud ex Menandri Moroso crepans, haec vociferetur:

— *Nemo umquam,*
qui coquum laesit, impunitus abiit.
Sacrosancta quaedam ars est nostra.

Ego vero vobis, iuxta suavissimum Diphilum,

— *adpono in medium*
agnum integrum, compactum, exquisite conditum;
porcellos sua cute tectos, assos totos.
Anserem adpono insuper, ita farctum inflatumque, ut Dureum dicas.

32. ANSERES. Cum ergo & hic & alii anseres eximie parati circumferrentur, dicebat aliquis, *en anseres altiles!* (σιτευτοί.) Et protinus Ulpianus: at σιτευτὸς *anser*, inquit, apud quem legitur? Cui Plutarchus respondit: Theopompus Chius in Graecis Historiis, & quidem ter-

δὲ τῶν Φιλιππικῶν, Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένῳ πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους χῆνας καὶ μόσχους σιτευτούς. καὶ Ἐπιγένης δ᾽ ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Βάκχαις [1] φησίν·

Ἀλλ᾽ εἴ τις ὥσπερ χῆνά μ᾽ ἔτρεφεν [2] λαβὼν,
σιτευτόν. —

b καὶ Ἀρχέστρατος, ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ ποιήματι, ὡς [3]

Καὶ σιτευτοῦ χηνὸς ὁμοῦ σκεύαζε [4] νεοττὸν,
ὀπτὸν ἁπλῶς καὶ τόνδε. —

Σὺ δὲ ἡμῖν, ὦ Οὐλπιανὲ, δίκαιος εἶ λέγειν, ὁ περὶ πάντων πάντας [5] ἀπαιτῶν, ποῦ μνήμης ἠξίωται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ πολυτελῆ ταῦτα τῶν χηνῶν ἥπατα. ὅτι γὰρ χηνοβοσκοὺς οἴδασι, μάρτυς Κρατῖνος, ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ λέγων·

χηνοβοσκοὶ, βουκόλοι. —

1 ἐν Βακχείᾳ corr. viri docti. 2 χῆν᾽ ἔτρεφέ με edd. 3 An οὕτως? 4 σκευάζει vulgo. 5 πάντα legebat Dalec.

tio decimo libro Rerum Philippicarum, narrat, Agesilao Lacedaemonio, cum in Aegyptum venisset, misisse Aegyptios anseres vitulosque σιτευτούς. (*altiles* vel *saginatos.*) Praeterea Epigenes, comicus poëta, in Bacchis ait:

At si quis me alendum susciperet, velut
anserem altilem. —

Et Archestratus, in famoso illo Poëmate:

Et anseris altilis simul para pullum,
assum hunc quoque simpliciter. —

Nunc vero tu, Ulpiane, qui cunctos de rebus omnibus percontaris, aequum est ut nobis dicas, ubinam apud veteres mentio fiat pretiosorum horum iecinorum anserinorum. Nam, pastores anserum notos fuisse veteribus, Cratinus testis est, in Dionysalexandro dicens,

Anserum pastores, bubulci. —

Ὅμηρος δὲ καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκεν·

Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων. — καί·

Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ.

καί·

Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσι
ἐξ ὕδατος. —

Anserina iecinora. Χηνείων δ' ἡπάτων (περισπούδαστα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν Ῥώμην) μνημονεύει Εὔπολις,[1] ἐν Στεφανοπώλισι, λέγων οὕτως·

Εἰ μὴ σὺ χηνὸς ἧπαρ ἢ ψυχὴν ἔχεις.

XXXIII. Dimidiata capita porcellorum. Ἦσαν δὲ καὶ ἡμίκραιραι πολλαὶ δελφάκων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Κρωβύλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ·

Εἰσῆλθεν ἡμίκραιρα τακερὰ δέλφακος.
ταύτης, μὰ τὸν Δί', οὐχὶ κατέλιπον γ' ἐγὼ
οὐδέν. —

Creocaccabus. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ καλούμενος κρεωκάκκαβος. κρέα δ'

1 Εὔβουλος probabiliter corriguut viri docti.

Homerus & in foeminino & in masculino genere usurpavit nomen.

Aquila candidum anserem ferens.

&: *Sicut ille anserem rapuit nutritum in domo.*

&: *Anseres mihi domi viginti triticum edunt ex aqua.*

Iecinorum vero anserinorum (quorum cupidissimi sunt Romani) meminit Eupolis [*sive*, Eubulus] in Stephanopolidibus; (*i. e.* Mulieribus coronas vendentibus,) ubi ait:

Nisi tu anseris hepar aut mentem habes.

33. Aderant vero & multa *dimidiata porcellorum capita.* Quorum Crobylus meminit in Pseudypobolimaeo: (Falso supposititio:)

Inferebatur dimidiatum porcelli caput tenerum:
huius, per Iovem, nullam partem ego reliquam feci.

Post haec aderat qui vocatur *creocaccabus.* Id est autem

ἐστὶ ταῦτα συγκεκομμένα μεθ' αἵματος καὶ λίπους ἐν ζωμῷ γεγλυκασμένῳ. λέγειν δὲ οὕτως Ἀριστοφάνης [φησὶ] [1] ὁ γραμματικὸς Ἀχαιούς· ὁ Μυρτίλος ἔφη. Ἀντικλείδης δ', ἐν ἑβδομηκοστῷ ὀγδόῳ Νόστων· „Ἐν δείπνῳ, φησὶ, μελλόντων Χίων ὑπ' Ἐρυθραίων ἐξ ἐπιβουλῆς ἀναιρεῖσθαι, μαθών τις τὸ μέλλον γίνεσθαι, ἔφη·

Ὦ Χῖοι· πολλὴ γὰρ Ἐρυθραίους ἔχει ὕβρις·
Φεύγετε δειπνήσαντες ὑὸς κρέα, μηδὲ μένειν βοῦν.

Ἀναβραστῶν δὲ κρεῶν μνημονεύει Ἀριστομένης Γόησιν οὕτως·

* * * * * * * * *

Καὶ ὄρχεις ἤσθιον, [2] οὓς καὶ νεφροὺς ἐκάλουν. Φιλιππίδης, ἐν τῇ Ἀνανεώσει, Γναθαίνης τῆς ἑταίρας τὸ γαστρίμαργον ἐμφανίζων, λέγει· Testiculi.

Ἔπειτ' ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἧκ' ὄρχεις φέρων

1 Deest vulgo id verbum. 2 Forſ. Καὶ ὄρχεις δ' ἤσθιον.

caro concisa cum ſanguine & adipe in dulci iusculo. Dicebat autem Myrtilus, docere Ariſtophanem Grammaticum, apud Achaeos id genus edulii iſto nomine adpellari. Anticlides vero, libro ſeptuageſimo octavo Reverſionum haec ſcribit: » Chios Erythraei inter coenandum ex inſidiis interficere paraverant. Quorum conſilium cum comperiſſet quispiam, dixit:

O Chii! ingens vobis ſcelus ab Erythraeis imminet:
fugite poſtquam ſuillam comederitis, nec manete bovinam.

Ferventium carnium Ariſtomenes meminit in Praeſtigiatoribus, his verbis:

* * * * * *

Sed & *teſticulis* veſcebantur olim; quos *renes* adpellabant. Philippides; in Renovatione, voracitatem notans Gnathaenae meretricis, ait:

Deinde, poſt haec omnia, teſticulos inferebat

πολλούς. τὰ μὲν οὖν γύναια τ' ἄλλ' ἠκκίζετο·
ἡ δ' ἀνδροφόνος Γνάθαινα γελάσασα·[1]
Καλοί γε, φησὶν, οἱ νεφροὶ, νὴ τὴν φίλην
Δήμητρα. καὶ δύ' ἁρπάσασα κατέπιεν·
ὥσθ' ὑπτίους ὑπὸ τοῦ γέλωτος καταπεσεῖν.

XXXIV. Oxyliparum.

Εἰπόντος δὲ καὶ ἄλλου, ἥδιστα[2] γεγονέναι καὶ τὸν μετ' ὀξυλιπάρου ἀλεκτρυόνα, ὁ φιλεπιτιμητὴς Οὐλπιανὸς, κατακείμενος μόνος, ὀλίγα δ' ἐσθίων καὶ τηρῶν τοὺς λέγοντας, ἔφη· Ὀξυλίπαρον δὲ τί ἐστί; πλὴν εἰ μὴ καὶ κόττανα[3] καὶ λέπιδιν,[4] τὰ πάτριά μου νόμιμα βρώματα, ὀνομάζειν μέλλετε. Καὶ, ὁ Τιμοκλῆς, ἔφη, ὁ κωμικὸς ἐν Δακτυλίῳ[5] μέμνηται τοῦ ὀξυλιπάρου, λέγων οὕτως·

— — Γαλεοὺς, καὶ βατίδας, ὅσα τε τῶν γενῶν

1 Claudicat versus. 2 Quidni ἥδιστον? 3 ἡμᾶς inserunt ed. Ven. & Bas. cum Ms. Forsan ἡμῖν debuerant. 4 λεπίδιον malebat Casaub. 5 Δακτύλῳ vulgo.

multos. Mulierculae igitur caeterae delicias faciebant:
sed homicida Gnathaena sublato risu,
Pulcri sane, inquit, renes sunt, per caram
Cererem: correptosque duos devoravit,
ut prae risu convivae supini caderent.

34. Inde cum dixisset unus ex convivis, gratissimum etiam cibum fuisse gallum gallinaceum cum *oxyliparo*, (id est, cum condimento ex acido & pingui) Ulpianus, reprehendere alios amans, solus in lectulo cubans, pauca comedens, & observans verba facientes, dixit: *Oxyliparum* vero quidnam est? nisi & *cottana* & *lepidin* (sive, *lepidium*) patriae meae familiares cibos, nominare volueritis. Cui ille respondit: Timocles comicus, in Annulo, meminit *oxylipari* his verbis:

Galeos & raias, & quaecumque genera

ἐν ὀξυλιπάρῳ τρίμματι σκευάζεται.

Ἀκρολιπάρους δέ τινας ἀνθρώπους κέκληκεν Ἄλεξις,
b ἐν Πονήρᾳ, οὕτως·

Ἀκρολίπαροι· τὸ δ' ἄλλο σῶμ' ὑπόξυλον.

Παρατεθέντος δέ ποτε καὶ ἰχθύος μεγάλου ἐν ὀξάλμῃ, Oxalme.
καὶ εἰπόντος τινὸς, ἥδιστον εἶναι ὀψάριον πᾶν τὸ ἐν ὀξάλμῃ παρατιθέμενον· συναγαγὼν τὰς ὀφρῦς ὁ τὰς ἀκάνθας ἀγείρων Οὐλπιανὸς, Ποῦ κεῖται, ἔφη, ὀξάλμη; ὀψάριον γὰρ παρ' οὐδενὶ τῶν ζώντων λεγόμενον οἶδα. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ, μακρὰν χαίρειν εἰπόντες αὐτῷ, ἐδείπνουν, τοῦ Κυνούλκου τὰ ἐξ Αὐρῶν Μεταγένους ἀναφωνήσαντος·

c — — Ἀλλ' ὦ 'γαθὲ δειπνῶμεν,
κἄπειτά με πάντ' ἐπερώτα, [1]
ὅ τι ἂν βούλῃ· νῦν γὰρ πεινῶν,
δεινῶς πως [2] εἰμ' ἐπιλήσμων.

1 ἐπερωτᾷν ms. *Ep.* 2 δεινός πως ms. *A.*

cum moreto oxyliparo (acido pinguique) *parantur.*
Ἀκρολιπάρους vero (id eſt, *ſuperiori parte nitentes*) homines nonnullos vocavit Alexis in Aerumnoſâ, ubi ait:

Superne nitentes: reliquum vero corpus, ligneum.

Adpoſitus vero quum eſſet etiam aliquando magnus piſcis in *oxalme*, (id eſt, *acida muria*) dixiſſetque aliquis, ſuaviſſimum eſſe ὀψάριον omne *in oxalme* adpoſitum; ſuperciliis adductis idem Ulpianus, ſpinas undique colligens: Ubi legitur ὀξάλμη? ait. Nam ὀψάριον a nemine viventium dici ſcio. Ibi vero plerique, plurimum valere iubentes illum, coenae dabant operam, Cynulcus vero etiam illud ex Metagenis Auris altâ voce recitabat:

At, o optime, coenae demus operam;
dein me percontare omnia,
quaecumque volueris: nunc enim eſuriens,
mire ſum oblivioſus.

Καὶ ὁ Μυρτίλος ἡδίως πως συναπογραφόμενος [1] αὐτῷ, ἵνα μηδενὸς μεταλαμβάνῃ, ἀλλὰ πάντα λαλῇ, ἔφη· Κρατῖνος ἐν Ὀδυσσεῦσιν εἴρηκε τὴν ὀξάλμην, διὰ τούτων·

Ἀνθ' ὧν πάντας ἑλὼν ὑμᾶς ἐρίηρας ἑταίρους,
φρύξας, ἑψήσας, κἀπανθρακίσας, ὀπτήσας,
εἰς ἅλμην τε καὶ ὀξάλμην, κᾆτ' ἐς σκοροδάλμην
χλιερὰν [2] ἐμβάπτων, ὃς ἂν ὀπτότατός μοι ἁπάντων
ὑμῶν φαίνηται, κατατρώξομαι, ὦ στρατιῶται.

Καὶ Ἀριστοφάνης, Σφηξίν·

— — Ἀποφυσήσας
εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν. [3]

XXXV.

Ὀψάριον, pifciculus :

Ὀψάριον δὲ τῶν μὲν ζώντων ἡμεῖς λέγομεν. ἀτὰρ καὶ Πλάτων, ἐπὶ τοῦ ἰχθύος, ἐν Πεισάνδρῳ·

A. Ἤδη φαγών. B. Τί πῶ ποθ'; A. Οἷα γίνεται· [4]

1 Malim ἡδέως πως, συναπ. 2 χλιαρὸν edd. 3 θερμόν vulgo.
4 Abſque diſtinctione vulgo ſic ſcribitur: Ἤδη φαγὼν τί πώποθ' οἷα γίνεται, & tota ῥῆσις uni perſonae tribuitur.

Et Myrtilus ſuaviter admodum idem conſilium profeſſus, ne ullius rei particeps fieret, ſed omnia loqueretur, ait: Cratinus in Ulyſſibus *oxalmen* dixit, his verbis:

Pro his vos cunctos corripiam amabiles ſocios,
frigam, elixabo, ſuper prunis torrebo, aſſabo:
in muriamque, & oxalmen, & alliatam muriam
calidam intinctum, ut quisque mihi veſtrûm optime
aſſus videbitur, devorabo, milites!

Et Ariſtophanes, in Veſpis:

Adflatu tuo terſum me in calidam oxalmen iniice.

35. Ὀψάριον vero e numero viventium nos dicimus. Sed & Plato, de *piſciculo*, in Piſandro:

A. *Iam comedens.* B. *Quid tandem?* A. *Qualecumque adeſt:*

ὀψάριον: B. Ἔκαμες, καὶ πρόσεστι τοῦτο σοί;
A. Ἐγὼ δὲ πέρυσι κάραβον φαγὼν . . . .

Φερεκράτης, Αὐτομόλοις·
Τοὐψάριον τουτὶ παρέθηκέ τις ἡμῖν.

Φιλήμων, Θησαυρῷ·
Οὐκ ἔστ' ἀληθὲς, παραλογίζεσθ', [1] οὐδ' ἔχειν
ὀψάρια χρηστά. — [2]

Μένανδρος, Καρχηδονίῳ·
Ἐπιθυμιάσας [3] τῷ Βορέᾳ λιβανίδιον, [4]
ὀψάριον οὐδὲ ἓν ἔλαβον. ἑψήσω [5] φακῆν.

f Καὶ ἐν Ἐφεσίῳ· [6]
— — — ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν
ὀψάριον. —

εἶτ' ἐπιφέρει· „τῶν ἰχθυοπωλῶν τις τεττάρων δραχμῶν ἐπώλει κωβιούς." Ἀναξίλας, Ὑακίνθῳ πορνοβοσκῷ·

1 παραλογίσασθ' vulgo. 2 Forſ. ὀψάρι' ἄχρηστα. 3 Ἐπιθυμήσας edd. Ἐπιθυμίσας Ms. 4 ἴδιον vulgo. 5 ἑψήσων vulgo. 6 Alibi, ἐν Ἐφεσίοις.

Piſciculum . . . B. *Aeger eras; & hoc tibi datur?*
A. *Ego vero olim locuſtam comedens . . . .*

Pherecrates, in Transfugis:
Piſciculum hunc aliquis nobis adpoſuit.

Philemon, in Theſauro:
Non eſt aequum, fallere, & habere
piſciculos inutiles. —

Menander, in Carthaginienſi:
Adoleveram Boreae turis nonnihil,
nec tamen piſciculum ullum cepi: lenticulam coquam.

Et in Epheſio:
In prandium accipiens piſciculum. (ὀψάριον.)

dein pergit: *Piſcariorum aliquis quatuor drachmis vendidit gobios.* Anaxilas, in Hyacintho lenone:

Ἐγὼ, Δίων, [1] ὀψάριον ὑμῖν ἀγοράσω.

καὶ μετ' ὀλίγα·

Σκεύαζε, παῖ, τοὐψάριον ἡμῖν. —

& obsonium quodvis.

Τὸ δὲ ἐν Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνους,

Εἰ μὴ παραμυθῇ μ' [2] ὀψαρίοις ἑκάστοτε·

ἀντὶ τοῦ προσοψήμασιν ἀκούομεν. καὶ γὰρ Ἄλεξις ἐν Παννυχίδι, περιθεὶς μαγείρῳ τὸν λόγον, φησί·

— A. Θερμοτέροις χαίρεις ἀεὶ
τοῖς ὀψαρίοις, ἢ τὸ μέσον, ἢ κατωτέρω;
B. Κατωτέρω. A. Τί λέγεις, δέσποτα; πῶς; [3] οὑτοσὶ
ἄνθρωπος οὐκ ἐπίστασαι ζῆν. ψυχρά σοι
ἅπαντα παραθῶ; B. Μηδαμῶς. A. Ζέοντα δέ;
B. Ἄπολλον! A. Οὐκοῦν τὸ μέσον ἔστω [4] δηλαδή.
τοῦθ' ἕτερος οὐδεὶς τῶν ὁμοτεχνῶν μου ποιεῖ.
B. Οὐκ οἴομ', οὐδ' ἄλλ' οὐδὲν ὧν σὺ νῦν ποιεῖς. b

1 δι' ἂν edd. 2 παραμύθημ' vulgo. παραμυθεῖ μ' Brunck. 3 Forf. δέσποτα, τί λέγεις; 4 ἔσται edd.

Ego, Dion, ὀψάριον (*pisciculum*) *vobis emam.*

& paucis interiectis:

Para, puer, ὀψάριον *illud mihi.*

Sed, quod Aristophanes in Anagyro dicit:

Nisi me quavis occasione ὀψαρίοις *demulceas:*

ibi quidem ὀψάρια pro *obsoniis* dicta intelligimus. Nam etiam Alexis, in Pervigilio, loquentem sic inducit coquum:

— A. *Calidioribus semper gaudes*
obsoniis, (ὀψαρίοις) *an modice calentibus, an infra?*
B. *Infra.* A. *Quid ais, here? quomodo? Tu talis*
homo nescis vivere. Frigida tibi
omnia adponam? B. *Nequaquam.* A. *Ferventia vero?*
B. *Prohibeat Apollo!* A. *Esto ergo medium nempe.*
Hoc nemo alius meorum in arte collegarum (*perinde atque ego*) *facere potest.*
B. *Credo: neque aliud quidquam eorum quae nunc tu facis.*

A. Ἐγὼ δ' ἐρῶ. τοῖσιν γὰρ ἑστιωμένοις
τὸν καιρὸν ἀποδίδωμι τῆς συγκράσεως.
Σὺ [δὲ] [1] πρὸς θεῶν ἔθυσας [ἤδη] τὸν ἔριφον;
B. Μὴ κόπτε μ', ἀλλὰ τὰ κρέα. Παῖδες, παράγετε.
A. Ὀπτάνιον ἐστίν; [2] B. Ἔστι. A. Καὶ κάπνην ἔχει;
δηλονότι μή μοι δῆλον. B. Ἀλλ' ἔχει κάπνην.
c A. Ἔχει κακὸν, εἰ τύφουσαν. B. Ἀπολεῖ μ' οὑτοσί. [3]

XXXVI. Nil animati comedentes.

Ταῦτά σοι παρ' ἡμῶν τῶν ζώντων, ὀλβιογάστορ [4] Οὐλπιανὲ, ἐπεμνημόνευσα. καὶ σὺ γὰρ, ὡς ἔοικε, μετ' ἐμοῦ κατὰ τὸν Ἄλεξιν οὐδενὸς ἐμψύχου μεταλαμβάνεις, ὅς φησιν ἐν Ἀτθίδι τάδε·

Ὁ πρῶτος εἰπὼν, ὅτι σοφιστὴς οὐδὲ εἷς [5]
ἔμψυχον οὐδὲν ἐσθίει, σοφός τις ἦν.
Ἐγὼ γὰρ ἥκω νῦν ἀγοράσας οὐδὲ ἓν

1 δὲ & ἤδη ignorant edd. & Ms. 2 Vulgo Παῖδες (repetita voce) ὀπτανεῖόν ἐστιν. ἔστι καὶ &c. 3 Legebatur, εἰ τύφου σ' ἀπολεῖμ' οὑτωσί γε. 4 ὦ ὀλβιογάστωρ edd. 5 οὐδὲν εἷς edd.

A. *Ego vero dicam: nempe epulantibus*
opportunitatem praebeo iustae temperationis.
Tu-ne vero, per Deos, iam immolasti hoedum?
B. *Ne me obtunde; sed carnes seca. Pueri, adducite!*
A. *Est-ne culina?* B. *Est.* A. *Etiam caminum habet?*
nempe hoc nondum scio. B. *At habet caminum.*
A. *Malam rem habet, si caminum fumantem.* B. *Enecabit me hic homo.*

36. Haec tibi nomine nostrûm viventium commemoravi, Ulpiane ὀλβιογάστορ. (i. e. bene curato ventre beate.) Nam tu, ut videtur, mecum ita ut est apud Alexidem nihil animati in cibum sumis. Ait enim ille in Atthide sic:

Qui primus dixit, neminem sapientium
animatis vesci, sapiens ante alios fuit.
Ego de foro nunc venio, nec quidquam adfero

ἔμψυχον. ἰχθῦς ἐπριάμην τεθνηκότας,
μεγάλους· κρεάδια δ' ἀρνός ἐστι [1] πίονος,
οὐ ζῶντος. οὐχ οἷόν τε γάρ τι ἄλλο. ναὶ, [2]
ἡπάτιον ὀπτὸν προσέλαβον. τούτων ἐὰν
δείξῃ τις ἢ φωνήν τι [3] ἢ ψυχὴν ἔχον,
ἀδικεῖν ὁμολογῶ [4] καὶ παραβαίνειν τὸν νόμον.

Ἐπὶ τούτοις οὖν ἔασον ἡμᾶς δειπνεῖν. ἰδοὺ γὰρ, ἕως πρός σε διαλέγομαι, καὶ οἱ Φασιανικοὶ παραπεπλεύκασιν, ὑπεριδόντες ἡμᾶς διὰ τὴν ἄκαιρόν σου γλωσσαργίαν. Ἀλλ' ἢν ἐμοὶ εἴπῃς, ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς, διδάσκαλε Μυρτίλε, ὁ ὀλβιογάστωρ σοι πόθεν, κἂν εἰ Φασιανικῶν τις ὀρνίθων μέμνηται τῶν παλαιῶν, ἐγώ σοι „ἦρι μάλ' οὐχ Ἑλλήσποντον πλεύσας," ἀλλ' εἰς τὴν ἀγορὰν πορευθεὶς, ὠνήσομαι Φασιανικὸν, ὃ συγκατέδομαί σοι.

Ὀλβιογάστωρ.

1 κρεάδι' ἀρνὸς ἐσθίειν vulgo. εἰσέτι pro ἐσθίειν legebat Grot.
2 οὐχ οἷόν τε γάρ. τί ἄλλο; ναὶ corrigit Casaub. Temere τὸ ἄλλο ed. Cas. 2. 3. τί δ' ἄλλο; ναὶ corrigit Grot. 3 φωνὴν τι vulgo. 4 προσομολογῶ vulgo.

animatum. Pisces emi, verum mortuos,
ingentes. Deinde pinguem agninam: sed nec haec
vivebat: nam qui posset? Num quid praeter haec?
Aliquid: bene tostum iecinor. Esse in rebus his
quod habeat vocem aut animam si quis docuerit,
commisi in legem, nec supplicium deprecor.

Post haec igitur sine nos coenare. Ecce enim, dum tecum colloquor, praeternavigarunt nos Phasiani, spernentes nos ob intempestivam tuam loquacitatem. Tum Ulpianus: At, si tu mihi dixeris, magister Myrtile, vocabulum ὀλβιογάστωρ unde arripueris, & *phasianicarum avium* an meminerit veterum quisquam, ego tibi, *bene mane non per Hellespontum navigans*, sed in forum profectus, phasianum emam, quem tecum comedam.

Καὶ ὁ Μυρτίλος, Ἐπὶ ταύταις, ἔφη, ταῖς συνθήκαις λέγω. τοῦ μὲν ὀλβιογάστορος Ἄμφις μέμνηται ἐν Γυναικομανίᾳ, οὕτωσὶ λέγων· XXXVII.

— — Εὐρύβατε κνισολοῖχ', [1] οὐκ ἔσθ' ὅπως
οὐκ ὀλβιογάστωρ εἶ σύ. —

f ΦΑΣΙΑΝΙΚΟΥ δὲ ὄρνιθος, ὁ ἥδιστος Ἀριστοφάνης ἐν δράματι Ὄρνισιν. Ἀττικοὶ δέ εἰσι δύο πρεσβῦται ὑπὸ ἀπραγμοσύνης πόλιν ζητοῦντες, ἐν ᾗ κατοικήσουσιν, ἀπράγμονα· [2] καὶ αὐτοῖς ἀρέσκει ὁ βίος ὁ μετ' ὀρνίθων. ἔρχονται οὖν ὡς τοὺς ὄρνιθας· καὶ αἰφνίδιον αὐτοῖς ἐπιπτάντος τῶν ὀρνίθων ἀγρίου τινὸς, τὴν ὄψιν δείσαντες, ἑαυτοὺς παραμυθούμενοι, λέγουσι τά τ' ἄλλα καὶ τάδε· Phasianae aves.

a Ὁδὶ δὲ [3] δὴ τίς ἐστιν ὄρνις; οὐκ ἐρεῖς;
Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε Φασιανικός.

καὶ τὸ ἐν Νεφέλαις δ' ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ἔγωγε ἀκούω, καὶ οὐκ ἐπὶ ἵππων, ὡς πολλοί·

1 κνισσολεῖχε ed. Ven. & Baf. κνισσόλοιχε ed. Caf. κνισσολοιχὲ ms. Ep. κνισολοῖχε ms. A. 2 ἀπράγμονε corr. Caf. 3 ὅδε δὴ vulgo.

37. Cui Myrtilus: Hac conditione, inquit, dicam tibi. *Olbiogastoris* Amphis meminit in Gynaecomania, cum ait:

Scelefte catillo, profecto olbiogaftor tu es.

PHASIANARUM vero *avium* fuaviffimus meminit Ariftophanes in fabula Avibus. Duo funt fenes Attici, qui amore otii civitatem quaerunt, quam habitent, negotiorum vacuam; placetque his vita inter aves. Veniunt ergo ad aves: ubi quum fubito eis advolat fylveftris quaedam volucris, adfpectu territi, mutuo fe confolantur, & cum alia dicunt, tum haec:

A. *Haecce vero quae eft avis? Nonne dices?*
B. *Epicechodos equidem phafianicus.*

Itemque illud in Nubibus de avibus equidem intelligo; non, ut plerique, de equis:

τοὺς Φασιανοὺς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.

δύναται γὰρ ὁ Λεωγόρας καὶ ἵππους τρέφειν, καὶ ὄρνεις Φασιανούς. κωμῳδεῖται γὰρ ὁ Λεωγόρας ὡς γαστρίμαργος, ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Περιαλγεῖ. Μνησίμαχος δ' ἐν Φιλίππῳ (εἷς δὲ καὶ οὗτός ἐστι τῶν τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητῶν) φησί·

— Καὶ, τὸ λεγόμενον,
σπανιώτερον πάρεστιν ἢ [1] ὀρνίθων γάλα,
καὶ Φασιανὸς ἀποτετιλμένος καλῶς.

Θεόφραστος δὲ ὁ Ἐρέσιος, Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τρίτῃ Περὶ Ζώων μνημονεύων αὐτῶν, οὑτωσί πως λέγει· „Ἔστι δὲ καὶ τοῖς ὄρνισι τοιαύτη διαφορά. τὰ μὲν γὰρ βαρέα [2] καὶ μὴ πτητικὰ, καθάπερ ἀτταγὴν, πέρδιξ, ἀλεκτρυὼν, Φασιανὸς, εὐθὺς βαδιστικὰ καὶ δασέα.“ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ὀγδόῃ [3] Ζώων Ἱστορίας γράφει τάδε· „Εἰσὶ δὲ τῶν ὀρνίθων οἱ μὲν κονι-

1 Abest vulgo ἤ. 2 βραχία vulgo. Forf. βραδέα, aut βραχύπτερα. 3 ἐν ζ' ζώων Ἱστ. edd.

Phasianos, quos alit Leogoras.

Potest enim Leogoras & equos alere, & aves phasianas. Etenim ut homo gulosus notatur Leogoras a Platone comico, in Perialge. (*i. e.* Dolente.) Mnesimachus vero, mediae item comoediae poëta, in Philippo ait:

— Et, quod aiunt in proverbio,
rarius adest quam lac gallinae
aut phasianus probe deplumatus.

Theophrastus vero Eresius, Aristotelis discipulus, tertio libro De Animalibus mentionem eorum faciens, ita fere scribit: » Est vero in avibus talis differentia: quae graves sunt & ad volandum minus aptae, ut attagen, perdix, gallus gallinaceus, phasianus, mox ubi natae, ad incedendum aptae sunt & plumis vestitae. « Et Aristoteles octavo Historiarum haec scribit: » Avium aliae

στικοὶ, οἱ δὲ λοῦνται, αἱ δὲ οὔτε κονιστικοὶ, οὔτε λοῦν-
c ται. ὅσοι δὲ μὴ πτητικοὶ, ἀλλ' ἐπίγειοι, κονιστικοί· οἷον, ἀλεκτορὶς, πέρδιξ, ἀτταγὴν, Φασιανὸς, κορυδαλλός." [1] Μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων. Φασιανὸν δὲ οὗτοι κεκλήκασιν αὐτὸν, καὶ οὐ Φασιανικόν.

XXXVIII. Phasianorum patria.

Ἀγαθαρχίδης δὲ ὁ Κνίδιος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Εὐρωπιακῶν, περὶ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ τὸν λόγον ποιούμενος, γράφει καὶ ταῦτα· „Πλῆθος δ' ὀρνίθων τῶν καλουμένων Φασιανῶν φοιτᾷ τροφῆς χάριν πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν στομάτων." Καλλίξε-
d νος δ' ὁ Ῥόδιος, ἐν τετάρτῃ Περὶ Ἀλεξανδρείας, διαγράφων τὴν γενομένην πομπὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καλουμένου βασιλέως, ὡς μέγα θαῦμα περὶ τῶν ὀρνίθων τούτων οὕτως γράφει· „Εἶτα ἐφέροντο ἐν ἀγγείοις ψιττακοὶ καὶ ταῳ [2] καὶ

1 κορυδαλὸς edd. 2 ταὼς vulgo h. l. ταοὶ alibi.

in pulvere volutari amant, aliae lavari, aliae nec in pulvere volutantur, nec lavantur. Quaecumque igitur ad volandum minus aptae sunt & humi degunt, eae in pulvere volutari amant: veluti gallina, perdix, attagen, phasianus, alauda. « Eorumdem Speusippus meminit, secundo Similium. *Phasianum* autem hi avem hanc nominant, non phasianicum aut phasianicam.

38. Agatharchides vero Cnidius, quarto & tricesimo Rerum Europiacarum de *Phaside* amne verba faciens, haec scribit: » Multitudo vero *Phasianarum* quae vocantur *avium* pabuli causâ eo convolant, ubi fluminis ostia mare influunt. « Callixenus vero Rhodius, quarto libro De Alexandriâ, ubi pompam describit Alexandriae a Ptolemaeo cognomine Philadelpho institutam, velut insigne miraculum de his avibus ita scribit: » Ferebantur deinde caveis inclusi psittaci & pavones & meleagrides &

μελεαγρίδες καὶ Φασιανοὶ, καὶ ὄρνιθες Αἰθιοπικοὶ πλήθει πολλοί." Ἀρτεμίδωρος δὲ ὁ Ἀριστοφάνειος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Ὀψαρτυτικαῖς Γλώσσαις, καὶ Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς Περὶ Ὀνομάτων καὶ Γλωσσῶν, Ἐπαίνετον παρατίθεται λέγοντα ἐν τῷ Ὀψαρ-
Tatyras. τυτικῷ, ὅτι ὁ Φασιανὸς ὄρνις τατύρας καλεῖται. Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης, ἐν δευτέρῳ Ὑπομνημάτων, τέταρτον [1] φησὶν ὀνομάζεσθαι τὸν Φασιανὸν ὄρνιν. Τοσαῦτά σοι περὶ τῶν Φασιανικῶν ὀρνίθων ἔχω λέγειν· οὓς ἐγὼ διὰ σὲ ὥσπερ οἱ πυρέσσοντες περιφερομένους εἶδον. σὺ δὲ κατὰ τὰς συνθήκας ἂν μὴ αὔριον ἀποδῷς τὰ ὡμολογημένα, οὐκ ἐξαπατήσεως δημοσίᾳ σε γράφομαι, [2] ἀλλὰ τὸν Φᾶσιν οἰκήσοντα ἀποπέμψω· ὡς Πολέμων ὁ περιηγητὴς Ἴστρον [3] τὸν Καλλιμάχιον, [4] συγγραφέα, εἰς τὸν ὁμώνυμον κατεπόντωσε ποταμόν.

1 τάτυρον coni. Dalec. unde habet ed. Cas. 3. Fors. τέταρον. 2 Fors. γράψομαι. 3 ἰστορῶν ms. A. 4 Καλλιμάχειον edd.

phasiani & aves Aethiopicae perquam multae. « Artemidorus vero Aristophaneus, in Opsartyticis Glossis quae inscribuntur, & Pamphilus Alexandrinus in libris De Nominibus & Glossis, Epaeneti testimonium adponunt, in Opsartytico dicentis, phasianam avem *tatyram* appellari. Ptolemaeus autem Evergetes secundo Commentariorum, *tetaron* [sive *tatyron*] nominari ait phasianum. Haec habui quae de phasianis avibus tibi dicerem: quas ego tui caussa, veluti febricitantes, praeterferri vidi. Tu vero nisi cras mihi ex pacto reddideris quae pollicitus es, non equidem doli mali te publice reum agam, sed ad Phasin relegabo, vitam ubi trahas; quemadmodum Polemo itinerator Istrum, Callimachi discipulum, Historiarum scriptorem, in cognomine fluvio demersum voluit.

XXXIX.

Attagen.

'ΑΤΤΑΓΑΣ. [1] 'Αριστοφάνης Πελαργοῖς·

'Αττάγας, ἥδιστον ἕψειν [2] ἐν ἐπινικίοις κρέας.

'Αλέξανδρος δ' ὁ Μύνδιός φησιν, ὅτι μικρῷ μὲν μείζων ἐστὶ πέρδικος· ὅλος δὲ κατάγραφος τὰ περὶ τὸν νῶτον, [3] κεραμεοῦς [4] τὴν χρόαν, ὑποπυῤῥίζων [5] μᾶλλον. θηρεύεται δ' ὑπὸ τῶν κυνηγῶν διὰ τὸ βάρος καὶ τὴν τῶν πτερῶν βραχύτητα. ἔστι δὲ κονιστικὸς, πολύτε-
a κνός τε, καὶ σπερμολόγος. Σωκράτης δ' ἐν τῷ Περὶ Ὅρων [6] καὶ Τόπων καὶ Πυρὸς καὶ Λίθων· „'Εκ τῆς Λυδίας μετακομισθέντες, φησὶν, εἰς Αἴγυπτον οἱ ἀττάγαι, καὶ ἀφεθέντες εἰς τὰς ὕλας, [7] ἕως μέν τινος ὄρτυγος φωνὴν ἀφίεσαν. ἐπεὶ δὲ τοῦ ποταμοῦ κοίλου ῥυέντος [8] λιμὸς [9] ἐγένετο, καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἀπώλλυντο, οὐ διέλιπον σαφέστερον τῶν παί-

1 'Ατταγᾶς edd. cum ms. *Ep.* Rectius sic scriptum foret deinde in *Aristophanis* testimonio. 2 ἕψειν ed. Cas. 3 τὸ νῶτον edd. 4 κεραμοῦς ed. Cas. 5 ὑποπυρίζων edd. 6 Fors. 'Ορῶν, 'Ωρῶν, aut 'Αέρων. 7 πύλας vulgo. 8 Fors. ῥέοντος. 9 λοιμὸς apud Aelian.

39. ATTAGEN. ('Αττάγας) Aristophanes, in Ciconiis:

Attagen, suavissimae carnis, in triumphalibus epulis coquendus.

Alexander Myndius ait, esse paulo maiorem perdice, totum autem notis distinctum in tergo, colore fictilium, magis vero subrufo: capi a venatoribus ob gravitatem & ob alarum brevitatem: in pulvere se volutare, multos pullos parere, seminibus vesci. Socrates, libro DE Finibus [*sive*, DE Montibus; *aut*, DE Anni tempestatibus:] & Locis & Igne & Lapidibus, scribit: » Ex Lydia in Aegyptum translati attagenes, ac deinde in sylvas dimissi, coturnicis vocem aliquamdiu ediderunt: sed quum aliquando fluvius humilior fluxisset, fames [*sive*, pestis] secuta est, quae multos terrae incolas perdidit; ex eo non cessarunt usque ad hunc diem voce magis distin-

δων τῶν τρανωτάτων ἕως νῦν λέγοντες, τρὶς [1] τοῖς κακούργοις κακά. συλληφθέντες δὲ οὐ μόνον τιθασσεύονται, ἀλλ' οὐδὲ φωνὴν ἔτι ἀφιᾶσιν. ἐὰν δὲ ἀφεθῶσι, φωνάεντες πάλιν γίγνονται." Μνημονεύει αὐτῶν Ἱππῶναξ οὕτως·

οὐδ' ἀτταγάς τε καὶ λαγὼς [2] διατρώγων.

καὶ Ἀριστοφάνης, ἐν Ὄρνισιν· ἐν δ' Ἀχαρνεῦσι καὶ ὡς πλεοναζόντων αὐτῶν ἐν τῇ Μεγαρικῇ. [3] Περισπῶσι δ' οἱ Ἀττικοὶ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον τοὔνομα. τὰ γὰρ εἰς ᾱς λήγοντα ἐκτεταμένον ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, ὅτε ἔχει τὸ ᾱ παραλῆγον, βαρύτονά ἐστιν· οἷον ἀκάμας, Σακάδας, [4] ἀδάμας. λεκτέον δὲ καὶ ἀττάγαι, καὶ οὐχὶ ἀτταγῆνες.

XL. Porphyrio. ΠΟΡΦΥΡΙ'ΩΝ. Ὅτι καὶ τούτου Ἀριστοφάνης μέμνηται δῆλον. Πολέμων δ', ἐν πέμπτῳ τῶν Πρὸς

1 λέγοντες τρὶς, τοῖς &c. ms. *Ep.* 2 καὶ σιλαγὼς ed. Ven. & Bas. cum Msto. 3 Βοιωτικῇ corr. Casaub. 4 Omisit Epit. ἀκάμας edd. Ἀκράγας coni. Cas. Una voce ἀκαμμασακάδας ms. *A.*

cta, quam qua utuntur planissime loquentes pueri, canere, *τρὶς τοῖς κακούργοις κακά.* (id est, *ter improbis mala!*) Hi si capiuntur, non modo non cicurantur, sed ne vocem quidem amplius emittunt: sin dimittantur, rursus fiunt vocales.« Eorum his verbis meminit Hipponax:

Nec attagenas aut lepores manducans.

Item Aristophanes, in Avibus: qui in Acharnensibus etiam significat, frequentes esse in Megarica. Circumflectunt autem Attici hoc nomen, praeter rectam rationem. Nam quae in *ας* productum desinunt plurisyllaba, si in penultima habent *α*, barytona sunt; ut *ἀκάμας*, *Σακάδας*, *ἀδάμας*. Dicendum vero etiam *ἀττάγαι*, (in plurali,) non *ἀτταγῆνες*.

40. PORPHYRIO. Etiam huius meminisse Aristophanem, in aprico est. Polemo vero, quinto librorum AD

'Αντίγονον καὶ 'Αδαῖον, πορφυρίωνα φησὶ τὸν ὄρνιν,
διαιτώμενον κατὰ τὰς οἰκίας, τὰς ὑπάνδρους τῶν γυ-
ναικῶν τηρεῖν πικρῶς· καὶ τοιαύτην ἔχειν αἴσθησιν ἐπὶ
τῆς μοιχευομένης, ὥσθ' ὅταν τοῦθ' ὑπονοήσῃ, προσημαί-
νει.[1] τῷ δεσπότῃ, ἀγχόνῃ τὸ ζῆν περιγράψας. Οὐ
πρότερόν τε, φησὶ, τροφῆς μεταλαμβάνει, εἰ μὴ πε-
ριπατήσῃ τόπον τινὰ ἐξευρὼν ἑαυτῷ ἐπιτήδειον· μεθ'
ὃν[2] κονισάμενος λούεται, εἶτα τρέφεται. 'Αριστοτέ-
λης τε σχιδανόποδά φησιν αὐτὸν εἶναι, ἔχειν τε χρῶ-
d μα κυάνεον, σκέλη μακρὰ, ῥύγχος ἠργμένον ἐκ τῆς
κεφαλῆς φοινικοῦν, μέγεθος ἀλεκτρυόνος, στόμαχον
δ' ἔχει λεπτόν·[3] διὸ τῶν λαμβανομένων εἰς τὸν πόδα
ταμιεύεται μικρὰς τὰς ψωμίδας. κάπτων δὲ πίνει.
πενταδάκτυλός τε ὢν, τὸν μέσον ἔχει μέγιστον. 'Αλέξ-
ανδρος δ' ὁ Μύνδιος, ἐν δευτέρῳ Περὶ τῆς τῶν Πτηνῶν
'Ιστορίας, Λίβυν εἶναί φησι τὸν ὄρνιν, καὶ τῶν κατὰ τὴν

1 προσημαίνειν edd. 2 Immo μεθ' ὃ, aut καθ' ὃν, nisi forte περίπατον pro τόπον legendum. 3 Desunt quatuor verba edd.

Antigonum & Adaeum, porphyrionem avem, ait, cum domi alitur, mulieres virorum coniuges tanta severitate observare, & tam graviter adfici si qua admittat adulterium, ut, id ubi sensit, domino significet, & ipse vitam strangulatione finiat. Cibum, ait, non capit prius, quam per certum quoddam spatium, quod sibi commodum reperit, deambulaverit: dein volutatus in pulvere lavatur, ac tum demum pascitur. Aristoteles vero tradit, fissis esse pedibus, colore cyaneo, cruribus longis, rostro inde a capite puniceo, magnitudine galli gallinacei, gula angustâ: quapropter cibum pede adprehensum in minutas bucculas dispertitur. Bibit autem morsu. Quinos habet digitos; in his medium maximum. Alexander vero Myndius, secundo libro De Volucrium Historia, Libycam ait esse avem, & Deis Li-

Porphyris. Λιβύην θεᾶν ἱερο... ν. ΠΟΡΦΥΡΙΣ. Καλλίμαχ[ος] τῷ Περὶ Ὀρνίθων ... διεστάναι φησὶ πορφυρίωνα π[ορ]φυρίδος, ἰδίᾳ ἑκάτ[ε]ρον καταριθμούμενος· τὴν τροφὴν λαμβάνειν τὸν πορ[φ]υρίωνα ἐν σκότῳ καταδυόμενον,[1] ἵνα μή τις αὐτὸν [θ]εάσηται. ἐχθραίνει[2] γὰρ τοὺς προσιόντας αὐτοῦ τῇ τροφῇ. Τῆς δὲ πορφυρίδος καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισι μνημονεύει. Ἴβυκος δέ τινας λαθιπόρφυρας[3] ὀνομάζει διὰ τούτων· „Τοῦ μὲν πετάλοισιν ἐπ' ἀκροτάτοισι ξανθοῖσι ποικίλαι πανέλοπες, αἰολόδειροι λαθιπορφυρίδες,[4] καὶ ἀλκυόνες τανυσίπτεροι." Ἐν ἄλλοις δὲ φησίν· „Αἰεί μ',[5] ὦ φίλε θυμὲ,[6] τανύπτερος ὡς ὄκα πορφυρίς."

XLI. PERDIX. ΠΕΡΔΙΞ. Τούτων πολλοὶ μὲν μέμνηνται, κ[αὶ] καὶ Ἀριστοφάνης. Τοῦ δὲ ὀνόματος αὐτῶν ἔνιοι συστέλλουσι τὴν μέσην συλλαβήν· ὡς Ἀρχίλοχος·

1 Deest verbum edd. 2 ἐχθραίνειν edd. ἐχθαίρει ms. *Ep.* 3 Imo λαθιπορφυρίδας 4 πορφυρίδες edd. αἰδοιπορφυρίδες Ms. 5 Αἴρεις μ' corr. Valck. 6 σύ με vulgo.

byae sacram. PORPHYRIS. Callimachus, in libro DE Avibus, differre ait porphyrionem & porphyridem, seorsimque utramque avem recenset. Porphyrionem autem tradit cibum capere abscondentem se in tenebris, ne quis eum conspiciat: infensus est enim his qui ad pabulum eius accedunt. Porphyridis vero meminit etiam Aristophanes in Avibus. Ibycus autem *lathiporphyridas* quasdam [quasi dicas, *latentes porphyridas*] nominat, cum ait: *Huius summis in frondibus rubicundis variae pennis penelopes, variegato collo lathiporphyrides, expansis alis alcyones.* Idemque alibi: *Semper me,* [sive, *Effers me,*] *anime mi, veluti si expansis alis porphyris* (in altum evolat.)

41. PERDIX. Harum & multi alii meminerunt, & item Aristophanes. In nomine huius avis corripiunt nonnulli (in casibus obliquis) penultimam syllabam. Sic Ar-

πτώσσουσαν ὥς τε πέρδικα. — —
οὕτως καὶ ὄρτυγα, καὶ χοίνικα. πολὺ δέ ἐστι τὸ ἐκτεινόμενον παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Σοφοκλῆς, Καμικοῖς[1]·

— Ὄρνιθος ἦλθ' ἐπώνυμος
πέρδικος ἐν κλεινοῖς Ἀθηναίων πάγοις.

Φερεκράτης, ἢ ὁ πεποιηκὼς τὸν Χείρωνα·

Ἔξεισιν ἄκων δεῦρο πέρδικος τρόπον.

a Φρύνιχος, Τραγῳδοῖς·

τὸν Κλεόμβροτόν τε τοῦ Πέρδικος υἱόν.

(Τὸ δὲ ζῶον ἐπὶ λαγνείας συμβολικῶς παρείληπται.) Νικοφῶν, ἐν Χειρογάστορσι·

[καὶ] τοὺς ἑψητοὺς καὶ τοὺς πέρδικας ἐκείνους.

Ἐπίχαρμος δ', ἐν Κωμασταῖς, βραχέως·

Σηπίας τ' ἄγον νεούσας,[2] πέρδικάς τε πετομένους.

Φησὶ δ' Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ζώου τάδε· „Ὁ πέρ-

1 Καμικίοις corrigunt docti. 2 ἄγαν ἰούσας Ms.

chilochus: *Pavidam instar perdicis.* — —
Quemadmodum & ὄρτυγα & χοίνικα penultimâ brevi dicimus. Plerumque vero producitur apud Atticos. Sophocles, in Camicis:

Venit qui cum ave commune nomen habet
perdice celebres in Athenarum tumulos.

Pherecrates, sive quisquis sit qui Chironem composuit:

Exit huc invitus perdicis in modum.

Phrynichus, in Tragoedis:

Et Cleombrotum, perdicis filium.

(Nominatur autem hoc animal, ut salacitatis symbolum.) Nicophon, in Operariis:

Et hepsetos pisciculos, & perdices illas.

Epicharmus vero, in Comissatoribus, corripit mediam syllabam:

Sepias adferebant nantes, & perdices volucres.

De hoc animalis genere haec scribit Aristoteles: » Per-

διξ ἔστι μὲν χερσαῖος, σχιδανόπους. ζῆ δὲ ἔτη πέντε καὶ δέκα· ἡ δὲ θήλεια, καὶ πλείονα. πολυχρονιώτερα γὰρ ἐν τοῖς ὄρνισι τῶν ἀῤῥένων τὰ θήλεα. ἐπωάζει δὲ καὶ ἐκτρέφει, καθάπερ ἡ ἀλεκτορίς. ὅταν δὲ γνῷ ὅτι θηρεύεται, προελθὼν τῆς νεοττίας κυλινδεῖται παρὰ τὰ σκέλη τοῦ θηρεύοντος, ἐλπίδα ἐμποιῶν τοῦ συλληφθήσεσθαι, ἐξαπατᾷ τε, ἕως ἂν ἀποπτῶσιν οἱ νεοττοί· εἶτα καὶ αὐτὸς ἐξίπταται."

XLII.

Libido perdicum.

„Ἔστι δὲ τὸ ζῶον κακόηθες, καὶ πανοῦργον· ἔτι δὲ ἀφροδισιαστικόν. διὸ καὶ τὰ ὠὰ τῆς θηλείας συντρίβει, ἵνα ἀπολαύῃ τῶν ἀφροδισίων. ὅθεν ἡ θήλεια, γιγνώσκουσα, ἀποδιδράσκουσα τίκτει." Τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Καλλίμαχος, ἐν τῷ Περὶ Ὀρνέων. Μάχονται δὲ καὶ οἱ χῆροι αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁ ἡττηθεὶς ὀχεύεται ὑπὸ τοῦ νικήσαντος. Ἀριστοτέλης δέ φησι, ὅτι τὸν ἡττηθέντα πάντες ἐν μέρει ὀχεύουσι.

dix est avis terrestris, fissos pedes habens. Vivit annos quindecim: foemina vero etiam diutius. Nam in avibus longior vita est foeminis, quam maribus. Ovis incubat, ac pullos enutrit, quemadmodum gallina. Ubi insidiari sibi aucupem sentit, e nido progrediens ante pedes aucupis sese volutat, spem ei faciens comprehendi se posse: atque ita eum decipit, donec evolarint pulli; tum vero & ipsa avolat.«

42. »Est autem animal versutum, & malignum: adhaec libidinosum. Quare mas ova etiam frangit foeminae, quo fruatur venere: quod quia intelligit foemina, aufugit, clanculum paritura.« Eadem tradit etiam Callimachus, in libro DE Avibus. Pugnant autem inter se mares foeminâ carentes: & qui victus est, initur a victore. Aristoteles vero scribit, eum qui victus fuerit a caeteris omnibus per vices iniri; atque etiam sylvestres

ὀχεύουσι δὲ καὶ οἱ τιθασοὶ τοὺς ἀγρίους. ἐπειδὰν δὲ κρατηθῇ τις ὑπὸ τοῦ δευτέρου, οὗτος λάθρα ὀχεύεται ὑπὸ τοῦ κρατιστεύσαντος. γίνεται δὲ τοῦτο κατά τινα ὥραν τοῦ ἔτους, ὡς καὶ ὁ Μύνδιός φησιν Ἀλέξανδρος. Νεοττεύουσι δὲ ἐπὶ γῆς, οἱ ἄῤῥενες καὶ αἱ θήλειαι διελόμενοι ἕκαστοι οἶκον. Ἐπὶ δὲ τὸν θηρεύοντα πέρδικα ὠθεῖται ὁ τῶν ἀγρίων ἡγεμὼν μαχόμενος· ἁλόν-
d τος δὲ τούτου, ἕτερος ἔρχεται μαχούμενος. καὶ ὁπόταν μὲν ἄῤῥην ᾖ θηρεύων, τοῦτο ποιεῖ. ὅταν δὲ θήλεια ᾖ ἡ θηρεύουσα, ᾄδει [1] ἕως ἂν ἀπαντήσῃ ὁ ἡγεμὼν αὐτῇ· [2] καὶ οἱ ἄλλοι ἀθροισθέντες ἀποδιώκουσιν ἀπὸ τῆς θηλείας, ὅτι ἐκείνῃ ἀλλ' οὐχ ἑαυτοῖς προσέχει. ὅθεν πολλάκις διὰ ταῦτα σιγῇ προσέρχεται, ὅπως μὴ ἄλλος ἀκούσας τῆς φωνῆς ἔλθῃ, μαχούμενος αὐτῷ. ἐνίοτε δὲ ἡ θήλεια τὸν ἄῤῥενα προσιόντα κατασιγάζει. [3] πολ-

1 ᾖ καὶ θηρεύουσα ᾄδει ed. Cas. 2 Vulgo ἕως ἂν ἀπατηθῇ ὁ ἡγεμὼν αὐτῆς. 3 Ista per auctoris errorem corrupta videntur; cum oportuisset, τὴν θήλειαν ὁ ἄῤῥην προσιὼν κατασιγάζει: *Nonnunquam mas progrediens silere facit foeminam.*

a cicuribus. Quod si quis vero ab altero fuerit victus, hic clam patitur victoris venerem. Fit autem hoc certo quodam anni tempore, quemadmodum etiam Alexander Myndius tradit. Nidificant in terra, ita ut mas & foemina distinctum sibi quisque loculamentum paret. Adversus illicem perdicem dux sylvestrium in pugnam procedit: qui si fuerit captus, progreditur alius pugnam redintegraturus. Quod si foemina est illex, cantillat illa donec obviam ei procedat dux sylvestrium: quo facto alii gregatim adcurrunt, & hunc a foemina abigunt, quoniam illam magis quam ipsos curat. Quare interdum clam progreditur ille, ne alius mas auditâ foeminae voce superveniat, cum ipso pugnaturus. Interdum vero & vocem masculi compescit foemina. Ac

Ee 3

λάκις τε ἐπωάζουσα ἐξίσταται, ὅταν προσερχόμενη ἐπαισθάνηται τὸν ἄῤῥενα τῇ θηρευούσῃ, ὑπομένει τε ὀχευθῆναι, ἵνα αὐτὸν ἀποσπάσῃ τῆς θηρευούσης. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἐπτόηνται περὶ τὴν ὀχείαν οἱ πέρδικες καὶ οἱ ὄρτυγες, ὡς εἰς τοὺς θηρεύοντας ἐμπίπτειν, καθίζοντας ἐπὶ τῶν κεράμων. [1] Φασὶ δὲ καὶ τὰς ἀγομένας θηλείας πέρδικας ἐπὶ θήραν, ὁπόταν ἴδωσιν ἢ ὄσφρωνται τῶν ἀῤῥένων κατ' ἄνεμον στάντων ἢ περιπετομένων, ἐγκύους γίγνεσθαι, τινὲς δὲ καὶ παραυτίκα τίκτειν. πέτονταί τε περὶ [2] τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν χάσκοντες, καὶ τὴν γλῶσσαν ἔξω ἔχοντες, αἵ τε θήλεις καὶ οἱ ἄῤῥενες. Κλέαρχος δὲ ἐν τῷ Περὶ τοῦ Πανικοῦ· „Οἱ στρουθοὶ, φησὶ, χ' οἱ πέρδικες, ἔτι δὲ οἱ ἀλεκτρυόνες, καὶ οἱ ὄρτυγες προΐενται τὴν γονὴν, οὐ μόνον ἰδόντες τὰς θηλείας, ἀλλὰ κἂν ἀκούσωσιν αὐτῶν τὴν φωνήν. τούτου δὲ αἴτιον ἡ τῇ ψυχῇ γινομένη

1 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς Aristot. 2 παρὰ edd.

ſaepe etiam, dum incubat, quum marem ad illicem foeminam accedere ſenſit, ſurgit ab ovis, ab illoque ſubigi ſe patitur, quo ab illice eum abstrahat. Sunt autem tam attonitae in venerem perdices & coturnices, ut aucupibus ſeſe obtrudant, & in tectis [*ſive*, in capitibus eorum] reſideant. Aiunt vero perdices foeminas, cum ad aucupium educuntur, ſicubi viderint aut olfecerint mares ea parte unde flat aura ſtantes aut circumvolantes, praegnantes fieri: quidam etiam tradunt, protinus ova parere. Volant autem, cum libidine pruriunt, hiante ore exſertâque linguâ, tam foeminae quam mares. Clearchus vero, in libro DE Panico, ſcribit: »Paſſeres & perdices, item galli gallinacei, & coturnices, ſemen emittunt, non modo quum vident foeminas, ſed & voce ſaltem earum auditâ. Cuius rei cauſſa eſt im-

φαντασία περὶ τῶν πλησιασμῶν. Φανερώτατον [1] δὲ γίνεται περὶ τὰς ὀχείας, ὅταν ἐξ ἐναντίας αὐτοῖς θῇς κάτοπτρον. προστρέχοντες γὰρ διὰ τὴν ἔμφασιν, ἁλίσκονταί τε, καὶ προΐενται τὸ σπέρμα· πλὴν τῶν ἀλεκτρυόνων. τούτους δὲ ἡ τῆς ἐμφάσεως αἴσθησις εἰς μάχην προάγεται μόνον." Ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος.

Καλοῦνται δὲ οἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων κακκάβαι, ὡς καὶ ὑπ' Ἀλκμᾶνος, λέγοντος οὕτως· XLIII. Vox perdicum.

a Ἔπηγε [2] δὲ καὶ μέλος Ἀλκμάν·
εὗρέ τε γλωσσάμενον κακκαβίδων
ὄνομα συνθέμενος.

σαφῶς ἐμφανίζων, ὅτι παρὰ τῶν περδίκων ᾄδειν ἐμάνθανε. διὸ καὶ Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἔφη, τὴν εὕρεσιν τῆς μουσικῆς τοῖς ἀρχαίοις ἐπινοηθῆναι ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐρημίαις ᾀδόντων ὀρνίθων· ὧν κατὰ μίμησιν λαβεῖν στάσιν τὴν μουσικήν. Οὐ πάντες δ' οἱ πέρδικες,

1 φανερώτερον ms. Ep. 2 Ἐπώγαγε ed. Cas.

pressa in animo veneris & coitus imaginatio. Fit hoc manifestissimum, si pruritus tempore ex adverso masculi speculum posueris. Adcurrunt enim specie decepti, & capi se sinunt, semenque emittunt: exceptis tamen gallis. Hi enim imaginis adspectu non nisi ad pugnam excitantur. « Hactenus Clearchus.

43. Vocantur vero perdices a nonnullis *caccabae*, ut ab Alcmane, cuius haec sunt verba:

Invenit vero & cantum Alcman:
compositamque a se caccabidum vocem
hominum in linguam invexit.

Quibus clare significat, a perdicibus se canere didicisse. Quare & Chamaeleo Ponticus ait, inveniendae Musicae occasionem cepisse antiquos ab avibus in solitudine canentibus; earumque ad imitationem institutam esse musicam artem. Nec vero omnes (aiunt) *caccabant* perdi-

φασὶ, κακκαβίζουσιν. Θεόφραστος γοῦν ἐν τῷ Περὶ Ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν· „Οἱ Ἀθήνησι, φησὶ, ἐπὶ τάδε πέρδικες τοῦ Κορυδαλλοῦ [1] πρὸς τὸ ἄστυ κακκαβίζουσιν· οἱ δ' ἐπέκεινα, τιττυβίζουσιν.“ Βασιλις δὲ, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ἰνδικῶν· „Οἱ μικροὶ, φησὶν, ἄνδρες, οἱ ταῖς γεράνοις διαπολεμοῦντες, περδιξὶν ὀχήματι χρῶνται.“ Μενεκλῆς δ', ἐν πρώτῃ τῆς Συναγωγῆς· „Οἱ Πυγμαῖοι, φησὶ, τοῖς πέρδιξι καὶ τοῖς γεράνοις πολεμοῦσι.“ Τῶν δὲ περδίκων ἐστὶν ἕτερον γένος ἐν Ἰταλίᾳ, ἀμαυρὸν τῇ πτερώσει, καὶ μικρότερον τῇ ἕξει, τὸ ῥύγχος οὐχὶ κινναβάρινον ἔχει. οἱ δὲ περὶ τὴν Κίρραν πέρδικες, ἄβρωτον ἔχουσι τὸ κρέας διὰ τὰς νομάς. οἱ δὲ περὶ τὴν Βοιωτίαν, ἢ οὐ διαβαίνουσιν εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἢ διαβαίνοντες τῇ φωνῇ ἄδηλοι γίγνονται, καθάπερ προειρήκαμεν. τοὺς δὲ περὶ Παφλαγονίαν γιγνομένους πέρδικας, φησὶ Θεόφραστος δύο ἔχειν καρδίας. οἱ δὲ ἐν Σκιάθῳ τῇ νήσῳ, κ-

[1] πέρδικες ἐπὶ τάδε τοῦ Κορυδαλλοῦ edd.

Pygmaei perdicibus vehuntur.

Varia de perdicibus.

ces. Theophrastus sane, in libro de Varia voce Animalium congenerum, ait: » Perdices Atticae, quae sunt citra Corydallum versus urbem, *caccabant*; quae sunt ultra, *tittybizant*. « Basilis vero, secundo Rerum Indicarum scribit: » Homunciones illi, qui cum gruibus bellum gerunt, vehuntur perdicibus. « Menecles autem, primo libro Collectaneorum, Pygmaeos ait bellum gerere cum perdicibus & gruibus. Est autem aliud perdicum genus in Italia, pennarum obscuro colore, corpore minore, rostro minime rubro. Circa Cirrham perdices carnem habent esu insuavem admodum, ob pabuli naturam. Boeoticae, aut non transeunt in Atticam, aut, si transeunt, voce dignoscuntur, ut supra diximus. Quae in Paphlagonia gignuntur perdices, iis bina corda inesse scribit Theophrastus. Quae in Scia-

χλίας ἐσθίουσι. Τίκτουσι δὲ ἐνίοτε καὶ πεντεκαίδεκα καὶ ἑκκαίδεκα. πέτονται δὲ ἐπὶ βραχὺ, ὥς φησι Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Ἀναβάσεως, γράφων οὕτως· „ Τὰς δὲ ὠτίδας ἄν τις ταχὺ ἀνίστῃ, ἔστι λαμβάνειν. πέτονταί τε γὰρ βραχὺ, ὥσπερ οἱ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἥδιά ἐστιν."
d

Ἀληθῆ λέγειν φησὶ τὸν Ξενοφῶντα ὁ Πλούταρχος περὶ τῶν ὨΤΙ΄ΔΩΝ· φέρεσθαι γὰρ πάμπολλα τὰ ζῶα ταῦτα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπὸ τῆς παρακειμένης Λιβύης· τῆς θήρας αὐτῶν τοιαύτης γινομένης. μιμητικόν ἐστι τὸ ζῶον τοῦτο, ὁ ὦτος, μάλιστα ὧν ἂν ἴδῃ ποιοῦντα ἄνθρωπον. ποιεῖ δ' οὖν ταυτὰ ὅσα ἂν ἴδῃ τοὺς κυνηγοῦντας πράττοντας. οἱ δὲ στάντες αὐτῶν κατὰ ἀντικρὺ, ὑπαλείφονται φαρμάκῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς, παρασκευάσαντες ἄλλα φάρμακα κολλητικὰ ὀφθαλμῶν καὶ βλεφάρων, ἅπερ οὐ
e

XLIV.

Otis, & Otus.

tho insula, vescuntur cochleis. Pariunt perdices interdum ad quindecim & sedecim. Volant ad breve spatium, ut ait Xenophon primo libro de Expeditione Cyri, ubi scribit: » *Otidas* si quis subito excitaverit, capere easdem potest: nam parum volant, quemadmodum perdices, & brevi fatiscunt. Caro earum grata in cibo. «

44. Vera sunt, inquit Plutarchus, quae de Otidibus Xenophon scripsit: ingens enim copia harum avium Alexandriam perfertur ex vicina Libya. Capiuntur autem illae tali artificio. Imitatrix avis haec est, cui & *otus* nomen; ea maxime imitans, quae ab homine viderit fieri. Facit igitur quidquid facientes aucupes vidit. Hi autem ex adverso stantes, oculos suos unguento quodam oblinunt: simul vero alia unguenta, ita parata ut oculos & cilia conglutinent, haud procul a se

πόῤῥω ἑαυτῶν ἐν λεκανίσκαις βραχείαις τιθέασιν. οἱ οὖν ὦτοι θεώμενοι [1] τοὺς ὑπαλειφομένους, τὸ αὐτὸ καὶ αὐτοὶ ποιοῦσιν, ἐκ τῶν λεκανίδων λαμβάνοντες καὶ ταχέως ἁλίσκονται. Γράφει δὲ περὶ αὐτῶν Ἀριστοτέλης οὕτως· „Ὅτι ἐστὶ μὲν τῶν ἐκτοπιζόντων, καὶ σχιδανοπόδων, καὶ τριδακτύλων· μέγεθος ἀλεκτρυόνος μεγάλου, χρῶμα ὄρτυγος, κεφαλὴ προμήκης, ῥύγχος ὀξὺ, τράχηλος λεπτὸς, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, γλῶσσα ὀστώδης, πρόλοβον δ' οὐκ ἔχει." Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος, καὶ προσαγορεύεσθαί φησιν αὐτὴν λαγωδίαν. Φασὶ δ', αὐτὸν καὶ τὴν τροφὴν ἀναμηρυκᾶσθαι, [2] ἥδεσθαί τε ἵππῳ. εἰ γοῦν τις δορὰν ἵππων περιθοῖτο, θηρεύσει ὅσους ἂν θέλοι· προσίασι γάρ. Ἐν ἄλλοις δὲ πάλιν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης· „Ὁ ὦτος ἐστὶ μὲν παρόμοιος τῇ γλαυκὶ, οὐκ ἔστι δὲ νυκτερινός. ἔχει τε περὶ [3] τὰ ὦτα πτερύγια· διὸ καὶ ὦτος καλεῖται· μέγεθος περιστερᾶς, μιμητὴς ἀνθρώπων. ἀντιο-

1 θεωρούμενοι edd. 2 ἀναμηρυκάσθαι ed. Caf. 3 παρὰ edd.

in parvis patellis deponunt. Igitur oti illos ungentes conspicati, idem & ipsi faciunt, sumto e patellis unguento; & protinus capiuntur. Scribit de his Aristoteles in hunc modum: » Avis est ex earum genere quae peregrinantur; scissis pedibus; tribus digitis; magnitudine galli maioris; colore coturnicis; capite oblongo; rostro acuto; collo gracili; amplis oculis; linguâ osseâ: ingluviem vero non habet. « Alexander vero Myndius scribit, adpellari eum etiam *lagodian*. Aiunt autem, ruminare eos cibum, & delectari equo: ita quidem ut, si quis equi pelle tectus eis insidietur, capiat quotquot voluerit, ultro quippe accedentes. Alibi rursus ait Aristoteles: » *Otus* similis est noctuae, nec vero noctu volat. Habet autem circa aures pinnulas: quare & *otus* nominatur. Magnitudine est columbae, hominum

χεύμενος γοῦν ἁλίσκεται.“ Ἀνθρωποειδὴς δέ ἐστι τὴν μορφὴν, καὶ πάντων μιμητὴς ὅσα ἄνθρωπος ποιεῖ.
a διόπερ καὶ τοὺς ἐξαπατωμένους ῥᾳδίως ἐκ τοῦ τυχόντος οἱ κωμικοὶ ὤτους καλοῦσιν. ἐν γοῦν τῇ θήρᾳ αὐτῶν ὁ ἐπιτηδειότατος ὀρχεῖται στὰς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν· καὶ τὰ ζῶα βλέποντα εἰς τὸν ὀρχούμενον, νευροσπαστεῖται. ἄλλος δέ τις ὄπισθεν στὰς, καὶ λαθὼν συλλαμβάνει τῇ περὶ τὴν μίμησιν ἡδονῇ κατεχομένους.

Τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖν λέγουσι καὶ τοὺς ΣΚΩΠΑΣ· καὶ γὰρ τούτους ὀρχήσει λόγος ἁλίσκεσθαι. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ὅμηρος. γένος τε ὀρχήσεως ἀπ' αὐτῶν καλεῖται σκώψ· λαβὼν τοὔνομα ἀπὸ τῆς περὶ τὸ ζῶον
b ἐν τῇ κινήσει ποικιλίας. χαίρουσιν δὲ οἱ σκῶπες καὶ ὁμοιότητι, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἡμεῖς σκώπτειν καλοῦμεν τὸ συνεικάζειν, καὶ καταστοχάζεσθαι τῶν σκω-

XLV.
Scops, avis.

imitator: nam & capitur, dum ex adverso saltantis aucupis saltat ipse. « Est autem adspectu homini quodammodo similis, & omnia imitatur quaecumque homo facit. Itaque hos qui facile se decipi quavis occasione patiuntur, *otos* vocant comici poëtae. In illorum aucupio, qui ad hoc maxime expeditus est, saltat e regione: & avis, saltantem intentis oculis respiciens, movetur veluti sigillum nervis alienis tractum. Interim alius auceps a tergo stans, clam prehendit avem, imitandi voluptate detentam.

45. Idem facere dicunt Scopas: nam & hos fama est saltatione capi. Meminit autem eorum etiam Homerus. Et ab his genus etiam quoddam saltationis *scops* dicitur, quod ab huius animalis vario atque vario motu nomen invenit. Gaudent vero scopes quoque imitatione & similitudine: & ab illis nos σκώπτειν dicimus hos, qui respicientes eum quem irridere volunt, mo-

πτομένων, [1] διὰ τὸ τὴν ἐκείνων ἐπιτηδεύειν προαίρεσιν. Πάντα δὲ τὰ τῶν ζώων εὔγλωττα, [2] καὶ διηρθρωμένα ἐστὶ τὴν φωνὴν, καὶ μιμεῖται τοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων ἤχους· ὥσπερ ψιττακὸς, καὶ κίττα. ὁ δὲ σκὼψ, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος, μικρότερός ἐστι [3] γλαυκὸς, καὶ ἐπὶ μολυβδοφανεῖ τῷ χρώματι ὑπόλευκα στίγματα ἔχει· δύο τε ἀπὸ τῶν ὀφρύων παρ' ἑκάτερον κρόταφον ἀναφέρει πτερά. Καλλίμαχος δέ φησι, δύο γένη εἶναι σκωπῶν, καὶ τοὺς μὲν φθέγγεσθαι, τοὺς δὲ οὔ. διὸ καὶ καλεῖσθαι τοὺς μὲν σκῶπας αὐτῶν, τοὺς δ' ἀείσκωπας. εἰσὶ δὲ γλαυκοί. Ὁ δὲ Μύνδιος Ἀλέξανδρος φησὶ, τοὺς παρ' Ὁμήρῳ χωρὶς τοῦ σ κῶπας εἶναι, καὶ Ἀριστοτέλη οὕτως αὐτοὺς ὠνομακέναι· φαίνεσθαί τε τούτους ἀεὶ, καὶ μὴ ἐσθίεσθαι. τοὺς δ' ἐν τῷ φθινοπώρῳ φαινομένους δύ-

1 τοὺς σκωπτομένους vulgo. 2 εὐρύγλωττα corrigunt nonnulli. 3 μικρόσκελής ἐστι ed. Caf. 3.

res eius imitantur & effingunt; quoniam avium illarum institutum sequuntur. Quaecumque vero ex animalibus linguam habent commode conformatam, [*five*, Quaecumque vero ex avium genere latam linguam habent,] vocem etiam edunt articulatam, & hominum aliarumque avium imitantur sonos: ut psittacus, & pica. Scops vero, ut ait Alexander Myndius, minor est noctuâ, & colore ad plumbeum vergente subalbidis maculis notatus: & in utroque tempore pinnas e superciliis erectas habet. Callimachus vero ait, duo esse scopum genera; alios vocales, alios mutos: indeque hos simpliciter *scopas* vocari, illos vero *aeiscopas*. Sunt autem hi glauci. Myndius vero Alexander ait, eos qui apud Homerum nominantur, absque *σ* literâ *copas* esse; & Aristotelem eos sic nominasse: semper autem hos conspici, nec vero comedi: qui vero non nisi autumno per unum diem

ἡμέραις ἢ μιᾷ, τούτους εἶναι ἐδωδίμους. διαφέρουσι δὲ τῶν ἀεισκώπων τῷ τάχει, [1] καί εἰσι παραπλήσιαι
d τρυγόνι καὶ φάττῃ. καὶ Σπεύσιππος δ', ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων, χωρὶς τοῦ σ, κῶπας αὐτοὺς ὀνομάζει. Ἐπίχαρμος· „Σκῶπας, [2] ἔποπας, γλαῦκας.“ καὶ Μητρόδωρος δ', ἐν τῷ Περὶ Συνηθείας, ἀντορχουμένους φησὶν ἁλίσκεσθαι τοὺς σκῶπας. [3]

Ἐπεὶ δ' ἐν τῷ περὶ τῶν [4] περδίκων λόγῳ ἐμνήσθημεν, ὅτι εἰσὶν ὀχευτικώταται, προσιστορήσθω ὅτι καὶ ἀλεκτρυὼν ἀφροδισιαστικὸν τὸ ὄρνεον. Ἀριστοτέλης γοῦν φησιν, ὅτι τῶν ἀνατιθεμένων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀλεκτρυόνων, τὸν ἀνατεθέντα οἱ προόντες [5] ὀχεύουσι μέχρις ἂν ἄλλος ἀνατεθῇ· εἰ δὲ μὴ ἀνατεθῇ, μάχον-
e ται πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁ ἡττήσας τὸν ἡττηθέντα διὰ παντὸς ὀχεύει. Ἱστορεῖται δὲ, ὅτι καὶ ἀλεκτρυὼν εἰσιὼν

XLVI.

Galli gallinacei salaces.

1 τῷ πάχει apud Arist. & Aelian. 2 κῶπας edd. 3 Rursus κῶπας edd. 4 Abest articulus edd. 5 οἱ προσιόντες edd.

aut biduum adpareant, eos edules esse. Differunt vero hi ab *aeiscopis* celeritate, suntque turturi & palumbo similes. Pariter vero etiam Speusippus, secundo libro Similium, *copas* illos, absque *s* litera, nominat. Epicharmus: *Scopas, upupas, noctuas.* Porro etiam Metrodorus, in libro De Consuetudine, scribit, capi scopas ex adverso aucupum saltantium saltantes.

46. Quoniam vero, ubi de perdicibus disputatum est, commemoravimus esse eas ad libidinem admodum propensas; adiiciamus, age, quae de *galli gallinacei salacitate* traduntur. Ait igitur Aristoteles, in delubris templorum, ubi Diis dicati aluntur galli, eum qui recens dicatus sit iniri ab his qui ante adfuerunt, donec alius fuerit dicatus: si novus non subinde accedat, pugnare illos inter se, victumque semper iniri a victore. Narratur quoque, numquam per ianuam quamcumque trans-

οἷαν δή ποτε θύραν, ἐπικλίνει τὸν λόφον· καὶ ὅτι τῆς ὀχείας ἑτέρῳ δίχα μάχης οὐ παραχωρεῖ. Ὁ δὲ Θεόφραστος, τοὺς ἀγρίους, φησὶν, ὀχευτικωτέρους εἶναι τῶν ἡμέρων. λέγει δὲ καὶ τοὺς ἄῤῥενας εὐθὺς ἐξ εὐνῆς ἐθέλειν πλησιάζειν, τὰς δὲ θηλείας προβαινούσης μᾶλλον τῆς ἡμέρας. Καὶ οἱ στρουθοὶ δὲ εἰσιν ὀχευτικοί· διὸ καὶ Τερψικλῆς τοὺς ἐμφαγόντας φησὶ στρουθῶν, ἐπικαταφόρους πρὸς Ἀφροδίσια γίνεσθαι. μήποτε οὖν καὶ ἡ Σαπφὼ ἀπὸ τῆς ἱστορίας τὴν Ἀφροδίτην ἐπ' αὐτῶν φησιν ὀχεῖσθαι· καὶ γὰρ ὀχευτικὸν τὸ ζῶον, καὶ πολύγονον. τίκτει γοῦν ὁ στρουθὸς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, καὶ μέχρι ὀκτώ. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος δύο γένη φησὶν εἶναι τῶν στρουθῶν, τὸ μὲν ἥμερον, τὸ δὲ ἄγριον· τὰς δὲ θηλείας αὐτῶν ἀσθενεστέρας τά τ' ἄλλα εἶναι, καὶ τὸ ῥύγχος κερατοειδεῖς [1] μᾶλλον τὴν χρόαν, τὸ δὲ πρόσωπον οὔτε λίαν λευκὸν ἐχούσας, οὔ-

PASSERES.

1 Rectius fuerit κερατοειδὲς, aut κεραμοειδάς.

ire gallum, quin cristam inclinet: nec alii gallo, citra pugnam, coitum concedere. Theophrastus vero ait, agrestes gallos libidinosiores esse cortalibus. Aitque praeterea, gallos statim e cubili ad venerem concitari, gallinas vero progrediente magis die. Sunt vero & *passeres* ad libidinem proni. Quare & homines qui passeribus vescantur, ad venerem praecipites fieri, ait Terpsicles. Ac fortasse eamdem ob famam Sappho, Veneris currum, ait, ab his aviculis trahi; utpote ad coitum pronis & foecundis admodum. Parit sane passer, ut scribit Aristoteles, ad octo pullos. Alexander vero Myndius duo ait esse passerum genera, alterum domesticum, alterum sylvestre. Esse autem foeminas eorum cum alioqui debiliores, tum rostri colore magis corneo, [*sive*, testaceo,] facie vero nec admodum alba

τε μέλαν. Ἀριστοτέλης δέ φησι, τοὺς ἄῤῥενας τῷ χει-
a μῶνι ἀφανίζεσθαι, διαμένειν δὲ τὰς θηλείας, τεκμαι-
ρόμενος ἐκ τῆς χρόας τὴν πιθανότητα· ἀλλάττεσθαι
γὰρ ὡς τῶν κοσσύφων καὶ φαλαρίδων, ἀπολευκαι-
νομένων κατὰ καιρούς. Ἠλεῖοι δὲ καλοῦσι τοὺς στρου-
θοὺς δειρήτας, [1] ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Κολοφώνιος
ἐν τρίτῳ Γλωσσῶν.

Ὄρτυγες. Καθόλου ἐπὶ τῶν εἰς υξ ληγόν- XLVII.
των ὀνομάτων ἐζήτηται, τί δή ποτε τῷ αὐτῷ [2] οὐ χρῶν- Coturnix. Nomina Graeca in υξ exeuntia.
ται ἐπὶ γενικῆς συμφώνῳ τῆς τελευταίας συλλαβῆς
τυπωτικῷ. λέγω δὲ ὄνυξ, καὶ ὄρτυξ. τὰ δὲ εἰς ξ ἀρ-
σενικὰ ἁπλᾶ δισσύλλαβα, ὅταν τῷ ῡ παρεδρεύηται,
b ἔχῃ [3] δὲ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἄρχον ἕν τι τῶν
ἀμεταβόλων ἢ δι᾽ ὧν ἡ πρώτη συζυγία τῶν βαρυτόνων
λέγεται, διὰ τοῦ κ ἐπὶ γενικῆς κλίνεται· κήρυκος,

1 δειρίτας edd. 2 αὐτῷ absque τῷ edd. 3 ἔχει edd.

nec nigra. Aristoteles vero ait, mares hieme nusquam comparere, manere vero foeminas: probabile id esse colligens ex colore; mutari enim eum, ut in merulis & in phalaridibus, quae certo anni tempore albescunt. Elei vero, passeres vocant *deiritas*; ut Nicander Colophonius tradit, tertio libro Glossarum.

47. Coturnices. Graece Ὄρτυγες. Generatim de nominibus in υξ desinentibus quaeritur, cur in genitivo casu non habeant eamdem consonam literam characteristicam in ultimae syllabae initio? veluti ὄνυξ, (*unguis*,) & ὄρτυξ. (*coturnix*.) Nomina enim masculina simplicia dissyllaba in ξ exeuntia, praecedente vocali υ, si ultimam syllabam incipiunt ab una e consonis immutabilibus, [quas *liquidas* vocare consuevimus,] aut ab una ex illis consonis quae sunt characteristicae coniugationis primae verborum barytonorum, flectuntur in genitivo per κ literam; ut κήρυκος, (*praeconis*,) πέλυκος, (*secu-

πέλυκος, Ἔρυκος, Βέβρυκος. ὅσα δὲ μὴ τοῦτον ἔχει τὸν χαρακτῆρα, διὰ τοῦ γ· ὄρτυγος, κόκκυγος, ὄρυγος. [1] σημειῶδες δὲ τὸ ὄνυχος. καθόλου τε τῇ πληθυντικῇ εὐθείᾳ ἑπομένη ἡ ἑνικὴ γενικὴ χρῆται τῷ αὐτῷ συμφώνῳ τῆς τελευταίας τυπωτικῷ· κἂν ἄνευ συμφώνου λέγηται, [2] ὁμοίως. Ἀριστοτέλης δὲ φησίν· „Ὁ

Coturnicis descriptio. ὄρτυξ, ἔστι μὲν τῶν ἐκτοπιζόντων, καὶ σχιδανοπόδων: νεοττιὰν δὲ οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ κονίστραν· καὶ ταύτῃ σκιπάζει φρυγάνοις διὰ τοὺς ἱέρακας, ἐν ᾗ ἐπῳάζει.“ Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος, ἐν δευτέρῳ Περὶ Ζώων· „Ὁ θῆλυς, φησὶν, ὄρτυξ λεπτοτράχηλός ἐστι, τοῦ ἄῤῥενος οὐκ ἔχων τὰ ὑπὸ τῷ γενείῳ μέλανα. ἀνατμηθεὶς δὲ, πρόλοβον οὐχ ὁρᾶται μέγαν ἔχων, καρδίαν δὲ ἔχει [3] μεγάλην, καὶ ταύτην τρίλοβον: ἔχει δὲ καὶ ἧπαρ καὶ τὴν χολὴν ἐν τοῖς ἐντέροις κεκολλημένην· σπλῆνα

1 ὄρυγος ignorant ed. Ven. & Baf. Et incommode fane hic pofitum nomen. 2 λέγεται edd. 3 ἔχειν edd.

ris,) Ἔρυκος, (*Erycis montis*,) Βέβρυκος. Quae vero illum charaĉterem non habent, per γ flectuntur: ut ὄρτυγος, (*coturnicis*,) κόκκυγος, (*cuculi*;) [ὄρυγος, *orygis.*] Peculiare vero eft ὄνυχος. [*unguis.*] Generatim vero, nominativum pluralem fequitur genitivus fingularis, eamdemque habet confonam charaĉterifticam initio poftremae fyllabae: fimiliterque, fi abfque confona declinatur nomen. Scribit autem Ariftoteles: » *Coturnix* eft e genere avium peregrinantium, & fiffos pedes habentium. Nidum non facit, fed cubile pulvereum, ubi incubat; idque fruticibus obtegit accipitrum cauffâ.« Alexander vero Myndius, fecundo libro De Animantibus: » Coturnix foemina, ait, gracili collo eft, nec habet nigras partes fub mento, quas habet mas. Si diffecetur, adparet ingluviem non habere magnam, fed cor magnum, idque trilobum. Hepar & fel habet inteftinis

d μικρὸν, καὶ δυσθεώρητον· ὄρχεις δὲ ὑπὸ τῷ ἥπατι, ὡς ἀλεκτρυόνες. Περὶ δὲ τῆς γενέσεως αὐτῶν Φανόδημος ἐν δευτέρῳ Ἀτθίδος φησίν· „Ὡς κατεῖδεν [1] Ἐρυσίχθων [2] Δῆλον τὴν νῆσον, τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καλουμένην Ὀρτυγίαν, παρὰ τὸ [3] τὰς ἀγέλας τῶν ζώων τούτων φερομένας ἐκ τοῦ πελάγους ἱζάνειν εἰς τὴν νῆσον, διὰ τὸ εὔορμον εἶναι.“ Εὔδοξος δ' ὁ Κνίδιος, ἐν πρώτῳ Γῆς περιόδου, [4] τοὺς Φοίνικας λέγει θύειν τῷ Ἡρακλεῖ ὄρτυγας, διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα, τὸν Ἀστερίας καὶ Διὸς, πορευόμενον εἰς Λιβύην, ἀναιρεθῆναι μὲν ὑπὸ Τυφῶ-
e νος, Ἰολάου δ' αὐτῷ προσενέγκαντος ὄρτυγα, καὶ προσαγαγόντος, ὀσφρανθέντα ἀναβιῶναι. ἔχαιρε γὰρ, φησὶ, καὶ περιὼν [5] τῷ ζώῳ τούτῳ.

Delos inſ. olim Ortygia.

XLVIII. De coturnicibus varia.

Ὑποκοριστικῶς δὲ Εὔπολις ἐν Πόλεσιν αὐτοὺς κέκληκεν ὀρτύγια, λέγων οὕτως·

1 κατεῖχεν corr. Caſaub. 2 Εὐρυσίχθων vulgo. 3 παρὸ edd. 4 τῆς περιόδου ms. *A.* cum ed. Ven. 5 περιϊὼν edd.

adnexum; ſplenem parvum, & qui vix conſpiciatur; teſticulos vero ſub iecinore, ut galli gallinacei. De earum ortu Phanodemus ſecundo libro Rerum Atticarum ſic ſcribit: » Ut conſpexit Eryſichthon Delum inſulam, quae ab antiquis *Ortygia* (quaſi dicas *Coturnicum inſula*) nominata eſt ex eo, quod greges harum avium e mari huc delatarum in inſula conſidunt, ut quae ipſis commodam ſtationem praebet.« Eudoxus vero Cnidius, libro primo Circuitus terrae, Phoenices ait Herculi coturnices immolare; quia Hercules, Aſteriae & Iovis filius, in Africam profectus, cum occiſus fuiſſet a Typhone, in vitam eſſet revocatus odore coturnicis ab Iolao ipſi adlatae naribusque admotae. Nam, cum in vivis eſſet, delectatum eſſe, ait, ea ave.

48. Diminutivo vocabulo ὀρτύγια (quaſi *coturniculas*) nominavit Eupolis in Urbibus, ubi ait:

A. Ὄρτυγας ἔθρεψας [1] σύ τινας ἤδη πώποτε;
B. Ἔγωγε μικρά γ' ὀρτύγια. κᾆπειτα, τί;

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀγροίκῳ ὀρτύγιον εἴρηκεν οὕτως·

— ὡς δὴ σὺ τί
ποιεῖν δυνάμενος, ὀρτυγίου ψυχὴν ἔχων;

Πρατίνας δ' ἐν Δυμαίναις [2] ἢ Καρυάτισιν, [3] ἁδύφωνον ἰδίως καλεῖ τὸν ὄρτυγα, πλὴν εἰ μή τι παρὰ τοῖς Φλιασίοις ἢ τοῖς Λάκωσι φωνάεντες, ὡς καὶ οἱ πέρδικες. Sialis avis. καὶ ἡ σίαλις δὲ ἀπὸ τούτου ἂν εἴη, φησὶν ὁ Δίδυμος, ὠνομασμένη. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων ἀπὸ τῆς φωνῆς ἔχει τὴν ὀνομασίαν. Ἡ δὲ ὀρ-Ortygometra. τυγομήτρα καλουμένη (ἧς μνημονεύει Κράτης [4] ἐν Χείρωσι, [5] λέγων· Ἰθακησία ὀρτυγομήτρα·) λέγει δὲ περὶ αὐτῆς ὁ Μύνδιος Ἀλέξανδρος, ὅτι ἐστὶ τὸ μέγεθος ἡλίκη τρυγὼν, σκέλη δὲ μακρὰ, [6] δυσθαλὴς, καὶ δειλή. Περὶ δὲ τῆς τῶν ὀρτύγων θήρας ἰδίως ἱστο-

1 θρέψας vulgo. 2 Δυμάναις vulgo. Λακαίναις corr. Caf. 3 Καρίτισιν edd. Καριάτισιν ms. A. 4 Κρατῖνος videtur legendum. 5 Χείροσι edd. 6 μικρὰ ms. Ep.

A. *Coturnices-ne tu ullas aluisti umquam?*
B. *Equidem parvas utique coturniculas. Sed quid inde?*

Antiphanes vero in Rustico *coturniculam* hoc modo dixit:

— *Tu enim quid tandem*
facere potis esses, coturniculae cor habens?

Singulare est autem, quod Pratinas, in Dymanis vel Caryatidibus, *suavisonam* adpellavit coturnicem; nisi fortasse apud Phliasios, aut apud Lacedaemonios, vocales sunt hae aves, sicuti & perdices. Fortasse & *sialis* avis indidem nominata fuerit, ut ait Didymus. Nam fere omnia avium genera a voce nomen invenerunt. Quae vero *ortygometra vocatur*, (cuius Crates, [*sive*, Cratinus] meminit in Chironibus, dicens: *Ithacensis ortygometra:*) est ea, ut ait Alexander Myndius, magnitudine turturis, longis cruribus, gracili corpore, timida. De venatione autem

Coturnicum venatio, & graculorum.

ρεῖ Κλέαρχος ὁ Σολεὺς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Περὶ τῶν ἐν τῇ Πλάτωνος Πολιτείᾳ μαθηματικῶς [1] εἰρημένων, γράφων οὕτως· „Οἱ ὄρτυγες περὶ τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν ἐὰν κάτοπτρον ἐξ ἐναντίας τις αὐτῶν, καὶ πρὸ τούτου βρόχον θῇ, τρέχοντες πρὸς τὸν ἐμφαινόμενον ἐν τῷ κατόπτρῳ, ἐμπίπτουσιν εἰς τὸν βρόχον.“ Καὶ περὶ τῶν κολοιῶν δὲ καλουμένων τὰ ὅμοια ἱστορεῖ, ἐν
b τούτοις· „Καὶ τοῖς κολοιοῖς δὲ διὰ τὴν φυσικὴν φιλοστοργίαν. [2] καὶ γὰρ τοσοῦτον πανουργίᾳ διαφέρουσιν, ὅμως ὅταν ἐλαίου κρατὴρ τεθῇ πλήρης, οἱ στάντες αὐτῶν ἐπὶ τὸ χεῖλος, καὶ καταβλέψαντες, ἐπὶ τὸν ἐμφαινόμενον καταράττουσι. διόπερ ἐλαιοβρόχων γενομένων, ἡ τῶν πτερῶν αὐτοῖς συγκόλλησις αἰτία γίνεται τῆς ἁλώσεως.“ Τὴν μέσην δὲ τοῦ ὀνόματος συλλαβὴν ἐκτείνουσιν Ἀττικοὶ, ὡς δοίδυκα, καὶ κήρυκα·

1 μαθηματικῶν edd. 2 Supple ἁλίσκεσθαι aut διαφθείρεσθαι συμβαίνει, aut aliquid tale.

coturnicum ſingulare quiddam tradit Clearchus Solenſis, in libro qui inſcribitur De his quae apud Platonem ex ratione Mathematica dicta ſunt, ubi ita ſcribit: »Coturnices, quo tempore veneris pruritu concitantur, ſi quis ex adverſo earum ſpeculum poſuerit, & tendiculam ante ſpeculum, currentes ad imaginem in ſpeculo conſpectam, incidunt in tendiculam.« Idem de graculis, qui vocantur, ſimile quiddam narrat, dicens: »Atque etiam graculis tale quid accidit propter innatum ſui ſimilium amorem. His enim, quamvis adeo verſutiâ praeſtantibus, tamen ſi patera adponatur oleo repleta, in labio paterae reſidentes, & introrſum ſpectantes, cum impetu ruunt verſus avem quam intus conſpexerunt. Itaque oleo madentibus conglutinantur alae, & facile ipſae capiuntur.« Mediam vocabuli ſyllàbam producunt Attici, quemadmodum *δοίδυκα*, (*cochlear.*)

ὡς ὁ Ἰξίων φησὶν Δημήτριος ἐν τῷ Περὶ τῆς Ἀλεξανδρέων διαλέκτου. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Εἰρήνῃ συνεσταλμένως ἔφη, διὰ τὸ μέτρον,

ὄρτυγες οἰκογενεῖς.

Chennion. Τῶν δὲ καλουμένων χεννίων, μικρὸν δ' ἐστὶν ὀρτύγιον, μνημονεύει Κλεομένης ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον Ἐπιστολῇ, γράφων οὕτως· „φαληρίδας [1] ταριχηρὰς μυρίας, τυλάδας πεντακισχιλίας, χέννια ταριχηρὰ μύρια.“ καὶ Ἵππαρχος ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἰλιάδι·

Οὔ μοι Αἰγυπτίων βίος ἤρεσεν, οἷον ἔχουσιν,
χέννια τίλλοντες † καλκατιάδει σαλέοντα. [2]

XLIX. CYGNUS. Οὐκ ἀπελείποντο δὲ ἡμῶν τοῦ συμποσίου πολλάκις οὐδὲ ΚΥΚΝΟΙ. Περὶ ὧν φησιν ὁ Ἀριστοτέλης· „Ὁ κύκνος εὔτεκνός ἐστι, καὶ μάχιμος. ἀλληλοκτονεῖ γοῦν ὁ μάχιμος. [3] μάχεται δὲ καὶ τῷ ἀ-

1 ἀθληρίδας edd. vett. cum Ms. 2 Hariolatus sum, τίλλοντές τι, καὶ ἄλλα τάδ' εἰσαλέοντες. 3 Forf. ὁ μαχόμενος.

& κήρυκα (*praeconem*,) vocali *υ* longâ dicunt; ut tradit Demetrius Ixion in libro de Alexandrinorum Dialecto. Sed Ariftophanes in Pace mediâ correptâ ufus eft metri cauffâ, ὄρτυγες οἰκογενεῖς: *coturnices domefticae.* Quae vero *chennia* vocantur, (parva ea coturnicula eft) eorum mentionem facit Cleomenes in Epiftola ad Alexandrum, ubi fcribit: » Phaleridas (mergi genus) fale conditas decies mille; tyladas (turdo minores) quinquies, chennia falita decies mille. « Item Hipparchus, in Iliade Aegyptia:

Mihi Aegyptiorum haud placuit vita, quam degunt
chennia vellentes, & [falita haec intus cumulantes.]

49. Ne CVGNI quidem fubinde deerant epulis noftris. De quibus haec tradidit Ariftoteles: » Cygnus numerofâ prole foecundus eft, idemque pugnax; ita quidem ut mutuo etiam fe occidant pugnantes. Pugnat

τῷ, [1] αὐτὸς μάχης μὴ προαρξάμενος. Εἰσὶ δ' ᾠδικοὶ,
καὶ μάλιστα περὶ τὰς τελευτάς. διαίρουσι [2] δὲ καὶ τὸ
πέλαγος ᾄδοντες. ἔστι δὲ τῶν στεγανοπόδων, καὶ ποη-
φάγων." Ὁ δὲ Μύνδιός φησιν Ἀλέξανδρος πολλοῖς
τελευτῶσι παρακολουθήσας, οὐκ ἀκοῦσαι ᾀδόντων.
Ὁ δὲ τὰ Κεφαλίωνος ἐπιγραφόμενα Τρωϊκὰ συνθεὶς
Ἡγησιάναξ ὁ Ἀλεξανδρεὺς, καὶ τὸν Ἀχιλλεῖ μονομα-
e χήσαντα Κύκνον, φησὶ, τραφῆναι ἐν Λευκόφρυϊ πρὸς τοῦ
ὁμωνύμου ὄρνιθος. Βοῖος δ' ἐν Ὀρνιθογονίᾳ, ἢ Βοιὼ, [3]
ὥς φησι Φιλόχορος, ὑπὸ Ἄρεως τὸν Κύκνον ὀρνιθωθῆ-
ναι, καὶ παραγενόμενον ἐπὶ τὸν Σύβαριν [4] ποταμὸν,
πλησιάσαι γεράνῳ. λέγει δὲ καὶ ἐντίθεσθαι αὐτὸν τῇ
νεοττιᾷ πόαν τὴν λεγομένην λυγαίαν. Καὶ περὶ τῆς
Γεράνου δέ φησιν ὁ Βοῖος, ὅτι ἦν τις παρὰ τοῖς GRUS.
Πυγμαίοις γυνὴ διάσημος, ὄνομα Γεράνα. [5] αὕτη κα-

1 τῷ αὐτῷ ed. Ven. cum Msto. 2 διαιροῦσι vulgo. 3 Βοιῷ edd. 4 Σίβαριν edd. 5 Desunt duae voces edd.

etiam cum aquila, nec vero ipse initium facit pugnandi. Sunt autem canori, maxime sub vitae finem: atque etiam maria traiiciunt canentes. Pedes habent palmatos: pascuntur herbâ.« Alexander vero Myndius affirmat, plures se prosecutum esse moribundos, nec ullum audivisse canentem. Hegesianax vero Alexandrinus, auctor libri qui Cephalionis Troïca inscribitur, Cygnum illum, qui cum Hercule singulari certamine pugnavit, ait a cognomine ave enutritum fuisse in Leucophrye insula. Boeus vero in Avium generatione, sive Boeo, ut ait Philochorus, a Marte in avem mutatum esse Cygnum tradit, &, cum ad Sybarin fluvium pervenisset, congressum esse cum grue. Scribit idem, cygnum nido suo imponere herbam, quae lygaea vocatur. Atque etiam de GRUE ait Boeus, fuisse apud Pygmaeos insignem mulierem, nomine *Geranam*: quae

τὰ θεὸν τιμωμένη πρὸς τῶν πολιτῶν, αὐτὴ τοὺς ὄντως θεοὺς ταπεινῶς ἦγε, μάλιστα δὲ Ἥραν τε καὶ Ἄρτεμιν. ἀγανακτήσασα οὖν ἡ Ἥρα εἰς ἀπρεπῆ ὄψιν τὴν ὄρνιν μετεμόρφωσε, πολέμιόν τε καὶ στυγητὴν κατέστησε τοῖς τιμήσασιν αὐτὴν Πυγμαίοις. γενέσθαι δὲ, λέγει, ἐξ αὐτῆς καὶ Νικοδάμαντος τὴν χερσαίαν χελώνην. Καθόλου δὲ ὁ ποιήσας ταῦτα τὰ ἔπη, πάντα τὰ ὄρνεα ἀνθρώπους ἱστορεῖ πρότερον γεγονέναι.

L. COLUMBARUM variae species.

ΦΑ'ΣΣΑΙ. Ἀριστοτέλης φησὶ περιστερῶν μὲν εἶναι ἓν γένος, εἴδη δὲ πέντε, γράφων οὕτως· „περιστερὰ, οἰνὰς, φὰψ, φάσσα, τρυγών. ἐν δὲ πέμπτῳ Περὶ Ζώων Μορίων τὴν φάβα οὐκ ὀνομάζει· καί τοι Αἰσχύλου, ἐν τῷ Τραγικῷ [1] Πρωτεῖ, οὕτω μνημονεύοντος τοῦ ὄρνιθος·

Σιτουμένην δύστηνον [2] ἀθλίαν φάβα,

1 Deest vox editis. 2 δύσθανον ed. Cas. δύστανον ed. Ven. & Bas.

cum pro Deâ coleretur a suis civibus, veros Deos ipsa contemtui habebat, praesertimque Iunonem & Dianam. Quare indignata Iuno in avem invenustâ formâ eam mutasse, effecisseque ut hostis atque odiosa esset Pygmaeis, qui antea eam venerati essent. Ex illa vero & Nicodamante genitam ait esse testudinem terrestrem. Omnino vero aves cunctas homines prius fuisse narrat illius poëmatis auctor.

50. COLUMBAE. Aristoteles, Columbarum unum quidem esse genus, ait, sed quinque species, quas sic enumerat: περιστερὰ, (*columba* proprie sic dicta,) οἰνὰς, (*oenas, vinago,*) φὰψ, (*phabs, palumbus minor,*) φάσσα, (*phassa*, vel *phatta, palumbus maior,*) τρυγών. (*trygon*, id est, *turtur.*) Quinto vero libro DE Partibus Animalium, *phaba* non recenset: quamquam huius avis Aeschylus meminit in Proteo Tragico, ubi ait:

Pascentem infelicem miseram phaba,

μέσακτα πλευρὰ [1] πρὸς πτύοις [2] πεπλεγμένην. [3]
κἀν Φιλοκτήτῃ δὲ κατὰ γενικὴν κλίσιν φαβῶν εἴρηκεν. „Ἡ μὲν οὖν οἰνὰς, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, μείζων ἐστὶ τῆς περιστερᾶς, χρῶμα δ᾽ ἔχει οἰνωπόν· ἡ δὲ φὰψ, μέσον περιστερᾶς [4] καὶ οἰνάδος· [5] ἡ δὲ φάσσα ἀλέκτορος τὸ μέγεθος, χρῶμα δὲ σποδιόν· ἡ δὲ τρυγὼν πάντων ἐλάττων, χρῶμα δὲ τεφρόν. αὕτη δὲ θέ-
b ρους φαίνεται, τὸν δὲ χειμῶνα φωλεύει. ἡ δὲ φὰψ καὶ ἡ περιστερὰ αἰεὶ φαίνονται· ἡ δ᾽ οἰνὰς φθινοπώρῳ μόνῳ. πολυχρονιωτέρα δὲ εἶναι λέγεται τούτων ἡ φάσσα· καὶ γὰρ τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ζῇ ἔτη. Οὐκ ἀπολείπουσι δ᾽ ἕως θανάτου οὔτε οἱ ἄῤῥενες τὰς θηλείας, οὔτε αἱ θήλειαι τοὺς ἄῤῥενας, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντος χηρεύει ὁ ὑπολειπόμενος. τὸ δ᾽ αὐτὸ

1 μέσαν τὰ πλευρὰ corr. Caſaub. 2 προσπτύοις unâ voce edd. quod vertit Dalec. quaſi eſſet προσπτύσσοις. 3 πεπληγμένην legendum cenſui. 4 Novem verba deſunt edd. 5 Loco verborum καὶ οἰνάδος, in ed. Baſ. legitur ἐλάττων δὲ φαβός. In ed. Caſaub. vero poſt καὶ οἰνάδος inſerta ſunt eadem iſta, ἐλάττων δὲ φαβός.

fractis ad ventilabra lateribus percuſſam.

Idem in Philoctete genitivo plurali φαβῶν uſus eſt. *Oenas* igitur, (ſive, *vinago*) maior eſt, ut ait Ariſtoteles, quam columba vulgaris, colorem autem habet vineum: *phabs* vero, inter columbam & oenadem media: *phaſſa*, galli gallinacei eſt magnitudine, colore cinereo albicante: *trygon* vero omnium minima, cinereo colore nigreſcente. Haec quidem aeſtate adparet, hieme vero occultatur: *phabs* autem & columba (vulgaris) ſemper adparent; *oenas* vero nonniſi autumno. Ex his diuturniore vitâ frui aiunt phaſſam: vivere quippe ad triginta atque etiam quadraginta annos. Nec vero deſerunt (in univerſo genere columbarum) aut foeminas maſculi, aut maſculos foeminae, usque ad mortem: & altero mortuo, viduam vitam agit ſuperſtes. Idem fa-

ποιοῦσι καὶ κόρακες, καὶ κορῶναι, καὶ κολοιοί. Ἐπωάζει δ' ἐκ διαδοχῆς πᾶν τὸ περιστεροειδὲς γένος· καὶ γινομένων τῶν νεοττῶν, ὁ ἄῤῥην ἐμπτύει αὐτοῖς,[1] ὡς μὴ βασκανθῶσι. Τίκτει δὲ ὠὰ δύο, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄῤῥεν ποιεῖ, τὸ δὲ δεύτερον θῆλυ. τίκτουσι δὲ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους· διὸ δὴ καὶ δεκάκις [καὶ ἑνδεκάκις][2] τοῦ ἐνιαυτοῦ τιθέασιν· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ δωδεκάκις. τίκουσα γὰρ, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ συλλαμβάνει." Ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ φησιν Ἀριστοτέλης, ὅτι περιστερὰ ἕτερον,[3] πελειὰς[4] δ' ἔλαττον. καὶ ὅτι ἡ πελειὰς τιθασὸν γίνεται, περιστερὰ δὲ[5] καὶ μέλαν, καὶ μικρὸν, καὶ ἐρυθρὸν,[6] καὶ τραχύπουν· διὸ οὐδεὶς τρέφει. Ἴδιον δὲ λέγει τῆς περιστερᾶς, τὸ κυνεῖν[7] αὐτὰς ὅταν μέλ-

1 αὐτοῖς deest edd. 2 Verba ex Arist. adiecta in ed. Bas. & Cas. 3 Suppleri potest, ἕτερον δὲ πελειάς. 4 πελιὰς edd. cum ms. A. & sic mox iterum ms. A. 5 Oportebat, καὶ ὅτι ἡ περιστερὰ τιθ. γιν. πελειὰς δὲ καὶ μέλαν &c. 6 ἐρυθρόπουν videtur legendum, ut apud Aristot. 7 κύειν edd. ut apud Arist.

ciunt & corvi, & cornices, & graculi. Universum item columbinum genus ovis incubat alternis vicibus: & postquam exclusi sunt pulli, sputo eos conspergit mas, ne fascinentur. Pariunt autem ova duo, quorum e priori mas nascitur, ex altero foemina. Pariuntque quovis anni tempore: quare ad decies [& undecies] ponunt per annum; in Aegypto vero etiam duodecies: nam postridie quam peperit, rursus concipit foemina.« Dicit vero eodem loco Aristoteles, differre περιστερὰν a *peleiade*, [quam *liviam* latine reddunt;] esse autem peleiadem minorem. Et esse peleiadem [*imo vero*, τὴν περιστερὰν] cicurem; τὴν περιστερὰν vero [*potius*, τὴν πελειάδα] nigram, minorem, rubram, [*sive*, rubris pedibus,] & asperis pedibus: easque ob caussas neminem eas alere. Proprium vero hoc esse ait columbae, (τῆς περιστερᾶς,) quod osculentur sese cum coire volunt;

d λωσιν ἀναβαίνειν, ἢ οὐκ ἀνέχεσθαι τὰς θηλείας.[1] ὁ δὲ πρεσβύτερος, φησὶ, καὶ προαναβαίνει[2] μὴ κύσας· οἱ δὲ νεώτεροι αἰεὶ τοῦτο ποιήσαντες ὀχεύουσιν. καὶ αἱ θήλειαι δ᾽ ἀλλήλαις ἀναβαίνουσιν, ὅταν ἄῤῥην μὴ παρῇ, κυσάμεναι· καὶ οὐδὲν προϊέμεναι εἰς ἀλλήλας, τίκτουσιν ὠὰ ἐξ ὧν οὐ γίνεται νεοττός. Οἱ δὲ Δωριεῖς τὴν πελειάδα ἀντὶ περιστερᾶς τιθέασιν, ὡς Σώφρων ἐν Γυναικείοις. Καλλίμαχος δ᾽, ἐν τῷ Περὶ Ὀρνέων, ὡς διαφόρους ἐκτίθεται, φάσσαν, πυραλίδα,[3] περιστερὰν, τρυγόνα.

Ὁ δὲ Μύνδιος Ἀλέξανδρος, οὐ πίνειν, φησὶ, τὴν LI.
e φάσσαν ἀνακύπτουσαν,[4] ὡς[5] τὴν τρυγόνα· καὶ τοῦ χειμῶνος μὴ φθέγγεσθαι, εἰ μὴ εὐδίας γενομένης.[6] Λέγεται δὲ, ὅτι ἡ οἰνὰς ἐὰν φαγοῦσα τὸ τῆς ἰξίας

Plura de Columbis.

1 τῆς θηλείας edd. cum ms. *A*. 2 προσαναβαίνει ed. Casaub. 3 πυραλλίδα edd. 4 ἀνακόπτουσαν edd. cum ms. *A*. 5 ὥσπερ edd. ὡς καὶ τὴν τρ. malebam. 6 γινομένης edd.

alioqui enim marem non admitti a foemina. Maior vero natu, ait, etiam prius ascendit, non osculatus: iuniores vero numquam ineunt foeminam, quin hoc fecerint. Sed & foeminae mutuo se ineunt dato osculo, si mas non adest: quoniam vero semen nullum emittunt, ova pariunt e quibus non excluditur pullus. Dores vero *peleiadem* dicunt, (πελειάδα,) pro *columba*, περιστερᾷ: ut Sophron in Mimis Muliebribus. Callimachus vero, in libro De Avibus, ut diversas commemorat, *phassam*, *pyralidem*, [sive, *pyrallidem*,] *columbam*, *turturem*.

51. Alexander Myndius refert, phassam inter bibendum non erigere caput, quemadmodum turturem; & vocem non edere hieme, nisi postquam serenum & tranquillum factum sit coelum. Narrant etiam, sicubi vinago devoratum visci semen in arbore quadam cum ex-

σπέρμα, ἐπί τινος ἀφοδεύσῃ δένδρου, ἰδίαν [1] ἰξίαν φύεσθαι. Δαΐμαχος δ', ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς, ἱστορεῖ περιστερὰς μηλίνας γίνεσθαι ἐν Ἰνδοῖς. Χάρων δ' ὁ Λαμψακηνὸς, ἐν τοῖς Περσικοῖς, περὶ Μαρδονίου ἱστορῶν, καὶ τοῦ διαφθαρέντος στρατοῦ Περσικοῦ περὶ τὸν Ἄθω, γράφει καὶ ταῦτα· „Καὶ λευκαὶ περιστεραὶ τότε πρῶτον εἰς Ἕλληνας ἐφάνησαν, πρότερον οὐ γιγνόμεναι." Ὁ δ' Ἀριστοτέλης φησὶν, ὡς αἱ περιστεραὶ, γιγνομένων τῶν νεοττῶν, τῆς ἁλμυριζούσης γῆς διαμασησάμεναι, [2] ἐμπτύουσιν αὐτοῖς διοιγνῦσαι τὸ στόμα, διὰ τούτου παρασκευάζουσαι αὐτοὺς πρὸς τὴν τροφήν. Τῆς δὲ Σικελίας ἐν Ἔρυκι καιρός τις ἐστὶν, ὃν καλοῦσιν Ἀναγωγάς· [3] ἐν ᾧ φασι τὴν θεὸν εἰς Λιβύην ἀνάγεσθαι. τότ' οὖν αἱ περὶ τὸν τόπον περιστεραὶ ἀφανεῖς γίνονται, ὡς δὴ τῇ θεῷ συναποδημοῦσαι. καὶ μεθ' ἡμέρας ἐννέα, ἐν τοῖς λεγομένοις Καταγω-

Veneris Erycinae columbae.

1 Deest ἰδίαν edd. 2 διαμασησαμ. edd. 3 Ἀναγώγια Aelian.

crementis depofuerit, ibi proprium vifcum nafci. Porro Daïmachus in Rebus Indicis fcribit, citrino colore columbas in India generari. Charon vero Lampfacenus, in Perficis, ubi de Mardonio loquitur & de Perfarum exercitu qui circa Atho montem periit, haec fimul fcribit: »Et tunc primum in Graecia confpectae funt albae columbae, quae nullae ante id tempus fuerant.« Ariftoteles vero tradit, columbas, poftquam exclufi funt pulli, os eis aperire, & praemanfam terram falfam infpuere, ad capiendum cibum hac ratione illos praeparantes. Eryce in Sicilia ftatum tempus eft, quod Ἀναγωγὰς [five, *Anagogia*, id eft, *Difceffum*] vocant: quo tempore Deam aiunt in Libyam difcedere. Per id igitur tempus nullae ibi locorum columbae confpiciuntur, ut quae cum Dea peregrinantur. Poft nonum vero diem, quod tempus Καταγώγια (id eft, *Reditus*)

a γίοις, μιᾶς προπετασθείσης [1] ἐκ τοῦ πελάγους περιστερᾶς, καὶ εἰς τὸν νεὼν εἰσπτάσης, παραγίνονται καὶ αἱ λοιπαί. ὅσοι οὖν τότε περιουσίας [2] εὖ ἥκουσι τῶν περιοίκων, εὐωχοῦνται· οἱ δὲ λοιποὶ κροταλίζουσι μετὰ χαρᾶς. ὄζει δὲ πᾶς ὁ τόπος τότε βούτυρον, ᾧ δὴ τεκμηρίῳ χρῶνται τῆς θείας ἐπανόδου. Αὐτοκράτης δ' [3] ἐν τοῖς Ἀχαϊκοῖς, καὶ τὸν Δία, ἱστορεῖ, μεταβαλεῖν τὴν μορφὴν εἰς περιστερὰν, ἐρασθέντα παρθένου Φθίας ὄνομα ἐν Αἰγίῳ. [4] Ἀττικοὶ δὲ ἀρσενικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. Ἄλεξις, Συντρέχουσιν·

b Λευκὸς [5] Ἀφροδίτης εἰμὶ γὰρ περιστερός.
Οἶδε [6] Διόνυσος, οἶδε τὸ μεθύσαι μόνον·
εἰ δὲ νέον, ἢ παλαιὸν, οὐ πεφρόντικεν.

ἐν δὲ Ῥοδίῳ ἢ Ποππυζούσῃ, θηλυκῶς εἴρηκε, καὶ ὅτι αἱ Σικελικαὶ διάφοροι εἰσί·

1 προσπετασθ. edd. cum ms. A. 2 περὶ οὐσίας ed. Bas. & Casaub. 3 Deest coniunctio edd. 4 Αἰγείῳ vulgo. 5 Ὁ λευκὸς vulgo. 6 Fors. Ὁ δὲ Διον.

nominatur, postquam una columba provolavit e mari, & in templum involavit, mox reliquae sequuntur. Tum quotquot circa ea loca habitant, quibus ampla res domi est, ii laute epulantur: reliqui laeti plaudunt. Oletque tunc universus is tractus butyrum: quo utuntur indicio reditus Divae. Autocrates, in Achaicis, refert etiam Iovem in columbae formam versum fuisse Aegii, [Achaiae oppido,] cum virginem deperiret Phthiam nomine. Attici masculino nomine περιστερὸν vocant: (quasi latine *columbum* dicas.) Alexis, in Concursantibus:

Candidus enim Veneris sum columbus.
Novit Bacchus, novit merum potare solum:
sit-ne novum vero, an vetus, parum curat.

In Rhodio vero, sive Muliere adblandiente, in foeminino genere dixit; ubi simul significat praestantiam Sicularum columbarum:

— Περιστερὰς
ἔνδον τρέφων τῶν Σικελικῶν τούτων πάνυ
κομψάς. —

Φερεκράτης, ἐν Γραφεῦσι, φησίν·

'Απόπεμψον ἀγγέλλοντα τὸν περιστερόν.

ἐν δὲ Πετάλῃ·

'Αλλ', ὦ περιστέριον, ὅμοιον Καλλισθένει
πέτου, κόμισον δέ μ' ἐς Κύθηρα καὶ Κύπρον.

Νίκανδρος δ', ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν, τῶν Σικελικῶν μνημονεύων πελειάδων, φησί·

Καί τι σύ γε θρέψαιο Δρακοντιάδας διτοκεύσας,
ἢ Σικελὰς, μεγάροιο πελειάδας· οὐδέ φιν ἅρπαι,[1]
οὐδέ φιν ἴρηκες[2] γνωνήσιμοι[3] ἐξενέποντι.[4]

LII.

ANAS, aliaeque aves aquatiles.

ΝΗ͂ΤΤΑΙ. Τούτων, ὥς φησιν 'Αλέξανδρος ὁ Μύνδιος, ὁ ἄῤῥην μείζων καὶ ποικιλώτερος. τὸ δὲ λι-

1 οὐδὲ † φιναρσὰ edd. φιναρσαι Ms. 2 οὐ δὲ φινοστράκιοι vulgo. 3 γνωμάσιμοι vulgo. 4 ἐξενίπτονται edd. ἐξενίποντι Ms.

— *Columbas*
intus alens, de genere Sicularum illarum,
elegantes admodum.

Pherecrates, in Pictoribus, ait:

Dimitte nuncium columbum.

In Petala vero:

At, o columbula, similis Callistheni
vola, perveheque me in Cythera & in Cyprum.

Nicander, secundo Georgicorum, Sicularum peleiadum meminit, dicens:

Tuque in aedibus ale Draconiadas biparas
aut Siculas peleiades; quibus nec milvi
nec accipitres nocere dicuntur.

52. ANATES. Harum mas, ut ait Alexander Myndius, maior est & magis variegatus. Quod vero *glaucion* vo-

γόμενον γλαυκίον διὰ τὴν τῶν ὀμμάτων χρόαν,
d μικρῷ ἔλαττόν ἐστι νήττης. τῶν δὲ βοσκάδων καλουμένων, ὁ μὲν ἄῤῥην κατάγραφος. ἔστι δὲ ἧττον νήττης.[1] ἔχουσι δὲ οἱ ἄῤῥενες σιμά τε καὶ ἐλάττονα τῇ συμμετρίᾳ τὰ ῥύγχη.[2] ἡ δὲ μικρὰ κολυμβὶς, πάντων ἐλαχίστη τῶν ἐνύδρων, ῥυπαρομέλαινα[3] τὴν χροιὰν, καὶ τὸ ῥύγχος ὀξὺ ἔχει, σκέπον τε[4] τὰ ὄμματα· τὰ δὲ πολλὰ καταδύεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο γένος βοσκάδων, μεῖζον μὲν νήττης, ἔλαττον δὲ χηναλώπεκος. αἱ δὲ λεγόμεναι φασκάδες, μικρῷ μείζονες οὖσαι τῶν μικρῶν κολυμβίδων, τὰ λοιπὰ νήτταις εἰσὶ παραπλήσιοι.[5] ἡ δὲ λεγομένη οὐρία,
e οὐ πολὺ λείπεται νήττης· τῷ χρώματι δὲ ῥυποκέραμός ἐστι,[6] τὸ δὲ ῥύγχος μακρόν τε καὶ στενὸν ἔχει. ἡ δὲ φάλαρις, καὶ αὐτὴ στενὸν ἔχουσα τὸ ῥύγχος, στρογγυλοτέρα τὴν ὄψιν οὖσα, ἔντεφρος τὴν γαστέ-

1 κατάγραφος νήττης edd. cum ms. *A.* omissis tribus vocibus.
2 ῥύγχα edd. 3 ῥυπαρομέλανα edd. ῥυπαρομέλαιναν malim.
4 σκέπτον τε ed. Casaub. 5 παραπλήσιαι edd. cum ms. *Ep.*
6 ῥυπαροκέραμός ἐστι edd.

catur ob oculorum colorem, id paulo minus est anate. Quae *boscades* appellantur, earum mas notis distinctus est: est autem minor anate. Habent autem mares sima rostra, & pro portione minora. Parva *colymbis*, omnium minima aquatilium avium, colore est sordide nigro, rostro acuto & oculos tegente: aquas haec subit frequentissime. Est vero etiam aliud boscadum genus, maius anate, minus vulpansere. Quae vero *phascades* vocantur, paulo maiores sunt quam parvae colymbides, caeterum anatibus similes. *Uria* quae vocatur, haud multo minor est anate, colore sordide testaceo, rostro longo & angusto. Etiam *phalaridi* angustum rostrum est, species vero corporis rotundior, cinereus

ρα, μικρῷ μελαντέρα τὸν νῶτον.[1] Τῆς δὲ νήττης καὶ κολυμβάδος, ἀφ' ὧν καὶ τὸ νήχεσθαι καὶ κολυμβᾷν εἴρηται, μνημονεύει μετὰ καὶ ἄλλων λιμναίων πτιλῶν Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσι διὰ τούτων·

Νάσσας, κολοιοὺς, ἀττάγας, φαλαρίδας,
τροχίλους, κολυμβούς. —

Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Καλλίμαχος ἐν τῷ Περὶ Ὀρνίθων.

LIII. Παρῆσαν δὲ πολλάκις ἡμῖν καὶ οἱ καλούμενοι *παραστάται*, ὧν μνημονεύει Ἐπαίνετος ἐν Ὀψαρτυτικῷ, καὶ Σιμάριστος[2] ἐν τρίτῳ Συνωνύμων καὶ τετάρτῳ. εἰσὶ δ' οἱ ὄρχεις οὕτω καλούμενοι. Συγκνισωμένων δέ τινων κρεῶν ζωμῷ καὶ[3] παραφερομένων, ἐπεί τις ἔφη, τῶν πνικτῶν κρεαδίων δὸς, ὁ τῶν ὀνομάτων Δαίδαλος Οὐλπιανὸς, αὐτὸς ἐγώ φησιν ἀποπνιγήσομαι, εἰ μὴ εἴπῃς ὅπου καὶ σὺ εὗρες τὰ

Parastatae.

Carnes suffocatae.

1 τὸ νῶτον edd. 2 Σίμαρος vulgo. 3 *Delenda* videtur καὶ partic.

color in ventre, paulo magis niger in tergo. Anatis & mergi, (νήττης & κολυμβάδος) a quibus & verba ducuntur, νήχεσθαι, *natare*, & κολυμβᾷν, *sub aqua mergi*) simul cum multis aliis paluſtribus avibus meminit Ariſtophanes in Acharnenſibus, ubi ait:

Anates, graculos, attagenas, phalaridas,
trochilos, mergos.

Eorumdem meminit Callimachus in libro DE AVIBUS.

53. Aderant nobis ſaepe etiam qui *paraſtatae* vocantur; quorum Epaenetus meminit in Arte Coquinaria, & Simariſtus libro tertio & quarto Synonymorum. Sunt autem teſticuli, quos ita adpellant. Adpoſitis vero carnibus quibusdam cum iure ſuaviſſimum nidorem ſpargentibus, cum dixiſſet nonnemo, Cedo mihi de *ſuffocatis* (πνικτοῖς) iſtis carnibus; ibi tum vocabulorum Daedalus Ulpianus: Ipſe ego, inquit, ſuffocer, ni nobis dicas, ubinam tu carnes tales memoratas legeris:

τοιαῦτα κρεάδια. οὐ μὴ γὰρ ὀνομάσω πρὶν μαθεῖν. ὁ δὲ, Στράττις εἶπεν, ἔφη, ἐν Μακεδόσιν ἢ Κινησίᾳ·

— — πνικτόν τι τοίνυν ἔστω σοι συχνὸν
τοιοῦτον. —

καὶ Εὔβουλος, Κατακολλωμένῳ·

Καὶ πνικτὰ Σικελικὰ πατανίων [1] σωρεύματα.

Ἀριστοφάνης τ' εἴρηκεν ἐν Σφηξίν·

ἐν λοπάδι πεπνιγμένον. [2]

Κρατῖνος δ', ἐν Δηλιάσι·

b Τῷ δ' ὑποτρίψας τι μέρος πνῖξον [3] καθαρύλλως.

Ἀντιφάνης δ', ἐν Ἀγροίκῳ·

— A. Καὶ πρῶτα μὲν
αἴρω ποθεινὴν μᾶζαν, ἣν Φερέσβιος
Δηὼ [4] βροτοῖσι χάρμα δωρεῖται φίλον. [5]
ἔπειτα πνικτὰ τακερὰ μηκάδων μέλη,

1 παντανίων vulgo. 2 Temere πεπνιγμένων ed. Cas. 3. 3 πνίξων ed. Casaub. 4 Δημήτηρ vulgo. 5 φίλων edd.

numquam enim ego sic eas nominavero, quin hoc didicerim. Et ille: Strattis, ait, in Macedonibus sive Cinesiâ, dixit:

Sit tibi frequens igitur caro suffocata talis.

Et Eubulus, in Glutinato:

Carnium Siculo more suffocatarum cumulatae patinae.

Et Aristophanes, in Vespis:

in patina suffocatum.

Cratinus vero, in Deliadibus:

Itaque tu intere partem quamdam, & suffoca nitidule.

Antiphanes vero, in Rustico:

— A. *Et primum quidem*
mazam fero optatam, quam alma mater
Ceres gratum mortalibus munus dedit.
Dein suffocata tenera caprarum membra,

χλόην καταμπέχοντα, σάρκα νεογενῆ.

B. Τί λέγεις; [1] A. Τραγῳδίαν περαίνω [2] Σοφοκλέους.

LIV. Lactentes porcelli.

ΓΑΛΑΘΗΝΩ͂Ν δὲ χοίρων ποτὲ περιενεχθέντων, καὶ περὶ τούτων ἐζήτησαν οἱ δαιταλεῖς εἰ τὸ ὄνομα εἴρηται. καί τις ἔφη· Φερεκράτης, Δουλοδιδασκάλῳ·

γαλαθηνὰ ἔκλεπτον, οὐ τέλεια.

ἐν δὲ Αὐτομόλοις·

οὐ γαλαθηνὸν ἄρ' ὗν θύειν μέλλεις;

Ἀλκαῖος, Παλαίστρᾳ·

Ὅδὶ [3] γάρ αὐτὸς ἐστίν· εἴ τι γρύξομαι, [4]
ὧν σοι λέγω, πλέον τι γαλαθηνοῦ μυός. [5]

Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πρώτῃ φησὶν, ὅτι ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ βωμοῦ οὐκ ἔξεστι θύειν, ὅτι μὴ γαλαθηνὰ μοῦνα. Ἀντιφάνης, Φιλεταίρῳ·

1 λέγεις edd. 2 περαινῶ vulgo. 3 ὁ δεῖ vulgo. Forsan ὁδὶ debuere. Varie corrigunt viri docti. 4 γρίξομαι edd. 5 ὗς edd.

herbulis circumdata, carnem nuperrime natam.

B. *Quid ais?* A. *Tragoediam perago Sophoclis.*

54. Quum vero aliquando *Lactentes porcelli* (Γαλαθηνοὶ χοῖροι) circumferrentur, etiam super his quaesiverunt convivae, an reperiatur nomen apud antiquos. Respönditque unus ex illis: Pherecrates in Servo-magistro ait:

Lactentia furatus sum, non perfecta.

Idem, in Transfugis:

Nonne ergo lactentem porcum mactaturus es?

Alcaeus, in Palaestra:

En illum ipsum! si quid mutiam ego
de his, quae tibi dico, tantulo amplius quam lactens mus!

Herodotus vero libro primo tradit, Babylone ad auream aram nulla alia animalia immolari nisi lactentia. Antiphanes, in Philetaero:

d Κομψός γε μικρὸς χρωμακίσκος οὑτοσὶ [1]
γαλαθηνός. —

Ἡνίοχος, Πολυεύκτῳ·
Ὁ βοῦς χαλκοῦς ἦν, ἄνεφθος δὲ καὶ πάλαι·
ὁ δ' ἴσως γαλαθηνὸν τέθυκε τὸν χοῖρον λαβών.

καὶ Ἀνακρέων δὲ φησίν·
Οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνὸν, ὅς τ' ἐν ὕλῃ
κεροέσσης [2] ἀπολειφθεὶς [3] ἀπὸ [4] μητρὸς ἐπτοήθη.

Κράτης, Γείτοσι·
Νῦν μὲν γὰρ ἡμῖν [5] παιδικῶν δαὶς [ἀεὶ,] [6]
ὅκως περ ἀρνῶν ἐστι [7] γαλαθηνῶν τε καὶ
χοίρων. —

e Σιμωνίδης δ' ἐπὶ τοῦ Περσέως τὴν Δανάην ποιεῖ λέγουσαν·
Ὦ τέκος, οἷον ἔχω πόνον·

1 οὗτος vulgo. 2 κερόεις edd. καιρόσσης Ms. 3 ὑπολειφθεὶς apud Aelian. 4 ὑπὸ corrigunt viri docti. 5 ὑμῖν edd. 6 ἀεὶ ex coniect. adiecimus. δαίσομ' ὥσπερ ἀρνων edd. δαισοκως περ ἀρνῶν Ms. 7 ἔπι ed. Ven. Baſ. Caſ. 1. 2. ἔτι ed. Caſ. 3.

Lepidus ſane parvus cromaciſcus hic
lactens.

Heniochus, in Polyeucto:
Bos erat aeneus, qui iam dudum percoqui non poſſet:
hic autem fortaſſe lactentem porcum ſumſit quem immolaret.

Et Anacreon ait:
Velut hinnulum tenellum, lactentem, qui in ſylvis,
poſtquam cornutam deſeruit matrem, paveſcit.

Crates, in Vicinis:
Nunc nobis amaſiorum epulae ſunt [ſemper,]
dum quidem agnorum lactentium porcellorumve
copia eſt.

Simonides vero Danaën de Perſeo haec dicentem inducit:
O infans! quantum habeo doloris!

σὺ δ' ἀωτεῖς, [1] γαλαθηνῷ τ' ἤτορι κνώσσεις.

καὶ ἐν ἄλλοις ἐπ' Ἀρχεμόρου εἴρηκεν·

Ἰὼ στεφάνου· [2] γλυκεῖαν ἐδάκρυσαν ψυχὰν
ἀποπνέοντα γαλαθηνὸν τέκος.

Κλέαρχος δ', ἐν τοῖς Περὶ Βίων, εἰς τοῦτό φησιν ὠμότητος Φάλαριν τὸν τύραννον ἐλάσαι, ὡς γαλαθηνὰ θοινᾶσθαι βρέφη. Θῆσθαι δέ ἐστι, τὸ θηλάζειν τὸ γάλα. Ὅμηρος· [3]

Ἕκτωρ γὰρ θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν. f

διὰ τὸ ἐντίθεσθαι τὰς θηλὰς εἰς τὰ στόματα τὰ βρέφη. καὶ ὁ τιτθὸς ἐνθένδε, διὰ τὸ ἐντίθεσθαι τὰς θηλάς.

Νεβροὺς κοιμήσασα νηγενέας γαλαθηνούς.

LV. Dorcades. Περιενεχθεισῶν δέ ποτε καὶ ΔΟΡΚΑΔΩΝ, ὁ Ἐλεατικὸς [4] Παλαμήδης ὀνοματολόγος ἔφη· Οὐκ

1 σὺ δ' αὖτε εἰς vulgo. 2 Εὐστεφάνου edd. 3 Deest vox Ὅμηρος edd. 4 Rectius fuerit Ἐλεάτης.

tu vero placide dormis, & tenero pectore (γαλαθηνῷ ἤτορι) *stertis.*

Et alibi de Archemoro dixit:

Heu coronam! Lactentem deflebant infantem,
dulcem animam efflantem.

Clearchus vero in Vitis scribit, eo saevitiae progressum esse Phalaridem, ut lactentibus vesceretur infantibus. Θῆσθαι vero sonat *lac sugere;* ut apud Homerum:

Hector quidem mortalis est, mulierisque suxit (θήσατο) *mammam.*

Nempe eo quod *induntur mamillae* (ἐντίθενται αἱ θηλαί) in ora infantum. Indidem est etiam vocabulum ὁ τιτθὸς, *mamma*, ab eo quod mamillae ἐντίθενται.

Hinnulos postquam collocavit recens natos lactentes.

55. Circumferebantur etiam aliquando *Dorcades*. Tum Palamedes Eleates, vocabulorum collector, Non insu-

ἄχαρι κρέας τὸ τῶν δορκώνων.[1] πρὸς ὃν ὁ Μυρτίλος ἔφη· μόνως δορκάδες λέγονται, δόρκωνες δὲ οὔ. Ξενοφῶν Ἀναβάσεως πρώτῳ· „Ἐνῆσαν δὲ καὶ ὠτίδες καὶ δορκάδες.“

ΤΑΩ΄Σ. Ὅτι σπάνιος οὗτος ὁ ὄρνις, δηλοῖ Ἀντιφάνης ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύχωνι, λέγων οὕτως· LVI. PAVO.

Τῶν ταῶν μὲν ὡς ἅπαξ τις [2] ζεῦγος ἤγαγεν μόνον,
σπάνιον ὂν τὸ χρῆμα· πλείους δ' εἰσὶ [3] νῦν τῶν ὀρτύγων.

καὶ Εὔβουλος, ἐν Φοίνικι·

b Καὶ γὰρ ὁ ταὼς διὰ τὸ σπάνιον θαυμάζεται.

„Ὁ ταὼς, φησὶν Ἀριστοτέλης, σχιδανόπους ἐστὶν, καὶ ποιολόγος, [4] καὶ τίκτει τριετὴς γενόμενος, ἐν οἷς χρόνοις καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν πτερῶν λαμβάνει. ἐπωάζει δὲ ἡμέρας πρὸς τριάκοντα. τίκτει δὲ ἅπαξ

1 δορκάδων edd. 2 ἀπάξης h. l. vulgo, & deeſt τις. 3 πλείους εἰσὶ corr. Grot. 4 Inſerunt hîc mssti iſta, τίκτει δὲ ἅπαξ τοῦ ἔτους ὠὰ δωδ. quae paulo inferius leguntur.

vis eſt, ait, dorconum caro. Cui Myrtilus: Solummodo *dorcades*, inquit, vocantur: non *dorcones*. Xenophon, Anabaſeos libro primo: »Erant ibi vero etiam otides & dorcades.«

56. PAVO. Raritatem huius avis indicat Antiphanes in Milite vel Tychone, ubi ait:

Ex quo par pavonum in urbem neſcio quis primum attulit,
rari qui fuerant, magis crebro cernas coturnicibus.

Et Eubulus, in Phoenice:

Ob raritatem pavus eſt miraculo.

»Pavo, ait Ariſtoteles, fiſſis pedibus eſt, & herbâ veſcens. Parit tertio anno ex quo natus eſt: quo tempore etiam varietatem accipit pennarum. Ovis incubat ad dies triginta. Parit autem ſemel in anno ova duode-

τοῦ ἔτους ᾠὰ δώδεκα· ταῦτα δὲ οὐκ εἰσάπαξ, ἀλλὰ παρ' ἡμέρας δύο· αἱ δὲ πρωτοτόκοι ὀκτώ. τίκτει δὲ καὶ ὑπηνέμια ᾠὰ, ὡς ἡ ἀλεκτορίς· οὐ πλείω δὲ τῶν δύο. ἐκλέπει δὲ καὶ ἐπωάζει, καθάπερ ἡ ἀλεκτορίς." Εὔπολις δ', ἐν Ἀστρατεύτοις, φησὶ περὶ αὐτοῦ οὕτως·

Μή ποτε θρέψω
παρὰ Φερσεφόνῃ τοιόνδε ταὧν
ὃς τοὺς εὕδοντας ἐγείρει; c

Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγραπται, ἔχων ἐπίγραμμα Περὶ Ταῶν· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ οὐδεμία μνεία τοῦ ὀνόματος γίνεται, ὄρνεις δὲ ποικίλους πολλάκις ἐν αὐτῷ ὀνομάζει· φάσκων „τούτους τρέφειν Δῆμον τὸν Πυριλάμπους,[1] καὶ πολλοὺς παραγίνεσθαι κατὰ πόθον τῆς τῶν ὀρνίθων θέας, ἔκ τε Λακεδαίμονος καὶ Θετταλίας„ καὶ σπουδὴν ποιεῖσθαι τῶν ᾠῶν μεταλαβεῖν." περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῶν

1 Πειριλάμπους edd.

cim; sed ea non continuato enixu, verum quarto quoque die: primiparae vero foeminae nonnisi octo pariunt. Parit autem etiam irrita ova, quemadmodum gallina; nec vero plura duobus. Excludit verò, & incubat, prorsus ut gallina. Eupolis autem, in Astrateutis (*i. e.* Militiae-desertoribus) de eâdem ave haec ait:

Ne forte alere cogar
apud Proserpinam talem pavonem,
dormientes qui excitet.

Antiphontis oratoris exstat oratio, titulum praeferens *De Pavonibus:* in ipsa vero oratione ne ulla quidem nominis fit mentio; sed saepius *variegatas aves* eas nominat: »quas alere, ait, Demum, Pyrilampis filium: convenireque multos Lacedaemone & e Thessalia studio illas visendi, cupereque ovorum participes fieri.« Et

d λέγων γράφει· „Εἴ τις ἐθέλοι καταβαλεῖν [1] εἰς πόλιν τοὺς ὄρνιθας, οἰχήσονται ἀναπτάμενοι. ἐὰν δὲ τῶν πτερύγων ἀποτέμῃ, τὸ κάλλος ἀφαιρήσεται. τὰ πτερὰ γὰρ αὐτῶν τὸ κάλλος ἐστὶν, ἀλλ' οὐ τὸ σῶμα.“ Ὅτι δὲ καὶ περισπούδαστος ἦν αὐτῶν ἡ θέα, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ πάλιν φησίν· „Ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας ὁ βουλόμενος εἰσῄει· τὰς δὲ ἄλλας ἡμέρας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχεν. καὶ ταῦτα οὐκ ἐχθὲς οὐδὲ πρώην, ἀλλ' ἔτη πλέον ἢ τριάκοντα ἐστίν.“

e „Ταῶς δὲ λέγουσιν Ἀθηναῖοι, ὥς φησι Τρύφων, τὴν τελευταίαν συλλαβὴν περισπῶντες καὶ δασύνοντες. καὶ ἀναγιγνώσκουσι μὲν οὕτως παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ἀστρατεύτοις, (πρόκειται δὲ τὸ μαρτύριον·) καὶ ἐν Ὄρνισιν Ἀριστοφάνους· [2]

Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον [3] ὄρνις ἢ ταὧς.

LVII. Ταὧς, cum spiritu aspero, in media voce.

1 An μεταβαλεῖν? 2 Ἀριστοφάνης edd. 3 εἰς ὑπόπτερον edd.

de earumdem formâ loquens, ait: »Si quis voluerit in urbem aves illas transferre, abibunt avolantes: sin partem pennarum resecuerit, periit formae pulcritudo. Nam in pennis inest earum pulcritudo, non in corpore.« Ingens autem fuisse hominum studium visendi illas aves, eâdem in oratione iterum declarat his verbis: »Noviluniis quidem, quicumque videre eas cupit, admittitur: aliis diebus si quis advenit visere cupiens, nemini licet. Et haec non heri, aut nuper ita esse coeperunt: sed iam anni sunt amplius triginta.«

57. »Dicunt vero ταὧς Athenienses (ut ait Tryphon) ultimam syllabam circumflectentes & aspirantes. Et sic quidem legunt apud Eupolidem in Militiae-desertoribus, cuius testimonium supra adpositum est. Item in Avibus Aristophanis:

Tereus igitur tu es? utrum avis, an pavo?

καὶ πάλιν·

— ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; [1] οὐ δή που ταῶς; λέγουσι δὲ καὶ τὴν δοτικὴν ταῶνι, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ Ἀριστοφάνης. Ἀμήχανον δὲ παρ' Ἀττικοῖς καὶ Ἴωσιν ἐν τοῖς ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀνόμασι τὴν τελευτῶσαν [2] ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην δασύνεσθαι. πάν- f
τως γὰρ εἶναι ψιλὴν αὐτὴν παρηκολούθηκεν· οἷον, νεὼς, λεὼς, [3] Τυνδάρεὼς, Μενέλεὼς, λειπόνεὼς, εὔνεὼς, Νείλεὼς, πρᾶὸς, υἱὸς, Κεῖὸς, [4] Χῖὸς, δῖὸς, χρεῖὸς, πλεῖὸς, λεῖὸς, [5] λαιὸς, βαιὸς, φαιὸς, πηὸς, γόὸς, θοὸς, ῥόὸς, ζωὸς. φίλαρχος γὰρ οὖσα καὶ ἡγεμονικὴ τὴν φύσιν ἡ δασύτης, τοῖς τελευταίοις μέρεσι τῶν ὀνομάτων οὐδαμῶς ἐγκαθείργνυται. Ὠνόμασται [6] δὲ ταῶς, [7] ἀπὸ τῆς τάσεως τῶν πτερῶν." Σέλευκος δ' a
ἐν τῷ πέμπτῳ Περὶ Ἑλληνισμοῦ· „Ταῶς· παραλό-

1 τί ποτ' ἐστὶν edd. 2 συλλαβὴν inferunt edd. 3 Deeft vox edd. 4 Κῖος edd. 5 Deeft λεῖὸς ed. Baf. & Caf. 6 ὠνομάσθαι ed. Baf. & Caf. 7 ταὼς h. l. ms. *Ep.*

& rurfus:

Avis quidem. At quaenam illa eft? Anne vero pavo?

Dicunt autem etiam dativum ταῶνι: ut Ariftophanes in eâdem fabulâ. Fieri vero [alioqui] apud Atticos & Iones non poteft, ut in nominibus, quae plures quam unam fyllabam habent, ultima fyllaba a vocali incipiens adfpiretur: fed omnino hoc ei proprium eft, ut leni pronuncietur fpiritu. Sic: νεὼς, λεὼς, Τυνδάρεὼς, Μενέλεὼς, λειπόνεὼς, εὔνεὼς, Νείλεὼς, πρᾶὸς, υἱὸς, Κεῖὸς, Χῖὸς, δῖὸς, χρεῖὸς, πλεῖὸς, λεῖὸς, λαιὸς, βαιὸς, φαιὸς, πηὸς, γόὸς, θοὸς, ῥόὸς, ζωὸς. Suâ enim naturâ principium amat & principatum adfpiratio; & intra poftremas vocabulorum partes neutiquam includitur. Nomen autem Graecum ταῶν invenit pavo, a τῇ τάσει (*id eft*, ab expanfione) pennarum. « Sed & Seleucus, quinto libro de Hellenismo (*five*, de Graecae linguae proprietate:) ait:

γως δὲ οἱ Ἀττικοὶ καὶ δασύνουσι καὶ περισπῶσι. τοῖς δὲ [1] πρώτοις τῶν Φωνηέντων κατὰ τὰς ἁπλᾶς τῶν ὀνομάτων ἐκφορὰς συνεκΦέρεσθαι ἐθέλει, καὶ ἐνταυθοῖ προάττουσα, [2] καὶ τάχιον ἐκθέουσα, δι' ἐπιπολῆς [3] ἐστι τῶν λέξεων. τεκμαιρόμενοι οὖν Ἀθηναῖοι καὶ διὰ τῆς τάξεως τὴν ἐνοῦσαν τῇ προσῳδίᾳ Φύσιν, οὐκ ἐπὶ τῶν Φωνηέντων τιθέασι, ὥσπερ τὰς ἄλλας, πρὸ δὲ τούτων τάσσουσιν. οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦ Η στοιχείου
b τυπώσασθαι τοὺς παλαιοὺς τὴν δασεῖαν. διόπερ καὶ Ῥωμαῖοι πρὸ πάντων τῶν δασυνομένων ὀνομάτων τὸ Η προγράΦουσι, τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς διασημαίνοντες. εἰ δὲ τοιαύτη ἡ δασύτης, μή ποτε ἀλόγως κατὰ τὴν τελευτῶσαν συλλαβὴν ὁ ταῶς [4] πρὸς τῶν Ἀττικῶν προσπνεῖται."

1 In *Epit.* tota ῥῆσις sic concepta: Καὶ Σέλευκος δέ φησι, παραλόγως τὸ ταῶς δασύνεσθαι καὶ περισπᾶσθαι παρ' Ἀττικοῖς. τοῖς γὰρ πρώτοις τῶν φων. &c. 2 πράττουσα edd. cum ms. *A.* Desideratur autem h. l. substantivum ἡ δασύτης aut tale aliquod. 3 δι' ἐπιστολῆς edd. 4 τοῦ ταῶς ms. *Ep.*

"Ταῶς: praeter rationem vero Attici & aspero spiritu notant & circumflectunt. Aspiratio vero cum primoribus vocalibus in simplici vocabulorum pronunciatione simul pronunciari amat; atque ibi praecedens, & celerius excurrens, summum primumque in vocabulis locum obtinet. Notantes igitur Athenienses etiam per ipsum situm naturam huic accentui propriam, non super vocalibus ponunt, quemadmodum alios accentus, sed ante vocales adponunt. Puto vero etiam per H literam formasse veteres asperum spiritum. Quare & Romani omnibus aspiratis nominibus literam H praeponunt, hanc eius esse naturam indicantes, ut principatum tenere amet. Quae si est aspirationis natura, videtur praeter rationem vocabulum ταῶς in ultimâ syllabâ aspirari ab Atticis."

LVIII. Πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων ἐν τῷ συμποσίῳ περὶ

TETRAX. ἑκάστου τῶν εἰσκομιζομένων ῥηθέντων· Ἀλλὰ κἀγὼ, φησὶν ὁ Λαρήνσιος, κατὰ τὸν πάντα ἄριστον Οὐλπιανὸν, προτείνω τι καὶ αὐτὸς ὑμῖν. (ζητήσεις γὰρ σιτούμεθα.) τὸν ΤΕΤΡΑΚΑ τί νομίζετε; Καί τινος εἰπόντος, εἶδος ὀρνέου· (ἔθος δὲ καὶ γραμματικῶν παι- c σὶ περὶ πάντων τῶν προβαλλομένων λέγειν, εἶδος φυτοῦ, εἶδος ὀρνέου, εἶδος λίθου·) ὁ Λαρήνσιος ἔφη· Καὶ αὐτὸς, ἀνδρῶν λῷστε, ὅτι χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ὄρνισι μνημονεύει ἐν τούτοις, οἶδα·

Πορφυρίωνι καὶ πελεκᾶντι
καὶ πελεκίννῳ [1] καὶ φλέξιδι
καὶ τέτρακι καὶ ταῶνι.

ζητῶ δ' ἐγὼ παρ' ὑμῶν μαθεῖν, εἰ καὶ παρ' ἄλλῳ τινὶ αὐτοῦ τις γίνεται μνήμη. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ Μύν-

1 πελεκίνῳ edd.

58. Postquam vero super aliis etiam inlatis cibis multa inter coenam disputata essent, Larensius ait: Ego vero, (quod facere amat Ulpianus vir longe optimus) nonnihil & ipse in medium vobis proponam: nam quaestionibus vescimur. Tetracem vos quid esse putatis? Quumque respondisset nonnemo, esse avis speciem: (moris est enim Grammaticorum filiis, ut, qualecumque sit de quo quaeratur, dicant esse *plantae speciem*, *speciem avis*, *speciem lapidis*:) Larensius ait: Ne ego quidem, o virorum optime, sum nescius, in festivi Aristophanis Avibus illam commemorari, ubi ait:

Porphyrioni & pelecano,
& pelecino & phlexidi,
& tetraci & pavoni.

Sed a vobis discere cupio, an apud alium etiam quemdam fiat eiusdem mentio. Nam Alexander Myndius,

διος ἐν δευτέρῳ Περὶ Πτηνῶν Ζώων, οὐ τοῦ ὄρνιθος τοῦ μεγάλου μνημονεύει, ἀλλά τινος τῶν σμικροτάτων. d λέγει γὰρ οὕτως· „Τέτραξ, τὸ μέγεθος ἴσος σπερμολόγῳ, τὸ χρῶμα κεραμεοῦς, ῥυπαραῖς στιγμαῖς καὶ μεγάλαις [1] γραμμαῖς ποικίλος, καρποφάγος. ὅταν ὠοτοκῇ δὲ, τετράζει τῇ φωνῇ.“ Καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας Γάμῳ·

Tetrax minor.

— Λαμβάνοντι [2] γὰρ
ὄρτυγας, στρουθούς τε, καὶ κορυδάλλας [3] φιλοκονείμονας, [4]
τέτραγας, σπερματολόγους τε, κἀγλαὰς [5] συκαλλίδας. [6]

καὶ ἐν ἄλλοις δὲ φησίν·

Ἦν δ' ἐρωδιοί τε πολλοὶ μακροκαμπυλαύχενες, [7]
τέτραγές τε, καὶ σπερματολόγοι. —

Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐδὲν ἔχετε, (σιωπᾶτε γὰρ,) ἐγὼ καὶ

Tetrax maior.

1 μελαίναις malim. 2 λαμβάνοντα edd. 3 κορυδάλας edd. Forſ. κορυδάλλια (vel κορυδάλια) φιλοκονείμονα. 4 φοινικονείμονας edd. φοινικοείμονας corr. Caſaub. 5 καὶ ἀγλαὰς vulgo. 6 συκαλίδας edd. 7 μακρὸν καμπυλαύχενες edd.

ſecundo libro De volucribus Animantibus, non maioris illius meminit, ſed alicuius e minimarum numero avium. Sic enim ſcribit: » *Tetrax*, magnitudine aequalis eſt ſpermologo, colore teſtaceo, ſordidis punctis & magnis [*ſive*, nigris] lineis notatus, frugivorus. Cum ova parit, vocem edit a qua ipſa nomen *tetracis* invenit. « Et Epicharmus, in Hebes Nuptiis, ait:

— Capiunt enim
coturnices, paſſeres, & alaudas pulvere - veſtiri - amantes,
tetragas, ſpermatologosque, & nitentes ficedulas.

Et alibi:

Erant & ardeae multae longis - collis - curvatisque
tetragesque & ſpermatologi. —

Quoniam vos vero, quid dicatis, non habetis; (ſiletis

τὸ ὄρνεον ὑμῖν ἐπιδείξω. ἐπιτροπεύων γὰρ ἐν Μυσίᾳ e τοῦ κυρίου αὐτοκράτορος, καὶ προϊστάμενος τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης πραγμάτων, τεθέαμαι ἐπὶ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τοὔρνεον. καὶ μαθὼν οὕτω καλούμενον παρὰ τοῖς Μυσοῖς καὶ Παίοσιν, ὑπεμνήσθην ἐκ τῶν ὑπ' Ἀριστοφάνους εἰρημένων τὴν ὄρνιθα. νομίζων δὲ καὶ παρὰ τῷ πολυμαθεστάτῳ Ἀριστοτέλει μνήμης ἠξιῶσθαι τὸ ζῶον ἐν τῇ πολυταλάντῳ πραγματείᾳ· (ὀκτακόσια γὰρ εἰληφέναι τάλαντα παρ' Ἀλεξάνδρου τὸν Σταγειρίτην λόγος ἔχει, εἰς τὴν περὶ τῶν ζώων Ἱστορίαν) ὡς οὐδὲν εὗρον περὶ αὐτοῦ λεγόμενον, ἔχαιρον ἔχων ἐχεγγυώτατον μάρτυρα τὸν χαρίεντα Ἀριστοφάνη. Ἅμα f δὲ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, εἰσῆλθέ τις φέρων ἐν τῷ ταλάρῳ τὸν τέτρακα. ἦν δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον, τὸ δὲ εἶδος πορφυρίωνι παραπλήσιος· καὶ ἀπὸ τῶν ὤτων ἑκατέρωθεν εἶχε κρεμά-

Aristotelis opus multorum talentorum.

enim:) ego ipsam etiam avem vobis ostendam. Nam quum procurator essem domini Caesaris in Mysia, rebusque illius provinciae praeessem, vidi in ea regione avem quam dixi: quumque isto nomine adpellari a Mysis & Paeonibus cognovissem, recordatus sum illius ex his quae ab Aristophane dicta sunt. Ratus vero etiam doctissimum Aristotelem dignatum esse mentionem eius facere in illo *multorum talentorum opere:* (nam octingenta talenta ab Alexandro accepisse aiunt Stagiritam condendae *Animalium Historiae* caussa:) cum nihil de ea commemoratum invenirem, gavisus sum locupletissimum me testem habere festivum Aristophanem. Adhuc loquebatur haec Larensius, cum intravit aliquis tetracem caveâ inclusum ferens. Erat autem avis maior maximo gallo gallinaceo, specie non dissimilis porphyrioni: ab auribus vero utrimque pendulas habebat paleas, paleae

μενα, ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες, τὰ κάλλαια· βαρεῖα
a δ' ἦν ἡ φωνή. Θαυμασάντων οὖν ἡμῶν τὸ εὐανθὲς τοῦ ὄρνιθος, μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐσκευασμένος παρηνέχθη· καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ ἦν παραπλήσια τοῖς [1] τῆς μεγάλης στρουθοῦ, ἣν καὶ αὐτὴν πολλάκις κατεδαισάμεθα.

Ψύαι. Ὁ τὴν τῶν Ἀτρειδῶν [2] Κάθοδον πεποιηκὼς, ἐν τῷ τρίτῳ, φησίν· — LIX. LUMBULI.

Ἶσον δ' [3] Ἑρμιονεὺς ποσὶ καρπαλίμοισι μετασπὼν,
ψύας [4] ἔγχεϊ νύξε.

Σιμάριστος δ' ἐν τρίτῳ Συνωνύμων οὕτως γράφει·
b „Ὀσφύος αἱ ἐκ πλαγίων σάρκες ἐπανεστηκυῖαι, ψύαι. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν κοιλώματα, λέγουσι κύβους, γαλλίας.“ Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ Περὶ Σκελετῶν οὕτως φησί· „Σάρκες μυῶται καθ' ἑκάτερον

1 Deest τοῖς edd. 2 τῶν Ἡρακλειδῶν corr. Casaub. 3 φησί· Νῖσον corrigit idem. 4 Forſ. ψοίας, aut ψυίας.

galli ſimiles: vox autem ei gravis erat. Pulcritudinem avis cum eſſemus admirati, non multo poſt etiam parata menſae inferebatur: & caro eius in cibo ſimilis erat carni ſtruthiocameli, qua & ipſa ave ſubinde veſci nobis contigit.

59. Ψύαι. LUMBI: LUMBULI. Auctor Reditûs Atridarum [*ſive*, Heraclidarum] in patriam, libro tertio ait:

Ex aequo [ſive, *Niſum*] *Hermioneus celeribus pedibus aſſecutus,*
lumbos haſtâ perfodit.

Simariſtus vero, tertio Synonymorum, ita ſcribit: » Carnes, quae e lumbis ab utroque latere eminent, *lumbuli* dicuntur: cavitates vero quae ſunt utrimque, *cybos* & *gallias* vocant. « Clearchus vero, ſecundo libro DE SCELETIS [*id eſt*, DE Oſſium in Corpore humano compage] ait: » Carnes muſculoſae ab utraque parte; quas non-

μέρος, ἃς οἱ μὲν ψύας, οἱ δὲ ἀλώπεκας, οἱ δὲ νευρομήτρας [1] καλοῦσι.“ Μνημονεύει δὲ τῶν ψυῶν καὶ Ἱπποκράτης ὁ ἱερώτατος. Ὠνομάσθησαν δ' οὕτως διὰ τὸ ῥαδίως ἀποψᾶσθαι, ἢ [2] οἷόν τις οὖσα ἐπιψαύουσα σὰρξ καὶ ἐπιπολῆς τοῖς ὀστέοις ὑπάρχουσα. μνημονεύει αὐτῶν [3] καὶ Εὔφρων ὁ κωμικὸς ἐν Θεωροῖς·

Λοβός τις ἐστὶ, καὶ ψύαι καλούμεναι·
ταύτας ἐπιτεμὼν [4] πρὶν θεωρῆσαι μαθών.

LX. UBER. ΟΥ̃ΘΑΡ. Τηλεκλείδης, Στεῤῥοῖς·

Ὡς οὖσα θῆλυς, εἰκότως οὖθαρ φορῶ. [5]

Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἱστοριῶν [ἐπὶ ἵππων] φησίν. [6] σπανίως δέ ἐστιν εὑρεῖν τὸ οὖθαρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων λεγόμενον· ὑπογάστριον δὲ μόνον, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων, λέγεται. Στράττις, Ἀταλάντῃ·

1 νεφρομήτρας aut νεφρομήτορας corr. Casaub. quasi *renum matrices*. 2 Deest ἢ editis. 3 αὐτῆς ed. Bas. & Cas. 4 ἐπιτεμῶν edd. ἐπιτεμεῖν coni. Dalec. 5 Alibi est φέρω. 6 Desunt vulgo verba ἐπὶ ἵππων. Tum post φησὶν est nota defectus * in ed. Bas. In edit. Cas. vero adiiciuntur verba Herodoti haec:

nulli *lumbos*, (ψύας,) alii *vulpes*, (ἀλώπεκας,) alii *nervorum matres* (νευρομήτρας) adpellant. « Meminit lumborum (τῶν ψυῶν) etiam sanctissimus Hippocrates. Nomen autem invenerunt ex eo quod *facile* ἀποψῶνται, id est, *abradantur*: aut quod sit quaedam caro leviter attingens (ἐπιψαύουσα) ossa, & superne eis praetexta. Meminit eorumdem & Euphron comicus, in Theoris:

Lobus est aliquis, & quae ψύαι vocantur:
has praecidere, priusquam spectes, disce.

60. UBER. (Οὖθαρ.) Teleclides, in Rigidis:

Foemina cum sim, par est ut uber feram.

Herodotus, quarto libro Historiarum [de equis] usurpat id nomen. Raro vero de aliis animantibus dictum οὖθαρ reperire licet: sed solummodo ὑπογάστριον (*abdomen*) dicitur, ut in piscibus. Strattis, in Atalanta:

d Ὑπογάστριον θύννου τε [1] καὶ ἀκροκώλιον.

Θεόπομπος, Καλλαισχρῳ·

A. Ἰχθύων δὲ δὴ
ὑπογάστρι'. B. Ὦ Δάματερ. [2] —

ἐν δὲ Σειρῆσιν, ὑπήτρια καλεῖ τὰ ὑπογάστρια, λέγων οὕτως·

Θύννων τε λευκῶν Σικελικῶν ὑπήτρια.

ΛΑΓΩ'Σ. Περὶ τούτου ὁ μὲν ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος οὕτως φησί·

LXI. Lepus in cibo.

Τοῦ δὲ λαγὼ πολλοί τε τρόποι, πολλαί τε θέσεις [μὲν] [3]
σκευασίας εἰσί· κεῖνος δ' οὖν ἐστιν ἄριστος,
ἂν πεινῶσι μεταξὺ φέρῃς κρέας ὀπτὸν ἑκάστῳ,
e θερμὸν, ἁπλῶς ἀλίπαστον, ἀφαρπάζων ὀβελίσκου,
μικρὸν ἐνωμότερον. μὴ λυπείτω δέ σ' ὁρῶντα
ἰχῶρα στάζοντα κρεῶν, ἀλλ' ἔσθιε [4] λάβρως.

τὰς φλέβας τε πίμπλασθαι φυσσιωμένης τῆς ἵππου, καὶ τὸ οὖθαρ κατίεσθαι. 1 Vulgo h. l. Ὑπογάστριον δὲ θύννου τι καὶ &c. 2 ὑπογαστρίῳ διάμαρτεν edd. ὑπογαστρίω διαματερ. Ms. 3 μὲν deest vulgo. πάμπολλά τε εἴδη corr. Casaub. 4 ἔσθι mssti. Debuerant forſ. ἔσθι γε.

Abdomen thynni, ſimulque trunculi.

Theopompus, Callaeſchro:

A. *Et piſcium nempe abdomina.* B. *O alma Mater!*

In Sirenibus vero abdomina idem poëta ὑπήτρια dicit:

Thynnorumque Siculorum candidorum ὑπήτρια.

61. Lepus. De hoc, obſoniorum artifex Archeſtratus in hunc modum praecipit:

Leporis adparandi multae ſunt quidem rationes,
multaque praecepta: ſed optimum ex his illud eſt,
ut eſurientibus adponas aſſam carnem ſingulis,
calidam, prorſus nil unctam, raptam e veru,
nonnihil etiamnum crudiuſculam. Nec doleas videns
ſanguinem e carne ſtillantem; immo avide devora.

Αἱ δ' ἄλλαι περίεργοι ἐμοί γ' εἰσὶν διὰ παντὸς
σκευασίαι, γλοιῶν [1] καταχύσματα, καὶ κατάτυρα,
καὶ κατέλαια λίαν, ὥσπερ γαλῇ ὀψοποιούντων. [2]

Ναυκράτης [3] δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν Περσίδι, σπανίως, φησὶν, ἐστὶν εὑρεῖν δασύποδα περὶ τὴν Ἀττικήν. f
λέγει δ' ὧδε·

Ἐν τῇ γὰρ Ἀττικῇ τίς εἶδε πώποτε
λέοντας, ἢ τοιοῦτον [4] ἕτερον θηρίον;
οὗ δασύποδ' εὑρεῖν ἐστιν οὐχὶ ῥᾴδιον.

Ἀλκαῖος δ', ἐν Καλλιστοῖ, καὶ ὡς πολλῶν ὄντων ἐμφανίζει, διὰ τούτων·

Κοριαννὸν εἶναι λεπτὸν, [5] ἵνα τοὺς δασύποδας,
οὓς ἂν [6] λάβωμεν, ἁλσὶ διαπάττειν ἔχῃς.

LXII. Grammaticalia, λαγὸς, λαγὼς, λαγωός.

Τρύφων δὲ φησί· „Τὸν λαγὼν ἐπ' αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως καὶ μετὰ τοῦ ν λέγει·

1 γλυῶν edd. 2 γαλῇ ὀψοποιοῦντες edd. 3 Ναυσικράτης forſ. 4 ἤ τι τοιοῦτον ms. *Ep.* 5 εἶναί τι λεπτὸν vulgo. 6 οὓς ἐὰν vulgo.

Reliquos omnes curioſos reputo omnino
adparatus, ſi ſordibus perfundas, multoque caſeo
oleove nimis inungas, quaſi feli epulas parans.

Naucrates vero (*ſive*, Nauſicrates) comicus, in Perſide, ait, rarum eſſe in Attica leporem invenire. Verba poëtae haec ſunt:

In Attica quis vidit umquam
leones, aut talem aliquam beſtiam?
ubi ne leporem quidem facile invenias.

Sed Alcaeus, in Calliſto, frequentes etiam ibi eſſe ſignificat, cum ait:

Coriandrum adeſſe tuſum oportet, quo lepores,
ſi quos ceperimus, cum ſale conſpergere queas.

62. Tryphon vero ſcribit: »In accuſativo caſu τὸν λαγὼν dixit Ariſtophanes in Danaidibus, ultimâ acutâ, & ν literâ in fine adiectâ:

Λύσας [1] ἴσως ἂν τὸν λαγὼν ξυναρπάσειεν ἡμῶν.

καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν·

Ἀπόλωλα· τίλλων τὸν λαγὼν ὀφθήσομαι.

Ξενοφῶν δ' ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν, λαγῶ, καὶ περισπωμένως. Ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. ὥσπερ δὲ ναὸν λεγόντων ἡμῶν, ἐκεῖνοί φασι νεὼν, καὶ λαὸν λεών· οὕτω λαγὸν ὀνομαζόντων, ἐκεῖνοι λαγὼν ἐροῦσι. τῇ δὲ τὸν λαγὸν ἑνικῇ αἰτιατικῇ, ἀκόλου-
b θός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν Ἀμύκῳ [2] Σατυρικῷ, πληθυντικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, [3] γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίως προσαγορευομένη λαγῴ [4] παρ' Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν·

1 An λύσας? 2 Temere Ἀμύκλῳ ed. Casaub. 2. & 3. 3 χελῶναι h. l. ed. Ven. & ms. *A*. 4 Vulgo λαγὼ absque iota subscripto, & sic mox iterum.

Solvens [sive, *Clam*] *fortasse leporem* (τὸν λαγὼν) *nostrum corripuerit.*

Item in Convivis:

Perii: vellicans leporem (τὸν λαγὼν) *conspiciar.*

Xenophon vero, in Cynegetico, λαγῶ, absque ν litera, ultimâ vero syllabâ circumflexâ. Nam apud nos usitata nominis forma est λαγός. Quemadmodum vero pro eo quod nos ναὸν dicimus, illi νεὼν aiunt, & pro λαὸν, λεών: sic, quem nos λαγὸν nominamus, illi λαγὼν vocant. Accusativo vero singulari τὸν λαγὸν consentaneus est apud Sophoclem in Amyco Satyrico nominativus pluralis:

Grues, cornices, noctuae, milvi, lepores (λαγοί.)

Sed accusativo singulari τὸν λαγὼν respondet per ω longum similiter formatus nominativus pluralis λαγῴ apud Eupolidem, in Adsentatoribus:

καὶ πάλιν·

— ὄρνις δῆτα. τίς ποτ᾽ ἐστίν; [1] οὐ δή που ταῶς;

λέγουσι δὲ καὶ τὴν δοτικὴν ταῶνι, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ Ἀριστοφάνης. Ἀμήχανον δὲ παρ᾽ Ἀττικοῖς καὶ Ἴωσιν ἐν τοῖς ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀνόμασι τὴν τελευτῶσαν [2] ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην δασύνεσθαι. πάν- f τως γὰρ εἶναι ψιλὴν αὐτὴν παρηκολούθηκεν· οἷον, νεὼς, λεὼς, [3] Τυνδάρεὼς, Μενέλεὼς, λειπόνεὼς, εὔνεὼς, Νείλεὼς, πρᾷὸς, υἱὸς, Κεῖὸς, [4] Χῖὸς, δίὸς, χρεῖὸς, πλεῖὸς, λεῖὸς, [5] λαιὸς, βαιὸς, φαιὸς, πηὸς, γόὸς, θοὸς, ῥόὸς, ζωὸς. Φίλαρχος γὰρ οὖσα καὶ ἡγεμονικὴ τὴν φύσιν ἡ δασύτης, τοῖς τελευταίοις μέρεσι τῶν ὀνομάτων οὐδαμῶς ἐγκαθείργνυται. Ὠνόμασται [6] δὲ ταὼς, [7] ἀπὸ τῆς τάσεως τῶν πτερῶν.“ Σέλευκος δ᾽ a ἐν τῷ πέμπτῳ Περὶ Ἑλληνισμοῦ· „Ταὼς· παραλό-

1 τί ποτ᾽ ἐστίν edd. 2 συλλαβὴν inferunt edd. 3 Deeſt vox edd. 4 Κῖος edd. 5 Deeſt λεῖὸς ed. Baſ. & Caſ. 6 ὠνομάσθαι ed. Baſ. & Caſ. 7 ταὼς h. l. ms. *Ep.*

& rurſus:

Avis quidem. At quaenam illa eſt? Anne vero pavo?

Dicunt autem etiam dativum ταῶνι: ut Ariſtophanes in eâdem fabulâ. Fieri vero [alioqui] apud Atticos & Iones non poteſt, ut in nominibus, quae plures quam unam ſyllabam habent, ultima ſyllaba a vocali incipiens adſpiretur: ſed omnino hoc ei proprium eſt, ut leni pronuncietur ſpiritu. Sic: νεὼς, λεὼς, Τυνδάρεὼς, Μενέλεὼς, λειπόνεὼς, εὔνεὼς, Νείλεὼς, πρᾷὸς, υἱὸς, Κεῖὸς, Χῖὸς, δῖὸς, χρεῖὸς, πλεῖὸς, λεῖὸς, λαιὸς, βαιὸς, φαιὸς, πηὸς, γόὸς, θοὸς, ῥόὸς, ζωὸς. Suâ enim naturâ principium amat & principatum adſpiratio; & intra poſtremas vocabulorum partes neutiquam includitur. Nomen autem Graecum ταῶν invenit pavo, a τῇ τάσει (*id eſt*, ab expanſione) pennarum. « Sed & Seleucus, quinto libro de Hellenismo (*ſive*, de Graecae linguae proprietate:) ait:

γως δὲ οἱ Ἀττικοὶ καὶ δασύνουσι καὶ περισπῶσι. τοῖς δὲ [1] πρώτοις τῶν φωνηέντων κατὰ τὰς ἁπλᾶς τῶν ὀνομάτων ἐκφορὰς συνεκφέρεσθαι ἐθέλει, καὶ ἐνταυθοῖ προάττουσα, [2] καὶ τάχιον ἐκθέουσα, δι' ἐπιπολῆς [3] ἐστι τῶν λέξεων. τεκμαιρόμενοι οὖν Ἀθηναῖοι καὶ διὰ τῆς τάξεως τὴν ἐνοῦσαν τῇ προσῳδίᾳ φύσιν, οὐκ ἐπὶ τῶν φωνηέντων τιθέασι, ὥσπερ τὰς ἄλλας, πρὸ δὲ τούτων τάσσουσιν. οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦ Η στοιχείου
b τυπώσασθαι τοὺς παλαιοὺς τὴν δασεῖαν. διόπερ καὶ Ῥωμαῖοι πρὸ πάντων τῶν δασυνομένων ὀνομάτων τὸ Η προγράφουσι, τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς διασημαίνοντες. εἰ δὲ τοιαύτη ἡ δασύτης, μή ποτε ἀλόγως κατὰ τὴν τελευτῶσαν συλλαβὴν ὁ ταῶς [4] πρὸς τῶν Ἀττικῶν προσπνεῖται.“

1 In *Epit.* tota ῥῆσις sic concepta: Καὶ Σέλευκος δέ φησι, παραλόγως τὸ ταῶς δασύνεσθαι καὶ περισπᾶσθαι παρ' Ἀττικοῖς. τοῖς γὰρ πρώτοις τῶν φων. &c. 2 πράττουσα edd. cum ms. *A.* Desideratur autem h. l. substantivum ἡ δασύτης aut tale aliquod. 3 δι' ἐπιστολῆς edd. 4 τοῦ ταῶς ms. *Ep.*

„Ταῶς: praeter rationem vero Attici & aspero spiritu notant & circumflectunt. Aspiratio vero cum primoribus vocalibus in simplici vocabulorum pronunciatione simul pronunciari amat; atque ibi praecedens, & celerius excurrens, summum primumque in vocabulis locum obtinet. Notantes igitur Athenienses etiam per ipsum situm naturam huic accentui propriam, non super vocalibus ponunt, quemadmodum alios accentus, sed ante vocales adponunt. Puto vero etiam per H literam formasse veteres asperum spiritum. Quare & Romani omnibus aspiratis nominibus literam H praeponunt, hanc eius esse naturam indicantes, ut principatum tenere amet. Quae si est aspirationis natura, videtur praeter rationem vocabulum ταῶς in ultimâ syllabâ aspirari ab Atticis.“

LVIII. Πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων ἐν τῷ συμποσίῳ περὶ ἑκάστου τῶν εἰσκομιζομένων ῥηθέντων· Ἀλλὰ κἀγὼ, φησὶν ὁ Λαρήνσιος, κατὰ τὸν πάντα ἄριστον Οὐλπιανὸν, προτείνω τι καὶ αὐτὸς ὑμῖν. (ζητήσεις γὰρ σιτούμεθα.) τὸν ΤΕΤΡΑΚΑ τί νομίζετε; Καί τινος εἰπόντος, εἶδος ὀρνέου· (ἔθος δὲ καὶ γραμματικῶν παισὶ περὶ πάντων τῶν προβαλλομένων λέγειν, εἶδος φυτοῦ, εἶδος ὀρνέου, εἶδος λίθου·) ὁ Λαρήνσιος ἔφη· Καὶ αὐτὸς, ἀνδρῶν λῷστε, ὅτι χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ὄρνισι μνημονεύει ἐν τούτοις, οἶδα·

TETRAX.

Πορφυρίωνι καὶ πελεκᾶντι
καὶ πελεκίνῳ [1] καὶ φλέξιδι
καὶ τέτρακι καὶ ταῶνι.

ζητῶ δ' ἐγὼ παρ' ὑμῶν μαθεῖν, εἰ καὶ παρ' ἄλλῳ τινὶ αὐτοῦ τις γίνεται μνήμη. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ Μύν-

1 πελεκίνῳ edd.

58. Postquam vero super aliis etiam inlatis cibis multa inter coenam disputata essent, Larensius ait: Ego vero, (quod facere amat Ulpianus vir longe optimus) nonnihil & ipse in medium vobis proponam: nam quaestionibus vescimur. TETRACEM vos quid esse putatis? Quumque respondisset nonnemo, esse avis speciem: (moris est enim Grammaticorum filiis, ut, qualecumque sit de quo quaeratur, dicant esse *plantae speciem, speciem avis, speciem lapidis:*) Larensius ait: Ne ego quidem, o virorum optime, sum nescius, in festivi Aristophanis Avibus illam commemorari, ubi ait:

Porphyrioni & pelecano,
& pelecino & phlexidi,
& tetraci & pavoni.

Sed a vobis discere cupio, an apud alium etiam quemdam fiat eiusdem mentio. Nam Alexander Myndius,

διος ἐν δευτέρῳ Περὶ Πτηνῶν Ζώων, οὐ τοῦ ὄρνιθος τοῦ μεγάλου μνημονεύει, ἀλλά τινος τῶν σμικροτάτων. Tetrax minor.
d λέγει γὰρ οὕτως· „Τέτραξ, τὸ μέγεθος ἴσος σπερμολόγῳ, τὸ χρῶμα κεραμεοῦς, ῥυπαραῖς στιγμαῖς καὶ μεγάλαις [1] γραμμαῖς ποικίλος, καρποφάγος. ὅταν ᾠοτοκῇ δὲ, τετράζει τῇ φωνῇ.“ Καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας Γάμῳ·

— Λαμβάνοντι [2] γὰρ
ὄρτυγας, στρουθούς τε, καὶ κορυδάλλας [3] φιλοκονείμονας, [4]
τέτραγας, σπερματολόγους τε, κἀγλαὰς [5] συκαλλίδας. [6]

καὶ ἐν ἄλλοις δὲ φησίν·

Ἦν δ' ἐρωδιοί τε πολλοὶ μακροκαμπυλαύχενες, [7]
τέτραγές τε, καὶ σπερματολόγοι. —

Ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐδὲν ἔχετε, (σιωπᾶτε γὰρ,) ἐγὼ καὶ Tetrax maior.

1 μελαίναις malim. 2 λαμβάνοντα edd. 3 κορυδάλας edd. Forſ. κορυδάλλια (vel κορυδάλια) φιλοκονείμονα. 4 φοινικονείμονας edd. φοινικοείμονας corr. Caſaub. 5 καὶ ἀγλαὰς vulgo. 6 συκαλίδας edd. 7 μακρὸν καμπυλαύχενες edd.

ſecundo libro De volucribus Animantibus, non maioris illius meminit, ſed alicuius e minimarum numero avium. Sic enim ſcribit: » *Tetrax*, magnitudine aequalis eſt ſpermologo, colore teſtaceo, ſordidis punctis & magnis [*ſive*, nigris] lineis notatus, frugivorus. Cum ova parit, vocem edit a qua ipſa nomen *tetracis* invenit. « Et Epicharmus, in Hebes Nuptiis, ait:

— Capiunt enim
coturnices, paſſeres, & alaudas pulvere-veſtiri-amantes,
tetragas, ſpermatologosque, & nitentes ficedulas.

Et alibi:

Erant & ardeae multae longis-collis-curvatisque
tetragesque & ſpermatologi. —

Quoniam vos vero, quid dicatis, non habetis; (ſiletis

τὸ ὄρνεον ὑμῖν ἐπιδείξω. ἐπιτροπεύων γὰρ ἐν Μυσίᾳ e τοῦ κυρίου αὐτοκράτορος, καὶ προϊστάμενος τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης πραγμάτων, τεθέαμαι ἐπὶ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τοὔρνεον. καὶ μαθὼν οὕτω καλούμενον παρὰ τοῖς Μυσοῖς καὶ Παίοσιν, ὑπεμνήσθην ἐκ τῶν ὑπ' Ἀριστοφάνους εἰρημένων τὴν ὄρνιθα. νομίζων δὲ καὶ παρὰ τῷ πολυμαθεστάτῳ Ἀριστοτέλει μνήμης ἠξιῶσθαι τὸ ζῷον ἐν τῇ πολυταλάντῳ πραγματείᾳ· (ὀκτακόσια γὰρ εἰληφέναι τάλαντα παρ' Ἀλεξάνδρου τὸν Σταγειρίτην λόγος ἔχει, εἰς τὴν περὶ τῶν ζώων Ἱστορίαν) ὡς οὐδὲν εὗρον περὶ αὐτοῦ λεγόμενον, ἔχαιρον ἔχων ἐχεγγυώτατον μάρτυρα τὸν χαρίεντα Ἀριστοφάνη. f Ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, εἰσῆλθέ τις φέρων ἐν τῷ ταλάρῳ τὸν τέτρακα. ἦν δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον, τὸ δὲ εἶδος πορφυρίωνι παραπλήσιος· καὶ ἀπὸ τῶν ὤτων ἑκατέρωθεν εἶχε κρεμά-

Aristotelis opus multorum talentorum.

enim:) ego ipsam etiam avem vobis ostendam. Nam quum procurator essem domini Caesaris in Mysia, rebusque illius provinciaè praeessem, vidi in ea regione avem quam dixi: quumque isto nomine adpellari a Mysis & Paeonibus cognovissem, recordatus sum illius ex his quae ab Aristophane dicta sunt. Ratus vero etiam doctissimum Aristotelem dignatum esse mentionem eius facere in illo *multorum talentorum opere*: (nam octingenta talenta ab Alexandro accepisse aiunt Stagiritam condendae *Animalium Historiae* caussa:) cum nihil de ea commemoratum invenirem, gavisus sum locupletissimum me testem habere festivum Aristophanem. Adhuc loquebatur haec Larensius, cum intravit aliquis tetracem caveâ inclusum ferens. Erat autem avis maior maximo gallo gallinaceo, specie non dissimilis porphyrioni: ab auribus vero utrimque pendulas habebat paleas, paleae

μενα, ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες, τὰ κάλλαια· βαρεῖα
a δ' ἦν ἡ φωνή. Θαυμασάντων οὖν ἡμῶν τὸ εὐανθὲς τοῦ ὄρνιθος, μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐσκευασμένος παρηνέχθη· καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ ἦν παραπλήσια τοῖς [1] τῆς μεγάλης στρουθοῦ, ἣν καὶ αὐτὴν πολλάκις κατεδαισάμεθα.

ΨΥΑΙ. Ὁ τὴν τῶν Ἀτρειδῶν [2] Κάθοδον πεποιηκώς, ἐν τῷ τρίτῳ, φησίν· — LIX. LUMBULI.

Ἶσον δ' [3] Ἑρμιονεὺς ποσὶ καρπαλίμοισι μετασπὼν,

ψύας [4] ἔγχεϊ νύξε.

Σιμάριστος δ' ἐν τρίτῳ Συνωνύμων οὕτως γράφει·
b „Ὀσφύος αἱ ἐκ πλαγίων σάρκες ἐπανεστηκυῖαι, ψύαι. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν κοιλώματα, λέγουσι κύβους, γαλλίας." Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ Περὶ Σκελετῶν οὕτως φησί· „Σάρκες μυῶται καθ' ἑκάτερον

1 Deest τοῖς edd. 2 τῶν Ἡρακλειδῶν corr. Casaub. 3 φησί· Νῖσον corrigit idem. 4 Forf. ψοίας, aut ψυίας.

galli similes: vox autem ei gravis erat. Pulcritudinem avis cum essemus admirati, non multo post etiam parata mensae inferebatur: & caro eius in cibo similis erat carni struthiocameli, qua & ipsa ave subinde vesci nobis contigit.

59. Ψύαι. LUMBI: LUMBULI. Auctor Reditûs Atridarum [*sive*, Heraclidarum] in patriam, libro tertio ait:

Ex aequo [sive, *Nisum*] *Hermioneus celeribus pedibus assecutus,*

lumbos hastâ perfodit.

Simaristus vero, tertio Synonymorum, ita scribit: „Carnes, quae e lumbis ab utroque latere eminent, *lumbuli* dicuntur: cavitates vero quae sunt utrimque, *cybos* & *gallias* vocant." Clearchus vero, secundo libro De Sceletis [*id est*, De Ossium in Corpore humano compage] ait: „Carnes musculosae ab utraque parte; quas non-

μέρος, ἃς οἱ μὲν ψύας, οἱ δὲ ἀλώπεκας, οἱ δὲ νευρομήτρας [1] καλοῦσι." Μνημονεύει δὲ τῶν ψυῶν καὶ Ἱπποκράτης ὁ ἱερώτατος. Ὠνομάσθησαν δ' οὕτως διὰ τὸ ῥᾳδίως ἀποψᾶσθαι, ἢ [2] οἷόν τις οὖσα ἐπιψαύουσα σὰρξ καὶ ἐπιπολῆς τοῖς ὀστέοις ὑπάρχουσα. μνημονεύει αὐτῶν [3] καὶ Εὔφρων ὁ κωμικὸς ἐν Θεωροῖς·

Λοβός τις ἐστὶ, καὶ ψύαι καλούμεναι· c
ταύτας ἐπιτεμὼν [4] πρὶν θεωρῆσαι μαθών.

LX. UBER. ΟΥ͂ΘΑΡ. Τηλεκλείδης, Στεῤῥοῖς·

Ὡς οὖσα θῆλυς, εἰκότως οὖθαρ φορῶ. [5]

Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἱστοριῶν [ἐπὶ ἵππων] φησίν. [6] σπανίως δέ ἐστιν εὑρεῖν τὸ οὖθαρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων λεγόμενον· ὑπογάστριον δὲ μόνον, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων, λέγεται. Στράττις, Ἀταλάντῃ·

1 νεφρομήτρας aut νεφρομήτορας corr. Casaub. quasi *renum matrices*. 2 Deest ἢ editis. 3 αὐτῆς ed. Bas. & Cas. 4 ἐπιτεμῶν edd. ἐπιτεμεῖν coni. Dalec. 5 Alibi est φέρω. 6 Desunt vulgo verba ἐπὶ ἵππων. Tum post φησὶν est nota defectus * in ed. Bas. In edit. Cas. vero adiiciuntur verba Herodoti haec:

nulli *lumbos*, (ψύας,) alii *vulpes*, (ἀλώπεκας,) alii *nervorum matres* (νευρομήτρας) adpellant. « Meminit lumborum (τῶν ψυῶν) etiam sanctissimus Hippocrates. Nomen autem invenerunt ex eo quod *facile* ἀποψῶνται, id est, *abradantur*: aut quod sit quaedam caro leviter attingens (ἐπιψαύουσα) ossa, & superne eis praetexta. Meminit eorumdem & Euphron comicus, in Theoris:

Lobus est aliquis, & quae ψύαι vocantur:
has praecidere, priusquam spectes, disce.

60. UBER. (Οὖθαρ.) Teleclides, in Rigidis:

Foemina cum sim, par est ut uber feram.

Herodotus, quarto libro Historiarum [de equis] usurpat id nomen. Raro vero de aliis animantibus dictum οὖθαρ reperire licet: sed solummodo ὑπογάστριον (*abdomen*) dicitur, ut in piscibus. Strattis, in Atalanta:

d Ὑπογάστριον θύννου τε [1] καὶ ἀκροκώλιον.

Θεόπομπος, Καλλαίσχρῳ·

A. Ἰχθύων δὲ δὴ
ὑπογάστρι'. B. Ὦ Δάματερ. [2] —

ἐν δὲ Σειρῆσιν, ὑπήτρια καλεῖ τὰ ὑπογάστρια, λέγων οὕτως·

Θύννων τε λευκῶν Σικελικῶν ὑπήτρια.

ΛΑΓΩ'Σ. Περὶ τούτου ὁ μὲν ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος οὕτως φησί·

LXI. Lepus in cibo.

Τοῦ δὲ λαγὼ πολλοί τε τρόποι, πολλαί τε θέσεις [μὲν] [3]
σκευασίας εἰσί· κεῖνος δ' οὖν ἐστιν ἄριστος,
ἂν πεινῶσι μεταξὺ φέρῃς κρέας ὀπτὸν ἑκάστῳ,
e θερμὸν, ἁπλῶς ἀλίπαστον, ἀφαρπάζων ὀβελίσκου,
μικρὸν ἐνωμότερον. μὴ λυπείτω δέ σ' ὁρῶντα
ἰχῶρα στάζοντα κρεῶν, ἀλλ' ἔσθιε [4] λάβρως.

τὰς φλέβας τε πίμπλασθαι φυσσιωμένης τῆς ἵππου, καὶ τὸ οὖθαρ κατίεσθαι. 1 Vulgo h. l. Ὑπογάστριον δὲ θύννου τι καὶ &c. 2 ὑπογαστρίῳ διάμαρτεν edd. ὑπογαστριω διαματερ Ms. 3 μὲν deest vulgo. πάμπολλά τε εἴδη corr. Casaub. 4 ἔσθε mssti. Debuerant forſ. ἔσθε γε.

Abdomen thynni, ſimulque trunculi.

Theopompus, Callaeſchro:

A. *Et piſcium nempe abdomina.* B. *O alma Mater!*

In Sirenibus vero abdomina idem poëta ὑπήτρια dicit:

Thynnorumque Siculorum candidorum ὑπήτρια.

61. Lepus. De hoc, obſoniorum artifex Archeſtratus in hunc modum praecipit:

Leporis adparandi multae ſunt quidem rationes,
multaque praecepta: ſed optimum ex his illud eſt,
ut eſurientibus adponas aſſam carnem ſingulis,
calidam, prorſus nil unctam, raptam e veru,
nonnihil etiamnum crudiuſculam. Nec doleas videns
ſanguinem e carne ſtillantem; immo avide devora.

Αἱ δ᾽ ἄλλαι περίεργοι ἐμοί γ᾽ εἰσὶν διὰ παντὸς
σκευασίαι, γλοιῶν [1] καταχύσματα, καὶ κατάτυρα,
καὶ κατέλαια λίαν, ὥσπερ γαλῇ ὀψοποιοῦντων. [2]

Ναυκράτης [3] δ᾽ ὁ κωμῳδιοποιὸς, ἐν Περσίδι, σπανίως, φησὶν, ἐστὶν εὑρεῖν δασύποδα περὶ τὴν Ἀττικήν. f λέγει δ᾽ ὧδε·

Ἐν τῇ γὰρ Ἀττικῇ τίς εἶδε πώποτε
λέοντας, ἢ τοιοῦτον [4] ἕτερον θηρίον;
οὗ δασύποδ᾽ εὑρεῖν ἐστιν οὐχὶ ῥᾴδιον.

Ἀλκαῖος δ᾽, ἐν Καλλιστοῖ, καὶ ὡς πολλῶν ὄντων ἐμφανίζει, διὰ τούτων·

Κοριαννὸν εἶναι λεπτὸν, [5] ἵνα τοὺς δασύποδας,
οὓς ἂν [6] λάβωμεν, ἁλσὶ διαπάττειν ἔχῃς.

LXII. Grammaticalia, λαγὸς, λαγὼς, λαγωός.

Τρύφων δὲ φησί· „Τὸν λαγὼν ἐπ᾽ αἰτιατικῆς ἐν a Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως καὶ μετὰ τοῦ ν λέγει·

1 γλυῶν edd. 2 γαλῇ ὀψοποιοῦντες edd. 3 Ναυσικράτης forſ. 4 ἤ τι τοιοῦτον ms. *Ep.* 5 εἶναί τι λεπτὸν vulgo. 6 οὓς ἐὰν vulgo.

Reliquos omnes curioſos reputo omnino
adparatus, ſi ſordibus perfundas, multoque caſeo
oleove nimis inungas, quaſi feli epulas parans.

Naucrates vero (*ſive*, Nauſicrates) comicus, in Perſide, ait, rarum eſſe in Attica leporem invenire. Verba poëtae haec ſunt:

In Attica quis vidit umquam
leones, aut talem aliquam beſtiam?
ubi ne leporem quidem facile invenias.

Sed Alcaeus, in Calliſto, frequentes etiam ibi eſſe ſignificat, cum ait:

Coriandrum adeſſe tuſum oportet, quo lepores,
ſi quos ceperimus, cum ſale conſpergere queas.

62. Tryphon vero ſcribit: »In accuſativo caſu τὸν λαγὼν dixit Ariſtophanes in Danaidibus, ultimâ acutâ, & ν literâ in fine adiectâ:

Λύσας [1] ἴσως ἂν τὸν λαγὼν ξυναρπάσειεν ἡμῶν.

καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν·

Ἀπόλωλα· τίλλων τὸν λαγὼν ὀφθήσομαι.

Ξενοφῶν δ᾽ ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν, λαγῶ, καὶ περισπωμένως. Ἐπεὶ τὸ καθ᾽ ἡμᾶς ἐστι λαγός. ὥσπερ δὲ ναὸν λεγόντων ἡμῶν, ἐκεῖνοί φασι νεὼν, καὶ λαὸν λεών· οὕτω λαγὸν ὀνομαζόντων, ἐκεῖνοι λαγὼν ἐροῦσι. τῇ δὲ τὸν λαγὸν ἑνικῇ αἰτιατικῇ, ἀκόλου-
b θός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν Ἀμύκῳ [2] Σατυρικῷ, πληθυντικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, [3] γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίως προσαγορευομένη λαγῴ [4] παρ᾽ Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν·

1 An λήσας? 2 Temere Ἀμύκλῳ ed. Caſaub. 2. & 3. 3 χελῶναι h. l. ed. Ven. & ms. *A*. 4 Vulgo λαγὼ absque iota ſubſcripto, & ſic mox iterum.

Solvens [ſive, *Clam*] *fortaſſe leporem* (τὸν λαγὼν) *noſtrum corripuerit.*

Item in Convivis:

Perii: vellicans leporem (τὸν λαγὼν) *conſpiciar.*

Xenophon vero, in Cynegetico, λαγῶ, absque ν litera, ultimâ vero ſyllabâ circumflexâ. Nam apud nos uſitata nominis forma eſt λαγός. Quemadmodum vero pro eo quod nos ναὸν dicimus, illi νεὼν aiunt, & pro λαὸν, λεών: ſic, quem nos λαγὸν nominamus, illi λαγὼν vocant. Accuſativo vero ſingulari τὸν λαγὸν conſentaneus eſt apud Sophoclem in Amyco Satyrico nominativus pluralis:

Grues, cornices, noctuae, milvi, lepores (λαγοί.)

Sed accuſativo ſingulari τὸν λαγὼν reſpondet per ω longum ſimiliter formatus nominativus pluralis λαγῴ apud Eupolidem, in Adſentatoribus:

ἵνα πάρα [1] μὲν βατίδες καὶ λαγῷ καὶ γυναῖκες εἰλίποδες.

Εἰσὶ δ' οἱ καὶ ταῦτ' ἀλόγως κατὰ τὴν τελευταῖαν συλλαβὴν περισπωμένως προφέρονται. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν τὴν λέξιν· ἐπειδὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τῶν ὀνομάτων, ὁμότονά ἐστι κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παρ' Ἀττικοῖς· c ναός, νεώς· κάλος, κάλως. οὕτως [2] δ' ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι καὶ Ἐπίχαρμος, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τοὺς Εἵλωτας ποιήσας. εἶτά ἐστι τὸ μὲν Ἰακὸν, λαγός·

Λαγὸν ταράξας, πῖθι, [3] τὸν θαλάσσιον.

τὸ δὲ λαγὼς, Ἀττικόν. λέγουσι δὲ καὶ Ἀττικοὶ λαγὸς, ὡς Σοφοκλῆς· „γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, [4] λαγοί." Τὸ μέντοι, ἢ πτῶκα λαγωόν, εἰ μὲν ἐστιν Ἰωνικὸν, πλεονάζει τὸ ω. εἰ δ' Ἀττικὸν, τὸ ο. Λαγῶα [5] δὲ λέγεται κρέα." d

1 ἵνα μὴ παρὰ μὲν edd. 2 Turbata videtur orationis consecutio. 3 πείθει vulgo h. l. 4 ἰκτῖνοι hic iterum inserunt edd. 5 Rectius λαγῷα.

Ubi adsunt raiae, & lepores, (λαγῷ) mulieresque flexipedes.

Sunt vero qui & haec praeter rationem circumflexâ ultimâ syllabâ efferunt. At acuere hanc dictionem oportet: quoniam, quaecumque nomina in ος desinunt, licet apud Atticos ο in ω mutetur, tamen eumdem servant accentum: ut ναὸς, κάλος; Attice νεὼς, κάλως. Sic vero usus est eo nomine & Epicharmus & Herodotus, & qui *Eilotas* composuit. Proinde Ionica forma est ὁ λαγός:

Leporem (λαγὸν) cum turbaveris marinum, bibe.

Sed λαγὼς, Atticum est: quamquam & Attici ὁ λαγὸς dixerunt, ut Sophocles: *Grues, cornices, noctuae, lepores.* (λαγοί.) Illud vero (Homericum,) ἢ πτῶκα λαγωὸν, si quidem Ionicum est, abundat vocalis ω; sin Atticum, abundat ο. Leporinae vero carnes, λαγῷα κρέα dicuntur. «

Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν Ὑπομνήμασι, κατὰ τὴν Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ, φησὶ, βασιλείαν τοσοῦτον πλῆθος γενέσθαι λαγῶν ἐν Ἀστυπαλαίᾳ, ὡς τοὺς Ἀστυπαλαιεῖς περὶ αὐτῶν μαντεύσασθαι. καὶ τὴν Πυθίαν εἰπεῖν, κύνας τρέφειν, καὶ κυνηγετεῖν· ἁλῶναί τε ἐν ἐνιαυτῷ πλείους τῶν ἑξακισχιλίων. ἐγένετο δὲ τὸ πλῆθος τοῦτο, [1] Ἀναφαίου τινὸς ἐμβαλόντος [2] δύο λαγωοὺς εἰς τὴν νῆσον· ὡς καὶ πρότερον, Ἀστυπαλαιέως τινὸς ἀφέντος δύο πέρδικας εἰς τὴν e Ἀνάφην, τοσοῦτον πλῆθος ἐγένετο περδίκων ἐν τῇ Ἀνάφῃ, ὡς κινδυνεῦσαι ἀναστάτους γενέσθαι [3] τοὺς κατοικοῦντας. κατ' ἀρχὰς δὲ ἡ μὲν Ἀστυπάλαια οὐκ εἶχεν λαγὼς, ἀλλὰ πέρδικας. Πολύγονον δέ ἐστι τὸ ζῶον ὁ λαγὼς, ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν ἐν τῷ Κυνηγετικῷ. καὶ Ἡρόδοτος δ' οὕτως φησί· „ Τοῦτο μὲν ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ πάντων θηρεύεται, καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος

LXIII. Leporis foecunditas.

1 τοῦτο τὸ πλῆθος edd. 2 ἐμβάλλοντος edd. 3 γίνεσθαι edd.

63. Narrat Hegeſander Delphus in Commentariis, regnante Antigono Gonata, tantam leporum multitudinem fuiſſe in Aſtypalaea inſula, ut ſuper eis oraculum conſulerent Aſtypalaeenſes. Quibus quum reſpondiſſet Pythia, *canes alerent, & venarentur*, captos eſſe uno anno ultra ſex millia. Exſtiterat autem illa multitudo ex quo Anaphaeus quidam duos lepores in eam inſulam conieciſſet: quemadmodum ante id tempus, cum Aſtypalaeenſis quidam duas perdices in Anaphen dimiſiſſet, tanta perdicum multitudo in illa inſula prognata eſt, ut propemodum e patria emigrare cogerentur inſulani. Ante id tempus perdices quidem habuerat Aſtypalaea, ſed nullos lepores. Eſſe autem foecundum admodum animal leporem, Xenophon etiam docuit in Cynegetico. Et de eodem argumento Herodotus ita ſcribit: » Quoniam lepori inſidiantur omnes, & ferae & aves, & ho-

καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονον ἐστίν· ἐπικυΐσκει τε [1] μόνον πάντων θηρίων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ ψιλὸν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν ταῖσι μήτρῃσι [2] πλάσσεται, τὸ δ' ἐπαναιρέεται.“ [3] Πολύβιος f δ', ἐν τῷ ιβ'. τῶν Ἱστοριῶν, γίγνεσθαι, φησὶ, παρόμοιον τῷ λαγῷ ζῶον, τὸν κούνικλον καλούμενον, γράφων οὕτως· „Ὁ δὲ κούνικλος καλούμενος, πόῤῥωθεν μὲν ὁρώμενος, εἶναι δοκεῖ λαγὼς μικρός· ὅταν δ' εἰς τὰς χεῖρας λάβῃ τις, μεγάλην ἔχει διαφορὰν, καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ κατὰ τὴν βρῶσιν. γίνεται δὲ τὸ πλεῖον κατὰ γῆς.“ Μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Ποσειδώνιος ὁ φιλόσοφος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ. καὶ ἡμεῖς a εἴδομεν πολλοὺς [4] κατὰ τὸν ἀπὸ Δικαιαρχείας πλοῦν ἐπὶ Νέαν πόλιν. νῆσος γάρ ἐστιν οὐ μακρὰν τῆς γῆς κατὰ τὰ τελευταία μέρη τῆς Δικαιαρχείας, ὑπ' ὀλί-

CUNICULUS.

1 Rectius fuerit ἐπικυΐσκεταί τε. 2 ταῖς μήτραισι edd. 3 ἐπ' ἀναίρεται vulgo. 4 αὐτῶν inserunt edd.

mines; eapropter nimirum foecundum admodum hoc animal est, ac solum ex omnibus animantibus superfoetatur: nam simul alium foetum pilis iam vestitum utero gestat, alium nudum, alius tantum quod formatur in utero, alium insuper concipit.« Polybius vero, duodecimo libro Historiarum, esse ait simile lepori animal, quod *cuniculum* vocant. De quo ita scribit: »Cuniculus qui vocatur, procul intuentibus parvus lepus esse videtur: ubi vero in manum acceperis, multum sane discrepat, cum specie, tum in cibo. Vivit autem plerumque sub terra.« Meminit horum etiam Posidonius philosophus in Historia. Et nos quoque magnum eorum vidimus numerum, cum Puteolis navigaremus Neapolin: nam contra extremam Puteolorum partem est insula non longe a continente, a paucis habitata ho-

γων μὲν κατοικουμένη, πολλοὺς δὲ ἔχουσα τοὺς κουνίκλους τούτους. Καλοῦνται δέ τινες καὶ Χελιδονίαι λαγωοί. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Δίφιλος ἢ Καλλιάδης ἐν Ἀγνοίᾳ, οὕτως· „Τί τοῦτο; ποδαπὸς οὗτος χελιδόνιος ὁ δασύπους; γλαυκία [1] δ' ἡ μίμαρκυς;“ Θεόπομπος δ', ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, περὶ τὴν
b Βισαλτίαν, φησὶ, λαγωοὺς γίνεσθαι, δύο ἥπατα ἔχοντας.

Chelidonias lepus.

LXIV.

Aper. Σῦς vel ὗς ἄγριος.

ΣΥΟΣ δὲ ἈΓΡΙΟΥ ἐπεισενεχθέντος, ὃς κατ' οὐδὲν ἦν ἐλάττων τοῦ καλοῦ γραφομένου Καλυδωνίου· προβάλλω, τὶς ἔφη, σοὶ [2] ζητεῖν, φροντιστὰ καὶ λογιστὰ Οὐλπιανὲ, τίς ἱστόρηκε τὸν Καλυδώνιον σῦν θήλειάν τε γεγονέναι καὶ λευκὸν τὴν χρόαν. Ὁ δὲ [οὐ] [3] σφόδρα φροντίσας, καὶ τὸ προβληθὲν ἀποδιοπομπησάμενος, Ἀλλ' ὑμῖν γε, [4] ἔφη, ἄνδρες γάστρωνες,

1 An γλαυκιᾷ. 2 σὺ Ms. Deest edd. 3 Vulgo ὁ δὲ σφόδρα, absque negatione. 4 An ὑμεῖς γε? An Ἀλλ' ὑμῖν ἐγὼ, scil. προβάλλω? & deinde, οἱ εἰ μὴ κορ. ἔχετε?

minibus, magnum vero numerum habens horum cuniculorum. Sunt vero & lepores qui *chelidoniae* (quasi *hirundinarii*) vocantur; quorum meminit Diphilus sive Calliades in fabulâ Ignorantiâ, ubi ait:

Quid hoc? cuiâs est chelidonius hic lepus?
& glauca mimarcys? (*condimentum ex intestinis sanguineque leporis paratum.*)

Theopompus vero vigesimo Historiarum libro scribit, circa Bisaltiam lepores gigni, bina habentes iecinora.

64. Post haec quum inlatus esset APER nihil cedens pulcro illi, qui pingi solet, Calydonio: Tibi, inquit nonnemo, curiose inquisitor ratiocinatorque Ulpiane, propono ut quaeras, quis docuerit Calydonium aprum foeminam fuisse & colore album. Ille vero nihil admodum curans, & a se amandans quaestionem: Immo vobis ego propono, viri gulae dediti; qui nisi nunc fa-

εἰ μὴ κόρον ἤδη ἔχετε τοσούτων [1] ἐμπλησθέντες, [2] ὑπερβάλλειν μοι δοκεῖτε πάντας τοὺς ἐπὶ πολυφαγίᾳ c διαβοήτους γενομένους· καὶ τίνες εἰσὶν οὗτοι, ζητεῖτε. προφέρεσθαι δίκαιόν [3] ἐστιν ὑμᾶς σὺν [4] τῷ σ σῦς ἐτυμώτερον· [5] παρὰ τὸ σεύεσθαι γὰρ καὶ ὁρμητικῶς ἔχειν τὸ ζῶον εἴρηται. τέτριπται δὲ καὶ τὸ λέγειν χωρὶς τοῦ κατ' ἀρχὰς σ, ὗς. οἱ δὲ, σῦν εἰρῆσθαι [6] οἱονεὶ θῦν, τὸν εἰς θυσίαν εὔθετοῦντα. Νῦν δὲ, εἰ δοκεῖ, ἀποκρίνεσθέ μοι, τίς μνημονεύει κατὰ τὸ σύνθετον, ὁμοίως ἡμῖν, σ υ ά γ ρ ο υ, ἐπὶ τοῦ συὸς τοῦ ἀγρίου; Σοφοκλῆς μὲν γὰρ, ἐν Ἀχιλλέως Ἐρασταῖς, ἐπὶ κυνὸς ἔταξε τοὔνομα ἀπὸ τοῦ σῦς ἀγρεύειν, λέγων· d

Σὺ δ', ὦ σύαγρε, Πηλιωτικὸν [7] τρέφος. [8]

Σύαγρος, proprium nomen. Παρ' Ἡροδότῳ δὲ ὄνομα κύριον Σύαγρος, Λάκων γέ-

1 τοσοῦτον edd. 2 ἐμπλασθέντες edd. 3 Legebam προφ. δὲ δίκαιον. 4 σῦν vulgo. 5 ἑτοιμότερον edd. 6 οἱ δὲ συνηρῆσθαι edd. 7 παλιωτικὸν edd. 8 βρέφος *Epit.*

tiati estis, postquam tot cibis implevistis ventrem, superare mihi videmini illos prae caeteris voracitate famosos; qui quinam sint, vos iubeo quaerere. Aequum est vero, & veriloquio convenientius, ut praeposita σ litera σῦς efferatis vocabulum: nam a τῷ σεύεσθαι, id est, a *fero impetu quo irruit*, nomen invenit hoc animal. At usus tamen obtinuit, ut absque σ initio vocis, ὗς dicere consueverimus. Sunt vero etiam, qui σῦν dictum putent veluti θῦν, ut qui sit ad immolandum (εἰς θυσίαν) maxime idoneus. Nunc vero, si videtur, respondete mihi: E vetustioribus quis composito vocabulo, quemadmodum nos solemus, σύαγρον dixit aprum, quem alii σῦν ἄγριον? Nam Sophocles quidem, in Achillis Amatoribus, in cane posuit id nomen a *venando apro*, dicens:

Tu vero, o syagre, (id est, *aprorum venator*) *Peliotica alumne.*

Apud Herodotum vero proprium nomen *Syagrus* est,

νος, ὁ πρὸς Γέλωνα τὸν Συρακούσιον πρεσβεύσας περὶ τῆς πρὸς τοὺς Μήδους συμμαχίας, ἐν τῇ ἑβδόμῃ. καὶ Αἰτωλῶν δὲ οἶδα στρατηγὸν Σύαγρον, οὗ μνημονεύει Φύλαρχος ἐν τετάρτῃ Ἱστοριῶν. Καὶ ὁ Δημόκριτος ἔφη· Ἀεί ποτε σὺ, ὦ Οὐλπιανὲ, οὐδενὸς μεταλαμβάνειν εἴωθας τῶν παρασκευαζομένων πρὶν μα-
e θεῖν εἰ ἡ χρῆσις μὴ [1] εἴη τῶν ὀνομάτων παλαιά. κινδυνεύεις οὖν ποτε διὰ ταύτας τὰς φροντίδας, ὥσπερ ὁ Κῷος Φιλητᾶς ζητῶν τὸν καλούμενον ψευδολόγον τῶν λόγων, [2] ὁμοίως ἐκείνῳ διαλυθῆναι. ἰσχνὸς γὰρ πάνυ τὸ σῶμα διὰ τὰς ζητήσεις γενόμενος, ἀπέθανεν· ὡς τὸ πρὸ τοῦ μνημείου αὐτοῦ ἐπίγραμμα δηλοῖ·

Mentiens quae vocatur ratio.

Ξεῖνε, Φιλητᾶς εἰμί. λόγων ὁ ψευδόμενός με
ὤλεσε, καὶ νυκτῶν φροντίδες ἑσπέριοι.

1 Legebam, εἰ ἡ χρῆσις, ἢ μὴ, εἴη &c. Sed nil mutant libri.
2 ψευδόμενον λόγον Suid.

genere Spartanus, qui ad Gelonem Syracuſium miſſus eſt legatus de ſocietate adverſus Medos; ſeptimo libro. Meminique etiam Aetolorum praetorem Syagrum, cuius mentionem Phylarchus fecit quarto libro Hiſtoriarum. Cui Democritus reſpondit: Conſtans hic tuus mos eſt, Ulpiane, ut de omnibus quae parata ſunt nihil deguſtes, quin prius didiceris, utrum antiquus ſit, nec ne, nominum uſus. Quare verendum ne propter has tuas curas, quemadmodum Philetas Cous, cum in ratiocinationem inquireret quae *Mentiens* vocatur, ſimiliter ut ille, macie conſumaris. Nam propter illas quaeſtiones macie prorſus confectus ille periit; quemadmodum declarat inſcriptio quae in illius monumento legitur:

Hoſpes! Philetas ſum. Ratio, Mentiens quae dicitur,
perdidit me, & curae veſpertinae per noctes continuatae.

LXV. Ἵν' οὖν μὴ καὶ σὺ ζητῶν τὸν σύαγρον ἀφαυανθῇς, μάθε, ὅτι Ἀντιφάνης μὲν ἐν Ἁρπαζομένῃ οὕτως ὠνόμασε·

Σύαγρος, aper.

Λαβὼν ἐπανάξω σύαγρον εἰς τὴν οἰκίαν f
τῆς νυκτὸς αὐτῆς, καὶ λέοντα, καὶ λύκον.

Διονύσιος δὲ ὁ τύραννος, ἐν τῷ Ἀδώνιδι·[1]

Νυμφῶν[2] ὑπὸ σπήλυγγα τὸν αὐτόστεγον
σύαγρον ἐκβόλειον[3] εὔθηρον κλύειν,
ὧ[4] πλεῖστ' ἀπαρχὰς ἀκροθινιάζομαι.

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Ἀπολλόδωρον Ἐπιστολῇ γράφει οὕτως· „ἵνα τὰ μὲν αἴγεια τοῖς παι- a σὶ, τὰ δὲ συάγρια μετὰ τῶν φίλων αὐτὸς ἔχῃς.“ καὶ Ἱππόλοχος δὲ ὁ Μακεδὼν, οὗ ἐμνημονεύσαμεν ἐν τοῖς πρὸ τούτων, ἐν τῇ πρὸς τὸν προειρημένον Λυγκέα ἐπιστολῇ ἐμνήσθη συάγρων πολλῶν. Ἐπεὶ δὲ σὺ καὶ τὸ

1 Ἄδωνι edd. 2 Νυμφᾶν corrigit Fiorillo & dein τὰν αὐτόστεγον: tum *verf. fq.* δύειν pro κλύειν; & *vs.* 3. ὃν pro ὧ. 3 ἐκβέλειον edd. 4 ὧ ed. Ven. & Baf. οὗ τὰ πλεῖστ' legebat Dalec. & verfu praeced. κλύω.

65. Ne igitur tu quoque, *fyagrum* quaerens, inarefcas, difce ufurpaffe fic Antiphanem in Raptâ:

Prehenfum reducam aprum (τὸν σύαγρον) *domum*
hac ipfa nocte, & leonem, lupumque.

Et Dionyfius rex, in Adonide:

Nympharum fub antrum nativo fornice tectum,
σύαγρον . . . .
. . . . . *primitias Diis confecro.*

Lynceus vero Samius in Epiftolâ ad Apollodorum haec fcribit: »ut caprinam carnem pro pueris, aprugnam vero tibi & amicis habeas.« Atque etiam Hippolochus Macedo, cuius mentionem in fuperioribus fecimus, in Epiftolâ ad praedictum Lynceum multorum aprorum meminit. Quoniam tu vero etiam illam tibi propofitam

προβληθέν σοι ἀποπροσπεποίησαι περὶ τῆς χρόας τοῦ Καλυδωνίου συὸς, εἴ τις αὐτὸν ἱστορεῖ λευκὸν τὴν χρόαν γεγονότα, ἐροῦμεν ἡμεῖς τὸν εἰπόντα. τὸ δὲ μαρτύριον ἀνίχνευσον σύ. πάλαι γὰρ τυγχάνω ἀνεγνωκὼς τοὺς Κλεομένους τοῦ Ῥηγίνου διθυράμβους· ὧν ἐν τῷ ἐπι-
b γραφομένῳ Μελεάγρῳ τοῦτο ἱστόρηται. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι οἱ περὶ τὴν Σικελίαν κατοικοῦντες ἀσχέδωρον καλοῦσι τὸν σύαγρον. Αἰσχύλος γοῦν ἐν Φορκίσι, παρεικάζων τὸν Περσέα τῷ ἀγρίῳ τούτῳ συὶ, φησίν· 'Ασχέδωρος, Sicula vox, Aeschylo usurpata.

Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀσχέδωρος ὥς. —

καὶ Σκίρας (εἷς δ' ἐστὶν οὗτος τῆς Ἰταλικῆς καλουμένης κωμῳδίας ποιητὴς, γένος Ταραντῖνος) ἐν Μελεάγρῳ [1] φησίν·

Ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ νέμειν βοτὰ,
οὔτ' ἀσχέδωρος νεμόμενος καπρώζεται.

1 δέ φησιν edd.

quaestionem a te amandasti, de colore Calydonii apri, an album fuisse tradiderit aliquis; nos auctorem qui id dixit declarabimus: ipsum vero testimonium tu investiga. Nam plusculum effluxit temporis ex quo Cleomenis Rhegini Dithyrambos legeram: quorum in eo qui Meleager inscribitur, id ipsum traditur. Nec vero sum nescius, a Siciliae incolis *aschedorum* (ἀσχέδωρον) nominari aprum. Igitur Aeschylus in Phorcidibus, apro comparans Perseum, ait:

Subiit antrum, aschedori ad instar.

Et Sciras (qui est unus ex Italicae, quae dicitur, Comoediae poëtis, genere Tarentinus) in Meleagro ait:

Ubi nec pastor pascere amat greges,
nec aschedorus pascens subat.

ὅτι δὲ Αἰσχύλος, διατρίψας ἐν Σικελίᾳ, πολλαῖς κέ- c
χρηται φωναῖς Σικελικαῖς, οὐδὲν θαυμαστόν.

LXVI. Περιεφέροντο καὶ ἜΡΙΦΟΙ πολλάκις, ποικίλως
HOEDI. ἐσκευασμένοι· ἄλλοι δὲ [1] καὶ πολὺ [2] τοῦ ὀποῦ ἔχον-
τες, οἵτινες οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡδονὴν παρεῖχον ἡμῖν.
καὶ γὰρ τὸ τῆς αἰγὸς κρέας τροφιμώτατόν ἐστι. Κλει-
τόμαχος γοῦν ὁ Καρχηδόνιος, οὐδενὸς δεύτερος τῶν ἀπὸ
τῆς νέας Ἀκαδημίας κατὰ τὴν θεωρίαν ὤν, Θηβαῖόν
τινα ἀθλητὴν ὑπερβαλεῖν ἰσχύϊ φησὶ τοὺς καθ' ἑαυ-
τὸν, κρέασιν αἰγείοις χρώμενον. εὔτονοι γὰρ καὶ γλί- d
σχροι χυμοὶ, καὶ πολὺν χρόνον ὑπομένειν ἐν τοῖς ὄγ-
κοις δυνάμενοι. ἐσκώπτετο δὲ ὁ ἀθλητὴς, διὰ τὴν ἀπὸ
τῶν ἱδρώτων δυσωδίαν. τὰ δ' ὕεια καὶ ἄρνεια κρέα,
ἀδιαπόνητα ταῖς ἕξεσιν ὑπάρχοντα, [3] ῥᾷστα φθείρεται
διὰ τὴν πιμελήν. Τὰ δὲ παρὰ τοῖς κωμῳδιοποιοῖς

1 Fors. ἄλλοι τε, aut ἄλλως τι. 2 καὶ πολλοῦ τοῦ ὀποῦ vulgo.
3 ἕξεσιν ἐνυπάρχοντα legebam.

Aeschylum vero nil mirum est Siculis multis usum vocibus, quippe in Sicilia aliquamdiu versatum.

66. Circumferebantur saepe etiam HOEDI, variâ atque variâ ratione parati: & subinde multo laserpitio conditi, qui haud vulgarem nobis voluptatem adferebant. Nam & caprina caro validissimum praebet nutrimentum. Clitomachus quidem Carthaginiensis, nulli ex novae Academiae doctoribus doctrinâ secundus, Thebanum quemdam athletam, ait, omnibus aequalibus robore praestitisse, quod caprinâ carne vesci consuevisset. Gignit enim ea succos firmos viscidosque, & qui in corporis substantiâ diu queant permanere. Ridebatur vero idem athleta ob sudoris graveolentiam. Suilla vero & agnina caro, cum non elaborata exercitationibus inest in corporibus, facile corrumpitur ob pinguedinem. Coenae vero, de quibus loquuntur comici poëtae, sua-

λεγόμενα δεῖπνα, ἡδίστην ἀκοὴν παρέχει τοῖς ὠσὶ μᾶλλον, ἢ τῇ φάρυγγι. ὥσπερ τὰ παρὰ Ἀντιφάνει μὲν ἐν Ἀκεστρίᾳ·

A. Κρέα δὲ τίνος ἥδιστ' ἂν ἐσθίοις; B. Τίνος;
εἰς εὐτέλειαν. τῶν προβάτων μὲν, οἷς ἔνι
μήτ' ἔρια, μήτε τυρός. ἀρνός· φίλτατε.
τῶν δ' αἰγέων [1] κατὰ ταὐτὰ, ἃ μὴ τυρὸν ποιεῖ· [2]
ἐρίφου. διὰ τὴν ἐπικαρπίαν γὰρ τῶν ἀδρῶν, [3]
ταῦτ' ἐσθίων τὰ φαυλότατ' [ἐγὼ] [4] ἀνέχομαι.

Ἐν δὲ Κύκλωπι φησί·

Τῶν χερσαίων δ' ὑμῖν ἥξει παρ' ἐμοῦ ταυτί·
βοῦς ἀγελαῖος, τράγος [5] ὑλιβάτης, [6] αἲξ οὐρανία, [7]
κριὸς τομίας, κάπρος ἐκτομίας, ὗς οὐ τομίας,
δέλφαξ, δασύπους, ἔριφοι, — — —

1 τῶν δὲ αἰγείων vulgo. 2 τυροποιεῖ edd. 3 ἀνδρῶν edd. 4 φαυλότατ' ἀνέχομαι edd. cum ms. *Ep.* φαῦλα ἀνεχ. ms. *A.* 5 ταῦρος ms. *Ep.* 6 ὑλιβάτας ed. Ven. & Baf. ὑληβάτας ms. *Ep.* ὑλοβάτας malebam. 7 οὐριβότας corrigit Fiorillo.

viores funt ad aures, quam ad palatum. Verbi cauffâ, illa apud Antiphanem, in Aceftriâ. [*id eft*, in Sartrice; *five*, in Medicâ.]

A. Quasnam carnes libentiffime tu comedas? B. Quasnam?
Frugalis fum. Ex ovibus, illarum vefcor carne, quibus
nec lana, nec lac eft: agninam dico, vir amiciffime.
Ex caprino genere fimiliter earum pecudum, quae cafeum non praebent:
hoedorum dico. Nam propter fructum qui ex adultis capitur,
vilioribus hisce vefci non recufo equidem.

In Cyclope vero ait:

E terreftribus haec vobis aderunt, a me praebita:
bos gregalis, hircus fylvivagus, capra coelum fcandens,
aries exfectus, aper caftratus, fus non exfecta,
porcellus, lepus, cervi, — — —

κρέας ἐξ ἅλμης, ἐξήρηται
τόμος ἀλλᾶντος, τόμος ἠνύστρου,
χορδῆς ἕτερος, Φύσκης ἕτερος·
διαλαιμοτομεῖθ' ὑπὸ τῶν ἔνδον·
κρατὴρ ἐξερροίβδητ' οἴνου·
πρόποσις χωρεῖ· λείπεται σκόρδαξ·[1]
ἀκολασταίνει νοῦς μειρακίων·[2]
πάντες[3] δ' ἔνδον τὰ κάτωθεν ἄνω.
Μέμνησ'[4] ἃ λέγω· πρόσεχ' οἷς Φράζω.
Χάσκεις αὐτός;[5]
Βλέψον δεῦρ', εἴ πως αὐτὰ Φράσεις.[6]
αὐτίκ' ἐρῶ σοι πάλιν ἐξ ἀρχῆς.
Ἥκειν ἤδη, καὶ μὴ μέλλειν·
τῷ τε μαγείρῳ μὴ[7] λυμαίνεσθ'·
ὡς τῶν ὄψων ἑΦθῶν ὄντων,

1 χόρδαξ ms. *Ep.* 2 μειρακίου edd. μειράκιων Ms. 3 Ἁπάντα? 4 μέμνηθ' edd. μέμνησθ' ms. *A.* 5 Forf. οὗτος; 6 φράζεις ed. Ven. Baf. Caf. 1. φράζοις ed. Caf. 2. 3. 7 μήτε λυμαιν. edd.

carnem e muria, direptumque
hillae fruſtum, fruſtum omaſi,
aliud chordae, aliud botuli:
gulam implere eos qui ſunt intus:
vini craterem iam dum exhauſtum:
procedere potum; ſupereſſe cordacem:
laſcivire animos adoleſcentium;
omniaque intus ſurſum deorſum.
Memento quae dixi; ad verba adtende.
Stas ore hiante?
Huc ades! diſpice, dicere an poſſis.
Statim ab initio cuncta tibi repetam.
Iam veniendum, nec ceſſandum,
nec faciendam coquo iniuriam:
eſſe quippe elixa obſonia;

ὀπτῶν ὄντων, ψυχρῶν ὄντων,
καθ' ἕκαστα λέγων. βολβὸς, ἐλαία,
σκόροδον, καυλὸς, κολοκύντη, [1] ἔτνος,
θρίον, φυλλάς· θύννου τεμάχη,
γλάνιδος, γαλεοῦ, ῥίνης, γόγγρου·
φυξίκινος [2] ὅλος, κορακῖνος ὅλος,
μεμβρὰς, σκόμβρος, θυννὶς, κωβιὸς,
ἠλακατῖνος, [3] κυνὸς οὔραιον
τῶν καρχαριῶν, νάρκη, βάτραχος·
πέρκη, σαυρὸς, τριχίας, φυκὶς,
βρίγχος, [4] τρίγλη, κόκκυξ, τρυγὼν,
σμύραινα, φάγρος, μυλλὸς, λεβίας,
σπάρος, [5] αἰολίας, θράττα, χελιδὼν, c
καρὶς, τευθὶς, ψῆττα, δρακαινὶς,
πουλυποδάριον, [6] σηπία, ὀρφὼς,

1 κολοκύνθα ed. Caſ. κολοκύντα ed. Ven. & Baſ. 2 φυξίνικος Daleca. Sed neutrum verum videtur. 3 ἠλακατῆνες alibi. 4 βρίγκος alibi. 5 σκάρος hic inſerunt ed. Ven. & Baſ. cum Msto. σκάρις ed. Caſ. 6 πολυπόδιον vulgo.

eſſe aſſa, eſſe frigida.
Singula recenſe. (Adeſt) *bulbus*, (adeſt) *oliva*,
allium, caulis, cucurbita, puls ex legumine,
thrium, herbulae, thynni fruſta,
glanidis, galei, ſquatinae, congri,
phyxicinus integer, coracinus integer,
membras, ſcomber, thynnis, gobius,
elacatinus, cauda canis
carchariae, torpedo, rana,
perca, lacertus, trichias, phycis,
brinchus, mullus, cuculus, turtur,
muraena, pager, myllus, lebias,
ſparus, aeolias, thratta, hirundo,
ſquilla, loligo, paſſer, dracaenis,
polypodarium, ſepia, orphus,

κάραβος, ἐσχάρος, ἀφύαι, βελόναι,
κεστρεὺς, σκορπίος, ἔγχελυς, ἄρτοι.
κρέα τἆλλα, τὸ πλῆθος ἀμύθητον·
χηνὸς, χοίρου, βοὸς, ἀρνὸς, οἰὸς,
κάπρου, αἰγὸς, ἀλεκτρυόνος, νήττης,
κίττης, πέρδικος, ἀλωπεκίου.
καὶ μετὰ δεῖπνον θαυμαστὸν ὅσ' ἐστ'
ἀγαθῶν πλήθη.
πᾶς δὲ κατ' οἴκους μάττει, πέττει,
τίλλει, κόπτει, τέμνει, εὔει,
χαίρει, παίζει, πηδᾷ, δειπνεῖ,
πίνει, σκιρτᾷ, λορδοῖ, κεντεῖ,
βινεῖ.[1] σεμναὶ δ' αὐλῶν ἀγαναὶ[2]
φωναὶ, μολπὰ, κλαγγὰ,[3] θράττει,

1 κινεῖ ms. *Ep*. Fortaſſe & hoc verbum, & alia nonnulla deinde, perperam contextui illata ſunt, & aliter diſtribuendi erant verſus. 2 ἄγαν αἱ vulgo. 3 μολπᾷ, κλαγγᾷ, edd. μολπαὶ, κλαγγαὶ, corr. Caſ. In ms. *A*. inter lineas μολπὴ, κλαγγή.

locuſta, eſcharus, apuae, acus,
ceſtreus, ſcorpius, anguillae, panum varia genera.
Aliae carnes innumerabiles:
anſeris, porci, bovis, agni, ovis,
apri, caprae, galli, anatis,
picae, perdicis, vulpeculaeque.
Et poſt coenam mirum quantum
aderit bonorum.
Quisque in aedibus pinſit, coquit,
vellit, ferit, ſecat, uſtulat,
gaudet, ludit, ſaltat, comedit,
bibit, tripudiat, procumbit, pungit.
Suaves tibiarum magnificique
ſoni, cantus, clangores. . . .

νῆται, πνεῖται, κούραν.[1] Κασίας
ἀπὸ γᾶς ἁγίας,[2] ἀλίας, Συρίας[3]
ὀσμὴ σεμνὴ μυκτῆρα δονεῖ
λιβάνου μακροῦ,[4] σμύρνης, καλάμου,
στύρακος καὶ βαρουλίνδου, κίνδου, μισθοῦ, μίνθου.[5]

τοιάδε δόμους ὁμίχλη κατέχει
πάντων ἀγαθῶν ἀνάμεστος.[6]

LXVIII. Ἐπὶ τούτοις λεγομένοις παρηνέχθη ἡ Ῥοδουντία καλουμένη λοπάς· περὶ ἧς ἐξετραγῴδησεν ὁ σοφὸς ἐκεῖνος μάγειρος, πρὶν καὶ ἐπιδεῖξαι ὅ τι φέρει. διεχλεύαζέ τε τοὺς πάνυ μαγείρους γενομένους, ὧν καὶ μνημονεύων ἔφη· τί τοιοῦτον ἐξεῦρεν ὁ παρὰ Ἀνθίππῳ τῷ κωμικῷ μάγειρος, ὃς[7] ἐν τῷ Ἐγκαλυπτομένῳ τοιάδε ὠγκώσατο·[8]

Rhoduntia patina.

1 Iungunt vulgo κούραν κασίας, & interpungunt post πνεῖται. 2 ἁγίας edd. 3 Post Συρίας interpungunt edd. 4 Abest μακροῦ ms. *Ep.* 5 In mendosis vocibus nil mutat ms. *A*. Pro μισθοῦ, est κισθοῦ in ed. Cas. In ms. *Ep.* scribitur: στύρακος λίνδου κίνδου μίνθου. 6 ἀναμέστους Dalec. 7 Deest vulgo pronomen. 8 ἠγήσατο edd. ὠγκήσατο ms. *A*.

. . . .

Cassiâ e terrâ sanctâ Syriâ
odor eximius nares lacessit,
turis, myrrhae, calami, styracis,

. . . .

Talis aedes nebula occupat,
cunctis bonis repleta.

68. His dictis inferebatur *Rhoduntia* quae vocatur *patina*: de qua multas tragoedias excitavit sapiens ille coquus, priusquam, quid esset quod adferret, ostenderet: risitque celebres illos coquos, qui olim exstiterunt; quos nominatim etiam commemorans, ait: Quidnam tale invenit ille apud Anthippum comicum coquus, qui in fabulâ Velato hunc in modum gloriatur:

Coqui ostentatio.

A. Σόφων Ἀκαρνὰν καὶ Ῥόδιος Δαμόξενος
ἐγένονθ' ἑαυτῶν συμμαθηταὶ τῆς τέχνης·
ἐδίδασκε δ' αὐτοὺς Σικελιώτης Λάβδακος.
f οὗτοι τὰ μὲν παλαιὰ καὶ θρυλλούμενα
ἀρτύματ' ἐξήλειψαν ἐκ τῶν βιβλίων,
καὶ τὴν θυείαν [1] ἠφάνισαν ἐκ τοῦ μέσου·
οἷον λέγω, κύμινον, ὄξος, σίλφιον,
τυρὸν, κορίαννον· οἷς ὁ Κρόνος ἀρτύμασιν
ἐχρᾶτο, πάντα. Φλέδονά τ' εἶναι ὑπέλαβον [2]
a τὸν τοῖσι τούτοις [3] παντοπώλην [4] χρώμενον.
αὐτοὶ δ' ἔλαιον [5] καὶ λοπάδα καινὴν, πάτερ,
πῦρ τ' ὀξὺ καὶ μὴ πολλάκις φυσώμενον
ἐποίουν· ἀπὸ τούτου πᾶν τὸ δεῖπνον εὐτρεπές.
οὗτοι τε πρῶτον δάκρυα καὶ πταρμὸν πολὺν

1 θυίαν ed. Bas. & Cas. θυῖαν ed. Ven. cum ms. *Ep.* 2 Vulgo πάντα φίλων τὸ εἶναί θ' ὑπέλαβον, ἠλίθιον εἶναί θ' corrigebat Toup. Simplicius fuerat, φαῦλον εἶναί θ' ὑπελ. 3 Deest vulgo τούτοις. 4 παντοπώλαις edd. 5 αὐτοὶ δ' ἐλεόν τε Toup.

A. *Sophon Acarnan Damoxenusque Rhodius*
fuerunt hac in arte condiscipuli:
praeceptor illis fuerat Siculus Labdacus.
Hi quidem vetera & pervulgata
deleverunt e libris condimenta,
& mortarium e medio sustulerunt;
cuminum, inquam, acetum, silphium,
caseum, coriandrum; omnia, quibus Saturnus condimentis
usus olim erat. Nugatoremque existimabant esse,
qui istis omnibus uteretur, scrutarium.
Ipsi vero oleum [sive, *mensam coquinariam*] *& patinam novam, o pater,*
& ignem acrem, non identidem sufflandum,
fecerunt; [invexerunt:] *harum rerum ope fit quaevis coena speciosa.*
Hi primum lacrymas, & multam sternutationem,

ἀπὸ [1] τῆς τραπέζης καὶ σίαλον ἀπήγαγον,
τῶν τ' ἐσθιόντων ἀνεκάθηραν [2] τοὺς πόρους.
Ὁ μὲν οὖν Ῥόδιος, πιὼν τιν' ἅλμην, ἀπέθανε·
παρὰ τὴν Φύσιν γὰρ τὸ ποτὸν ἦν. B. Μάλ' εἰκότως. b
A. Ὁ Σόφων δὲ πᾶσαν τὴν Ἰωνίαν ἔχει·
ἐμὸς γενόμενος, ὦ πάτερ, διδάσκαλος.
Καὐτὸς φιλοσοφῶ, [3] καταλιπεῖν συγγράμματα
σπεύδων ἐμαυτοῦ καινὰ τῆς τέχνης. B. Παπαί·
ἐμὲ κατακόψεις, οὐχ ὃ θύειν μέλλομεν.
A. Τὸν ὄρθρον ἐν ταῖς χερσὶν ὄψει βιβλία
ἔχοντα, καὶ ζητοῦντα τὰ [4] κατὰ τὴν τέχνην.
οὐθὲν χονδρεύου σοι [5] διαφέρω τ' Ἀσπενδίου. c
γεύσω δ', ἐὰν βούλησθε, τῶν εὑρημένων.
Οὐ ταὐτὰ προσάγω πᾶσιν αἰεὶ [6] βρώματα
τεταγμέν'. [7] εὐθὺς ἔστι μοι πρὸς τὸν βίον·

1 ὑπὸ edd. 2 ἀνεκάθαραν edd. 3 φιλόσοφα καταλιπ. edd. 4 Deest τὰ vulgo. 5 χονδρεύουσι Ms. χοροῦ σοι corr. Casaub. χορευτοῦ διαφ. Toup. 6 ἀεὶ vulgo. 7 τὰ τεταγμέν' edd.

a mensa & salivam removerunt,
& comedentium expurgarunt meatus.
Ac Rhodius quidem ille, epotâ quadam muriâ obiit;
erat enim potio contra naturam. B. *Meritum tulit praemium.*
A. *Sophon vero universam Ioniam tenet:*
is mihi, o pater, praeceptor fuerat.
Atque etiam ego philosophiae do operam, relinquere libros
parans novos super arte meâ. B. *Papae!*
me enecabis, non victimam immolandam.
A. *Mane me videbis manibus libros*
tenentem, quaerentemque quae ad artem pertinent.
Nihil ego tibi differo a [citharoedo] *Aspendio.*
Specimen, si vultis, meorum dabo inventorum.
Non eosdem semper cibos adpono omnibus
definitos. Sunt mihi alii, statim in communis vitae usum:

ἕτερ' ἐστὶ τοῖς ἐρῶσι, καὶ τοῖς φιλοσόφοις;
καὶ τοῖς τελώναις. Μειράκιον, ἐρωμένην
ἔχον, πατρῴαν [1] οὐσίαν κατεσθίει·
τούτῳ παρέθηκα σηπίας καὶ τευθίδας,
καὶ τῶν πετραίων ἰχθύων τῶν ποικίλων,
ἐμβαμματίοις [2] γλαφυροῖσι κεχορηγημένα.
d ὁ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν οὐ δειπνητικὸς,
πρὸς τῷ [3] φιλεῖν δὲ τὴν διάνοιαν ἔστ' ἔχων.
Τῷ φιλοσόφῳ παρέθηκα κωλέαν, πόδας·
ἀδηφάγον [4] τὸ ζῶον εἰς ὑπερβολὴν
ἐστίν. Τελώνῃ γλαῦκον, ἔγχελυν, σπάρον,
ὅταν ἐγγύς· ἦν δ' ὅδ' [5] ὕστερος, ἀρτύω φακῆν.
Καὶ τὸ περίδειπνον τοῦ βίου λαμπρὸν ποιῶ.
Τὰ τῶν γερόντων στόματα διαφορὰν ἔχει,
νωθρότατα [6] πολλῷ δ' ἐστὶν ἢ τὰ τῶν νέων.

1 τὴν πατρώαν vulgo. 2 ἐν βαμματ. edd. 3 πρὸς τὸ ed. Baſ. & Caſ. 4 ἀδδηφάγον edd. 5 ἦν δ' ὁ δ' edd. 6. νωθρότερα corr. Toup.

ſunt alii pro amantibus, alii pro philoſophis,
pro publicanis alii. Adoleſcens, amaſiam
habens, patrimonium dilapidat:
huic adpono ſepias & loligines,
& ex ſaxatilium genere piſcium variegatorum,
lautis intinctibus condecorata omnia.
Is enim coenaturus multi non eſt cibi,
ſed oſculis intentus eſt ei animus.
Philoſopho pernam adpono pedesque:
eſt enim vorax admodum hoc animal.
Publicano glaucum, anguillam, ſparum,
ſi in promtu eſt; qui ſi ceſſat, condio lenticulam.
Silicernium item ſplendidum facio.
Senum eſt aliud, aliud palatum iuvenum:
multo illorum, quam horum, obtuſius.

σίναπι τούτοις παρατίθημι, [1] καὶ ποιῶ 45 e
χυλοὺς ἐχομένους δριμύτητος τὴν φύσιν,
ἵνα διεγείρας πνευματῶ τὸν ἀέρα.
Ἰδὼν τὸ πρόσωπον γνώσομ', οὗ [2] ζητεῖ φαγεῖν
ἕκαστος ὑμῶν.

LXIX.

Aliud, Coquus: aliud, Obsonifex.

Καὶ ὁ παρὰ Διονυσίῳ [3] δὲ ἐν Θεσμοφόρῳ μάγειρος, ἄνδρες δαιταλεῖς· (οὐ χεῖρον γὰρ καὶ τούτου μνησθῆναι τί φησί·)

Σφόδρα μοι [4] καὶ χάρις αἰεὶ μία, νὴ τοὺς θεούς,
ταυτὶ προεῖπας. [5] τὸν μάγειρον εἰδέναι f
πολὺ δεῖ γὰρ αἰεὶ [6] πρότερον οἷς μέλλει ποιεῖν
τὸ δεῖπνον, ἢ τὸ δεῖπνον· [7] ἐγχειρεῖν ποιεῖν.
ἂν μὲν γὰρ ἕν τις τοῦτ' [8] ἐπιβλέψῃ μόνον,
τοὔψον ποιῆσαι κατὰ τρόπον πῶς δεῖ· τίνα

1 Vulgo παρατιθ. σίναπι τούτοις. 2 εἰ ζητεῖ vulgo. Possis & ὃ ζητεῖ corrigere. 3 Διονύσῳ edd. 4 Σφοδρά μοι legebam. Suspectus merito locus, varie tentatus ab interpretibus. 5 Non hic vulgo, sed post εἰδέναι interpungunt. 6 ἀεὶ edd. & sic paulo ante. 7 Desunt tria verba ἢ τὸ δεῖπνον edd. 8 Vulgo ἐὰν μὲν γὰρ ἕν τις οὖτ' ἐπιβλ.

Illis sinapi adpono, succosque paro
multa quibus inest naturâ acrimonia,
ut spiritus eorum excitem sufflemque.
Vultum uniuscuiusque adspiciens vestrûm,
quid comedere quisque cupiat, intelligam.

69. Item apud Dionysium coquus, o viri convivae, (neque enim & hic quid dixerit meminisse nos poenituerit) in Thesmophoro ait:

Acria haecce (& semper eadem gratia, per Deos,)
mihi praedixisti. Coquum multo ante,
qui sint quibus coenam paraturus sit,
nosse oportet, quam parare adgrediatur.
Nam si hoc unum spectet quispiam,
viscem ut recte condiat: nec vero simul

τρόπον δὲ παραθεῖναι, [1] πότ', ἢ πῶς σκευάσαι,
μήτε προΐδῃ γε [2] τοῦτο, μηδὲ φροντίσῃ·
οὐκ ἔστι μάγειρος, ὀψοποιὸς δ' ἐστ' ἴσως. [3]
οὐ ταὐτὸ [4] δ' ἐστὶ τοῦτο· πολὺ διήλλαχεν.
a Καὶ γὰρ [5] στρατηγὸς πᾶς καλεῖθ', ὃς ἂν λάβῃ
δύναμιν. ὁ μέν τοι δυνάμενος κἀν πράγμασιν
ἀναστραφῆναι, καὶ διαβλέψαι τί πού, [6]
στρατηγός ἐστιν· ἡγεμὼν δὲ θάτερον.
Οὕτως ἐφ' ἡμῶν· σκευάσαι μὲν, ἢ τεμεῖν,
ἡδύσματ' ἑψῆσαί τε, καὶ φυσᾷν τὸ πῦρ,
ὁ τυχὼν δύναιτ' ἄν. ὀψοποιὸς οὖν μόνον
ἐστὶν ὁ τοιοῦτος. ὁ δὲ μάγειρος ἄλλο τι.
συνιδεῖν τόπον, ὥραν, τὸν καλοῦντα, τὸν πάλιν
b δειπνοῦντα, πότε δεῖ καὶ τίν' ἰχθὺν ἀγοράσαι·

1 τρόπον παραθεῖναι δὲ vulgo. 2 μὴ προΐδῃ τε vulgo. 3 δ' ἐστὶν Ms. absque ἴσως. Forsan debuit ἐστὶ δέ. 4 ταυτὸν Ms. 5 Desunt vulgo duae voces. Οὐ γὰρ corr. Iacobs. 6 τί που edd.

modum adponendi, tempusque, & totius coenae instruendae rationem;
haec, inquam, nisi providerit curaveritque,
non est coquus, tametsi conditor forsitan fuerit.
Nec vero eadem sunt haec: sed multum diversa.
Nec enim imperator dicitur quicumque sub se
exercitum habet. Sed qui in rebus etiam gerendis
versari potest, & quid quoque loco faciendum dispicere;
is imperator est: alter est dux exercitus.
Sic etiam, quod ad nos spectat: parare cibum, aut secare,
condimenta coquere, sufflareque ignem,
quilibet possit. Nil aliud is est igitur
nisi obsonifex: at diversum quid, coquus.
Nosse locum, tempus, convivatorem, itemque
convivam; tum quando quemve piscem emere:

. . . . . . ἅπαντα μὲν σχεδὸν [1]
λήψει ἀεὶ γάρ· οὐκ ἀεὶ δὲ τὴν ἀκμὴν
ἔχει θ' ὁμοίαν, οὐδ' ἴσην τὴν ἡδονήν.
Ἀρχέστρατος γέγραφέν τε, καὶ δοξάζεται
παρά τισιν οὕτως, ὡς λέγων τι χρήσιμον.
τὰ πολλὰ δ' ἠγνόηκεν, κοὐδὲ ἓν λέγει.
Μὴ πάντ' ἄκουε, μὴ δὲ πάντα μάνθανε, c
ἃ τῶν βιαίων ἐσθ' ἕκαστα γεγραμμένα, [2]
κενὰ μᾶλλον ἢ ὅτ' ἦν οὐδέπω γεγραμμένα. [3]
Οὐ δ' ἐστὶν εἰπεῖν περὶ μαγειρικῆς· „ἐπεὶ
εἶπ' ἀρτίως.“ ὅρον γὰρ οὐκ ἔσχηκεν, οὗ
ὁ καιρός. αὐτὴ [4] δ' ἐστὶν ἑαυτῆς [5] δεσπότης. [6]
Ἂν δ' εὖ σὺ χρήσῃ τῇ τέχνῃ, [7] τὸν τῆς τέχνης

1 Loco trium, duo erant verſus, ſic ſcripti: Πάντα μὲν λήψει σχεδὸν, ἀεὶ γὰρ οὐκ ἀεὶ δὲ τὴν Τούτων ἀρχὴν (ἀρετὴν corr. Iac.) ἔχει θ' ὁμοίαν, οὐδ' ἴσην τὴν ἡδονήν. 2 Vulgo τῶν βιαίων ἐσθ' ἕνεκα τὰ γεγρ. 3 Totus verſus deeſt edd. 4 αὕτη edd. 5 δ' ἑαυτῆς ἐστι edd. & mssti. 6 δεσπότις edd. 7 Vulgo Ἐὰν δ' αὖ μὲν σὺ χρ. & verſ. ſeq. δὲ καιρὸν ἀπωλ.

. . . . Omnia enim fere
habere ſemper poteris: at non ſemper iuſtum momentum
habebunt perinde, ſuavitatemque eamdem.
Archeſtratus de hac arte ſcripſit, putaturque a nonnullis
ita ſcripſiſſe, ut utile quidpiam dixerit.
At multa ignoravit; & quae dixit, nauci non ſunt.
Cave cuncta audias, cunctave accipias,
quae imperioſe ab illo ſingula ſcripta ſunt,
vane magis praecepta, quam priusquam quidquam (de hac arte) ſcriptum eſſet.
Nec vero de Coquinaria dicere licet: „Atqui
iam nunc dixi.“ Nullis enim limitibus circumſcripta eſt, ubi
opportunitas (ſola regnat.) *Ipſa* (haec ars) *ſui domina eſt.*
Quod ſi arte quidem utaris recte, ſed eiusdem artis,

καιρὸν δ' ἀπολέσῃς, παραπόλωλεν ἡ τέχνη.
B. Ἄνθρωπε· μέγας εἶ. [1] τουτονὶ δ', ὃν ἀρτίως
d ἔφης ἔχοντα πεῖραν ἥκειν πολυτελῶν
πολλῶν τε δείπνων, ἐπιλαθέσθαι; A. Σημεῖα
πάντων ποίησω, θρῖον [2] ἂν δείξω μόνον·
παραθῶ τε δεῖπνον ὄζον αὔρας Ἀττικῆς.
ἐξ ἀντλίας ἥκοντι [3] καὶ γέμοντί τε τι [4]
Φορτηγικῶν μοι βρωμάτων ἀγωνιᾷς, [5]
εἰ μὴ ποιήσω νυστάσαι παροψίδα. [6]

Πρὸς ταῦτ' Αἰμιλιανὸς ἔφη·

LXX. Coqui regnum in culina.

Βέλτιστε, πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς
εἰρημέν' ἐστί· —
κατὰ τοὺς Ἡγησίππου Ἀδελφούς. Σὺ οὖν — „ἢ δρῶν
e τι φαίνου καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν, ἢ μὴ κόπτε

1 μέγας γὰρ εἶ vulgo. 2 θρίον edd. 3 Coniectabam ἥκων τι vel γε. 4 καὶ γέμοντι edd. Coniectabam καὶ γέμων γ' ἔτι. 5 ἀγωνιᾷς coniectabam. 6 An ποιῶ νύξαι σε τὴν παροψίδα?

opportunitatem perdas, artificium ipsum periit.
B. *Mi homo! magnus es. At is, quem modo*
dicebas venturum, splendidarum coenarum
multarumque usum habentem, oblitus-ne fuerit? A. *Specimina*
omnium dabo, thrium ubi ostendero solum:
& adponam coenam quae auram spiret Atticam.
[B. *Tu ex antlia veniens, & plenus adhuc*
molestorum mihi ciborum? A. *Vereris,*
me non effecturum ut patinae indormias? [sive, *ut patinam fodices?*]

70. Ad quae Aemilianus respondit:
O optime! multa multis de arte coquinaria
dicta sunt: —
ut ait in Adelphis Hegesippus. Tu ergo
aut fac videamus te novi praestare quidpiam praeter superiores,

με· καὶ δεῖξον ὃ φέρεις, καὶ λέγε τί ἐστιν.“ [1] Καὶ ὅς· Καταφρονεῖς, ὅτι μάγειρός εἰμι· ἴσως

ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἴργασμ' ἐγὼ,

κατὰ τὸν κωμικὸν Δημήτριον, ὃς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρεοπαγίτῃ ταῦτ' εἴρηκεν·

Ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἴργασμ' ἐγὼ,
οὐδεὶς ὑποκριτὴς ἐσθ' ὅλως εἰργασμένος.
Καπνιζομένη τυραννὶς αὕτη 'σθ' ἡ τέχνη.
ἀβυρτακοποιὸς παρὰ Σελεύκῳ γενόμην· f
παρ' Ἀγαθοκλεῖ δὲ [2] πρῶτος εἰσήνεγκ' ἐγὼ
τῷ Σικελιώτῃ τὴν [3] τυραννικὴν φακῆν.
Lacharis fames. τὸ μέγιστον οὐκ εἴρηκα· Λαχάρους ποτὲ,
ὅτ' ἦν ὁ λιμὸς, ἑστιῶντος τοὺς φίλους
ἀνάληψιν ἐποίησ' [4] εἰσενέγκας κάππαριν.

Γυμνὴν ἐποίησεν Ἀθηνᾶν Λαχάρης οὐδὲν ἐνοχλοῦσαν·

1 Proxime praecedentia tamquam versus scribebantur in edd. 2 δὲ deest msto. 3 τὴν deest vulgo. 4 ἐποίησ' Ἀθηνᾶν Λαχάρης edd. omissis quatuor verbis.

aut ne obtunde me; & monstra quod gestas, & edic
quid sit tandem.

Tum ille: Contemnis me, quod coquus sum: at fortasse

quantum in hac arte ego praestiti,

ut est apud comicum Demetrium, in fabula cui Areopagita titulus:

Quantum in hac arte ego praestiti,
nullus omnino histrio umquam praestitit.
Regnum est haec ars fumo circumfusum.
Abyrtacae conditor apud Seleucum fui:
apud Siculum Agathoclem primus ego
regiam introduxi lenticulam.
Quod maximum est, non dixi: Lacharis quum esset
fames, amicos aliquis epulis excepit;
quos ego prorsus refeci inlatâ cappari.

Nudavit Lachares Minervam, reposuit Aemilianus,

a σὲ [1] δ' ἐνοχλοῦντα νῦν ἐγὼ, ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, εἰ μὴ δείξεις [2] ὅ τι φέρεις. Καὶ ὃς μόλις ἔφη· Ῥοδωνίαν καλῶ μὲν τὴν λοπάδα ταύτην ἐγώ. ἐσκεύασται δὲ οὕτως, ἵνα καὶ ἥδυσμα στεφανωτικὸν μὴ μόνον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαβὼν σχῇς, ἀλλὰ καὶ ἔνδον σεαυτοῦ, καὶ πανδαισίᾳ τὸ σωμάτιον πᾶν ἑστιάσῃς. ῥόδα τὰ εὐοσμότατα ἐν ἴγδει [3] τρίψας, ἐπέβαλον ἐγκεφάλους ὀρνίθων τε καὶ χοίρων ἑφθοὺς σφόδρα ἐξινιασθέντας, [4] καὶ τῶν ὠῶν τὰ χρυσᾶ· μεθ' ἃ ἔλαιον, γάρον, [5] πέπερι, οἶνον. καὶ ταῦτα διατρίψας ἐπιμελῶς, ἐνέβα-
b λον εἰς λοπάδα καινὴν, ἁπαλὸν καὶ συνεχὲς διδοὺς τὸ πῦρ. Καὶ ἅμα λέγων ἀναπετάσας τὴν λοπάδα, τοσαύτην εὐωδίαν παρέσχεν τῷ συμποσίῳ, ὡς ἀληθῶς τινα τῶν παρόντων εἰπεῖν,

Rosacea patina.

Τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,

1 εἰ deest vulgo. 2 δείξῃς vulgo. 3 ἐν ἴγδῃ ms. Ep. 4 ἐξινιαθέντας edd. 5 γάρος edd. cum ms. A.

quae nihil ei incommodaverat: at te ego nunc nudabo incommodantem mihi, ni protinus quid sit quod gestes nobis expromseris. Et ille aegre tandem: *Rosaceam*, inquit, hanc ego nomino *patinam*. Est autem ita parata, ut e suavissimis floribus coronam puturus sis non modo capiti impositam, sed & intra teipsum habere; & totum corpusculum lautissimis epulis sis recreaturus. Fragrantissimis rosis in mortario tritis adieci gallinarum porcorumque elixa cerebra probe expurgata, & ovorum vitellia; post haec oleum, garum, piper, vinum. Ista omnia diligenter contrita, recentem in ollam inieci, lentum & continuum admovens ignem. Quae simul ut dixit detegens ollam, tantam odoris suavitatem per totam coenationem sparsit, ut recte vereque nonnemo e convivis diceret:

Quod si modo agitatur in Iovis aenea domo;

ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.
τοσαύτη διεχύθη ἀπὸ τῶν ῥόδων εὐωδία.

LXXI. Legumina sativa.

Μετὰ ταῦτα [1] περιενεχθεισῶν ὀρνίθων τε ὀπτῶν, Φακῆς τε καὶ πισῶν αὐταῖς χύτραις, ἔτι τε τῶν τοιούτων, [2] περὶ ὧν Φαινίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τοῖς Περὶ Φυτῶν τάδε γράφει· „Πᾶσα γὰρ χεδροπώδης ἥμερος φύσις ἐνσπέρματος, ἡ μὲν ἑψήσεως ἕνεκα σπείρεται, [3] οἷον ὁ κύαμος, πισός. ἐτνήρον γὰρ ἐκ τούτων ἕψημα γίνεται· τὰ δὲ πάλιν αὖθις λεκιθώδη, καθάπερ ἄρακος· τὸ δὲ Φακῆς, [4] οἷον ἀφάκη, φακός. τὸ δὲ χόρτου ἕνεκα τῶν τετραπόδων ζώων· οἷον ὄροβος μὲν ἀροτήρων βοῶν, ἀφάκη δὲ προβάτων.“ Πισοῦ δὲ, τοῦ ὀσπρίου, μνημονεύει καὶ Εὔπολις, ἐν Χρυσῷ γένει. Ἡλιόδωρος δ' ὁ Περιηγητὴς, ἐν πρώτῳ Περὶ Ἀκροπόλεως· „Τῆς τῶν πυρῶν, φησὶν, ἑψήσεως ἐπινοηθεί-

1 ταῦτά τε edd. 2 Suspensa quodammodo oratio in Ms. sicut in edd. 3 δὲ inseritur in Ms. alieno loco, nisi aliud quidpiam intercidit. 4 Haud satis emendata oratio.

omnino terramque coelumque halitus eius pervadit.
Tanta a rosis fragrantia quaquaversum diffusa est.

71. Posthaec circumferebantur assae gallinae, & lenticula & pisa cum ipsis ollis, aliaque eiusdem generis, de quibus Phaenias Eresius in libro De Plantis haec scribit: »Omnis leguminosa substantia sativa, cuius semine utimur, partim seritur elixandi caussa, ut faba, pisum. Nam ex his fresis puls paratur: alia rursus dant pultem farinaceam, ut aracus: alia in lenticulae modum [integra elixantur,] ut aphaca, & lens. Partim coluntur pabuli caussa animalium quadrupedum; ut orobus boum caussa aratorum, aphace ovium caussa.« Pisi vero, leguminis, meminit etiam Eupolis in Aurea aetate. Heliodorus vero Periegeta, libro primo De Arce: »Ex quo frumenti coctura, inquit, inventa est, vete-

d σης, οἱ μὲν παλαιοὶ πύανον, οἱ δὲ νῦν ὀλόπυρον προσαγορεύουσιν.“ Τούτων [1] ἔτι πολλῶν λεγομένων, ὁ Δημόκριτος ἔφη· Ἀλλὰ κἂν τῆς φακῆς ἐάσατε ἡμᾶς μεταλαβεῖν, ἢ αὐτῆς γε τῆς χύτρας, μὴ καὶ λίθοις τὶς ὑμῶν βεβλήσεται, κατὰ τὸν Θάσιον Ἡγήμονα. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· Τίς δ' αὕτη ἡ λιθίνη βαλλητύς; Ἐλευσῖνι γὰρ τῇ ἐμῇ οἶδά τινα πανήγυριν ἀγομένην καὶ καλουμένην Βαλλητύν· περὶ ἧς οὐκ ἄν τι εἴποιμι, εἰ μὴ παρ' ἑκάστου [2] μισθὸν λαβών. Ἀλλ' Βαλλητὺς, festum.
e ἔγωγε, φησὶν ὁ Δημόκριτος, οὐκ ὢν λαβάργυρος ὡρολογητὴς κατὰ τὸν Τίμωνος Πρόδειπνον, [3] λέξω τὰ περὶ τοῦ Ἡγήμονος.

Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς, ἐν ἕκτῳ Περὶ τῆς Ἀρχαίας Κωμῳδίας· „Ἡγήμων, φησὶν, ὁ Θάσιος, ὁ LXXII.

1 Τοιούτων malebam. 2 παρ' ἑτέρου ἑκάστου edd. 3 Forſ. κατὰ τὸ Τίμωνος Περίδειπνον: *ut ait Timon in Coena parentali.*

res quidem *pyanon* nominarunt; qui vero noſtro ſeculo vivunt, *holopyrum.*« Talia adhuc multa quum disputarentur, Democritus ait: At ſinite nos ſaltem lenticulae fieri participes, aut certe ollae; ne quis veſtrûm iactis petatur lapidibus, iuxta Thaſium Hegemonem. Et Ulpianus: Quisnam, inquit, eſt hic lapidum iactus? Nam in mea quidem Eleuſine ſcio feſtum aliquod agi, quod Βαλλητὺς (id eſt, *Iactus*) nominatur: de qua nihil quidquam dicam, niſi a veſtrûm quoque mercedem accepero. At ego, inquit Democritus, cum non ſim is qui acceptâ mercede ad horologium verba faciam [*ſive*, horas nunciem] ſecundum Timonis Prodeipnon, dicam quae ad Hegemonem ſpectant.

72. Chamaeleon Ponticus, ſexto libro de Vetere Comoediâ ſcribit: »Hegemon Thaſius, Parodiarum au-

Hegemon, Parodus; cogn. Lenticula.

τοὺς Παρῳδίας [1] γράψας, Φακῆ ἐπεκαλεῖτο, καὶ ἐποίησεν ἔν τινι τῶν Παρῳδιῶν·

Ταῦτά μοι ὁρμαίνοντι παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη, [2]
χρυσῆν ῥάβδον ἔχουσα, καὶ ἤλασεν, εἶπέ τε μῦθον·
„Δεινὰ παθοῦσα Φακῆ, βδελυρὴ, χώρ' εἰς τὸν ἀγῶνα."
καὶ τότ' ἐγὼ θάρσησα.

Εἰσῆλθε δέ ποτε καὶ εἰς τὸ θέατρον, διδάσκων κωμῳδίαν, λίθων ἔχων πλῆρες τὸ ἱμάτιον· οὓς βάλλων εἰς τὴν ὀρχήστραν, διαπορεῖν ἐποίησε τοὺς θεατάς. καὶ ὀλίγον διαλιπὼν εἶπε·

Λίθοι μὲν οἵδε. βαλλέτω δ' εἴ τις θέλει. 2
Φακῆ δὲ καὶ [3] ἐν θέρει καὶ ἐν χειμῶνι ἀγαθόν.

Εὐδοκίμει [4] δὲ ὁ ἀνὴρ [5] μάλιστα ἐν ταῖς παρῳδίαις, [6]

1 τὰς Παρῳδοὺς ms. *Ep*. 2 Ἀθηνᾶ edd. 3 Deest καὶ edd. Sed sic scribendum videtur:
Φακῆ δὲ κἂν χειμῶνι κἂν θέρει ἀγαθόν.
4 εὐδοκιμεῖ h. l. edd. 5 οὗτος inserunt edd. 6 ἐν ταῖς παρῳδοῖς ms. *Ep*. qui forsan ἐν τοῖς παρῳδοῖς debuit.

ctor, Lenticula cognominatus est, scripsitque ipse in aliqua suarum Parodiarum:

Haec mihi animo agitanti adstitit Pallas Athene,
auream virgam tenens; quae me pepulit, & sic allocuta est:
» O tu gravia perpessa Lenticula, impura, abi in certamen! «
Ac tunc ego fiduciam cepi.

Ingressus idem aliquando theatrum, docturus comoediam, sinum vestis lapidibus repletum habuit: quibus in orchestram coniectis fecit, ut dubitarent spectatores & inter se disceptarent, quorsum id pertineret. Dein, postquam aliquantisper tacuisset, dixit:

Ecce vobis lapides: iacite quisquis voluerit.
Est autem aestate hyemeque lenticula bona.

Praecipue vero in Parodiis excellebat hic vir, & maxi-

καὶ περιβόητος ἦν λέγων τὰ ἔπη πανούργως καὶ ὑπο-
κριτικῶς, καὶ διὰ ταῦτα [1] σφόδρα παρὰ τοῖς Ἀθη-
ναίοις εὐδοκίμει. ἐν δὲ τῇ Γιγαντομαχίᾳ οὕτω σφό-
δρα [2] τοὺς Ἀθηναίους ἐκήλησεν, ὡς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρᾳ πλεῖστα αὐτοὺς γελάσαι. καὶ τότε [3] ἀγγελθέν-
των αὐτοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν γενομένων περὶ Σικε-
λίαν ἀτυχημάτων οὐδεὶς ἀπέστη, καί τοι σχεδὸν πᾶ-
b σι τῶν οἰκείων ἀπολωλότων. ἔκλαιον οὖν ἐγκαλυψά-
μενοι, οὐκ ἀνέστησαν δὲ, ἵνα μὴ γένωνται διαφανεῖς
τοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων πόλεων θεωροῦσιν ἀχθόμενοι τῇ
συμφορᾷ· διέμειναν δ' ἀκροώμενοι, καί τοι καὶ αὐτοῦ
τοῦ Ἡγήμονος, ὡς ἤκουσεν, σιωπᾶν διεγνωκότος.
b Καθ' ὃν δὲ χρόνον θαλασσοκρατοῦντες Ἀθηναῖοι ἀνῆ-
γον εἰς ἄστυ τὰς νησιωτικὰς δίκας, γραψάμενός τις
καὶ τὸν Ἡγήμονα δίκην, ἤγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ

1 διὰ ταῦτο ms. Ep. 2 Desunt decem verba edd. 3 Non καὶ τότε, sed καί τοι habent h. l. edd. & mssti, ut paulò post. Deinde vero in ms. Ep. scribitur οὐδεὶς οὖν ἀπέστη.

mis acclamationibus accipiebatur, cum versus suos callida & histrionica quadam arte pronunciaret; quamobrem & apud Athenienses in primis clarus fuit. In Gigantomachia vero adeo singulariter animos demulsit Atheniensium, ut eo die, quamquam in ipso theatro nuncium accepissent calamitatum, quas in Sicilia erant perpessi, plurimum riserint. Nemo sane e theatro discessit, licet nemo fere esset, quin aliquem e suis illa clade amisisset. Fleverunt igitur velato capite, sed non discesserunt; ne dolorem ex calamitate acceptum eis, qui ex aliis civitatibus aderant, proderent; quamvis ipse etiam Hegemon, re audita, finem facere decrevisset dicendi. Quo tempore vero maris imperium tenentes Athenienses omnium caussarum actiones Insularium in Urbem evocabant, nonnemo Hegemonem etiam Athenas in iudicium postulavit. Quo ille profe-

δὲ, παραγινόμενος καὶ συναγαγὼν τοὺς περὶ τὸν Διό-
νυσον τεχνίτας, προσῆλθεν μετ' αὐτῶν, Ἀλκιβιάδη c
βοηθεῖν ἀξιῶν. ὁ δὲ θαῤῥεῖν παρακελευσάμενος, εἰπών
τε πᾶσιν ἕπεσθαι, ἧκεν εἰς τὸ Μητρῷον, ὅπου τῶν
δικῶν ἦσαν αἱ γραφαί· καὶ βρέξας τὸν δάκτυλον
ἐκ τοῦ στόματος, διήλειψε τὴν δίκην τοῦ Ἡγήμονος.
ἀγανακτοῦντες δὲ ὅ τε γραμματεὺς, καὶ ὁ ἄρχων,
τὰς ἡσυχίας ἤγαγον δι' Ἀλκιβιάδην, φυγόντος δι'
εὐλάβειαν καὶ τοῦ τὴν δίκην γραψαμένου.“

LXXIII. Telemachi olla.

Αὕτη παρ' ἡμῶν, Οὐλπιανὲ, ἡ βαλλητύς. σὺ
δ', ὅταν βουληθῇς, ἐρεῖς περὶ τῆς ἐν Ἐλευσῖνι. καὶ ὁ
Οὐλπιανός· Ἀλλά με ἀνέμνησας, καλὲ Δημόκριτε, d
μνησθεὶς χύτρας, ποθοῦντα μαθεῖν πολλάκις, τίς ἡ
Τηλεμάχου καλουμένη χύτρα, καὶ τίς ὁ Τηλέμα-
χος. καὶ ὁ Δημόκριτος ἔφη· Τιμοκλῆς ὁ τῆς κωμῳ-

ctus, artifices scenicos secum adducens, his comitatus ad Alcibiadem se contulit, rogans ut sibi adesset. Alcibiades hortatus bono esset animo, iussis se sequi omnibus, Magnae matris templum, ubi caussae agebantur, ingressus est: & madefacto oris salivâ digito, scriptam adversus Hegemonem actionem delevit. Quo quamvis indignati & scriba & praetor, nihil tamen moverunt propter Alcibiadem, cuius metu ipse etiam accusator fuga est elapsus. «

73. Haec est, Ulpiane, nostra *βαλλητύς*: (sive iactus hic, de quo nos dicebamus:) tu, quum volueris, de Eleusinia illa, verba facies. Tum Ulpianus: At tu mihi, praeclare Democrite, *ollam* nominans, in memoriam revocasti quod pridem saepius cupidus fui discere: quaenam sit *Telemachi olla*, & quis ille *Telemachus?* Cui Democritus respondit: Timocles comicus poëta,

δίας ποιητὴς, (ἦν δὲ καὶ [1] τραγῳδίας) ἐν μὲν δράματι Λήθῃ φησί:

Μετὰ τοῦτον αὐτῷ [2] Τηλέμαχος συνέτυγχανε.
καὶ τοῦτον ἀσπασάμενος ἡδέως πάνυ,
ἔπειτα „χρῆσόν μοι σὺ, φησὶ, τὰς χύτρας,
e ἐν αἷς συνῆψας τοὺς κυάμους.“ καὶ ταῦτά τε
εἴρηται, [3] καὶ παριόντα Φίλιππον [τὸν] [4] πάνυ,
τὸν Χαιρεφίλου, πόῤῥωθεν ἀπιδὼν, τὸν παχὺν,
ἐπόππυσεν· εἶτ' ἐκέλευσε πέμπειν σαργάνας.

Ὅτι δὲ καὶ τῶν δήμων [5] Ἀχαρνεὺς ὁ Τηλέμαχος, ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν ἐν Διονύσῳ οὕτως·

A. Ὁ δ' Ἀχαρνικὸς Τηλέμαχος ἔτι δημηγορεῖ.
f οὗτος δ' ἔοικε τοῖς νεωνήτοις Σύροις.
B. Πῶς; ἢ τί πράττων; βούλομαι γὰρ εἰδέναι.
A. Θανατηγὸν καλὴν χύτραν φέρει. [6]

1 καὶ deest ed. Caf. & notatur lacuna. Plura deerant editt. vett. 2 αὖ καὶ ed. Caf. 3 Forf. εἴρηκε. 4 τὸν abest vulgo. 5 τὸν δῆμον edd. 6 Mutilus verfus & alioqui fortaffe corruptus.

(erat vero etiam tragicus) in dramate cui Lethe titulus, ait:

Poft hunc ei Telemachus occurrebat.
Et hunc cum falutaffet comiter admodum,
deinde » Commoda mihi, quaefo, (*inquit*) ollas
in quibus fabas elixafti. « *Quae fimul ut dixit,*
Philippum advenientem, Chaerephili filium,
e longinquo admodum videns, craffum illum,
blanditiis adiit, deinde falfamenta mittere iuffit.

Fuiffe vero populo *Acharnenfem* hunc Telemachum, idem poëta docet in Baccho, cum ait:

A. *Acharnicus Telemachus adhuc concionatur.*
Eft vero hic fimilis recens-emtis Syris.
B. *Quomodo, aut quid faciens? nam fcire velim.*
A. *Mortiferam pulcram* [forf. *foedam*] *ollam geftat* (femper.)

Ἐν δ' Ἰκαρίοις Σατύροις φησίν· f

Ὥστ' ἔχειν οὐδὲν [1] παρ' ἡμῖν. νυκτερεύσας δ' ἀθλίως,
πρῶτα μὲν ἐν σκληροῖς καθεύδων, εἶτα Θούδιππος ὁ λέων [2]
παντελῶς ἔπηξεν ἡμᾶς, εἶθ' ὁ λιμὸς ἥπτετο.
* ἐφέρετο [3] πρὸς Δίωνα τὸν διάπυρον· ἀλλὰ γὰρ
οὐδ' ἐκεῖνος οὐδὲν εἶχε. πρὸς δὲ τὸν χρηστὸν δραμὼν
Τηλέμαχον Ἀχαρνέα, [4] σωρόν τε κυάμων καταλαβὼν, [5]
ἁρπάσας τούτων ἀνέτραγον. ὁ δ' ὄνος ἡμᾶς ὡς ὁρᾷ
* ὁ Κηφισόδωρος, [6] περὶ τὸ βῆμ' [7] ἐπέρδετο.

Ἐκ τούτων δῆλόν ἐστιν, ὅτι Τηλέμαχος, κυάμων χύτρας ἀεὶ σιτούμενος, ἦγε Πυανέψια [8] πορδὴν ἑορτήν. a

1 οὐδεὶν vulgo. 2 Satin' sana? 3 Εἶτ' ἐφέρετο supplet Fior. Equidem καὶ ἐφερόμεθα desiderabam, aut εἶτ' ἐφερόμην. 4 Ἀχαρνικὸν videtur olim fuisse. 5 ξυγκαταλαβὼν corr. Fior. 6 ὁ Κηφισοδώρου videtur legendum. Deest autem nescio quid. 7 βῆμα vulgo. βλάμμα suspicatus sum. 8 πυανιψίαν (sic) edd. Πυανεψίων corr. Meurs.

In Icariis vero, Satyrico dramate, ait idem:

Ut nihil haberemus nobiscum. Quare noctem agens miseram,
primum quidem in duro dormivi: dein Thudippus leo
prorsus rigere nos fecit: deinde fames premebat.
Itaque statim Dionem petimus, ardentem illum: at enim
ne ipse quidem habebat quidquam. Tum ad bonum currens
Telemachum Acharnensem, fabarumque ibi acervum deprehendens,
arreptas nonnullas comedi. At ubi nos vidit asinus ille
Cephisodori, acceptum ob damnum (magno crepitu) *pepedit.*

Quibus e verbis perspicuum est, Telemachum, ut qui fabarum ollas semper comedebat, (constanter) Pyanepsia quaedam, Crepitum dico festum, celebrasse.

Ἔτνους δὲ κυαμίνου μνημονεύει Ἡνίοχος ὁ κωμικὸς ἐν Τροχίλῳ, λέγων οὕτως· LXXIV. Puls fabacea.

Πρὸς ἐμαυτὸν ἐνθυμούμενος, νὴ τοὺς θεοὺς,
ὅσῳ διαφέρει σῦκα καρδάμων. σὺ δὲ
Παύσωνι [1] φὴς τὸ δεῖνα [2] προσλελαληκέναι, [3]
καὶ πρᾶγμ᾽ ἠρώτα με [4] δυστράπελον πάνυ.
Ἔχων δὲ πολλὰς Φροντίδων δυσεξόδους,
b λέγ᾽ αὐτὸ, καὶ γὰρ οὐκ ἀγέλοιον ἐστ᾽ ἴσως,
ἔτνος κυάμινον [5] διότι τὴν μὲν γαστέρα
Φυσᾷ, τὸ δὲ πῦρ οὐ χαρίεν οἷς γινώσκεται
τὸ πρᾶγμα τοῦ Παύσωνος, ὡς δ᾽ ἀεί ποτε
περὶ τοὺς κυάμους ἔσθ᾽ οὗτος ὁ σοΦιστὴς τέλος. [6]

Τοιούτων οὖν πολλάκις [7] λεγομένων, ὕδωρ ἐφέρετο κατὰ χειρῶν. καὶ πάλιν ὁ Οὐλπιανὸς ἐζήτει, εἰ τὸ LXXV. Malluvium.

1 σὺ δὲ οὐδὲ Παύσωνι vulgo. 2 τὸ δεῖα ed. Ven. & Baſ. τὸ δειναὶ Ms. Neſcio an τῷ δεινῷ debuerit, an τῷ Δεινίᾳ. τὸν δεῖνα corr. Caſaub. Sed & alia hîc obſcura & corrupta. 3 προσλελακκέναι edd. 4 Porſ. καὶ πρᾶγμα γὰρ ἠρώτας με. 5 Poſt κυάμινον interpungunt ed. Ven. & Baſ. nec diſtinguunt poſt ἴσως. 6 An ὅλος? 7 πολλῶν malles.

74. *Pultis* vero *fabaceae* meminit Heniochus comicus in Trochilo, ubi ait:

A. *Mecum ipſe reputo, per Deos,*
quantum fici praeſtent naſturtio. Tu vero
cum Pauſone te ais neſcio quid eſſe collocutum;
& rem me interrogaſti difficilem admodum.
B. *At cum multos habeas curarum difficiles exitus,*
dic hoc ſaltem, nam non irridiculum fuerit fortaſſe:
puls fabacea quare ventrem quidem
inflat, ignis vero parum gratus quibus notum eſt
quod facit Pauſon? nam perpetuo
circa fabas totus verſatur hic ſophiſta.

75. Talibus igitur multis ſubinde disputatis, adferebatur *manibus lavandis aqua.* Rurſusque Ulpianus quae-

χέρνιβον εἴρηται, καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ. καί τις αὐτῷ [1] ἀπήντησεν, λέγων τὸ ἐν Ἰλιάδι·

Ἦ ῥα, καὶ ἀμφίπολον ταμίαν ὤτρυν᾽ ὁ γεραιὸς, c
χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦσαι [2] ἀκήρατον· ἡ δὲ παρέστη,
χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ᾽ ἅμα χερσὶν ἔχουσα.

Ἀττικοὶ δὲ χερνίβιον λέγουσιν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβιάδου, λέγων οὕτως· „τοῖς χρυσοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις.“ Χειρόνιπτρον δ᾽ Εὔπολις, ἐν Δήμοις· d

Κἄν τις τύχῃ πρῶτος δραμὼν, εἴληφε χειρόνιπτρον·
ἀνὴρ δ᾽ ὅταν τις ἀγαθὸς ᾖ καὶ χρήσιμος πολίτης,
νικᾷ τε [πάντας] [3] χρηστὸς ὢν, οὐκ ἔστι χειρόνιπτρον.

Ἐπίχαρμος δ᾽ ἐν Θεάροις εἴρηκε χειρόνιβα, διὰ τούτων·

1 αὐτῶν edd. 2 ἐπιχεῦαι vulgo apud Homer. 3 Vox ex coniect. adiecta.

ſivit, an vocabulum τὸ χέρνιβον, de *malluvio*, id eſt, pelvi lavandis manibus inſerviente, quemadmodum apud nos in uſu eſt, ſic etiam veteribus dictum reperiatur. Cui reſpondens aliquis, recitavit illud ex Iliade:

Dixerat, & miniſtram diſpenſatricem iuſſit ſenex
manibus aquam infundere puram. Acceſſit igitur
miniſtra, pelvim (χέρνιβον) *gutturniumque ſimul manibus tenens.*

Attici vero χερνίβιον vocant; ut Lyſias in Oratione adverſus Alcibiadem, ubi ait: „*aureis pelvibus* (χερνιβίοις) *& turibulis.*“ Χειρόνιπτρον vero Eupolis, in Demis: (i. e. Populis vel Pagis Atticis:)

Si quis alios curſu antevertit, pelvim accipit:
bonus vero ſi quis vir eſt & civis utilis,
omnesque probitate vincit, non eſt huic pelvis.

Epicharmus vero, in Theoris, (in Legatione ſacrorum cauſſa miſſâ) χειρόνιβα dixit, his verbis:

Κιθάρα, τρίποδες, ἅρματα, τράπεζαι χαλκέαι, [1]
χειρόνιβα, λοιβάσια, [2] *λέβητες χάλκεοι.*

Ἡ πλείων δὲ χρῆσις, κατὰ χειρὸς ὕδωρ, εἴωθε λέγειν· ὡς Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει, καὶ Ἀμειψίας Σφενδόνῃ, [3] Ἀλκαῖός τε ἐν Ἱερῷ γάμῳ. πλεῖστον δ' ἐστὶ τοῦτο. Φιλύλλιος δὲ, ἐν Αὔγῃ, κατὰ χειρῶν εἴρηκεν, οὕτως·

Κατὰ χειρὸς ὕδωρ.

e

Καὶ δὴ δεδειπνήκασιν αἱ γυναῖκες· ἀλλ' ἀφαιρεῖν [4]
ὥρα 'στὶν ἤδη τὰς τραπέζας, εἶτα παρακορῆσαι,
ἔπειτα κατὰ χειρῶν ἑκάστῃ καὶ μύρον τι δοῦναι.

Μένανδρος, Ὑδρίᾳ·

f *Οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες περιμένουσι φίλτατοι.*

LXXVI. Grammaticalia.

Ἀριστοφάνης δ' ὁ γραμματικὸς, ἐν τοῖς Πρὸς τοὺς Καλλιμάχου Πίνακας, χλευάζει τοὺς οὐκ εἰ-

1 χαλκεῖαι vulgo: & *verf. fq.* χάλκειοι. 2 λοιβιλέβητες edd. λοιβλιλεβητες Ms. Forf. λοιβίδες, λέβητες. 3 Σφενδῶνι vulgo h. l. 4 ἀλλὰ φέρειν vulgo.

Cithara, tripodes, plauſtra, menſae aeneae,
malluvia, (χειρόνιβα) libatoria vaſa, lebetes aenei.

Sed frequentior uſus dicere ſolet κατὰ χειρὸς ὕδωρ, id eſt, *aqua manui infuſa:* ſic Eupolis in Aurea aetate, Ameipſias in Sphendone, (i. e. in Fundâ,) Alcaeus in Sacris Nuptiis. Hic, inquam, uſus frequentiſſimus eſt. Sed Philyllius, in Auge, κατὰ χειρῶν (plurali numero, *manibus infuſam*) dixit, ubi ait:

Atqui iam coenarunt mulieres: ergo nunc tollere
tempus eſt menſas, deinde converrere,
tum κατὰ χειρῶν (manibus infundendam) cuique & olei
nonnihil dare.

Menander, in Hydria:

Illi vero, acceptâ κατὰ χειρῶν, (manibus infuſâ aquâ)
exſpectant amiciſſimi.

76. Ariſtophanes vero Grammaticus, in Commentariis in Callimachi Tabulas, ridet eos qui neſciunt quid

δότας τὴν διαφορὰν τοῦ τε κατὰ χειρὸς, καὶ τοῦ ἀπονίψασθαι. παρὰ γὰρ τοῖς παλαιοῖς, τὸ μὲν πρὸ ἀρίστου καὶ δείπνου, λέγεσθαι κατὰ χειρός· τὸ δὲ μετὰ ταῦτα, ἀπονίψασθαι. ἔοικε δ' ὁ γραμματικὸς τοῦτο πεφυλαχέναι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ἐπεί-τοι Ὅμηρος πῇ μὲν φησί· a

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

πῇ δέ·

Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
σῖτον δὲ δμωαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν.

καὶ Σώφρων ἐν Γυναικείοις· „Τάλαινα Καικόα,[1] κατὰ χειρὸς δοῖσα, ἀπόδος πόχ' ἁμὶν τὰν τράπεσδαν." [2] Παρὰ μέν τοι τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς παροξυτόνως ἀνέγνωσται χερνίβα. παρ' Εὐριπίδῃ, ἐν Ἡρακλεῖ·

Εἰς χερνίβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης γόνος.[3] b

1 Rectius fortasse Κοιχόα. 2 δοῦσα ἀπόδος ποθ' ἡμῖν τὴν τράπεζαν edd. 3 τόκος vulgo apud Eurip.

differat inter dictiones κατὰ χειρὸς & ἀπονίψασθαι. Nam apud veteres, ait, id quod fit ante prandium aut coenam, κατὰ χειρὸς dici: quod vero post, ἀπονίψασθαι. Videtur id autem Grammaticus hic observasse apud Atticos. Nam Homerus quidem alicubi dicit:

ad lavandum: tum politam adposuit mensam:

alibi vero:

His igitur praecones aquam manibus infuderunt,
panem autem ancillae cumulabant in canistris.

Et Sophron in Mimis muliebribus: *Laboriosa Caecoa, quamvis iam manibus lavandis aquam dederis, redde nobis tandem mensam.* Porro apud Tragicos quidem & Comicos antepenacute scriptum legitur χερνίβα. Apud Euripidem, n Hercule:

Quem in χερνίβα *(in aquam lustralem) intingeret Alcmenae filius.*

ἀλλὰ καὶ παρ' Εὐπόλιδι, ἐν Αἰξίν·

αὐτοῦ τὴν χέρνιβα παύσεις.

(Ἔστι δὲ ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν, ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν· καὶ τούτῳ περιῤῥαίνοντες [1] τοὺς παρόντας ἥγνιζον.) Χρὴ μέν τοι προπαροξυτόνως προφέρεσθαι. τὰ γὰρ τοιάδε ῥηματικὰ σύνθετα εἰς ψ λήγοντα, γεγονότα παρὰ τὸν παρακείμενον, τὴν παραλήγουσαν τοῦ παρακειμένου φυλάσσουσιν, ἄν τε ἔχῃ τοῦτον [2] διὰ τῶν δύο
c μμ λεγόμενον, βαρύνεται· λέλειμμαι, αἰγίλιψ· τέτριμμαι, οἰκότριψ· κέκλεμμαι, [3] βοόκλεψ, [4] παρὰ Σοφοκλεῖ, Ἑρμῆς· [βέβλεμμαι,] [5] κατώβλεψ, παρὰ Ἀρχελάῳ τῷ Χεῤῥονησίτῃ ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσσιν. ἐν δὲ ταῖς πλαγίοις [6] τὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλ-

Aqua lustralis.

Nomina in ψ desinentia.

1 περιραίνοντες edd. 2 φυλάσσοντα ἔχοντά τε τοῦτον ms. *Ep.* In editis valde ista confusa. 3 κέκλαμμαι edd. cum ms. *A.* 4 βοοίκλεψ ms. *A.* βοΐκλεψ edd. 5 Deest vulgo verbum βέβλεμμαι. 6 πλαγίαις edd.

Sed & apud Eupolidem, in Capellis:

Hîc finem facies lustrationis. (τὴν χέρνιβα παύσεις.)

(Est autem χέρνιψ, aqua in quam intingebant titionem de ara sumtum super qua sacrificium peragebant: & eâ aquâ adspergentes eos qui sacrificio intererant lustrabant.) At oportet antepenacute efferre. Talia enim nomina verbalia composita, in ψ literam exeuntia, a tempore praeterito derivata, penultimam praeteriti vocalem servant, &, si praeteritum habent per duplicem μ literam formatum, gravem accentum in ultima sortiuntur. λέλειμμαι, αἰγίλιψ: τέτριμμαι, οἰκότριψ: κέκλεμμαι, βοόκλεψ, apud Sophoclem, *Mercurius:* [βέβλεμμαι,] κατώβλεψ, apud Archelaum Chersonesitam, in carmine De Rebus Singulari Naturâ praeditis. In obliquis vero casibus servant haec talia tonum in eâdem

λαβῆς φυλάττει τὴν τάσιν. Ἀριστοφάνης δ', ἐν Ἥρωσι, χερνίβιον εἴρηκεν.

LXXVII. Smegma, & olea odorata.

Ἐχρῶντο δὲ εἰς τὰς χεῖρας, ἀποπλύνοντος αὐτὰς, καὶ σμήματι, [1] ἀπορρύψεως χάριν· ὡς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Κωρύκῳ·

A. Ἐν ὅσῳ δ' ἀκροῶμαί σου, κέλευσόν [μοί] [2] d τινα
φέρειν ἀπονίψασθαι. B. Δεῦρ' ὕδωρ
καὶ σμῆμα. [3]

Ἔτι δὲ [4] καὶ εὐώδεσι τὰς χεῖρας κατεχρίοντο, τὰς ἀπομαγδαλιὰς ἀτιμάσαντες, ἃς Λακεδαιμόνιοι ἐκάλουν κυνάδας, ὥς φησι Πολέμων ἐν τῇ Περὶ Ὀνομάτων ἀδόξων Ἐπιστολῇ. περὶ δὲ τοῦ εὐώδεσι χρίεσθαι τὰς χεῖρας, Ἐπιγένης ἢ Ἀντιφάνης φησὶν, ἐν Ἀργυρίου ἀφανισμῷ, οὕτως·

Καὶ τότε περιπατήσεις, κἀπονίψει κατὰ τρόπον

1 σμήγματι ed. Bas. & Casaub. 2 Vocula ex coniect. adiecta. 3 σμῆγμα edd. 4 Ὅτι δὲ vulgo.

syllaba. Aristophanes vero, in Heroibus, χερνίβιον dixit.

77. Lavandis vero manibus adhibebant etiam *smegma*, quo melius eas repurgarent. Quod docet Antiphanes in Coryco: (s. Pera:)

A. *Dum tibi aurium operam do, iube mihi aliquem*
ferre quo laver. B. *Adferat huc aliquis aquam*
& smegma!

Praeterea vero etiam odoramentis ungebant manus; spretis *magdaliis*, (panis micâ manibus abstergendis,) quas *cynadas* Lacedaemonii vocabant, ut ait Polemon in Epistola de Nominibus obscuris, sive antiquatis. Moris vero odoramentis ungendi manus Epigenes meminit sive Antiphanes, in Argento perdito:

Et tunc obambulabis, probeque ablues

e τὰς χεῖρας, εὐώδη λαβὼν τὴν γῆν. —
καὶ Φιλόξενος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ φησίν·
„Ἔπειτα δὲ παῖδες νίπτρ' ἔδοσαν κατὰ χειρῶν [1] σμήμασιν [2] ἰρινομίκτοις χλιεροθαλπὲς [3] ὕδωρ ἐπεγχέοντες [4] τόσον, ὅσον [5] ἔχρῃζεν. ἐκτρίμματά τε [6] λαμπρὰ σινδονυφῆ δίδοσαν, χρίματά τ' [7] ἀμβροσιόδμα, καὶ στεφάνους ἰοθαλέας.“
Δρόμων δ', ἐν Ψαλτρίᾳ·

'Επεὶ δὲ θᾶττον ἦμεν ἠριστηκότες,
ἡ μὲν [8] περιεῖλε τὰς τραπέζας, νίμματα
f ἐπέχει τις, ἀπενιζόμεθα, τοὺς στεφάνους πάλιν
τοὺς ἰρίνους [9] λαβόντες ἐστεφανούμεθα.

Ἐκάλουν δ' ἀπόνιπτρον, τὰ ἀπόνιμμα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Ἀριστοφάνης· LXXVIII. 'Απόνιπτρον.

1 κατὰ χειρὸς alibi apud Nostrum. 2 σμήγμασιν edd. 3 χαιροθαλπὶς edd. χαιεροθαλπὶς Ms. 4 ἐπεπεγχέοντες Ms. 5 τόσσον ὅσον Ms. 6 ἔκτριμμά τε Ms. 7 χρίματ' vulgo. 8 Desunt duae voces edd. ἦμεν hîc repetit Ms. 9 ἀπενιζόμεθα τοὺς στεφάνους. πάλιν δὲ σπορίνους edd. Forf. δ' ὀπωρινούς.

manus, odorata sumta terra.
Atque etiam Philoxenus, in carmine cui Coena titulus, ait:

Deinde pueri lavandis manibus aquam dedere, cum smegmatis oleo liliaceo mixtis tepidam manibus infundentes quantum satis erat. Mantiliaque splendida dederunt e sindone texta, unguentaque ambrosiam spirantia, & coronas e floridis violis consertas.

Dromo vero, in Psaltria:

Simul atque pransi eramus,
sustulit illa mensas, & aquam
infudit aliquis: lavabamur, coronas rursus
liliaceas [sive, *autumnales*] *acceptas imposuimus.*

78. Vocabant autem ἀπόνιπτρον, *aquam quâ sive manus lotae sunt sive pedes.* Aristophanes:

Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες [1] ἑσπέρας.

Ἴσως δὲ καὶ τὴν λεκάνην οὕτως ἔλεγον, ἐν ᾧ τρόπῳ
καὶ χειρόνιπτρον. Ἰδίως δὲ καλεῖται παρὰ Ἀθηναίοις
(Ἀπόνιμμα, Aqua lustralis.) ἀπόνιμμα, ἐπὶ τῶν εἰς τιμὴν τοῖς νεκροῖς γινομένων,
καὶ ἐπὶ τῶν τοὺς ἐναγεῖς καθαιρόντων· ὡς καὶ Κλεί-
δημος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐξηγητικῷ. προθεὶς [2] γὰρ a
„Περὶ Ἐναγισμῶν" γράφει τάδε· „Ὀρύξαι βόθυνον [3]
πρὸς ἑσπέραν τοῦ σήματος. ἔπειτα παρὰ τὸν βόθυνον
πρὸς ἑσπέραν βλέπε [4] ὕδωρ κατάχεε, λέγων τάδε·
Ὑμῖν ἀπόνιμμα, [5] οἷς χρὴ καὶ οἷς θέμις. ἔπειτα
αὖθις μύρον κατάχεε." Παρέθετο ταῦτα καὶ Δω-
ρόθεος, φάσκων καὶ ἐν τοῖς τῶν Θυργωνιδῶν [6] πα-
τρίοις τάδε γεγράφθαι περὶ τῆς τῶν ἱκετῶν καθάρ-
σεως· „Ἔπειτα ἀπονιψάμενος αὐτὸς, καὶ οἱ ἄλλοι b

1 ἐγχέοντες vulgo. 2 προσθεὶς edd. 3 βόθρον ms. *Ep.* qui βόθρον debuit. Disiecta versuum membra, veluti legitimos versus exhibent edd. 4 βλέπων edd. 5 ἀπόνιμμ' edd. & dein ἔπειτ'. 6 θυγατριδῶν vulgo. Θυατειρηνῶν corr. Casaub.

Velut qui malluvium (ἀπόνιπτρον) *effundunt vesperi.*

Fortasse vero etiam *pelvim* sic vocarunt, quemadmodum & χειρόνιπτρον. Sigillatim vero apud Athenienses ἀπόνιμμα dicitur *lustralis aqua*, quae vel in honorem mortuorum adhibetur, vel ad lustrandos homines piaculo quodam obstrictos: quemadmodum & Cleidemus, in libro qui Exegeticus inscribitur. Nam sub titulo De Inferiis scribit haec: *Scrobem fodere oportet ab occidente sepulcri. Deinde ad scrobem, versus occidentem respiciens, aquam effunde, haec verba pronuncians: Vobis lavacrum* (s. *aqua lustralis*, ἀπόνιμμα) *quibus oportet & quibus fas est. Deinde rursus unguentum infunde.* Eadem adponens etiam Dorotheus tradit, in Thyrgonidarum [sive, Thyatirenorum] patriis institutis haec scribi de Lustratione supplicum: » Deinde, postquam lotus fueris tu ipse &

οἱ σπλαγχνεύοντες, ὕδωρ λαβὼν κάθαιρε, ἀπόνιζε τὸ αἷμα τοῦ καθαιρομένου· καὶ μετὰ τὸ ἀπόνιμμα ἀνακινήσας εἰς ταυτὸ ἔγχει.“ 1

Χειρόμακτρον δὲ καλεῖται, ᾧ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο ὠμολίνῳ· 2 ὅπερ ἐν τοῖς προκειμένοις Φιλόξενος ὁ Κυθήριος ὠνόμασεν ἔκτριμμα. Ἀριστοφάνης, Ταγηνισταῖς· LXXIX. Mantile.

Φέρε, παῖ, ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ,
παράπεμπε τὸ χειρόμακτρον.

(σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι κατὰ χειρὸς ἔλεγον· οὐχ ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικός φησιν, ὅτι πρὶν φαγεῖν οἱ Ἀττικοὶ κατὰ χειρὸς ἔλεγον, μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι τὸ νίψασθαι.) Σοφοκλῆς, Οἰνομάῳ·

c

Σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος.

καὶ Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ. Ξενοφῶν δ' ἐν πρώτῳ Παι-

1 Vulgo sic distinguunt ἀνακινήσας εἰς ταυτὸ, ἔγχει. 2 ὠμόλινον corrigit Salmas.

reliqui viscerationis participes, aquâ sumtâ lustra, & ablue sanguinem eius qui lustrari debet: & dein lustralem aquam agita, & in unum infunde. «

79. Χειρόμακτρον vero (id est, *mantile*) vocatur pannus e crudo lino, quo manus abstergebant: quod in superiore Philoxeni Cytherii testimonio ἔκτριμμα dicitur. Aristophanes, in Tagenistis:

Adfer, puer, lavandis manibus (κατὰ χειρὸς) *aquam*
& fac mantile adsit.

(Ubi notandum, etiam *post coenam* κατὰ χειρὸς dici: non, quemadmodum Aristophanes Grammaticus voluit, *ante coenam* quidem κατὰ χειρὸς dixisse Atticos; *post coenam* vero, νίψασθαι.) Sophocles, Oenomao:

Scythico more detonsus, mantilis vice fungens.

Item Herodotus, libro secundo. Xenophon vero, pri-

δείας γράφει· „Ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρεις [1] τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάνυ ἀχθόμενος, ὅτι κατάπλεά σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο.“ Πολέμων δ' ἐν ἕκτῳ τῶν πρὸς Ἀντίγονον καὶ Ἀδαῖον, περὶ τῆς διαφορᾶς λέγει τοῦ κατὰ χειρὸς πρὸς τὸ d νίψασθαι. Δημόνικος δ', ἐν τῷ Ἀχελωνίῳ, [2] τὸ πρὸ τοῦ δείπνου κατὰ χειρός φησι διὰ τούτων·

Ἐσπουδάκει δ' ἕκαστος, ὡς ἂν ἐσθίοντ' [3]
ἅμα τ' ὀξύπεινον ἄνδρα καὶ Βοιώτιον.
τὸ γοῦν κατὰ χειρὸς περιγράφει πᾶς [τις,] [4] ὅτι
μετὰ δεῖπνον αὐτῷ τοῦτο γίνεται λαβεῖν.

Ὠμολίνου δὲ μέμνηται Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις·

Ὠμολίνοις κόμη βρύουσ', ἀτιμίας πλέως.

Σαπφὼ δὲ, ὅταν λέγῃ ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Μελῶν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην·

1 ἀποκάθαιρε Ms. & ed. Ven. 2 An Ἀχελωΐῳ? 3 ἐσθίων vulgo: bene, si dein esset ἅμα τ' ὀξυπείνῳ ἀνδρὶ καὶ Βοιωτίῳ. ἑστιῶν corr. Cas. 4 τις e coniect. adiecimus. περιγράφει πᾶς edd.

mo Institutionis scribit: » Quod si quid horum tetigisti, continuo manum detergis in mantili, velut valde doleas quod tibi polluta his rebus fuerit. « Polemon vero, sexto librorum ad Antigonum & Adaeum, de eo disputat quod differt inter κατὰ χειρὸς & νίψασθαι. Demonicus vero, in Achelonio, *aquae* κατὰ χειρὸς ante coenam meminit his verbis:

Properabat unusquisque, utpote comesturus
cum famelico homine eodemque Boeotio.
Igitur aquam lavandis manibus (τὸ κατὰ χειρὸς) *omittebant omnes,*
quod post coenam essent illam accepturi.

Panni linei (ὠμολίνου) meminit Cratinus in Archilochis:

Pannis e crudo lino tecta coma, dedecoris plena.

Sappho vero, quum Carminum libro quinto dicit Veneri:

e „Χειρόμακτρα δὲ καγγόνων [1] πορφυρᾶ, καὶ ταῦτα [2] μὲν ἀτιμάσεις [3] ἔπεμψα πυφωκαας [4] δῶρα τίμια.“

καγγόνων κόσμον λέγει κεφαλῆς τὰ χειρόμακτρα. ὡς καὶ Ἑκαταῖος δηλοῖ, ἢ ὁ γεγραφὼς τὰς Περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπιγραφομένῃ· „Γυναῖκες δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσι χειρόμακτρα.“ Ἡρόδοτος δ᾽ ἐν τῇ δευτέρᾳ φησίν· „Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλεγον τοῦτον τὸν βασιλέα ζωὸν καταβῆναι κάτω, εἰς ὃν οἱ Ἕλληνες ᾅδην νομίζουσι, κἀκεῖ δὲ συγκυβεύειν τῇ Δήμητρι, καὶ τὰ μὲν νικᾶν αὐτήν, τὰ δὲ ἡσσοῦσθαι [5]
f ὑπ᾽ αὐτῆς. καὶ μὴν [6] πάλιν ἀνεφικέσθαι [7] παρ᾽ αὐτῆς δῶρον ἔχοντα χειρόμακτρον χρύσεον.“

Τὸν δὲ τῷ χερνίβῳ ῥάναντα παῖδα διδόντα κα- LXXX.

1 πλαγγόνων corr. Caſ. 2 κατ αυτα Ms. 3 μὴν ἀτατιμάσεις Ms. μάλα τίμαεντά γ᾽ ἔπεμψα corr. Caſaub. μὴ ἀτιμάσῃς ἔπεμψα Iacobs. μηδ᾽ ἀτιμάσῃς. ἔπεμψα Σαπφὼ κεῖνα δ. τ. Fior. 4 Sic Ms. πυφωκείας edd. Σαπφοῦς τιᾶς corr. Caſ. παρθενείας. Iacobs. 5 ἰσοῦσθαι Ms. ἡσσᾶσθαι ed. Ven. & Baſ. ἑσσοῦσθαι vulgo apud Herod. 6 καί μιν ed. Caſ. ut vulgo apud Herod. 7 Sic Ms. qui forte ἄνω ἀφικ. debuit. ἀφικέσθαι edd.

Mantilia vero καγγόνων *purpurea, & haec quidem ne ſpernas, miſi* πυφωκαας [ſive, *Sappho*] *dona pretioſa:* καγγόνων mundum dicit capitis mantilia. Quemadmodum etiam Hecataeus declarat, aut quicumque auctor eſt illarum Deſcriptionum quae in libro continentur qui *Aſia* inſcribitur: » Mulieres autem in capite geſtant mantilia. « Herodotus vero libro ſecundo ait: » Poſt haec dicebant regem hunc vivum deſcendiſſe in orcum quem vocant Graeci; ibique alea luſiſſe cum Cerere, & nunc victorem fuiſſe, nunc ab illa victum. Rurſus vero ſurſum adſcendiſſe, donum ab illa reportantem mantile aureum. «

80. Puero vero illi, qui, cum Herculi aquam mini-

Puer ab Hercule talitro occisus.

τὰ χειρὸς Ἡρακλεῖ ὕδωρ, ὃν ἀπέκτεινεν ὁ Ἡρακλῆς κονδύλῳ, Ἑλλάνικος μὲν ἐν ταῖς Ἱστορίαις Ἀρχίαν φησὶ καλεῖσθαι· δι᾽ ὃν [1] καὶ ἐξεχώρησε Καλυδῶνος· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς Φορωνίδος Χερίαν αὐτὸν ὀνομάζει· Ἡρόδωρος δ᾽, ἐν ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ καθ᾽ Ἡρακλέα λόγου, Εὔνομον. καὶ Κύαθον δὲ, τὸν Πύλητος [2] μὲν υἱὸν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιμάχου, ἀπέκτεινεν ἄκων Ἡρακλῆς, οἰνοχοοῦντα αὐτῷ, ὡς Νίκανδρος ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Οἰταϊκῶν· ᾧ καὶ ἀνεῖσθαί φησι τέμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Προσχίῳ, ὃ μέχρι νῦν προσαγορεύεσθαι Οἰνοχόου. a

Ἡμεῖς δ᾽ ἐνταῦθα καταπαύσαντες τὸν λόγον, ἀρχὴν ποιησόμεθα τῶν ἑξῆς ἀπὸ τῆς τοῦ Ἡρακλέους ἀδηφαγίας. [3]

1 δι᾽ ὧν ed. Bas. & Cas. 2 Πόλητος ed. Bas. & Cas. 3 ἀδδηφαγίας edd.

strans manibus lavandis ipsum aquâ conspersisset, talitro occisus est ab Hercule, Hellanicus quidem in Historiis *Archiae* fuisse nomen scribit; propter cuius caedem Hercules etiam Calydone excessit: libro secundo vero Phoronidis *Cheriam* eumdem vocat: Herodorus vero, decimo septimo libro De Rebus Herculis, *Eunomum*. Sed & *Cyathum*, Pyletis filium, fratrem Antimachi, occidit invitus Hercules, vinum fundentem sibi; ut Nicander tradit secundo libro Oetaicorum: cui etiam delubrum, ait, consecratum esse ab Hercule in Proschio, idque etiam nunc Pincernae delubrum adpellari.

Nos vero hîc finem huius disputationis facientes, sequenti initium petemus ab Herculis voracitate.

SERIES TITULORUM
LIBRI SEPTIMI
quales in superioribus Editionibus continentur.

TITULI LIBRI OCTAVI.

TITULI LIBRI NONI.

TITULI LIBRI OCTAVI.

Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες [1] ἑσπέρας.

Ἴσως δὲ καὶ τὴν λεκάνην οὕτως ἔλεγον, ἐν ᾧ τρόπῳ καὶ χειρόνιπτρον. Ἰδίως δὲ καλεῖται παρὰ Ἀθηναίοις ἀπόνιμμα, ἐπὶ τῶν εἰς τιμὴν τοῖς νεκροῖς γινομένων, καὶ ἐπὶ τῶν τοὺς ἐναγεῖς καθαιρόντων· ὡς καὶ Κλείδημος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐξηγητικῷ. προθεὶς [2] γὰρ a
„Περὶ Ἐναγισμῶν" γράφει τάδε· „Ὀρύξαι βόθυνον [3] πρὸς ἑσπέραν τοῦ σήματος. ἔπειτα παρὰ τὸν βόθυνον πρὸς ἑσπέραν βλέπε [4] ὕδωρ κατάχεε, λέγων τάδε· Ὑμῖν ἀπόνιμμα, [5] οἷς χρὴ καὶ οἷς θέμις. ἔπειτα αὖθις μύρον κατάχεε." Παρέθετο ταῦτα καὶ Δωρόθεος, φάσκων καὶ ἐν τοῖς τῶν Θυργωνιδῶν [6] πατρίοις τάδε γεγράφθαι περὶ τῆς τῶν ἱκετῶν καθάρσεως· „Ἔπειτα ἀπονιψάμενος αὐτὸς, καὶ οἱ ἄλλοι b

Ἀπόνιμμα, Aqua lustralis.

1 ἐγχέοντες vulgo. 2 προσθεὶς edd. 3 βόθρον ms. Ep. qui βόθρον debuit. Disiecta versuum membra, veluti legitimos versus exhibent edd. 4 βλέπων edd. 5 ἀπόνιμμ' edd. & dein ἔπειτ'. 6 θυγατριδῶν vulgo. Θυατειρηνῶν corr. Casaub.

Velut qui malluvium (ἀπόνιπτρον) *effundunt vesperi.*

Fortasse vero etiam *pelvim* sic vocarunt, quemadmodum & χειρόνιπτρον. Sigillatim vero apud Athenienses ἀπόνιμμα dicitur *lustralis aqua*, quae vel in honorem mortuorum adhibetur, vel ad lustrandos homines piaculo quodam obstrictos: quemadmodum & Cleidemus, in libro qui Exegeticus inscribitur. Nam sub titulo De Inferiis scribit haec: *Scrobem fodere oportet ab occidente sepulcri. Deinde ad scrobem, versus occidentem respiciens, aquam effunde, haec verba pronuncians: Vobis lavacrum* (s. *aqua lustralis*, ἀπόνιμμα) *quibus oportet & quibus fas est. Deinde rursus unguentum infunde.* Eadem adponens etiam Dorotheus tradit, in Thyrgonidarum [sive, Thyatirenorum] patriis institutis haec scribi de Lustratione supplicum: » Deinde, postquam lotus fueris tu ipse &

οἱ σπλαγχνεύοντες, ὕδωρ λαβὼν κάθαιρε, ἀπόνιζε τὸ αἷμα τοῦ καθαιρομένου· καὶ μετὰ τὸ ἀπόνιμμα ἀνακινήσας εἰς ταυτὸ ἔγχει.“ [1]

Χειρόμακτρον δὲ καλεῖται, ᾧ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο ὠμολίνῳ· [2] ὅπερ ἐν τοῖς προκειμένοις Φιλόξενος ὁ Κυθήριος ὠνόμασεν ἔκτριμμα. Ἀριστοφάνης, Ταγηνισταῖς· LXXIX. Mantile.

Φέρε, παῖ, ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ,
παράπεμπε τὸ χειρόμακτρον.

(σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι κατὰ χειρὸς ἔλεγον· οὐχ ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικός φησιν, ὅτι πρὶν φαγεῖν οἱ Ἀττικοὶ κατὰ χειρὸς ἔλεγον, μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι τὸ νίψασθαι.) Σοφοκλῆς, Οἰνομάῳ·

Σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος.

καὶ Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ. Ξενοφῶν δ' ἐν πρώτῳ Παι-

1 Vulgo sic distinguunt ἀνακινήσας εἰς ταυτὸ, ἔγχει. 2 ὠμόλινον corrigit Salmas.

reliqui viscerationis participes, aquâ sumtâ lustra, & ablue sanguinem eius qui lustrari debet: & dein lustralem aquam agita, & in unum infunde.«

79. Χειρόμακτρον vero (id est, *mantile*) vocatur pannus e crudo lino, quo manus abstergebant: quod in superiore Philoxeni Cytherii testimonio ἔκτριμμα dicitur. Aristophanes, in Tagenistis:

Adfer, puer, lavandis manibus (κατὰ χειρὸς) *aquam*
& fac mantile adsit.

(Ubi notandum, etiam *post coenam* κατὰ χειρὸς dici: non, quemadmodum Aristophanes Grammaticus voluit, *ante coenam* quidem κατὰ χειρὸς dixisse Atticos; *post coenam* vero, νίψασθαι.) Sophocles, Oenomao:

Scythico more detonsus, mantilis vice fungens.

Item Herodotus, libro secundo. Xenophon vero, pri-

δείας γράφει· „Ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρεις [1] τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάνυ ἀχθόμενος, ὅτι κατάπλεά σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο.“ Πολέμων δ' ἐν ἕκτῳ τῶν πρὸς Ἀντίγονον καὶ Ἀδαῖον, περὶ τῆς διαφορᾶς λέγει τοῦ κατὰ χειρὸς πρὸς τὸ νίψασθαι. Δημόνικος δ', ἐν τῷ Ἀχελωνίῳ, [2] τὸ πρὸ τοῦ δείπνου κατὰ χειρός φησι διὰ τούτων· d

> Ἐσπουδάκει δ' ἕκαστος, ὡς ἂν ἐσθίοντ' [3]
> ἅμα τ' ὀξύπεινον ἄνδρα καὶ Βοιώτιον.
> τὸ γοῦν κατὰ χειρὸς περιγράφει πᾶς [τις,] [4] ὅτι
> μετὰ δεῖπνον αὐτῷ τοῦτο γίνεται λαβεῖν.

Ὠμολίνου δὲ μέμνηται Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις·

> Ὠμολίνοις κόμη βρύουσ', ἀτιμίας πλέως.

Σαπφὼ δὲ, ὅταν λέγῃ ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Μελῶν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην·

1 ἀποκάθαιρε Ms. & ed. Ven. 2 An Ἀχελωΐῳ? 3 ἐσθίων vulgo: bene, si dein esset ἅμα τ' ὀξυπείνῳ ἀνδρὶ καὶ Βοιωτίῳ. ἐστιῶν corr. Cas. 4 τις e coniect. adiecimus. περιγράφει πᾶς edd.

mo Institutionis scribit: » Quod si quid horum tetigisti, continuo manum detergis in mantili, velut valde doleas quod tibi pollura his rebus fuerit. « Polemon vero, sexto librorum ad Antigonum & Adaeum, de eo disputat quod differt inter κατὰ χειρὸς & νίψασθαι. Demonicus vero, in Achelonio, *aquae* κατὰ χειρὸς ante coenam meminit his verbis:

> *Properabat unusquisque, utpote comesturus*
> *cum famelico homine eodemque Boeotio.*
> *Igitur aquam lavandis manibus* (τὸ κατὰ χειρὸς) *omittebant omnes,*
> *quod post coenam essent illam accepturi.*

Panni linei (ὠμολίνου) meminit Cratinus in Archilochis:

> *Pannis e crudo lino tecta coma, dedecoris plena.*

Sappho vero, quum Carminum libro quinto dicit Veneri:

e „Χειρόμακτρα δὲ καγγόνων [1] πορφυρᾶ, καὶ ταῦτα [2] μὲν ἀτιμάσεις [3] ἔπεμψα πυφωκαας [4] δῶρα τίμια.“

καγγόνων κόσμον λέγει κεφαλῆς τὰ χειρόμακτρα. ὡς καὶ Ἑκαταῖος δηλοῖ, ἢ ὁ γεγραφὼς τὰς Περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπιγραφομένῃ· „Γυναῖκες δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσι χειρόμακτρα.“ Ἡρόδοτος δ᾽ ἐν τῇ δευτέρᾳ φησίν· „Μετὰ δὲ ταῦτα ἔλεγον τοῦτον τὸν βασιλέα ζῶον καταβῆναι κάτω, εἰς ὃν οἱ Ἕλληνες ᾅδην νομίζουσι, κἀκεῖ δὲ συγκυβεύειν τῇ Δήμητρι, καὶ τὰ μὲν νικᾷν αὐτὴν, τὰ δὲ ἡσσοῦσθαι [5]
f ὑπ᾽ αὐτῆς. καὶ μὴν [6] πάλιν ἀνεφικέσθαι [7] παρ᾽ αὐτῆς δῶρον ἔχοντα χειρόμακτρον χρύσεον.“

Τὸν δὲ τῷ χερνίβῳ ῥάναντα παῖδα διδόντα κα- LXXX.

1 πλαγγόνων corr. Caſ. 2 καταυτα Ms. 3 μὴν ἀτατιμάσεις Ms. μάλα τίμαεντά γ᾽ ἔπεμψα corr. Caſaub. μὴ ἀτιμάσῃς ἀπέμψα Iacobs. μηδ᾽ ἀτιμάσῃς. ἔπεμψα Σαπφὼ κεῖνα δ. τ. Fior. 4 Sic Ms. πυφωκείας edd. Σαπφοῦς τιᾶς corr. Caſ. παρθενείας. Iacobs. 5 ἰσοῦαθαι Ms. ἡσσᾶσθαι ed. Ven. & Baſ. ἑσσοῦσθαι vulgo apud Herod. 6 καί μιν ed. Caſ. ut vulgo apud Herod. 7 Sic Ms. qui forte ἄνω ἀφικ. debuit. ἀφικέσθαι edd.

Mantilia vero καγγόνων purpurea, & haec quidem ne ſpernas, miſi πυφωκαας [ſive, *Sappho*] *dona pretioſa:* καγγόνων mundum dicit capitis mantilia. Quemadmodum etiam Hecataeus declarat, aut quicumque auctor eſt illarum Deſcriptionum quae in libro continentur qui *Aſia* inſcribitur: » Mulieres autem in capite geſtant mantilia. « Herodotus vero libro ſecundo ait: » Poſt haec dicebant regem hunc vivum deſcendiſſe in orcum quem vocant Graeci; ibique aleâ luſiſſe cum Cerere, & nunc victorem fuiſſe, nunc ab illa victum. Rurſus vero ſurſum adſcendiſſe, donum ab illa reportantem mantile aureum. «

80. Puero vero illi, qui, cum Herculi aquam mini-

Puer ab Hercule talitro occisus.

τὰ χειρὸς Ἡρακλεῖ ὕδωρ, ὃν ἀπέκτεινεν ὁ Ἡρακλῆς κονδύλῳ, Ἑλλάνικος μὲν ἐν ταῖς Ἱστορίαις Ἀρχίαν φησὶ καλεῖσθαι· δι' ὃν [1] καὶ ἐξεχώρησε Καλυδῶνος· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς Φορωνίδος Χερίαν αὐτὸν ὀνομάζει· Ἡρόδωρος δ', ἐν ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ καθ' Ἡρακλέα λόγου, Εὔνομον. καὶ Κύαθον δὲ, τὸν Πύλητος [2] μὲν υἱὸν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιμάχου, ἀπέκτεινεν ἄκων Ἡρακλῆς, οἰνοχοοῦντα αὐτῷ, ὡς Νίκανδρος ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Οἰταϊκῶν· ᾧ καὶ ἀνεῖσθαί φησι τέμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Προσχίῳ, ὃ μέχρι νῦν προσαγορεύεσθαι Οἰνοχόου.

Ἡμεῖς δ' ἐνταῦθα καταπαύσαντες τὸν λόγον, ἀρχὴν ποιησόμεθα τῶν ἑξῆς ἀπὸ τῆς τοῦ Ἡρακλέους ἀδηφαγίας. [3]

1 δι' ὧν ed. Bas. & Cas. 2 Πόλητος ed. Bas. & Cas. 3 ἀδδηφαγίας edd.

strans manibus lavandis ipsum aquâ consperſiſſet, talitro occiſus eſt ab Hercule, Hellanicus quidem in Hiſtoriis *Archiae* fuiſſe nomen ſcribit; propter cuius caedem Hercules etiam Calydone exceſſit: libro ſecundo vero Phoronidis *Cheriam* eumdem vocat: Herodorus vero, decimo ſeptimo libro de Rebus Herculis, *Eunomum.* Sed & *Cyathum*, Pyletis filium, fratrem Antimachi, occidit invitus Hercules, vinum fundentem ſibi; ut Nicander tradit ſecundo libro Oetaicorum: cui etiam delubrum, ait, conſecratum eſſe ab Hercule in Proſchio, idque etiam nunc Pincernae delubrum adpellari.

Nos vero hîc finem huius diſputationis facientes, ſequenti initium petemus ab Herculis voracitate.

SERIES TITULORUM
LIBRI SEPTIMI

quales in ſuperioribus Editionibus continentur.

TITULI LIBRI OCTAVI.

TITULI LIBRI NONI.

